5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPIN

ZIAR CONSERVATOR-

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unu

„Programul“ guvernului

Noul guvern a ținut ieri prima sa întrunire la clubul conservator din Capitală.

Au vorbit șeful guvernului și al partidului, d. Petre Carp, fostul șef de tristă memorie, G. Cantacuzino și subșeful sau viitorul șef (?) d. Al. Marghiloman.

D Carp, a expus programul, care va forma activitatea guvernului.

D. Cantacuzino a bine-cuvîntat venirea partidului boieresc la cîrma țării,—iar d. Marghiloman a asigurat că partidul va eși biruitor în alegeri.

Ne vom ocupa la timp de programul cetit de d. Petre Carp la această întrunire, căci el va fi platforma de luptă electorală a guvernului.

In treacăt vom spune că șeful guvernului a promis pentru meseriași și țărani, reformele pe care le-a propus șeful nostru în discursul-program de la Cameră și anume:

1) Pentru meseriași, o lege pentru asigurarea accidentelor și bătrîneței lucrătorilor.

2) Pentru țarani, creiarea unei proprietăți mijlocii prin cumpararea tuturor moșiilor de la așezămintele publice și vînzarea lor la săteni în loturi mari.

In ce privește reforma fiscală d. Carp, a promis ștergerea dărilor de imposit fonciar la proprietățile rurale mai mici de 6 hectare—uitînd a adăuga și reducerea impozitului pentru datoriile ipotecare—reformă de asemeni propusă de șeful nostru în discursul de la Mesagiu.

Punînd la o parte aceste reforme noi —enunțate pentru prima oară ca puncte de program, de șeful nostru—ca și chestia eftenirei traiului pentru care partidul nostru a dus o aprigă campanie, d. Carp n'a pomenit nici un cuvînt de vechiul program conservator dinainte de 1907 și nici de cel cetit de d-sa la 1908, cu ocazia reformelor agrare ale guvernului liberal.

Astfel d, Carp nu pomenește nici un cuvînt de faimoasele dregătorii sau gubernii, pentru cari a făcut chestie de ambiție personală la întrunirea de la clubul central din toamna lui 1907 cînd șeful nostru a refuzat să iscălească programul de atunci, considerînd această reformă administrativă ca reacționară și imposibilă de realizat la noi—și mai ales, nu și-a luat nici un angajament în privința desființărei reformelor agrare liberale, în contra cărora s'a pronunțat cu toată energia pe timpul opoziției.

Ba din potrivă, bătrînul șef al junimiștilor a fost nevoit să recunoască că legiuirea rurală liberală a fost bună, că pentru țaran s'a făcut mult și că mai este încă de făcut.

Ce constatăm deci din examinarea generală ce facem asupra discursului d lui Carp? Că, d. Carp a renunțat la toate ideile și angajamentele sale din trecut, și că n'a căpătat guvernul de cît pe baza acestei renunțări; că s'a dat învins împrejurărilor vremei și și-a înmormîntat singur și inainte de a urca scările Palatului ca să primească puterea, tot programul seu din care își făcuse un titlu de glorie și un mare crez politic.

Căci, putem să afirmăm—mai ales acum după rostirea discursului d-lui Carp, că bătrînul șef al guvernului n'a obținut guvernul de cît în urma angajamentului, că va respecta legea agrară liberală, și va renunța la toate reformele sale reacționare și în deosebi guberniile administrative, din cauza cărora s'a făcut în bună parte scindarea partidului conservator.

Negreșit, după discursul program al șefului junimist — trebuie să urmeze discursul de încurajare, al sub-șefului.

D. Marghiloman a relevat încrederea ce Regele o pune în partidul junimist, de vreme ce le-a acordat guvernul—de și d. Carp, a declarat că guvernul seu, a venit la putere prin încrederea partidului și vrea să se menție la putere tot pe această încredere. D. Carp i-a dat prea mult Regelui, în schimbul aceptărei guvernului, pentru ca să-i mai recunoască și această Inaltă favoare, de care a pomenit d. Marghiloman.

Și sub șeful junimist constată cu o seacă îngîmfare și josnică mîndrie că a fost un cîntec că nu se poate chema Carp la guvern, și a dat asigurări celor prezenți, că de și e de scurt timp la Ministerul de interne, totuși a avut *destul* timp ca să pipăe pulsul udeților, pentru a se convinge de succesul electoral al guvernului.

Or, d. Marghiloman a venit la Ministerul de interne, Joi la 10 dimineața, întrunirea junimistă a avut loc tot Joi la 4 după amiazi—în cît își poate ori cine închipui că în afară de consultul cu nouii prefecți, cari au depus în acea zi jurămîntul, altă pipăire a pulsului țărei n'a putut face ministrul de Interne.

Or, ne dăm seamă ce înseamnă pipăirea pulsului țărei, cu consultarea cu prefecții, adică cu puterea admnistrativă într'o mînă și cu fondurile secrete și electorale într'alta.

Atita numai că acestea nu vor putea asigura izbînda guvernului, după cum nu-i o vor asigura nici programul de ocasie rostit de șeful guvernului, și nici declarațiile bombastice ale Nababului, care cu cunoscuta sa exuberanță inconștientă a vorbit de sistemul rotațiunei celor două partide de guvernămînt, ținînd același limbagiu la adresa noastră, care l'a ținut la 1899 și 1904 junimiștilor, ceia ce înseamnă că el consideră că numai acolo e partidul conservator unde se găsește ilustra familie Nababistă.

Ca închiere putem spune că declarațiile de ieri ale guvernului și în deosebi punctele de program enunțate de d. Carp, ne amintește fabula Lupului îmbracat în blana oaei; adică d. Carp a recurs la o bună parte din programul nostru botezat de amicii săi „demagogic“, tocmai pentru a înșela democrația romînă.

Dar nu va reuși...

Vespasian I. Pella

Prin palat... la țară

Pînă ce vom afla adîncul motiv al Măriei Sale de a fi încredințat frînele puterii d-lui P. P. Carp în ciuda tuturor indicațiunilor date de țară în 17 alegeri parțiale, noi vom spune că guvernul d-lui Carp e guvern de palat, ales din voința Măriei Sale, și primit nu numai rece, dar cu resemnare de țară.

Sistemul, care a avut de urmare aducerea d-lui Carp la putere, își va încheia de astă-zi vacul. E ultima dată cînd Coroana se va inspira dn alte considerente de cît cele izvorite din indicațiunile corpului electoral; căci după acest sistem, cel cè a pierdut partida în fața țării, a căștigat'o în fața Coroanei.

Cît de departe e faptul de întîmplarea clasică povestită de Creangă, și petrecută între Vodă Cuza și moș Ion Roată la Ajud, după 1859. Boerul proprietar megieș cu Ioan Roată sărăcise prin toate căile pe țăran, căci în pustiul de adhoc *îndrăznise Ion Roată să se măsoare cu boerul; ba îl și pălmuise, și-l și stupise. După ce Ion Roată povestește Măriei Sale de pățaniile cu boerul, în dragostea ce avea către Cuză Vodă îi zice: „dar cu stupitul cum rămîne, Măria Ta“? Vodă Cuza pe dată l'a sărutat pe obraz zicînd cu glas tare să-l auză toți: „du te de spune la ai tăi, moș Ioane. că unde te-a stupit boerul, te-a sărutat Vvdă“.*

Așa e și cazul de acum cu d. P. P. Carp. D-sa ca șef de partid s'a prezentat în fața țării; au fost 17 alegeri parțiale. După ce a făcut jocul guvernului liberal în foarte multe alegeri, el n'a putut cuceri nici un scaun prin propriile-i forțe. A pierdut de 17 ori partida în fața țării. Țara l'a nesocotit de-a totului tot. îndepărtîndu-l de la inima sa; și dacă n'a avut ca boerul lui Creangă arma materială, a pus în slujbă votul și n'a votat candidații Carpiști.

Nesocotit de țară, d, P. P. Carp și-a luat zdrențile steagului său terfelit de țară, și s'a dus la Palat să amenințe pe Vodă cu boeria lui și a lor săi. Decît dacă Vodă Cuza a îmbrățișat pe Ion Roată și l'a sărutat unde'l stupise boerul, Vodă Carol, primul Rege constituțioaal al Romîniei, a trecut peste simțimîntul țării legale și a îmbrățișat cauza pierdută în fața țării din partea d-lui Carp.

Nesocotirea d-lui Carp și a steagului său din partea țării nu e un act personal ca a lui Balș latifundiarul din 1859, ci e un act obștesc, care indică un pas înainte în mersul dezvoltării noastre constituționale. Țara a văzut în d. Carp o primejdie, un guvern de reacțiune, de stăpînire de clasă, de dat înapoi, și l'a respins cu votul. Astăzi Măria Sa s'a oprit tocmai *asupra d-lui P. P. Carp, ca și cum ar da să se înțeleagă că prea repede s'a mers înainte și că e timpul a mai opri carul statului pe loc. Dar tocmai din acest pas, făcut de Coroană, fa[illegible] prilejul de a grăbi să facă un p[illegible] departe, întîiu afirmîndu-și drept[illegible] înscrise în legea fundamentală [illegible] menținîndu-și felul său de a ve[illegible] fapt de partide, că acele partide vor [illegible] păta încrederea țării, cari vor inscrie [illegible] programul lor mai multe măsuri bune pentru țară și prin țară.*

Din cei trei șefi de partide, cel mai slab cu cel mai slăbit partid e tocmai d. Carp. Ori cît de mare ar fi ajutorul puterii, țara voește să arăte de astă dată, că puterea nu ajută nimică, cînd cel ce o capătă nu are în ajutor și partid puternic. Administrația și slujbașii publici nu sînt instrumente oarbe în mîna guvernului, și cultura lor și chipul lor de recrutare i-au făcut să iasă de [illegible] înrîurirea guvernului și se înșală d. Carp, care crede că tot ce e slujbaș trebue să voteze cu guvernul. Slujbașii statului sînt în folosul țării, nu al guvernului; ei slujesc țara nu oamenii ce vin la guvern. Țăria unui guvern va sta în partidul politic ce-l reprezintă, nu în organele administrative.

Dacă d. Carp a venit la putere prin Palat, *va fi alungat de la putere* prin țară, *pentru a se în[illegible]heia de astă-dată cu seria de guverne izvorite din alte indicațiuni de cît din cele ale corpului electoral.*

Guvernele trebue să vină prin țară, *și aceasta să fie lozinca luptelor politice ce se vor da în alegerile aceste generale.*

* *

EXTRA-ORDINARE

= In deobștie pompierii cad de sus în jos. Domnul Stroja, ca s'ajungă prefect, a căzut de jos în sus.

= Junimizmul local a produs o figură nouă: este domnul Grigore, bucătarul d-lui D. A. Grecianu. Trunchierii și precupeții, alegători în colegiul II, sunt poftiți la d. Grecianu — prin amabila intervenire a Vatelului grecinist.

Ca și Vatelul lui Condé și bucatarul d-lui Grecianu se va sinucide, dacă forța morală de care, cu siguranță, este cuprins—va da greș în bucătăria electorală.

= Domnul Kónyá, al cărui leagăn a stat în Nagy Sabăș, orășel unguresc, a fost desemnat de fire s'ajungă ofițerul stării civile în vechia Capitală a Moldovei.

= Partidul reparației sociale se dedă la cele mai deochiate conruperi. Corupători cari repară e ceva nou pentru condica penală.

= „Epoca“ asigură că d. Mișu Cantacuzino, a ajuns ministru de justiție prin ierarchie: a fost procuror în 1896.

Adevărata ierarchie este ransonul de 500,000 lei pe care l'a plătit babaca.

Domnul C. L. Negruzzi

Ieșenii se cunosc între ei ca și pietrenii, ca și mizilenii. Raza orașului o fi mare, dar oamenii îs puțini și se cunosc.

Nu numai din vedere, nu numai personal. Dar după cum calcă, după cum tușesc, după cum strănută. Și dacă într'un oraș de cunoscuți, de prieteni, se iveste un străin, numai de cît se știe că ie străin și ie grăbit fie care să afle cine ie străinul, care a sosit în orașul Iași.

Un străin a fost numit prefect al județului Iași. Un străin foarte curios. Se zice că e din Iași, că ar locui în oraș sau, aproape, la țară — și nimeni nu-l cunoaște.

Domnul C. L. Negruți, face parte din cei 60 sau 70,000 locuitori ai Iașului cari toți se cunosc, se salută, — și numai el, unul singur, d. C. L. Negruzzi nu este cunoscut și, deci, nu este salutat. Nici măcar inițialele predecesoare ale numelui de familie, nu se pot complecta cu toată siguranța. C. L. Foarte bine. Dar C. poate fi și Carol, și Constantin și Casimir.

Domnul C. L. Negruzzi a fost numit prefect, a jurat credință și supunere, s'a presintat la noul său post — dar publicul tot nu știe cine este și cum este la figură.

Funcționarii s'au grămădit să l vază, alții, mai mici, s'au uitat pe gaura cheei, un alt funcționar, mai curios, s'a prefăcut că ie servitor, a încarcat pe brațe o grămadă de lemne, a intrat în cabinetul prefectului și cît punea un lemn trăgea cu coada ochiului să-l vadă pe prefect.

de[illegible]
Negru[illegible]
fect, dar [illegible]

E junimist[illegible]
nu se știe. Ce fe[illegible]
va face la prefectu[illegible]

Noul prefect al ju[illegible]
ca un roman misterios [illegible]
pozitiv.

Cărți poștale cu fotografia simpaticului neștiut — ar fi o afacere rentabilă.

Domnilor fotografi aveți o patriotică datorie: să arătați ieșenilor cine este prefectul județului lor.

B.C.U. „M. EMINESCU“ IASI

Chestii politice

Cele 4 curente din guvern

Cine cetește lista miniștrilor și știe raporturile personale, ce stau între cei 9 sfetnici ai tronului, vede rațiunea pentru cari au răsărit așa și nu altfel cei 9 fericiți ai zilei de azi.

In formă guvernul d-lui Carp nu e un guvarn *boeresc*, căci numără 2 membri cari își au origină burgheză și rurală. D. Delavrancea e țăran adevărat din Ilfov, iar d. Nenițescu e fiu de negustor. Acest fapt a fost chiar semnalat de d. Delavrancea în toastul său de la Brăila, știind în momentul cînd vorbea că va fi ministru, de și nu e boer.

Dar la acest lustru în formă de guvern neboeresc, se poate răspunde: da; dar tocmai prezența voastră acolo tradează tactica boerească a guvernului de astăzi. D, Delavrancea a ajuns ministru ținîndu-se de pulpana unui boer, tocmai cum și d. Nenițescu a ajuns ministru ținîndu-se de pulpana altui boer. Ia tae din guvern pe d. Filipescu și lasă-l pe Delavrancea; ia tae din guvern pe Mișu Cantacuzino și lasă-l pe Nenițescu; Se poate? Nu; căci cei doi sunt în funcțiune de 2 boeri. Ei vor sluji de umplutură, sau nu vor avea nici un glas în afară de al boerului; ei cel mult vor ajuta pe cei 2 boeri în lupta lor internă cu direcția partidului. Cînd va fi ca în guvern nuanța junimistă să fie contrabalansată, cei 2 *adjacenți* ai boerilor vor sprijinii pe boerii lor să dea lupta cu succes. Nu trebue deci să ne așteptăm la alt rol, de cît la cel de paradă pentru alegeri și Cameră: să arunce colb în ochii mulțimei.

Cele 2 curente boerești din guvern își au creaturile lor, și în ziua cînd aceste 2 creaturi vor arăta ceva velei tăți de independențe vor fi lesne înlocuiți cu alte slugi boerești. Noi putem întoarce contra acestor 2 curente boerești, toată critica ce însuși junimiștii au făcut în 1905 guvernului Cantacuzino, eriticînd prezența celor 3 miniștri *neboeri* într'un guvern de boeri. Indrumare spre guvernul boeresc de astă-zi era indicată din 1905, și dacă azi avem 2 miniștri neboeri, e că sînt în slujba boerilor.

Al treilea curent din guvern e al d-lui *Iancu Lahovari*. D-sa a fost propus ca persoana chemată a putea faee colaborarea. Prin trecutul său, fiind o simplă personalitate politică *fără coadă*, își pastrase simpatii în ambele partide conservatoare. D. P. P. Carp n'a vrut să auză, dar tocmai acest fapt că a fost pus înaintea Măriei Sale, arată că rolul d lui Lahovari va fi sters sub d. Carp, rezervîndu-i-se însă alte roluri în desfășurarea mai departe a evenimentelor. Iar Lahovari, vine în guvern, ca un *indispensabil*, dar fără slugă boerească după el; Ceilalți 2 boeri: Nababul și Filipescu au altă precădere: au fost primiți în guvern cu slugile lor; pe d. Lahovari l'au primit abia singur.

In sfîrșit vine nuanța junimistă, care dă tonul și coloritul guvernului, cu d. Marghiloman la interne. Ea precumpănește celelalte 3 nuanțe, dar poate fi copleșită la un caz de grea cumpănă. Cei 5 din 3 tabere pot majora pe cei 4 junimiști sadea în micile acte de guvernămînt.

Plecînd din 4 palate deosebite, Mișu și Nenițescu de la somptuosul palat al Nababului; Filipescu și Trubadurul din Batiste; Iancu Lahovari din palatul său cu broaște franțuzești, și în fine cenaclul celor 4 junimiști, ei se vor întîlni în sala consiliului de miniștri, pentru

[illegible]
dispăr[illegible]
care-l îm[illegible]
scrisă și în lu[illegible]

Spațiul acesta, [illegible]
intervale de mii de [illegible]
zodele de mult uitate, [illegible]
me ni se par paginele flecar[illegible]
vițiile noastre, din epocile noastre în [illegible] parte!

Iată bună oară cele mai recente descoperiri făcute în ruinele vechiului oraș roman Pompeji. Se pare că de astă dată săpăturile au dat o nouă... recoltă abundentă și că din nou se vor cunoaște interesante pagini din acea viață veche, completă și bogată a orașului dispărut în cunoscutele împrejurări grozave.

De mult, foarte de mult, cercetătorii au reușit a restabili modul de traiu și anumite momente din acea viață veche, mulțumită săpăturilor. Așa, bună oară, în vremea cînd — acum un secol — regina Carolina se ocupa de aproape și cu un viu interes de acele săpături s'a găsit, la 12 Mai 1812, cadavrul unei tinere femei, cu degetele garnisite de inele de aur și de granate și purtînd atîrnate de urechi perle splendide. Ea strîngea la piept un copilaș care încremenise pe sînii ei. Două fete o însoțeau. Aproape de ea pășeau alte două persoane ducînd bani și bijuterii.

Puțin mai departe, în fața casei lui Diomede, un om căzuse mort în timp ce căra un tezaur într'un sac de pînză, la lumina unei lanterne. El ținea în mînă o cheie de argint. Pusese pe toți ai lui în siguranță într'o subterană săpată sub porticul grădinii sale. Nu se gîndise, bietul, că lava ar putea pătrunde și prin răsuflătoarele acelor cripte.

S'au regăsit de asemenea cele douăzeci de victime cari, pentru a scăpa de arsurile omorîtoare, își dăduse poalele hainelor peste cap. Gest trivial, dar disperat — și scuzabil, care însă n'a folosit. Numai sculele, colierele, inelele de aur au fost cruțate de lavă și au putut fi regăsite.

Acele descoperiri au putut chiar face să se restabilească oarecari amănunte asupra toaletei vechilor Romane și Pompejiane. Așa, bună oară, toaleta de gală, cerea ca să pună 16 inele. Degetul mijlociu rămînea gol, dar celelalte opt ale ambelor mîni purtau cîte două inele, chiar și degetul gros. Mănuși nu se purtau; dar unghiile trebuiau să apară fără nici un defect și să aibă culoarea cărnii. Sprincenele erau înnegrite cu oue de furnici.

*

Nu-i așa că se par cel puțin curioase acum, după două mii de ani, detaliile privitoare la toaletele, la gătelile, la luxul femeilor de pe atunci? Două mii de ani!

Acum cînd ne emoționăm, — în pragul unei schimbări de an — pentru că și-a reînnoit calendarul încă o cifră, se cuvine să ne dăm seama că la rîndul nostru, în cine știe ce împrejurări, vom servi cînd-va ca subiecte de cercetări archeologice și ca măsură de experimentare pentru moravurile timpului. Se va vorbi și atunci cum vorbim astăzi despre străbunii Romani și se va cerceta în detaliu cum decurgea viața lor și cu deosebire a femeilor lor, a acelor matroane capricioase, cochete cari întrebuințau pentru creșterea părului — sînge de bufniță tînără, iar drept mijloc de fardare un produs din corpul crocodilului cu neputință de amintit într'altă limbă decît cea latină, ca să fie mai puțin înțeles...

Nu a devenit oare celebră acea împărăteasă Poppea care reușise a compune formula unei alifii de obraz,—sub Nerone — și introdusese băile de lapte, pentru care scop întreținea vr'o 500 de oi de muls?

De cînd datează oare instinctul femeei de a-și cultiva frumusețea și de a-i veni într'ajutor cu tot soiul de gâteli și de odoare?

Iată o întrebare la care cu greu ar

re au arătat mai precis scopul şi acestei excursiuni, numai pe noi eazā mai apăsat şi subliniat, am a da un răspuns cu totul obiec rră să alunecăm pe panta calom- cum zice d. Lungu şi la care e gîndim nici am gîndit vre-o o- şi dacă d. Lungu cum a fost şi i fi conferenţiar popular, cînd ar orbească sătenilor despre calom- oi după felul cum înţelege d-sa nia din articolul citat îl putem a că s'ar încîlci amarnic.

ă d. Lungu a fost bombardat şi din toate părţile, cauza e a d-sale inconjurat de acei ce au părăsit de şcoala rurală şi numai la oca- e arată întocaţi apărători ai în- ilor aceasta ca formă căci în fond esc scopuri egoistice.

aceştia îl adusese pe d. Lungu, amărăciune, că nici voia să e revista învăţătorilor, cum în- declarat într'un congres, într'o aire aparte pare mi se la Tîrgoviş ori la Bacău. Să-şi amintească d. ngu că să suise pe un scaun în pi- ioare şi vorbia cu totul consternat, căci muncise la închegarea asociaţiei şi a- cum nu mai avea nici un zol.

Alegerea d sale ca preşedinte al aso- ciaţiei, la congresul de la Iaşi a produs o bună impresie printre fraţii săi de luptă, chiar de la început cu şcoala viitoare; însă dacă d-sa a călcat cu piciorul stîng înainte aceasta îl priveşte şi acum să primească manifestările de nemulţumire ale colegilor săi.

După cît cunoaştem dl. Lungu e un bun scriitor popular, probă: „Nae Co cor" şi ele, în care se oglindeşte un stil concis, cu o frază lapidară, acum mă prinde mirarea că în articolul cit at vorbeşte de toate şi de nimic. Ar voi să facă critica partidelor politice, pe care le contopeşte într'un singur „*ist*"...

Prin fraze şi propoziţii secadate, i- nundate de semnele citaţiei, al escla mării, al întrebării, ar vrea că învăţă torii să nu facă politică şi dacă au vre-o credinţă în sufletul lor, să o înăduşe, să o păstreze pentru ei, fără a o împărtăşi tovarăşilor...

Ideia o cred greşită, căci dacă ome- nirea în cursul veacurilor ar fi urmat aşa, am fi într'o stare primordială de oarece marii cugetători de probleme politice, sociale, economice, filosofiice etc. s'ar fi înmormîntat cu ele, fără a le împărtăşi urmaşilor şi semenilor lor.

Da înţeleg învăţătorii să facă politică demnă şi de convingere nu să-şi schimbe părerile după *traista cu grăunţe*.

Şi d. Lungu a făcut politică şi dacă a fost persecutat, lovit, redus la tăcere denotă că chiar în secolul al XX ne svîrcolim rău în apucături medievale!

Din s[illegible]nierile apăsate: *O-pi-ni-a*; d. Lungu ar vrea să arăte că Opinia l'a luat în primire şi deci cei ce deţin puterea să se convingă că d. Lungu nu e partizan al ideilor „Opiniei". Poate că d. Lungu, care a trecut prin multe ne- ajunsuri şi spre a nu mai urca treptele Calvarului, voeşte să arăte că e guver- nametal... Noroc bun !...

Poate fi sigur d. Lungu că în artico- lul Opiniei vizat de d-sa, n'am avut nici o gîndire tendenţioasă la adresa d-sale, dar esenţialul de acolo, ca şi de aice şi de ori unde este: *Acei ce au părăsit şcoala rurală, să ne lase în pace cu îm- brăţişările lor, căci murim înăduşiţi !...*

Scipione.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un incident publicistic.—Nu e fără interes păţania amicului nostru Const. Graur, a cărui broşură galbenă filfăie de cîtva timp la toate depozitele de ziare şi în toate mînile tineretului ce- titor. E vorba de broşura „Renegaţii" despre care autorul ei, d. Graur, scrie „Faclei" următoarele:

„...*Romînia Muncitoare* care mi a sosit azi, anunţă apariţia unei broşuri, *Renegaţii*, scrisă şi iscălită de mine.

Dacă e vorba, cum bănuiesc, de ar- ticolul meu Trecerea la liberali" apă- rut întâi în Viaţa Socială, ţin să de- clar că titlul ce i s'a dat acuma nu corespunde modului meu de a vedea. Eu cred că putem să combatem acţiu- nea de azi a generoşilor, dar n'avem dreptul să facem descinderi şi perche- ziţii în sufletele lor, pentru a spune că în momentul cînd au trecut la liberali au săvîrşit un act de renegare.

Estea regretabil deci că se tipăreşte o broşură *a mea*, cu titlul... altei bro- şuri; după cum este regretabil că nu mi s'a trimes nici o corectură preala- bil şi nici măcar un exemplar tipărit, ca să ştiu dacă nu s'au făcut şi în text oare-cari modificări, spre a-l pune în acord cu noul titlu.

Te rog să publici aceste rînduri pen- tru lămurirea prietinilor mei şi a ceti- torilor eventuali ai broşurii."

...In aşteptare însă, broşura se vinde iar titlul rămîne, pînă la o... a doua ediţie care, e lesne de prezis, nu va în- tîrzia să apară sub un alt titlu.

Trăim într'o epocă de fierbere şi ner vozitate publicistică. Contingente mari de cetitori aşteaptă şi salută cu bucu- rie apariţiuni publicistice nuoi. De aci graba editorilor de a tipări şi de a găsi titluri atrăgătoare.

Talentatul publicist, d. Graur, a căzu victimă acestei stări de lucruri şi va putea adeveri dictonul: „On n'est ja- mais trahi que par les siens".

*

Ziarul din Triest „Picolo" a putut a- fla printr'o anchetă întreprinsă în lu- mea scriitorilor, că:

Hugo von Hofmaunsthal lucrează la o comedie socială şi un libret de operă; Hermann Bahr scrie o comedie şi un roman vienez; Ludwig Fulda are în lu- crare o operă romantică şi una mo- dernă; Maxim Gorki telegrafiază din Capri că scrie o „Cronică a unui oraş mic", un roman: „Iubirea simplă" şi o povestire „Okurow"; Maeterlinck — un studiu filosofic asupra „Morţii".; Jules Claretie îşi scrie „Memoriile"; Alfred Capus, — o dramă „Robinson". Paul Heyse mărturiseşte resemnat că nu mai scrie—nimic.

Mascagni vorbeşte despre „un plan mai artistic şi patriotic" în vederea a- nului iubilar italian; Saint-Saëns, ter- mină o operă „Dejanira" pentru Monte- Carlo şi Paris; Massenet—o operă co- mică „Térèse" după o dramă a lui Claretie. Şi mai sunt mulţi alţii, cari lucrează...

*

La Lessingtheater din Berlin se va juca o nouă piesă a lui Arthur Schmit- zler „Ţeara îndepărtată", în 4 acte.

*

Astronomul englez Espin a descope- rit la 30 Decembrie, 5 oare după amiază, o stea roşie, de a opta mărime, între Lazerta şi Cepheu, din Calea Laptelui. Descoperirea a fost confirmată şi de Observatorul Regal. Steaua a putut fi fotografiată.

*

Cauza albăstrimei cerului a fost din nou cercetată şi explicată în diverse chipuri în vremea din urmă. După u- nii fiziciani coloarea albastră ar fi un efect al substanţelor chimice cari plu- tesc în aer şi cari exercită o absorbţiu- ne a unor anumite raze solare. Cei mai mulţi contrazic însă aeeastă teorie pe baza faptelor că asemenea substanţe e- xistente în aer ar da coloraţiune al- bastră şi soarelui cînd apune şi orizon- tului,—în loc să le dee culori roşii.

Mult mai probabil este că albastrul ceresc nu se produce cum s'a crezut mult timp prin particule de praf ori de apă, ci prin iradiarea luminei prin molecalele de aer.

*

De oarece chestiunea alegerii d-nei Curie la Institutul de Franţa pasionea- ză lumea publicistică e locul de amin- tit că Academia de ştiinţi din Berlin are ca membră pe d-na Elise Wendel; contesa Ertia Lovatelli e membră a Academiei regale italiane; însă-şi d na Curie este membră a diverselor acade- mii din Europa.

*

Noutăţi dramatice pariziane se anun- ţă; la comedia Franceză: „Armande Béjard" de Maurice Donnay, „Le goût du vice" de Henri Lavedan, „Aprés moi!" de Henri Bernstein.

La teatrul Réjane: „L'Oiseau bleu, cu Georgette Leblanc; la Vaudeville: „Saint Sebastien de Gabriele d'Annun- zio: La Porte St.-Martin; „L'enfant de l'amour" de Henri Bataille; la Gym- nase; „Papa" de Flers şi Caillavet; „Tribun" de Paul Bourget; la Renais- sance: „Vieil homme" de G. de Porto Riche; Sarah Bernhard: reia „La Prln- cesse lointaine" de Rostand, cu impor- tante modificări.

La Opera Comică se prepară „L'An- cêtre" de Camille Saint-Saëns şi „Jota" de Raoul Laparra.

*

Intre marile senzaţii teatrale pe care ni le va aduce luna lanuarie va fi şi beneficial excelenţilor artişti C. B. Pe- nel şi M. Pella cu piesa *Necunoscuta*, care s'a jucat pînă acum de 25 ori la Bucureşti cu un succes crescînd.

*

Apropos de Penel.

Pînă să cadă de la putere, cabinetul ministerial al d-lui Haret a trimis vr'o jumătate de duzină de adrese comitetu lui teatral cerînd informaţiuni ce anu- me şi de cîte ori a apărut pe scenă simpaticul artist.

Acum cîteva zile d. Fîntînaru, a tri- mes, din partea comitetului, un raport detaliat şi motivat în această chestiune de înaltă politică teatrală,

*

In salonul hotelului Adlon din Ber lin pofesorul Ehrlic a primit vizita prinţului Alexaudru de Oldenburg care i a remis din ordinul ţarului, ordinul S ta Anna clasa I a, cu briliante şi di-ploma de membru de onoare al insti- tutului pentru therapie experimentală din Petersburg.

*

Cinematograful înregistrează un nou succes... ştiinţific şi cu drept cuvînt La Berlin s'a întemeiat un Institut de ci- nematografie ştiinţifică pentru a face accesibile marelui public motivele şti- inţei în forma lor cea mai populară,— între altele tainele concepţiunii şi altele. Ştiinţa cea nouă este Kinematoscopia.

INFORMATII

❑ Din cauza sărbătorei Anului nou, viitorul număr al ziarului nostru, va apărea Luni 3 Ianuarie, la orele o- bişnuite.

❑ Adresăm călduroase urări de fe- ricire prietenilor şi cititorilor noş- tri, cu prilejul noului an 1911.

❑ Colegiul electoral al comunei Erbiceni a fost convocat pentru ziua de 30 Ianuarie, spre a proceda la a- legerea noului consiliu comunal.

❑ Mîine dimineaţă, cu ocazia a- nului nou, se va oficia la Mitropolie, un Te Deum.

Serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, asistat de întregul cler al catedralei şi acom- paniat de corul ceremonial al Mi- tropoliei.

Vor asista reprezentanţii autorită- ţelor civile şi militare.

❑ Pe ziua de 2 Ianuarie 1911 va fi şedinţă ordinară la clubul conservator democrat din Huşi. Se vor începe con- ferinţele politice. Prietenul nostru d. Gh. Ghibănescu va deschide seria a- cestor conferinţe tratînd despre „Re- zistenţa politică". Intrunirea va avea loc la orele 9 seara.

Această publicare serveşte drept orice invitare.

❑ D. M. Berceanu, docent de drept roman la facultatea juridică din Iaşi, a fost trecut la facultatea de drept din Bucureşti.

❑ Direcţia generală a c. f. r. a pus în vedere staţiilor că ofiţerii în activi- tate şi gradele inferioare, cînd sunt îm- bracaţi civil, pot călători în comptul lor, în clasa la care au dreptul, cu pre- ţul tarifelor pentru civili, numai dacă prezintă la casa de bitete şi la contro- lul din trenuri, bilete de voe sau ordine de serviciu.

❑ D. St. Sihleanu a demisionat, pe ziua de 10 Ianuarie, din postul de in- spector general al învăţămîntului se- cundar şi superior.

Domnul Sihleanu va lupta în alegeri la R. Sărat.

❑ Societatea arendaşă a apelor ter- male de la Vichy, a făcut apel contra sentinţei trib. Iaşi, s. III, care a con- demnat fabrica „Dochia" din Iaşi, să plătească societăţei franceze un leu des- păgubire, pentru contrafacere de eti- chete.

Apelul a fost repartizat la s. II.

❑ Astă-zi a sosit la rectorat decretul regal No. 3937, prin care d. profesor dr. George Bogdan este confirmat Rec- tor al Universităţii din Iaşi, pe un nou period de trei ani.

❑ *Debitul Badareu et dr. Manolescu- Strunga.*—De anul nou, pentru reclamă s'au pus în vînzare excelente vinuri albe, vechi, indigene.

Recolta anului 1908 cu 0.60 b. litrul
Recolta anului 1907 „ 0.70 litrul

De asemenea vinuri vechi şi noi de viţă americană, cu preţuri reduse.

Precum şi vin vechiu tămăios. 1.40 l. şi vin vechiu bordeaux 1.40 litru.

*

In tot timpul sărbătorilor se găsesc de vînzare cu Kgr. păsări tăete, ca cur- cani, gişte, raţe, găini, cu preţuri avan- tajoase.

❑ La cinematograful „Union", de al Coloseul Bragadiru se începe în astă- seară un program cu totul nou.

„Recunoştinţa indianei", este titlul unui mare tablou dramatic colorat al casei Nord-Chicago şi în care ni se redă, o profesoară urmărită, la eşirea din şcoală, de un donjuan; acesta-i face declaraţii de amor, pe care ea însă le refuză. Ea apoi este rîpită şi se încinge o luptă între idieni şi americani, din care profesoara este salvată.

Noul program mai cuprinde: Cearta, comedie; oraşul Cognacului, după na- tură; Consele de Montravers, o intere- santă dramă; pe coastele Norvegiei, splendide vederi după natură; Pe Ton- tolini îl strînge ghetele, tablou extrem de hazliu, precum şi numeroase scene instructive, sportive etc.

Simbătă 1 şi Duminecă 2 Ianuarie, la orele 3 ziua, vor avea loc 2 mari matineuri.

DIVERSE

— Sămbătă 1 Ianuarie, la orele 8 şi jumatăte seara, va avea loc, în sala Pastia, o mare serbare şi bal, date de societatea „Vulturul", pentru sporirea fondului de ajutor şi şcoala de adulţi. Va fi cea mai frumoasă serbare: plu- guşorul, colinda, cîntece de stea şi alte obiceiuri strămoşeşti de serbători vor fi redate de membrii soc. La orele 12 se va reprezenta o alegorie, reprezen- tînd anul nou şi anul vechiu; se vor recita versuri; vor mai fi şi alte sur- prize.

— Duminecă 2 Ianuarie va avea loc un mare Bal-Mascat în sala Teatrului Pastia. Va cînta muzica Reg. 13 Stefan cel Mare.

Un garderob bine asortat cu costu- me cele mai noi.

---

de lavă
vorba fără
femei din înal-
riciană a oraşului
norocit oraş istoric
eu Herculanum, a dis
pe suprafaţa pămîntului, sub
vulcanului Etna, la 79 înain-
te de Christos.

Cadavrul mumificat poartă o întrea- gă comoară de podoabe scumpe. Dama regăsită a fost surprinsă, în momentul cînd vroia să fugă, încercînd să salve- ze nu numai viaţa ei, dar şi bogăţia ei de scule preţioase. Ea purta încă în momentul regăsirei, lanţuri de aur îm- prejurul gîtului, brăţare de aur iar în urechi s'au găsit neatinşi cerceii făcuţi din 21 de perle scumpe aşezatn în for- mă de strugure, — formă simbolică pentru acele regiuni fertile şi vesele altă dată.

Vesele şi zgomotoase, — aşa vor fi fost oraşele în momentul cînd, năpras- nic, distrugător, izbucni vulcanul şi în- cepu să spumege în valuri de lavă ar- zătoare prin craterul său înflăcărat.

Veselă şi sgomotoasă va fi fost socie- tatea înaltă dedată petrecerilor şi iubi- toare de plăceri, — acea societate care a pierit pe neaşteptate, împietrită de a- pururea sub ruinele oraşelor nimicite.

Veselă şi fără grije va fi fost — cine ştie! — şi acea nobilă, frumoasă şi bo- gată patriciană care astă-zi, după două zeci de secole, e descoperită de scrută- tori şi arheologi sub forma unei pietre, — bloc de lavă stînsă împrejurul unui trup de femee!

In clipa marei primejdii acea femee n'a vrut să se despartă de sculele ei, de gătelile cari îi dădeau farmec şi gra- ţie; ea a întîrziat poate ca să le adune, — ori mai curînd, era gata să plece, împodobită de pietre scumpe, de lanţuri şi brăţare, în mijlocul vre-unei societăţi voioase ori—mai curînd—se întorcea de acolo, tocmai în momentul cînd poto- pul de juratec năvălea, cotropia şi dis- trugea tot ce-i eşa în cale.

Cuprinsă de volbura flacărilor, pre- făcută în jăratec, cine ştie ce femee frumoasă, dătătoare de voluptăţi şi de înfiorări!

Prinsă pe neaşteptate în palalaie fier- bінte şi frămîntîndu-se cu durere în propriul ei lanţ de la gît, zvîrcolindu- se în cea mai grea tortură, — tortura de a fi arsă de vie!

Pietrele au rămas, vii încă, strălu- citoare, ca şi cu mii de ani înainte. Dar focul a stîns în orbitele lor acei ochi strălucitori, cărora nici lacrimile nu le- au mai putut da un strop de răcoare ori de mîngîiere.

...Ingrozitor tablou! Cumplită trage- die!

Şi tot astfel vor scrie alţii peste sute, peste mii de ani, reîmprospătînd viaţa Messinei ori a Martinicăi şi cîte altele!

Pentru-că, la urma urmei, viaţa e a- ceeaşi şi suferinţa, ea singură, este veş nică şi neschimbăcioasă.

Iar anii trec înmormîntîndu-ne sub cenuşa vremei, a uitării şi a nepăsării...

As.

STRUNA ZILEI

CENZURA PREFECTORIALA

Inainte încă de a fi nu- mit, d. Al. Stroja încearcă să recruteze partizani în piaţa Unirii.

Ziar liberal.

Confraţi, luaţi aminte bine
Dacă vă temeţi de urmări;
Cînd scrieţi numele acesta,
Nu pomeniţi de.. recrutări.

PRO DOMO...

Sub acest titlu şi încă cu sbîrnîitoa- rea; *Colegi să ne dezmeticim... La lucru cu rost..* apare un articol în revista „A- sociaţiei învăţătorilor, scris pe douăspre zece pagini... semnat de d. C. Ionescu- Lungu, preşedintele asociaţiei.

Acest articol chilometric, împestriţat cu idei multilaterale, este un răspuns general la criticile, părerile şi săgeţile îndreptate asupra congresului de la Constanţa şi mai ales asupra faimoasei excursiuni la Stambul, care a nemul- ţumit peste patru mii învăţători...

Fiind că dintre numeroasele publica-

Rodion

EPISTOLĂ PASTORALĂ

Dată de I. P. S. Mitropolit PIMEN al Moldovei şi Sucevei către pp. cc. protopopi de anul nou 1911.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei, a dat următoarea epistolă pastorală, cu ocazia anului nou:

Prea cuvernice părinte,

In clipa, cînd ni e dat să vestim închierea unui an al Domnului şi începerea altui an al Lui, credem că-i nimerit şi folositor, să amintim p. c. voastre şi tuturor iubiţilor noştri preoţi din acel judeţ, mai cu samă două datorii, ce avem de îndeplinit în această clipă: datoria de a mulţămi lui Dumnezeu pentru cele primite de la El în anul ce sfîrşim şi a ne ruga Lui să nu ne lipsască de mila Sa, nici în anul ce începem; şi datoria de a ne face, aşa zicînd, bilanţul întregei munci ce am desfăşurat anul trecut şi să ne înjghebăm planul de muncă, ce avem de făcut în curgerea anului viitor pentru întărirea sfintei noastre credinţe strămoşeşti şi propăşirea scumpului nostru popor.

Dacă la sfîrşitul fiecărui an avem a mulţămi lui Dumnezeu pentru toate binefacerile primite dela El, apoi cu deosebire trebue să mulţămim Părintelui ceresc la sfărşitul anului 1910, pentru că în curgerea acestui an, între altele, cu o deosebită dărnicie şi a deschis El mîna Sa asupra scumpei noastre ţări, dăruind roadă îmbelşugată cîmpiilor şi ţarinelor noastre, şi tot în acest an ne a trimis El şi pe îngerul Său ocrotitor, care ne-a apărat de cumplitul bici al ciumei şi holerei, ce a lovit alte ţări şi ţinuturi vecine.

Şi iarăşi: dacă la începutul fiecărui an se cuvine să rugăm pe Dumnezeu ca să ne hărăzască în anul ce începem pace şi milă, apoi cu deosebire trebue să facem aceasta la începutul anului 1911, şi să rugăm pe bunul nostru Părinte ceresc să deschidă şi în anul viitor mîna Sa tot atît de binevoitor, ca şi anul trecut şi să lese pururea lîngă noi pe îngerul Său ocrotitor împotriva acelui grozav bici, care stă încă ameninţător la hotarele ţărei.

Cu datoria de a mulţămi şi a ne ruga lui Dumnezeu pentru neam şi ţară, stă în strînsă legătură o altă datorie, datoria de a munci pentru luminarea poporului în care Dumnezeu ne-a rînduit păstori. Şi acum, cînd sfărşim un an şi începem altul, se cuvine să cercetăm cu deamăruntul tot ce am lucrat în curgerea anului trecut, pentru ca să vedem care părţi din munca noastră au dat roadele dorite şi care nu, şi astfel să ne putem întocmi planul de muncă pentru anul viitor. Dorim însă ca din planul de muncă pe anul viitor al preoţimei noastre să nu lipsească cele două puncte de căpetenie: îndrumarea poporului tot mai mult pe calea religioasă morală, lămurindu-i se cît mai bine adevărurile sfintei noastre legi creştine strămoşeşti, şi călăuzirea poporului la o viaţă de toate zilele cît mai bună, mai tihnită, mai curată şi mai corespunzătoare cu vrednicia de om şi de creştin.

Amintind p. c. voastre şi iubitului nostru cler, din acel judeţ, cele de mai sus şi neîndoindu-Ne că cu toţii sunteţi însufleţiţi de aceeaş iubire către sfînta noastră chiemare şi de aceeaş dragoste către norod şi către ţară, cu inima şi sufletul plin de bucurie dorim tuturor fiilor noştri duhovniceşti din acel judeţ ca şi din cuprinsul întregei arhidieceze har, pace şi an bun şi fericit dela Dumnezeu, iar din partea Noastră trimitem binecuvîntare.

PIMEN

Ultime INFORMAŢII

❑ ***Membrii partidului conservator-democrat din Iaşi, sunt rugaţi să se întrunească la club, în adunare plenară Duminică, 2 Ianuarie, 1911 ora trei p. m.***

❑ *Liberalii din Iaşi se vor întruni la clubul lor în seara de 2 Ianuarie spre a proceda la alegerea noului comitet eexcutiv.*

❑ *Noua comisie interimară a comunei Iaşi, se va instala la Primărie în ziua de 2 Ianuarie.*

❑ **Domnul Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a fost chemat la Palat pentru ieri seara, orele 6 jum.**

M. S. Regele s'a întreţinut mai mult timp cu d. Take Ionescu şi l'a asigurat, după cîte au putut transpira, că guvernul s'a angajat să facă alegeri libere şi că Suveranul va veghiea ca guvernul să facă faţă angajamentului.

❑ *Domnul general Panaite Botez, preşedintele clubului ofiţerilor veterani, s'a înscris în partidul conservator-democrat din Iaşi.*

❑ *Intrunirea de ieri seara a comitetului nostru executiv a fost foarte animată. Aproape toţi membrii au asistat şi s'a hotărît a se lupta cu toată energia în alegeri.*

❑ *D. Iarca, fruntaş liberal din Buzeu, face politică contrarie avizului şefului partidului.*

Această ţinută a d-lui Iarca, a determinat pe d. Brătianu să facă o scrisoare d-lui Anton Carp, şeful liberalilor din Buzeu, în care scrisoare spune, că va considera pe d. Iarca pus în afară de partid, dacă va persista în acţiunea sa.

❑ *Aflăm din sorginte guvernamentală, că alegerile generale vor începe cu col. I de Cameră.*

❑ *Actualul tarif vamal va fi modificat, reducîndu-se taxele vamale asupra obiectelor de primă necesitate.*

❑ *Preţul sărei nu este acelaş pentru toate oraşele ţărei, ci variază după taxele de transport pe C. F.*

Este vorba ca preţurile să fie unificate.

❑ *In spitalul de izolare din Tataraşi se află actualminte 57 bolnavi de scarlatină şi 6 de cori.*

❑ *Membrii clubului conservator-democrat din Iaşi, vor serba revelionul, în astă-seară, la clubul nostru, Piaţa Unirii.*

❑ *Junimiştii au propus d-lor I. Găvănescu şi dr. Bogdan, ca unul din ei să candideze la colegiul universitar.*

Ambii au refuzat, junimiştii nedispunînd, la Universitate, de cît de 12 voturi din 51.

Candidatura a fost, totuşi, acceptată de d. dr. L. Cosmovici.

❑ Se pare că d. G. Cristofor a fost împăcat de grecenişti. Dovadă: d. Cristofor a subscris 20 lei, pentru săracii Iaşului, pe lista ziarului guvernamental local.

❑ *Profesorul Octav Erbiceanu refuză să fie candidat la col. II deputaţi. D. I. V. Praja, caudidat la col. III, va candida şi la col. II senat.*

❑ *La ministerul de instrucţie s'au făcut următoarele ciorne de decrete: d. C. Praja, inspector al învăţămîntului primar şi normal, în locul d-lui Sol. Haliţa; I. Paul, director al înv. primar, în locul d-lui Sp. Popescu; Gr. Roiu, institutor, şef de birou al înv. primar şi Lascar Mutasariu, institutor, inspector şcolar al circ. Iaşi, în locul d-lui Sakelarescu.*

Brulioanele de decrete vor fi scrise pe curat, de îndată ce legea asupra inamovibilităţei tuturor acestor funcţiuni, va fi abrogată.

❑ Sosind astă-zi dimineaţă din Bucureşti, d. A. D. Holban a fost lovit de o indispoziţie.

Facem urări pentru grabnica restabilire a d lui Holban.

❑ S'a hotărît ca banchetul medicilor din ţară în onoarea d-lui dr. Cantacuzino, fostul director general al serviciului sanitar superior, să aibă loc la Bucureşti în seara de 7 Ianuarie 1911, ora 8.

Taxa de aderare, 80 lei, se va trimite, cel mult pînă la 4 Ianuarie, pe adresa: doctor N. Burghele, Bucureşti, str. Prinţul Ghica 15.

❑ Ziarele Carpiste n'au căzut încă de acord asupra denumirei noului guvern. Ast-fel, pe cînd *Epoca* îl numeşte guvernul „reparaţiei sociale"—*Conservatorul* i zice guvernul „pregătirei naţionale"—şi *Evenimentul*—„marele minister".

❑ Domnul M. Berceanu, docent la catedra de drept Roman din Iaşi, a fost trecut la catedra similară a facultăţei juridice din Bucureşti.

❑ Cartelul între guvern şi naţionalişti, la Iaşi a fost reînoit. In baza cartelului guvernul va sprijini candidaturile d-lor Cuza şi Iorga la col. II deputaţi, punînd pe d-nii N. Miclescu şi Oct. Erbiceanu să candideze de formă.

La bătrîneţe d. Carp, a ajuns tovarăş cu domnii Iorga-Cuza.

Ridicule bătrîneţe.

❑ **Politica la Fălciu.**—Nu e judeţ unde politica Carpistă să fie mai în fierbere ca la Fălciu. Aici sunt vechi junimişti, Telemanişti, Filipescani, Nababişti şi amestecătură cu de toate. Se prevede că d. P. P. Carp va fi silit să aibă în vedere vechii săi prieteni. Aşa pretind locuri şi atenţii d. Neculai Ioan de la Dolbeşti, d. V. Constantinescu, rentier, Oprea Soare, proprietarul Păhueştilor, V. Peiu, toţi soldaţi devotaţi ai d-lui P. Carp, cum şi d. Iorgu Berea, care are speciala scrisoare de recomandare a d-lui Alex. Marghiloman, care acum va face faţă iscăliturii sale.

Cu punerea pe tapet a acestor candidaturi pur junimiste, se aruncă pe al doilea plan pe Nababişti şi Filipescani, abia hărăzindu le cîte un locuşor. Va fi conflict violent şi pe faţă între nuanţele Iancu Pivniceriu, Pavel Michiu, Enacachi, Iamandi, Adam Mitache, fiind lăsat cu totul de o parte d. Grigore Vereeanu, contra căruia în special generalul G. Teleman are motive serioase de a se arăta intransigent, pentru multele sale atingeri cu d. Cişman.

Se prevede dar că socoteala ce şi-au făcut-o Carpiştii la Huşi a casă, nu se va potrivi cu cea ce va eşi de la Bucureşti.

❑ Domnul I. Ursu, [illegible] agregat definitiv la c[illegible] medie şi modernă, la fa[illegible] va depune jurămînt în [illegible] nuarie.

❑ In „Ordinea" de as[illegible] brie „Scrisorile din Iaşi" [illegible] „Zile de nevoi. — Frigul [illegible] Centrul şi marginile.—O [illegible] Crăciun.—Spectacol gratu[illegible] de microbi.—Grajdurile I[illegible] Odinioară şi acum.—Ce [illegible] încă —Unde nu intră doc[illegible] tori sumbre.—Bani rîsipiţi [illegible] reînviat.—Cînd vin miniş[illegible]

❑ A apărut „Arta Romîn[illegible] No. 10 pe Decembrie 1910, [illegible] rul sumar:

Dr. St. Possa.—Apel pentr[illegible] rea unei societăţi de încuraj[illegible] voltare a artelor în Iaşi; T.— [illegible] tiştilor de la 1830. Introdu[illegible] Eduard Caudella.— Cîte-va [illegible] riri; N. N. T.—Jurnalul unui [illegible] A. D. Atanasiu.—Scrisori din co[illegible] denţa lui Asachi (Fabrica de h[illegible] lui Asachi de la Petro Dava; Ada.— [illegible] volumul d-lui Valentin Bude, vers[illegible] „Din lirica germană" traduceri.

Ilustraţii: Millet.—Les Glaneuses (Spicuitoarele); Cu No. 1 din Ianuarie 1911 începe anul al IV. Revista va apărea cu îmbunătăţiri însemnate între care Cronica din centrele mari ale lumei artistice, ilustraţii după operele celebre, schiţe biografice ale maiştrilor noştri, istoricul artelor la noi şi discuţii cu privire la artă, artişti şi instituţiile noastre de cultură artistică.

❑ **Astă-seară Vineri 31 Decembre începe noul program cinematografic la Teatrul-Circ Sidoli (Pathé-Frères).**

Cu desăvîrşire nou, în toată întregimea lui, programul cuprinde o frumoasă alegere de sujete istorice, teatrale, comice, geografice, instructive etc. precum: Romanul unei mumii după Théophile Gautier, cea mai de valoare operă a marelui autor, grandioasa punere în scenă, interpretarea este încredinţată marilor artişti de la Comedia Franceză. — Reintoarcerea, scene din viaţa peilor-roşii, a căror acţiune se desfăşoară pe platourile Coloradei ale Americei de Nord. — Pagini reconstituite din epoca Ecaterinei a II-a a Rusiei. — In Japonia, coafura unui samurai (nobil japonez). — Ce plăcere să ai un cîne, comedie, — Prince şi-a perdut o mînecă, scenetă jucată de simpaticul humorist. — Un duşman al apei, comedie etc. etc. etc.

Noul program se închee cu cel mai recent număr din Pathé-Journal, cu ultimele noutăţi din lumea întreagă redate însufleţit: Gheţarele în Finlanda,—Sporturi în Scoţia,—Congresul păcei la Londra, delegaţii ţerilor străine: Jaurès, Vandervelde etc.—Revolta la Rio de Janeiro,—etc. etc. etc.

Mîne Sîmbătă 1 Ianuarie are loc un singur matineu la ora 3 ziua cu preţurile populare obişnuite şi mâne Sîmbătă seara reprezentaţie cu program nou.

Ultima oră

Bucureşti 31 Decembrie

BANCHETUL DE ASEARA

Bucureşti.—Aseară a avut loc, în sala Transilvania, un banchet organizat de conservatorii democraţi din culoarea de verde, în onoarea d-lui I. Brătescu, şeful acelei culori.

Au asistat foarte mulţi cetăţeni.

La acest banchet au luat parte de asemeni, d-nii: Take Ionescu, şeful partidului Conservator democrat, Barbu Păltineanu, N. Titulescu, N. Cosacescu, Stroescu, dr. Severeanu, Colorian, etc

Preoţii Ştefan Andrei Ereliona şi N. Ionescu, înainte de începerea banchetului, au zis o rugăciune.

La şampanie, primul care a toastat, a fost d. Barbu Păltineanu.

D-sa a zis: Nu ne aflăm la un banchet, ci la o mare manifestare politică, atît de necesară mai ales în împrejurările actuale. Entuziasmul acesta dovedeşte că suntem şi mai tari şi mai veseli şi mai curagioşi.

Ca partid de guvernămînt, ce suntem, gîndul nostru, cum a spus acum cît-va timp şeful nostru, este tot-deauna de partea dinastiei, pe drept, sau pe nedrept.

Şi dacă ni s'a făcut o nedreptate, nu s'a făcut din răutate, ci din slăbiciune. Noi să ne purtăm ca copii şi cei buni faţă de părinţi.

Inchină pentru M. S. Regele.

D. *Take Ionescu*: Beau în sănătatea d-lui Iancu Brătescu, veteranul luptelor electorale din Capitală.

Entuziasmul din astă-seară, dovedeşte că lupta democraţiei contra reacţiunei, va învinge; democraţia din toate partidele s'a ridicat cu toată puterea ei contra acestui atentat şi lupta va continua până ce se va rezolvi reacţiunea.

Dacă au fost între noi cîţi-va nedemni care au dorit să joace rolul de slugi, ne putem lipsi de ei.

In lupta ce se deschide contra reac-

[illegible] stra[illegible] zerabil[illegible]

Agenţii [illegible] ofiţerul de po[illegible] vind pe un co[illegible] la faţă.

Cu foarte multă gr[illegible] vocatori au putut fi îndepăr[illegible]

E de relevat că actele de bandit[illegible] început chiar de a doua zi de la formare[illegible] noului guvern.

Alegeri la Giurgiu

Bucureşti.—Membrii clubului Conservator democrat, din localitate, s'au întrunit eri la orele 3 p. m. sub preşedinţa d-lui P. G. Parisianu.

S'a hotărît ca să se lupte la alegerile comunale, care vor avea loc în zilele de 2 şi 11 Ianuarie.

Numiri

Bucureşti,—D. Al Fara a fost numit director general al închisorilor şi penitenciarelor.

Comisie interimară

Bucureşti.—S'a numit următoarea comisiune interimară pentru oraşul Constanţa.

D-nii: Titu Cananău, preşedinte; I. Demitrescu vice preşedinte; M. Solacolu, P. S. Radu şi Chiriac, membri.

Candidaţii din Botoşani

Botoşani.— Carpişti au fixat următoarele candidaturi:

Colegiul I Cameră, D-nii: J. Goilav, St. Ganê şi Jean Miclescu. Col. II Artur Rosetti, V. Paladi şi Monăstireanu; Colegiul III Eugen Melic.

Col. I senat, D-nii: Al. Calimachi şi Em. Manea; Col. II Gr. Goilav şi Victor Miclescu.

Noi înscrişi în partidul Conservator-Democrat

Bucureşti.—De alaltă eri şi până astazi, s'au înscris în partidul Conservator-democrat, 15 membri noi, parte alegători ai colegiului I şi II de senat şi parte ai colegiului II de cameră.

Docent Dr. Elena Puscariu
Consultaţiuni pentru boale de ochi *de la 2—5 p. m.*
INSTALAŢIUNE COMPLECTA
— Strada Ralet 6 —

Ex[illegible] arta de[illegible] ştiinţifice.
IAŞI — PIA[illegible]
(Deasupra Ma[illegible]

Isidor Rosenta[illegible]
Diplomat în Arta Confecţionărei
DE HAINE BARBATESTI
Confecţionează cu mult şic şi eleganţă
O singură încercare vă poate convinge
—Iaşi, str. Unirei 86 —

De vînzare
MOŞIA PETREŞTI din judeţul Iaşi pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.
A se adresa la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iaşi.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —
Aduce la cunoştinţă Onor. clientelei că în vederea Anului nou, s'a asortat cu tot felul de brânzeturi şi produse din fermele proprii, de cele mai bune calităţi, cu preţuri foarte reduse şi anume:

	Kg.	Litrul
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Unt pentru cafea, ciaiu	5.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Brânză de vaci	0.60	
Lapte dulce proaspăt de la orele 6 dimineaţa şi în tot timpul zilei		0.35
	oca	0.55
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Lapte de oi gras, de toamnă		12.0
Delicioasă brînză de munte		2.60
Brînză de burduf		2.60
Urdă în burduturi		1.60
Brînză de Brăila grasă		1.80
Gervais romînesc pachetul		0.50

Caise uscate, povitllă, prune uscate, pere pergamunte etc.

De asemenea Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente noi şi vechi, indigene şi americane din podgoriile proprii.

CURA = Cea mai raţională de UNT DE PEŞTE pentru ADULŢI şi COPII =
e numai acea cu:
UNT de PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT de PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: *Anemiei, imflamaţiunilor osoase, scrofuloza, ghinduri, înclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persoane *slăbite*, precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.* Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un kgr. 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici*, spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterii copiilor, în stările limfatice şi a stadiului puberităţei.

Costul unei sticle de ½ Kgr. 3 lei 75 bani, la care se adaogă şi porto.

Depozitul general la farmacia **I. Werner**, furnizorul Curţei Regale **Iaşi**
Pentru Bucureşti: la Drogheria I. ZAHARIA str. Lipscani No 35.
Pentru Craiova: la Farmacia ED. KONTESCHWELLER.
Cererile de provincie se execută prompt contra ramburs.

A și IARNA

dă tutulor suferinzilor

BRANTWEIN

A N A

TUTULOR SUFERINZILOR

Se recomandă

cu Menthol

In cazuri de:

GUTURAIU

Se pune cite-va picături pe vată și din simplă mirosire se simtă o ușurare plăcută

Dureri de Cap

se freacă puțin fruntea și tîmplele și trece ca prin minune

INFLUENȚA

Se alină și se vindecă prin masage ușoare cu „DIANA".—Ca

APA DE GURA „DIANA", este minunat înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinți

Laboratorul și Direcțiunea
BUCUREȘTI Sos. Vidan No. 11

e preparat igienic, antiseptic și binefăcător

INSTRUCȚIUNE:

„DIANA" FRANZBANTWEIN

Se întrebuințează în toate cazurile de răceli și urmările lor ca

MASSAJ

Nu primiți alte produse în loc de Franzbrantwein „DIANA"
Singurul care alină și vindecă

freacă bine, se învelesc părțile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

macilie
agazine din țară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

MAI BUN

Cadou de Anul Nou

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".

MAȘINILE DE CUSUT
SINGER
au obținut și de astă dată la
Expoziția universală din 1910 din Bruxelles
cea mai înaltă distincțiune
„Grand Prix"

Cumpărați-le numai din magazinele cu această emblemă

Mașinele noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din Țară

Cereți numai:

Partumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al:
Curței Imperiale Ruse
Curței Regale Romînă
Curței Regale Muntenegru
și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

55 Medalii, Diplome
și alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentat general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Pari

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să se căsătorească

Cu o semi-o fată 18 ani, avînd 400,000 lei dotă? numai doamne eventuale, și fără avere, care n'au nici o piedică bine voiască a se adresa la

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL
2, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi Franco du Catalogue

GRILLAGES

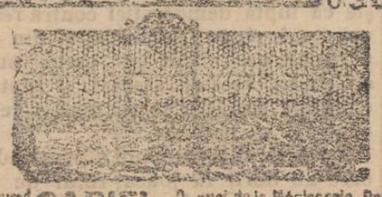

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BORDES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA și PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 85 — Iași

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa 2a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

11 și 12 Ianuarie 1911

Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	Lei	2,50
1/4	Un sfert	Lei	5,00
1/2	Una jumătate	Lei	10,00
1	Loz întreg	Lei	20,00

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu — Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII– No 1199 Marți 4 Ianuarie 1911

Campania electorală este deschisă

— Intrunirea de eri a clubului nostru din Iași —

Membrii partidului conservator-democrat din Iași, convocați în întrunire plenară, s'au întrunit ieri, în număr imens, în localul clubului.

Un entusiasm indescriptibil a domnit în tot timpul întrunirei. Părțile din discursurile oratorilor, relative la lupta pentru răsturnarea guvernului Palatului, au fost salutate cu mare cordialitate și subliniate cu lungi aplauze.

Domnul A. A. Badareu, în cuvîntarea sa, a anunțat că, în urma înțelegerei ce au luat-o între ei, șeful partidului liberal și șeful partidului nostru, o lucrare comună va avea loc, în alegerile generale, în toate județele, între liberali și conservatori-democrați. Ast-fel s'a format o opoziție unită pentru răsturnarea guvernului Carpist.

La orele 4 jum. întrunirea este declarată deschisă de d. A. A. Badareu, care dă cuvîntul domnului

Al. G. Dabija

Oratorul, constatînd numărul imens de prieteni prezenți, se întreabă dacă, în adevăr, suntem în opoziție? Suntem totuși, în opoziție, căci la guvern ie un partid al guvernelor efemere.

Este guvernul personal al M. S. Regelui, este cum a spus d. N. C. Panaschivescu, guvernul care s'a cartelat cu M. S. Regele și nici măcar cartelatul lor nu va fi în stare să-i voteze în alegeri. (Aplauze ilaritate.)

Partidul d-lui Carp, este partidul distrugerei. A spus-o, aci în Iași, în 1905, d. G. Gr. Cantacuzino, aliatul de azi al d-lui Carp. Dar pe noi n'are să ne distrugă junimizmul. Partidul nostru se întărește, dovadă numeroasele adesiuni ce am primit de la venirea noului guvern, adesiuni între cari oratorul citează, în aplauzele existenței, pe acea a generalului Panaite Botez.

Nu pe noi ne vor distruge junimiștii, ci ei vor fi distruși de alegători. Căci care este, aci în Iași, situația noului guvern? Acei cari au situația în mini, vor face promisiuni. Dar noi știn ce valoare au promisiunile și opinia publică spune, de pe acum, că junimiștii vor cădea striviți în alegeri.

Vorbind de situația locală, d. Dabija arată că, junimizmul a instalat perfect de poliție pe un pompier, care n'are rost acum cînd hortumu este înghețat; că un ilustru necunoscut a căzut prefect de județ; că în alegeri, vor cere sufragiile cetățenilor neștiuți de speța d-lui Liatris și Suțu, le vor cere în contra candidaților partidului conservator, care a făcut adevărate minuni pentru Iași. Dacă de-al de Suțu și Tudui ar reuși să se aleagă în Iași, în contra unor oameni ca Badareu și alții, nar rămînea de cît să se dee foc Iașului.

Ca să biruim să dăm mînă cu mînă. Dar să nu luptăm numai pentru a capăta voturi, ci pentru a înfige cît mai mult stindardul nostru, pentru a face din Iași o citadelă a partidului conservator-democrat. (Furtunoase aplauze).

D. D. Alexandrescu

Invățatul profesor și jurisconsult este salutat cu frenezie. Declară că, de și bolnav, s'a sculat din pat și a venit la club cu inima plină de bucurie.

M. S. Regele, chemînd pe d. Carp la putere, a aruncat mănușa Țării Țara a ridicat-o.

Dacă Regele și-a putut plăti în 1888, luxul unui guvern al Palatului, al unui guvern neutru, căci în 1888 se temea de represalii din partea opoziției — unite, apoi astă-zi instituirea unui asemenea guvern n'are nici explicație, nici scuză. Guvernele trebue să vie prin țară, nu prin Palat. Noi am fi guvernul țării, căci suntem tari în toată țara și cu țăria noastră vom urma pe șefpînă la ultima picătură de sînge. (Aplauze.) Căci cînd șeful este la înălțime partidul merge înainte.

Avem deci un guvern paatist, care este, tot-o dată și guvernul literaturei filoxerate. Acest guvern are în el și oameni noi: pe Delavrancea, literat de seamă, care a fost la junimiști, a trecut la liberali și s'a întors la junimiști, pentru a ajunge, grație literaturei, ministrul lucrărilor publice!

Guvernul îl prenumeră apoi pe d. Mișu Cantacuzino, fiul Babacăi, care, fiind că a fost procuror în 1896, a ajuns ministru de justiție—cînd ar fi trebuit să vină un om întreg, care să fi reparat dezastrul făcut de d. Stelian.

Domnul Carp, ajuns aproape octogenar, se crede în stare să guverneze. Nu știe că n'are catalige să meargă înainte.

Am arătat situația în care ne găsim. Ea nu este grea pentru noi. Avem adversari, cari vor face promisiuni, pe cari nu le vor putea împlini nici pe jumătate, nu vor putea da, asemenea falinților, nici 50% din angajamentele ce vor lua.

Văți un exemplu de promisiune? Un junimist a promis unui cetățean că guvernul va aduce.. apa la Iași. Cetățeanul ia răspus: „promiteți că o să aduceți vin, căci apa au adus-o alții“.

Secretul votului este garantat. Cetățenii vă meargă la urnă fără teamă. Și așa vor merge. Biruința va fi a noastră! (Aplauze).

Domnul A. D. Xenopol

Salutat cu mare entuziasm, ilustrul profesor zice că va trata căderea guvernului liberal din punct de vedere istoric.

Situația actuală a țării este falsă. Partidul conservator fiind desbinat, lupta se dă între partide înjumătățite: două partide luptă contra unuia. Ce facem pentru scăpare? Să facem ca lupta să se dee de la egal la egal. Acum junimiștii caută să ne distrugă și noi iarăși căutăm să-i distrugem. Va fi o luptă pe viață și pe moarte. Trebue să încordăm toate puterile spre a învinge, căci altmintrei va fi o desiluzie, va fi pentru noi o luptă de energie.

Noi luptăm pentru democrație, ei luptă pentru rentronarea unor instituții, ca guberniile, cari aveau ființă în veacul de mijloc. Ei umblă după soare asfințit, după stele de dimineață cu lumina ștearsă. Ei vor reconstituirea firmei aristocrate, noi suntem pentru democrație, pentru evoluție, cărora, dacă te opui și astă-zi, cînd pentru a le obțiuea, au loc mișcări universale, ajungi la revoluții sîngeroase. Cum nu te poți opune și voinței puternic al răului, nu te poți opune luptei pentru biruința democrației.

Soarta noastră depinde de alegeri și trebue să luptăm cu tot focul și cu toată dragostea. (Aplauze).

Discursul d-lui Vespasian I. Pella

Domnilor,

Cred că nu exagerez și nici nu greșesc dacă afirm că anul 1911 trebue privit ca începutul unei epoce de grele frămîntări foarte importante și hotărîtoare pentru viața noastră politică și constituțională.

Și fiind că ilustrul nostru amic și istoric, dl. Al. D. Xenopol vă vorbea înainte de mine, de oare cari fapte politice și istorice, cari 'l duc la convingerea că partidul nostru va trebui să triumfe în lupta ce duce, dați-mi voe și mie să mă reîntorc cu mintea tot la cîte-va fapte din istoria politică a țărei noastre, din ultima jumatate de veac, și cari au o mare asemanare cu evenimentele prin care trecem.

Două epoce de frămîntări politice, caracterizează viața noastră constituțională de la 1866 și pînă azi.

Prima epocă începe de la 1866 și ține pînă la 1871.

In acest interval de timp, am avut în țară 10 schimbări de guverne și 6 dizolvări de Camere; s'ar putea calcula cîte o disolvare și 2 guverne pe fie ce an.

Cari să fie causele acestor dese schimbări de regimuri politice, și repetate apeluri făcute la țară, de către tînărul nostru Domnitor, în cei dintăi 5 ani de domnie?

Le-aș putea rezuma la două:

Prima, inexistența unor corpuri politice bine definite, unor partide politice bine organizate și distincte, căci și partidul liberal și partidul conservator își datoresc închegarea lor puțin mai tărziu și anume cel conservator de la 1871 și mai ales de la 1891—iar partidul liberal, după resboiul de la 1877 și în cursul celor 12 ani de a tot puternicie a lui Ion Brăteanu.

A doua cauză este începutul de experimentare ce se făcea cu noua constituție de la 1866 bazată pe regimul representativ și care nu putea să dea de la început toate roadele dorite.

Ei bine domnilor — țara a trecut în acel interval de 5 ani prin foarte grele și periculoase încercări; opera unirei a fost adeseori amenințată, iar dinastia noastră cumplit expusă.

A trebuit ca această epocă de frămîntări atît de dureroase să și iea sfîrșitul prin întronarea la guvern a marelui minister de salvare națională, presidat de neuitatul Lascar Catargi, care pe de o parte să hotărască pe Domnitor să renunțe la hotărîrea abdicărei, iar pe de alta să se fixeze 5 ani la putere, pentru a înzestra țara cu cele mai remarcabile reforme și instituțiuni de stat.

Nu intru în detalii, căci nu am gîndit, ocupîndu-mă de aceste timpuri, de cît să vă reamintesc o serie de împrejurări, cari mi se par că au o mare asemanare cu evenimentele de azi, după cum veți vedea îndat.

A doua epocă de frămîntări cari de asemeni au zguduit țara, o avem după retragerea liberalilor de la 1888 și de care vă pomenea adineoari savantul jurist D. Alexandresco. Ea durează trei ani, adică pînă la 1891, în care timp avem 6 schimbări de guverne și 3 dizolvări.

Care e cauza acestor frămîntări? Una și singură, căci acum nu mai era vorba de primile începuturi de aplicare a Constituției și nici de babilonia de curente sau formațiuni politice, ambele partide de guvernămînt, liberal de o parte și conservator de alta fiind deplin constituite.

Regele—încredințase puterea, prin nesocotirea constituției unui guvern, care se ținuse departe de luptele politice de atunci, unui guvern fără partid politic, și care spera să-și poată face partidul prin alegeri. Acest guvern se compunea din Theodor Rosetti, ca președinte al consiliului, iar sufletul lui era tot d. Petre Carp, șeful guvernului de azi.

Venit înaintea Camerii, guvernul micului grup de oameni, a trebuit să recunoască că a obținut puterea numai prin încrederea Regală și că e convins că nu va putea să rămînă la putere fără încrederea țărei; iar în fața imputărei pe cari barbații politici încercați ca reposații Lascăr Catargi, G. Panu și ca d-nii N. Fleva și Take Ionescu, i-o aduceau că neavînd partid sau organizație politică pe care să se sprijine, capătă caracterul unui guvern personal al Regelui, d. Petre Carp, în numele guvernului, răspundea în Cameră:

„Cauza principală este că n'am voit nici o coalițiune. Dacă am fi voit să ne coalizăm n'am fi fost un grup, am fi fost și noi ca opoziția, un grup însemnat ca număr...“

Prin urmare, vedeți d-lor, Istoria se repetă. Aceiași mentalitate, găsim la d. Carp și astăzi, după 22 de ani de viață, credința că poate guverna țara fără partid și refuzul de a primi coloborarea cu alții, căci d-lor, între grupul junimist de la 1889 și grupul de azi, cu care a venit la guvern și la care doar se mai adaugă doi fruntași Filipescu și Lahovari și familia Cantacuzino, nu se poate spune că este o mai mare deosebire, întru cît e lipsit de organizații politice în toată țara.

Ei bine d-lor—guvernul acesta personal al Regelui se prezintă în alegeri și iesă învins.

Camera ce se alege i se arată protivnică și cu toate încercările ce s'au făcut de remanieri și de alte 4 constituiri de cabinete prezidate de d-nii Teodor Rosetti, general Florescu, general Manu și Lascar Catargi, liniștea în țară nu se poate restabili de cît tocmai în 1891, cînd Lascar Catargi constitue marele minister în care intră și d. Take Ionescu și care guvernează țara pînă la 1895.

In fața acestor fapte istorice, mă întreb, era bine ca Regele nostru, să reîncerce iarăși politica de la 1888 și să aducă în 1911 absolut în același condițiuni pe d. Carp la guvern, cum la adus în 1888?

La ce folos o asemenea inutilă încercare, care expune țara la frămîntări și lupte dăunătoare.

Dacă la 1888, după o viață Constituțională de aproape un sfert de veac, țara n'a voit să acorde încrederea ei guvernului, sprijinit numai pe încrederea Regelui, cum este cu putință să se creadă că țara de la 1911, poate să acorde încrederea ei unui guvern, atît de străin de pasurile și de aspirațiunile ei.

De aceeia d-lor spuneam de la început că anul 1911 va marca în istoria noastră politică contimporană, de asemeni un început de frămîntări grele, dar va avea de rezultat consacrarea pentru totd'auna a principiului politic că pentru un guvern încrederea regală fără încrederea națiunei nu înseamă nimic și că țara vrea să se guverneze prin ea însăși și numai prin ea.

Cu încredere, dar, să privim ziua de mîine, căci va aduce triumful nostru deplin.

In lupta ce am dat în ultimul timp, ca partid organizat și de guvernămînt, celuilalt partid, care deținea puterea, țara s'a rostitit pretutindeni pentru noi și cuvîntul acesta este pentru noi prima garanție a succesului ce ne așteaptă.

Intre aceste două partide, nu se poate interpune, cu pretenții de a guverna, o mînă de oameni, pe care țara nu-i cunoaște.

Țara nu pricepe să fie guvernată de cît de partide, care se reazămă pe sentimentele și simpatiile ei, și aceste partide sunt partidul liberal, fondat de Ioan Brătianu și condus apoi de D. Sturza, iar azi de d. Ionel Brăteanu, și partidul conservator, fondat de Lascar Catargi și condus apoi de Take Ionescu, ambele primenite cu elemente democratice și cari au menirea de a duce cît mai mult spre calea progresului, statul nostru.

Ei bine d-lor, după guvernarea liberală, nu se poate admite,—țara o cere și „vox populi, vox dei“—de cît o guvernare conservatoare-democrată, iar guvernul d-lui Carp va fi și va rămîne numai un guvern de alegeri. Adică, după cum la 1871 după frămîntările de la 1866, am avut un guvern conservator Catargi, iar la 1891 după frămîntările de la 1888 am avut tot un guvern conservator Catargi, de asemenea la 1911, după frămîntările scurte ale acestui an, vom avea un guvern conservator Take Ionescu.

Conclusia aceasta, rezemată pe fapte istorice, explică în deajuns neîncrederea cu care a fost întîmpinat noul guvern din prima zi a constituirei sale, neîncredere, d-lor, care se va transforma în indignare pe dată ce d. Carp va încerca să-și iee rolul în serios, și să-i ferească D-zeu! — intr'o mare și cumplită revoltă, dacă vor căuta să se impue țărei prin violență și călcarea legilor!

In ce privește Iașul, — deși trăesc de scurt timp în mijlocul d-voastră am avut destul timp să vă cunosc și să vă admir pentru virtuțile d voastră cetățenești, ca să pot spune că sunt sigur de isbînda luptei ce veți duce împotriva guvernului.

Iașul va fi la înălțimea vremurilor și va ști ca și altă dată să dee pildă de bărbăție.

Doresc din suflet Iașului acest triumf politic, căci aci d lor, în acest oraș năpăstuit și pe care îl iubesc ca și cum aș fi născut într'insul, în acest oraș unde nedreptățile și suferințele vremurilor, i-a întărit și înălțat caracterele, în acest oraș, conștiința publică este mai afirmată și curentul de opinie pentru partidul conservator-democrat mai puternic de cît ori-unde.

Iată d-lor pentru ce cred că o organizație politică ca a noastră, compusă din tineri cari urmează avant garda armatei și bătrîni cari își revendică cu mîndrie onoarea de a lupta printre primele rînduri și cu uu comandant ca d. Al. Badareu și cu steagul de luptă desfășurat și pe care sunt scrise marile nevoi și aspirațiuni aletuturor claselor noastre sociale, vom ști să învingem ori-cari ar fi prețul sacrificiilor ce ni se vor cere.

Să facem să se scrie în istoria noastră politică ca un fapt politic foarte însemnat, că după revoluția din 1907, țara Romînească s'a schimbat și s'a schimbat în așa fel, că n'a mai primit în 1911 să fie guvernată de cît ea însăși prin ea, iar guvernul d-lui Carp născut sau mai bine zis avortat, fără viață, de Rege în timpul sfintelor zile ale Crăciunului, a fost crucificat de țară înainte chiar de sfintele sărbători ale Paștelui!

Discursul d-lui A. A. Badareu

Iubiți prietini,

Vă doresc un an bun, fericit și realizarea tuturor dorinților. In mod particular nu v'ași fi putut face la toți aceste urări, căci mi-ar fi trebuit 2 luni ca să vă strîng mîna la fie-care în parte.

Ne-am adunat astăzi aci ca să declarăm campania electorală deschisă, am fost primii care am făcut'o, după cum Iașul conservator-democrat își dă totdeauna primul cuvîntul, la ori-ce eveniment politic. Fiindcă clubul nostru din Iași este educat, format, matur, el își dă aprobarea, sau desaprobarea, fiind-că știe, ce vrea.

Este dar prima întrunire plenară de la venirea guvernului Carp.

Nu sunt de părerea acelora, care cred că d. P, P. Carp a venit la putere prin Palat. Eu cred că a luat puterea prin amăgirea Coroanei. Sunt 8 luni de zile de cînd se știe că d. Carp va veni la putere. Eu am aflat aceasta în tren, în luna Martie, cînd un junimist, care și a strămutat domiciliul politic de la Iași, la Roman, mi-a destăinuit, că este însărcinat de d. Marghiloman, să facă o alianță electorală cu d. Cantacuzino din Roman, rugîndu-mă să nu mă opun la asemenea alianță, ca și cum ar fi avut de aface nu cu un om hotărît ca d. Cantacuzino Pașcanu, ci cu un junimist naiv oarecare.

Ce a putut hotărî pe M. S. Regele să încredințeze guvernarea d-lui Carp? Netăgăduit că Coroana este arbitrul situației și că trebuie să și aibă libertatea de a'și alege guvernul. De cît, după spiritul curat al constituției, Coroana trebue să'și aleagă oameni atunci cînd se produce criza.

Dar în cazul special, criza a fost rezolvită cu 8 luni înainte de a se produce și aceasta nu este logic.

Coroana n'a putut contesta că d. Carp este șeful unui partid politic, la care în ultimul timp, s'au aliat și boerii Cerînd puterea Regelui, am absolută convingere că d. P. P. Carp a afirmat Coroanei că în caz de guvernare va avea și girul partidului liberal.

Aceasta a fost prima amăgire.

A doua amăgire a fost, că partidul conservator democrat, este un partid compus din oameni interesați, care vor trece cu toții la d. Carp de îndată ce el va avea puterea. Aceasta dovedește că d. Carp, care este un exemplar în viața privată, n'are pricepere pentru viața publică, căci cum ar fi putut crede că un partid compus din zeci de mii de oameni, care în unele centre, cum e Constanța, a ajuns să aibă 1300 de aderenți în club, este un partid care urmărește numai ambițiuni personale și crede că dacă Take Ionescu va fi chemat la putere, va putea satisface nevoile zecimelor de mii de oameni din partidul său,

Masele nu se duc după cine-va cînd n'ai pus stăpînire pe sufletele lor.

Decretul pentru numirea d lui Carp ca prim-ministru, a apărut. Partidul nostru nu s'a desfăcut, vîntul nu suflă în cluburile noastre, cum a pretins d. Carp, n'avem nici o defecțiune, dar vedem că guvernamentalii sunt consternați și că de și au avut 8 luni de vreme ca să pregătească cele necesare, vedem că n'au putut umplea încă toate dregătoriile, dovadă Iașul, unde nici candidaturile nu sunt încă fixate, iar pentru cele trei locuri de epitropi s'au dus

la Bucureşti şi şefii şi postulanţii şi încă n'au apărut numirile.

Nu numai că nu s'a adeverit că în ziua apariţiei decretului d-lui Carp, noi vom emigra, şi ne vom ruga la uşile cluburilor conservatoare ca să fim primiţi, dar de cînd a apărut decretul, în toată ţara s'au făcut adesiuni noi în cluburile noastre şi aceste adesiuni tălmăcesc bine că noi am fost nedreptăţiţi.

Am cetit în sufletele tuturor acelora care s'au înscris acum în urmă în cluburile noastre: „fac adesiune la voi, pentru-ca şi opinia publică să însemne ceva în această ţară".

Oratorul aminteşte înscrierea d-lui general P. Bottez, pentru al căruia caracter toată lumea a avut omagii şi care s'a înscris acum în partidul conservator democrat, îmboldit de idealul de a întări conştiinţa politică.

Citează apoi pe Ion Combati, fost magistrat, unul din avocaţii cei mai stimaţi, pe fruntaşul negustor N. Maftei şi pe alţi comersanţi.

Prin urmare anunţarea emigrărei noastre, era o legendă falşă.

Dar, ce a fost cu girul partidului liberal? Lumea credea că d. Brătianu va recomanda ca succesor al său pe d. Carp. Nu cunosc pe fruntaşii partidului liberal, cu care n'am legături de-aproape, dar politiceşte ar fi fost imposibil ca d. Brătianu, care vede duşmanul în d. Carp şi nu în d. Take Ionescu, să fi făcut o asemenea recomandaţie.

D. Brătianu ştie ce vrea şi eu cred că e o legendă falşă că d. Brătianu nu este de cît un fiu al statuei, venit în politică cu capitalul moştenit de la părintele său. Eu cred din contra, că d. Brătianu este un om politic format şi o minte limpede. Ca atare d. Brătianu n'a putut să nu ieie în consideraţie succesele partidului nostru în alegerile parţiale. Chiar dacă la început acele succese l'au suparat, el a trebuit să zică la sfîrşit: ce ar însemna partidul meu faţă de opinia publică, dacă eu aşi da mîna cu d. Carp. Ar fi însemnat oborocul pus pe ideile şi sentimentele acestei ţări. D. Brătianu a înţăles că atunci cînd o ţară s'a trezit, nu'i poţi pune zagazul artificial, căci zagazul este distrus de opinia publică şi dă naştere la forţe revoluţionare şi distrugătoare. De aceia n'a dat girul d-lui Carp şi astă-zi şeful partidului conservator stă în faţa Coroanei cu cele două amăgiri.

Acum putem fi siguri de un lucru: de făgăduiala dată de Rege că va veghea ca alegerile să se urmeze în deplină libertate. Regele va urmări aceste alegeri şi am toată convingerea că M. Sa va fi un arbitru absolut drept, că va urmări de aproape curentele opiniei publice şi de aceia viitorul depinde de vrednicia noastră.

*

D. Take Ionescu a fost chemat la Palat. Nu ştiu ce ar fi spus Regele şefului nostru. Dar, chemarea la Palat este un fapt şi faptul este că partidul conservator-democrat a fost consacrat de M. S. Regele prin chemarea la Palat a şefului nostru, care n'a fost chemat nici ca preşedinte al Camerei, nici ca alt demnitar, ci ca şef al unui partid. Coroana ne a consacrat şi noi putem da o făgăduială Coroanei: că menţinîndu-se ca arbitru imparţial, unul din cele două partide conservatoare va dispare şi în loc, va veni marele partid conservator sub şefia d-lui Take Ionescu.

Pentru toate aceste motive vom merge la luptă cu liberalii, cu care avem interese comune de a resturna actualul guvern. Avem şi puncte comune cu partidul liberal: ca să guvernăm nu prin organele administrative, ci să guvernăm ţara prin ţară, prin curente de opinie publică.

Vom lupta cu liberalii în modul cel mai cinstit posibil. Şi cu forţe unite, vom resturna guvernul d-lui Carp (Cuvîntarea d-lui Al. Badareu, a fost dese ori întreruptă cu lungi aplauze. La urmă, adunarea a făcut ovaţiuni d-lui Badareu).

D. general Panaite Botez

(Ovaţiuni entuziaste, îndelung repetate, salută apariţia la tribună a noului nostru prietin).

Mult stimaţi cetăţeni,

N'aşi fi cerut cuvîntul, fiind-că nu sunt orator. M'am simţit însă dator, faţă de elogioasele cuvinte ale d-lui Badareu, şi faţă cu entusiasmul cu care aţi salutat întrarea mea în partid, să vă arăt toate mulţumirile mele.

Eu cred, că pentru ca un partid să fie puternic, trebuie să întrunească trei însuşiri: cinstea, dreptatea şi dorul de unire între toţi. Chibzuind asupra partidelor noastre politice, am ajuns la convingerea că mare parte din oamenii lor, de şi sunt oameni cari se dau de oameni de stat, nu sunt de fapt de cît nişte negustori politici. De îndată ce se cramponează de putere, uită interesele obşteşti şi nu se gîndesc de cît la ale lor personale.

In faţa unor asemenea împrejurări, era nevoe să se nască un al treilea partid, partidul ţărei, şi acesta este partidul conservator-democrat.

Acesta am avut de zis. Şi din nou vă mulţumesc pentru cordialitatea cu care m'aţi primit. (Furtunoase aplauze).

„Programul" Carpist

— Interview cu d. TAKE IONESCU —

— Acest program nu este de cît o simplă tablă de materie — a declarat şeful nostru unui redactor al „Viitorului". Domnul Carp nu va avea ocazie să prezinte un budget, căci nu va avea majoritatea în Cameră. —

— Ce ziceţi de programul anunţat de d. Carp la clubul conservator?

— Nu'l cunosc de cît din versiunea ziarului „Seara". Or, aşa cum este desvoltat acolo, programul nu spune nimic.

D-l Carp vorbeşte mai întîi despre meseriaşi şi spune că va modifica actuala lege atît în folosul patronilor cît şi în folosul lucrătorilor. Atît ori nimic este tot una, de oare ce d-nul Carp nu ne spune cum şi în ce fel va modifica legea meseriaşilor. *Aceasta se chiamă* **o tablă de materie** *iar nu un* **program.**

Dar d-l Carp ne mai spune ceva. Ne spune **nu** că va asigura bătrîneţele muncitorilor, ceea ce ar fi fost adoptarea unui punct din programul partidului conservator-democrat, ci numai că **se va sili** să-i asigure. Or, a te sili să faci un lucru nu înseamnă a făgădui că-l vei face. Dacă însă d-nul Carp a înţeles că va realiza asigurarea bătrîneţelor — lucru pe care l'am propus eu la discuţia Mesajului la Cameră, atunci d. Nicu Filipescu, trebue să-şi retragă acuzarea de demagogie pe care a făcut-o programului partidului conservator-democrat.

Acelaş lucru am de spus şi pentru făgăduiala d-lui Carp că va împărţi proprietăţile de mînă moartă. Se află şi acest punct în programul partidului conservator-democrat desvoltat de mine la Cameră şi ceva mai mult, *şeful partidului liberal a declarat tot la Cameră că şi partidul liberal acceptă această idee.*

Cît priveşte declaraţia d-lui Carp că va lua măsuri ca instituţia Cassei rurale să dea ţăranilor spre cultivare toate moşiile ce le cumpără, ea este foarte cuminte. Eu însă credeam şi continuu să cred că şi acum Cassa rurală nu procedează de cît tot astfel, or de cîte ori obştiile primesc să cultive moşiile

— Dar despre eftenirea traiului, ce credeţi?

— Modificarea tarifului vamal pentru eftenirea traiului, este iarăşi o generalitate, pînă ce nu se spune, cari anume articole din tariful vamal au să fie modificate şi cum au să fie modificate.

— Dar reforma administrativă?

— Aşa cum a formulat d. Carp acest lucru, nu poate fi de cît unanimitate în toate partidele, căci toată lumea voeşte ca administraţia să fie a ţărei, iar nu armă de luptă a partidelor.

De sigur, că numirea d-lui Petrică Sletescu ca prefect la Tulcea, a d-lui Lupu Costache la Tecuci, a d-lui Titi Arion la Roman şi a d-lor Enibace, Luca Elefterescu şi alţii, *este o contradicţie flagrantă* a ideei, că administraţia trebue să fie a ţărei, iar nu o armă de luptă politică. Dar eu sunt indulgent cu presentul, cînd mi se explică măcar viitorul. Aşi fi însă un copil, dacă mi-aşi închipui, că fraza *„administraţia să fie a ţărei, iar nu a partidelor"*, are un înţeles pozitiv şi poate ţine loc de program.

— Cum se explică atunci, că d. Carp a vorbit aşa de evasiv în această privinţă?

— Foarte simplu. D-sa voeşte să facă dregătoriile neconstituţionale. Colegii d-sale vor să subtilizeze dregătoriile, cari le ştiu imposibile şi să le înlocuiască cu un fel de inspectorate, *adică cu crearea cîtorva sinecure în plus.* D. Carp neputînd deci să-şi expună nici parerea sa, nici a celorlalţi a rămas suspendat în nori. După discursul d-sale, ţara tot nu va şti nimic în privinţa reformei sale administrative.

— Dar de desfiinţarea impozitului funciar pe proprietăţile mai mici de 6 ha. ce ziceţi?

— O opoziţie nu poate de cît să primească orice desfiinţare de impozite; chiar pe toate, dacă doreşte d. Carp. De altfel, în această propunere a d-lui Carp este un început de impozit progresiv mult mai caracterizat de cît în proectul d-lui Costinescu. Acest punct din programul d-lui Carp însă, mă convinge şi mai mult de extraordinara uşurinţă şi de zăpăceală din partidul carpist. Cînd eu am propus ca statul să ia o treime din cheltuiala izlazurilor şi 1 la sută din cei 5 la sută, pe cari îi plătesc pe an la Cassa Rurală ţăranii cumpărători de moşii — două propuneri cari nu puteau însuma pentru Stat un sacrificiu mai mare de cît 4—5 milioane de lei pe an, cu un spor posibil de la 3 pînă la 400.000 de mii de lei pe an — carpiştii s'au năpustit asupra mea că sunt *demagog* fiind-că vroi să cumpăr voturile ţăranilor cu banii Statului şi *neserios* fiind că n'aş fi făcut socoteli înainte de a face propuneri.

Şi iată partidul carpist care propune să tae din bugetul Statului, judeţelor şi comunelor jumătate din produsul impozitului funciar, adică cu zecimi cu tot mai bine de 10 milioane de lei pe an. N'am la îndămînă socoteala exactă dar ţifra nu poate diferi cu mult. Şi asta nu se chiamă nici demagogism nici nesocoteală!...

Acum, în ce chip d. Carp va realiza minunea; tae mai bine de 10 milioane de lei impozite, să scadă produsul vămilor prin scăderea tarifului şi să sporească cheltuelile ministerului de război — asta nu bine voeşte să ne-o spună, fiind-că probabil la aşa ce-va nu s'a gîndit nici odată.

Este un lucru însă care mă miră foarte mult. Cum este cu putinţă ca d. Carp să desfiinţeze impozitul funciar asupra proprietăţei ţărăneşti şi să păstreze impozitul personal de 8 lei pe an, care apasă de opotrivă pe toţi rominii chiar şi pe cei fără nici un petec de proprietate? Evident că desfiinţarea impozitului personal este absolut indispensabilă odată ce se desfiinţează şi impozitul funciar pe mica proprietate. Eu unul în cele două din urmă expuneri de motive ale bugetului Statului, pe care le am făcut cînd eram ministru de finanţe, anunţasem deja reducerea la jumătate a impozitului personal precum şi scăderea taxelor de consumaţie asupra sărei, zahărului şi petrolului.

— Dar ce credeţi, că a înţeles d. Carp prin afirmaţiunea sa că drept compensaţie va avea alte taxe uşor de suportat?

— Acest lucru nu-l găsesc în darea de seamă a ziarului „Seara". Dacă, după cum îmi afirmaţi însă, el se referă la scăderea unor taxe asupra obiectelor de consumaţie percepute în folosul comunelor, atunci este evident că nu pot să mă pronunţ pînă ce nu voi şti, care anume sunt obiectele de consumaţie, cari sunt cele cari vor plăti mai mult. Aceasta însă n'are nimic de a face cu desfiinţarea impozitului funciar pe proprietăţile mai mici de 6 ha.

— Atunci cum vă explicaţi d-voastră că d. Carp să fi propus desfiinţarea impozitului funciar de pe toată proprietatea mai mică de 6 hectare, adică de pe orice proprietate ţărănească?

— D. Carp ştie că partidul său este antipatic —*fonciarmente antipatic*— nu numai la oraşe, dar şi la ţară. Şi atunci, cum nu a ştiut sau nu a putut să formuleze nimic pentru ţărani, d-sa a recurs la mijlocul cel mai genial: **scutirea de impozite.**

Acest sistem este cu atît mai ieftin cu cît **d. Carp simte că n'o să aibă ocazia să prezinte vre-odată un Budget şi mai puţin încă să fie la putere cînd se vor incheia socotelile budgetului proectat de d-sa.** Totuşi, oricît de primitiv ca concepţie politică ar fi sistemul d-lui Carp, pentru îmbunătăţirea soartei ţăranilor, eu sunt încîntat că o asemenea propunere a eşit din sînul pretinşilor conservatori. De azi înainte, nimeni nu se va mai putea opune deci, la întreaga transformare a impozitelor noastre, astfel în cît să nu se sporească produsul lor, dar să se repartizeze mai cu dreptate asupra diferitelor stări sociale.

In această privinţă se poate zice că partidul conservator, **probabil fără ştirea lui, şi-a dat adeziunea anticipată la reformele financiare pe cari le vor realiza partidele democratice.**

— De ce ziceţi că fără ştiinţa lui, partidul conservator şi-a dat consimţimîntul anticipat, la transformarea impozitelor noastre, în senzul unei mai drepte repartizări?

Pentru că ştiu cu ce greutate am putut convinge pe unii din statul major al partidului conservator, pentru micile încercări de mai dreaptă repartizare, pe cari le-am făcut cînd eram la guvern. De exemplu: Cînd am căutat prin taxa puţin progresivă asupra chiriilor să ridic impozitul personal, odiosul uniformităţei lui. Tot aşa în 1900 cînd, după ce înfiinţasem atitea impozite de consumaţie, am vrut drept compensaţie să introduc impositul pe moştenirile directe, n'am reuşit de cît după ce mi-am dat demisia şi atunci încă n'am obţinut decît taxa minimă de 1 la sută.

De aceea afirm că *fără ştiinţa lui* partidul conservator şi-a pus astă, seară o iscălitură pe care, vrînd nevrînd, va trebui s'o respecte. Dar teama de alegeri, ca orice altă frică dă cîteodată roade neaşteptate.

— Ziceţi că d. Carp nu va avea ocazia nici să prezinte un budget şi încă şi mai puţin, nici să-i vadă rezultatele. Pe ce vă bizuiţi în această afirmare?

— Pe cunoştinţa perfectă pe care o am despre chipul în care a fost primit pretutindeni guvernul d-lui Carp. Ţara întreagă nu s'a înşelat nici un minut asupra înţelesului acestui guvern, care este incontestabil o reacţiune atît în ceea ce priveşte regimul reprezentativ, cît şi în ceia ce priveşte democratizarea naţiunei romîne.

Pentru întăia oară un guvern nou soseşte într'o atmosferă de absolută ostilitate, *şi alegerile vor dovedi că opiniunea noastră publică, socotită pînă eri drept veşnic supusă, este totuşi în stare să mature încă de la început aventura carpistă.*

Litere-Ştiinţe-Arte

Anul scriitorilor.—Indiferent de calitatea producţiunii literare pe anul expirat—ea n'a fost în tot cazul dintre cele mai inferioare—se poate vorbi şi despre succesul material al publicisticei literare în general. Succesul acesta a mers cresein şi bibliotecile diverse pe de oparte, colaborarea la reviste şi ziare, pe de altă parte, au contribuit în mod egal la realizarea acestui scop; retribuirea mai dreaptă a scriitorilor în ţeară la noi.

Cu toate aceste situaţia e încă departe de a putea mulţumi pe intelectualii noştri. Iată bună oară cum stă chetiunea traducerilor literare—după I. Em. Gîrleanu, talentat scriitor şi traducător:

„...Dacă este vre-o ţară în care traducerile să fie mai prost răsplătite apoi acea ţară e a noastră. Sumedenia de traduceri de prin bibliotecile de popularizare, e datorită în cea mai mare parte liceenilor cari iau de traducere cîte 50 lei, şi o dau şi ei cun dă Dumnezeu. Editorul se fereşte să cumpere o traducere de la un scriitor, căci acest din urmă, înţelegînd ce însamnă a traduce, munceşte la o carte cîteva luni de zile şi nu-şi poate da munca pe cei 50 de lei ai cutărui editor. Şi fiindcă publicul cumpără *orce*, fără să-i pese dacă o carte e tradusă de cutare scriitor consacrat, sau de cutare băeţaş de dugheană, editorul tipăreşte ceea ce-l costă mai puţin. Iar chiar cînd preţul unei traduceri e ridică peste 50 de lei, ca să ajungă la 500, iată cum stă proporţia cîştigului între traducător şi editor. Cel ce scăleşte aceste rînduri a tradus în 4 luni de zile romanul *„Une Vie"* al lui Maupassant. L'a dat pentru 500 de lei, editurii „Minerva", pe care, tipăritul cărţii şi rabatul librăriilor, să o fi costat cel mult 3500 lei. E maximum cifră. A tipărit 3000 exemplare a 1 lei, fac 6000 de lei. Ediţia s'a vîndut în 7 luni de zile. Editorul a cîştigat ora să zică nu mai puţin de 2500 lei în 7 luni de zile fără nici o străduinţă în vreme ce scriitorul după 4 luni de cea mai încordată muncă luase abia 500 lei!"

Adevărul însă e că acum cîţi-va ani asemenea traduceri nu găseau nici editori, nici cetitori pe cînd astă-zi e altă ceva.

Socoteala prezentată de d. Gîrleanu nu e tocmai ideal de nepărtinitoare şi se cuvine să se aibă în vedere rizicul editorilor în asemenea interprinderi, dobînda capitalului, scăderea exemplarelor gratuite, pierdute, nevîndute etc.

Aceasta nu ne împiedecă însă să urăm scriitorilor noştri — un an mai bun şi mai rodnic de cît cel care a trecut.

*

Un mare succes a avut la teatrul Renaissance din Paris, noua dramă a poetului Georges de Porto-Riche „Le vieil homme" aşteptată de zece ani de zile. Unii critici pun pe autor alăturea de cei mai mari scriitori ai Franţei.

*

Ziarul „Frankfurter Zeitung" publică detalii despre o scriere senzaţională: Memorii inedite ale lui Richard Wagner. Ele vor apare în luna Mai, în editura Brickman, din München şi vor forma 4 volume, 1158 pagini în total.

*

La Berlin s'a jucat piesa cea nouă a lui Leonid Andrejew; „Viaţa de student", în 4 acte. E povestea brutală a unei mame care-şi conrupe şi îşi vinde fata. Succesul piesei a fost numai parţial

*

STRUNA ZILEI

DOSARE...

S'a reclamat parchetului că din arhiva Sf. Spiridon au dispărut 3 dosare relative la păduri de ale eforiei.

Ziarele.

Sub anumiţi efori, se pare
Nu dispar numai dosare,
Ci—aşa spun gurile—
Dispar chiar... pădurile.

INFORMAŢII

❑ **Noi înscrieri în partidul nostru.**— In partidul conservator-democrat din Iaşi s'au înscris ieri, domnii: general P. Botez, avocat I. Combatti, Leon Scriban, fost magistrat, V. Butnan, avocat, Andrei Luca, Manole Telescu, N. Maftei, Al. Tăutu, N. Ionescu, M. Ţibichi, D. Nica şi Carp I. Roşioru—comercianţi.

In comitetul executiv au fost aclamaţi domnii: general Botez, Teodor Stoienescu şi I. Combatti.

❑ **Comitetul nostru electoral.**—Comitetul electoral al partidului nostru din Işi, se compune din domnii:

Alexandrescu Dim., Antoniu Lascar, Badareu A. A, general Botez Panaite, Luznea C., Cananău Nicu, Chirilă C., Curea Anibal, Dabija Al., Daraban Gh., Furmuzescu Dragomir, Lascar Gh., Marpol N., Negruzzi Ştefan Pella Vesp., Suly Leon, dr., Şerban Gheorghe, Xeppol D. A.

❑ **Revelion politic.** — Ajunul anului nu a fost serbătorit la clubul conservator-democrat din Iaşi. Inovaţia aceasta în obiceiurile politice, a fost primită cu mare cordialitate şi un număr de aproape o sută prietini, lăsînd petecirile lor de acasă, au venit la club, unde s'a petrecut, în veselie şi frăţie, pînă la orele 4 dimineaţa.

Au tuastat, pentru şefi, pentru bravii ostaşi ai partidului şi, în special, pentru desăvîrşitul succes în alegeri, domnii: C, N. Paraschivescu, G. Daraban, căpitan Cerkez, G. Ghibănescu, maior Flexi, Eus. Calognom, Em. Busnea, St. Georgescu, Cezar Simionescu, N. Cananău, Vesp. Pella, dr. Ştefănescu-Galaţi, Leopold Hax, I. Constantinescu, Victor Munteanu, A. Badareu şi C. C. Chirilă.

❑ Alaltă-eri dimineaţă, cu ocazia anului nou, s'a oficiat la Mitropolie un Te-Deum. A oficiat I. P. S. S. Mitropolitul Pimen şi au luat parte reprezentanţii autorităţilor civile şi militare.

Ofiţerii din garnizoana locală, s'au prezentat la orele 11 d-lui general Lambrino, comandantul corpului IV de armată.

❑ In ziua de 14 ianuarie, se va oficia la catedrala catolică din localitate un Te-Deum, cu ocazia aniversării naşterei Imparatului Wilhelm al Germaniei.

Va urma o recepţie la consulatul German.

❑ Administratorii de plăşi, s'au prezentat azi dimineaţă noului prefect de judeţ.

❑ In ziua de 6 Ianuarie, va avea loc în comuna Popeşti. un bal, organizat în folosul saracilor.

Va participa şi multă lume din Iaşi.

❑ Direcţiunea generală a c. f. r., a trimis o circulară tuturor staţiunilor, prin care atrage atenţiunea, că călătorii care vosc să schimbe în timpul călătoriei drumul sau staţiunea de destinaţie, pentru care este valabilă legitimaţia de călătorie, trebue să plătească taxa pentru o nouă legitimaţie de călătorie, pentru întreaga destinaţie ce străbat de la punctul de unde părăsesc drumul şi pînă la staţiunea de destinaţie.

Numai în cazuri excepţionale cînd căătoria pe drumul pe care e valabilă legitimaţia de călătorie nu e posibilă, din cauza întreruperii circulaţiei, călătorii pot să meargă la destinaţie şi pe altdrum cu biletele ce posed, fără a ma plăti vre-un supliment de taxă.

❑ Duminică 9 Ianuarie se vor reîntoarce din permisie toţi soldaţii din garnizoana locală, cărora li s'a dat permise cu ocazia sărbătorilor.

DIVERSE

— Femeea Paraschiva Dinescu din strada Nicolina, a încetat eri subit din viaţ.

— Cu ocazia anului nou, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a decernat diferite ranguri mai multor preoţi din eparhia Moldovei.

— Ştefan Moraru, soldat dezertor din bataionul IV Vînători, a fost prins de agenii poliţiei şi înaintat comenduirei piefe.

— Aflăm cu plăcere că d-na şi d. Dimitrie Ghimuş, profesori din Birlad şi-au serbat în ziua de 31 Decembrie, aniversarea a 25 ani de căsătorie (nunta de argint.)

Le dorim încă de acum viaţă lungă.

— D-na Didi Hulubeiu a dat naştere unei copilite, căreia i s'a pus numele de Emilia.

Să le trăiască.

❑ *Debitul Badareu et dr. Manolescu-Strunga.*—De sf. serbători, pentru reclamă s'au pus în vînzare excelente vinuri albe, vechi, indigene.

Recolta anului 1908 cu 0.60 b. litrul
Recolta anului 1907 „ 0.70 litrul

De asemenea vinuri vechi şi noi de viţă americană, cu preţuri reduse.

Precum şi vin vechiu tămăios. 1.40 l. şi vin vechiu bordeaux 1.40 litru.

*

In tot timpul sărbătorilor se găsesc de vînzare cu Kgr. păsări tăete, ca curcani, gişte, raţe, găini, cu preţuri avantajoase.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Noul prefect al orașului, d. Stroja, a pus în vedere comisarilor și agenților, că acei d'intre ei, cari n'au simpatie pentru noul regim, să ceară congedii pe timpul alegerilor, sau, mai practic încă, să demisioneze.*

Pentru prima oară un prefect al Iașului se prezintă cu o asemenea stupidă soluțiune. Dar dacă nu ne pasă de modul cum știe să se conducă focul stîngător de focuri, ne pasă foarte mult de educația, pe care prefectul o dă subalternilor săi, cărora cu vorbele sale introductive, le a spus, pur și simplu, să fie zbiri.

N'avem să discutăm cu prefectul. Dar punem în vederea polițiștilor, pe cari i-am crezut totdeauna funcționari necesari, că de îndată ce unul din ei se va deda la acte ilegale, ca să dovedească că „simpatiseaă cu regimul", îl vom da judecății.

❑ *Ministrul de războiu a ridicat astăzi telegrafic dispoziția prin care ofițerii sunt opriți de la vot.*

❑ *Domnul Al. Marghiloman a stăruit mult ca d. D. Zarifopol să fie numit epitropi la sf. Spiridon.*

— Cunosc personal pe d. Zarifopol, a zis ministrul d-lui Grecianu. Știm că ie un soldat foarte devotat, foarte cinstit.

— Tocmai fiind că ie devotat, a răspuns d. Grecianu, nu se va supara pe noi. Trebue să-l numim pe Cristofor, care a părăsit pe Badareu, fiind-că nu l'a numit epitrop. Ne va părăsi și pe noi, dacă nu-l vom numi.

Ast-fel a fost numit transfugul Cristofor, în contra d-lui Zarifopol, care ie unul din cei mai vechi conservatori din Iași.

Domnul Zarifopol urmează să fie numit inspector agricol la Ronan, post care va fi desființat în April.

❑ **Comisia interimară.** — *In comisia interimară a comunei Iași au fost numiți d-nii D. A. Grecianu, președinte; G. Botez, vic-președinte; farmacist Konya junior, G. Cristofor, I. V. Proja, Octav Erbiceanu, membri George și Tuduri.*

D. Konya va fi însărcinat cu ofițeratul stării civile. Comisia urmează să se instaleze zilele aceste.

❑ *Epitropi ai casei sf. Spiridon au fost numiți domnii: profesor dr. Riegler, G. Cristofor și C. I. Ivașcu.*

Director va fi numit d. R. Suțu. Avocați domnii Chr. Malhasovici și Raul Crăciun.

Tratările continuă pentru celelalte numiri.

❑ *Din Dorohoi ni se scrie: prefectul județului, d. C. Stroici, a conferit ieri, timp de două ore, cu d. Moki Fischer.*

❑ *Cărțile de alegători se eliberează cu începere de astă-zi, în fie-care zi, la grefa s. I a tribunalului,*

Sfătuim pe alegători să și le rîdice din timp.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a trimes M. S. Regelui cu ocazia anului nou, următoarea telegramă de urări:

M. S. Regelui Carol I București.

Inceputul anului nou, l'am întîmpinat, înălțînd rugăciuni către Dumnezeu împreună cu tot clerul Moldovei de Sus, pentru buna stare a țării și a poporului, pentru deplina sanatate și îndelunga înzilire a M. Voastre și a întregei familii regale și pentru îmbelșugarea holdelor scumpei noastre România.

(ss). **PIMEN.**

❑ Domnul A. D. Holban a fost definitiv sacrificat. Sacrificarea a hotărît-o d. Carp, căruia i s'a comunicat, că d. Holban a intrigat la Iași contra d-lui Matei Cantacuzino.

Domnul Holban s'a prezintat personal d-lui Carp și l'a întrebat ce gînd are cu el.

Domnul Carp i-a răspuns:

— La vrista ta, Alecule, o singură demnitate s'ar potrivi cu tine: acea de președinte al consiliului de miniștri, demnitate ce mi s'a dat mie...

❑ D. Teodor Burghelea, inginer la căile ferate, a fost numit director la manufactura de tutun din Iași, în locul d-lui ing. Teodorescu, trecut la București.

Numirea d-lui Burghelea este excelentă și toată lumea o va primi cu multă plăcere.

❑ Domnul căpitan Negruți nu va mai fi numit șef de cabinet al ministerului de războiu.

Domnul Negruți a cerut să fie detașat de la escadronul de escortă regală din Iași, ceea ce nu s'a putut admite.

❑ Prin viitorul budget al Creditului Urban din Iași, lefurile funcționarilor inferiori vor fi sporite cu zece la sută.

❑ Planiol și legea trusturilor arendășești:

Arendașul Froim Fischer, care are două procese pentru contravenire la legea trustului arendășesc, a trimis la Paris pe un avocat din Iași, care să iee părerea celebrului profesor Planiol, asupra legei trustului.

❑ Domnii Mihai Liteanu și C. M. Miclescu sunt desemnați avocați ai statului în Iași.

❑ La 23 Ianuarie, împlinindu-se 9 ani de la moartea fericitului întru pomenire Mitropolit Iosif Naniescu, un parastas se va oficia la Mitropolie și la toate bisericele din localitate.

❑ La 1 Februarie vor începe să lucreze comisiunile comunale de prefaceri și contribuții.

❑ Consiliul de higienă al orașului, se va întruni în ședință sub președinția d-lui dr. P. Flor, în ziua de 15 Ianuarie.

❑ Aseară la Teatrul Național, cu ocazia reprezentării piesei Romeo și Julieta, o mare panică a cuprins pe spectatori. La ultimul act, în scenă, cînd d. State Dragomir, care juca rolul lui Romeo venea la cimitir ca să vadă pe Julieta, a aruncat felinarul din mînă și luminarea căzînd pe scenă, s'a aprins un tablou. Doi spectatori din stal strigînd foc, toți s'au sculat îngrămădindu-se spre ușă. D. Dragomir stingînd imediat focul, publicul s'a liniștit și spectacolul a continuat.

❑ In seara de 5 Ianuarie va avea loc la Coloseul Sidoli — cinematograful Pathé-Frères — o reprezentație cinematografică în folosul săracilor orașului.

Reprezentația este sub patronagiul unui comitet de doamne din înalta elită ieșană.

❑ Eri, urma să aibă loc la cercul preoților „Ocrotirea" din localitate, conferința părintelui I. Gotcu.

Din cauza însă a sărbătorilor, conferința nu s'a ținut, păr. Gotcu a prezentat însă felicitări I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, din partea clerului.

❑ Școalele primare și secondare din localitate, se vor redeschide Luni 10 Ianuarie.

In cursul săptămînei aceștia, se va continuca cu desinfectarea localurilor.

❑ Intrunire plenară, ieri, la clubul liberal din Iași. A vorbit d. Stere, care a recapitulat opera guvernului liberal, îndemînînd partidul la luptă, în comun cu opoziția, pentru a răsturna actualul guvrn.

Comitetul electoral a fost ales în persoanle d-lor: prof. dr. Manicatide, Al. Velci, Raul Sculy, Vasile Brăiescu, C. Krupnski și avocat Toma.

❑ **Serbările societ. de gimnastică.** — După cum era și de așteptat, și anul acesta serbările de revelion, ale soc. de gimastică, sport și muzică, au avut o reușită splendidă.

Ar fi greu, într'un spațiu restrîns, să descriu splendidele serbări, neîntrecute petem ze, care au avut loc Vineri seara în saloanele soc. de gimnastică Toate legnele cu care poporul nostru se prezintă la aceste serbări au fost real vădit și au stirnit admirația tuturora: unoltean, un munteau, un ardelean, un moldovan și un basarabean, au spus plugușorul ca la ei acasă; s'a redat apoi nunta țărănească, capra, moș Crăciun, diferite alegorii, reprezentînd îngerul României, anul vechiu și anul nou, prințul Carnavalului, precum și alte splendide tablouri însuflețite. Atît la serbarea copiilor, care a avut loc între 3—5 p. m., cît mai ales, seara la revelion, s'a petrecut de minune. Cei prezenți au putut și de astă dată releva amabilitatea d-lui și d-lui V. Teodoreanu, d-nei și d-lui Berescu, precum și a d relor Marie Cudin și Nebunelli, care au lucrat mult pentru buna reușită a serbărilor.

La serbarea de au luat parte:

D-nele: Teodoreanu, cap. Lecca, Vizerescu, Lefter, Tepeș, Burghelea, căp. Sigmireanu, Jellea, Berescu, Maria Vasiliu, Eraclide, Simionescu, Maria Stihi, Antoniade, Popovici etc. D-rele: Elenuța Bogdan, Florica Popovici, Fofo și Ciocănel Eraclide, Simonescu, Dora și Lina Deleanu, Corina Silica Rober, Paladi, Elena Vasiliu Pica și Cupa Vrabie, Eliza și Alice Lettez, Eugenița Burghelea, Florica și Gabriela Tiron, Antoniade, Olguța Pavlescu, Dumitrescu, Neculau, T. Iulian, Munteanu etc. etc.

D-nii: dr. C. Tiron, dr. Baranu, Lefter Demetrescu, V. Teodoreanu, Osw. Racoviță, Th. Jellea, T. Berescu, căpitan Sigmireanu, Burghelea, Gr. Teodor, căp. Lacca, C. Yasiliu, D. Brude etc.

La serbarea de seară a revelionului, au luat parte d-nele: Vrabie, Motăș, Burghelea, Moruzzi (București) Teodoreanu, Reiniche, maior Antoniu, Bucovineanu, Miclescu, Țepeș, Viorescu Negrutz, Anetta Profir, Blanche Niculescu, Gheorghiu, Stratan, Silveriu, Vasiliu, Stoicescu, Holban, Finkelștein, Buzescu, Ionescu Stihi.

D-rele: Hasnaș, Pica și Cupa Vrabie, Puiuțu Catana, Rober, Burghelea, Popovici, Antoniu, Emilia Jelea, Elena Vasiliu, Maria Ciudin, Maria și Elena Negrutz, Nebunelli, Vasiliu Rotărescu.

D-nii: I. Reiniche, V. Teodoreanu, T. Jellea, V. Negrutz, Lefter Demetrescu, Moruzzi, Viorescu. Motăș, Osw Racoviță, Manoliu, Vlasi (Vaslui) Holban, Popovici, dr. maior Antoniu, Bucovineanu, Burghelea, Berescu, dr. Finkelstein, Stihi, Țepeș, Buznea, Gheorghiu, Chefneux, G. Rober, D. Minea, Frații Stratan, Ionescu, Popovici, Ar. Cristofor etc. etc.

Toată lumea și-a dat întîlnire peutru marele bal costumat, care va avea loc *la 5 Februarie.*

❑ Cunoscutul pungaș Strul Goldștein, un vechiu client al pușcăriei, a fost arestat din nou, fiind surprins de agenți în momentul cînd furase punga de la brîul locuitorului Vasile a Gafiței din comuna Podul-Iloaei, în care numitul avea suma de 278 lei.

❑ La 8 Ianuarie se va reprezenta pentru întăia oară hazlia comedie *Punctul Negru* în beneficiul d-lui *Vlad Cuzenschi*, talentatul nostru artist. D. Cuzinschi ține rolul negrului și are o frumoasă creație în acest rol plin de dificultăți de limbă.

In aceiași seară și tot în beneficiul simpaticului artist se va reprezenta *Sacrificiul*, dramă într'un act, în care va apare d ra *Francesca Rozan*, o tînără și talentată artistă.

❑ **Școlare.** — D. Vasile Botez, profesor de istorie la liceul „Național", a obținut concediu pînă la deplina însănătoșire a fiului său, Botez Cassian, bolnav de scarlatină. Va fi suplinit de d. Badiu Vizireauu, student al facultății de litere.

— Ministerul Instrucțiunei a aprobat transferarea elevilor Sion E. Horia, din cl. II-a și Sion E. Constantin, din cl. VI-a mod., a liceului „Unirea" din Focșani la liceul Național din Iași.

— Ministerul Instrucțiunei a dat ordin circular tuturor școalelor secundare de a pregăti devizele necesare în vederea reparațiunilor de local și mobilier.

— D. Inspector de poliție, însărcinat cu privigherea școlarilor din București, încunoștiințează că, în ziua de 23 Noembrie 1910, transportîndu se la circiuma unui grec, a găsit pe doi elevi, Strătescu Constantin din clasa VIII-a modernă și Holenda Dane din clasa IV-a B., ambii de la liceul Matei Basarab din București, cari, după afirmația grecului, fac parte din o ceată ce-și petrec nopțile acolo, dîndu-se la orgii. In vederea acestei grave abateri de la disciplină, ministerul a dispus eliminarea ambilor din toate școalele pe timp de un an, fără drept de a da examenul ca particulari.

— Direcțiunea Liceului Național aduce la cunoștiința tuturor elevilor că nu-i va primi la școală fără o notificare scrisă pe hîrtie albă și liberată de medicul oficial al localității, unde domiciliază fie-care elev, prin care să se arăte că, imobilul în care a locuit acel elev n'a fost infectat de vre-o boală molipsitoare, timp de o lună înaintea venirei la școală.

— Ministerul Instrucției publice a dat circulară tuturor școlilor secundare din țară, prin care le aduce la cunoștiință, că elevii particulari, rămași repetenți, înscriși într'o școală publică a statului, vor plăti taxa îndoită de repetenți, adică 100 lei pe an pentru cursul inferior, și 160 lei anual pentru cursul superior.

— Ministerul Instrucțiunei face cunoscut școlilor secundare din țară, că elevul Ștefănescu S. Ștefan din cl. III a gimnaziului din Craiova, făcîndu-se vinovat de furt de cărți, a fost pedepsit cu eliminarea pe timp de un an din toate școlile publice, fără dreptul de a se prezenta ca elev preparat în particular.

— Ministerul Instrucției n'a aprobat elevilor Simionescu Gheorghe și Vasilescu Anton din clasa IV reală a liceului Național să treacă examenul de diferență pentru secția modernă, de cît la finele anului școlar curent.

❑ După cum am anunțat, serbarea Bobotezei se va face Joui, în Piața Unirei, cu care ocazie I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen va face și sfințirea apei de la Timișești.

I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen va oficia serviciul divin, în acea zi, la biserica Sf. Spiridon, asistat de mai mulți preoți. După slujba religioasă, se va forma un cortegiu, care va porni de la biserica Sf. Spiridon, în Piața Unirei, în ordinea următoare: oamenii cu crucile și prapurile, preoții cu icoanele, I. P. S. Sa Mitropolitul, reprezentanții autorităților. In piața Unirea, vor fi înșirate trupele din garnizoana locală. In momentul cînd I. P. S. S. Mitropolitul va face sfințirea apei, muzica militară a Reg. 13 Ștefan-cel-Mare, va intona rugăciunea. Răspunsurile vor fi date de corul ceremonial al Mitropoliei.

❑ Domnul colonel Socec va fi numit președintele comisiei pentru modificarea uniformelor ofițerilor.

❑ Domnul Grecianu a promis d-lui Baltă un post de inspector agricol; d. Carp a hotărît să suprime aceste posturi.

Acum d. Baltă umblă după doi garanți: unul să garanteze că d. Grecianu îl va numi, altul să garanteze că d. Carp nu va desființa posturile.

❑ Vechiul prefect al județului, spre a garanta identitatea noului prefect, s'a prezintat ieri cu acesta la prefeetură și l'a recomandat funcționarilor superiori.

Noul prefect a adus elogii predecesorului seu, despre care a zis că a fost foarte energic, mai ales in aplicarea măsurilor contra holerei.

Noul prefect a rugat apoi pe toți funcționarii să rămîie la posturile lor, dar să și caute de treabă și să nu facă politică.

După ce fostul prefect a mulțumit noului prefect pentru laudele ce i-a adus, a luat cuvîntul d. C. Cerkez, primarul comunei Lungani, care și-a exprimat admirația pentru întroducerea unor asemenea obiceiuri parlamentare. Domnul Cerkez, înțelegînd însă să facă politică și să aibă toată libertatea de acțiune și-a dat demisia de primar al comunei Lungani.

Apoi a vorbit în numele administratorilor de plăși, d. I. Zossin, care a adus mulțumiri fostului prefect, de și de multe ori, a avut neînțelegeri cu el.

Ultima oră

București 3 Ianuarie

Vizita d-lui Carp la d. Brătianu

Oferta electorală. — Condiția d-lui Carp respinsă. — Retragerea ofertei

Se știe că d. P. P. Carp a făcut eri o vizită fostului prim-ministru, d. Ionel Brătianu. In cercurile liberale se comentează cu mare aprindere obiectul acestei vizite.

Se afirmă cu certitudine că d. Carp a propus șefului partidului liberal o combinațiune în vederea alegerilor generale. D. Carp a declarat d-lui Brătianu că a venit să facă următoarea ofertă:

D-sa oferă întregei opoziții atît liberalilor cît și tachiștilor un număr de 55 de locuri în viitorul parlament: 20 la Senat și 35 la Cameră, spre a se alege toți fruntașii opoziției, cu condițiune însă ca ambele opoziții să renunțe la orice altă luptă electorală.

Din cercuri autorizate liberale se dă ca autentic următorul răspuns al d-lui Ionel Brătianu:

— Îți mulțumesc d-le Carp pentru oferta ce îmi faci. Bine înțelesc că în ce privește pe takiști, vei avea răspunsul de la ei. Pentru noi liberalii numărul ce ne oferi este și prea mic și prea mare în același timp. Este poate prea mic pentru numărul fruntașilor noștrii și poate prea mare chiar față de propunerile ce s'au obicinuit pînă astă-zi în asemenea ocaziuni. In tot cazul nimeni nu refuză ceea ce i se dă și că îți mulțumesc d le Carp pentru oferta dumitale.

„In ce privește însă condițiunea ca să renunțăm la orice altă luptă în alegerile generale, aceasta este cu neputință. Pe cît îți aduci aminte, d-le Carp, și noi cînd am venit la guvern, v'am oferit un număr de locuri în parlament; d-v le-ați primit, dar cu toate acestea a-ți continuat lupta în toată țara. Cum că nu ați reușit, aceasta este altă chestie. Acelaș lucru, adică lupta în întreaga țară, înțălegem să ne păstrăm toată libertaten de a o duce și noi.

In fața acestui răspuns al d-lui Brătianu, d. Carp a declarat că propunerea a făcut'o în vederea ca ambele opoziții să renunțe la lupta în algerile generale. Dacă însă această condiție nu i se acceptă, bine înțeles că-și retrage propunerea.

Cu aceasta s'a terminat vizita noului șef al guvernului, făcută șefului partidului liberal.

Depunere de jurămînt

București.—D. maior Gîrleșteanu, numit prefect de Dolj a sosit în Capitala și a depus legiuitul jurămînt.

De la ministerul de interne s'a dus direct la ministerul de răsboiu împreună cu d. Mișu Seulescu, unde au discutat candidaturile pentru viitoarele alegeri.

Suspendarea legei sanitare

București.— Guvernul a hotărît suspendarea punerei în aplicare a legei sanitare.

Numiri

București.—Se dă ca sigură numirea d-lui maior Rișcanu, atașat militar la Berlin, ca șef de cabinet al ministerude războiu.

Aventura din Ploești

Ploești. — Acum cîte-va zile ziarele au anunțat dispariția unui tînăr din localitate, în tovărășia soției fratelui său.

Tînărul se numește Nasopol.

In urma telegramelor ce s'au dat, cei doui fugari au fost surprinși la Constanța.

Guvernul și ofițerii

București.—Cu ocazia felicitărilor pe care ofițerii din garnizoana Ploești, de anul nou, le a prezentat prefectului, d. Luca Elefterescu a ținut să atragă atențiunea, în cursul tuastului seu asupra faptului că guvernul nutrește cele mai bune sentimente pentru armata și că va veni cu un împrumut de 200 milioane pentru trebuințele ei.

D sa a adăogat că guvernul ar vedea cu ochi buni, ca ofițerii înscriși în listele electorale, să meargă la vot, bine înțeles să voteze cu guvernul.

Alegeri comunale

București.—Eri au fost efectuate la Constanța și Sulina, alegerile pentru comună.

Iată rezultatele:

La Constanța: înscriși 1479. Votanți 973; anulate 3. Lista guvernamentală 375 voturi; lista conserv.-democrați 271; lista liberală 85; independenții 179.

S'a proclamat balotaj.

*

La Sulina: Carpiștii 41 v., democrații 41, liberalii 35. S'a proclamat balotaj.

Este sigur, că pentru scrutinul de balotaj, toate nuanțele opoziționiste se vor uni.

Un comunicat liberal

București.—Ziarele liberale vor publica astă-zi un comunicat cu privire la intervederea dintre d-nii Carp și Ionel Brătianu, — această întru cît d, Brătianu a aflat, că d. Carp a redat în mod tendențios la Jochei Club, cele discutate în intervederea ce a avut loc.

DOCTOR IN MEDICINA
Leon Polingher
DENTIST
Diplomat al școalei dentare din Geneva și practicant în diferite Cabinete dentare din Elveția.
Execută toate lucrările referitoare în arta dentară, după ultimele metoade științifice.
IAȘI — PIAȚA UNIREI No. 3 — IAȘI
(Deasupra Magazinului Ermacov)

Docent Dr. Elena Pascariu
Consultațiuni pentru boale de ochi *de la 2—5 p. m.*
INSTALAȚIUNE COMPLECTA
— Strada Ralet 6 —

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
Nas, Git și Urechi
Ord. 9—10 a. m. și 3—6 p. m.
67, Str. Golia 67.
(casele Camerei de comerț)

CURA = **Cea mai rațională de UNT DE PEȘTE pentru ADULȚI și COPII** =
e numai acea cu:
UNT de PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT de PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**
Aprobate de Consiliul superior și premiate la mai multe expoziții din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.
Unt de pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: *Anemiei, imflamațiunilor osoase, scrofuloza, ghinduri, inclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persoane *slăbite*, precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitice.* Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut recontortant. *Costul unei sticle de un kgr. 6 lei*, la care se adaogă porto
Unt de pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici*, spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterii copiilor, în stările limfatice și a stadiului puberității.
Costul unei sticle de ½ Kgr. 3 lei 75 bani, la care se adaogă și porto.
Depozitul general la farmacia **I. Werner**, furnizorul Curței Regale Iași
Pentru București: la Drogheria I. ZAHARIA str. Lipscani No 35.
Pentru Craiova: la Farmacia ED. KONTESCHWELLER.
Cererile de provincie se execută prompt contra rambors.

BYRRH Cel mal bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH**

de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBŢINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO Se întrebuinţează imedat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul flaged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici şi specialişti prn cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale sup rioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

PIASTA

ROBERT

—Iaşi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

CEL MAI BUN

Cadou de Sărbători

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".

MAŞINILE DE CUSUT

SINGER

auobţinut şi de astă dată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune „Grand Prix"

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al:

Curţei Imperiale Ruse
Curţei Regale Romînă
Curţei Regale Muntenegru
şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

55 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentat general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

—RUSCIUC—

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Pari

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să se căsătorească

Cu o semi-orfană 18 ani, avînd 400,000 lei dotă? numai domni eventual, şi fără avere, care n'au nici o pieduică bine voiască a se adresa la

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. le rétap. 0f30c.

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

11 şi 12 Ianuarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale o presintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz intreg	Lei	20,00

Tipografiia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată de I. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1200 Mercuri 5 Ianuarie 1911

„TABLĂ DE MATERII!“

Aceasta este fericita denumire pe care d. Take Ionescu a dat o „programului“ d-lui Carp.

Șeful guvernului, care n'a rostit nici un cuvînt la discuția mesagiului din ultimul an al guvernărei liberale, era dator să spună țării ce gîndește asupra diferitelor chestiuni sociale ridicate în parlament de reprezentanții celor două partide de guvernămînt, liberal și conservator-democrat.

Zicem „ce gîndește“, căci „ce va face“ d. Take Ionescu a declarat-o foarte bine, că d. Carp n'o să aibă ocazia să prezinte nici bugetul și că țara va mătura de la putere prin alegeri, aventura carpistă.

Noi, ne-am ocupat de „programul“ guvernului, rostit la adunarea de la clubul Central, și dată ce am luat cunoștință de coprinsul lui.

Șeful nostru a fost deasemeni întrebat asupra tuturor chestiunilor enunțate de d. Carp — presa ambelor partide de opoziție l'a discutat, pe toate fețele, astfel că astăzi avem ocazia să constatăm cu mulțumire că toată lumea politică îl califică de demagogic și lipsit de orice cercetare serioasă.

Am publicat ieri în întregime declarațiile făcute de șeful nostru asupra acestui program.

Ca și noi, d. Take Ionescu se ocupă în primul loc de chestia meseriașilor, și pentru cari d. Carp „gîndește“ că trebue modificată actuala lege a meseriașilor, în interesul atît al meseriașilor cît și al patronilor.

Dar *cum* trebue modificată această lege? D. Carp nu spune nimic, cu atît mai mult nu se angajează la nimic.

Iată pentru ce șefu nostru îl califică de „tablă de materii“ iar nu program.

Noi am spus, că d. Carp din programul enunțat la Cameră de șeful nostru în discursul rostit la Mesagiu, pe timpul cînd șeful junimiștilor făcea vînătoare la Țibănești a luat principiul formulat, cu privire la asigurarea vieței și bătrînețeei lucrătorilor, prin pensiuni, la cari să contribue deopotrivă statul, patronii și lucrătorii

Cînd șeful nostru a vorbit de această mare reformă de „dreptate socială“ d. Filipescu în numele „partidului“ care deține azi guvernul, a calificat de demogogie politică și electorală declarațiile șefului nostru, făcute în scopul de a obține în alegeri voturile acestei numeroase clase de muncitori.

Ei bine, cum trebue să calificăm noi azi procedeea d-lui Carp?

In viața și lupta politică, nimenea nu are monopolul ideilor și opiniunilor—și d. Carp este liber să-și aibă ideile și opiniunile sale—sau să-și însușească p'al altora.

Insă, dacă este om politic cinstit, acum cînd a îmbrățișat din programul nostru această reformă socială democratică, are datoria să recunoască că s'a apropiat de idei de partidul nostru și să facă „mea culpa“ asupra calificărei de „demogogie electorală“ aruncată de amicii săi cu atîta ușurință, de pe tribuna Parlamentului, la adresa d-lui Take Ionescu, și a partidului nostru.

Același lucru și pentru crearea unei clase mijlocii de proprietari rurali, prin cumpărarea de moșii de la stat și așezămintele publice și particulare și vînzarea lor în loturi mari la săteni.

Cititori noștri își reamintesc, din seria de vr'o 12 articole ce am scris, cînd am analizat toate punctele din programul rostit de șeful nostru—că am insistat cu deosebire asupra acestei importante reforme pentru că am socotit că, realizată, va fi forța cea mai puternică care va ține veșnica armonie la țară, între proprietari mari și săteni.

Dl. Carp — n'a neglijat nici această reformă de consolidare a proprietății rurale și armonizare a intereselor tuturor claselor muncitorilor de pămînt, — și și-a însușit'o cu o seninătate sufletească ca și cum s'ar fi născut cu dînsa!

Șeful guvernului are datoria să recunoască cel puțin atîta, că ideia nu e numai a d-sale, căci altfel poate fi acuzat de „hartișagi“ de idei sau principii,— „calitate“ care până acuma nu i-a cunoscut'o nimeni!

Nu mai vorbim de celelalte puncte din program, ca reforma impositelor fonciare pe proprietățile mici și a tarifului vamal—care, cum foarte bine a spus'o șeful nostru, păstrîndu-și caracterul lor de „tabă de materii“ de vreme ce nu pomenește un cuvînt de anume cum și la ce fel de obiecte vor fi reduse taxele, și cu ce în schimb se vor complecta reducerile bugetare produse printr'o asemenea reformă, dovedește pînă la evidență marea zăpăceală și lipsa de seriositate care caracterizează actualmente guvernul junimist.

Și pentru a termina vom spune încă cîte-va cuvinte de reformă administrativă. In opoziție, d. Carp ne vorbea, acum 2 ani de înființarea guberniilor. La putere acum, nu mai pomenește nici un cuvînt de ele.

A renunțat la dînsele? Nu știm! Credem însă că da, de vreme ce a pomenit de reforme de care nimeni n'a știut nimic și a trecut tocmai peste acelea pe care le rostea la fie-ce ocazie.

Dar ce fel de reformă administrativă voește d. Carp să se aducă țărei? D. Carp, nu precisează nimic, deci tot o „tablă de materii“ și în această privință.

Intențiile șefului junimiștilor însă, le tradează ultimele fapte.

D. Carp, vrea ca administrația să fie a țărei, iar nu armă de luptă a partidelor.

Pentru aceasta ar fi trebuit să dee primul exemplu, în alegerile ce vin. Să nu fi numit prefecți, nici un bărbat politic, ci să fi lasat prefecturile fără titulari, pentru a fi conduse de directorii de prefecturi, funcționari pur administrativi sau să fi numit în aceste înalte posturi administrative, oameni străini de politică, magistrați de pildă.

Dar din contra d. Carp a împănat prefecturile cu oamenii cei mai pricepuți în ale alegerilor, cu așa zișii electori ai organizației sale politice, ba încă a trimes în unele județe, veritabili bandiți electorali, absolut străini de localitate, cunoscuți numai ca oameni fără nici o pricepere administrativă și numai ca conducători de bande electorale, și cu care șeful guvernului speră să obțină cu teroare și chiar vărsări de sînge alegerile de mîine.

Aceasta înseamnă după d. Carp, scoaterea administrației de sub influența politică!

Mare și nobilă reformă administrativă, n'avem ce zice.

Deci, n'am fost greșiți cînd am asemănat pe șeful guvernului cu fabula lupului îmbracat în blana oaei, ca să înșele turma și s'o nimicească.

Din fericire, d. Carp și'a tradat pe dată ce a îmbrăcat haina democrației, și și-a arătat colții, înainte de a se apropia de turmă.

Țara e adînc convinsă că nu poate să se aștepte la reforme democratice de la un om care totdeauna a urît și disprețuit democrația, și care e înconjurat politicește în bună parte de o categorie de oameni, al cărora singur titlu pe baza cărora solicită dreptul de a guverna țara, e că sunt aristocrați, sau mai bine zis „ciocoi“ adică de aceia crescuți în grajdurile boerești.

Vespasian I. Pella

JALBA CERȘETORULUI

D. Carp a cerșit la două case bogate: la Peleș și la Cotroceni. Și n'a zis în vînt bogdaproste, căci decretul cerșit i a fost întins.

Decretul l'a făcut președinte al consiliului de miniștri, l'a pus la cinste mare, i-a prefăcut în realitate, visul mult dorit de a fi prim ministru la adinci bătrînețe.

Pomana celor două palate, de și pomană foarte bogată, nu l'a schimbat pe d. Carp. In ajun de an nou, d. Carp a mers din nou cu steaua la casa boerească.

N'a mai mers la Palat, nici la Cotroceni. Căci i s'ar fi zis și cu drept cuvînt: „moșule, ți am mai dat încă odată“.

A mers la d. Brătianu. Cel mai bătrîn barbat de stat romîn în viață, a mers cu jalba în proțap la cel mai tînăr. Fără de multă rușine, căci d. Carp este un cerșetor politic cunoscut în casa Brătenilor.

D. Carp, care a convins pe Suveran că în țara noastră tot nu există încă opinie publică, că dacă 'i va da puterea i va dá, implicit, și țara—d. Carp, cu decretul proaspăt calicit, a mers la d. Brăteanu să-i propuie, că dă opoziției, pe gratis, 55 locuri în Parlament, cu condiția ca opoziția să renunțe la ori-ce luptă în alegeri.

A spus el englezul din operetă, englezul miliardar, ca să-i cumpere șoferul benzină pentru un milion ca să aibă pentru automobil. Dar ca d. Carp, după 51 ani de cerșetorie, să-și plătească luxul unei opoziții milnite, unei opoziții cu contract și cu clauze în contract—luxul acesta face lesinat pe acel al englezului cu benzina.

Cît de minunat pare caracterizat d. Carp de d. Badareu, care a spus în ultimul său discurs: „șeful junimiștilor ie un exemplu de om în viața privată, dar umblă cu ochii legați și cu urechile astupate de îndată ce intră pe tărîmul vieței publice“.

D. Carp este un prusian, care nu s'a încetățenit încă cu nevoile țării, care n'a putut guverna în țara noastră.

Și acest om, care guvernează acum în baza unui act de sărăcie pe care i l'a eliberat Palatul sau ambele palate, dîndu și seamă de ce l aștaptă, vine cu propunerea să dee el locuri opoziției, să facă un fel de cartel monstru: cartel cu toate partidele, pentru ca el să aibă majoritatea și opoziția să renunțe la ori-ce luptă.

D. Carp nu poate face cartel de cît cu M. S. Regele de vreme ce și M. S. Regele a făcut cartel cu d. Carp.

Celelalte partide au să lupte pe contul lor propriu și din aceasta urmează să rezulte învinși și învingători.

Opinia publică va avea să se pronunțe între partidul cerșetorilor, subvenționat de Palat și între partidele, cari cu propriile lor forțe, luptă pentru țară și prin țară.

De aceea, jalba d-lui Carp întinsă d lui Brătianu, n'a putut avea succesul pe care l'a avut acea pe care a întins-o Palatului.

Romeo și Julieta

La ocazii importante pentru d. Carp, ziarul vienez Neue Freie Presse *are, invariabil, un articol tip pentru șeful conservator.*

Că d. Carp vine la Viena și bine-voiește să primească pe un redactor al ziarului citat; că vine la putere sau cade de la putere,—articolul se retipărește aidoma.

Domnul Carp apare totdeauna ca prietin al Austriei, aderent discret al triplei alianțe, filosemit, perfect cunoscător al limbei germane, prietin al d lor Buelow, Aehrenthal și Kiderlen Waechter—și, tot invariabil, se citează profeția orientalistului englez—Max Müller, care a zis despre d. Carp: „acest om va constitui o mică Germanie la gurile Dunărei“.

Articolul a fost retipărit aidoma și cu prilejul schimbărei de guvern în Romînia.

Dar cu o variantă, cu o remarcabilă inovație: d. Carp, pe lîngă că „va“ crea o mică Germanie ect., cunoaște perfect și romanul nemțesc „Romeo și Julietta la țară“.

Face deci să fie prețedintele consiliului de miniștri și M. S. Regele a știut ce face, cînd a dăruit puterea d-lui Carp.

In guvernul actual, în prezenta formație a partidului conservator, d. Carp poate împlini rolul lui Romeo și Nababul pe cel al Juliettei. Capuleti și Montaigu sunt dintr'o parte și din cealaltă și cum a fost altădată ură între cele două familii conservatoare și cum acum este, chipurile, dragostea — suntem în fața unui roman al cărui epilog vremea îl va scrie foarte curînd.

Domnul Carp, după cum afirmă ziaristul vienez, este un amator de romane amoroase pe cari le știe chiar pe de rost.

Poate că știe la fel și alte romane de îndrăgostiți, pe Genevieva, pe Marchiza sîngerîndă de amor, romane pe cari nu le-a citat la Viena, nefiind nemțești.

„Romeo și Julietta la țară“ îi place mult d-lui Carp. E interesant să te arăți interesat pentru amor la vrîsta d-lui Carp, să ai pasiune pentru scara lui Romeo, să plingi la cimitir după iubita — și să fii, totodată, un asurpritor al libertăților publice, un îndrăgostit al obiceiurilor din veacul de mijloc și un oftător după gubernii.

Domnul Carp habar n'are ce vrea. Asta n'a știut să-i profetizeze orientalistul Max Müller.

Felurite operete

Ziarele nemțești anunță un mare eveniment teatral: Impăratul Germaniei și fiul său, moștenitorul Tronului, au compus o operetă—Visul de dragoste—a cărei înscenare va costa un milion de mărci.

Evenimentul teatral identic s'a întîmplat și la noi: M. S. Regele și A. S. R. Principele Ferdinand au reușit să compună o operetă—guvernul Carp — căreia îi mai zice „guvernul reparației sociale“.

Inscenarea a fost gratuită.

= De mult nu s'a mai vorbit de d. Ianovici, fost polițist la „Voința Națională“. Guvernul „pregătirei naționale“ l'a reînviat pe d. Ianovici și l'a avansat, din polițist, comisar al guvernului la Banca Națională.

= Strada Pojărniciei din Iași se va numi, de aci încolo, strada Prefecturei de Poliție.

= Mehedinți—profesorul, nu județul, s'a coborît iarăși pe pămînt și a comis un grav necrolog la adresa guvernului. Bărbatul Mehedinți emite părerea că, chemarea d-lui Carp la treburile statului, înseamnă o biruință a caracterului.

A zis și s'a urcat din nou în Olimp.

= „Vom guverna 3—4 ani. Căci doar nu suntem nemuritori“. Așa a vorbit d. Carp cu prilejul anunțării programului electoral al guvernului.

Fiind-că lumea îl credea nemuritor în opoziție, d. Carp a ținut să declare că, la guvern, ie muritor.

Și încă cum! Subit muritor!

= Prefectul județului Iași a rugat pe toți funcționarii să rămîie la locurile lor și să facă treabă—nu politică; prefectul poliției Iași a rugat pe subalterni să aibă simpatie pentru guvern — sau să ceară congedii.

„Subscrisul, va scrie polițistul în petiție, neavînd simpatii pentru guvernul reparației sociale, vă rog să-mi acordați congediu pînă ce guvernul va fi isprăvit reparațiile“.

Pretutindeni—Eră nouă.

OAMENI ȘI LUCRURI

Un an de moarte

In două chipuri perfect identice, deși perfect contrarii, se poate reflecta asupra datei aceleia absolut convenționale: sfîrșitul de an, care e în același timp începutul unui an.

Tocmai lipsa de hotar între cele două clipe, în realitate bine distincte, face situația paradoxală și dă loc unei filosofii oarecum dezordonate.

Căci nu posedăm nici un mijloc pentru a putea surprinde schimbarea, trecerea de la un moment la altul,—care e în acelaș timp trecerea de la un an la celălalt. Măsurile în timp și în spațiu sunt nu numai convenționale, dar și fictive. Convenționale sunt clipele, minutele, ceasurile, săptămînile, lunile, — și secolele; convențional e termenul de veșnicie, de lungime și scurtime, de *durată* într'un cuvînt. Convenționale sunt — în întindere — meridianele cari împart pămîntul de-alargul, paralelele care-l subîmpart de-alungul și așa mai departe.

Dar în mod efectiv, material — nu putem constata schimbările de nici un fel. A! Dac'am isbuti să surprindem acea modificare fizică, subită ce ne pricinuește clipa ce iea locul altei clipe! Dac'am putea surprinde schimbarea atunci cînd din trecut devine prezent și abia devenită—a și devenit trecut, pentru a se înlănțui de clipele infinite cari alcătuesc timpul, — adecă ceea ce nu există! Căci nici vremea, nici spațiul nu au decît acea existență pe care le-o dăm noi, cînd traducem senzația și conștienția lipsei noastre de pricepere a firii în expresiile ei de element fără început, fără măsură și fără sfîrșit.

Clipa ce n'o putem surprinde, — ne surprinde însă ea pe noi. Căci ea ne aduce schimbările fizice și sufletești; ea ne transformă din copii în bătrîni.

Dacă, după fiecare trecere a unui an, ne-am privi într'o oglindă și am putea însămnà schimbările produse în fiziculnostru, în înfățișarea noastră, corespunzătoare schimbărilor mai adînci, de natură fiziologică și psihică—am avea oare atunci imaginea operației dezastroase pe care o îndeplinește clipa după clipă?

Dar nici această observație nu ne este înlesnită. Pentru că fiece secundă aparte moare nu numai *în* noi, ci *cu* noi; odată cu ea a dispărut atomul nostru de existență și de aducere aminte, de putere și de dorință. Noi înși-ne nu mai descoperim în reflexut privirii noastre,—licărirea de acum un an, adîncimea infinită, ca fundul unei mări, plină de instincte, de speranțe, de vise, de plăceri. Nu mai putem regăsi acolo ceea ce a trecut, ceea ce a căzut pe altarul tinereții,—nici farmecele ei, nici iubirile ei, nici încîntările și elanurile ei, cari au pierit în torente mari așa cum venise. Și în naufragiul acesta nu ne mai recunoaștem noi înși-ne. Ci toate pier în acea mare virtute a vieței omenești care se cheamă uitare!

Rodion

Din filosofia jucăriilor

O temă de anul nov.—Secole de jucării.—Lumea celor mici.—Realitate și fantezie.—Păpușile unei scriitoare.—Intre vis și viață.—Higiena jucăriilor.—Soldații de plumb.—Cuvîntul științei.

In epoca noastră cînd educația copilului preocupă mintea pedagogilor mai mult ca ori-cînd, e firesc că și capitolul jucăriilor — atît de important în legătură cu înzestrarea intelectuală a copilului — pasionează mai mult ca ori-cînd.

Jucăriile formează o lume aparte, dar o lume întreagă a vristei copilărești. Ele rezumă, sintetizează tot universul, cu limitele lui, cu nuanțele lui; în ele copilul vede, studiază și meditează istoria omenirei în miniatură. In miniatură? Poate nu, ci din potrivă. Căci imaginația lui se aventurează și complectează ceea ce nu vede ochiul; mărește pînă la infinit proporțiile lucrurilor și astfel se întipăresc întăile impresiuni puternice și durabile.

Cu toate aceste problema jucăriilor e departe de a fi simplă și ușoară, după cum s'a putut vedea acum de curînd cu prilejul inaugurărei unei „Expoziții“ — la Berlin, de „jucării din veacuri trecute“. S'a discutat în conferințe și în ziare nu numai rolul jucăriilor, dar și folosul lor, gradul lor de utilitate și de instrucțiune socială.

In viața fie-cărui dintre noi se regăsesc urme și amintiri trainice datînd din anii cei mai impresionabili, — anii jucăriilor de tot felul. Sunt chiar și scriitori cari n'au uitat să înregistreze în amintirile lor acele impresiuni. Iată un exemplu, între altele:

George Sand, cînd a împlinit patru ani a primit de Anul Nou, o păpușă, un Vasilache cu nasul lung, cu ochii mari, mișcători, cu o cocoașă, cu un costum roșiu. Iată ce a scris Sand mai tîrziu:

„Ca azi îmi aduc aminte de acea păpușe, Polichinelle. Eu aveam o altă păpușe frumoasă, la care țineam mult și acum o credeam în primejdie, cînd era lîngă monstrul Vasilache. De grijă, ca să nu-i se întîmple nimic, am închis în dulap păpușa cea frumoasă și cînd știam că e în siguranță, numai așa voiam să mă joc cu Polichinelle. Cînd vedeam monstrul că'și învîrtea ochii, inima mi se făcea cît un purice. Cînd mă culcam și mama voia să bage în dulap pe Polichinelle lîngă scumpa mea păpușe, țipam, protestam și trebuia să culce pe Polichinelle în dosul sobei, cu fața în sus, privind platonul, cu ochii săi mișcători, cu surîsul să ironic Eu nu mai vedeam păpușa, dar în mintea mea o vedeam mereu și cu greu adormiam. In somn, aveam visuri urîte; mi se părea că Polichinelle a fugit din ascunzătoarea lui din dosul sobei, că luase foc, că alerga după mine și după păpușa mea și eu țipam speriată de flăcările roșii ce ieșeau din ochii și din gura lui Polichinelle.“

Cîți copii n'or fi simțind la fel ca George Sand, cînd li se dau cadouri păpuși urîte, urși, etc. și somnul lor e turburat de vise urîte din pricina jucăriilor-sperietoare?!..

*

Dar alăturea de elementul poetic și psihologic, — iată și proza, nelipsită nicăiri în viață. Și în chestiunea gingașă a jucăriilor intervine cuvîntul științei ca să ne dee povețe și să ne inspire griji. E vorba de higiena jucăriilor, cu deosebire a păpușelor. Căci, se pare, unele obiecte de joacă sunt direct vătămătoare și nu e greu de înțeles motivul.

Dintre jucăriile primejdioase, putem cita mai ales soldații de plumb. Copiii cari au asemenea jucării își murdăresc mîinile cu plumb, cu văpsea și dacă nu li se spală mînele, acești copii capătă colici grave.

Doctorul Blanchard, într'o conferință ținută la *„Societatea protectoare a co-*

piilor, din Paris" a arătat cum a fost chemat, să trateze doi copii din aceiaşi casă, un copil de 4 ani, celalt de 5 ani. Amîndoi copiii sufereau de crampe, mai ales noaptea. Aveau dureri în dreptul stomahului, erau constipaţi. Bieţii copilaşi se svîrcoleau de durere, faţa lor era palidă, pulsul bătea încet. După trei zile, doctorul se convinse că e vorba de o intoxicaţie. El examină cu atenţie ce mîncau copiii. Mîncarea era bună. Tot gîndindu-se şi mirîndu-se de unde o fi provenind intoxicaţia, el observă pe masă o adevărată armată de soldaţi de plumb. Cadou de Anul nou! Medicul imediat înţelese, că aceşti soldaţi de plumb produceau acele crampe. Copiii mîncau, fără să-şi spele mîinele, aşa că înghiţeau la plumb. Medicul dete copiilor un purgativ uşor salin. Scaunele erau negre. Doctorul Blanchard comandă să se facă copiilor cîte o bae de pucioasă. Copiii ieşiră din bae cu cu mîini negre şi cu dungi negre pe picioare. Nu mai încăpea deci nici o îndoială. Jucăriile au fost îndepărtate şi copiii s'au făcut bine.

Iată încă un caz. E vorba de o fetiţă de 6 ani care a căpătat ameţeală, greaţă, vărsături, dureri de cap, somnolenţă, năduşeli, răceală în tot corpul, o coloraţie albastră a buzelor şi a degetelor, şi un miros special din gură. Caz grav; s'au ordonat ceaiuri calde, fricţiuni, respiraţie de aer rece. Erau simptomele unei otrăviri cu anilină, aşa cum produc unele mănuşi văpsite.

Din fericire, se găsi în odaia copilei o păpuşe care era şi ea bolnavă, căci era şi ea palidă nu mai avea nici o coloare nici pe obraji nici pe ochi. Ce se întîmplase? Copila sărutase şi linsese păpuşa până ce nu mai rămăsese de cît urme de văpsea. S'a topit puţin din acestă văpsea în alcool şi la analiză s'a dovedit că este anilină.

*

Dar severitatea pedantă a higienei nu trebue să gonească prea mult ilu zia din mediile copilăreşti. Sunt destule jucării înfăţişate de soldaţii de plumb aşa de dragi puiului de vultur din piesa lui Rostand şi cu ajutorul lor copii pot să se instruiască petrecînd fără a-şi vătăma sănătatea. **As.**

Directoratele scolare

Aflu ceva mai tărziu că în ziarul „Mişcarea" se dă un respuns de către un coleg, relativ la articolul meu „Directoratele scolare" publicat în ziarul „Opinia".

Este natural ca în orice chestiune să fie mai multe păreri. Numai un lucru se cere în combaterea unei păreri; bună credinţă şi o cunoaştere mai aprofundată a chestiunei ce caţi a combate.

Intr'adevăr, eu mi-am dat parerea că ar fi bine ca direcţiunele şcolare să se exercite de Institutorii fără catedră pentru motivele pe care le am înşirat în treacăt, fără a căta să insist documentînd punct cu punct. In încheiere însă spuneam. Acest sistem deşi ar fi foarte folositor bunului mers al şcoalei, în toate privinţele, *e drept că e costisitor*. Bine înţeles că statul nostru nu ar putea acum face acest mare sacrificiu bănesc de a încărca budgetul cu sume ce s'ar putea utiliza pentru alte nevoi ale şcoalei. Va să zică am recunoscut eu singur că sistemul cu direcţia fără catedră deşi ideal, nu se poate aplica. Colegul meu se munceşte două coloane a combate acest sistem pentru motive de ordin material, lucru pe care eu l'am recunoscut în 2 vorbe: *e costisitor*.

Eu, cînd am înşirat punctele dovedi-toare de muncă în plus şi de răspundere ce are directorul faţă cu misiunea lui educativă şi de reprezentant al autorităţii şcolare, am înşirat acele puncte nu atît în sprijinul ideii *„directorilor fără catedre"*, cît, ca motive ce pledează în favoarea ideei „de a răsplăti munca depusă de directorii şi directoarele de la periferii, atunci cînd este vre-o ocazie prin permutarea, ca avansare, la o şcoală în centru.

N'am înţeles însă să se calce în picioare drepturi de merit incontestabile — atunci cînd sunt. —

Nici n'am cercat să legiferez şi să regulamentez, documentîndu mi părerea.

Am ţinut să stabilesc un principiu de *dreptate*.

In oraşele mari sunt şcoli la periferie.

In Iaşi vre-o 5 — 6.

In Bucureşti mai multe.

Numărul şcoalelelor de la centru este întreit.

Am zis, mi-am dat părerea; munca la periferie în şcoală e mai grea — de netăgăduit — Un director de la periferie, după 20 — 25 ani de muncă în altarul şcoalei nu ar merita el o avansare la o şcoală în centru pentru motive şi de interese familiare, sociale şcolare etc.?

Da!— se loveşte această măsură de o nedreptate ce s'ar face unui institutor de la centru, care aşteaptă o direcţie de ani numeroşi.

Nu contest dreptul acelui institutor la o direcţie.

Dar îl contest la direcţia numai de cît a şcoalei din centru. Pentru ce? Pentru că acel ce a cerut permutarea de la periferie are un drept cîştigat prin munca ce a depus 20—25 ani mai anevoioasă şi ca institutor şi ca director în special.

Pentru-că permutarea acelui director de la periferie eu o consider ca *o avansare* dacă bine înţeles e bazată *pe merit*, nu pe stăruinţi politice. Eu nu pun discuţia pe tema interesului material de care a profitat directorul de la periferie în anii ce a servit. Foloasele acele materiale se pot contesta foarte bine cu mai bună socoteală de cît e cea făcută de colegul meu.

Căci directorul de la periferie cheltueşte cu trăsura mai bine ca 1/2 din chirie, iar pentru creşterea copiilor cheltueşte mai mult ca chiria întreagă, trebuind să plătească taxe de semi-intern pentru copiii, care urmează în şcoli secundare etc... Nu întru în detaliile vieţei zilnice, ca să dovedesc cu prisosinţă că e *absolut greşită* tema matesială a beneficiilor materiale realizate de un director la periferie.

Avantajele materiale le socotesc numai la o direcţie în centru. Aceasta nu înseamnă că institutorii de la centru nu pot să capete şi dînşii direcţii la centru.

Nu am zis aceasta.

Cererile de permutare de la periferie nu copleşesc numărul locurilor de direcţie la centru. Şi apoi nu toţi directorii de la periferie au nevoie şi doresc a fi permutaţi la centru. Cazurile sunt mult mai rari, de cît eventualele locuri de la centru.

Nu înţeleg însă a combate un principiu propus, printr'o arogare de drepturi foarte discutabile.

Mai întăi de toate de unde dreptul, unde stă scris, în care lege şcolară—eu nu cunosc—că direcţia unei şcoli primare să se dea institutorilor de la aceiaşi şcoală?

Direcţia este o funcţie de încredere. Directorul reprezintă autoritatea şcolară.

Cu ce drept şi în mod obligator se poate cere această?

Că e o normă care s'a aplicat, cîte odată, adevărat. Dar totdeauna s'a aplicat? Cîte direcţii la Iaşi s'au dat pe această normă?

Că ar fi bună norma aceasta, că ar fi mai dreaptă, că ar fi bună aplicată şi în rotaţie la 5 ani cum zice colegul meu se poate.

Fie sigur, colegul că legiuitorul ar fi stabilit în lege principiul acesta a menirei dacă nu s'ar fi pălit de dificultăţi pe care d-ta nu le vezi, sau nu vrei să le înţelegi.

Principiul rotaţiei care-l propui d-ta pentru interesul material al chiriei şi lemnelor, ori principiul numirei, pentru că *exist* la o şcoală în funcţie de institutor şi am drept a cere chirie, ar duce la altele.

Bună oară s'ar cere un fel de rotaţie la revizorate, la inspectorate.

Adică de ce să nu fim toţi inspectori şi revizori pe rînd, să ne folosim şi noi de plusul de leafă şi de cinste? Nu?

Nu se poate! Nu se poate forsa încrederea unei autorităţi prin astfel de motive de ale d-tale mai cu seamă de ordin material — încrederea unei autorităţi se capătă numai prin muncă şi merit.

Ce ai zice de un revizor şcolar, slab cu duhul, care perzîndu-şi încrederea în şefii săi ierarhici, s'ar duce într'o bună zi să ceară socoteală autorităţei superioare, care i-ar rădica încrederea, deci şi funcţia?

(Va urma) **Victor Munteanu**

Litere-Ştiinţe-Arte

Teatrul Davila.—Am avut oarecum o senzaţie antemergătoare plăcerii artistice ce ni se făgăduieşte pentru prima jumatate a lunei Martie—cînd am văzut revăzut eri, pe un excelent artist al companiei Davila în Iaşi, pe Ion Morţun.

După ce luai informaţiunile dorite —şi liniştitoare asupra sănătăţii lui— artistul a avut de suportat o operaţie chirurgicală destul de serioasă—îl rugai să-mi dee oarecari detalii asupra „stagiunii" teatrale cu care directorul trupei pomenite are intenţia să ne onoreze: căci e o mică stagiune în felul ei, seria de 15 reprezentaţiuni consecutive.

Vor fi jucate două-spre-zece piese, nuoi pentru iaşani şi trei piese din repertoriul de anul trecut. Se va juca în toate serile de la 1 la 15 Martie şi vor veni să rivalizeze în succese toţi artiştii minunatei campanii:

Asupra întreprinderei în general, concetăţeanul nostru Morţun—astăzi atît de mult apreciat în Capitală—ne afirmă că a devenit o necesitate artistică de aşa natură, încît dacă d. Davila ar renunţa—ceea ce nu se va întîmpla, nici vorbă—s'ar găsi zeci de amatori cari să finanţeze trupa şi să continue întreprinderea. Dovadă nouă, cît de admirabil a ştiut directorul ei s'o înjghebeze, s'o pună în valoare şi s'o impună nu numai Capitalei, dar şi ţării întregi, ca o perfectă organizaţie de artă înaltă, de disciplină şi de solidaritate.

R.

*

Intre numeroasele anecdote ce s'au reeditat cu ocazia centenarului naşterei lui Alfred de Musset, e una nostimă povestită în „Le Temps".

Cîteva zile după alegerea lui în sinul Nemuritorilor, Musset îşi făcu apariţia în sala de şedinţi a Academiei şi se adresă preşedintelui cu întrebarea:

— E Victor Hugo în sală?

Preşedintele constată că Hugo lipseşte.

— Atunci, regret; plec şi eu.

Mai mulţi academiciani vrură să-l reţină. Musset însă răspunse liniştit.

— Ce să fac *aici*, dacă nu e *nimeni*?

*

Din Washington se telegrafiază că experţii delegaţi să cerceteze documentele comandantului Peary, au ajuns la încheierea că nici *Peary n'a ajuns la polul nordic*, ci la 16—20 Kilometri departe de pol.

...Numai de n'ar fi încă vr'o... nulă la dreapta numărului!

*

Celebrul profesor de drept de la universitatea din Heidelberg, Georg Jellinek a murit în vrîstă de 60 de ani.

*

Revista italiană „Lumea muzicală" a deschis o anchetă internaţională asupra operelor lui Richard Wagner, pentru a şti care poate fi socotită ca mai de preţ.

A obţinui majoritatea voturilor opera „Meistersinger", în al doilea rînd: „Tristan şi Isolde".

*

Institutele de cercetări ştiinţifice fundate din milioanele colectate de Imparatul Wilhelm II cu ocazia jubileului universitar, vor fi conduse de un senat de zece persoane numite de Suveran. Cei zece vor trebui să poarte o anumită... uniformă, academică nu militară.

*

Doi autori germani, Davis şi Lipschütz au reprezentatla „Noua scenă vieneză" o piesă intitulată: „Levy, das Lämmchen"—„Levy-mieluşelul" punînd în acţiune pe Rotschilzi.

Piesa n'a prea avut succes.

*

„Alianţa Franceză" şi-a deschis la Paris şedinţele cu un foarte frumos discurs pe care l'a ţinut presidentul ei, d. Jean Richepin. E o societale de propagandă pentru internaţionalizarea limbii franceze în toate colţurile lumei. E o nouă formă a patriotismului unui neam, care sigur de el, caută o cucerire originală şi firească pentru vremea noastră. N'o extinde ca economia germană, dar nu e mai puţin adevărat că şi sufletul francez e atit de cuceritor.

*

STRUNA ZILEI

IN ZODIA POMPIERULUI

Pe cînd se juca «Romeo şi Julietta» un decor al teatrului a luat foc, producînd o mare panică.

Domnul Stroja, om al zilei,
E şi om plin de noroc:
Chiar decorul la teatru
In onoarea lui iea... foc.

INFORMATII

❑ *Prefecţii, în mare parte, au anunţat pe ministrul de interne, că n'au destulă vreme să fie pregătiţi de alegeri pînă la 5 Februarie, dată care fusese fixată pentru începutul alegerilor generale.*

In urma acestora s'a hotărît ca alegerile să înceapă la 20 Februarie.

❑ Ca şi d. N. Iorga şi d. A. C. Cuza se va vedea la plebiscit. Domnul Cuza va candida şi la Brăila.

❑ Foşti epitropi ai casei sf. Spiridon şi-au luat Vineri ramas bun de la funcţionari.

D. C. B. Pennescu a mulţumit pentru concursul ce au dat funcţionarii epitropilor şi şi-a exprimat credinţa, că viitorul budget va fi făcut tot de epitropi liberali.

D. Pennescu a recunoscut, că viitorii epitropi junimişti vor găsi o situaţie financiară grea şi a declarat, că se va pune la dispoziţia lor spre a obţinea avantagii de la creditorii epitropiei, în sensul ca aceştia să facă amînări de plata sumelor ce li se datorează.

❑ Casa mecanicului din Slănicul Moldovei, a fost distrusă de foc.

❑ Comitetul electoral al clubului liberal din Iaşi se va întruni mîine, Mercuri, ora patru jumătate, spre a proceda la fixarea candidaturilor în viitoarele alegeri.

Candidaturile vor fi ratificate de club în şedinţa plenară ce va avea loc tot mîine, orele opt jumătate seara.

❑ Domnul I. Andoniu va fi numit şef al serviciului curăţirei străzilor în locul d-lui Dimitriu.

❑ Fostul sub-comisar Macarie va fi numit comandant al corpului de sergenţi din localitate.

❑ D. C. N. Floreanu, procuror general al Curţei de Apel din Galaţi a demisionat.

Demisia i-a fost primită.

❑ Direciiunea generală a serviciului sanitar publică locurile vacante de medici.

Iată acele locuri: circ. Suhărău (Dorohoi), Tutova de Sus (Tutova), Olt (jud. Vîlcea), Călmăţui (Teleorman), Oancea (Covurlui), Cîmpu (Buzău), Sascut (Putna), Răcăciuni (Bacău), Tîrg (Teleorman). Buftea (Ilfov), Oraşul Sulina (Tulcea) şi Rucăr (Muscel).

❑ Cucernicul preot Neculai Dăringă din Tg. Frumos, membru în consistoriul spiritual al Mitropoliei a fost ridicat de I. P. S. S. Mitropolitul cu ocazia anului nou, la rangul de econom.

❑ Eri dimineaţă, toţi stareţii mînăstirilor din eparhia Moldovei s'au prezentat I. P. S. S. Mitropolitului Pimen spre a-i prezenta urări cu prilejul anului nou.

Cu această ocazie, mitropolitul respunzînd acelor urări, a ţinut stareţilor o frumoasă cuvîntare.

● Se afirmă că d. Zăhărescu, profesor la Buzău, va fi numit administrator al casei şcoalelor.

D. C. Niculescu-Slavu va fi numit subadministrator al acestei instituţii.

Cît despre postul de administrator al casei bisericelor, sunt până acum 5 candidaţi, din care se zice că va reuşi a numit d. Milon Lugomirescu.

❑ La Spitalul militar din localitate a încetat din viaţă eri, la orele 4 p. m. căpitanul Constantin Ghidionescu, comandantul jandarmilor pedeştri din localitate.

Defunctul fusese atins de o crudă boală şi familia fu nevoită să-l interneze într'un sanatoriu din Bucureşti; alaltăeri însă, starea sa agravîndu-se, familia l'a adus la Iaşi, unde încetă din viaţă.

❑ In ziua de 10 Ianuarie, urma să se întrunească comisiunea de examinare a învăţătorilor cari trebuiau să fie scoşi la pensie din oficiu.

Comisiunea nu se va întruni însă de cît atunci, cînd se va face numirea noului inspector al învăţămîntului primar. care face parte din acea comisiune.

❑ Au fost numiţi revizori clasa II-a d-nii: Radu Demetrescu, la jud. Vîlcea; Grigorie Coatu la judeţul Tulcea: Ion D. Tucaliuc la judeţul Dorohoi şi Teodor Demetrescu la judeţul Bacău.

❑ In seara de 5 Ianuarie va avea loc la Coloseul Sidoli — cinematograful Pathé-Frères—o reprezentaţie cinematografică în folosul săracilor oraşului.

Reprezentaţia este sub patronagiul unui comitet de doamne din înalta elită ieşană.

❑ **Şcolare.** — La şcoala din oraşul Herţa s'a înfiinţat al 4-lea post rural, plătit plătit cu 90 lei lunar, iar postul urban vacant s'a desfiinţat.

— O circulară a ministerului face cunoscut revizoratului şcolar că şcoalele primare urbane şi rurale, se vor redeschide la 10 Ianuarie şi nu la 8 cum e prevăzut în regulament.

— Postul al 3-lea de învăţător de la şcoala din Grăneşti, judeţul Dorohoi, a fost ridicat de la 65 la 90 lei lunar; iar postul I de la şcoala din Bumbata, comuna Vetrişoaia, judeţul Fălciu, a fost asemeni ridicat de la 65 la 90 lei lunar.

❑ D. căpitan I. Drăgulănescu, din reg. Ştefan-cel-Mare No. 13, a fost numit cap al biroului de recrutare din Iaşi, în locul d-lui căpitan D. Duca.

❑ In ziua de 30 Ianuarie se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul monumentalei biserici Trei-Ierarhi.

Va oficia I. P. S. S. Mitropolitul. Tot în acea zi, îşi vor sărbători patronul Seminarul „Veniamin Costachi" şi şcoala Normală „Vasile Lupu".

Cu această ocazie, vor avea loc, la ambele şcoli, sărbări organizate de elevii şcoalelor.

❑ **Ciocnire de trenuri.**—Astă-noapte, o ciocnire între două trenuri de marfă a avut loc în staţia Bălteni. Trenul No. 808 ce venea dinspre Iaşi, trebuia să sosească cu 12 minute în gară înaintea celuilalt. Din cauza vîntului însă, trenul a suferit o întîrziere şi în acel timp intrase în staţie trenul No. 505 Tot din cauza vîntului semnalul că linia e închisă nu se vedea din cauză că lumina se stînsese şi trenul întrînd pe aceiaşi linie, ambele s'au ciocnit; opt vagoane au fost sfărâmate. Şeful de tren Pleviţ şi frînarul Anton Mihai au fost grav răniţi, avînd picioarele fracturate. In stare gravă au fost duşi la spitalul din Vaslui, unde picioarele li-au fost amputate azi.

Alţi cinci frînari sunt răniţi mai uşor.

S'a înştiinţat inspecţia 6 de mişcare şi d. inspector însoţit de d. Carp, şeful serviciului de întreţinere a plecat la faţa locului pentru a stabili asupra cui cade vina.

Pagubele sunt mari.

❑ Eri şi alaltă-eri a nins în toată partea de nord a Moldovei.

In judeţele Botoşani şi Dorohoi, zapada a căzut în cantitate foarte mare.

❑ Un grav accident s'a întîmplat eri seara în comuna Ciurea. O fetiţă de 6 ani a lui Vasile Nestor, fiind lasată acasă singură, s'a apropiat de vatra focului. Hainele de pe ea au luat foc, căpătînd grave arsuri pe corp, în urma cărora nenorocita a sucombat.

❑ In corpul telegrafo-postal, s'au făcut următoarele numiri şi înaintări:

Ioan I. Dumitresu şi Const. Panaitescu, impiegaţi auxiliari, au fost numiţi elevi gr. III; supranumerarii: Negulescu Vasile şi Mucenic Vasile, au fost numiţi aspiranţi a 59 lei! impiegatul auxiliar a 80 lei, Dăscălescu Ioan, a fost înaintat cu 90 lei; impiegatele auxiliare a 60 lei Botez Eugenia Iacobescu Eugenia şi Niculescu Elena, au fost înaintate a 80 lei; aspiranii a 50 lei: Moldoveanu Ioan, Popescu G. Const., Stănciulescu Petre şi Anghelescu Magdalena, au fost înaintaţi a 60 lei.

A fost reprimită, ca aspirantă a 50 lei, d-ra Cocăneanu Valeria, foastă impiegată supranumerară d-nii Popescu Ioan şi Teodor Miron au fost numiţi aspiranţi a 60 lei.

❑ *Debitul Badareu et dr. Manolescu-Strunga.*—De sf. serbători, pentru reclamă s'au pus în vînzare excelente vinuri albe, vechi, indigene.

Recolta anului 1908 cu 0.60 b. litrul
Recolta anului 1907 „ 0.70 litrul

De asemenea vinuri vechi şi noi de viţă americană, cu preţuri reduse.

Precum şi vin vechiu tămăios. 1.40 l. şi vin vechiu bordeaux 1.40 litru.

*

In tot timpul sărbătorilor se găsesc de vînzare cu Kgr. păsări tăete, ca curcani, gişte, raţe, găini, cu preţuri avantajoase.

DIVERSE

— Un început de incendiu s'a declarat azi dimineaţă la casele d-nei Niţescu din strada Uzinelor 33 Sosind pompierii, focul a fost localizat.

— Cu ocaziunea felicitărilor adresate de către Preoţii din localitate, I. P. Sfinţitului Mitropolit, în ziua de 2 a curentei, s'a prezentat şi delegaţiunea societăţei cîntăreţilor şi paraclisierilor secţia Iaşi, compusă din consiliul de administraţie, care în urma felicitărilor adresate I. P. S. Sale, i-a prezentat şi două exemplare de statut imprimate, de oare-ce I. P. S. Sa este preşedintele de onoare al acestei societăţi.

— Au fost autorizaţi a vinde produsele monopolizate de stut Vasile Iftimiciuc, din comuna Plugari şi Ştefan Cristea, din comuna Hermeziu.

Reprezentant Jacques L. Methsaft Jassy

Ultime INFORMAȚII

Aflăm din sorginte guvernamentală că data alegerilor generale, a fost fixată pentru ziua de 10 Februar.

Alegerile vor începe cu colegiul I de Cameră.

D. dr. Riegler fusese numit epitrop la Spiridonie.

Profesorii naționaliști de la Universitatea din Iași, cari au promis voturile lor, candidatului junimist la Universitate, au anunțat eri pe d Grecianu, că nu vor vota, dacă numirea d-lui dr. Riegler va deveni fapt împlinit.

D. Grecianu, care are și alte angajamente luate față de naționaliști, a trimes îndărăt decretul d-lui dr. Riegler, așa că numirea epitropilor va mai întârzia cîteva zile.

Istoria aceasta este delicioasă. Intre cei mai vechi și cei mai statornici prieteni din Iași ai d-lui P, P. Carp, este după d. Naum, d. prof. dr. Riegler, care este și medicul curant la Țibănești al primului ministru.

Intre oamenii pe cari d. Carp îi urăște mai mult este d. A. C. Cuza, pe care l'a exclus din partidul junimist și iată-l pe d. Cuza cu satisfacția de a putea alunga dintr'o demnitate, sub guvernul Carp, pe unul din cei mai buni prieteni ai acestuia.

In ziua de 2 Ianuarie, noul prefect al județului Iași, prezintîndu-se funcționarilor, a rugat pe toți să rămîie la locurile lor, de oare-ce d-sa înțelege să facă treabă și nu politică.

Astă-zi, după trecere de numai 2 zile, d. prefect a cerut demisiile administratorilor de plasă: C. Moțet, I. Zossin și C. Manciu.

Toți au declarat că refuză să demisioneze, întru cît prin lege sunt inamovibili.

Prefectul a anunțat atunci că'i va detașa, lucru pe care noi l'am anunțat încă cu 8 zile în urmă.

D. Greceanu a primit eri de la Mentone, din partea d-lui Vasile Sculy, care se află în acea localitate, 12 sticle de șampanie,—rezultatul unui rămașag între acești doi d-ni,—d. Greceanu susținînd că carpiștii vor veni la putere înainte de 1 Ianuarie și d. Sculy că vor veni după 10 Ianuarie.

O parte din aceste sticle au fost destupate eri seara, acasă la d. Greceanu, față fiind d-nii: dr. Stroici, G. Scorțescu, dr. Riegler, căpit. Stroja și alții.

Domnul profesor Peretz răspunde *Opiniei* prin *Epoca* de astă-zi — ceea ce dovedește că d. Peretz a trecut, precum din timp am anunțat, la junimiști.

Nimic nou sub soare.

Domnul Peretz, care răspunde *Opiniei* într'o coloană de ziar, ar fi fost și mai lung și mai explicit, declară el, dar n'a găsit ziarul nostru în București—fiind-că monitorul takist nu se găsește în Capitală, spre vînzare. Pe cînd *Patria* și *la Patrie* — ziare la care d. Peretz colaborase pe vremuri, nu găseau cititori nici macar în redactorii pomenitelor ziare.

Domnul Peretz, dacă face constatarea pur comercială, că ziarul nostru nu se citește în București — lasă în părăsire negoțul pe care d-sa îl face cu politica.

I-am spus-o și o repetăm: ai fost junimist, ai trecut la takiști, ai tratat cu liberalii și, a doua zi după venirea la putere a junimiștilor, ai poposit iarăși la junimiști.

Indiferent dacă *Opinia* are sau nu cititori la București — un fapt rămîne în picioare: d. I. Peretz, profesor universitar, e un caracter elastic, caracter de gumă.

Și de cînd cu mania automobilelor, prețul gumei s'a rîdicat enorm.

Cine are gumă — face afaceri minunate!

Comisia interimară se va instala la primărie în ziua de 11 Ianuarie.

Eri seara a avut loc o consfătuire la d. Greceanu acasă. O mulțime de supărări și de nemulțumiri au fost date pe față.

Domnul Grecianu a recunoscut, că ie foarte greu să descurce atîtea pretențiuni.

Guvernul jubilează de succesul *său de la Constanța.*

Este însă acesta un succes?

Firește că nu. O alegere care se face la două zile după venirea guvernului, într'o regiune unde educația electorală a masselor nu e încă făcută, într'o regiune în care orientalismul a păstrat încă vestigii importante și unde urgia administrativă s'a putut dezlănțui în toată furia, — o alegere făcută în aceste condiții, nu este—înainte de toate—o alegere.

Și totuși guvernul n'a reușit să înfrîngă opoziția și să evite balotajul; încît marele succes rămîne încă în sucees îndoelnic.

E caracteristic însă, chipul de a privi și de a explica lucrurile, al presei oficioase.

La Sulina, lista guvernului a întrunit un număr de voturi egal cu al listei conservator-democrate. De ce? se întreabă **Epoca**.

Pentru că guvernul n'are încă prefect la Tulcea, își răspunde singur, monitorul conservator.

Frumos exemplu de sinceritate pentru niște asanatori de moravuri.

PENTRU POLIȚIE

Fiind informați că prefecții au făcut amenințările cele mai grave personalului polițienesc și administrativ, pentru a-i face să-și pue tot zelul și autoritatea lor, în scopul reușitei candidaților guvernamentali, punem în vederea d-lor ofițeri de poliție să se ferească de a se amesteca în agentura electorală a d-lor Stroja și Negruzzi, căci partidele de opoziție sunt ferm hotărîte a face uz de lege atît în ceea ce privește pe funcționarii cari se vor amesteca de fapt cît și pe autorii lor morali, cari îi vor îndemna la aceasta.

Art. 37, din legea de organizare a poliției Statului, zice categoric:

„Este cu totul oprit ofițerilor și agenților de poliție, ca prin daruri, promisiuni, amenințări, violențe sau orice alte mijloace să împiedece, sau să încerce a împiedeca pe vre-un cetățean de a-și exercita în mod liber drepturile lui politice, precum și de a lua sau nu parte la o întrunire publică, de a lipi, distribui sau distruge afișe pentru asemenea întruniri, de a vota sau nu vota anume candidați, de a distribui buletine de vot etc.

„Asemeni le este oprit de a împărți, lipi sau distruge ei însuși afișe, pentru întruniri politice; de a distribui buletine de vot; de a sta, dacă nu a fost legalmente cerute, înaintea localurilor de vot sau de întrunire, ori prin împrejurimi; **„cu un cuvînt de a face ori-ce act cu caracter politic,** *afară de executarea dreptului de vot.*

„Ori-ce abatere, în această privință, din partea ofițerilor și agenților de poliție, constitue un delict de abuz de putere și va fi pedepsit conform art. 147 din codul penal.

„Cinci alegători, ca și ministerul public, au dreptul de a da în judecată pe ceș abătuți, direct înaintea instanței competente precum și de a susține acuzațiunea; acuzațiunea înaintea instanțelor judecătorești va trebui să fie susținută de cel puțin doi din alegători, cari au semnat plîngerea".

În interesul urmărei odată pentru totdeauna, al amestecului autorităților administrative și polițienești în alegeri, rugăm pe toți cetățenii să bine voiască a ne denunța pe ori ce agent al forței publice, care va căuta să violeze dispoziții e art. 37 de mai sus. Cetățenii să nu uite că sunt cu desăvîrșire stăpîni pe voturile lor, fără a avea frica celui mai mic controlor.

Legea electorală garantează în modul cel mai eficace secretul votului.

Alegerile trebuie să fie și VOR FI LIBERE!

Printre noii pensionari din Iași, au fost înscrise următoarele persoane: d-na Elena N. Volenti, cu 245 lei lunar și d-na Maria Mândița Al. Pastia, cu 66 lei lunar.

Domnul prefect Stroja, abia venit la poliție, a și făcut minuni mari. Domnul Stroja își publică minunele făptuite și anunță, între altele, că „o altă atmosferă domnește astă-zi la prefectura poliției."

Apoi publică telegrama de felicitare, pe care i-au trimis-o sub-comisarii de anul nou. Ca să facem o restabilire pur istorică, vom spune că noul prefect a depus jurămînt la *31 Decembre*, iar telegrama sub-comisarilor d. Stroja și-a trimis-o a doua zi. Restabilite aceste date să dăm drumul telegramei:

„Pătrunși de cel mai adînc respect și devotament față de d-v, găsim, prin ziua anului nou prilejul de a vă ura realizarea tuturor dorințelor și ajungerea scopului pe care-l urmăriți etc."

De la 31 Decembre la 1 Ianuarie, în 24 ore, subcomisarii din Iași au și găsit timpul material să se vadă pătrunși de cel mai adînc respect, de cel mai adînc devotament, pentru acel care se ivise prefect abia în ajun.

Iar că-i doresc „ajungerea scopului", asta însamnă, că, tot în 24 ore, subcomisarii s'au proclamat fervenți grecenești.

Să fie grecenești, sub comisarii. Dar gîndească-se să fie mai puțin ridicol numitul Stroja.

Pe rondul din Piața Unirea s'a început construirea chioșcului, unde se va face sfințirea apei, cu ocazia Bobotezei. Se va construi un chioșc patrat, care va fi împodobit cu brad și unde va lua loc clerul. In acest chioșc vor fi atîrnate portretele M. M. L. L. Regele și Regina.

Sistemul arvunelor.

Grecenștii din localitate au admis sistemul numirilor arvonite: pe d. I. Tufescu l'au arvonit inspector școlar, iar pe profesorul Ilie Mitescu l'au arvonit să-l mute de la Focșani la Iași.

D. I. Stamatiu s'a dus eri dimineață la gară, în întîmpinarea d-lui D. Greceanu, ferm hotărît să facă scandal, pentru că n'a fost numit prefect de poliție.

Pentru a evita scandalul, s'a combinat de înainte ca d. Greceanu să învite pe d. Stamatiu să meargă cu el în trăsură pănă acasă, în speranța că această cinste va potoli pe d. Stamatiu.

S'a întîmplat întocmai; dar spre nesanța d lui Stamatiu trăsura d lui Greceanu a fost oprită în drum de lt-colonelul Popovici, care a rugat pe d. Grecianu să'l iee în trăsură, fiind-că are dureri de picioare. Așa că lumea n'a știut că d. Stamatiu a fost acela care a fost poftit în trăsură, de preferință.

*

S'a convenit definitiv ca d. Stamatiu să fie numit și director al Teatrului Național, pe lîngă că va fi ales președinte al consiliului județean.

După noua lege a teatrului, directorul are să prezideze un comitet din care fac parte: delegatul Academiei romîne, delegatul ministerului de instrucție, delegatul facultății de litere și consiliului comunal din Iași.

Și cum este mare asămănare între Zsupan, eroul operetei „Vînzătorul de paseri", care nu știa nici scrie, nici ceti, și între viitorul director al teatrului, vă puteți închipui cît de nenorociți se vor simți delegații de mai sus, prezidați de d. Stamatiu, care va reprezenta și junimismul literar.

Grav accident.—Azi dimineață, la orele 11, un grav accident s'a întîmplat în gara Iași

D. Smirnov cunoscutul comerciant din localitate, s'a dus dimineață la gară și apucase pe linie, spre a merge la vamă. In acest timp venea dinspe Pașcani trenul 143, d. Smirnov voind să se dea la o parte pe altă linie, a fost surprins de o mașină izolată, ce manevra și plugul mașinei l'a prins de piept, tărîndu-l o distanță de vre-o 10 metri. D. Smirnov s'a ales cu capul spart și numeroase răni pe corp.

In stare gravă d-sa a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon. Starea sa inspiră serioase îngrijiri.

Azi dimineață d. Negruzzi, prefectul județului a chemat la d-sa pe d. Paul Botez primarul din Podul-Iloae căruia i-a dat instrucțiune asupra modului cum să procedeze, pentru ca reușita candidaților guvernului să fie asigurată. D. Negruzzi a atras atenția d-lui Botez atunci, că în caz contrar, consiliul comunal de acolo va fi dizolvat.

Tot azi d-sa a chemat și pe farmacistul Dembinschi din Tg. Frumos, pe care l'a rugat să primească a fi numit în comisia interimară din acel oraș. D. Dembinschi a refuzat categoric această propunere.

Foștii epitropi ai casei Sf. Spiridon au trimis adrese de mulțumire tuturor medicilor spitalelor din Iași și din provincie, ale casei, pentru concursul ce l'au dat.

Ancheta ce o face șeful siguranței la Spiridonie, pentru constatarea dispariției unor dosare de archivă, continuă.

S'a constatat lipsa a patru dosare. Afacerea va fi dată la instrucție.

Mai mulți învățători din județ au fost aduși la d. I. V. Praja, acasă, ca să se pună la cale alegerea d-lui Praja la col. III.

Alegerea este asigurată.

Din cauza furtunei, firul special telefonic Iași-București, s'a deranjat, așa că azi n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Capitală.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Aduce la cunoștință Onor. clientelei că în vederea Anului nou, s'a asortat cu tot felul de brânzeturi și produse din fermele proprii, de cele mai bune calități, cu prețuri foarte reduse și anume:

	Kg.	Litrul
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Unt pentru cafea, ciaiu	5.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Brânză de vaci	0.60	
Lapte dulce proaspăt de la orele 6 dimineața și în tot timpul zilei		0.35
	oca	0.55
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Lapte de oi gras, de toamnă		12.0
Delicioasă brînză de munte		2.60
Brînză de burduf		2.60
Urdă în burduturi		1.60
Brînză de Brăila grasă		1.80
Gervais romînesc pachetul		0.50

Caise uscate, povitllă, prune uscate, pere pergamunte etc.

De asemenea Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente noi și vechi, indigene și americane din podgoriile proprii.

FURNISORUL CURȚII REGALE

„LIPS"

— CASE DE BANI IN OȚEL —

Fabricațiune holandeză, garantată contra focului, spargerei și căderei

DEPOSIT:

— 5 STRADA SMÎRDAN, 5 —

CASA ȚĂRANU

(Vis-à-vis de Palatul Camerei de Comerț)

Reprezentant General:

CAROL HAIMOVICI, București

Marca Fabricei

— TELEFON 25 | 71 —

Telegrame

Sate atacate de arnăuți

Salonic.—O puternică bandă de arnăuți a atacat regiunea Tuzi, pătrunzînd în satele vecine, pe care le-a pradat; doi țărani au fost uciși și mai mulți alții răniți. Trupele sosind, au gonit pe arnăuți care au perdut patru oameni.

HOLERA

Constantinopol.—De la 11 Ianuarie n'a mai fost nici un caz de holeră la Smirna, însă zilnic se denunță mai multe cazuri suspecte.

Unde e prințul Miguel

Viena.—Știrile cum că prințul Miguel de Braganza, pretendent la tronul Portugaliei s'ar afla în Spania, aproape de granița portugheză sau că ar fi gata a pleca în Portugalia sunt neadevărate.

Prințul se află acum la Segenstein (Austria de Jos) și este bolnav de răceală. El n'are de gînd să plece la Portugalia și nu se ocupă momentan cu politica. Mai tîrziu el va face o călătorie de plăcere în Franța de Sud.

Epilogul unui proces

Budapesta. — Astăzi s'a petrecut înaintea tribunalului de aici epilogul procesului publicistului Habar Mihaly. care acuzase printr'o broșură pe foștii miniștri coaliționiști Wekerle, Kossuth, Appony, Andrassy și pe fostul secretar general Sztorényi că au comis abuzuri în timpul guvernărei lor.

Habar a declarat că-și retrage toate acuzațiile și că regretă din tot sufletul că, fiind indus în eroare, a ridicat acuzări neîntemeiate și nedrepte contra numiților foști miniștri. In urma acestei retractări foștii miniștri coaliționiști și-au retras acțiunea și procesul contra lui Habar a fost închis.

Un atentat

Kesthely. — Un individ, rămas necunoscut, a tras aseară în stradă, un foc de revolver asupra notarului Ernest Lenard, care a fost rănit de moarte și a încetat din viață cîte-va minute după atentat.

Autorul crimei a fugit.

Cartea generalului Hamilton

Londra.—Noua ediție a cărții generalului Hamilton asupra obligativității serviciului militar conține părerea amiralului Wilson, prim lord al amiralității. D. Wilson declară că chiar dacă flota vaselor ar lipsi din apele Angliei, apararea coastei de către vasele cele mici ar face cu neputință o invaziune de 70.000 oameni minimum de trupe, care ar putea desăvîrși invaziunea cu succes și constata că în caz de război, pericolul nu consistă în invaziune, ci în întreruperea comerțului și în distrugerea flotei comerciale.

Societ. Credit. Foncior Urban din IAȘI

CONVOCARE

Consiliul de Administrație prin decisiunea No. 6 din 10 Ianuarie 1911; fixează ziua de 13 | 26 Martie 1911, pentru Adunarea Generală ordinară; sunt învitați d-nii proprietari asociați și d-nii detentori de scrisuri fonciare, ca să se întrunească în acea zi la ora 2 p. m., în localul Societății, str. Lăpușneanu.

Chestiunile la ordinea zilei sunt:

1) Darea de seamă de operațiunile Societății pe 1910 și Bilanțul;

2) Descarcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa pe anul 1910;

3) Votarea Budgetului pe anul 1911;

4) Regulamentul de pensie a funcționarilor;

5) Alegerea a 2 membri în Consiliul de Administrație în locul d lor Gh. Lascar și Dr. T. Konya eșiți de drept;

6) Alegerea Comitetului Detentorilor de scrisuri fonciare.

După art. 49 și 51 din Statute dreptul de vot la Adunarea Generală se poate exercita de cei în drept în persoană sau prin procurator. Procura însă nu se poate da de cît unui alt preprietar împrumutat la Societate și cu drept de vot.

Prin excepțiune minorii pot fi reprezentați prin tutorii lor, persoanele supuse curatelelor prin curatorii lor, casele de comerciu și Societățile în general printr'unul din membri lor avînd procură în regulă pentru aceasta. In fine, femeile printr'un procurator autorisat în regulă, chiar cînd acel procurator n'ar fi un împrumutat al Societății.

Atît Societarul, care va fi procurator, cît și procuratorul femeilor trebue să justifice dreptul lor cu 8 zile cel puțin înainte de ziua Adunărei.

Toți Societarii, cari au angajat la Societate o ipotecă de o valoare de cel puțin de 5000 lei, spre a putea lua parte la ședințele Adunărei, sunt datori cel puțin cu 15 zile înainte de ziua fixată pentru Adunarea Generală să depună la Casa Societății spre înregistrare chitanța capitalului social.

Detentorii de scrisuri fonciare urbane Iași, spre a putea alege pe membrii comitetului detentorilor, sunt datori de a depune la Casa Societății scrisuri funciare Urbane Iași, de o valoare de cel puțin de 10,000 lei, conform art. 15 din Statutele Societății.

DIRECȚIUNEA

Hariclia Ghidionescu soție, cu copilele Mariana și Geta, Paraschiva Rășcanu mamă, Lt.-colonel Eugen Ghidionescu și Profira Pintilescu, frate și soră, Maria și Alexandru Mindru, socră și cumnat, precum și familiile: Rășcanu, Ghidionescu, dr. Ghidionescu, general dr. Demostene, Lt.-colonel dr. Cristodorescu și Brăiloiu, au adînca durere de a vă face cunoscut încetarea din viață a iubitului lor.

†

Căpit. CONST. GHIDIONESCU

Comandantul Companiei a 2-a Gendarmi pedeștri

și vă roagă să bine-voiți a lua parte la ceremonia funebră care va avea loc Joui 6 Ianuarie 1911, orele 3 p. m. la biserica Barnoschi, de unde cortegiul va pleca la Cimitirul „Eternitatea".

Iași, 4 Ianuarie 1911.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)
De vînzare
La toate magazinele de consum. din ţară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Décemb. 1908
PESTE 180 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" inchie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
JOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Sé întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iaşi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

CEL MAI BUN
Cadou de Sărbători
Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".
MAŞINILE DE CUSUT SINGER
auobţinut şi de astă dată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune „Grand Prix"
Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.
Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă
BOURNE & Co. IAŞI
Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

4 ani de succes 4
CIRCUL STIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Bohit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 2 a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
11 şi 12 Ianuarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câştigurile totale o preţinută fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Preţurile oficiale pentru vânzare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz întreg	Lei	20,00

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane şi Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL,
2, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
1 m. de haut. 1 m. de long
Of30c.
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 6f.

Tipografiia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1201 Joi 6 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALE DE STAT

Călcăiul lui Achille

M'a emoționat în totdeauna aureola cu care junimiștii țineau să se impodobească vecinic.

Am avut în totdeauna o sinceră sfieală, pentru acea intelectualitate aleasă, pentru acel spirit fin și delicat, pentru acel bun gust în toate, care, face caracterul principal al nobleței de rasă. Și cînd lupta politică mă punea în situația să dau piept cu acei cari normal trebuiau să fie adversarii noștri, mă sileam să caut partea lor slabă și vulnerabilă, în tot ce putea împedeca acțiunea la care participam; dar lăsam deoparte ceea ce socoteam punctul lor de merit și de superioritate. Și ast-fel îmi spuneam, adesea: nu! acolo să nu loveşti; acolo e călcăiul lui Achile!

Ani de zile soarta a voit ca partidul „celor buni", cum ziceau grecii vechi, să fie ținut la o parte de treburile publice. Ani de zile toată intelectualitatea aceasta, toate însușirile aceste înalte, tot capitalul, toată bogăția aceasta a țărei s'a risipit într'o acțiune sterilă, într'o ingrată zbuciumare de opoziție obijduită,—și ce e mai trist — uneori, miluită.

In timpul acesta, vremea a curs. Multe lucruri s'au schimbat în țară, multe instituții vechi au făcut loc altora nouă, multe altele au suferit influența împrejurărilor. S'au făcut lucruri rele, s'au făcut însă și bune. Și spre surprinderea mea, în rezultanta generală, s'au făcut mai multe lucruri bune de cît rele. Se vede că nu numai oamenii, dar și împrejurările decid în transformarea unei societăți. Nu numai programele de alegeri dau îndrumarea pentru viitor, dar și ceva care plutește în aer, ceva care ne învălue, ceva pe care-l absorbim cu toții și care ne pune sufletele în unisson...

Din tot ce s'a făcut în anii de pe urmă se desprinde așa dar o notă, bine definită, care s'ar putea exprima ast-fel: ceva mai multă rînduială în ordinea administrativă, ceva mai multă grijă în selecțiunea tuturor organelor publice; cam multe examene, multe concursuri, multe comisiuni, dar în tot cazul mai mult triaj pentru a face loc intelectualității să treacă înainte.

Dintr'o uricioasă pornire egoistă mi-am zis, cînd am văzut apropiindu-se sfîrșitul regimului liberal: iată terenul parcă anume pregătit pentru *dînșii*. Dacă începe regimul celor buni, al celor nobili, și dacă începe în aceste împrejurări și în aceste condiții, lupta nu mai e cu putință. Viitorul e al lor.

Și am așteptat cu grijă.

Am citit tabla de materii a programului și am răsuflat. Am văzut marele minister al reparației sociale, și am răsuflat iarăși. Am urmărit în fine numirile de pretutindeni, și am rămas nedumerit. Nu vedeam nicăeri intelectualitatea aceea superbă, forța aceea morală, cumpănită și dreaptă, în care crezusem, atîta timp. Ba mi s'a părut chiar, că adversarii mei o căutau, prin elementele mărunte și îndoelnice ale celorlalte cluburi, printre nevo'așii partidelor, printre cei bătuți de toate vînturile sportei, slabi și netrebnici, dar mulți la număr.

Și atunci, cînd am văzut că aceștia chiar, țin piept ispitei, și rămîn la locurile lor, cu riscul de a plăti scump sentimentul de demnitate omenească pe care-l afirmaseră, mi-am spus: nu cumva aceasta e puterea cea adevărată, nu cum-va aici e virtutea cea curată, nu cumva aici e simțul cel bun și cel potrivit cu firea lucrurilor?

Mă gîndeam la toate aceste cînd am aflat de o nouă numire. Aceasta, senzațională însă: d. Iancu Stamatiu, președinte al comitetului teatral din Iași.

Pentru cei cari nu știu, e bine să le amintesc că după noua lege, comitetele teatrale se alcătuesc din un președinte numit de guvern, și din: un delegat al academiei, un delegat al facultății de litere, un delegat al ministerului de instrucțiune publică, ales dintre cei mai de samă scriitori, și un delegat al comunei.

Un asemenea comitet, care la Iași se compune din d-nii N. Gane, A. Naum, I. Găvănescul și P. Fîntînaru, va fi prezidat de d. Stamatiu, care va aduce în persoana sa și în serviciul teatrului și artei romîne, intelectualitatea, simțul artistic, priceperea technică și toate însușirile cerute unei asemenea demnități. Negustorul Iancu Stamatiu reprezentant al junimismului literar și al fineței aristocratice, va înlocui pe scriitorul Mihai Sadoveanu...

Naiv ce sînt! Nu știeam că nimbul de raze la care priveam așa de sfios, era o simplă aureolă de carton, iar călcăiul lui Achile era opera unui ciobotar!

E. Herovanu

Situația locală

Domnul D. A. Grecianu a luat asupra-și situația guvernamentală locală. Și că vrea să-și facă situație din faptul că este leader la Iași—este evident. Domnul Grecianu stărpește junimismul local. Prefectul de poliție este grecinist: cel de județ nu-i nimic; doi din trei epitropi sunt grecenişti; șase din șapte membri ai comisiei interimare, sunt grecinişti; directorul epitropiei—grecinist; avocații—grecinişti; poliția—grecinistă.

Nici junimist n'a fost pus în funcție. Au fost puși, însă, să cadă în alegeri.

Domnul D. Zarifopol, unul din cei mai vechi conservatori locali a fost respins, ca și d. P. Sion, primul adjutant al d-lui Cantacuzino, de la postul de epitrop, care a fost dat d-lui Cristofor; d-rul Riegler, care are 40 de ani de serviciu politic în rîndurile d-lui P. Carp, urmează a fi înlăturat.

Iată situația locală: junimismul, ajuns, în fine, la putere, robit de d. Grecianu—citiți bine de d. Grecianu.

Domnul Grecianu nu numai că respinge tot ce este junimist, dar îndrăznește să pună în fruntea comisiei interimare—și anume la ofițeratul stării civile—pe un farmacist ungur.

Că situația aceasta este falșă, dovedește ceva real: d. Grecianu și-a aranjat toate numirile, toute candidaturile, dar numirile n'au apărut, candidaturile n'au fost ratificate încă.

Și de.., vreme a avut destulă. De trei luni de zile se lucrează la ticluirea numirilor. De atunci s'au făcut sumedenie de sacrificări și de înlăturări, dar nici o numire. In afară de prefecturi—toate dregătoriile sunt vacante în Iași și sunt opt zile de cînd, prin demisiunile intervenite, primăria stagnează, epitropia și alte instituții tot așa.

Situație la fel n'a fost încă în Iași. N'a fost încă partid, care să fi știut cu trei luni înainte, data fixă la care va fi chemat la putere; n'a avut încă nimeni atîta vreme de pregătire și apoi, la adică, să nu fie în stare să facă cele cîte-va numiri ce sunt de făcut la Iași.

E natural să se întîmple astfel, cînd situația este încredințată d-lui Grecianu. D. Grecianu nu este în stare să împace o grupare restrînsă. Ce ar deveni d-sa, fiind pus în fruntea unui partid mare.

Dar situația locală este menită să dee loc la surprize mari. Și nu vom aștepta mult—și vom rîde.

„ERA NOUA"

Tilulatura nu e nouă; ea datează din timpul apariției junimismului politic.

„Oamenii de eră nouă", așa erau numiți amicii d-lui Carp, cînd din cercul restrîns al junimei literare au trecut la junimismul politic.

Și d. Carp simte o deosebită mulțumire să-i se pomenească această titulatură, ori de cîte ori ocaziile i se prezintă să conducă treburile publice, de și cu trecerea vremurilor s'au învechit și oamenii și odată cu dînșii și era lor!

Acum o săptămînă, cînd d. Carp a constituit cabinetul, prima denumire ce s'a dat guvernului a fost tot aceia de... eră nouă!

S'a încercat „Epoca" să'l numească guvernul „reparațiunei sociale"; s'a încercat „Seara" să'l boteze guvernul „apărarei naționale" dar tot calificarea de „Eră nouă" dată de oficiosul „Conservatorul" a fost mai potrivită și pe placul bătrînului șef al guvernului.

Și în adevăr e un guvern de eră nouă; dar de „eră nouă rușinoasă", zicem noi, ca să complectăm titulatura.

Căci, abea întronați la putere, d. Carp cu amicii săi, dau dovada unor deprinderi sau moravuri politice pe cari de multă vreme le uitase lumea.

In cît departe de a vedea săvîrșindu-se de d. Carp fapte noi, cari să însemne cu adevărat introducerea unei ere nuoi în viața politică a țărei, o să ne așteptăm la desmormîntarea celor mai învechite și mai detestabile procedeuri din trecutul luptelor noastre politice. Intre aceste procedeuri, era desființarea de fapt a libertății alegerilor, a liberei manifestări a voinței țărei în luptele electorale.

Sub teroarea bandelor, sub presiunea puterilor administrative și sub conrupțiunea exercitată de conducătorii politicei guvernamentale—corpul electoral nu mai avea nici o independență, și alegerile erau o simplă formalitate și în care triumfa pe toată linia voința guvernelor.

Numai după un sfert de veac de lupte continue pentru nimicirea complectă a acestei mari minciuni constituționale, că țara se guvernează și conduce prin ea însăși—viața noastră politică a intrat într'o fază mai nouă și o atmosferă de libertate și independență politică a început să călăuzească toate manifestările noastre politice.

Ei bine d. Carp „omul erei noui" nu poate trăi într'o astfel de atmosferă, căci într'o lună de luptă electorală, l'ar da gata.

Și de aceea s'a gîndit la cele două măsuri prin care să desființeze de fapt, ori ce luptă electorală liberă și independentă.

Prima măsură consistă în suprimarea de fapt a alegerilor, adică a manifestărei țărei. Pentru aceasta a propus opoziției să nu mai lupte în alegeri în schimbul ofertei a vr'o 50 de mandate în Parlament.

Nimic mai comod. Guvernul își face în liniște alegerile—fără batae de cap—cu miluiala opoziției. Deci politică de *eră nouă*, căci este ceva nou lucrul acesta. Să închizi prin miluială glasul opoziției care e și al țărei.

Iar dacă o asemenea măsură, nu e primită, vine a doua: adică snprimarea glasului țărei prin violențe, teroare și conrupțiune.

Dar după cum prima măsură a căzut, suntem siguri că și această din urmă va rămînea fără efect.

Căci poate d. Carp să se considere că aparține tot erei nuoi, țara însă, are oroare și dipreț de o asemenea eră și se multumește cu deprinderile și libertățile erei actuale.

Campania a început

Cu anul nou ce s'a deschis, lupta electorală s'a declarat deschisă. Guvernul d-lui Carp instalat oficial în urma decretului regal din Martie, și-a luat în primire fiecare ministru departamentul său de resort. Ceia ce se știa de luni în urmă, azi e fapt împlinit și cu împlinirea anului vechiu s'a încheiat și mascarada constituțională a întronării noului guvern.

Am ajuns să vedem și un guvern Carp, venit din indicațiunile proprii ale Coroanei în afară de indicațiunile țării. Fără rost politic, guvernul Carp își trădează graba și nepregătirea Zăpăcit de răspunderea ce și a luat față cu Coroana, și șeful și Kronprințul și au pierdut sărita. Șeful, d. P. P. Carp, contrar tuturor celor zise în opoziție de la tribuna parlamentului, contrar doctrinelor proferate de el, s'a grăbit în cursul unei nopți sub presiunea împrejurărilor, să enunțe o schiță de program, spunînd pe de rost ideile altora. Și țara a asistat la acest miraculos fapt, ca d. Carp vorbind în calitate de șef de partid și de guvern să nu pomenească nimic de *gubernie*, să nu repete amenințarea la adresa crăsmarilor, să nu pomenească de raderea Episcopului de Roman și alte particularități Carpiste și să vorbească de cele mai democrate legi în folosul celor mulți și mici.

Atîta dragoste pentru cei mici la boeri, și aceasta venită, așa într'o noapte, miroasă a fabulă, vorba lui Alexandrescu, *„s'a schimbat boerul, nu e cum îl știi"*.

Dar tocmai graba fabricării programului, contradicția vădită între ceia ce zic astăzi cu cele ce au zis mai eri, arată în mod vădit că a intrat frica în boeri și atunci și-au dat în petec, amintindu-ne vorba veche.

Cu-o minciună boerească
Urna vreau s'o ocolească.

Țara primește cu neîncredere programul guvernului luat din cărți, nu din nevoile țării, nici din dragostea de a face bine sătenilor.

Incă ceva se desprinde din graba cu care a venit guvernul Carp. Kronprințul abia instalat la ministerul de interne, în 2 ceasuri a putut constata care e pulsul țării. Cu toate că pe strada Academiei, unde se instalează tramvaiul electric, și deci e strada închisă, iar țara nu poate să circule, d. Marghiloman a putut în 2 oare să simtă pulsul țării.

Ce a putut vedea d. Marghiloman în 2 ceasuri: lacheii și ușierii cari s'au încovoiat la primirea noului ministru au putut da idee de încovoerea țării.

Dar țara nu e nici slujbașă la interne, nici slugă la ciocoiul de Marghiloman, ca să se poată zice că se va încovoia. Iar din politeță cu capul descoperit al slujbașilor ministerului de interne, d. Marghiloman se înșală dacă crede că vede țara cu capul descoperit înaintea Excelenții sale.

Așa au fost pururi Junimiștii: oameni cari trăesc în nouri, cari aud muzici cerești, pot avea plăceri sentimentale răscumpărate, pot face pe doctorul cătînd pulsul țării, pot îndruga din cărți azi una, mîne alta și iată-i pe ei în situația de a conduce frînele țării.

Supt aceste perspective de guvern pripit, de oameni zăpăciți, de irresponsabili față de țară, s'a început campania electorală.

Dar la zăpăceala de idei, o mai mare zăpăceală se vede în duhul administrativ al țării. Se întrezărește de la primele plasări că elementul junimist precumpănește pe cel pur și vechiu conservator. Ciolanul cel mare, și vițelul cel gras se tae pentru ai lui Conu Petrachi și numai ce rămîne printre degete se dă și celorlalți lihniți

Iar mai pre sus de toate acestea, țara se întreabă: pentru ce a venit acest guvern? Ce va putea să facă? și cît va sta la cîrmă!...

Răspunsul cel mai bun va fi ca să se pună buletin în urna de vot, contra candidaților regimului și deslegarea tuturor întrebărilor va veni de la sine.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Paradoxul Vremei

Calendarele vin necontenit. Le atîrnăm pe toți pereții; decorăm cu ele toate camerele.

Cursele poștei, la rîndul lor, aduc necontenit plicuri de toate mărimile,—reîmprospătează sub diferite forme tradiționalele felicitări de anul nou.

E una din acele date,—care cuprinde cel puțin o săptămînă întreagă, pentru ca să ni se poată întipări mai bine impresia puternică, senzația înlocuirii anului încheiat prin noul an.

Și încă odată ne suggerează reflecția:

De ce oare și întru cît e „nou"? In virtutea cărei limite matematice, fizice, precise îl putem denumi ast fel? Căci nu există și nu va exista nici odată cea mai mică întrerupere în mersul infinit, veșnic al vremei, așa ca să spunem măcar o clipă, că am simțit timpul intrerupîndu-se reînoindu-se. Și ce zguduitoare, ce profundă ar fi această senzație,—dacă ar putea avea ființă alt-fel de cît în închipuirea noastră!

Cu ce ușurință scriem cuvintele: „infinit", „veșnic" și celelalte! Dar căror noțiuni reale corespund ele în sufletul nostru, în mintea noastră? Ce înțelegem noi de fapt, cînd rostim sau cînd scriem un asemenea cuvînt? Puterea noastră de apercepțiune este foarte restrînsă, imaginația noastră nu se poate rîdica mult deasupra ei, așa în cît noi reducem vremea, spațiul,—veșnicia și universul la proporțiile ridicul de mici ale ființei noastre, ale tuturor acelora cari

Facem pe pămîntul ăsta
Mușuroaie de furnici....

Din prima zi de cînd venim pe pămînt,—începe și moartea noastră. Zi cu zi creștem și ne micșorăm tot odată—dar nu cunoaștem de cît mersul înainte, neîntrerupt, fără alt răgaz de cît tihna cea deapururea pe care ne-o aduce moartea,— și dînsa de asemenea fără sfîrșit!

E o impresiune de copleșire—impresiunea că nu ne putem înălța la o concepțiune reală a nemărginirei, a infinitului. Și nici nu ne mai încercăm s'o facem. Aproape nici odată nu ne mai preocupă această slăbiciune, această insuficiență a noastră—ci urmăm a trăi viața noastră așa cum miticul Sisyph, în fabula greacă, e osîndit să care necontenit blocul de piatră în vîrful muntelui, de unde blocul se rostogolește îndărît, ca nenorocitul să reînceapă munca cea fără de capăt.

De alt-fel multe din legendele vechi par a voi să simbolizeze oare-cum tortura aceasta a nesfîrșitului. Bună oară legenda Danaidelor, osîndite să umple butoiul cel fără fund. Și aci—ca și în mitul de mai sus—vedem tortura infinitului. S'ar putea aminti și mitul lui Tantalus, căruia gura îi lasă apă cînd vede cele mai delicioase și răcoritoare fructe în apropierea lui, din cari însă nu poate gusta, căci mereu, mereu ele se depărtează dinaintea lui. Ceva mai nouă este legenda „jidovului rătăcitor", simbolizînd de asemenea o pedeapsă fără de sfîrșit, de oare-ce eroul nu vede nici o mîntuire,—nici măcar în liniștea de a pururi a morții...

După cum linia dreaptă pare fără de capăt, — ast-fel nu ne putem închipui un sfîrșit al vremei în mersul ei, tot înainte, mereu înainte. E peste putință să fixăm cu gîndul o clipă pe care s'o socotim drept cea de pe urmă, după care nu va mai veni alta. Tot așa după cum nu ne putem închipui că va trăi vre-odată cel din urmă om,—acel pentru care ar fi să înceteze chinul fără de seamăn, chinul vremei fără hotare, tortura vieței care se sfîrșește doară spre a reîncepe să devină viața cea fără sfîrșit..

Ci va exista în totdeauna — tortura nesfîrșitului,— paradoxul vremei...

Rodion

RIRIA

FLOAREA

Petalele ei se deschid sub suflarea vîntului cald, sub razele soarelui; și cît de minunat strălucesc ele pe fondul verde al frunzișului, care le slujește de ramă! Ce mister tainic și nepătruns a schimbat seva purtătoare de clorofil verde, cînd a trecut prin pedonculul pe care se leagănă floarea, albă, roșie, galbenă, albastră și în toată gama intermediară a acestor culori? Ce putere posedă deci celulele acestui pedoncul, pentru a schimba nuanța monotonă a foaei, în bogatele colorațiuni ale curcubeului? Ce laboratoriu chimic transformă modul de vibrațiune al atomilor materiei, pentru a scoate diferitele colorațiuni? E acelaș mister, care schimbă seva lemnului în floare sau în fructe; care preface sîngele 'n carne, în oase, în nerfi, în piele și în peri,—care întrupează puișorul în albul limpede al oului; care schimbă viermele în fluture, și larva în insectă,—misterul veșnic ascuns al generațiunei.

Botanica ne învață, că petalele nu sunt de cît frunze modificate. Dar tocmai în această modificare stă jocul tăinuit al lucrurilor; tocmai aice, dăinuește forța necunoscută pe care știința nu o poate înregistra, fără să găsească mijlocul de a-i înțelege acțiunea.

Pentru ce floarea se gătește 'n haina de sărbătoare a plantei? Ea conține in sinul ei organele de reproducere ale acesteia din urmă, fie întrunite într'o singură cupă, fie despărțite pe flori diferite: barbați și femei, Florile apără staminele și pistilii, care contribue prin producerea fructelor și grăunțelor să înveșnicească specia. Dar acest adăpost este departe de a fi un scut, un mijloc de apărare. Pe cînd la animale, organele de reproducere sunt așezate în regiunile corpului, cele mai aparate de contactul exterior, la flori din potrivă, ele sunt în cele mai expuse locuri, deschizîndu-se, îmbobocind, crescînd de-asupra frunzișului, sub bătaia grindenei, arșița soarelui și vînturile distrugătoare. De altă parte, culorile lor atrag insectele, care le sug mierea, și pe oameni care se gătesc cu dînsele. Deci floarea, în loc să proteguiască reproducerea, o constrînge și împiedică.

Dar dacă splendoarea floarei nu slujește pentru a protegui reproducerea, care-i poate fi destinația, dacă nu de a i-o ușura? Leagănul în care se plămădește o viață nouă trebuie să fie frumos și atrăgător. Organele de reproducere ale plantei sunt înconjurate de forme frumoase. Tot așa și la animale, la paseri și patrupede, barbații, iar le insecte și la oameni femeile se disting prin puterea și frumusețea lor. Aceasta din urmă trebuie să îndeplinească nașterea vieții, pentru a o face mai sigură prin cursa pe care ea o întinde ființelor însărcinate cu perpetuarea.

La animale totuși, această precauție

a firei pare a-şi găsi raţiunea de a fi, în faptul că *animalul se simte şi se lasă atras de frumos*. Dar ce ţintă poate să aibă însăşi această atracţiune la plante, *care nu simt*.

Nu simt! Oare e sigur? Pătruns-am noi înlăuntrul ţăsutului unei plante, pentru a şti ceea ce se petrece în adîncul lor? E cu putinţă ca plantele să fie lipsite de gama atît de bogată a sentimentelor, care răsună în sufletul omenesc; dar în ce priveşte tonalitatea generală a plăcerilor, care înviorează, şi a durerilor care ucid, fără nici o îndoială că le au de asemenea şi ele. Căci, cum ne am putea explica altmintrelea acea dorinţă de a trăi, acea tendinţă a plantelor de a şi conserva existenţa, şi mîhnirea lor, cînd ea e pusă în pericol. Pentru ce'şi închină fruntea, se vestejesc şi mor, cînd sunt tăiate, sdrobite sub picior, bătute de piatră sau lipsa de apă le usucă? Ştim noi oare dacă această moarte e numai mecanică şi nu cumva e întovărăşită în adînc de un sentiment, mai ales cînd sub forma distrugerei este atît de asemănătoare cu acea a făpturilor pe care ne-am obişnuit a le socoti singurele însufleţite?

Dacă florile nu simt, de ce tind oare veşnic spre lumină? Pentru ce cartoful care încolţeşte în pivniţă, întinde atît de lungi tentacule pentru a fi scaldat cel puţin de slaba lumină care pătrunde pe uşă? Pentru ce floarea-soarelui îşi întoarnă mereu floarea spre soare? Pentru ce plantele carnivore îşi închid aşa de iute caliciul, spre a cuprinde musculitele, care din nebagare de seamă s'au aşezat în interiorul lor, pentru ca apoi să le digere?

Plantele deci trebuie să simtă durerea, ca şi opusul ei, plăcerea, care e polul potrivnic al celei dintăi, şi între care oscilează întreaga viaţă a sentimentului. Numai admiţînd această ipoteză se poate înţălege strălucirea cu care sînt înveşmîntate florile, cari nu se gătesc cu acele nuanţe vii, de cît pentru a atrage şi a prinde în curse sporii, trebuitori conservărei speciei. Şi într'adevăr, fără această misterioasă atracţie, — tot atît de misterioasă ca acea care ţine într'un sistem de echilicru universal corpurile cereşti, — noi nu putem înţelege cum polenul purtat de vînt vine şi se aşează adesea la mari depărtări, tocmai pe floarea femee, de aceiaşi specie, care aşteaptă fecundarea.

Această fecundare a plantelor, dioïce ar rămînea cu totul neexplicată fără această putere de atracţie a florilor pentru germenele călător.

Dar noi putem merge chiar mai departe şi să ne întrebăm, dacă natura organică însă-şi plantele şi animalele sunt dotate cu facultatea de a simţi? Căci în acest caz, cum se face că magnetul nu atrage de cît ferul şi nu alte metate; pentru ce diferite corpuri să combină ele 'n de ele într'un anumit chip şi anume proporţii absolut fixe matematice; pentru ce moleculele minerale în stare de fusiune se aranjează în forme geometrice, cînd se răcesc şi solidifică. Care-i puterea lăuntrică ce impinge acele molecule să formeze cuburi, prisme, romboedre, în vreme ce pentru alte corpuri, ele se confundă in mase informe. Şi, în ultimul loc, pentru ce corpurile se atrag unele pe altele, la distanţa incomensurabilă a spanţirilor cereşti?

Se va obiecta poate că ar însemna a introduce antropomorfismul în natură, transportînd în ea puteri psihice pe cîtă vreme fenomenele nu sînt de cît produsul forţelor naturale, fără acel reflect interior numit sentiment.

Dar, chiar de am voi să admitem o atare obiecţiune pentru natura anorganică, n'am putea-o face pentru plante care au şi ele asemeni viaţă care răspund influenţelor exterioare, se nasc, cresc şi mor şi ele, şi care dar trebue să fie de asemeni întovărăşite în cursul vieţei lor de baterea celui mai puternic puls: alternanţa plăcerei şi a durerei.

Dar omul s'a obişnuit de multă vreme să se considere ca o fiinţă absolut diferită de restul naturei. A fost o vreme în care contesta animalelor chiar de a avea un un suflet. In vremile noastre omul şi-a mai scăzut din pretenţii.

Pămîntul a început să fie socotit ca centrul universului şi omul ca cel al creaţiunei, pentru care au fost create toate cîte există: pămîntul cu munţii cîmpii cu florile şi cerul cu stelele. Omul recunoaşte acum nu numai asemănarea sa, dar chiar înrudirea lui cu animalele şi le îngădue şi lor facultăţile de a gîndi a sentimentului şi a voinţei cu acelaşi caracter ca acele care se agită în fundul sufletului omenesc, de-şi într'un grad mai puţin desvoltat. Ina-inteze măcar cu un pas încă! Convingă se că în stratul inferior al animalităţei se găseşte de asemeni o fărîmă de suflet de sentiment, de voinţă, poate chiar de inteligenţă şi atunci întreaga fire va fi legată printr'un lanţ neîntrerupt de la cea dintăi celulă vegetală la cea mai superioară umanitate. Viaţa nu s'a putut dezvălui de odată sub forma ei animală cînd a izvorît din materia anorganică. Ea s'a desprins dintr'un tăi din piatră, din argilă, din pămînt, ca vegetal, şi apoi prin mijlocirea animalelor-plante, a zoofitelor, a trecut la regnul animal. (Va urma)

PENTRU POLIŢIE

Fiind informaţi că prefecţii au făcut ameninţările cele mai grave personalului poliţienesc şi administrativ, pentru a-i face să-şi pue tot zelul şi autoritatea lor, în scopul reuşitei candidaţilor guvernamentali, punem în vederea d-lor ofiţeri de poliţie să se ferească de a se amesteca în agentura electorală a d-lor Stroja şi Negruzzi, căci partidele de opoziţie sunt ferm hotărîte a face uz de lege atît în ceea ce priveşte pe funcţionarii cari se vor amesteca de fapt cît şi pe autorii lor morali, cari îi vor îndemna la aceasta.

Art. 37, din legea de organizare a poliţiei Statului, zice categoric:

„Este cu totul oprit ofiţerilor şi agenţi„lor de poliţie, ca prin daruri, promi„siuni, ameninţări, violenţe sau orice alte „mijloace să împiedece, sau să încerce a „împiedeca pe vre-un cetăţean de a-şi e„xercita în mod liber drepturile lui poli„tice, precum şi de a lva sau nu parte la „o întrunire publică, de a lipi, distribui „sau distruge afişe pentru asemenea în„truniri, de a vota sau nu vota anume „candidaţi, de a distribui buletine de „vot etc.

„Asemeni le este oprit de a împărţi, „lipi sau distruge ei însuşi afişe, pentru „întruniri politice; de a distribui buletine „de vot; de a sta, dacă nu a fost legal„mente cerute, înaintea localurilor de vot „sau de întrunire, ori prin împrejurimi; **„cu un cuvînt de a face ori-ce act cu „caracter politic,** *afară de executarea „dreptului de vot.*

„Ori-ce abatere, în această privinţă, „din partea ofiţerilor şi agenilor de „poliţie, constitue un delict de abuz de „putere şi va fi pedepsit conform art. „147 din codul penal.

„Cinci alegători, ca şi ministerul pub„lic, au dreptul de a da în judecată pe „cei abătuţi, direct înaintea instanţei com„petente precum şi de a susţine acuzaţiu„nea; acuzaţiunea înaintea instanţelor „judecătoreşti va trebui să fie susţinută „de cel puţin doi din alegători, cari au „semnat plîngerea".

În interesul curmărei odată pentru totdeauna, al amestecului autorităţilor administrative şi poliţieneşti în alegeri, rugăm pe toţi cetăţenii să bine voiască a ne denunţa pe ori ce agent al forţei publice, care va căuta să violeze dispoziţii'e art. 37 de mai sus. Cetăţenii să nu uite că sunt cu desăvîrşire stăpîni pe voturile lor, fără a avea frica celui mai mic controlor.

Legea electorală garantează în modul cel mai eficace secretul votului.

Alegerile trebuie să fie şi VOR FI LIBERE!

O colecţie de jurisprudenţi importante

Importanta revistă juridică, „Jurisprudenţa", sub conducerea harnicului ei director d. A. I. Borş, a făcut să apară în volum, colecţia anului precedent. Această colecţie poartă următoarea prefaţă, care pune în evidenţă importanta revistă:

Apariţiunea unei lucrări de interpretarea legilor, totdeauna am privit'o cu vie mulţumire. Negreşit că dacă într'un stat se găsesc spirite luminate, jurisconsulţi distinşi cari să caute a explica bazele organizaţii societăţii şi să arăte cu preciziune ce anume lege e folositoare şi care dispoziţiune ar ţine în loc desvoltarea ei, perfecţionarea organizaţiunii se va îndeplini pe nesimţite. Peste tot, Universităţile sunt în capul acestei mişcări. Din nefericire, la noi, despre această parte, răspîndirea luminei e neînsemnată! Scuze se găsesc cu abundenţă. Cine nu ştie cît de parcimonios sunt răsplătiţi profesorii universitari de munca lor obositoare şi cum sunt forţaţi să-şi sleiască puterile în alte ocupaţiuni mai lucrative ca să subvie la necesităţile traiului. Alte rele şi mai profunde au descurajat şi pe cei cari au trecut peste toate neajunsurile acestea; cărţile lor nu se văd şi datoriile contractate cu tipărirea lor apasă asupra-le cu o greutate de plumb. De nicăieri nu e încurajare.

Din lipsa unei întinse literaturi naţionale de drept, chiar limbagiul juridic este neperfecţionat, plin de slavisme uricioase şi condamnabile pentru neprecizarea sensului lor, de barbarisme şi de traduceri ad-litteram al unor locuţiuni franceze.

Pe lîngă Universităţi, ar fi putut să aducă contribuţiuni strălucite şi înavuţirea literaturii juridice Baroul şi Magistratura. Dar aici greutăţiie sunt şi mai mari, pentru că ocupaţiunile şi ale avocaţilor şi ale magistraţilor sunt covîrşitoare. Cînd un magistrat îşi consumă şease—şeapte ore pe zi pentru îndeplinirea funcţiunii sale, afară de cazuri excepţionale, nu mai poate să se ocupe alte şease—şeapte ore pentru comentarea legilor. O altă dificultate prea mare e şi lipsa de biblioteci. Cîte-va cărţi la tribunale şi cîte-va la Curţile de Apel, procurate în mare parte, prin ofrande particulare, nu poate să înlesnească magistraţilor, în genere oameni cu mijloace restrînse, cercetări mai aprofundate ca să facă o lucrare complectă.

Aceasta fiind starea prea puţin îmbucurătoare a ştiinţei dreptului romîn, apariţiunea revistelor: Dreptul, Curierul Judiciar şi a altor cîte-va din ţară, a fost primită cu entuziasm de toţi cei ce iubesc ştiinţa dreptului. In ele s'au publicat şi se vor publica neîncetat studii juridice, deciziuni, şentinţe şi cărţi de judecată, cari au adus lumină asupra atîtor puncte obscure ale diferitelor legi. Ast-fel, puţin cîte puţin, cu ajutorul acelor reviste, al Buletinului Curţii de Casaţie, ale diferitelor tractate de drept, jurisprudenţa s'a format, şi cînd a venit timpul pentru modificarea unei legi, cum a fost importanta reformă a Procedurii Civile, legiuitorul a găsit un material pregătit şi sistematizat de diferiţii adnotatori ai Codului de procedură civilă. Legiuitorul a utilizat acel material bogat şi a adus o lege originală, o îmbunătăţire reală.

Dar revistele menţionate publică un număr restrîns de sentinţe şi deciziuni şi de la toate instanţele judecătoreşti, în cît, numai cu ajutorul acelor reviste, juristul nu poate şti ultima stare a jurisprudenţei asupra ori cărei chestiuni ce l'ar interesa.

Revista „Jurisprudenţa" a cărei publicare, începută în anul 1908, este interprinsă de d. licenţiat în drept Al. I. Borş, un tînăr laborios şi de talent, sub supravegherea cu bine voitorul concurs al unui grup de d-ni grefieri ai Inaltei Curţi de Casaţie şi justiţie, toţi titraţi, jurişti distinşi şi cu o experienţă intensă, răspunde la necesitatea semnalată: cunoaşterea ultimei jurisprudenţe în complexul legislaţiunei noastre. In ea se găsesc toate palpitantele chestiuni de drept rezolvate, de drept rezolvate de Inalta Curte de Casaţie până în preziua apariţiunei fiecărui număr din această revistă, şi la multe din ele, se dă in extenso şi motivele. Aci se poate afla soluţiunea atîtor chestiuni vitale, în toate ramurile dreptului romîn şi, în special, în dreptul fiscal.

Impozitele apăsă asupra întregei societăţi cu o greutate care, de multe ori distruge în germine ori ce sforţare individuală. Dacă privim la comisiunile comunale şi la agenţii direcţi ai fiscului, însărcinaţi cu aşezarea contribuabililor la impozitul fonciar la licenţă şi la patentă remînem increminiţi de nedreptăţile comise, mai ales cînd se ştie că ura dintre partidele politice formează baza nenorocită a acestor injustiţii. Inalta Curte de Casaţie este farul, e limanul de scăpare al cetăţenilor oprimaţi, şi de aceea se cuvine ca, şi în partea aceasta „Jurisprudenţa" să pună la dispoziţia publicului toate soluţiunile şi cu motivele date de Inalta Curte. Cu îndeplirea şi a acestei dorinţe ale mele să fiţi încredinţaţi, Dv., cari v'aţi luat greaua sarcină să daţi publicităţei lucrările, tot deauna prea meritorii, ale Inaltului noastru Areopag, că veţi aduce un serviciu considerabil nu numai Baroului şi Magistraturei, ci întregei societăţi romîne prea însetată de dreptate şi legalitate.

At. C. Kivu

Bucureşti 28 Decembrie 1910

„Opinia" în Provincie

Din Hîrlău.—Ziarul „Epoca" din 24 Decembrie a. ex., a publicat o corespondenţă din Hîrlău, trimisă de un „Coresp.".

Cum „Coresp," a fost demascat în localitate, efectul acelui articol n'a avut nici un efect şi neadevărurile debitate, n'au adus nici o jenă, cunoscută fiind capacitatea culturală şi starea acestui „Coresp.".

„Coresp." colindă stradele pentru a trimite informaţii la ziare, căci de... face politică, chit să poată capata o slujbă.

A fost şi el ceva, cam de-a treia mînă, prin primărie şi poliţie, dar ingratul guvern liberal l'a înlocuit, după ce'l făcuse să se manifeste în alegeri ca cel mai devotat.

Dacă un „Coresp." are curajul să ia în deridere calităţile superioare ale şefului conservatorilor-democraţi şi să discute literatura telegramei clubului takist din Hîrlău, adresată şefului şi d-lui Badareu; închipuiţivă ce va mai fi de onoratul „Prinţ" peste 2 sau 3 luni, adecă atunci cînd nu va putea recunoaşte lui „Coresp." valoarea politică literară; macar după acest articol din „Epoca", chiar dacă nu ar mai apărea încă şi alte capete de operă mai cu miez politic, fapt la care ne aşteptăm, avînd subiecte demonstrative la Spaciu şi alţii, — zic Prinţul, întru cît conservatorii Carpişti din Botoşani, implicit şeful lor Prinţul Calimachi, a fost convins de „Coresp.", că trebue, prin imitaţie să se fondeze şi în Hîrlău un club Carpist.

Bănuim, că decretul de intendent al acestui club, instalat în casele lui Burăh Fone, este tot pe numele lui „Coresp." care-i şeful (2) în localitate.

Şi să credeţi, că a venit la vreme acest decret, căci în urma telegramei respectuoase, cheltuelele necesare... clubului n'au întărziat, sosind chiar înainte de sărbători.

Epitetele trîntite cu duiumul de către acest „Coresp.", n'au surprins pe nici unul din cei vizaţi, după cum nu ţi-ar fi de loc mirare auzind un vagmistru, ori un poliţist de ultima clasă, înjurînd cu vocabularul cel mai scîrbos, dat fiind faptul, că aşa înţelege să facă politică.

Ingrată datorie îţi impune şi politica d-le „Coresp."! Ori ai înţeles-o greşit, ca să nu zic prost?

Şi că ai înţeles-o prost, dovedeşte faptul, că s'a legat de fruntaşi Hîrlăoani—„fruntaşi", cuvînt la care nu renunţă takiştii, rizicînd chiar a mai fi persiflaţi de „Coresp."—confer titlul de fruntaşi, întru cît un administrator al unei moşii ca Flămînzi, un avocat, un doctor şi un institutor, nu pot avea într'un oraş ca Hîrlău, de cît locul de frunte, ţinîndu-se seamă de persoană şi de munca ce au depus-o aceşti oameni spre a şi forma cariera.

Indignează faptul şi rămîne revoltat de îndrazneala ce o are acest tip, adecă d. „Coresp.", recunoscută în persoana şefului Carpist din localitate, care mai anul trecut făcea gazetărie la „Opinia" şi să cităm dintr'un No. din Octombre 1909 următorul pasaj.

«....Ştiindu-se că ziarul „Opinia" este singurul ziar din ţară în care cineva îşi poate face apărarea (se vede că pe atuncia nu exista «Epoca»).

Cum vedem bietul „Coresp." a umblat un an de zile în diferite combinaţiuni politice, fie chiar pe la avocăţelul citat de el, fie însinuînduse pe la fruntaşii democraţilor din Iaşi, dînduse jertfa politicei, cîtă vreme a fost jertfa obrăzniciei, fapt ce'l confirmă şi articolul din „Epoca" citat la început.

Fruntaş.

Litere-Ştiinţe-Arte

Public anonim.—Odată cu sosirea zilelor de Crăciun, de Anul nou, şi de Bobotează, vedem apărînd din nou pe afişele teatrale cunoscutele, din cale afară cunoscutele melodrame, începînd cu „Două orfeline", „Doi sergeuţi" şi celelalte.

Care e misterul în virtutea căruia aceste piese sunt aşa de nelipsite, aproape obligatorii? Foarte simplu. Melodramele în genere, melodramele acele în special au publicul *lor* şi astfel se impun atenţiunii şi sunt păstrate în repertoru din an în an.

Care anume este publicul în chestiune? Nimeni n'ar fi în stare să răspundă cu preciziune. Dar toată lumea a putut să vadă în serile acele duioase—umpînd locurile teatrului—staluri, balcoane, galerii—un public variat, împestriţat, pe care nu'l mai vede niciodată. E o mică lume aparte modestă, recrutată din sinul micei burghezimi şi din populaţia mahalalelor, o lume care vine să se înduioşeze în preajma melodramelor cu acţiunea lor simplistă, pururi aceeaşi, sentimentală şi întrucîtva ridiculă, aproape incompatibilă cu o cultură mai modernă.

Caracteristic, mai cu seamă este că acel public anonim vine la teatru aproape excluziv în zilele marilor serbători ale iernei.

Dar, ori cum are şi el partea sa de merit în viaţa teatrului naţional şi în schimb îi se rezervă acele 2-3 spectacole cari sunt *ale lui*.

*

La 31 Ianuarie iaşanii vor avea din nou plăcerea artistică de a asculta concertul „instrumentelor vechi" care a lasat cele mai bune impresiuni acum doi ani.

*

„Necunoscuta"—piesa de beneficiu a excelenţilor artişti Penel—Pella este de pe acum cea mai... cunoscută reprezentaţie şi cea mai aşteptată. Hazlia comedie se anunţă pentru 22 Ianuarie.

*

Senzaţia artistică la ordinea zilei este acum „Punctul Negru", în beneficiul celui mai harnic artist al stagiunei,—d. V. Cuzinski. Spectacolul din seara de 8 lanuarie e aşteptat de toată lumea.

*

STRUNA ZILEI

CIND NU E FOCUL SACRU...

...D. State Dragomir reveni în scenă numai de cît şi stînse decorul care luase foc.

Opinia.

La el e-o simplă jucărie
Nu un foc să stingă,—zece!
N'a fost cu Stroja 'n pompierie
Dar are-un joc atît de... rece!

INFORMATII

Din cauza serbătorilor Bobotezei şi Sf-tului Ioan, viitorul număr al ziarului nostru nu va apărea decît Simbătă 8 Ianuarie, la orele obicinuite.

M. S. Regele a respuns la telegrama I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, adresată cu ocazia anului nou, prin următoarele:

„Foarte mişcaţi de bunele urări ce ne-aţi făcut împreună cu tot clerul Moldovei de sus şi de rugăciunile ce a'ţi înălţat către a tot puternicul, cu prilejul începutului anului, vă mulţumim călduros şi vă urăm la rîndul nostru mulţi ani fericiţi.

Carol.

In o parte a ediţiei noastre de ieri s'a tipărit că alegerile generale vor începe la 10 Ianuarie. S'a rectificat în restul ediţiei, punîndu-se data exactă: *10 Februarie*,

Anunţînd trecerea la carpişti a d-lui C. Roiu de la Roman—Epoca *exclamă:* acum s'a sfîrşit cu takismul.

Exclamaţia această a indrituit pe confratele Secolul *să se întrebe: „oare cine să fie acest domn Roiu?"*

Putem da răspuns ziarului bucureştean: d. Roiu a luat cuvîntul într'o întrunire publică, pe care partidul conservator-democrat din Roman a ţinut-o posterior demisiunei guvernului liberal; o dare de seamă a acelei întruniri a fost scrisă de d Roiu pentru Opinia.

Domnul Roiu este, deci, un caracter şi era firesc să treacă la asanatorii de moravuri, iar trecerea sa să însemne sfîrşitul takismului.

La şcoala primară de băeţi „Vasile Alexandri", s'a înfiinţat un curs de adulţi.

Noii hirotonisiţi: Const. Florescu a fost numiţi paroh la Moisa, judeţul Suceava, Gh. Timircan la Hărşova, judeţul Vaslui.

D. C. N. Zahareseu, învăţător la şcoala din Lespezi, a fost exclus din învăţămînt, pe timp de 8 luni de zile.

In cursul lunei Februarie, toţi concediaţii şi rezerviştii din trupele locale, vor trebui să se prezinte la depozitul de recrutare şi mobilizare, spre a-şi viza libretele.

D. inspector al circomscripţiei a VI mişcare a c. f. r. s'a reîntors din ancheta făcută cu privire la ciocnirea de trenuri din staţia Bălteni.

D. Niţescu va trimete un raport detailat direcţiunii generale, în care va arata modul şi cauzele care au dat loc ciocnirii.

In cursul lunei aceştia, membrii camerii pe comerţ, se vor întruni în adunare generală, pentru a vota budgetul pe exerciţiul 1911 şi a discuta mai multe chestiuni.

La spitalul Sf. Spiridon au fost aduşi focarii Alexandru Iosupescu şi Dimitrie Paviliuc, cari în accidentul de tren din gara Bălteni, au fost grav răniţi, primul avînd picorul sting tăiat, iar al doilea fiind grav opărit.

Din Capitală ni se comunică că d. Take Protopopescu, despre care am anunţat că se afla grav bolnav, se află acum pe deplin restabilit.

D. D. C. Ştiubeiu, agent de constatare Iaşi a fost numit controlor fiscal la Constanţa.

Pensiile civile şi militare pe luna curentă, se vor plăti la administraţia financiară la 18 Ianuarie c.

La Vaslui a încetat din viaţă Grigore Stavăr, fost magistrat, fost deputat al Vasluiului şi fost primar al acelui oraş.

Fostul prefect d. C Crupenschi, a fost decorat cu medalia răsplata muncei cl. I-a.

Furtuna de eri a cauzat mari stricăciuni. Toate firile telefonice din localitate au fost rupte. De asemeni şi în judeţ, firile au fost deranjate; stîlpii au fost doboriţi la pămînt.

Echipe de oameni au fost trimise pe linie pentru restabilea firelor.

Preotul N, Dăringă, din Tg. Frumos, membru în consistoriul mitropoliei a fost ridicat la rangul de Stavrofor, şi nu econom cum s'a anunţat eri.

DIVERSE

— La institutul antirabic a fost adusă femeea Elena N. Păduraru din Roman fiind muşcată de un cîine turbat.

— Serviciul sanitar al oraşului va întocmi o statistică a epidemiilor din anul 1910, care va fi înaintată direcţiei generale a serviciului sanitar.

— Direcţiunea generală a serviciului sanitar a trimes prefecturei judeţului un tablou de sumele ce datoresc comunele pentru serviciul sanitar, cerînd regularea trimiterei sumelor.

— Epitropia comunităţei isrelite din Tîrgul Bivolari, a fost autorizată de a deschide în acel tîrg o şcoală primară izraelită, tip-urban, cu programa statului, precum şi un azil confesional mozaist.

GAZETA RIMATA

Noaptea de Ianuarie

(în f-lul Nopților lui Musset)

MELPOMENA

Ales între aleșii
Alesei tale țări,
Tu ce porți cheea artei
Ascunsă 'n buzunări,
Mai mare de cît August,
Mai nobil ca Mecena,
Sfioasă te salută
Și tainic—Melpomena.

THALIA

Frumos între frumoșii
Partidului select,
Tu nobilă figură
Și nobil intelect,
Pontif al armoniei
Ce te credeam perdut,
Primește 'n umbra nopței,
Al Thaliei salut.

EL*)

O muze, scumpe muze, neprețuite muze,
Salutul vostru 'mi pune emoția pe buze.
In taina nopții albe, cu aerul meu demn,
Pricep că se petrece aici ceva solemn.
E-amorul nostru, scumpul, divinul nostru amor
Care triumfă mîndru ca un biruitor,
Și mă transportă 'n lumea divinului Parnas,
Pe cînd o lacrămioară mă gîdilă sub nas.
Eu sînt amantul vostru cu titlu-oficial,
Inflăcarat dar sobru, lasciv însă moral.
In toate-aceste nu e ceva predestinat?
Nu i oare ceasul tainic al „celui așteptat"?
Dar ce stați în picioare? Luați-vă un scaun...
Ce grup! Voi două grații, la mijloc eu,—un faun.
Musset! Rămîi în umbră, pe mine nu mă plouă:
Tu cochetai c'o muză, eu mă combin cu două.

MUZELE

Vai cine știe, cu toate aceste
Ce ne ascunde asprul destin,
Dacă nectarul ce ne îmbată
Nu i amăgire și nu-i venin?

EL

Lasați gîndurile triste..
Pentr'o clipă de amor,
Soartei mele-i dau o sfîrlă
Nemurirei un picior.
Primul act stă să înceapă
Tainic sun'un clopoțel...
Jos tunica! Lîngă mine
Vă prefer în capoțel.

MUZELE

De ce n'a vrut natura,
Să-ți admirăm figura,
Și să-ți simțim căldura,
De cît așa tîrziu?
In jurul bietei arte
Cît poți privi, departe,
Regiuni mereu deșarte...
Ce frig și ce pustiu!

EL

Voi suferiți de frig, divine genii,
Voi tremurați!... Vai, ce revelațiune!
Ce bucurii celeste! Ce lumină!
Acum pricep înalta mea misiune..
Eu sînt căldura, eu sînt mîntuirea...
„Evenimentul" nu-l citiți pe semne,
Și nici inteligentele mi anunciuri...
O muze, eu sînt negustor de lemne...

Rigoleto.

*). «El», însamnă marele Pontif al artei, Cc. Iancu Stamatiu, noul președinte al comitetului teatral. *Nota redacției.*

Ultime INFORMAȚII

Domnul Carp și învățătorii

Alaltă-ieri a avut loc într'o camer a otelului Metropol, o întrunire la care au luat parte 47 preuți și învățători.

La întrunire a venit și d. I. V. Praja, candidatul Carpist la colegiul III de Iași.

Intrebat de învățători, care este programul seu, d. Praja a răspuns:

— *Programul meu ie cel anunțat de șeful meu d. Carp.*

Acum să vedem, care este programul d-lui Carp, privitor la preuți și învățători.

In ziua de 30 Octombrie 1907, d. Carp își anunțase programul agrar în comitetul executiv central al partidului conservator.

La punctul «legea administrativă» din program, d. Carp a zis: «**abuzul cel mai grav stă în împilarea țăranului** de primar, **învățători și preuți**, pentru că asupra **abuzurilor** acestora nu se poate exercita nici un control, ei fiind **factori electorali**.

De aceea nici o numire nu se va putea face fără de avizul dregătorului, iar **preuții și învățătorii** *vor fi* **revocați și numiți** *de dregători.*

La anunțarea acestui punct extraordinar, d. Take Ionescu, în aceiași ședință, a răspuns: „n'am cunoscut proiectul de cît ieri și îmi fac **toate rezervele asupra lui**. *Iar punctul administrativ,* privitor la **preuți și învățători, nu-l admit de loc.**

*

Programul d-lui Carp, privitor la învățători și preoți, pe care d. Praja și la însușit—constă deci în următoarele: și unii și alții sunt impilători, cari s'au făcut vinovați de cele mai mari abuzuri. De aceea ei vor fi puși la ordinile gubernatorului, care va avea dreptul să-i numească, să-i revoace și să-i destitue!

❑ *Pompierul Stroja a suspendat ori-ce serviciu la prefectură. Orașul a rămas fără control polițienesc, toți polițiștii fiind puși să rîdice pe cetățeni de la domiciliile lor, să-i ducă la prefectură, unde sunt amenințați de pompier.*

Sărmanul Iași.

❑ *Cum experiențele pentru aducerea apei în Iași merg foarte bine, se crede că, la sfîrșitul lunei curente, orașul va fi alimentat cu apa de la Timișești.*

❑ *Ca mostră de takism antidinastic,* Epoca *publică, în mijlocul paginei I, un prospect de ziar ce urmează să apară la Dorohoi sub direcția d-lui D. P. Moruzzi.*

Și Epoca *ia apărarea Palatului contra adversarilor takiști și denunță cazul Palatului.*

Adevărul este, că Epoca *a căzut în cursă. Prospectul este al unui ziar junimist, apărut în Dorohoi pe vremea* Protestărei *junimiste.*

Domnul Moruzzi a copiat prospectul aidoma, l'a semnat, și l'a trimis Epocei, *care țipă.*

Are de ce țipa.

❑ Iată pe ce temă se pun junimiștii, cînd cer votul cetățeanului:

— Iți dăm cutare slujbă, dacă ne votezi.

— Nu puteți da slujba, răspunde solicitarul; n'aveți să stați la putere.

— *Ne vom împăca cu takiștii.* Primește slujba și vei rămînea și după împăcarea noastră cu takiștii.

Trucul ie prea deșuchiat—și cetățeanul nu dă voturi pe asemenea șarlătănii.

❑ Domnul Matei Cantacuzino a trimis răspuns ca să nu se numească nimeni în postul de comisar al Creditului Urban, fără a nu fi întrebat și d-sa.

Postul acesta, cu salariul mărit la 500 lei, d. Cantacuzino, vrea să-l ofere d-lui D. Zarifopol.

❑ *Fiind-că ziarele carpiste continuă să facă mare caz de dezertarea d-lui C. Roiu din partidul nostru de la Roman, ținem să arătăm, cari sunt prețurile morale ale dezertărei d-lui Roiu: 1) să-i se cumpere casa în care se află instalată administrația financiară, pentru suma de* **160,000 lei**; *2) să se menție în slujbele lor pe domnii: Romulus și Remus Roiu, magistrați, și pe polițaiul orașului, moșul dezertorului.*

Nu știm dacă angajamentele vor fi îmlinite, mai ales în ce privește cumpărarea casei pe prețul enorm fixat de d. Roiu.

Dar, indeferent de aceasta, era bine să se știe ce s'a dat d-lui Roiu că s'a vîndut și ie rușinos să se facă atîta reclamă, de junimiști, pentru o marfă putredă pe care au cumpărat-o asanatorii de moravuri.

❑ Candidaturile d-lor Matei Cantacuzin și I. Ralet, au fost fixate definitiv, de junimiști, la col. I Senat.

La colegiul I. Cameră, n'au fost fixate de cît candidaturile d-lor D. Greceanu și dr. Ilie Stroici.

❑ Domnul G. Sion, actual intendent al ospiciului Socola, va fi numit intendent al spitalului Sf. Spiridon, în locul d-lui Patrașcanu.

D. Ath. Dimitriu, va fi numit secretar al ospiciului Socola, în locul d-lui Jecu.

❑ D. Carol Waldman a fost numit casier al Cassei de scompt și împrumut, în locul d-lui C. V. Popovici, numit casier la banca Iașilor.

❑ Proprietarul unei fabrici din localitate, care în ultimul timp încetase plățile, a dispărut de trei zile din oraș.

❑ Prefectul județului a făcut alaltăieri o solemnă profesie de credință:

— Sunt singurul prefect democrat din țară: dovadă că mă duc în fie-care seară la Tanasache.

❑ **Știri politice.** — Domnul G. Bogdan, contra căruia s'au agitat, la alegerea sa de rector, și junimiștii, cari cereau alegerea d-lui Cantacuzino, și greceniștii, cari cereau alegerea d-lui Găvănescul, văzînd că și alegerea de senator universitar este grav amenințată pentru ei, s'au năpustit acuma asupra d-lui Bogdan, amenințîndu-l cu excomunicarea din partid, dacă nu va candida la universitate.

D. Bogdan, de și își luase angajamentul față de profesori, că nu'și va pune candidatura dacă va fi ales rector, s'a văzut nevoit să accepte și a plecat eri seara la București, chemat fiind de d. Marghiloman, care vrea să se înțăleagă cu el, tot asupra alegerei de la universitate.

*

Intre junimiști și naționaliști urmează tratativele, cu privire la cartelul electoral la colegiul II de deputați, fără ca pînă acum să se fi ajuns la un rezultat definitiv.

Junimiștii pretind de la naționaliști ca d-nii Iorga și Cuza să figureze pe lista oficială a colegiului II de deputați; adică, ca junimiștii să aibă 4 candidați, iar ceilalți 2 să fie d-nii Iorga și Cuza.

Naționaliștii refuză acestă combinație, pentru motivul pe care d. A. C. Cuza l'a dat d lui Greceanu și anume:

— In schimbul concursului ce ne veți da, vă promitem tot concursul nostru; dar ca naționaliști nu putem figura pe lista unui guvern, care are de șef pe d. P. P. Carp, care este oficial filosemit și m'a atacat în Cameră, cu ocazia proectului, pentru impunerea străinilor la taxe școlare.

Dacă combinația cu naționaliștii nu se va putea face, candidați junimiști la colegiul II Cameră, vor fi următorii: Gh. Scorțescu, Gh. Tuduri, Henri Sutzu, I. Leatris, general Schelletti și Octav Erbiceanu.

Iar dacă naționaliștii, pînă în cele din urmă, vor accepta oferta junimistă, d-nii general Scheletti și Octav Erbiceanu vor fi înlocuiți cu d-nii Iorga și Cuza.

*

Vineri dimineață va sosi în Iași d. N. Iorga. In aceiași zi va avea loc o consfătuire a naționaliștilor acasă la d. I. Manolescu-Mladian.

La acea consfătuire vor lua parte și d-nii I. Livezescu, deputat de Vîlcea și Codreanu profesor la gimnaziul din Huși.

*

Guvernul a făcut intervenție la d. Iorga, prin prințul Calimach din Botoșani, ca profesorul universitar să candideze și la colegiul III de Dorohoiu, în contra principelui Dim. P. Moruzzi.

D. Iorga a refuzat, dar a sfătuit pe d. Calimach ca guvernul să angajeze ca agent provocator la Dorohoi, pe profesorul Codreanu.

*

Procurorul Ernest Aslan din Iași, va fi mutat șef de parchet la Vaslui, iar la Iași va fi adus d. Ornescu, de la Vaslui.

Sacrificarea totală a d-lui Ornescu este hotărîtă, iar ca procuror la Iași este desemnat d. Haralamb Grigoriu, ginerele d-lui gen. Teleman, prefect de Fălciu.

*

D. N. Petrescu, administrator financiar al județului Iași, va fi numit inspector financiar, în postul ce l'a ocupat pănă la venirea liberalilor la putere.

*

La ministerul de instrucție s'a făcut eri decretul, prin care d. I. Paul, profesor secondar la Iași, este numit director al învățămîntului primar, în locul d lui Spiridon Popescu.

Decretul s'a făcut, dar d. Popescu n'a demisionat.

In privința funcționarilor inamovibili de la ministerul de instrucție, aflăm că d. Arion va convoca pe toți inspectorii și-i va provoca să aleagă între catedrele lor, care sunt suplinite, și între posturile de inspectori. Acefora dintre inspectori, care vor declara că optează pentru inspectorat, d. Arion le va atrage atenția, că nu este exclus ca guvernul să vie cu un proect de lege pentru suspendarea inamovibilității, așa că ar fi mai bine să se întoarcă la catedrele lor.

*

Lupta de la primariat continuă, de și nici comisia interimară n'a fost instituită încă. Primar nu va fi nici d. Cristofor, nici d. Botez. Va fi sau d. Grecianu, sau d. V. Sculi.

*

Numirile epitropilor n'au sosit nici astă-zi. Propunerea grecinistă, referitoare la înlăturarea d-lui dr. Riegler, a fost respinsă de d. Carp, care a spus:

— Inlăturați mai bine pe d. Cristofor, care ie avocat, căci eu nu pot admite ca avocații să fie efori.

Acum s'a ivit și candidatura d-lui dr. Stroici, care vrea și el să fie efor.

❑ S'a dat ordin autorităților de la marginea Prutului, să ia măsuri ca acum cînd Prutul e înghețat, paza să se facă cu rigurozitate pentru a împedica trecerea clandestină a indivizilor la noi în țară.

❑ La băncile populare din județ se lucrează la întocmirea bilanțurilor băncilor pe anul expirat.

❑ In conferința protopopească, care s'a ținut zilele acestea, sub președenția I. P. S. S. Mitropolit, s'a hotărît a se da următoarele teze, care vor fi discutate de preoți în conferințele pastorale din August.

1) Datoria preotului de a se îngriji de educația religioasă și morală a copiilor și a tineretului din parohia, sau satul său.

2) Preotul, ca inițiator și sprijinitor al diferitelor așezăminte de cultură națională și de bine facere.

3) Preotul ca povățuitor al poporului pentru păstrarea sănătății și paza de boale molipsitoare,

❑ Mai mulți locuitori din marginea orașului, au cerut comunei, ca începînd din primăvara aceasta, să li se dea loc în arendă pămîntul comunei, în loc să se dea d-lui Haralamb Vasiliu, profesor universitar, pentru experiențe agronomice.

❑ **Epidemia de scarlatină e în descreștere. De cîte-va zile nu s'a declarat nici un caz nou, iar cele vechi merg spre vingecare.**

❑ Boboteaza va fi sărbătorită mîine cu o deosebită solemnitate, în Piața Unirei, unde s'a construit un pavilion.

Fațada bisericei sf. Spiridon, strada Unirei, au fost decorate cu drapete tricolore și cu brad.

Serviciul religios se va oficia la biserica sf. Spiridon, de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, asistat de mai mulți preoți și diaconi.

Vor asista reprezentanții autorităților civile și militare. La orele 10 și jumatate, trupele din garnizoana locală, in ținută de paradă, vor sosi în Piața Unirei, și vor fi înșirate de o parte și de alta, a pavilionului ce s'a construit. Se va forma apoi cortegiul care va porni de la biserica sf. Spiridon, în frunte cu I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Tot cu această ocazie, I. P. S. S. Mitropolitul va face și sfințirea apei de la Timișești.

❑ **Universitare.**—Inscrierile la examenul sesiunei din Ianuarie, la facultatea de drept, vor urma de la 8 la 14 Ianuarie.

— Senatul universitar și consiliul facultății de medicină se vor întruni în seara de 10 Ianuarie, ora 5 jum., pentru a cerceta titlurile și lucrările candidaților la catedra de Histologie de la facultatea din București.

— In cursul saptămînei viitoare se vor întruni senatul și consiliul facultății de științi, pentru a cerceta titlurile și lucrările candidaților la catedra de Fizică și la acea de Chimie tehnologică, vacante ambele la facultatea de științi din București.

❑ Comandant al corpului de serjenți din localitate, va fi numit d. Pantazopol, actual ofițer de serjenți, ajutor de comandant va fi numit d. N. Macarie fost sub-comisar.

❑ Consiliul de războiu al corpului IV de armată, se va întruni în a doua jumătate a lunii Ianuarie.

❑ In ziua de 15 Ianuarie o companie din regimentul 13 Ștefan cel Mare, va pleca la Pîngarați, pentru a face paza timp de o lună de zile la penitenciarul de acolo.

❑ Depozitul de reerutare și mobilizare aduce la cunoștința oamenilor, cari au terminat serviciul sub arme și nu și-au scos libretele, să se grăbească a și le lua, contrar se vor face vinovați de infracțiuni privitoare la mobilizări.

❑ **Sub patronajul unui comitet de doamne din elita Iașilor, a fost organizată o mare reprezentație cinematografică. în folosul populației nevoiașe din orașul nostru. Această reprezentație are loc în sala Circului Sidoli, în astăseară Mercuri 5 Ianuarie cu un program nu numai nou în toată întregimea lui, ci și special alcătuit pentru această reprezentație. Un mănunchiu bogat de splendide sujete cuprinde noul program de astă-seară și relevăm în special celebra „dramă" Ana Karenina" a marelui cugetător-poet Tolstoi —adaptare cinematografică interpretată de artiștii dramatici ai teatrelor din Petersburg și Moscova.—Fantoma castelului, după o scriere a lui Victor Hugo—O dramă la țară de Giacometti sunt două piese teatrale de o reușită incomparabilă.**

Cele mai frumoase comedii au fost alese, pentru ca să îmbogățească cu humor programul de astă-seară. Umbrela—M-ellle Grisethe—Praf de viteză—Prince pescueşte etc. sunt înscenări comice cari vor stîrni cele mai mari hohote de rîs.

Scene de călătorii în Cambodge, posesiunea franceză din Indo-China (Asia) —a treia călătorie în pitoreasca Svițera sunt deasemenea încorporare în acest program, care se închee cu cel mai nou număr din Pathé-Journal cu cele mai recente fapte și evenimente din lumea întreagă. Indemnăm pe cetitorii noștri să asiste la această grandioasă reprezentație.

Mîine Joi și poimîne Vineri au loc matineuri la 3 ore ziua și în serile acestor două zile reprezentații obișnuite.

Docent Dr. Elena Pascariu
Consultațiuni pentru boale de ochi *de la 2—5 p. m.*
INSTALAȚIUNE COMPLECTA
— Strada Ralet 6 —

Ultima oră

București 5 Ianuarie

Alegerile din Giurgiu

Giurgiu.—Eri a avut loc aci o consfătuire a conservatorilor democrați, sub președenția d-lui Parisianu.

S'a discutat asupra luptei la alegerile comunale, în care scop s'a redactat un manifest, care a fost distribuit.

Miscare în diplomație

București.—Se dă ca probabilă următoarea mișcare, ce urmează a se face zilele acestea în diplomație:

D. C. Juvara, ministrul țărei la Bruxelles, va fi pus în disponibilitate; d. Al. Florescu, fost secretar general al ministerului de interne, va fi ministru la Broxelles, de asemeni va fi pus în disponibilitate d. N. Papiniu, ministrul țărei la Constantinopol; d. Nanu de la Roma va fi numit la Constantinopol; d. Mavrocordat de la Haga, va fi trecut la Roma; d. N. Cantacuzino, secretar general al ministerulu de externe, va fi numit ministru la Haga.

Moartea ing. Baiulescu

București.—O telegramă din Brașov, anunță că inginerul inspector Baiulescu a încetat din viață asta-noapte a[illegible].

Nenorocirea de pe lacul Brates

Galați.—O nenorocire s'a întîmplat azi dimineață pe lacul Brateș, în următoarele împrejurări:

Cinci pescari transportau cu o sanie merinde pentru niște tovarași ai lor cari se aflau spre celalt mal al lacului.

Pe la mijloc, ghiața s'a rupt și trei din ei au căzut în apă. Unul din aceștia Neculai Pitic, a fost scos mort. Ceilalți au scăpat cu viață.

Pentru disolvarea unor consilii

București.—De oare-ce consiliile comunale din Pitești și Curtea de Argeș refuză a demisiona, prefectul județului Argeș a venit în Capitală, pentru a cere disolvarea acestor consilii.

*

In vederea disolvărei consiliului comunal al Capitalei, guvernul a cerut astă zi de la Primărie, dosarele cu privire la construirea noilor linii de tramvai și dosarele pentru reconstruirea unor clădiri.

D. Carp vrea să tie deschis parlamentul 5 zile

București. — S'a răspîndit svonul în cercurile guvernamentale, că guvernul ar avea intenția să tie deschis parlamentul pentru 5 zile, cu începere de Luni 10 Ianuarie, și apoi să se citească decretul de disolvare.

D. P. P. Carp are intenția, după cum se afirmă, de a propune un proect de lege, prin care să se stabilească incompatibilitatea între mandatele elective și funcțiunile de la diferitele instituțiuni, puse sub controlul statului.

Un atentat în camera franceză

Paris.—In timpul discuțiunii de după amiază de la cameră, un individ din galerie a tras două focuri de revolver în sală, din care unul în direcțiunea d-lui Briand fără al răni, dar rănind pe d. Mirman, directorul departamentului internelor.

Autorul atentatului este un oarecare Gizolme, fost grefier în Pau și revocat pentru cazul de boală.

La cercetările făcute a declarat că a tras în adevăr în direcția membrilor guvernului.

*

Paris.—Starea d-lui Mirman, șeful ordinei publice, nu e gravă.

El a fost ușor rănit la braț.

Atentatorul nu vrea să declare nimic. El fusese internat într'un ospiciu de nebuni. Se crede a fi un maniac.

De Inchiriat sau de Vînzare

Caselé mele din Iași strada Palade No. 8, sunt de închiriat s'au de vînzare, cu începere de la 26 Octombrie 1911.

Doritorii a se adresa la d. colonel Vrabie, strada Ralet, sau la d colonel Vrabie, strada Ralet, sau la d. Cernătescu str. Păcurari, ori la mine proprietarul, în București.

Th. Crivăț

Cezar Simionescu
AVOCAT
Strada Lascar Catargi No. 34.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 și fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
KSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Se întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**
E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iași Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

CEL MAI BUN
Cadou de Sărbători
Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".
MAȘINILE DE CUSUT
SINGER
auobținut și de astă dată la Expoziția universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincțiune
„Grand Prix"
Mașinile noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.
Cumparați-le numai din magazinele cu această emblemă
BOURNE & Co. IAȘI
Strada Lăpușneanu No. 37
Sucursale în toate orașele principale din Țară

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sambătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 = Iași
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 2 a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
11 și 12 Ianuarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7,322.000 lei
Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz întreg	Lei	20,00

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane și Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediții în provincie

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Tipografiia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1202 - Duminecă 9 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Discursul d-lui TAKE IONESCU

rostit la întrunirea publică de ieri, din București

Mi-ați dat multe momente de bucurie, spune d-sa; cînd zic că ziua de 7 Ianuarie 1911 îmi va rămîne cea mai scumpă, trebue să fie un sentiment scump, care să'mi dicteze aceasta. Azi, cînd a venit guvernul Carp, rămîn mesele goale în jurul lui și veniți aci la postul muncii. De unde vine minunea că sacul cu grăunțe n'are nici un efect, minunea că dv. veniți în așa număr, cu așa dragoste și hotărîre aici? Explicația e următoarea: Dacă lupta începută de noi acum trei ani, a putut să se confunde cu o cauză personală, azi ea a devenit o cauză națională, mai presus de ori-ce persoane și mai presus de ori-ce partid. Chestia care se pune azi este: Vreți să vă guvernați ori să fiți cuceriți? Acei cari vor să cucerească fac ca în vechime cuceritorii cari cînd apăreau, dădeau manifeste prin cari scuteau impozitele.

Așa se tratează robiții, nu oameni liberi. Cînd erau în opoziție le a stat gura încleștată, n'au spus nimic despre program. Au voit nunta întâi și pe urmă să vadă fața miresei. Dar ce făgăduesc acum, admițînd chiar că făgăduiala lor ar fi adevărată?

Au luat ce au mai bun din programul nostru, și tot n'au spus totul, fiindcă la ei nu e program, ci momeală.

Dar mă voi ocupa întâi de ce lipsește în programul lor. Nu spun nimic de Contenciosul administrativ fiindcă ei, cari au reușit să calce drepturile mulțimei, nu vor să dea o garanție în contra acestor încălcări. Nu spun nimic despre cîrciumari, după ce în opoziție, în ajun de alegeri, aci la Dacia, promiteau modificarea legei, iar d. Carp la Cameră spunea contrariul.

Au în program punctul cumpărărei de către Stat a moșiilor Statului și vînzarea lor la țărani. Cînd am spus eu aceasta la Cameră, mi s'a spus că sunt demagog și ei, azi cînd mă copiază, sunt conservatori. Cu muncitorii, cînd eu am spus că trebue să asigurăm munca și bătrînețele acelora de care ne folosim toți, căci ei alcătuesc munca națională, d. Filipescu mi-a spus că nu se poate, fiind-că nu sunt bani. Au venit însă la guvern și fiind-că au aflat că nu sunt bine primiți nici în masele profunde ale muncitorimei, au copiat și acest punct din programul nostru, dar au adaogat că, vor asigura bătrînețele în „limitele posibilității“.

Guvernul acesta a venit oferind ca în vechime: jocuri și pîine. Jocul vi la oferit, căci prezența acestui guvern este un vecleim, Acum promit și pîine sub formă de sporirea de lefuri și scutiri de impozite.

Dar cum vor face acesta?

O reformă a impozitelor se face egală pentru toată lumea și mergînd progresiv față cu veniturile și am dori să auzim pe d. Cantazino vorbind de impozitul progresiv pe venit.

Țara aceasta nu primește însă nici chiar îmbunătățiri de la acei pe cari ea nu i-a ales. Negrii din Africa pot fi guvernați de albi; democrația romînească nu este însă o massă de negri. Decrația romînă nu se va lăsa înșelată cu făgăduieli. De unde o să ne dea, dacă nu tot de la noi? Ce vin să împartă cu pumnii din aurul lor? Vor lua tot de la noi ca să iea de la unii și să dea la alții și ast-fel să facă opera de nedreptate.

Nevoile poporului romîn nu se pot satisface cu oasele ce se aruncă de la mesele sătuilor. Cînd ei cred că vă pot tenta cu făgăduelile, fac un atentat la demnitatea țărei, pentru că după cum n'ar fi primit o țară străină, care ar veni să ne cucerească și ne-ar promite scutiri de biruri și de armată, tot așa nu trebue să primim nici un stăpîn din năuntrul țării.

Statul romîn are o mare misiune de împlinit în cît ii trebue o mare energie sufletească. (Voci trăiască votul universal!) Numai din legătura sufletească a tuturor poate eși energia noastră și acest lucru nu poate eși de cît dintr'un guvern liber.

E o mare problemă, care se pune: de o parte este încercarea de a se suprima regimul parlamentar, iar de altă parte e rezistența plină de indignare a națiunei.

Dar guvernul acesta ne poate da libertatea alegerilor? Evident că nu. Pentru mine, Coroana are azi un rol: după ce și-a ales un guvern neindicat de țară să-l împedice de a violenta dorința țării. Pînă acum cînd pleca un guvern, venea celalt, fiind-că erau numai două partide, așa că rolul Coroanei era mic. Azi țara a avut să aleagă între trei partide dintre cari 2 de opoziție. Ne-a ales pe noi, dar M. S. a voit să aleagă pe ceilalți. Hotărîrea Regelui vine însă în apel la țară și dacă se va falșifica dorința țărei, atunci guvernul se va alege cu încrederea Regelui și cu distrugerea regimului reprezentativ. Am deci credința că alegerile nu vor fi libere, pentru că dacă ar fi să fie libere, guvernul ar trebui să demisioneze de azi. Am însă credința în tăria maselor electorale.

Oratorul citește o scrisoare a Majestății Sale trimisă la 1866 președintelui consiliului de atunci, cerîndu-i să facă alegeri libere fără amestecul administrației. Părerea Majestății Sale deci, este că atunci cînd se fac alegeri, Coroana are să asculte și să vegheze ca alegerile să fie libere pentru ca poporul să'și aleagă liber guvernul.

Se poate ca pînă acum această scrisoare să nu-și fi făcut efectul, dar azi cetățenii au dovedit că sunt conștienți și vor ști să-și facă datoria; dar și Coroana să asculte, să vadă și să privegheze. Nu este în cuvintele mele amenințare, fiindcă numai slăbănogii amenință. Cînd văd că spre norocul meu sunt ales să reprezint curentul de renaștere, sunt dator să atrag atențiunea, fiindcă eu văd înaintea mea și mă cutremur de ceea ce văd, dacă nu se va face dreptate.

Nu este în cuvintele mele ambiția de putere, căci puterea am avut o și ea nu mi-a dat ce mi a dat țara în acești trei ani din urmă. Datoria mea este ca toată puterea pe care am luat-o de la d-stră s'o cheltuesc pentru d-voastră, Simt, cînd caut în mine însumi, o așa răspundere și un așa sentiment de datorie în cît n'am de cît o grijă: ca nu cumva să nu dau tot ce vă datoresc.

Dacă mă întrebați ce va fi, răspund că trebue să izbutim, și dacă mă întrebați ce va fi dacă nu vom izbuti, răspund că voi duce lupta pînă la capăt.

Am vrut să zidesc ceva în această țară. N'aș fi voit să încep prin dărâmare. Dar dacă istoria va fi așa, în cât pentru ca să punem temelia casei, va trebui și ceva zguduială, ei bine vom face și această zguduire.

CELE ȘASE „caractere“

Ca *Tatăl nostru*, **fraza se repetă zilnic de junimiști: „partidul takist, este partid de strînsuri, de gunoaie, de lepădături“.**

Acum, că boerii au venit la putere, că „se repară social“, „se reface național“ și „se eră nouă“ pe toate drumurile, junimismul se îndeletnicește cu căutare de caractere și le radios, entuziast, delirant și exuberant, că, la două zile odată, poate pescui cîte un caracter ferm, în strînsura, gunoiul, lepădăturile partidului takist.

Pescuirea a cîte unui caracter, care se prăpădește după ceva refacție națională, este salutată de boieri cu acelaș refren: „s'a dus takismul“.

Takismul era compus din domnii: Virgil Holban, veterinar Petraș, Buhlea, Peretz, Odobeșteanu și Rădulescu. Din momentul ce acești eroi s'au hotărît la o reparație socială, au devenit caractere, din lepădături ce erau, și „takismul s'a dus“.

Că s'au dus enumerații mai sus, nu-i nici o pagubă. Înainte vreme nevoiașii se vărau slugă la boeri, acum se prind caractere la boeri.

Ceea ce trebue de reținut din toate aceste deserțiuni deșerte, este graba și plăcerea cu cari boerii, la putere fiind, primesc în mijlocul lor „lepădături“ takiste.

Boerimea spunea că are oroare de număr. Sughița numai după calitate. Puțini dar ași.

Iată-l și pe d. Roiu, de la Roman, caracter, puțin dar ales. Și d. Ion Peretz, englezul romîn și toți ceilalți. Caractere scoase din neroiul takist. Căci numai ce trece la boieri ie caracter, restul rămîne gunoaie.

Caracterele acestea sunt extra-ordinare. Ele se prind caractere cu act de angajament, asemenea bieților golani la mașinele de treerat. S'ar crede că le sau rușinos, sau foarte greu să fii caracter, atît sunt de impovorate actele de angajament.

Domnul Roiu n'are mai puțin de 8 satisfacții în actul seu de angajament; pentru el, pentru Remus, pentru Romulus și pentru alți bravi latini din numeroasa familie Roiu — sunt prevăzute primariate, comisariate, havalele și alte chilipiruri.

Prețurile acestea exagerate ce se plătesc sau pe cari caracterele le pretind spre a se face boeri, sunt foarte logice.

Ele sunt luate după tariful societăților de asigurare. Un om sănătos, asigurîndu-se pe viață, plătește o primă mai mică de cît un om bolnav.

Dacă te prinzi caracter la un partid bolnav, aproape pe isprăvitele, ești în drept să pretinzi primă mai mare.

Cu toate aceste avantagii mari, pilda dată d'al de Buhlea, Roiu și de absolut englezul John Peretz, n'a prea avut mulți imitatori. Toți cu acte de angajament — abia șase oameni s'au instalat caractere la junimiști.

Dar takismul nu se duce. Numai gîndul de la el, trece caracter la boeri.

Rele zile au ajuns boerii!

REGIMUL TEROAREI

Trăim, în Iași, în plin regim de teroare.

Grupulețul de oameni ridicoli, necunoscuți, și-a dat seama, după prima beție a puterei, că nepopularitatea sa este evidentă în târgul Iașului, că dacă o singură rândunică nu face primăvară, apoi o sută, o mie de Greceni, necum unul, nu vor fi în stare să facă cunoscut, peste noapte, un grup de anonimi și să popularizeze, pe aceste vremuri ale democrației, programul și dorințele, pe care d. P. P. Carp le-a scos din negura veacului de mijloc.

De aceia la Iași se terorizează. Noi credeam că teroarea se va mărgini în publicarea decretelor regale, prin care un Stroja oare-care, stăruitorul-misit de la comisiile de recrutare, era numit prefectul orașului — iar un misterios anonim, un soi de damă voalată, prefectul județului Iași.

Căci teroarea n'are înțeles numai în senzul brutal al cuvîntului. Ci atunci cînd pedepsești al doilea oraș mare al țării, dăruind dregătoriile lui mai mari, nu numai unor fără de chemare pentru asemenea demnități, ci, în acelaș timp, și unor ridicoli necunoscuți—terorizezi lumea prin batjocură.

Dar iată că, după puține zile de la numirea lor în cele două dregătorii, prefecții, fostul stingător de focuri și eternul neștiut, s'au dedat la adevărate acte de banditism, cum noi, la Iași, nu le-am pomenit de multă vreme.

Prefectul județului, cînd a fost dus la prefectură, a ținut să facă o profesie de credință: a adus laude predecesorului său, exprimîndu-și dorința să lucreze înainte cu funcționarii actuali.

D'inspre Bobotează, prefectul fu lovit de un acces contrar: a chemat rînd pe rînd, pe toți funcționarii și le-a luat demisiile la toți.

Ca să recurgi la asemenea act de bestialitate, trebue, firește, să ai motive extrem de serioase, să existe dovezi că toți funcționarii, cărora le-ai cerut sau extorcat demisiile, s'au făcut vinovați de incorectitudini, de rea credință sau incapacitate.

Mica armată de funcționari de la prefectura de județ nu este armata unui partid. Nici liberalii, nici democrații, nici vre-un alt partid, nu și-a făcut citadelă din acei funcționari.

Unii cu 40 ani în urmă, alții cu 30, cu 20 sau cu 10 ani, au fost funcționari acolo, au deprins mașina afacerilor, au îmbătrînit și s'au oftigit la mecanismul anevoios al unor slujbe prost retribuite.

Au venit, rînd pe rînd, zeci de prefecți—nimeni nu s'a gîndit să se agațe de acei funcționari. Și iată că regimul ridicolului, plasează prefect pe un X oare-care, pe un june de salon, căruia, pe vremea cînd foarte mulți din funcționarii de la județ fusese deja la muncă, dadaca îi servea bibironul; iată-l pe junele detașat de la Jokey la prefectură —și cerînd demisiile tuturor funcționarilor, cu rezerva foarte nobilă de a rezolvi demisiile, atunci cînd funcționarul nu-l va face pe agentul electoral, pe demnul epistat; cînd, oprit de la vot, se va hazarda să meargă, sau cînd, la oferirea unei chei, care deschide raiul tuturor guvernelor ticăloase, o va rerefuza.

Iată teroarea, cea mai brutală, teroarea foamei, a mizeriei, a frigului, împrăștiată de un ciocoiu oare-care, cu cinismul caracteristic ciocoiului, între slujbași cinstiți, pașnici — în presupunerea că asemenea muncitori n'ar putea avea simpatii pentru o clică de oameni, cari trăesc din ce le dau nevestele, sau din ce au putut fura de la boerii mari de pe vremuri.

*

D'incolo, la poliție, unde s'a instalat omul-tulumbă, teroarea îmbracă altă formă.

Deprins să înșface oamenii de pe stradă ca să tragă la pompă, fostul pompier pune pe polițiști să se rîdice cetățenii de la vatra lor, de la treburile lor—și, aduși la prefectură, ca servitorii, cetățenii sunt interogați de prefect, amenințați, li se zmulg declarații—și operația aceasta ilegală, scandaloasă, se urmează în toate serile, de la 5—8.

*

Sistemele acestea desperate, brutale, tălmăcesc, de sigur, situația cu totul precară a grupării de la guvern.

Iată oameni abia veniți la putere, cari n'au avut vreme să facă nimic, uzînd de mijloacele uitate, îngropate, ale guvernelor uzate de altă dată, cari, conștiente că au nemulțumit lumea, se dădeau peste cap, în alegeri, ca să biruiască prin presiuni, prin teroare și prin strîngerea șurubului.

Dar să debutezi prin astfel de mijloace, să reînvi, proaspăt venit la putere, obiceiuri vechi, necunoscute de generația nouă, asta nu s'a mai văzut.

Dar să știe că teroarea se va deslănțui contra lor. Să știe, că reacționarismul lor, ura lor contra maselor, sunt prea slabe, prea mici, față de voința poporului, față de dorința maselor de a face să străbată mai multă lumină, mai multă democrație.

Nu pustiul va învinge, ci lumina. Și prin lumină și pentru lumină, glasul cetățeanului nu va răsuna mai puțin limpede și va străbate foarte ușor prin teroare, prin sinistru și corupția, cu cari cată să învingă ciocoii putrezi ai Erei nouă.

Spiritismul și Știința

Spiritismul fiind la ordinea zilei astăzi mai mult ca ori-cînd, părînd multora că le ar da cu timpul cheia dezlegării problemelor fundamentale ale vieții, am crezut nimerit a da aici în traducere articolul d-rului Gustave Le Bon, publicat de curînd în revista „la Nature“. Cunoscut ca un sagace cercetător și profund gînditor, autorul exprimă cuvîntul cel mai judicios ce se poate spune din punct de vedere strict științific asupra spiritismului, temperînd zelul atîtor persoane ce-și topesc energia mintală în cultivarea închipuirilor pînă în gradul regretabil de a-și nimici ori-ce putință întru a discerne realitatea.

Dr. P. Zosin

Știința modernă străbate, din punct de vedere filosofic, o fază nouă și curioasă. Pe la începutul veacului al XIX-lea natura părea simplă și ușor de interpretat. Se părea apropiat momentul cînp savantul va izbuti să cuprindă într'o vastă sinteză explicarea fenomenelor cele mai complexe ale universului.

Vremea aceia de entuziastă încredere s'a evaporat încet încet. Departe de a se risipi, tainele ce îmfășură lumea se îndesesc pe zi ce trece. Renunțînd să descopere rațiunea primordială a vre-unui fenomen, savantul modern se mărginește să determine raporturile lucrurilor. Dinsul nu știe în ce constă căldura, electricitatea, gravitațiunea, viața, și nici nu întrevede vre-un mijloc de a ști vreodată.

Dar zidul ce știința se recunoaște neputincioasă a-l trece astăzi, nu oprește pe unele spirite aventuroase, avide de necunoscut și pe care le trudește cauza destinelor noastre.

Nevoia de explicare ce știința n'ar putea s'o dea, este fără îndoială una din pricinele răspîndirii actuale a spiritismului și a oculitismului, meșteșuguri întunecoase, destul de apropiate de vechea vrăjitorie.

Dar pe cînd magia vremilor vechi n'avea ca apărători de cît pe niște iluminați ori niște ignoranți, magia actuală numără printre adepții săi fiziciani vestiți, fiziologiști iluștri, filosofi eminenți.

Fenomenele ce aceștia ni le propun a le crede, sunt și mai minunate de cît cele realizate de zodierii din trecut.

De-i să le dăm crezămînt, morții părăsesc după voie-le mormintele lor ca să stea de vorbă cu cei în viață și mediumurile se dedublează. Un vestit profesor de la facultatea de Medicină din Paris afirmă c'a văzut un războinic cu cască eșind din trupul unei fete, preumblîndu-se prin sală, strîngînd viguros mîna asistenților și dovedind prin experiențe chimice perfecțiunea funcțiunilor sale respiratoare.

Aceste convingeri ale cîtorva observatori n'au convins pe toți savanții. Cei mai mulți afirmă că atari fenomene sunt rezultatul ori al manoperelor, de altfel adese constatate, ori al halucinațiunilor colective create de unele mediumuri, înzestrate cu o mare putere de sugestiune.

Cele mai multe din aceste minunății încetează într'adevăr a se produce de îndată ce-s supuse unor investigațiuni precise în mod științific. Fantomele și materializările dispar atunci și se stabilește lesne convingerea că nu era vorba de cît de iluziuni.

Aceasta-i aproape încheierea comisiunei numită de institutul psihologic din Paris. Dînsa a făcut sacrificii și de timp și de bani, de oare-ce a cheltuit 25.000 de franci cu cercetările sale și le-a consacrat 60 de ședințe, cu concursul celui mai vestit medium actual din Europa.

Dintre toate fenomenele observate, unul singur, susținerea în aer a unei mese, i s'a părut vrednic de a fi luat în seamă, dar fotografiile, cu ajutorul cărora s'a încercat a se pune în evidență, nu-s tocmai doveditoare.

Am avut personal prilejul să studiez la mine, în mai multe rînduri, acelaș medium, fiind față și dr. Dastre, membru al Academiei de științe și profesor de fiziologie la Sorbonna.

Chiar de la începutul primei ședințe, apărură niște mîini deasupra capului mediumului, dar descoperirăm repede că erau rezultatul unor manopere destul de grosolane.

Simțindu-se bine observat și gîcindune că sîntem puțin sugestionabili, mediumul nu mai încercă alte aparițiuni și se mărgini să producă niște fenomene prea puțin interesante.

O îndoială ne rămase în minte, cu privire la susținerea unei mese, de altminteri foarte ușoară. Trebuia deci neapărat să elucidăm în mod limpede acest punct bine circumscris.

Ca să izbutesc, fundai, cu concursul principelui Roland Bonaparte, membru al Academiei de științe și al D-rului Dariex, directorul „Analelor științelor psihice“, un premiu de 2000 de franci destinat să recompenseze pe mediumul capabil să ridice un obiect oare-care fără a se atinge de el.

Experiența trebuia să se facă în con-

diţiunile ce-ar fi pus-o la adăpost de ori-ce contestare. Ar fi avut loc în laboratorul d-rului Dastre, la Sorbonna, în prezenţa a cinci membri ai Academiei de ştiinţe, a unui prestidigitator şi a unui fotograf însărcinat să reproducă prin cinematografie toate detaliile operaţiunii.

Aceste condiţiuni implicau fireşte ca experienţa să se execute în plină zi. Şi nu era aceasta o obiecţiune susceptibilă a face să se tragă înapoi spiritiştii, de oare ce cel mai eminent dintre dînşii, d-rul Maxmell — a cărui părere de altfel e confirmată de un ocultist cu faimă, d-nul Boirac, rectorul Universităţei din Dijon declară că fenomenele de suspendare în aer se produc foarte uşor la lumina zilei.

Articolul ce anunţa acest premiu apăru în „le Matin", şi propunerea mea fu reprodusă de mai toate ziarele din lume.

Emoţia în lagărul spiritiştilor fu considerabilă. Mă inundară cu scrisori, cu vizite şi nu mai puţin şi cu injurii. Declarau cu toţii de altminteri, în unanimitate, că nimic nu poate fi mai uşor pentru un medium de cît să mişte un obiect fără atingere.

Cu toate acestea numai cinci primiră încercarea ce le oferam, asigurîdu-i că cu o răbdare nesfîrşită vom repeta încercările de experienţă de ori de cîte ori dînşii ar dori. Cu toată făgăduiala lor, nici unul nu s'a prezentat la întîlnire.

Nu vreau să trag o concluziune definitivă din rezultatul negativ al acestei încercări. In ori-ce caz acest rezultat arată clar că un fenomen socotit ca foarte simplu de spiritişti, este de o realizare atît de grea că nici unul dintre dînşii n'a îndrăznit să-l reproducă faţă de martori competenţi.

Cît despre aplicaţiuni, desmaterializări, etc., mai bine să nu mai vorbim. Ele dovedesc doar în ce măsură credulitatea este un abiz fără fund. Savantul însuşi nu-i scapă, cînd părăseşte cîmpul cunoştinţei spre a răsbate într'acel al credinţei.

Cel mai sigur rezultat al spiritismului este de a fi detracat cu desăvîrşire mii de creere cari de altfel nu prea erau solide Acelora ce nu-i stăpîneşte nevoia unei credinţe nouă, trebue a li se da sfatul să lase iluminaţilor şi misticilor acel viermăt de visuri, de fantome, fapturi ale nopţii şi pe cari o îndestulă lumină le va risipi oricînd.

Gustave Le Bon

OAMENI ŞI LUCRURI

APOSTOLII PĂCII

Marele orator socialist Jean Jaurès a mers, anul acesta, mai departe ca de obiceiu, încheîndu-şi frumoasa cuvîntare asupra politicei externe a Franţei. E poate autoritatea pe care i-o dă acum vrîsta lui, e poate conştiinţa că, la rîndul lui, a început a îmbătrini şi îşi vede încă atît de îndepărtat idealul dorit cu atît de multă nerăbdare. Căci întăiul pas către pacea universală Jaurès îl vede în renunţarea Francezilor la ideea de revanşă—şi e lesne de închipuit ce însamnă a arunca o asemenea propunere într'un parlament francez. Cu toate aceste Jaurès, a îndrăznit s'o facă terminîndu-şi ast-fel cuvîntarea.

„... Timpul merge înainte; amintirile devin tot mai vechi şi mai iertătoare".

(Strigăte numeroate: Nu! Nu!)

... N'am intenţia de a răni susceptibilităţi, dar nu credeţi oare că lumea e obosită să mai poarte sarcina păcii armate, care însamnă numai o parodie a păcii adevărate? Ministrul spunea că avem numai prieteni în toate părţile. Da, domniilor, sunt aşa de numeroşi prietenii noştri, că suntem nevoiţi să mărim din an în an numărul soldaţilor noştri şi a vapoarelor noastre. Ar fi vrednic de naţiunea franceză să lase istoriei ceea ce aparţine istoriei şi să rostească cel dintăiu cuvînt al păcii, cuvîntul care să aducă linişte tuturor popoarelor. Să luăm iniţiativa! (Zgomotoase protestări. Camera e într'o mare iritaţie).

...„De ce vă revoltaţi, domnii mei, că am curagiul să vă vorbesc de o nenorocire pe care sufletul nostru o deplînge, dar de care nu trebue să roşim? Franţa a rămas doară o ţeară mare. Ea va fi încă şi mai mare dacă va dărui lumei pacea—*cu jertfa durerilor sale*!"

Este ceva înduioşător şi bărbătesc în acelaşi timp în persistenţa cu care marele orator francez readuce mereu înnaintea compatrioţilor curagioasa formulă,—renunţarea la ideea de revanşă, —încheierea păcii difinitive. Este visul cel mare pe care-l propagă necontenit, pe care însă, de sigur Jaurès n'o să-l mai vadă cu ochii, după cum n'o să-l vadă nici unul din noi.

Inaintea anului nou Carmen Sylva a dezvoltat aceeaşi dureroasă stare de lucruri în culori pe cît de energice, pe atîta de eloquente şi ironice.

„...Din ziua în care s'a recunoscut că războirea într'o formă ori într'altă este starea firească a geniului omenesc şi că pentru unele naţiuni însamnă o chestiune de existenţă ca să fie înarmate pînă în dinţi, gata în ori-ce moment de atac ori de operă mare,—moderaţia şi raţiunea cu privire la formidabilul aparat întocmit pentru opera demonică a distrugerei — sunt lucruri de prisos. Cea mai mare admiraţie nu se acordă aceluia care îmbogăţeşte lumea cu idei alese, cu comori de cugetări spre binele obştesc; nu creatorilor de frumuseţi neperitoare; nu acelor cari au întins orizontul inteligenţei noastre prin măreţe descoperiri; nu acelora cari au luminat probleme, ascunse pînă acum şi nepătrunse,—ci acelui individ care prin născocirea vre unei nuoi unelte de omor ne-ar putea asigura supremaţia şi victoria într'un sîngeros măcel între noi şi semenii noştri...

„.. Nu e oare lucru ruşinos că după mai bine de 19 secole de eră creştină am ajuns aci? Acum aproape 2000 de ani s'a zis omenirii: „Iubeşte pe aproapele tău" — şi niciodată de cînd există lumea oamenii nu şi-au stat unii altora împotrivă cu atîta ură, cu atîta amărăciune şi cruzime."

Că să scriu aceste din înălţimea unui Tron, că se spun din înălţimea unei tribune parlamentare e negreşit simptomatic şi îmbucurător. Dar „ţara făgăduinţei — idealul păcii şi înfrăţirii universale — cînd oare îl va fi îndeplinit aeve?

Rodion

Directoratele scolare

II

Se poate întîmpla foarte bine, că la o şcoală în centru să nu se găsească cîte odată un institutor cu temperament de director. Poate să fie el exceleni institutor la catedră, nu înseamnă că totdeauna poate avea şi calităţi de a conduce o şcoală ca institutor. Şi mai cu seamă cu sistemul actual că la şcolile de băeţi sunt şi 2 ori chiar 3 catedre ocupate de Institutoare.

Nu e cazul cînd s'ar potrivi ocazia, unei transferări a unui director de la periferie?

Aşi admite că în cazul cînd la o şcoală din centru ar fi institutori cu merite şi vechime să nu se calce drepturile acestora.

Dar totdeauna poate fi această împrejurare?

Nu s'au întîmplat numeroase cazuri chiar aici în Iaşi, eu cunosc 5 cazuri, cînd s'au adus directori de alte şcoli. institutori mrritoşi. Pentru ce? Pentru că autorităţile şcolare aşa au crezut cu dreptul să procedeze.

Se poate întîmpla alte cazuri.

Să admitem că la o şcoală sunt cum de obiceiu se întîmplă acum, două Institutoare.

Dintre cei doi institutori unul iesă din direcţie. Cine îi iea locul? Ai să răspunzi d-ta. Cealalt institutor de la şcoală aceia.

Dar dacă acel institutor nu are decît cinci ani de vechime în corpul nostru didactic, e drept să iea direcţia el şi nu unul cu vechime de 25 ani? Dar se poate întîmpla mai mult, să fie doi institutori la aceiaşi şcoală cu vechime de 2, 2 ani.

E drept să treacă aceşti institutori peste dreptul a altora de la alte şcoli cu vechime şi merite dovedite?

Vezi, unde duce principiul d-tale de drepturi cîştigate, de a se da numai de cît direcţia institutorilor de la aceiaşi şcoală.

Ei bine, eu propusesem ca atunci, cînd se vor întîmpla cazuri de natura celor înşirate mai sus să se socotească şi drepturile de vechime şi merite a directorilor de la periferie. Şi cred că susţin ceva drept.

Nu-mi permite locul să întru în detaliile în care d-ta întri înşirînd şi documentînd punct cu punct atribuţiile directorilor, ca să dovedeşti că nu au mare muncă în conducerea unei şcoli.

Găsesc că eşti nedrept.

Dacă directorul ar executa cu conştiinciozitate numai unul singur din punctele înşirate din atribuţiunile lui multiple, încă ar face un enorm serviciu şi ar aduce enorm folos şcoalei. Şi anume: *Să stabilească raportul normal între şcoală şi familie în buna educaţie a şcolilor.*

D-ta te întrebi, cum să poate ca directorul fără catedră venind în contact cu familia să aducă vre un folos, cînd nu cunoaşte copiii din clasă?

Da? Dar astă-zi, directorul cunoaşte *din clasă*, pe toţi copiii *din şcoală*?

Să ţi răspund numai la acest punct.

Cînd pe masa cancelariei ar exista, la fiecare şcoală, o condică de caracterizarea elevilor, în care fiecare institutor să-şi noteze impresiunile bine studiate asupra caracterului fiecărui elev; iar din cînd în cînd pe baza acelor caracterizări s'ar ţinea conferenţe în care să se studieze mijloacele de a se parveni la o bună educaţie a elevilor atunci crezi d-ta, că directorul nu ar fi destul de bine iniţiat în cunoaşterea firei copiilor din şcoală? Directorul pe baza celor constatate şi ebservate şi de el prin observaţiunile proprii, în pauze recreaţii, excursiuni etc... ar avea destule cunoştinţi ca să procedeze la anchetarea stării morale, culturale, sociale, etc... a familiilor, căutînd a strînge raportul între şcoală şi familie.

Nu găseşti d-ta, că acest rol al directorului ar fi determinant, ca reprezentant autorizat de colegii săi de la şcoală şi ca executor al mijloacelor propuse de institutorii de la catedră pertru rezolvirea ideală a problemei educaţiunei? Pentru aceasta trebuie timp.

In educaţie nu se poate sfărăma de odată cele două stînci: ereditatea şi primele deprinderi.

Trebue de ros cu încetul şi cu multă pricepere în relele educaţiunei. Trebuie contact studiat cu familia, dese convorbiri la şcoală şi în afară şi aceste convorbiri răpesc timpul şi aduce perturbraţiuni în funcţionarea claselor. *Institutorii ar avea în directorul lor pe intermediatorul cel mai în măsură să procedeze la cele mai detailate anchete din viaţa psihică a elevilor.*

Invăţămîntul s'ar face normal atunci cînd s'ar putea realiza ca în alte părţi idealul ca directorul să se ocupe cu partea pur educativă şi administrativă a şcoalei. Ar avea destul de lucru şi dacă ar executa numai acest punct din atribuţiile lui cum spusei, *cred că ar face încă foarte mult.*

Nu mai merge cu şcoala veche! D ta nu vezi că progresele în educaţie sunt slabe?

Că nu avem mijloace de a avea directori fără catedră—da! am recunoscut. Dar asta nu însamnă, cum caţi d-ta a dovedi că actualii *directori cu clase* nu au de cît foarte puţin de lucru —d-ta zici:

(Va urma)

Victor Munteanu

Litere-Ştiinţe-Arte

Punctul negru... Nu e vorba de beneficiul de astă seară al lui Vlad Cuzinski, dar e vorba tot de teatru. Chestiunea a fost atinsă în partea politică a ziarului şi s'a iluminat în acelaşi timp elementul satiric, humoristic al afacerei.

Dar fi va într'adevăr dat iaşanilor să vadă ceea ce li se anunţă că vor vedea —teatrul naţional condus de un domn depozitar de lemne, ori cam de aşa ceva?

Prin noua lege teatrală s'a mărit precît posibil aureola literară în jurul conducerei artistice a teatrelor naţionale. S'au pus între conducătorii lor delegaţi ai celor mai înalte instituţii culturale,—Academia, Universitatea şi celelalte, dîndu-se în acelaşi timp preferinţă la dirictorate unor literaţi recunoscuţi. Lucrul nici nu e posibil altfel, întru cît teatrul naţional este şi se cuvine să rămînă o şcoală înainte de toate şi numai cărturarii sunt chemaţi a conduce şcolile cu folos.

Cum se împacă însă toate aceste cu zvonul lansat—şi persistent—că regimul nou ar fi condamnat pe d. Stamatiu să iea în primire teatrul, în calitate de director?

Dacă glluma devine serioasă şi se pune în execuţiune, cum s'au pus atîtea... farse?

Iată într'adevăr un punct negru la orizont,—şi un punct îngrijitor.

*

A apărut excelenta revistă „Sănătatea" cu data de 1 Ianuarie, conţinînd o materie bogată şi variată, cum şi obişnuitul supliment beletristic-literar „Viaţa fericită". Foarte multe ilustraţiuni în text.

*

Ultimile noutăţi literare tipărite în „Biblioteca Lumen" din Capitală sunt: „Memoriile mele" de Lew Tolstoi, „Anecdote din viaţa lui Cuza-Vodă", „Educaţia omenirii" de Lessing.

Editura îşi păstrează vechiul ei succes de librărie.

*

In „Ordinea" de la 7 Ianuarie s'a publicat „Scrisori din Iaşi" in care se vorbeşte despre: „Epoca celor mici — Petrecerile eftine—Matineele prospere— O eră nouă—Un joc dispărut—Tradiţia păpuşelor—Vicleim junimist—Noul prefect şi literatura.—Un public misterios. —O stagiune şi un artist.—Actori vechi şi noi —Reveniţi şi reîntineriţi.—Punctul Negru.—Un debut furtunos.—Studenţii ameninţă.—Teroare şi comedie".

*

La proba electorală antemergătoare alegerei definitive în locul vacant la Academia de Ştiinţi din Paris a fost indicată d-na Curie în primul rînd şi în al doilea rînd fizicianul Branly.

Alegerea definitivă va avea loc Luni.

*

Ziarul „Timpul" din Peking are 7 ediţii în limbi diferite: chineză, japoneză, engleză, franceză, germană, rusă, italiană.

*

Cu ocazia recentului atentat contra unui monument al lui Bismarck, e interesant de notat că celebrului om de stat îi s'au rîdicat pînă acum 301 monumente.

*

După cele mai recente cercetări limba engleză conţine vre'o 250.000 cuvinte, adică cu 70.000 mai mult de cît cea franceză.

*

In „*Revue Bleue*" d. Paul Flat vorbeşte de „*Rezistenţa Wagnerismului în Franţa*", cu prilejul unui concert dat de fiul marelui compozitor, în faţa publicului parizian. Amintind greutatea cu care s'a impus Wagnerismul „Francezilor recalcitranţi", privind răceala, din ce în ce mai pronunţată, cu care se urmăresc concertele din Bayreuth— „această Mecă desafectată a Wagnerismului"—d. Flat constată cu bucurie că Richard Wagner e încă în simpatia,— aşa greu de cîştigat, dar foarte uşor de pierdut, a publicului francez.

„Wagnerismul nu e mort în Franţa, resistenţa sa e mai efectivă decît o socotesc vrăjmaşii săi. Şi ridicîndu-se cu energie contra scrierilor teoretice ale lui Saint-Saëns, cum şi a muzicei sale din ultimii ani, respingînd cu desgurt „armoniile morbide, ale lui Debussy, despreţuind „vulgaritatea revoltătoare şi grosolănia verdismului italian", d. Flat prevede, cu bucurie mare, o zi cînd publicul francez va înţelege şi va simţi pe deplin „polifonia wagneriană" şi „magica sa putere". Va cădea şi Wagner, dar nu i-a sosit încă vremea... Aşa socoteşte d. Flat

*

STRUNA ZILEI

NAZUINŢE

D. Cristofor este cel mai ambiţios din întreaga grupare junimistă.

Mişcarea.

Cine poate să se mire
Ori să-l osîndească?—Nime!
Căci, aşa de mic din fire,
Duce dorul de... 'nălţime.

INFORMATII

In ajunul Bobotezei, prefectul judeţului Iaşi a chemat în cabinetul seu pe toţi funcţionarii prefecturei şi le a cerut să şi scrie demisiile pe hîrtie netimbrată.

Prefectul a declarat, că va face uz de demisii, cînd va crede de cuviinţă şi atunci, cuprins de un elan filantropic, va pune timbrele din banii lui.

— Somăm pe prefectul judeţului să intre în legalitate. El ştie că noi ştim, că n'are demnitatea, că a păgubit-o, ca să poată figura în capul unei instituţiuni.

Atît pentru astă-zi.

D. P. P. Carp a făcut cunoscut d-lui M. Ferekide şi general Budişteanu, că, în şedinţa de Luni, se va da citire decretului pentru disolvarea corpurilor legiuitoare.

La depozitul de desfacere a produselor regiei, din localitate, s'a descoperit e fraudă, comisă mai de demult, de către un fost împiegat la această instituţie, impiegat care a cum a dispărut.

E vorba de tînărul Raul Van Sanen, care a operat, fără a fi descoperit, mai mult timp şi care a avut apoi grija să dispară din ţară.

Tînărul Van Sanen proceda ast-fel: Cînd veneau debitanţii ca să ia timbre, în borderou trecea exact valoarea timbrelor ce o dădea. In ştocul ce dădea debitanţilor, Van Sanen trecea în plus cîte o coală, două de timbre de cîte 5, 10 sau 20 de lei. El avea apoi grija de a se duce, la eşirea de la birou, la debitanţi şi le comunică ca „din eroare" le-a dat o coală sau două de timbre mai mult. Natural că debitanţii, cercetînd în ştocul lor,îi înapoiau timbrele ce erau în plus. Van Sanen vindea apoi aceste timbre şi a practicat mai mult timp acest procedeu.

Prin luna Noembrie, el primi ordin de mutare la Piatra-N. Stărui cît-va timp ca să fie lăsat la Iasi, dar i-a fost zadarnic. Prevăzînd că în urma sa frauda ce o comisese va fi descoperită, Van Sanen avu grija să şi procure un paşaport. In loc de a pleca la noul său post de la Piatra-N. Van Sanen luă drumul peste graniţă.

D. Gheorghiu, şeful depozitului, făcînd mai dăunăzi verificarea, descoperi o fraudă de aproape 3000 lei, ce o comisese Van Sanen.

S'au dat circulări pe toate graniţele, pentru urmărirea şi prinderea lui.

Doamna şi d. Lascar Antoniu s'au întors joi în localitate, venind din străinătate.

Comisia interimară s'a instalat Joi, pe neaşteptate, la primăria Iaşi.

Ea se compune exact din persoanele mai de mult anunţate de noi şi a fost primită de fostul prim ajutor de primar Fîntînariu, care a făcut predarea serviciilor şi casei.

Jurămîntul l'a luat prefectul judeţului.

D. Grecianu este preşedintele comisiei; d. G. Botez, vice-preşedinte, are serviciul interior; d. G. Tuduri, serviciul exterior şi d. farmacist Carol Konya, ofiţerul stării civile.

Domnul Grecianu, asistat de domnii: G. A. Scorţescu, Liatris şi alţii au făcut joi pe pravoslavnicii creştini.

Domnul Grecianu a botezat copilul zeţarului Lungu. In loc să meargă la domiciliul micului Lungu, d. Grecianu a făcut să fie adus la sediul corporaţiei matalurgice şi acolo, în faţa noului născut, d. Grecianu a ţinut un discurs politic, secondat de domnii: Scorţescu, Liatris, Stefăniu N. V. şi Nicolau frizerul.

Fruntaşul nostru d. Cantacuzino-Paşcanu, va sosi la Roman, venind din străinătate, mâine Duminică 9 Ianuarie.

Eri s'a serbat hramul bisericei Sf. Ioan din strada Gh. Mîrzescu.

Azi dimineaţă soldaţii din garnizoana locală, cărora li s'a dat permisie pentru sărbători, s'au reîntors la regimentele respective.

Starea comerciantului Smirnov, care a fost victima gravului accident de la gară de acum trei zile, s'a mai îmbunătăţit.

El se află internat în spitalul Sf. Spiridon.

Societatea „Vulturul" a înfiinţat o şcoală de adulţi, a cărei scop principal, pe lîngă celelalte cursuri necesare, este predarea desemnului cu aplicaţii la meserii şi industrii.

Inaugurarea acestei şcoale are loc mîine Duminică 9 Ianuarie 1911, oarele 3 p. m. în localul şcoalei primare „Gh. Adamachi", din strada Albă, unde se vor ţinea şi cursurile serale.

La inagurare vor lua parte reprezentanţii autorităţilor şcolare şi eclesiastice invitaţii, reprezentanţii celorlalte societăţi, membrii şi elevii şcoalei.

Noul program al cinematografului „Union", de la coloseul Bragadiru, cuprinde între altele: De la Vietri la Amalfi (Italia), superb tablou panoramic după natură; Gardianul farului, interesantă dramă; Umbrela minunată tablou de varieté.

Se mai cuprinde apoi: „Concini", mare tablou istoric dramatic, în care rolurile sunt ţinute de d nii Ph. Garnier şi Henry Debray şi d-ra Suza Vallier. Mai sunt cuprinse de asemeni: Lemke operator de cinematograf, tablou hazliu; cele 3 mirese, Mazarin, episod istoric, din timpul regelui Henric III, al Franţei, Lea este la modă etc.

Mîine Duminică, la orele 3 p. m. mare matineu.

Deraiarea de la Bălteni

— Moartea şefului de tren şi a unui frînar —

Se ştie că, în urma accidentului întîmplat în staţia Bălteni, au fost răniţi 7 frînari şi 2 focari, dintre cari mai grav, erau şeful de tren, I. Pleviţ, şi frînarul Anton Mihai, care s'au ales cu picioarele sfărîmate. Ei fusese internaţi în spitalul din Vaslui, unde li s'au amputat picioarele. Joi, pe la orele 10 dim', ambii au încetat din viaţă, în chinurile cele mai groaznice.

Aseară cu trenul de 9, ei au fost aduşi la Iaşi, într'un vagon de marfă. De la gară au fost transportaţi cu ambulanţa serviciului sanitar al comunei la domiciliul lor, iar astăzi va avea loc înmormîntarea, la ora 4 p. m.

Ancheta deschisă pentru stabilirea responsabilităţei acestui grav accident, s'a terminat. Au fost interogaţi toţi frînarii şi mecanici ce conduceau trenurile 505 şi 808,—precum şi personalul staţiei Bălteni. S'a stabilit, că vina, aproape în întregime, cade asupra mecanicului trenului 808, ce venea din spre Iaşi, şi care a sosit cu 12 minute înainte de ora reglementară. El însă se apără, zicînd că din cauza vîntului puternic, a venit mai de vreme, şi apoi nici nu ştia dacă mai este un tren în staţie, de oarece semnalul de distanţă şi macazele erau cu felinarele stinse.

Eri, tot personalul ce conducea cele două trenuri, a fost supus la vizita medicală, a medicului c. f r. spre a se constata, gravitatea leziunilor fiecărula.

Dosarul anchetei, a fost trimes direcţiunei generală.

Banca Iaşilor va începe să funcţioneze la 15 Ianuarie şi va fi instalată în casa Catargi, din strada Ştefan-cel-Mare, unde actualminte sunt magaziile Schnürer et fiu.

Director al băncei, va fi numit, după toate probabilităţile, d. Daniel, actual şef comptabil la banca naţională din Brăila.

Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a d-nei Eugenia E. Hette, născută de Ligné.

Defunca era mama d-nei Jeana Petru Sadoveanu şi a d-lui Paul Hette.

Inmormîntarea a avut loc astă-zi la orele 2 după amiază.

Condoleanţele noastre îndureratei familii.

DIVERSE

— La spitalul sf. Spiridon, în secţia d lui dr. Sculy, a fost internată femeia Maria Creangă din strada Trancu No. 13, avînd două coaste fracturate, în urma maltratării suferită de la soţul seu.

— Aseară cu trenul de 9, au fost aduse în Iaşi, cadavrele victimilor ciocnirii de trenuri din gara Bălteni, Vasile Pleviţ, şeful de tren şi M. Anton frînar, care au decedat în urma gravelor rănice au capatat.

Cadavrele au fost încredinţate familiilor spre a fi înmormîntate.

— Duminecă 9 Ianuarie va avea loc un mare Bal-Mascat în sala Teatrului Pastia.

Va cînta muzica Reg. 13 Stefan cel Mare.

Un garderob bine asortat cu costumele cele mai noui.

Ultime INFORMAŢII

❑ **Deputaţii şi senatorii liberali şi conservatorii democraţi, au hotărît să nu vie luni la Cameră şi Senat, la citirea decretului de disolvare.**

Va fi prima manifestaţie a opoziţiei-unite contra guvernului personal al M. S. Regelui.

❑ *Eforia sf. Spiridon tot n'are încă epitropi. Acum a făcut declaraţie d. P. Sion, că vrea să fie epitrop.*

— Nu umblu după funcţii, a declarat d. Sion. Dar voesc să fiu epitrop, fiindcă nu mă vrea d. Grecianu, care caută să înlăture pe toţi vechii prietini ai d-lui Carp.

Dacă nu voi fi epitrop, voi manifesta contra grecinismului, candidînd independent la col. I deputaţi. Eu voesc să dau semnalul apărărei junimiştilor contra grecinismului".

Domnul dr. Riegler, unul din epitropii prezumptivi, a plecat ieri seara la Bucureşti şi s'a prezintat astă-zi d-lor Carp şi Marghiloman, pe cari i-a rugat să reguleze chestia numirilor epitropilor.

❑ *Prefectul poliţiei, fostul pompier, a trimis să cheme la poliţie mai mulţi negutitori, oameni cu greutate, cari s'au înscris, acum în urmă, în partidul nostru din Iaşi, pentru a-i ameninţa ca să se retragă din partid.*

Cei mai mulţi au refuzat să se prezinte, căci au socotit, sub demnitatea lor să vie ei la un prefect ridicol.

❑ *D. Grecianu are parale.*

In opoziţie fiind, acum 14 zile, d. Grecianu a subscris patru zeci lei pentru săracii Iaşului; astăzi a dat 1000 lei în acelaş scop.

Astăzi d. Grecianu a oferit 6000 lei societăţii comercianţilor, ofrandă generoasă ce a fost refuzată, comercianţii din Iaşi neprimind să fie conrupţi cu bani din fondurile secrete.

❑ *Cartelul între junimişti şi naţionaliştii s'a rupt definitiv, naţionaliştii refuzînd să candideze pe lista guvernamentală.*

Naţionaliştii vor pune listă a parte la col. II deputaţi, candidînd domnii: N. Iorga, A. C. Cuza, Abgar Buicliu şi Corneliu Şumuleanu.

❑ *Domnul Lupu Kostache, prefect de Tecuciu, fiind alaltăieri în Iaşi, s'a dus la d. Grecianu, faţă de care a protestat contra încercărei de a se numi pe d. Stamatiu în postul de director al teatrului din Iaşi.*

— Trebue să-l numesc, a răspuns d. Grecianu, ca să scap de un bocluc.

— Ba să nu-l numeşti. Să sacrifici votul lui Stamatiu şi să nu înlocueşti pe un om de litere cu un simplu neştiutor de carte.

*

O deputăţie a societarilor teatrului national s'a prezintat astă-zi d-lui Grecianu. Doamna Aglae Pruteanu şi d-nii C. Ionescu, St. Dragomir şi M. Popovici, din care se compunea deputăţia, a cerut d-lui Grecianu să intervie la ministrul instrucţiei pentru menţinerea d-lui Sadoveanu ca director al teatrului.

Domnul Grecianu, care declarase d-lui Lupu Kostache că trebue să-l pună director pe d. Stamatiu, s'a făcut, faţă de artişti, că nu ştie nimic şi şi-a exprimat mirarea, că postul de director al teatrului ţine de ministerul de instrucţie—d. Grecianu ar fi jurat, că teatrul este diriguit de eforia Sf. Spiridon.

❑ *Cu şi pentru locurile de efori, de avocaţi ect., se dă o luptă mare, între greciniştii şi junimiştii din Iaşi, şi pentru locut de comisar al Creditului urban.*

Postul acesta a fost oferit d-lui Zarifopol, care l'a refuzat; apoi d-lor Jean George Ghica şi Mihail—cari l'au primit, de şi postul nu poate fi ocupat de cît de un singur om.

Spre mai marea consternare a greciniştilor, d. Carp, ministrul de finanţe, a trecut peste toţi şi a numit, direct şi telegrafic, pe d. Al. Naum, licenţiat în drept şi în litere, fiul mai mare al d-lui Anton Naum.

Greciniştii sunt furioşi. Ei s'au năpăstuit asupra d-lui Naum, căruia i-au oferit sub directoratul liceului militar, numai să renunţe la numire.

Domnul Naum a refuzat.

❑ Epoca *dezminte ştirea pe care am publicat-o noi, că d. N. Filipescu a revenit asupra ordinului fostului ministru Crăiniceanu, privitor la oprirea ofiţerilor de a merge la vot.*

Ştim că d. Filipescu a fost nevoit să revie şi să dezmintă.

A. S. R. Principele Ferdinand a spus textual d-lui Filipescu:

— Am aflat spre surprinderea mea că nu numai că s'a dat voe ofiţerilor să voteze la Constanţa, dar că s'a uzat de ofiţeri spre a face curente pentru partidele politice. Dorinţa mea este, ca ofiţerii să se ţie departe de ori-ce lupte politice.

Cerem ca informaţia noastră să fie desminţită.

❑ **Directoratul teatrului.** — *Faţă cu hotărîrea greceniştior de a numi director al teatrului din Iaşi, în locul d-lui M. Sadoveanu, pe un oare-care ridicul, neştiutor de carte, sociatarii şi gagiştii teatrului din Iaşi, au trimis ministrului de instrucţie petiţia ce urmează:*

Domnule Ministru,

Teatrul Naţional din Iaşi a trecut în ultimii ani, printr'o criză foarte serioasă, care n'a încetat de cît cu venirea d-lui M. Sadoveanu la direcţia lui. D-sa prin aptitudinile sale, tactul, prudenţa, cunoaşterea aprofundată a psihologiei artistului—artist el însuşi—şi mai cu osebire, prin blîndeţa-i caracteristică, a reuşit a îndruma instituţia pe o cale prosperă—aşa cum de mult nu s'a pomenit—atît moraliceşte, prin introducerea unui repertor select şi modern; cît şi materialiceşte, chestiune vitală pentru noi artiştii, recetele încasărilor serale crescînd surprinzător.

In aşa condiţiuni, subscrişii, societari şi stagiari, artişti ai Teatrului Naţional local, vă rugăm respectuos d-le Ministru, să bine voiţi a ne lăsa şi pe viitor, pe d. Sadoveanu, în mijlocul nostru—mai ales acum cînd instituţia a păşit pe o îudrumare atît de fericită, datorită împrejurărei că d-sa a ajuns a ne cunoaşte în nevoile şi aspiraţiile noastre, iar noi a-l stima şi a acorda tot concursul nostru necondiţionat, unui om ca d-sa, atît de bine dotat cu însuşirile ce se cer pentru conducerea acestei instituţii de cultură naţională.

Vă mai rugăm asemeni, Onor. D-le Ministru, să bine voiţi a ţine seamă că aceasta e prima intervenţie a noastră respectuoasă către autorităţile superioare întru atît suntem de satisfăcuţi, sub toate raporturile, de actuala direcţie care s'a identificat atît de mult cu noi, în cît facem un tot armonios şi indistructibil.

Bine voiţi etc.

Societari: (ss) A. Pruteanu, A. Georgescu, Ect. Petrone, C. Ionescu, M. Pella, M. Popovici, G. Cîrjă, St. Dragomir, P. Petrone, V. Cuzinschi, N. Demetrescu-Radu, Z. Condurato, I. Profir, V. Boldescu, C. Momuleanu, Ver. Cuzinschi, C. B. Penel, Euf. Momuleanu.

Stagiari: M. Profir, A. Cîrje, M. C. Ionescu, M. Marcelian, D. Dimitriu, N. Beligan, G. Slavnicu.

❑ *D. Grecianu a cerut ministrului Domeniilor să înlocuiască pe cei doi avocaţi ai statului din Iaşi.*

— Eu nu înlocuesc funcţionari stabili, a respuns d-lui Lahovari.

❑ D. C. Stere va publica un manifest către alegătorii col. III Iaşi, în care va anunţa că opoziţia din localitate a hotărît să-i sprijine candidatura la acel colegiu.

Domnul Stere va declara în manifest, că va renunţa la candidatura sa, dacă ţăranii de comun acord, ca acum patru ani, vor indica ei, neturburaţi de nimeni, pe candidatul lor.

❑ Camera de punere sub acuzare a respins astă-zi apelul neguţitorului falit Max Schünrer, de a fi pus în libertate provizorie.

❑ **Politica la Huşi.**—Incă nu s'au hotărît definitiv nici în o tabără politică atitudinea de luptă.

La carpişti s'a aşteptat venirea prefectului Teleman, care zăbovia la Bucureşti, şi producînd nelinişte între prieteni. Carpiştii din loc şi-a combinat o listă de candidaţi, cari nu va rămînea astfel, întru cît centrul voeşte să le impună 2 candidaţi străini, mai ales după ce s'a bătut toba că la Fălciu sînt foarte tari în colegii foarte mici. Dacă am da loc la culise, apoi se desinează o luptă surdă între elementele junimiste şi Filipiciane. Aşa de pildă se zice că s'a făcut o înţălegere pe sub mînă cu P. Michiu cu Popovăţ să sprijine pe Teleman, şi să scoată de pe listă pe d. Pivniceriu, care a rămas singur şi voeşte a impune pe Gr. Vericeanu, ameninţînd. De la Primărie se arată 2 nemulţemiri, Gh. Berea cere pentru el primăria; nu mai puţin şi Gr. Vericeanu, ca fost primar, şi cuvîntul de ordine e că Iorgu Gociu nu va fi primar, fiind sfeterisit la vot.

Că Telemaniştii sînt tari la Fălciu e mai mult o legendă şi cine cunoaşte listele vede că mai puţin ca altă dată, astăzi Telemaniştii nu se pot lăuda că sînt tari.

— La liberali sînt 5 fracţiuni de partide, după rolul persoanelor politice: agrarienii susţinuţi pe faţă de Gh. Corbescu cer 2 locuri: Gr. Perticariu la col. III şi Varlaam la col. I; fraţii Dobreni îşi păstrează cercul lor, de şi au declarat că nu vor eşi din cuvîntul şefului; grupa Leonida-Gheorghiu fac rezervă asupra direcţiei de la Fălciu şi se opun unei candidaturi a dr. N. Lupu; grupa dr: I. Munteanu-Răşcanu, cer pentru ei precăderi; în fine Cişman Lupu au luat poziţie hotărîtă de a lupta cu ori-ce preţ contra guvernului, intrînd în tratative cu democraţii. Ei par a susţinea pe dr. Lupu la col. III; şi Cişman la col. II Senat. Cuvîntul hotărîtor va fi după 14 Ianuarie, cînd vor avea consfătuire în faţa d lui Ionel Brătianu.

— In sfîrşit prietenii nostri de la Fălciu s'au pus pe lucru. In urma conferinţei ce d. Gh. Ghibănescu a ţinut la clubul democrat, Duminecă 2 Ianuarie, la care conferinţă au asistat foarte mulţi prieteni din oraş şi din judeţ, prietenii au avut o consfătuire, şi s'a discutat asupra mijloacelor de luptă.

S'a hotărît ca să se dea lupta pe numele şefului din localitate şi în vizita ce i-a făcut d. Ghibănescu la Roşeşti, a găsit pe d. Cerquez în foarte bună dispoziţie de a intra în luptă. Odată lupta angajată pe numele şefului, s'a convocat comitetul executiv pe Duminecă 9 Ianuarie şi se va cere avizul asupra luptei ce se deschide.

Se ştie că comitetul executiv al partidului conservator-democrat la Fălciu se compune din tot ce are partidul mai notabil în oraş şi la ţară, căutîndu-se a se da fie-cărei localităţi glasul său în comitet, căci partidul fiind mai mult rural, s'a dat alegătorilor rurali de la toate colegiile atenţia cuvenită.

După consfătuirea în comitetul executiv se va începe de fapt campania, care va fi condusă de însuşi d. T. Cerquez, şeful de la Fălciu.

Septămîna aceasta se vor fixa definitiv şi listele de candidaţi; dar ceia ce putem spune de pe acum e că lupta va fi aprigă la toate colegiile şi mai ales la col. III. **Rep.**

❑ Se dă ca sigură numirea d-lui căpitan Roiu, ca comandant al companiei jandarmilor pedeştri, locul defunctului căpitan Ghidionescu.

❑ Liberalii bătrîni şi tineri din Iaşi, au luat parte ieri seara, la un dineu pe care l'a oferit d. deputat Ath. Gheorghiu, la d-sa acasă, str. An. Panu.

❑ D. G. Cristofor, din comisia interimară, a fost detaşat cu controlul serviciului contencios şi d. Erbiceanu, la consiliul de higienă.

❑ Naţionaliştii vor susţinea urmă toarele candidaturi la Iaşi: domnii N. Iorga, Abgar Buicliu şi Corneliu Şumuleanu, la col. II, A. C. Cuza colegiul III.

❑ Sub-comisarii, cari au felicitat pe noul prefect de anul nou, s'au cotizat pentru a oferi un praznic alegătorilor din col. II Cameră, secţia V.

Praznicul va avea loc Luni seara, la cîrciumarul Agapi, str. Brânduşa.

Aviz alegătorilor!

❑ Domnul Al. Werner, copist la Creditul Urban va fi numit magistrat stagiar la secţia I-a a tribunalului Iaşi, în locul vacant.

❑ Domnul D. Zarifopol, căruia i s'a oferit postul de comisar al Creditului Urban, a refuzat postul.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, a plecat aseară la Bucureşti.

I. P. S. Sa nu se va reîntoarce de cît la sfîrşitul lunei.

❑ Azi dimineaţă toţi şefii de serviciu de la primărie s'au prezentat d-lui Grecianu, preşedintele comisiunei interimare.

❑ Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat, că în comuna Bosia s'au declarat patru cazuri de difterie.

Bolnavii au fost trimeşi la spitalul din Ungheni.

❑ Autorităţile au fost înştiinţate, că alaltă-eri noaptea un incendiu a nimicit moara lui Moise Goldemberg din satul Dachi comuna Bosia.

Pagubele cauzate de incendiu întrec suma de 6000 lei. Moara era asigurată la societatea „Agricola".

Se crede că focul a fost pus de răi făcători.

❑ Consiliul comunal din Tg. Frumos a fost disolvat.

❑ Spectacolul din astă-seară de la Teatrul Naţional se va începe cu piesa „Punctul Negru", după care va urma „Sacrificiul".

❑ **Şcolare.**—S'au făcut următoarele transferări:

D. Gh. Rotariu, învăţător la Caueşti-Scheea, la Chetreşti (Vaslui); Gh. Tomşa de la Gura Idrici, la Roşieşti, judeţul Fălciu; D. Savinescu, de la Grumăzeşti (Neamţ) la Topile—Valea Seacă (Suceava); Petre Ştefănescu de la Deleni, Ghyka (Botoşani), la Vorniceni (Dorohoi); d-ra Aristia Petrescu, de la şcoala de fete No. 4 din Botoşani, a fost transferată la şcoala No. 3 de băeţi, din acel oraş.

— D. Eugen Mitru de la şcoala de aplicaţie, de pe lîngă şcoala normală din Iaşi, a fost rechemat la postul său de la şcoala de băeţi No. 3, din Piatra-N.

— Direcţia cassei de credit şi ajutor a corpului didactic, a făcut cunoscut că, pe baza deciziei pe care a luat'o consiliul de ad-ţie al acestei case, membrii doresc să ceară un împrumut pentru construirea, sau cumpărarea de casă de locuit, că contractele de asigurare asupra vieţei, nu se pot face de cît prin intermediul casei; pentru a contracta împrumutul, membrii casei vor trebui să probeze că au contractat, prin intermediul casei, o asigurare asupra vieţei pentru o sumă echivalentă cu împrumutul cerut.

Alte contracte de asigurare, nu se vor primi.

❑ Printre revizorii şcolari cl. I, următoarea mişcare s'a făcut: d. C. Ficşinescu de la Botoşani, a fost mutat la Buzeu, iar d. P. Stoica de la Dorohoi la T.-Severin.

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI şi APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentant: Sam. Löhl, Bucaresti.

❑ **Alaltă-eri seara, trenul de marfă No. 812, care plecase din Tg.-Frumos, a suferit o stricăciune.**

Trenul plecase din gara Tg.-Frumos, cu două maşini pentru a urca dealul Ruginoasei. La un moment dat s'a rupt cupla de la maşina înaintaşă. Mecanicul, din fericire, a observat la timp şi a oprit trenul, făcînd reparaţia necesară,

❑ **Judiciare.**—Eugen Dron, fost elev în clasa VI-a a liceului din Iaşi, a trebuit să lepede uniforma de licean şi să îmbrace pe acea a puşcăriaşilor.

Exclus din liceul naţional din Iaşi, pe timp de un an, pentru purtări rele, Dron falşifică un certificat şi se înscrise în cl. VIII-a a liceului „Matei Basarab" din Bucureşti.

Descoperit şi dat judecăţii, Dron fu condamnat la 1 an închisoare, pedeapsă ce-a fost întărită astă-zi de s. II-a a Curţii.

— Insemnatul proces de revendicare a moşiei Hudeştii-Mari, proprietatea d-lui Jean Frank, urma să se judece astă-zi la secţia I-a a Curţii, dar s'a amînat, prin aplicarea art. 151, la 3 Februarie.

— Următoarele procese au fost fixate pînă acum spre a fi judecate în sesiunea Curţii cu juri: 15 Ianuarie, C. Topor, pentru asasinarea lui M. Taman; Gisela Lupu (lipsă), pruncucidere; 17 Ianuarie, Gh. Pascariu şi alţii, tîlhării; 18 Ianuarie, psaltul Ipate, omor săvîrşit dar neisbutit.

❑ La Circul Sidoli — Teatru Pathé Frères — se reprezintă astă seară Sămbătă, un program nou cuprinzînd cele mai alese subiecte cinematografice.

Iată unele din aceste subiecte:

Prin Holanda — interesante scene de călătorie.—Generozitatea unui soţ. Scene teatrale. — Locţiitor de medic, scene humoristice.—Moisi scos din apa Nilului. Reconstituire după legenda biblică. Violina bunicului, scene teatrale dramatice.—Automatul acrobat, scene artistice de variété.—Capriciile căsătoriei, scene comice de moravuri pariziane.—Moravuri şi obiceiuri Maleziene (Nordul Australiei) scere şi vederi luate după natură.—Prindeţi hoţul!... scene comice.

Noul progrum se închee cu reapariţia simpaticului Max Linder în noua sa creaţiune comică: Max nu se în soară.

Mîine Duminică matineu la 3 ore ziua şi mîne Duminică seara reprezentaţie obişnuită la 9 ore.

Ultima oră

Bucureşti 8 Ianuarie

Atitudinea consiliului comunal

Bucureşti.—După cum se ştie, consiliul comunal al Capitalei a refuzat de a demisiona. D. Marghiloman ceruse de la primărie oare-cari dosoare, pena provoca disolvarea consilului.

Acum însă primarul Capitalei refuză de a pune la dispoziţie acele dosare, ministrului de interne.

Această atitudine a fost luată în ultimul timp, pentru că demisionînd, să nu se zică că, de frica acelor dosare, consiliul a demisionat.

Greva din Viena

Viena.—Lucrătorii technici şi orchestrele de la teatrele particulare din Viena, s'au pus în grevă, cerînd sporirea salariilor.

Balotagiile de mîini

Bucureşti.—Mîine vor avea loc la Constanţa şi Sulina, alegerile de balotaj, pentru comună.

La Constanţa, lista liberală s'a retras.

La Sulina se fac foarte mari ingerinţe din partea autorităţilor.

Furtuni pe Marea Caspică

Batûm.—O furtună foarte violentă s'a deslănţuit pe marea Caspică; apele mării au distrus un zagaz şi au năvălit într'un liceu şi într'o temniţă. Prizonierii au fost salvaţi.

Lupte cu răsvrătiţii

Constantinopol.—Ziarul „La Turquie" află că lupta în contra răzvrătiţilor lîngă Efa şi care a început la 15 mai ţinea încă eri. Trupele au avut 80 morţi şi 80 răniţi.

Perderile răzvrătiţilor ar fi foarte mari.

Nouă donaţie a lui Carnegie

Washington.—Miliardarul Carnegie a dăruit încă 10 milioane institutului înfiinţat de el.

Pănă acum Carnegie a dăruit acestei instituţii, 25 milioane dolari.

Inmormîntarea unor victime

Kiel.—Inmormîntarea celor trei victime ale catastrofei Vasului submarin No. 3, a avut loc azi, fiind de faţă principesa de Prusia, şi cei doui fii ai sei.

O mulţime foarte numeroasă a însoţit cele trei cosciuguri pănă la gară.

Societatea anonimă „Olea"

IAŞI

CONVOCARE

Adunarea generală extra o dinară a acţionarilor este convocată pentru ziua de 25 Ianuarie 1911, la sediul societăţei în Iaşi, strada Zugravilor No. 66, a vrele 3 p. m.

Ordinea de zi este:

Modificarea articolului 20 din statut în sensul că, în loc ca exercitiul anual să înceapă la 1 Ianuarie şi să sfîrşească la 31 Decembrie a fiecărui an el se începă la 16 Mai şi să sfîrşească la 15 Mai a fie căruia.

Domnii acţionari cari doresc a participa la această adunare, vor trebui să depună acţiunele lor pînă la ziua de 21 Ianuarie 1911 inclusiv, la casa societăţei.

Cinci acţiuni dau drept la un vot. Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine şi alte cinci ca mandatar. Acţionarii nu pot fi reprezentaţi de cît printr'un acţionar. Femeile, minorii, interzişii, persoanele morale, vor puţea fi reprezentaţi prin mandatar, care nu va fi acţionar. Procurele vor trebui depuse la sediul societăţei cu 3 zile libere inainte de ziua fixată pentru adunare.

Preşedinte.

Const. Crupensky.

Consiliul de administraţie

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 5 Februarie a. c. se va ţine în camera acestei Primării licitaţie publică orală pentru vînderea următoarelor locuri:

1) Locul în suprafaţă de 333 1/4 m. p. situat în colţul format de Bulevardul I. C. Brătianu şi Mahalaua Sf. Ştefan.

Licitaţia va începe de la 3 lei de m. p.

Cauţiune provizorie de 100 lei.

2) Locul în suprafaţă de 620 m. p. situat în Ţicăul de Jos între proprietăţile d-lor V. Neculau de 19 bis, Franţ Iosef şi o hudiţă fără nume.

Licitaţia va începe dela 25 bani m. p.

Garanţie provizorie 25 lei.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea Comptabilităţei publice sunt aplicabile ccestei licitaţiuni.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie care zi la serviciul Administrativ.

No. 89 1910, Ianuarie 3

Lemne de foc

Fag, Carpen despicături, se vînd cu preţuri convenabile la depozitul D-lui

Isidor Bril

Şoseaua Moara de Foc No. 30

La cerere se trimete la domiciliu Comenzile se pot adresa şi prin poştă.

De Inchiriat sau de Vînzare

Caselé mele din Iaşi strada Palade No. 8, sunt de închiriat s'au de vînzare, cu începere de la 26 Octombrie 1911.

Doritorii a se adresa la d. colonel Vrabie, strada Ralet, sau la d. colonel Vrabie, strada Ralet, sau la d. Cernătescu str. Păcurari, ori la mine proprietarul, în Bucureşti.

Th. Crivăţ

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele: **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se invelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi alte produse în loc de Franzbrantwein **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA „DIANA“, este minunat înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Droguerile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul şi Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al:
Curţei Imperiale Ruse
Curţei Regale Romînă
Curţei Regale Muntenegru
şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge: **prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele**

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentat general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

Piane şi Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: Of 50 c.
Raymond GARIEL,
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

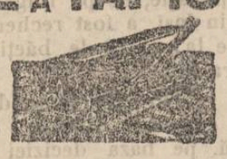

GRILLAGES 1 m. de haut. le rouleau Of 30.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

11 şi 12 Ianuarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz întreg	Lei	20,00

Tipografiia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII – No 1203 Marți 11 Ianuarie 1911

Guvernul și funcționarii

Sunt cuvinte pe cari unii barbați politici le rostesc în public într'un moment de surexcitare, și pe cari apoi, cu timpul, le regretă sau le contestă exactitatea.

Celebrele vorbe „forța primează dreptul“ atribuite lui Bismark, au fost contestate de marele Cancelar în ultimele momente ale vieței sale.

Lui Al. Lahovary, de asemeni la 1871, în timpul unei mișcări populare antidinastice din Capitală i s'au atribuit cunoscutele cuvinte „mitraillez moi cette canaille“!

Căți-va ani mai pe urmă pentru a desminți aceste cuvinte, Alexandru Lahovary scrîea în ziarul „L'Indépendance Roumaine“: „Ministerul Lascar Catargi din care mă onorez că am făcut parte, n'a ucis pe nimeni, nici chiar „canalia“ și proba este, că ea e încă în viață și mai înfloritoare ca ori cînd“.

Și șefului junimiștilor, i se atribue oare-cari cuvinte, pe cari împrejurările actuale ni le readuc în minte.

Era vorba de presiunile și teroarea exercitată de d. Carp asupra funcționarilor, cu ocazia unor alegeri parlamentare. I se imputa guvernului, că ar fi abuzat de puterea sa, pentru a smulge voturile funcționarilor—și că ar fi înlocuit pe toți acei bănuiți că ar fi votat cu opoziția.

Și atunci d. Carp s'a rîdicat și în numele guvernului a declarat „funcționarii n'au dreptul să voteze de cît pentru guvern, căci sunt salariați“.

O adevărată furtună, a rîdicat în Parlament și în țară o asemenea declarație. Nici un barbat politic nu avusese îndrăzneala pînă la d-sa, să proclame de pe banca ministerială cu atîta seninătate de suflet, robia politică a funcționarilor publici.

Mai pe urmă, se vede că însuși d. Carp a regretat vorbele sale, căci în programul seu, între alte reforme ce le-a considerat ca absolut necesare bunei desvoltări a Statului, a înscris și principiul stabilității tuturor funcționarilor.

Dar, d. Carp n'a avut parte să-și realizeze mai nimic din ideile sale. Temperamentul seu, mai mult de cît împrejurările politice, l'au ținut departe de guvern, ani d'a rîndul—iar cînd i s'a înlesnit situația de a fi la guvern, a făcut tot ce i a stat în putință să se scape de sarcina grea a guvernării.

Totuși, d. Carp n'a renunțat la ideile sale; cel mult le a complectat și modernizat, așa că în fața lumei politice, ori cît l'a îmbătrînit vremea, apare ca un vecinic visător, ca un mare idealist politic...

Dar cîtă deosebire între ideile d-lui Carp, și faptele cari viu să le desmintă! Democrat în concepții—șeful junimiștilor apare ca cel mai reacționar în făptuiri; nobil și generos în idei—bătrînul șef de guvern, devine brutal, ba chiar și odios în acțiune. Incetul cu încetul principiile cari par a'l fi călăuzit toată viața, dispar, se evaporează pe nesimțite — și în locul omului civilizat, a barbatului politic modern, ni se înfățișează în toată făptura sa, tipul autoritar al despotului, al zugrumatorului!

. . . . . .

Abea instalat la guvern, d. Carp, s'a isbit în primul rînd de funcționari, pe cari legile îi fixează în slujbele lor—și pe cari nu-i poți scoate din locurile lor—fără a nu modifica mai întâi legea, care i-a creat și fixat. Ei bine, ce credeți că hotărește d. Carp, cu toți colegii săi din guvern? Punerea în afară din lege a tutulor acestor funcționari, cunoscuți ca avînd credințe politice liberale, pentru că funcționarul nu trebue să aibă alte credințe politice, de cît acele ale guvernului!

Și să nu ni i să spună că răspunderea trebue să cadă numai asupra miniștrilor de rezort,—de pildă a d-lui C. Arion,—dacă ne gîndim la cele ce voiește să făptuiască cu funcționari superiori de la Ministerul de Instrucțiune publică.

Acolo, unde d. Carp nu vrea nimic să se făptuiască, nimic nu se făptuește! D-lui Carp i s'a dat guvernul, dar nu i s'a dat și puterea morală de guvernare. Puterea aceasta trebue să-o ai, prin tine însuți și înainte de a fi guvern. Și cînd n'o ai, atunci o înlocuești cu puterea brutală, recurgînd la constrîngerea conștiințelor și la calcarea legilor!

Și exemplul de sus—care se vede irijat astă-zi în principiu conducător, de menținere la guvern, se întinde în toate colțurile țărei și e imitat și cu mai mult cinism de subalterni, de acei administratori ideali, pe cari d. Carp, a doua zi cînd a luat guvernul a declarat solemn, că vrea să-i scoată de sub influențele și acțiunile politice!

A-ți auzit de sigur de ce-a făcut alaltă ieri modernul prefect al județului Iași?

Și-a adunat toți slujbașii prefecturui și le-a cerut tuturor demisiile—două zeci și șapte la număr—și fără a le da curs—le-a spus că le ține la dispoziție ca o dovadă de încredere reciprocă pînă după efectuarea alegerilor!

De sigur că sub influența unei asemenea săbii a lui Damoclès, guvernul și-a asigurat la Iași, sprijinul tuturor funcționarilor prefecturei, pentru a se învedera, în fapt ceia ce d. Carp a gîndit ca idee, ca una este a înscrie în program stabilitatea funcționarilor pentru a-i scoate de sub presiunile guvernelor și alta este a obține în lupta electorală voturile lor prin smulgerea demisiilor...

Ne prindem că pînă va apare articolul nostru și la cele alte autorități publice se va fi procedat tot la fel—așa că amicii politici ai guvernului, pot spune în gura mare și asigura la centru pe Miniștri, că au în buzunare prin asigurarea voturilor tuturor slujbașilor, cele 16 scaune parlamentare ale bătrînei Capitale a Moldovei!

O! nevinovata omenească, mari sunt nerozile tale!

Dar, în sfîrșit, ce putem conchide din cele spuse pînă aci?

Că tot democratismul guvernului d-lui Carp—este de paradă. Că nu are nici un fond de sinceritate și că din potrivă pe un mare fond de falșitate și ipocrizie se reazimă tendințile cele mai reacționare și retrograde ale guvernanților de azi.

Iar adevărata democrație, și dragoste pentru funcționarii de toate categoriile și de la toate autoritățile și instituțiunile publice, se găsește tot în sufletul și mintea marelui om politic, a d-lui Take Ionescu—șeful nostru,—care în ultimul seu discurs program de la Cameră, a proclamat principiul desrobirii tuturor slujbașilor, prin acordarea inamovibilității și înaintărei prin merite și concurs în toate funcțiunile publice.

Vespasian I. Pella

Loc democrației!

Coroana care *nu poate* **să se înșele, fiind-că** *nu trebue* **să se înșele, poate vedea acum cît de amarnic** *a fost* **înșelată, când i s'a spus că indicațiunile corpului electoral în favoarea partidului conservator democrat sunt și trebue să fie fără urmare, că poate deci să treacă peste ele, și că actul ei va fi ratificat de națiune.**

Acele indicațiuni *sunt* **cu urmare, și urmările se desfășură azi în toată intensitatea lor, mai puternice decît ori ce voință și decît orice impotrivire.**

Mișcarea de protestare, care merge crescînd ca o furtună, tărîind cu ea, într'un admirabil avînt, cele mai bune energii ale țărei, nu se va sfîrși decît cu mizerabila prăbușire a guvernului.

Pînă atunci, liniște nu poate fi.

Pînă atunci, democrația nu va desarma.

Pînă atunci, suveranitatea națională, brutal provocată și violent nesocotită, nu va înceta să se afirme spre a se impune pentru totdeauna respectului tuturor.

Măreața întrunire de eri, cu bărbăția cuvintărilor rostite și cu clocotirea însuflețirei a miilor de cetățeni cari au aclamat pe oratorii noștri, e o dovadă că națiunea e hotărîtă mai mult ca oricînd să rămie credincioasă voinței ce a invederat-o de a se guverna prin ea însăși.

Astăzi mai ales, cînd poate măsura toată întinderea și gravitatea primejdiei de care sunt amenințate libertățile noastre constituționale, fără de cari nici țara nici păturile sociale în parte nu pot munci cu sper și să propășească, națiunea e ferm decisă să nu ratifice o încredere pe care n'o împărășește și n'o poate împărtăși.

Ce vrea mulțimea aceasta imensă, în capitală și în toată țara, ce strigă ea, ce cere ea, în întruniri grandioase și în manifestațiuni imposante?

Vrea ca voința ei, călită în toate nevoile, oțelită în toate suferințele și luminată de toate speranțele ei, să fie ascultată.

Așa va fi.

Loc democrației!

Respect suveranității naționale!

PULSUL NAȚIUNII

Cine a văzut marea manifestare făcută de cetățenii Capitalei pentru partidul conservator-democrat, Vineri 7 Ianuarie, entusiasmul ce a domnit în public și mișcarea de stradă din fața clubului; cine a văzut acea masă compactă de cetățeni, toți alegători, *care în rînduri dese au inundat străzile în piața Teatrului Național, și cine își leagă aceste fapte concrete, cu vorba emfatică a d lui Marghiloman că a simțit pulsul noțiunii, că bate pentru guvern, rămîne uimit și se întreabă care va fi sfîrșitul guvernului, care abia s'a instalat la cîrmă?*

Carpiștii, care n'au condus luptele politice de 15 ani, ci au trăit din mila liberalilor și s'au folosit de boala organică a partidului conservator, se găsesc în fața unor situații de fapt, care îi zăpăcește. Ca și cum ar fi înviați din mormînt, ei asistă la o lume nouă, la moravuri schimbate despre care ei nu și dau samă.

Tîrîți de curent ei vor fi debordați, căci nu e prudent să se dea trebile statului pe mîna celor înviați din mormînt. Dacă Isus a înviat pe Lazăr, Evanghelia nu ne mai spune ce a făcut Lazăr după înviere. Chiar Hristos a dus o viață ideală nimă lui Toma.

Așa și cu Carpiștii. Transfigurați după o înviere politică, căci ei erau morți de 15 ani, s'au trezit în fața unei țări cu totul schimbată. Pe cînd trăiau ei, se zice că funcționarul trebue să voteze cu guvernul, căci slujbașul era numit de guvern. Locurile stabile prin lege erau prea puține. Prefecții se prezentau la miniștri cu liste de proscriși și miniștrii se executau. Azi asemenea lucruri nu mai sunt și guvernul d-lui Carp stă cu mînele încrucișate neștiind ce să mai facă.

Și-a numit prefecți nu oameni pentru administrație, ci pentru a face alegeri, ca și cum slujba de prefect stă în aceasta. Ce administrație va face P. Sfetescu la Tulcea, unde din ziua I-a a amenințat lumea cu urgia regimului? Ce administrație va face Lupu Costachi la Tecuci, el care și-a luat sarcina a conduce alegerile în 2 județe?

Acest lucru e tot semn de modă veche, cu care învioții de astăzi vin să asaneze țara.

Prefecții regimului se vor izbi de rezistența cetățenilor, căci ce poate face un prefect, care nu mai are mîna de a lovi în slujbași, iar sufletele cetățenilor nu le-a cucerit, căci nici nu-i cunoaște? Chiar țărănimea de astă-dată nu se va lăsa înșelată de administrație, care va prinde minte de a nu se face unelță în mîna guvernului, de oare-ce dînsa nu e creațiunea guvernului de azi, nici a celui de eri, ci e creată pentru țară, nu pentru partide.

Cu prefecții de azi fără mîni, fără picioare în administrație, va fi însăși opera de înviați din mormînt, ce va crede că face guvernul d-lui Carp, violentînd voința poporului.

Dacă Coroana a crezut că înviind din mormînt pe d. Carp va slujii țării, e că a voit să arăte celor înviați, că viața terestră li s'a închis și că ar face mai bine să se lepede de ori-ce veleitate politică. Țara nu se administrează cu înviați ca Lazăr și arătîndu-se neîncrezătoare ca Toma va merge cu acei ce sunt carne și oase din trupul ei: democrația modernă.

Napoleon după Elba a împărățit 100 zile; Hristos după înviere a dănuit pe pămînt 50 de zile; cam așa va fi și guvernul Carp, va dănui atîta cît vor ținea alegerile, pentru a se rîdica apoi la ceriu, ca de acolo să vază cu mirare de noile schimbări ce s'au operat pe pămînt în masa noțiunei romîne.

Nici nu putea găsi Coroana mai bun guvern pentru alegeri de cît pe d. Carp, că așa supt cel mai slab, țara să se manifesteze cel mai tare.

Da; noțiunea romînă are un puls politic, dar acel puls nu bate pentru guvernul Carp, căci pentru înviații din mormînt nu e cuminte ca să mai bată inima unui popor.

***

IN FAȚA ȚARII

Acum sărbătorile au trecut și cu ele și zabava ce a pus fieșe care cetățan în acțiunea de avut contra guvernului Carp. Mîne parlamentul liberal va fi disolvat și întreaga năzuință a guvernului aratată. Cetindu-se decretul de disolvare se va indica în același timp și data alegerilor, deci însuși guvernul va declara că este deschisă campania electorală.

Incheiată situația guvernului Carp, față de Coroană, abia acum se deschide față de țară.

Și guvernul Carp trebuie să-și desvolte programul, pe baza căruia cată să guverneze, căci se știe că n'a venit pe nici o bază de program. Venit la cărmă prin încrederea Coroanei, ca cumpăneală între noi și ei, față de liberali, d. Carp mai mult ca totdeauna va da dovadă țării că pe d-sa nu-l interesează ideile, ci face joc de persoane. Tot se spunea de cei aproape cunoscători ai felului de a fi a d-lui Carp, că la d-sa ideile nu joacă nici un rol, că e capabil să facă ori ce voltă programistă, numai cercul său îngust de prieteni să acapareze puterea.

Și s'a tăcut dovadă. In 24 ceasuri d. Carp a trecut de la o extremă la alta. Inaintea comitetului executiv d. Carp a schițat o *tablă de materii*—cum a zis șeful nostru, bună de trimes la paginația cărții, de și cartea la care te trimete titlurile din tabla de materie, este pur democrată, contra căreia au protestat ca nesocotită la Cameră. Cînd un șef de guvern se lasă înșelat așa de ușor, și se joacă de-a ideile nepătrunse și nestudiate, ca cum ar fi la o partidă de cărți, proastă idee își face țara de dînsul! Și dacă de astă dată nu vom ceti prosa d-lui Carp în Monitorul Oficial ca la 1888, presa de partid va cepe mai democratic programul conal d-lui Carp, iar țara va rîde cu hohot de această schimbare la față pentru alegeri.

Pentru program deci nici un credit față cu țara, căci țara nu poate pune temeiu pe toate ideile proferate de d. Carp în graba puterii.

Alt punct de vedere al țării față de guvernul Carp, este că d-sa crede a guverna cu administrația ingerînd în alegeri. Lipsit de organizări politice în foarte multe județe, d. Carp nu poate da nici Coroanei nici țării organul necesar de guvernare: *partidul.*

Ieșit din o fuziune *voită* și *calculată*, guvernul Carp poartă în sînul său germenele descompunerei și slăbăciunii sale. In țară însă foarte multe organizări l'au părăsit din momentul ruperei fuziunii. Partidul nu se recunoaște în d. Carp și țara asistă la acest ciudat spectacol; Coroana dă puterea unor clici de persoane fără să țină samă, că aceste clici de persoane n'au partid în țară. Și cînd zic partid înțeleg că în ori-ce ungher al țării să fie organizate comitete, cluburi, închegate persoane, cari să poată lua răspunderea administrației țării.

Din acest punct de vedere guvernul Carp e condemnat de la început, privit cu neîncredere, căci nu este izvorît și născut din nevoile țării, și sfîrșitul său se întrevede. In așa goluri mari guvernul Carp e silit să recolteze ce se va întîmpla, de unde se va întîmpla pentru a face față țării că are oameni. Dar transfugii politici, ori cîți ar fi, veniți la dînsul fiind la putere, vin de dragul lor, nu de al lui, și vor fi germene de sfadă și de certe.

Și apoi țara vede și asistă la procesul de răpunere al elementelor *pur* conservatoare de cele *curat* junimiste. Din prefecții numiți mai mult de patru cincimi sînt junimiști și unde nu s'a putut s'a dat lupta pe față pentru răpunere. Tot ce a stat în amorțire de 16 ani, azi e scos la iveală, căutat cu luminarea pentru a se pildui țării, că d. Carp ține să guverneze cu ai lui, pentru ai lui și cu învingerea tuturor acelora ce i-au stat în cale.

Dar ce e condemnată țara Românească să slujască de piatră de încercare și de năzuință unui guvern Carp, nepopular, fără rădăcini în țară. Cel mult în 6 săptămîni, țara va ști că guvernul Carp a fost o *fantomă regală* pusă ca să ușureze cu un ceas mai înainte venirea și întronarea definitivă a democrației la cîrmuirea acestui norod romînesc.

Și acum cînd guvernul Carp rămîne cu întreaga sa răspundere în fața țării, țara își are cuvîntul său... la urne.

O MANIFESTAȚIE

Incidentul de la teatrul din Iași

Domnișoara Francesca Rozan, o tînără absolventă a Conservatorului din București, petiționase acum cîtva timp ca să fie primită gagistă la teatrul național din Iași.

Domnișoara Rozan, d'intr o familie de evrei, cari a dat țării foarte mulți oameni talentați, pictori, matematiciani, literați, polemiști—n'a făcut taină din viciul ei de naștere: a spus că ie evreică și comitetul teatral nu-i a respins petiția pe această chestie, nici n'ar fi putut-o face, în vedere că legea nu pretinde ca actorul sau actrița unui teatru subvenționat, să fie romîn sau străin încetățenit.

Comitetul teatral, după ce a supus pe d ra Rozan la trei audiții, a decis, în unanimitate, primirea ei ca gagistă cu un salar de 150 lei lunar.

Noua gagistă avea să debuteze ieri într'un lever de rideau, dar a fost împedicată prin o manifestație studențească, prin fluerături cu sirene, prin huidueli și înjurături.

Se cuvine să insistăm un moment asupra acelei manifestații. Noi credem, că spectatorul, care și a plătit întrarea în teatru, ca și acel care a fost invitat să asiste la spectacol, sunt judecători și ai piesei și ai jocului artiștilor și, ca atare, în drept a-și manifesta mulțumirea prin aplauze, prin ovații, prin rechemări—și nemulțumirea prin manifestații contrarii.

Manifestația de Sîmbătă seara a fost de altă natură. Nu piesa a fost fluerată nici jocul de scenă—ci o chestie de principiu: profanarea scenei romîne, profanarea unui teatru subvenționat de stat, prin apariția pe scenă a unei evreice.

Dar de ce a fost fluerată artista? Manifestanții sunt aderenții naționalizatunci contra [illegible] a angajat o artistă de confesiune străină, de ce n'au manifestat contra legei teatrului, care nu prevede naționalizarea scenei?

D-ra Rozan a fost angajată de o lună de zile. Manifestația de protestare ar fi trebuit să aibă loc imediat, dar nu contra angajatei, care n'are nici o vină, care, de profesiune artistă, trebuia pentru existența ei, pentru pasiunea profesiunei, să se angajeze la un teatru—ci contra comitetului, care dacă s'ar fi opus, nici angajamentul, nici fluerăturile n'ar fi avut loc.

Vor fi unuii, cari vor aplauda în manifestația de Sîmbătă, un act de bravură și un act de patriotism. Noi nu vedem nici pe unul, nici pe celalalt. Vedem doar un act regretabil, căci ie foarte regretabil să supui pe o femee, pe o fată tînără, în plină desvoltare, a profesiunei ei, la torturile sufletești la care a fost supusă tînăra debutantă.

Naționalizmul în artă ie o prostie goală. Și nu noi am trebui să dăm drept de cetate acestui non sens.

Artistul nu-i un funcționar oare care căruia i se cer documente de naționalitate, spre a putea ocupa o slujbă. Artistul nu-i un funcționar al statului, ci talentul seu este slujba sa. Și cu cît acest talent va fi mai mare, cu atîta va resbate mai ușor, din țară în țară, peste țări și peste mări.

Mai ales noi n'avem dreptul să facem pe vameșii patrioți față de artiști și să-i întrebăm de pașapoarte. Amatorii și cunoscătorii de teatru din capitala Lumei, toată Franța entuziastă pentru teatru, a așternut flori pe calea triumfală a lui de Max, care n'are act de naștere francez. Nu huidueli, nici fluerături au salutat și salută pe marele artist al cărui leagăn a stat în Iași, ci ovații entusiaste, cari n'au fost mai puțin puternice la Comedia Franceză de cît la Odéon, la teatrul Sarah Bernhardt, de cît la cealaltă extremitate—la teatrul des Arts din bulevardul Batignolles.

Agatha Bîrsescu și-a văzut potretul pictat în foaierul de la Burg—cea mai desăvîrșită consacrare a talentului ei—și Viena artistică, în tot toiul erei Lueger, a venit să se descopere înaintea marei artiste—nu să fluere atentatul săvîrșit la „naționalizmul în artă“.

Am asistat, la Paris, la plînsetele de admirație ale unei săli arhi-pline, cînd Mărioara Ventura, cu pasiune febrilă, se stîngea în Dama cu Camelii...

Mama Mărioarei Ventura, fusese, ca evreică, societară a teatrului național din București, o altă evreică—Adela Werner—fusese societară pensionară a aceluеși teatru; între anii 1899—1902

a fost gagistă la Iaşi, Sabina Laxer.

Acum se flueră pentru naţionalismul în artă. Aşa a voit d. Cuza, aşa a fost.

Dar cînd se flueră artista nevinovată şi nu criminalii, cari au hotărît ca o evreică să poată păşi pe scena unui teatru subvenţionat, înţelegeţi bine ce fel de naţionalizm în artă se urmăreşte.

Noi am înţeles.

RIRIA

FLOAREA

Am căutat să pătrund, pe cît a fost cu putinţă, în însăşi esenţa floarei. Acum să vedem rolul, pe care ea îl împlineşte în viaţa omenească.

Omul fiind atras de tot ceea ce e frumos, nu putea da pace florilor, aceste perle de creaţiune, în afară de cercul admiraţiunei sale. Iată pentru ce, de la primul început al civilizaţiei, găsim cultivate florile în grădinile nobililor Egipteni de pe vremea celei dintăi dinastii din Valea Nilului.

Noi credem însă, că chiar din timpurile preistorice odată cu cea dintăi sclipire a inteligenţei omeneşti, cultura florilor a înfrumuseţat viaţa. Deosebirea care există între om şi animale a fost caracterizată în multe diferite chipuri Una din cele mai concludente este înclinarea omului pentru podoabe, găteli, din lumea vegetală, către care animalele n'au nici o simţire; astfel în cît omul ar mai putea fi definit, în afară de propoziţiunile ştiute ca: animal cu simţ religios, animal care utilizează instrumente, animal care cunoaşte focul, animal cu graiu articulat—şi, *„animal care iubeşte florile“*. Şi să se iee seama că nu se poate contesta de loc animalelor percepţiunea frumosului, ca să se susţie dar că lipsa lor de înclinare către flori se explică la lumea animală, prin lipsa sentimentului estetic. Dovada că animalele au simţul frumosului, o găsim în cele spuse mai sus, asupra frumuseţei barbaţilor sau femeilor în speciile ce alcătuesc un regn. Dar, dacă sufletul animalului nu este cu totul inaccesibil simţimîntului frumosului, tot aşa este incontestabil că acel sentiment, care-i provocat de aspectul floarei li i cu totul străin, ca şi acele pe care l nasc, răspîndesc formele artistice din jurul lor. Dacă muzica,—mai ales cea în tonuri minore,—face pe cîini să urle, cauza este în impresiunea auditivă, care lucrează de-adreptul asupra nervilor,—şi nu prin mijlocirea imaginilor, ca cea care pătrunde prin văz,—iritînd în mod displăcut.

Floarea,—ca şi peisagele frumoase, ceru 'nstelat, răsăritul, ac parte din lumea frumosului, care răsare din izvorul neistovit al naturei. Din toate aceste impresiuni frumoase, animalul nu poate percepe de cît pe cele date de fiinţe din specia lui, şi, bine 'nţeles, nu ca element general şi percepţie disinteresată, ci numai pentru trebuinţa, nevoia, reproducerei. Sentimentul estetic în întreaga lui întindere este o proprietate particulară a sufletului omenesc, şi, din acest sentiment izvorăşte de asemeni şi iubirea pentru floare.

Nu vom enumera toate întrebuinţările la care slujesc florile în diversele împrejurări ale vieţii. Voi observa numai că ele ne întovărăşesc clipele de bucurie ca şi pe cele de tristeţă.

Totuşi florile, prin înfăţişarea lor înveselitoare, prin culorile lor vii, prin parfumul ce 'mprăştie, nu par a fi destinate să celebreze durerea şi moartea—ele, care sunt de bună samă leagănul vieţii. Cu toate aceste sicriile morţilor sunt acoperite cu flori,—naturale sau artificiale, bine 'nţeles că tot forma şi culorile lor îmbodobesc mormintele. De altă parte, ele sunt nedespărţite de patul lehuzei care a adus pe lume o viaţă nouă, de lumînarea de botez şi de mîna miresei, serbătorind şi împrăştiind pretutindeni naşterea şi viaţa.

De unde provine această dublă întrebuinţare a floarei la scopuri aşa de opuse şi contradictorii? Pricepem pe acea a muzicei, ca izbucnire a vieţei şi lacrimă a morţii; căci ea are două feluri de a fi, major şi minor; cel dintăi înalţă sufletul, al doilea îl deprimă şi-l concentrează asupra lui însuşi.

Dar florile sunt aceleaşi toate; nici una din ele nu trăeşte nu surîde sau nu plînge mai mult de cît alta şi dacă modestul toporaş se ascunde în iarbă pe cînd trandafirul se deschide strălucitor deasupra frunzişului, dacă lăcrămioara aminteşte — cel puţin pentru ochiul romînilor stropul de lacrimă ce se desprinde din p eoapa mihnită, — această calitate nu este de loc în însăşi floarea, şi nu constitue de cît un simbol, de spiritul nostru alipit obiectului care prin el însuşi nu poate reprezinta durerea.

Şi dacă măcar cînd se manifestăm durerea prin flori, s'ar întrebuinţa numai din acele de care este legat simbolul tristeţei. Dar nu-i aşa. La înmormîntări carele funebre, dricul, nu sînt împodobite numai cu coroane de lăcrămioare de imortele sau toporaşi; ci de asemeni cu coroane de liliac, trandafiri albi, şi chiar de cei roşi.

Pentru a înţelege această dublă menire a floarei trebue să ne aducem aminte în afară de plăcere şi de durere, de un al treilea sentiment, mijlociu, care stăruie alături de ele, acel sentiment vag şi nedefinit care pluteşte între aceste două şi face să pătrundă în suflet durerea prin plăcere şi plăcerea prin durere, sentiment care deci este o îmbinare intimă de surîsuri şi lacrime de veselie şi tristeţă şi care se numeşte *melancolie*.

Cînd tînăra fecioară desprinde foile unei margarete, petalele rupte duc une ori în ele lacrimi care-i cad de sub pleoape; iar cînd doi îndrăgostiţi îşi dau unul altuia micuţa *Nu mă uita*, această floare nu simbolizează oare, în acelaşi timp bucuria de a iubi şi durerea despărţirei?

Se întîmplă ca muzica după ce a cîntat marşuri funebre, întorcîndu-se de la o înmormîntare să întoneze un marş triumfal. Pentru ce? Pentru că, după ce a condus mortul la ultima sa locuinţă, ea se reîntoarce la vieaţă, la mulţimea trăitoare, spre a reînvia inimile şi da puterile necesare luptei pentru existenţă.

In sunetele marşului triumfal par a se distinge cuvintele unui dicton romîn: „Morţii cu morţii şi viii cu viii“. Cel care a fost condus la groapă, trebuie să fie uitat chiar de către acei cărora le era mai aproape; trebue ca durerea să se liniştească şi îmblînzească schimbîndu se 'n melancolie.

Tot asemeni sînt şi florile sămănate pe morminte: Sînt simbolul vieţei împrăştiate pe morţi.

Z.

OAMENI ŞI LUCRURI

AGENŢIA...

In centrele civilizate ale lumei fluieratul are oarecare rost artistic şi oarecare îndreptăţire. Dar acolo actul de a fluera este o manifestare spontană, traducerea sinceră şi neprecugetată a unei păreri, a unei revolte care nu are altă cale de a se rosti. Cu deosebire în Italia—unde gustul artistic e atît de desvoltat şi unde producţiunea de artă e atît de fecundă—este aproape o tradiţie ca să-şi exprime cîte cineva din marele public anonim nemulţumirea sa personală, revolta ori neplăcerea — prin fluierări întocmai precum sentimentele contrarii se arată prin aplauze, prin aprobări tot atît de zgomotoase.

Autorii, compozitorii sunt obişnuiţi să audă în mijlocul unor entuziaste ovaţiuni—cîte o notă discordantă şi dizgraţioasă şi-i acordă atenţiunea cuvenită şi, poate, oarecare consideraţiune.

Lucrul e firesc,—de oare ce e vorba de manifestări spontane şi nu de personalităţi meschine, de [illegible] ori de acte plătite. Senzaţia de displăcere se îmbină cu senzaţia unui oarecare respect—căci e vorba, înainte de toate, şi de un gest de curagiu, chiar dacă tu, autor, suferi pe urma lui.

Aceasta se poate părea curios cui n'a avut prilejul să treacă prin asemenea momente de viaţă.

Imi revine în minte o amintire din anii de student şi de debutant în ale publicităţii.

Scrisesem pentru o tînără elevă a d-lui Dragomir—pe atunci debutant în ale profesoratului la conservator — o bucată poetică de recitat la o producţiune. Abia apărută în scenă, d ra B... fu salutată de un mic concert de fluerături şi strigăte. Din locul meu de stal abia putui să-mi dau seama de ce se petrecea. Cu încetul lucrurile se lămuriră. Unul din profesorii de conservatoriu — răposatul Titus C... organizase cu cîţiva din vecinii lui de teatru — acea mică manifestaţie, repede înnăduşită de protestările publicului — era o sală arhi-plină!—şi eleva putu să recite apoi în linişte bucata întreagă.

Dar pot mărturisi acum—după mulţi ani—că deşi brutală, manifestarea avea ceva onest prin spontaneitatea ei, indiferent de motivul personal care o provocase. Apoi, cînd nu ai încă două zeci şi cinci de ani şi debutezi, plin de iluzii şi aureolat de popularitate, de simpatii, —asemenea mici contrarietăţi sunt mai mult o distracţie decît un dezastru...

Pe atunci însă nu exista încă ceea ce cunoaştem astăzi sub denumirea şi sub forma unei „organizaţii“, — o adevărată agenţie de fluerături patriotice.

Am văzut funcţionînd o asemenea agenţie în diferite ocaziuni, —cu ocazia unei reprezentaţii a piesei „Manasse“, cînd autorul fu urmărit până şi în localul unei berării unde se retrăsese cu familia sa, fără să fie cruţat de această din urmă consideraţie măcar. Am văzut-o cînd a funcţionat în contra profesorului Bujor, care n'a putut obţinea un moment de graţie. Am văzut-o, mai acum un an, în sala Sidoli. E drept că de astă dată lipsindu-i ocrotirea poliţiei —esenţiala condiţie de existenţă pentru ea — numita organizaţie a dat bir cu fugiţii după ce a suferit o bătaie sîngeroasă.

In afară de brutalitate şi de laşitate — pentru că e anonimă şi sub scutul poliţiei — autoritatea ei de fluerări şi huiduieli nu poate dezonora pe nimeni şi va sfîrşi, mai curînd, ori mai tîrziu, să cadă prin propria ei banalitate şi micime.

E regretabil numai că nu s'a desvoltat încă la noi sentimentul *artistic* al fluieratului. Auzita-ţi cîndva pe cineva din public manifestînd contra unui artist prost? Niciodată! Niciodată! In schimb se predă la... universitate un curs de fluerături, pe care le-ar putea executa poliţia însăşi, în loc să le tolereze printr'o duioasă şi odioasă solidaritate.

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Sfidare.—Dacă ar fi să spunem adevărul,—găsim o oarecare notă de umilire în toată împrejurarea cu petiţiunea adresată ministrului de către societarii teatrului din Iaşi,—în favoarea directorului acestui teatru.

In primul loc nu crede nimeni în eficacitatea unei atari petiţiuni. Ministrul cetind-o, se va adresa din nou vre uneia din personalităţile cari trag sforile politicei locale. De la aceasta va fi informat cam de cîte *voturi* dispune fie care partid politic în rîndul semnatarilor petiţiuni în chestiune şi apoi va trage consecinţele, adecă va pune petiţia la dosar şi va reînoi promisiunea dată vre unui negustor oarecare de lemne ori de altă marfă.

Adecă la dreptul vorbind, ministrul şi acei care-i trimit numirile în alb au nevoie de petiţiuni şi memorii pentru a şti ce deosebire este între d-nii M. Sadoveanu şi Stamatiu?

De-aceea credem că singura forţă la care urmează să se facă apel în asemenea împrejurări este acea a opiniei publice, cu drept cuvînt revoltată. Ea nu va tolera batjocorirea unei instituţiuni, chiar dacă ar fi ca revolta ei să facă un moment să simtă instituţia însăşi pe caro o va ocoli cu dezgust.

*

Cel mai nou număr al „Faclei“,—No. 2, anul II conţine numai o bogată materie variată şi suggestive ilustraţiuni, —dar şi un document de un humor irezistibil: rezumatul petiţiunii de dare în judecată a „Faclei“ de către celebrul economist A. C. Cuza.

*

A apărut şi se află la librăria Socec „Complicele lui Heine“—alte dovezi în polemica Heine Grenier de Rodion. O broşură de 16 pagini, format mare, preţul 0.30 bani.

*

Autorul dramatic german Karl Hauptmann a terminat o mare piesă istorică: „Napoleon“.

*

La un anticar din Bergamo—Italia—s'au găsit un mare număr de comoo [illegible] Donizetti. Intre ele se găseşte şi o operă într'un act „Gabriella“.—dar fără libret.

*

La Opera Comică din Berlin se va cînta o nouă operă „Liebelei“ după o piesă cu acelaşi nume al lui Arthur Schnitzler. In distribuţia rolurilor figurează şi Jean Nadolowitsh în rolul lui Fritz.

Opera e compusă de Frantz Neumann.

*

STRUNA ZILEI

UNUI CANDIDAT

Cel mai îndărătnic candidat la postul de director al teatrului este c. c. Iancu S...

Ce să cauţi la teatru?
Te-am-tesc deşarte vise:
Prea eşti nou *în ale scenei*
Şi prea vechiu *pentru... culise.*

INFORMAŢII

Marele incendiu din strada V. Conta

— Amănunte complecte —

Un mare incendiu a isbucnit Sîmbătă noaptea în str. V. Conta No. 22,—incendiu care a cauzat mari pierderi proprietarilor caselor distruse şi chiriaşilor.

Incendiul a luat naştere la orele 12 şi un sfert noaptea, la casele d-lui M. Iacobovici, compuse din mai multe apartamente, din care o clădire în faţă cu două etaje şi care era locuită de patru chiriaşi, precum şi alte atenanse în curte.

Focul, se zice, că a luat naştere în următoarele imprejurări: o bătrînă, care locuia în fund în curte, se duse la privată cu o lumînare aprinsă; eşind de acolo, a uitat lumînarea, de la care nişte hîrtii ce erau în apropiere s'au aprins, iar de aci focul s'a întins la pardoseală.

In scurt timp, de jur împrejur, nu erau de cît flăcări.

S'a dat imediat alarma, înştiinţîndu-se autorităţile şi secţiile de pompieri, în timp ce, cei adunaţi la faţa locului, împreună cu cîţi-va servitori, au inceput a lua măsuri de precauţiune, scoţînd afară mobilierul din casele dinspre stradă.

Au sosit la faţa locului d-nii procurori Alfred Vincler, Ernest Aslan, comisarii Argintoianu şi Iordăchescu, Dan comandantul sergenţilor şi Ştefăniu ajutorul, precum şi un mare număr de subcomisari şi agenţi poliţieneşti.

La faţa locului se adunase o mare mulţime. Panica era foarte mare.

Agenţii poliţiei au luat măsuri ca să nu se fure din mobilele care se scoteau afară în stradă.

Pompierii au sosit sub conducerea d lui căpitan Sturza-Pavelescu şi au început lucrările de salvare.

Au mai sosit şi pichetele de incendiu de la regimentele 7 roşiori, 13 Stefan-cel-Mare, batalionul 4 vînători, precum şi un pluton din compania jandarmilor pedeştri, cari menţineau ordinea şi paza lucrurilor.

Cu toate ajutoarele pompierilor, din cauza vîntului care bătea, focul distrugînd întreg acoperemîntul de la casele din fundul curţii, s'a întins la acoperemîntul caselor cu două etaje din stradă.

In acest timp locatarii de la No. 24 şi 18 se grăbeau să şi salveze avutul, focul ameninţînd să se întindă mereu.

Pompierii faceau sforţări uriaşe, dar în zadar căci flăcările cuprinsese întreg acoperemîntul, şi se întindeau mereu şi mai ales că lipsa de apă era mare.

O biată bătrînă începu să plîngă şi să strige că a uitat în casă o casetă cu juvaeruri şi se repezi în casă cu mare greutate agenţii poliţiei au putut să o scoată pe biata bătrînă, care se vîrîse în mijlocul flăcărilor.

In casele din faţă locuiau următorii chiriaşi: I. Abramovici, arendaş de moşii, M. Grosman brutar, Z. Rapaport, droguist, Isidor Jurist, arendaş şi Isac Baraş librar; în curte locuiau: Haim Daniel croitor, Ştefan Prodanof precupeţ în piaţă, d-na Gheorghiu, telegrafistă şi Hascal Strul zugrav.

Focul a distrus întreg acoperemîntul şi tavanul, întinzîndu se apoi la casele cu No. 20, proprietatea lui Iancu Rechler. O parte din mobilier a fost scos afară în stradă; în acest timp au sosit şi oamenii din serviciul comunei cu sacalele cu apă.

Văzîndu se că focul ameninţă întregul şir de case de la No. 20 şi 18, pompierii au început să strice acoperemîntul pentru ca focul să nu se întindă.

Aci au ars apartamentele locuite de chiriaşii Adolf Jurist, asociat la Steaua Romînă, a cărui mobilier era asigurat la „Dacia“. Vîntul continua să propage flăcările şi mai departe, luînd foc şi acoperemîntul bucătăriei de la casele d-lui Cazaban, din strada Lascar Catargi.

Panica în acest timp era foarte mare printre locatarii de prin vecinătate, de oare ce ajutoarele pompierilor păreau zădarnice.

Simţindu se lipsă de apă, s'a dat ordin că din piaţa Unirei să se dea drumul apei ca să curgă în hidrantele instalate în strada V. Conta pentru ca pompierii să poată lua apă de aci.

Cu mare greutate în sfîrşit, pe la orele 4 dimineaţă, focul a putut fi localizat.

La No. 20, proprietatea d-lui Iancu Rechler, n'a ars de cît acoperemîntul.

Nu se ştie precis dacă focul a luat naştere în împrejurările de mai sus; unii afirmă că ar fi fost pus.

Casele de la No. 22, de unde a început incendiul, şi care după cum am spus erau proprietatea d-lui M. Iacobovici erau asigurate la „Dacia“ pentru suma de 86000 lei.

Celelalte ale d lui Iancu Rechler erau de asemenea asigurate.

Pagubile cauzate de acest incendiu întrec suma de 150.000 lei, de oare ce mare parte din mobilier de la ambele case n'au putut fi salvate.

Cu această ocazie, agenţii poliţiei au arestat mai mulţi pungaşi, care furaseră mai multe din obiectele scoase afară.

D. procuror Vincler a început cercetările, interogînd pe chiriaşi, dar fără nici un rezultat.

Din cauza vîntului care bătea eri ziua şi astă noapte, o parte din scînduri şi acoperemîntul dărîmat, s'a aprins din nou şi pompierii au fost nevoiţi să vină din nou şi să lucreze pentru ca nu cumva focul să se întindă din nou mai departe.

Azi dimineaţă pompierii au sosit din nou la faţa locului, de oare ce a început să se aprindă acoperemîntul de la casele cu No. 18.

Pentru a para orice propagare, pompierii au stricat acoperemîntul.

Cercetările pentru a se stabili responsabilităţile, continuă.

Comerciantul Tobias S. Fall, proprietarul magasinului de pierii, din strada Banu No. 2, venea eri în trenul expres de la Mărăşşti spre Bacău. In cupeu, pe banca din faţa lui se afla o d nă. In momentul cînd trenul a ajuns în staţia Adjud, atît d-na, cît şi Fall s'a întors spre fereastra vagonului, în acelaş timp. Acul de la pălăria d nei, în momentul cînd Fall vroi să se uite pe fereastră, îl lovi în ochiul drept, cauzîndu-i o rană gravă.

Ministerul instrucţiunei publice a respins demisia d-lui Ioan Dodon, din postul de revizor şcolar cl. II-a al judeţului Iaşi.

Eri, la ora 2 p. m., a avut loc înmormîntarea nenorocitelor victime ale ciocnirei de trenuri din staţia Bălteni: şeful de tren Vasile Plevitz şi frînarul Anton Mihai.

Cortegiul funebru a pornit din strada Zugravilor. Numeroşi cunoscuţi, precum şi întreg personalul liber de serviciu, din staţia Iaşi, au urmat cortegiul pînă la cimiirul Eternitatea Au vorbit, din partea personalului inferior, frînarul C. Rogos, din partea inspecţiei d. Hugo Ulrich şi din partea impiegaţilor, d. Gheorghe Haluş, impiegat la magazia locală.

Au fost depuse 2 coroane din partea personalului C. F R. Muzica reg. 13 a cîntat marşurile funebre.

Pe urma acestor nenorociţi rămîn cîte 2 copilaşi nevrîstnici. De notat este, că frînarul Anton Mihai, avînd numai 5 ani de serviciu, familia lui nu poate beneficia de nici o pensie. Şeful de tren Vasile Plevitz avea 17 ani de serviciu.

Aseară trenul de Bucureşti No. 121 a sosit cu întîrriere de 20 minute, iar azi dimineaţă, trenul a sosit cu o întîrziere de 15 minute, din cauza vîntului.

D-ra Eugenia Dimitriu, institutoare la şcoala de fete No. 10, a fost mutată, pe ziua de 1 Aprilie la şcoala No. 9, în locul d-nei Elisa Stătescu, care trece la şcoala No 10.

In Iaşi comisiunile comunale de prefaceri a contribuţiunilor, vor lucra la toate despărţirile, între 1 şi 18 Februarie.

In ziua de 2 Februarie, Intîmpinarea Domnului, se va oficia cu o mare solemnitate, hramul Mitropoliei Moldovei.

I. P. S. S. Mitropolitul va fi asistat la solemnitate de doui Episcopi şi de mai mulţi preoţi şi Diaconi.

Azi dimineaţă şcolile secondare şi primare din localitate şi-au reînceput cursurile.

Vineri fiind aniversarea naşterei Imparatului Wilhelm al Germaniei, un Te-Deum se va oficia la Catedrala Catolică din localitate, după care va urma o recepţie la consulatul german, la care vor lua parte toţi consulii şi reprezentanţii autorităţilor.

Eri după amiază, s'au întrunit la Universitate, membrii comitetului pentru înfiinţarea şcoalei de corecţie; s'au discutat mai multe chestiuni şi s'au luat măsuri pentru accelerarea strîngerei fondurilor necesare.

Acum cîte-va zile am anunţat că la spitalul Sf. Spiridon a fost internată femeia Maria Creangă, grav maltratată de concubinul ei Vasile Gheorghiu, din strada Droscăriei No. 4.

Numita femeie în urma acestei maltratări a încetat din viaţă astă-noapte.

Cadavrul a fost transportat la morgă, spre a i se face autopsia.

Din ordinul parchetului criminalul a fost arestat.

Astă-zi s'au afişat listele tinerilor născuţi în anul 1891 şi care vor forma contingentul 1913.

Aceşti tineri vor fi chemaţi pentru instrucţia preliminară.

O dare de seamă.—In numele comitetului de doamne, instituit în scopul de a veni în ajutorul săracilor din oraşul Iaşi şi compus din d-nele: Lucia Greceanu, Aglae Holban, Sofie Sculy, Marie Uhrinovschi, Elena S. Manu, Maria Musteaţă şi subsemnata, am onoarea a aduce la cunoştinţa publicului, că reprezentaţia cinematografică de la Sidoli, a produs un beneficiu net de 1115 lei, care urmează a se împărţi la saraci.

Se notează că d-na Grig. Demetrescu şi consulul Austro-Ungarici au plătit loja cîte 20 lei, iar d. Gh. Stroici 40 lei, care bani intră în suma de mai sus.

Aseminea ziarul „Evenimentul“ a trimes suma de 140 lei, produsă din colecta făcută de redacţia acelui ziar. Astfel că suma totală încasată este de 1255 lei.

Odată cu aceasta aduc, în numele comitetului viile mulţumiri tututor persoanelor care au contribuit la reuşita acestei reprezentaţii, dată în scop de bine facere.

8 Ian. 1911. **Sofia N. Gane**

Joui 13 Ianuarie, la orele 3 p. m., va avea loc la societatea clerului „Ocrotirea“, în sala corului mitropolitan, a patra conferenţă a acestei societăţi.

Va vorbi părintele Roşescu, despre: „biserica şi armata.“

La 23 Ianuarie se va ţinea cerc preoţesc cînd se vor discuta mijloacele trebuitoare preotului orăşănesc pentru reînvierea religioasă, cu care să mîndrea poporul romîn în trecut.

Şedinţa va începe la orele 9 dimineaţa şi va fi presidată de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei şi preşedintele cercului.

DIVERSE

— Dezertorul rus Vasile Profir, intrat în ţară la noi în mod clandestin a fost arestat.

— Din serviciul d nei Cantinca Bodron, restauratoarea din palatul justiţiei, a dispărut fata Clara Eşianu, furînd suma de 200 lei.

Ultime INFORMAȚII

❑ In tabloul polițelor protestate la corpul portăreilor din Iași, tablou apărut astă-zi, figurează, în fruntea listei d. C. L. Negruzzi, prefectul județului Iași, cu următoarele cambii protestate în același zi: lei 6000. 6000, 4000, 4000, 12 000, în total 26'000 lei.

Un comerciant, cărnia i s'ar fi protestat atitea polițe, s'au chiar numai una, ar fi fost chemat la tribunal și somat să-și reguleze situația în termen de trei zile, sau, contrar, va fi declarat în stare de faliment.

Prefectul județului Iași n'are firmă protocolată. Dar el este, prin înalta situație ce ocupă reprezintantul guvernului în oraș și județ, dovadă că demnitari importanți ca membrii comisiei interimare, prefectul poliției, eforii — depun legiuitul jurămînt înaintea lui.

Se poate admite un asemenea demnitar în situația jenantă în care se găsește prefectul județului.

Așteptăm clarificarea situației.

❑ *Greceniștii n'au de cît patru candidați la colegiul II deputați, pe d-nii: Scorțescu, Liatris, Tuduri și Suțu.*

Aceștia fac împreună vizite electorale și maltratează pe alegători cu aroganța lor. Cu cuvinte amenințătoare, cu bătăi din picioare, alegătorii sunt pofiți, de acești patru necunoscuți, să voteze cu guvernul.

Intrînd în casa unui cetățean, din str. Alistar, și găsind pe un talger, cartea de vizită a unui prietin al nostru, fostul sinucis G. A. Scorțescu și-a permis să rupă carta de vizită și să amenințe pe cetățeanul, în casa căruia se afla, că-l va destitui din slujbă.

Așa tratează „boerii" pe alegători.

❑ *Prefectul județului a fost Sîmbătă la Bivolari. D. Petrea, administratorul plășii, a adunat pe țărani la primărie. Ei au primit ordin de la prefect să nu voteze pe d. Stere, ci numai pe d. I. V. Praja.*

— Suntem mulți pentru d. Stere, a îndrăsnit să spună un țăran.

— Are să fie rău de tot pentru acei, cari sunt pentru Stere, a amenințat prefectul.

Prefectul a sfătuit apoi pe țărani să scoată din capul sfatului sătesc și din diriguirea băncii populare pe învățătorul N. Ripeanu.

❑ *Numirea epitropilor casei sf. Spiridon, care a durat atîta vreme, s'a făcut, în fine, în două rate, într'o zi au fost numiți domnii prof. dr. Riegler și G. Cristofor, iar a doua zi, ieri, a sosit numirea d-lui Petru Sion.*

Numirea d-lui P. Sion este un succes al junimiștilor. Dar ea s'a făcut condiționat: dacă d. Sion va reuși în alegeri —d-sa va candida la colegiul I Cameră— va demisiona, spre a face loc d-lui D. Zarifopol.

Domnul C. I. Ivașcu a fost sacrificat.

❑ **Manifestația de la teatru.**—Sîmbătă seara a avut loc o manifestație zgomotoasă la teatrul național din Iași.

Avea să debuteze, în piesa *Sacrificiul*, d-ra Francisca Rozan, absolventă a Conservatorului din București, care fusese angajată gagistă acum o lună. Mai de mult se hotărîse împedicarea debutului tinerei gagiste, spre a evita apariția unei străine pe scena teatrului local.

Prefectul poliției s'a pus de partea manifestanților și ordine au fost date polițiștilor, ca să nu împedice manifestația și să intervie numai în caz cînd manifestația ar degenera în bătaie.

La rădicarea cortinei, după terminarea primei părți din program, d-ra Rozan se afla în scenă. Manifestanții, studenți și elevi, conduși de avocatul Vasile Emandi, erau împrăștiați în partea dreaptă și în partea stîngă a stalurilor și prin balcoane.

Imediat au început fluerăturile cu sirene, huiduelile și strigătele: „jos jidanii, afară jidanii."

O parte a publicului privea impasibilă la spectacol, o altă parte protesta contra manifestanților.

Un ofițer superior și un magistrat, cerură să intervie poliția.

— Nu putem face nimic. Avem ordin să stăm la o parte.

Vre-o zece minute a ținut manifestația. Tînăra artistă, tot timpul, a rămas în scenă, foarte calmă, foarte bravă.

In cele din urmă cortina de fer fu lasată în jos, publicul se împrăștie, iar manifestanții, ca la toate ocaziile eroice, întonară „Deșteaptă te Romîne".

*

Poliția a fost pusă de prefect de partea manifestanților — pentru două motive: spre a complace d lor Iorga și Cuza și spre a compromite pe d. Sadoveanu, care, cu toată siguranța, va fi sacrificat.

❑ Spre răspuns la manifestație de la teatrul din Iași, evreii din localitate au publicat un manifest de protestare, prin care anunță că vor boicota teatrul.

O telegramă de protestare a fost trimisă primului ministru.

❑ Din Dorohoi ni se scrie: distribuirea călendarului partidului conservator-democrat, se oprește de agenții poliției.

Prin telegramă trimisă M. S. Regelui d. D. P. Moruzzi protestează contra faptului.

❑ Noii epitropi ai casei sf. Spiridon, vor depune jurămînt mîine, cînd se speră că vor sosi decretele regale.

❑ D-nii Iulius Velciu și Teodoru, avocații comunei Iași, și-au prezintat astăzi demisiile.

Președintele comisiei interimare le va accepta, dar mai tîrziu.

❑ Vor fi numiți avocați ai casei sf. Spiridon, d-nii: Cr. Malhasovici, prim avocat; Al. Stoica, secund și Brief, șeful contenciosului.

❑ Foștii deputați și senatori de Fălciu au fost chemați, pentru mîine de d. Brătianu spre a se înțelege asupra luptei electorale.

❑ D. Dimitriu, șeful serviciului curățirei străzilor a demisionat.

De asemeni a demisionat d. Colceag, comisar comunal la hală.

❑ D-ra Maria Ciudin a fost numită secretară la școala „Elena Eraclide" din Capitală.

❑ Un congediu de cinci zile, începător de astă-zi, zece Ianuarie, a fost acordat d-lui consilier de Curte C. Busdugan.

Simpaticul magistrat a avut să sufere mult pe urma marelui incendiu de alaltăieri, căci locuia în una din casele cari au ars.

❑ Institutorii I. Dinculescu și C. Dragomirescu, din Isacea, au fost trimiși din nou înaintea comisiei de judecată, spre a fi condemnați la pedepse mai mari.

Termen la 30 Ianuarie.

❑ Funcționarii administrației financiare vor asista astăzi la o agapă polițienească în Tatarași, la cîrciumarul Agapi, predestinat pentru agape.

❑ Comitetul electoral al clubului nostru a fost convocat să se întrunească astă-zi, luni, ora cinci, iar pentru mîine, ora patru, a fost convocat comitetul executiv.

❑ Domnul Stamatiu a declarat ieri d-lui Grecianu:

— Fiind-că lumea se opune la numirea mea ca director al teatrului, declar că voesc să fiu numit, iar de numă retrag din partid.

Domnul Grecianu a promis „postul" d-lui Stamatiu.

❑ Astă zi au depus legiuitul jurămînt, în fața rectorului, d-na Vera Myller Lebedeff, numită conferențiară de matematici la facultatea de științi și d. I. Ursu, numit agregat definitiv la catedra de istoria medie și modernă.

❑ Astă-noapte a încetat din viață, în spitalul sf. Spiridon, Iohan Seeman, repetitor de limba germană la școala militară din localitate.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturii, ca să puie în vedere șefilor de poliție, ca sumele provenite din imputarea de efecte ale sergenților de oraș, perdute din neglijență, să se verse la administrația financiară, cerîndu se cu adresă în regulă ca să se facă venit pe seama statului.

❑ Astă-zi s'a întrunit comisiunea pentru examinarea institutorilor și învățătorilor care urmează a fi scoși la pensie din din oficiu, pe ziua de 1 Aprilie.

Comisiunea se compune din d-nii: S. Haliță, inspector al învățămîntului primar, președinte; dr. Brăescu și medicul primar al județului, membri.

❑ Domnul A. C. Cuza, care va candida și la colegiul III Prahova, și-a comandat un costum țărănesc, numai pentru împrejurare.

Adevarat țăran de cernaval.

❑ Două întruniri pe despărțiri au avut loc ieri: una pe șesul Bahluiului, sub cer liber, la care au asistat „cetățenii" Pădurariu, Carp, și fostul sub-comisar Botez, cu o condamnație de un an.

Au luat cuvîntul domnii: Liatris, Vizanti, Suțu și Scorțescu.

Oratorii au plecat apoi în disp. II, la nunta lui I. Boldur și de acolo acasă la Nichifor Captariu, unde s'a dat de băut. Au băut foarte mulți — dar alegători erau puțini de tot.

In astă seară are loc un bal-mascat la Agapi, în Tatarași.

❑ O delegație de liberali vaslueni pleacă în astă-seară la București, spre a se prezenta d-lui Brătianu și a lua înțălegere privitor la alegeri.

❑ Aflăm cu plăcere că in ziua de 6 Ianuarie, a avut loc logodna drăgălașei domnișoare Elenuța Minea, cu d. Nicu Grigoraș, avocat din Fălticeni.

Felicitări

❑ **Universitare.**—Senatul universitar, unit cu consiliul facultății de medicină, a fost convocat pentru astă zi la orele 5 și jum p. m., pentru a alege comisiunea care va cerceta titlurile și lucrările candidaților la catedra de histologie.

Candidează d-nii: I. A. Scriban, I. Beznea, I. Brukner și Th. Mironescu.

— D-nii profesori A. Obreja, V. Buțureanu și dr. Drag. Hurmuzescu vor prezenta astă zi raportul cu privire la lucrările candidaților la catedra de Chimie industrială, de la facultatea de științi din București.

❑ In astă-seară la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru se începe un program absolut nou.

Noul program cuprinde: „Puțul vorbitor", mare tablou dramatic, care cuprinde un episod din timpul lui Ludovic al XIII, regele Franței.

Se mai cuprinde în noul program: un borcan primejdios, comedie, Cascadele din munții Jura, superb tablou panoramic după natură; Tontolini și nevasta, bucătar și jupîneasa, extrem de hazliu; foarte interesante sunt apoi: Monumentele din Palermo (Sicilia) luate după natură; o aventură a lui Tontolini, tablou hazliu; ordinul de serviciu mare dramă militară a casei Gaumont și alte numeroase scene umoristice, sportive etc.

❑ **De la Cercul militar.**—Simbătă 8 Ianuarie la ora 4 p. m., a avut loc, în saloanele Cercului militar, al patrulea matineu dansant, petrecîndu-se de minune pînă la ora 9 seara.

Din numeroasa asistență am remarcat: D-nele: Maria Cernătescu, Albet Ghyka, Victoria C. Marinescu, Polizu, Rovinaru, Petala, Emilia Jellea, Engherliu, Adela Virgil Dumbravă, Niculescu, Roiu, Bogdan, Mihailescu, Niculescu, Netter, Lecca, Vidrașcu etc.

D-rele: Didy și Mărioara Polizu, Margareta Coșula, Petala, Pica Vrabie, Mărioara Drăgulănescu, Mimy Marinescu, Țuca Lascar, Lucica Comarnescu, Constanța Jellea, etc.

Epoletul era reprezentat prin d-nii: Colonel Neculai Cernătescu, Rovinaru, Polizu, Călinescu; Maiori Fărcășanu, Engherliu, Petala, Olteanu; Căpitani Virgil Dumbravă, Mihailescu, Vivoski, Niculescu, Lecca, Diamandi etc.; Locotenenții Gotcu, Lăzărescu, Adam, Irimescu, Mavrocordato, Capșa, Carp, Liatris, Voinescu, Diamandescu etc.; Sublocotenenți Dobrovici, Edmond Munteanu, Popovici Pantelimon, Nicu Mihailescu, Popovici Guță, Andrievici, Renescu, Pop, Racoviță, Gal, Jean Bobulescu etc.

D-nii: Gheorghe Lascar, C. Marinescu, Netter, Th. Jellea, Dr. Stihi, Cernăteseu etc. etc.

Valeriu

❑ **Universitare.**—Cursurile facultății de litere se vor redeschide mîne, Marți 11 Ianuarie, de către d. profesor P. Rișcanu.

— D. A. D. Xenopol, va ține prima lecție de după vacanție, Mercuri 12 Ianuarie, ora 10 dim. D. Ioan Ursu, în aceiași zi la oarele 4 după amiază.

— D. docent St. D. Popescu, va reîncepe cursul de geografia României, pentru studenții de la litere și științi Marți ora 5 jum.

— La facultatea de științi lucrările practice de zoologie reîncep Luni 17 Ianuarie, iar la 12 Ianuarie se redeschid cursurile de chimie agricolă.

❑ **Judiciare.**—Acum cîți-va ani a fost vîndut marele domeniu Mitoc, din jud. Dorohoi, proprietatea d-lui G. Kalmuski, din Petersburg, d lui Froim Fischer, pentru suma de 1.400.000 lei.

Actele de vînzare s'au făcut pe nume împrumutat și Fischer s'a obligat, prin scrisoare, să facă actele pe numele lui de îndată ce va capata naturalizarea.

Fischer n'a fost încetățenit, nici nu va fi—să sperăm—și acum d. Calmuski a intentat acțiune, la trib. Dorohoi, pentru revendicarea moșiei.

— Recursul procurorului general în procesul civil al trusturilor, se va judeca la înalta Curte, s. I, în ziua de 4 Februarie iar cel penal la 2 Februarie la s. II

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Administrația debitelor Badareu indignată de scumpirea ce se crește zilnic pe piața Iașului la cele mai principale articole de hrană ca, laptele, brînzeturile, untul, etc.

Cu plăcere aduce la cunoștința onor, publicului iașan că luptă contra urcărei prețurilor și ca reclamă a coborît prețurile la toate produsele și anume;

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.30
	oca	0.45
Brînză de vaci proaspătă		0.60
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.60
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.20
Ouă zilnic proaspete		8 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50

De asemenea caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu prețuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

De asemenea Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețurile cele mai mici posibile. Incercați și vă veți convinge.

Administrația.

FURNISORUL CURȚII REGALE

„LIPS"

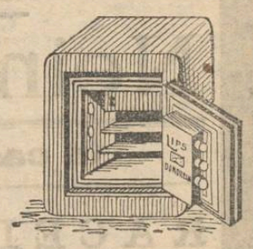

— CAȘE DE BANI IN OȚEL —

Fabricațiune holandeză, garantată contra focului, spargerei și căderei

DEPOSIT:

Marca Fabricei

— 5 STRADA SMÎRDAN, 5 —

CASA ȚĂRANU

(Vis-à-vis de Palatul Camerei de Comerț)

Reprezentant General:

CAROL HAIMOVICI, București

— TELEFON 25 | 71 —

❑ Ziarul carpist local, în numărul său de Sîmbătă, a anunțat retragerea din partidul nostru a prietenului Eus. Calognomu.

Prietinul Calognomu, nu se găsește demisionat. Dovadă următoarea scrisoare ce a trimis-o președintelui clubului nostru, scrisoare din care reeise toată antipatia ce o nutrește pentru junimiști:

Domnule Președinte,

Primind adresa dv., prin care îmi faceți cunoscut că mi s'a respins demisiunea ce am dat-o din clubul și partidul conservator-democrat, vin a vă face cunoscut că revin asupra demisiunii mele pentru următoarele motive:

Faptul că d-voastră a-ți convenit, ca pe viitor numirea membrilor în comitetul executiv, să se facă prin votare în regulă, iar nu prin aclamație, găsesc că este o satisfacție pe care ați dat-o legitimei mele cereri.

In ceia ce privește cartelul cu liberalii, avînd în vedere că adversarii noștri obicinuesc asemenea carteluri chiar fiind la guvern, așa că opoziția nu poate face alt-fel de cît să răspundă cu aceleași arme.

Avînd în vedere că un cartel care să face în opoziție nu are alt scop de cît a nimici pe dușmanul comun, și este foarte adevărat că junimiștii reprezintă astă-zi un pericol pentru destinele acestei țări.

Avînd în vedere că acest cartel nu este de cît provizoriu, căci urmează ca imediat după alegeri să ne reculegem în propriile noastre forțe, pentru aceste motive vă rog să bine voiți a considera demisiunea mea ca neavenită.

Cu stimă

E. Calognomu.

Ultima oră

București 10 Ianuarie

Disolvarea parlamentului

București. — Parlamentul a fost disolvat astă-zi. La Cameră nu se afla nici un deputat, de cît cei cîți-va junimiști.

D. M. Ferikyde dă cuvîntul d-lui P. P. Carp, care citește decretul de disolvare, fiind aplaudat de d. Virgil Arion.

La Senat același lucru, cu deosebirea, că d. P. P. Carp a fost aplaudat de d. dr Rîmniceanu.

Situația în Toaz

Constantinopol.—Pe baza informațiunilor primite de Poartă „Jeni Gazeta" confirmă știrea că regiunile din Toaz și Hodeida nu sunt amenințate în mod serios de arabi și că trupele au muniațiuni și provizii pentru mai multe luni.

CIUMA

Peking.—Ciuma face mari ravagii în împrejurimile capitalei.

Taotaiul din Karbru a fost destituit, de oare-ce s'a opus la măsurile sanitare luate spre a combate epidemia.

Un caz suspect

Kinken. (China) „Agenția Reuter" află că poliția engleză găsind un hamal bolnav pe stradă, a ordonat transportarea lui la secție, dar individul a murit pe drum. Chinezii au pretins că polițiștii engleji l'au omorît.

Sinucidere

București.—Tînărul Dim. Bădescu, elev al școalei superioare de agricultură, s'a sinucis azi dimineață împușcîndu-se.

Alegerea de la Giurgiu

București.—Prietenii noștri din Giurgiu au protestat asupra faptului că s'a proclamat la alegerea de eri, aleasă lista guvernamentală, căci de fapt a fost balotaj, întru cît lista declarată reușită nu a obținut jumatate plus unu.

In adevăr, au fost 304 votanți și 3 voturi anulate. Prin urmare lista trebuia să întrunnască 153 voturi, ca să fie proclamată aleasă. In realitate, ea a întrunit 152 voturi.

Numiri

București.—D. N. Filipescu, a fost numit președinte al consiliului superior al armatei.

*

D. Onciul, profesor universitar, a fost numit pe un nou period de 3 ani, membru în consiliul permanent al instrucției, în locul d lui Tibeica.

*

D. C. Moțet, administratorul plășei Copou, județul Iași, a fost detașat în administrația centrală a ministerului de interne.

*

D. căpit. Ceningher, din regim. 2 artilerie, a fost numit comandant al companiei de jandarmi din Vaslui.

*

D. C. Codrescu a fost numit inspector la cassa pădurilor.

1—4 Camere elegant mobilate sau ne mobilate se caută la o familie bună, cu sau fără pensiune, curățenie desăvîrșită. A se adresa sub B. C. la ziar.

Inginer, caută Locuință 3—4 camere cu bucătărie.

A se adresa la administrația ziarului sub U. C. 10.

Societatea anonimă „Olea"

IAȘI

CONVOCARE

Adunarea generală extra ordinară a acționarilor este convocată pen ru ziua de 25 Ianuarie 1911, la sediul societății în Iași, strada Zugravilor No. 66, la vrele 3 p. m.

Ordinea de zi este:

Modificarea articolului 20 din statut în sensul că, în loc ca exercițiul anual să înceapă la 1 Ianuarie și să sfîrșească la 31 Decembrie a fie-cărui an el se începă la 16 Mai și să sfîrșească la 15 Mai a fie-cărui an.

Domnii acționari cari doresc a participa la această adunare, vor trebui să depună acțiunele lor pînă la ziua de 21 Ianuarie 1911 inclusiv, la casa societății.

Cinci acțiuni dau dreptul la un vot. Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte cinci ca mandatar. Acționarii nu pot fi reprezentați de cît printr'un acționar. Femeile, minorii, interzișii, persoanele morale, vor putea fi representați prin mandatar, care nu va fi acționar. Procurele vor trebui depuse la sediul societății cu 3 zile libere înainte de ziua fixată pentru adunare.

Președinte.

Const. Crupensky.

Consiliul de administrație

DIM. M. BOITEZ

AVOCAT

Iași *str. Lozonschi N4.*

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA“, înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul şi Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER“.

MAŞINILE DE CUSUT
SINGER
auobţinut şi de astă dată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune
„Grand Prix“

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

BOURNE & Co. IAŞI
Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

Piane şi Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 60c.
Raymond GARIEL,
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. 1,7 ètres Of30c.

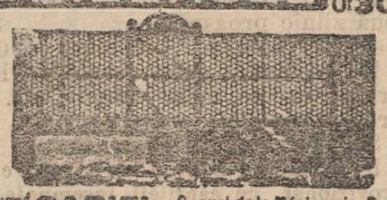

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

11 şi 12 Ianuarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigul e tota e evaluată fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	Lei 2,50
1/4	Un sfert	Lei 5,00
1/2	Una jumătate	Lei 10,00
1	Loz intreg	Lei 20,00

Tipografiia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1204 Mercuri 12 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN IAȘI

Discursul d-lui TAKE IONESCU

— Rostit la întrunirea partidului conservator-democrat din Craiova, în ziua de 9 Ianuarie 1911 —

Iubiți cetățeni,

Cînd mă uit peste marea de capete, cînd îmi amintesc primirea d-voastre de azi, îmi zic: In zilele de la venirea guvernului Carp și pănă astăzi, mi se dă cea mai complectă satisfacțiune pentru speranțele ce le-am pus în d-tră. (Aplauze prelungite).

Ni se spunea, d-lor, ni se spunea că mișcarea națională care a început în anii din urmă, care a mers crescînd din ceas în ceas, era în speranța puterei, că atunci cînd s'ar întîmpla ca printr'o mare nedreptate puterea să nu meargă la acei pe cari îi preferați d-voastre, ci să meargă la acei pe cari îi respingeți d-vtre, țara se va desnădăjdui și se va culca la pămînt înaintea cuceritorului.

Ei d-lor, ceea ce văd și în București, ceea ce văd și aci, îmi dovedește că țara aceasta a ajuns la adevărata maturitate politică, că ea își dă seama de gravitatea situațiunei și că cu o adîncă energie și o nestrămutată voință s'a decis să facă față primejdiei. (Aplauze).

. . . . . .

Istoricii tot se miră, cum în ceasurile mari ale Omenirei, contimporanii nu-și dau seama de gravitatea împrejurărilor.

Citiți memoriile chiar din vremea revoluției franceze și veți vedea că oamenii habar nu aveau că se frămîntă din nou sufletul omenirii și că era să iasă altă lume din mișcarea de atunci.

Ca să vezi lucrurile bine, ai trebuință să stai departe, căci de aproape nu le poți măsura înălțimea. Eu ce văd astăzi în această țară? Văd cu o adîncă bucurie că contimporanii, d-tră vă dați seamă de gravitatea situațiunei, ați înțeles despre ce este vorba și nu vă luați după ceea ce vă zic dînșii, că e cestiune de miniștri, că e cestiune de prefecți, că e cestiune de deputați.

D-lor, nu e vorba de nimic din lucrurile mici, e vorba de un lucru mare de tot, e vorba dacă au să vă stăpînească oameni pe cari să-i aleagă altul, sau veți avea guvernare din oameni pe cari să-i alegeți dv. (Aplauze entuziaste și repetate).

Este vorba, d-lor, dacă vom avea guverne parlamentare, așa cum le a voit Divanul Ad-hoc sau dacă vom avea guverne constituționale ca în Rusia, unde guvernul nu are aface cu Camera, Camera nu are aface cu guvernul și unde se poate zice că în guvernarea țărei, națiunea aproape nu ia parte.

Aceasta este, d-lor, cestiunea întreagă și vă întreb: puteți d tră să primiți ca dintr'o trăsătură de condeiu, pentru ambițiunea senilă a d-lui Carp, sau, știu eu, pentru orgoliul cîtorva personaje pe cari d-voastră nu-i voiți, să se schimbe tot rostul țărei acesteia și să fiți guvernați, să fiți stăpîniți de către alții? (Aplauze, ovațiuni).

. . . . . .

Și, d lor, dacă ar fi numai atîta. Dacă vi s'ar spune cel puțin că după 45 de ani de încercare, s'a dovedit că țara aceasta nu merită nici alegeri, nu merită nici instituțiunile ei parlamentare, —ași mai înțelege.

Dacă ni s'ar spune de exemplu, că atunci cînd împăratul Chinei este silit să dea o Constituțiune și alegeri, în Romînia a venit vremea să să desființeze alegerile, să se desființeze regimul parlamentar,—ar fi, domnilor, o politică francă, căci cel puțin omul ar putea să zică: Dacă m'am scăpat de bunătățile regimului reprezentativ, m'am scăpat și de păcatele și de tîrguiala regimului reprezentativ;—dar nu este aceasta ce vi se propune: nu vi se propune desființarea regimului reprezentativ, ci vi se propune înlocuirea regimului alegerilor libere prin regimul minciunei, corupțiunei și al violenței. (Ovațiuni zgomotoase).

Vi se propune, d-lor, să înlocuiți frumusețea instituțiilor, pentru cari s'au luptat generațiunile cari au trecut, cu un adevărat vicleim politic, care să nu fie decît ipocrizia și la baza căruia să stea corupțiunea și teama. (Aplauze furtunoase și repetate).

Nu cred că d-tră să primiți vreodată o asemenee nelegiuire.

Aș primi însă d lor, și discuțiunea cu programul lor. Ați băgat de samă, nici un cuvînt despre comercianți și ce cere comerțul. Comerțul cere libertate, pentru că numai cu libertate poate prospera. Ați văzut că nu este nimic despre muncitori.

Asigurarea bătrînețelor care o avem și noi, ei o promit „în limita posibilității". Aș vrea să văd polițe de asigurare pe cari în loc să vă pună o cifră oare care să vi se spună: „în limita posibilității". (Rîsete). Nu se asigură nimic în condițiile aceste. (Aplauze).

Ați văzut d-lor, în chestiunea țărănească ce spuneam în programul nostru? Să creăm mijloace de credit cu care țăranul să poată cumpăra pămîntul de care are nevoie. Dar dînșii ce vă spun? Ca la robiți. Pentru moment scutire de impozite. N'a cerut democrația romînă să nu plătească. Ce a cerut democrația romînă a fost să-i dea mijloace ca să se îmbogățească, să i se dea mijloacele ca să-și transforme mijloacele ei de traiu și instrumentele ei de muncă. Dar cînd e vorba de desființare de impozite pe venituri mici, de ce să fim contra? Dar atunci unde lăsați pe mărginașii de la orașe, cari și ei au unii venituri mici, cîte o căsuță, care nu i aduce nici măcar 300 de lei? Pentru ce lăsați pe muncitorul care plătește biruri, capitațiunea de o potrivă cu mine, de 4 lei și el și eu? Dacă este vorba de reforma adîncă a impozitelor, nu printr'o trăsătură de condeiu de cuceritori, către robiți să le ierte birurile, nu așa se transformă impozite în chip democratic. (Ovațiuni).

Toate aceste însă, d-lor, cum vă spuneam, nu sunt de cît lucruri de-a doua mînă, unul singur de mîna întîia. Și anume, că nu are dreptul nimeni să și impună voința lui țărei, chiar dacă țara greșește în aprecierea ei. (Aplauze).

Nu este adevărat, că de-asupra dv. mai este cine-va care să vă zică: Așa cum voiți voi nu e bine, am să vă fac eu cum e mai bine. (Aplause furtunoase). Aceasta este teoria despotismului în toată vremea și în toate veacurile, fiind că noi nu vedem despotismul care să spună că ar vrea să stăpînească alt-fel de cît pentru fericirea mulțimei. (Ovațiuni).

. . . . . .

Sînt om de ordine am dat dovezi în totdeauna de om chibzuit; sînt 27 ani de cînd am intrat în parlament; sînt 20 de ani de cînd am intrat intîia oară în guvern, nu sînt prin urmare nici demagogul, care nu cunoaște greutatea guvernărei, nici nebunul care, cu inima ușoară, poate să arunce o națiune pe căi necunoscute.

Și cînd căutînd în conștința mea, vă spun: în acest ceas este vorba de o cestiune mare, în această lună de Februarie se va hotărî poate pentru două generațiuni soarta Romîniei moderne, vă rog să mă credeți că vă spun adîncul adevăr, vă rog să mă credeți nu numai că nu vă mint,—eu n'am mințit nici odată,—dar că nici nu mă înșel.

Dacă prin violență, dacă prin corupțiune, s'ar căuta să se împedice mersul acesta al țării către posesiunea întreagă a drepturilor ei constituționale, ce credeți d-voastră că se va întîmpla?

Credeți că țara odată deșteptată va primi robia în liniște? Vă înșelați! Nimeni nu se întoarce de la libertate la robie; robii merg la libertate, oameni liberi nu merg nici odată la robie. (Aplauze prelungite, ovațiuni)

. . . . . .

De aceea, iubiți cetățeni vă spun, din parte-ne, suntem hotărîți să nu dezarmăm pînă la izbînda finală; nu suntem oameni începători, știm ce sunt luptele, cunoaștem greutățile, cunoaștem perversitatea vrăjmașilor noștri, știm, de ce sunt capabili cînd au spus ei singuri, că dacă nu erau acum chemați la guvern, erau desființați pentru totdeauna. Atît mai rău pentru dînșii, dacă n'au știut să-și potrivească plămînii cu atmosfera democrației romînești, atît mai rău pentru dînșii dacă s'au întors ca femeea lui Lot să se uite înapoi și dacă s'au transformat în acea stană de piatră, în care nu este viață, în care nu este conștiință. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

. . . . . .

V'am spus d-lor și v'o repet, s'a aruncat mănușa democrației romîne; s'a cercat să se susțină că nu se poate idei conservatoare în această țară cari să meargă împreună cu organizațiunea democratică a societății noastre. (Aplauze prelungite).

Știți ce s'ar întîmpla dacă ar fi adevărat? N'ar pieri democrația, ar pieri ideile conservatoare! (Aplauze), Noi nu voim să piară în statul acesta ideile de conservare socială, care sunt tot așa de necesare ca și ideile de reforme sociale, și fiind-că dînșii n'au voit să-și priceapă misiunea, a luat partidul conservator-democrat această misiune și fiindcă nu s'a putut face partid conservator cu tendințe democratice, s'a făcut partid democrat cu tendințe conservatoare (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

. . . . . .

De aceea, d-lor, în această luptă sfîntă să piară tot egoizmul, să se uite toate resentimentele, să nu fie nici o cestiune de om, nici o cestiune de coterie, toată lumea să înțeleagă că sîntem într'un ceas mare istoric și că după ce ne vom croi drumul vom trăi ca oameni liberi, sau vom fi nevoiți să ne recăpătăm libertatea prin cine știe ce zguduiri și dureri. (Ovațiuni zgomotoase).

Cine iubește liniștea, cine vrea progresul, nu are decît un lucru de făcut astăzi. Să împiedice falșificarea expresiunei voinței țărei în alegerile cari au să vie, să lupte, d-lor, pentru candidații opoziției, să-și dea seama de un lucru, că nu votează nici pentru noi, nici pentru partidul nostru, că nu votează nici pentru opoziție, că votează pentru restabilirea regimului reprezentativ, că votează cu alte cuvinte, pentru îndeplinirea programului Divanului ad hoc, care a fost cea mai frumoasă pagină în istoria Romîniei moderne. (Aplauze furtunoase).

. . . . . .

Acum, d-lor, eu vă spun sincer. N'am nici o îndoială despre rezultatul luptei noastre, sunt convins că vom invinge și am siguranța că în seara de 16 Februarie voi putea să vă zic cu satisfacțiune deplină: „Oricât și mai trăi de aci înainte, poate să-mi scază mulțumirea, nu mai poate să-mi crească, căci am văzût deșteptarea națiunei romîne: am văzut țara în stare ca prin voința ei să pună frîu tiraniei, care 'i se prepară. Și atunci cînd țara e în stare să reziste la tirania fățarnică, nu am nici o îndoială despre idealurile mari pe cari i le hărăzește viitorul. (Aplauze furtunoase, ovațiuni nesfîrșite.

CAMPANIA ELECTORALĂ

Campania electorală a fost declarată deschisă de eri, în mod oficial, prin disolvarea corpurilor legiuitoare. Ea va lua sfîrșit în primele zile ale lunei Martie, deci guvernul și-a rezervat destulă vreme pentru a operá.

Opoziția liberală și acea conservator democrată s'au unit spre a da lupta în comun contra guvernului d-lui Carp. Căci liberalii și democrații s'au întîlnit într'o chestie principială: guvernele trebue să fie expresia voinței țării.

D. Carp și junimismul său n'a fost nici odată a țării, nici n'au umblat după asemenea fleac de cinste. Isvorît d'intr'un cerc literar de zefemiști și de admirație mutuală, junimismul a rămas în politică ceea ce a fost în literatură: o castă a parte, cu idei și principii reacționare.

Guvernul Carp a fost totdeauna, cînd s'a ivit, fără putere de trăinicie, fără asentimentul țării și n'a putut rezista.

Acum, însă, mai mult ca ori-cînd, în avîntul de democrație ce a cuprins țara, un guvern Carp este o desfidere aruncată Romîniei, un guvern al Palatului este o îndrăzneală și contra acestei desfideri s'au unit celelalte două partide spre a răzbuna țara.

Campania electorală va fi din cele mai acerbe, fiind-că guvernul, care-și dă seamă de situație, recurge la cele mai mari presiuni pentru a înăbuși voința alegătorilor.

Peste noapte, prin venirea carpiștilor la putere, țara a văzut reînviată era ticăloșiei, a văzut pungile cu banii statului scoase pentru a corupe, a văzut din nou, sistemul presiunilor și teroarea deslănțuindu-se cu furia necesară.

Al. Marghiloman la interne este o chezășie a corupției. Ciocoiul acesta, cu zîmbetul fals al ciocoizmului în putregai, s'a pus să joace ultima carte în numele partidului conservator.

Tot ce le zapciu, toți lipsiți de scrupule, au fost instalați prefecți, prefecții teroarei și groazei.

Opoziția unită s'a format pentru a duce războiu contra acestui guvern, care nu este al țării și contra tuturor acelora, cari, prin toate mijloacele nelegale, vor să triumfe în contra țării.

Cu puteri unite, cu entusiazm și însuflețită de dorul de a apăra țara, opoziția unită va birui, căci țara vrea această biruință.

Transfugii noștri

Guvernul carpist e tare. E așa de tare acest guvern, în cît de dimineață pînă seara tremurînd de slăbiciunea zilei de mîine, el stă cu ochii țintă la singura speranță, la singurul liman de salvare: *defecțiunile noastre*!

Și iată după atîta așteptare, iată una la Focșani sau mai bine zis la Odobești leagănul vinului iresponsabil — și iată alta la Roman, un avocat strîmptorat care trebue să vîndă o casă stăpînirei.

Ce delir în presa guvernului! Programul d-lui P. P. Carp a căzut cu totul pe al doilea plan. Iar aceste două „personagii", acești doi *takiști*, adică pînă eri acest plumb ordinar, iată-l devenind peste noapte aurul cel mai pur, cel mai nobil.

Bieții transfugi! Nici ei n'ar fi putut bănui ce ușor poate cine-va deveni fruntaș carpist dintr'un simplu *takist*, disprețuit pînă eri de aceleași organe guvernamentale.

Odobeșteanu a devenit un astru; Roiu a devenit un Soare. Și oda ce li se cîntă, „imnul la Soare" ce li-l ridică trista ahtiare guvernamentală, poartă titlul, nici mai mult nici mai puțin de cît: *Sfîrșitul takismului*.

Partidul nostru e dar sfîrșit; suntem distruși: Se poate ca în schimbul acestor doi domni să înregistrăm *zilnic* noui și numeroase înscrieri; se poate ca armata noatră să-și vadă zilnic rîndurile tot mai [illegible] te; se poate ca guvernul să tremure tot mai mult cu cît se apropie fatala zi a scadenței electorale, — totuși după *Conservatorul* și *Epoca* suntem morți!

Ar fi momentul să zicem cu Corneille: *„les gens que vous tuez, se portent assez bien"*.

Evident, am avut aceste defecțiuni, și cine știe dacă pe ici pe colo, nu vor mai fi cîte un Roiu sau Odobeșteanu. In care armată, în care luptă nu vezi în coadă fugind cîte unul la primul miros de praf de pușcă. Sunt iepurii!

Nu poți cere cui-va să aibă suflet, cînd firea nu i-a dat de cît stomac. Nu poți pune bravură și caracter acolo unde Dumnezeu n'a pus decît frică și lașitate.

In lupta pe care o ducem sunt atîțea eroi, în cît iepurii vii cedăm bucuroși, d-lor carpiști. O singură rugăciune v-am face; țineții bine ca nu cum-va peste două luni să fugă iar la noi. Nouă nu ne trebuesc.

Căci după cum în răsboiu soarta luptei n'o hotărăște lașul care fuge, ci falanga mîndră și înflăcărată care își respectă steagul și jurămîntul, tot astfel în lupta politică nu transfugii, doui sau trei pot determina victoriile.

Fără îndoială ori-ce defecțiune te mîhnește sentimental vorbind, ai un regret; practic vorbind, nu poți avea nici unul.

Deci dacă te doare o clipă văzînd că ai luptat cot la cot cu un camarad care de abea acuma ți se desvălue în trista lui realitate, nu poți de cît să te bucuri că ai scăpat de un nepregătit, care îți putea corupe și pe alții; o sută de recruți plini de inimă vin să acopere priveliștea ignominiei lui și să limpezească atmosfera.

Sfîrșitul takismului? Ia întrebați-vă, domnilor carpiști, ce s'ar întîmpla dacă acești doi trei transfugi ar trece mîine cu aceeași desinvoltură în alt partid! N'ați zîmbi cu compătimire cînd am trîmbița noi: *Sfîrșitul carpismului?*! Nu carpismul nu s'ar sfîrși, nici dacă l'ar părăsi Roiu, nici Odobeșteanu, nici chiar Fortunescu de la Galați. Carpismul n'a murit, din nefericire, nici cînd afecțiunile importante curgeau ca ploaia altădată, și cînd partidul rămăsese un biet schelet diafan. De ce? Fiind-că partidele — chiar cele slabe, necum partidul nostru — nu mor prin defecțiuni de această calitate. Și spre dovedirea acestui adevăr voi cita o voce autorizată, vocea d-lui Alex. Marghiloman, ministru de interne în 1911, care la Iași în Noembrie 1901 zicea textual:

„In orice defecțiune, d-lor e ceva care te lovește, căci nu poți să fii colaborator [illegible] și un grăunte de prietenie. Dar din punct de vedere al acțiunei, în ea însă-și o defecțiune nu e un rău, căci nu probează de cît că cel ce pleacă nu era destul de oțelit pentru felul de luptă ce vrei să duci".

D. Marghiloman spunea un adevăr.

Conservatorul și *Epoca* îl vor contesta poate, căci de atunci au trecut 10 ani. Dar nu! Acest adevăr e din acele cari nu se pot contesta de azi pe mîine, e din acele adevăruri permanente cari nu se schimbă după cum cineva a trecut gîrla sau se găsește încă pe mal.

O. Xeni

In chestiunea manifestațiunilor de la Teatrul Național din Iași

— Scrisoare deschisă către studenții naționaliști —

Dragii mei,

Mă adresez în special vouă cari vă ziceți naționaliști, socotind că pentru ceilalți studenți cari nu-și zic astfel, ar fi poate de prisos rîndurile ce le scriu aici. O fac aceasta mai ales fiind-că țiu să vă vorbesc despre manifestațiunea de la Teatrul Național, care manifestațiune vi se pune în samă vouă ca fiind naționaliști declarați; ceilalți colegi ai voștri putînd fi negreșit tot naționaliști, — căci cine nu-i naționalist pentru neamul lui? — însă nedeclarați. Aceștia prin urmare sunt scoși din cauză; asupra lor nu poate cădea nici demeritul nici poate meritul acelei manifestațiuni. De aceia mă adresez strict vouă, cari ați manifestat, și acelora cari, fără a manifesta, v'au aprobat în în cugetul lor, precum și acelora cari, deși nefiind studenți, v'au ajutat și ei, care cum a putut, după prestigiul situațiunii sale și după latitudinea autorității sale.

Manifestațiunea voastră, după cele ce am cetit din ziare, a izbutit; în cît sufletul vostru trebue să fie satisfăcut deplin și cît se poate de fermecat, cum trebue să fie totdeauna după o încîntătoare ispravă. Entusiasmul și mulțămirea voastră trebue să aibă neapărat ceva, dacă nu totul, din entuziasmul și mulțumirea acelora cari, plecînd în Cruciade, putut-au să-și împlinte steagul pe zidurile Ierusalimului, acelora cari pornind în expediațiuni îndepărtate putut-au să sărute pămîntul rîvnit, acelora cari mistuindu-și vlaga în laboratorii putut-au să vadă încheegîndu-se mult așteptatul preparat, acelora cari hrănindu-se doar cu popușoi cruzi împlîntat-au totuși stindardul lor pe Griviița..

In sfîrșit, pentru voi ar fi de prisos ca să înșir întreaga istorie cu faptele ei mărețe spre a vă arăta cu ce domenii de sentimente cată să capete contact sentimentalitatea voastră din sara aceia de la teatrul național. De cît. Oh! este un de cît. Sentimentalitatea voastră și poate chiar delirul vostru era la fel cu acel al cruciaților, al exploratorilor, al descoperitorilor, al războinicilor... Aceiași învăpăiare de sentimente, aceiași năstrușnicie de patimă, aceiași îndrăzneală cel puțin aparentă în fața rezistenței; de cît, mobilul, ah, mobilul... era ca să se doboare cariera unei tinere fete în așteptare ca să se mistuească propria ei ființă.

Rămîn terasat. In ce domenii de fapte și de sentimente pot eu vîri manifestațiunea din sara aceia? Pe scenă o neînsemnată ființă, susținută doar de credința ei în puterea ce și-a cultivat-o cu cine știe ce sacrificii și privațiuni, ocrotită slab de un comitet a cărui acțiune și voință nu i prin nimic garantată, simpatizată cu oare care indiferență de un public neputincios și sceptic; iar în parter, în staluri, balcoane și galerie, împrăștiați pentru un formidabil atac toți dușmanii ei, nerăbdători de întîrzierea momentului în care s'o zdrobească. Biată creștină romană în mijlocul fiarelor din Circ!..

O! nu. Ierta-ți reminiscența istorică. Vedeți sufletul meu este așa de tulburat de această tristă scenă, că nu știu cum ași considera lucrurile mai bine pentru a nu vă denatura intențiunile și faptele. Voi nu sunteți fiarele din Circul roman, precum dînsa nu-i creștina romană. Aceasta-i o apropiere cu totul grosolană. Imi dau samă că voi vă luați frumosul rol de a fi păstrătorii neamului neprihănit. Voi sunteți romîni, și v'ați revoltat cînd vi s'a spus că în templul artei, artei romînești —

căci de la o vreme a prins să se naţionalizeze şi ceia ce n'a fost de cînd e lumea lume strict naţional: arta, ştiinţa, religia, filosofia... — că în templul artei romîneşti să se producă o... evreică.

Evreică!... Vorba aceasta v'a zburlit părul şi ca şi cruciaţii, la auzul vorbei Ierusalim, v'aţi rîdicat întru cucerire. Scop şi scop, mai puţin fireşte căile de ajungere la scop: cruciaţii riscau să se trezească în fundul Mediteranei şi sub doborîrea păgînului; voi aveaţi în faţă-vă o fiinţă plăpîndă şi ori-ce risc înlăturat: poliţia din cale afară de blîndă şi ocrotitoare, publicul din cale afară sceptic şi timid. Vedeţi dar cît nu se potriveşte a vă simţi încîntaţi de opera voastră şi cît ar fi fost de leal, de civilizat, a întrebuinţa alte căi de cît brutalitatea.

In cît fapta voastră, de unde ar fi fost de aşteptat să fie o faptă eroică de care să rămie încîntată naţiunea, este un simplu fapt divers ce dă o notă de mîhnicioasă duioşie prin poziţiunea acelei fiinţe ce-i îndură toată urmarea. De aceia nu trebue să fiţi mulţămiţi, dragii mei. Să staţi un moment locului, să înlăturaţi din preajmă ori-ce influenţe interesate, să vă judecaţi bine şi să vedeţi dacă acest trist fapt divers nu v'ar putea determina pe viitor ca să deveniţi cu adevarat aceia ce ţara e în drept să aştepte de la voi.

***

Dragii mei, ţara noastră nu riscă nimic prin faptul că d-ra Rozan, de origină evreiască să zicem, va intra în teatrul naţional. Intrarea ei s'a făcut după toate normele legale şi sociale: un comitet căruia i s'a încredinţat conducerea acelei instituţiuni, a crezut nimerit s'o primească; acel comitet este şi trebue să fie suveran în apreciarea lui, acel comitet are întreaga răspundere şi el nu trebueşte brutalizat. Nu trebue nici-odată să ne amestecăm în atribuţiuni pe cari nu le putem pricepe, pentru care n'avem nici chemarea de a le pricepe şi nici datoria de-a interveni. Aceasta în virtutea principiilor sociale şi creştineşti: „Nu fă altuia ceia ce nu doreşti să ţi se facă". „Ceia ce ţie nu ţi place altuia nu face".

Cred că sîntem de acord că o ţară într'un moment dat, ajungînd la o anumită organizare, cată să-şi chezeşuească acea organizare, pentru ca să poată face un pas mai departe. Se înţelege de sine că dacă ţara aceia este hărţuită şi stînjenită, dînsa nu numai că stă pe loc, dar chiar poate da înapoi. Ei bine! Dragii mei, fie ca împrejurările şi cugetele voastre să facă ca în tot cazul cel puţin să nu fiţi voi aceia cari să daţi înapoi ţara ce vi-i dragă. Căci să nu uitaţi că pot fi şi dragosti patologice care-şi mănîncă puii de prea mult drag, precum sînt chiar şi mame ce-şi omoară pruncii, amanţi ce-şi zugrumă amantale. E dragostea patologică, un sentiment prevalent riscă totdeauna să devie patologic: aceasta este o lege biologică. Vedeţi ca nu cum va sentimentul vostru naţional să devie patologic şi din prea multă dragoste să înăbuşiţi naţiunea voastră.

Aceasta v'o spun vouă, dragii mei, cari sînteţi sinceri şi puteţi aluneca lesne. Pe voi nu vă pot crede calculaţi, nu vă pot crede puşi în solda interesaţilor, nu vă pot crede la ordinele acelora ce puţin le pasă de ţară şi de neam, numai dînşii să troneze şi să speculeze. De-aţi fi aşa, v'aş abhora şi v'aş socoti nevrednici chiar de rîndurile aceste ori cît pornesc ele dintr'un sentiment dintre cele mai modeste. Voi, dragii mei, sînteţi sinceri. Dar tocmai pentru asta şarlatanii, fie şi naţionali ori chiar naţionalişti se pot folosi de voi. De aceia vă scriu, ca să vă puneţi în gardă, căci îmi dau samă cît de cu amar aţi plînge văzînd pe şarlatanii ce vă tîrîe tronînd, iar naţiunea şi ţara părăsite fiind în mizerie şi ruşine.

Reculegeţi-vă, dragii mei. Deschideţi mereu cărţile şi în special istoria universală caşi acea naţională. Căutaţi perechea apucăturii voastre şi dacă se leagă de ea un rezultat fericit, continuaţi dar continuaţi documentîndu-vă; iar dacă găsiţi că fapta voastră are într'adevăr pereche, dar pereche scoborîtoare, pereche de care numai istoria medievală vă dă exemple, renunţaţi şi deveniţi bărbaţi cumpîniţi. Iată chiar, ca să nu ziceţi că vorbesc de pe vînturi, deschid istoria şi tocmai cad pe un text referitor la vremile cînd se executau oamenii pentru gîndirile şi faptele lor bune:

...„Şi astfel doctorul Veythes fu ars la Hamburg în 1521 pentru că izbutise să salveze pe o femeie în facere pe care o părăsise moaşa. Un medic atîrnase o chitară de gîtul unui schelet şi pe cînd cînta dintr'altă chitară, cea dintăi scotea aceleaşi sunete: fenomen prea cunoscut în fizică. Medicul fu osîndit! La Wurtzburg, o tînără fată de o strălucitoare frumuseţe peri în flacări, precum şi un student ce vorbea mulţime de limbi, cînta şi făcea muzică"...

Şi tot astfel ţi se zburleşte părul de ce s'a putut petrece pe lume din pricina ignoranţei ajutată de interes şi de patimă. Studenţi ca şi voi dragii mei, căzut-au victime, însă pentru o faptă şi un entuziasm pe cari istoria nu le uită şi nu le va uita nici-odată. Faceţi vă rog apropierea şi spuneţi-mi deosebirea între manifestaţiunile voastre din Iaşi şi execuţiunile de acum patru veacuri de la Wurtzburg. „Dar noi doar n'am ucis-o pe d-ra Rozan"! îmi veţi răspunde. „Ba o ucideţi, dragii mei"! vă voi întimpina eu. Căci a zdrobi pe cine-va într'o clipită ori a-l nimici clipă cu clipă, zi cu zi, rezultatul este absolut acelaşi: tot ucidere. In bună logică, dacă d-ra Rozan s'ar fi perdut de emoţiune ori s'ar îmbolnăvi; dacă neputînd apare pe scenă căreia s'a devotat, ajunge să piară de foame, voi dragii mei, aţi fi fost şi sînteţi culpabili. Căci nu poate fi vorba a se schimba numai modalitatea uciderii, ci a nu se mai ucide de loc. Şi atunci vă întreb: Iaşii nu se identifică cu Wurtzburg de acum 400 de ani?

Nu vă chiurasaţi, dragii mei, în îndărătnicie şi în nepăsare. Nu vă simţiţi flataţi de complimentele celor interesaţi. Gîndiţi-vă bine la cele ce vă scriu eu, care nici n'am fost la teatru în acea tristă seară; dar care am meditat asupra cazului cu cel mai mare sînge rece. Şi dacă nu ştiţi, aflaţi că sînt şi eu romîn moldovean get beget, şi că ţin la ţara noastră tot atît ca şi voi. Dar eu ţin la ţara noastră cu via dorinţă de-a o vedea vrednică, de a o vedea civilizată, de-a o vedea tare şi respectată, nu prin turbulenţă ce nu se respectă de nimeni în mod serios, dar prin mărirea şi înălţarea instituţiunilor sale, prin vrednicia şi cultura oamenilor săi.

Nu vă luaţi după ispite. Lasaţi să se ticăloşască elementele provizorii ale vieţii noastre publice; acesta-i felul lor de-a nu mai răspunde la nici o nevoie şi de-a pieri. Voi cari trebuie să fiţi speranţa ţării şi tăria neamului, voi cari trebuie să înscrieţi în istorie pagini vrednice, pentru ca să se poată vorbi cu respect de România, şi mai ales de Moldova şi de Iaşi cărora nu le-a rămas de cît cultul vredniciei, fără de care nu mai pot semnifica nimic, voi, dragii mei, faceţi penitenţă pentru fapta din sara aceia, abjurînd-o în cugetul vostru măcar şi răsplătind-o de astăzi înainte prin cultură mintală intensivă şi în consecinţă printr'o conduită vrednică care să vă facă necondiţionat respectaţi.

Al vostru sfătuitor de bine

Dr. P. Zosin

10 Ianuarie 1911

OAMENI ŞI LUCRURI

OMUL GENTIL

Fiind-că, după toate probabilităţile, se poate vorbi acum despre directorul teatrului ca de un *fost* director,—ne vom feri de a-l vorbi de rău. Despre ex-demnitari nu se vorbeşte decît bine. Vom spune doară că tînărul şi talentatul conducător al teatrului naţional de Iaşi, în cele cîte va luni de director, a tradat un singur defect: acel de a fi din cale afară... gentil.

In contrast cu dispărutul Lecca,—dl. Sadoveanu a fost absolut extrema celuilalt. Pe cît se feria d. Lecca de a fi plăcut cui-va, pe atita vroia Sadoveanu să fie plăcut ori cui—şi calitatea aceasta nu poate să nu fie în acelaşi timp un serios neajuns.

Excesul de gentileţe l'a aratat în primul rînd către presă, apelînd pe faţă şi cu oarecare curtoazie excesivă la concursul ei. Din fericire apelul avu ecou; directorul—foarte simpatic presei ca publicist şi nuvelist de mare talent—a răspuns gentileţei prin gentileţe şi a dat nouei direcţiuni întreg sprijinul cerut.

A început apoi prin a fi gentil către actori. Nu vom intra în amănunte, — dar cunoaştem oarecari fapte care denotă un exces de gentileţe,—dăunătoare în materie de bună administraţie şi autoritate teatrală.

Gentil — faţă de studenţi şi de elevi, d. Sadoveanu s'a crezut obligat a servi un însemnat număr de bilete gratuite unora şi altora. Gentileţe care n'a împiedecat ştiutele întîmplări scandaloase pe care în momentul deciziv, directorul n'a ştiut să le înfrunte.

Intr'o bună zi o tînără artistă ceru să fie angajată. Susţinută de unii artişti, rău văzută de alţii, — directorul ar fi dorit să fie gentil şi cu unii şi cu alţii, după cum ar fi vrut să fie gentil şi cu agenţia liberală şi cu cea... takistă angajate amîndouă în oarecari întreprinderi de impresariat.

Şi a fost gentil într'adevăr. A angajat pe gagistă şi, neîntîrziat, a intrat în tratative cu adversarii ei de teatru ca şi cu adversarii politici. Prea în curent cu starea reală a lucrurilor, ştiind că există un anumit public numeros care nu trebuie provocat — a dat gagistei asigurări că o va susţinea *coûte que coûte*,—iar în acelaşi timp ar fi vrut să nu contrarieze prea mult pe manifestanţii hipocriţi, cari operau în umbră — în culise— şi nici chiar pe ceialalţi, cei zgomotoşi, susţinuţi de autorităţi poliţieneşti,—*deci* de guvern.

A! guvernul, regimul!

Directorul,—fostul director—ştie bine că nu meritelor sale de distins literat—merite pe care le proclama cîndva în parlament d. Marghiloman—datoreşte, propriu zis şi esclusiv, situaţia sa. Ci unor legături politico-literare. De aceea politica va cere, fără scrupule şi fără remuşcări, „sacrificiul" demiterea lui şi poate drept, lovitură de graţie, înlocuirea lui prin vr'un semi agramat.

De aceea, încă odată, e momentul ca să fie gentil, e momentul ca memorii şi delegaţiuni să intervină în favoarea directorului, — inferiorii să salveze pe superior, în schimbul gentileţei acestuia.

Şi iată că tocmai el va cădea jertfă excesului de gentileţe,—victima dorinţei de a fi plăcut tuturora. E psihologia veche, eternă, a omului din cale afară gentil...

Rodion

Directoratele scolare

III

„Toate punctele care sunt înşirate voiu proba că sunt insuficiente şi în neconcordanţă cu şcoala.

Adică ai vrut să zici, că toate atribuţiunile unui director sunt floare la ureche?

Şi ce înşiri D-ta?

Zici: Pentru supravegherea, gospodăriei şcoalei directorului îi trebuie 5 *minute*.

10 minute pentru casa de economie. Pentru cele 2 sau trei hărtii de înregistrat dăruieşti vre-o 20 secunde pe zi. Asta e lucrarea de cancelarie! etc.. Dar bine, e serioasă această interpretare a atribuţiunilor, muncei şi răspunderei unui director?

Nu pot scoborî aici discuţia. Se vede de o poştă că d-ta faci sport de diletant în polemice pe chestiuni de principii!

Eu consider direcţia unei şcoli ca o mare răspundere şi pentru asta am propus principiul de avansare la direcţie pe baza de drept la vechime şi merit.

La ocaziuni favorabile să se considere şi drepturile cîştigate ale directorilor de la periferie, prin avansare ca directori la şcolile de la centru. Nu e logic?

Acest principiu se leagă strîns de dreptul institutorilor, prevăzut în lege, de a li se ţine în seamă cererile la catedrele vacante preferindu-se cei cu vechime.

D-ta, îmi spui, rotaţia din 5 în 5 ani pe motivul să nu mai fie nici o desbinare între membrii corpului didactic. Şi zici că aceasta e ultima d-tale părere, pînă se va găsi una mai ingenioasă! Eu nu cunosc alta de cît această ultimă a d-tale pe care n'o găsesc ingenioasă. Ţi am spus motivele şi la ce ar duce această concepţie despre directorate.

Mă rîdic însă şi protestez cu energie în potriva insinuării că astăzi e aşa mare desbinare între dascăli pentru direcţie.

Or fi vre-o cîţi-va vînători de direcţii în corpul nostru, asta nu înseamnă că e desbinare între noi întreg corpul.

Acestor vînători, *care apar periodic din rotaţia partidelor* li s'ar putea opune un sistem foarte puţin pretenţios de a fi ingenios. Iată 1: *Tablou de institutori în fie-care oraş. Ordinea de vechime şi merit.* La loc vacant să se numească în ordinea de vechime şi merit, *indiferent de şcoala unde s'ar găsi.*

Căci nu pot admite principiul numirei prin *noroc ori politică.* Noroc, cînd la o şcoală sunt institutori de doi, trei ani în învăţămînt, care să moştenească direcţia acelei şcoli, pe cînd alţii cu vechime de 20—25 ani, rămîn pe din afară.

Tabloul pe vechime şi merit ar aduce şi dreptul poate şi norocul la vre-o direcţie, chiar la aderenţii ideilor d-tale, mai curînd. Stabilitatea e o consecinţă logică. Norma aceasta se explică prin legea de organizare a revizorilor—şi e drept—şi ofiţerilor—şi e drept—şi în magistratură. Adică de ce nu ar fi bună şi la noi?

Ce ai zice de rotaţia la categoriile de mai sus? Nu ai găsi-o ridicolă?

Ţinîndu-se strict de principiul propus de mine, s'ar evita toate neajunsurile susţinînd acest principiu drept, ne-am rîndica la o concepţie mai înaltă aşa cum se cuvine apostolilor luminei

Noi ar trebui să ajutăm la realizarea acelor sisteme raţionale şi drepte, care ar înlesni şi oamenilor noştri politici şi şefilor noştri ierarhici înalţi să poată lucra după judecata dreaptă, iar nu convingerile lor drepte să fie influenţate în aşa măsură, ca prin pasiuni politice să se zugăume conştiinţa barbaţilor în Stat. Aceasta e calea civilizată spre care trebue să îndrumăm pornirile noastre sufleteşti, sacrificînd mici interese materiale înaintea intereselor superioare ale statului şi a şcoalei în special.

La această concepţie am ţintit, cînd am scris articolul „directoratele şcolare" şi am rămas surprins cînd văd că mi se tălmăcesc ideile într'un mod *tendenţios* şi *superficial* de către colegul meu.

Primesc discuţia pe chestiuni de principii. Nu voiu aluneca însă în chestiuni personale cum cerci d-ta să mă atragi la sfîrşitul articolului. Şi acesta în interesul demnităţei noastre.

Sus inimele colege

Victor Munteanu

STRUNA ZILEI

VIŞLEIM...

In vederea candidaturii d. A. C. Cuza şi-a comandat un costum ţărănesc.
«Opinia»

E o travestire? Inţeleg:
Spre-a fi de carnaval, intreg —
Costumu-i trebuie curînd,
Căci masca *o purtă de cînd!..*

INFORMATII

❑ *D. dr. Slătineanu, inspector sanitar a sosit eri în localitate.*

D-sa a plecat la Ţiganaşi, unde s'au ivit mai multe cazuri de tifos exantematic, spre a lua măsuri urgente de combatere.

❑ Următorul itinerar a fost fixat pentru lucrările comisiunii comunale de prefaceri a contribuţiunilor:

La comuna Cotnari în viua de 4 Februarie; la comuna Băiceni, în ziua de 5 Februarie; la Scobinţi, în zilele de 1 şi 2 Februarie; la Cepleniţa în ziua de 3 Februarie; de la 7—9 Februarie la Tg.-Frumos; la 10 Februarie la Buznea; la 11 şi 12 Februarie la Brăeşti; la 13 şi 14 la Balţaţi; 15 şi 17 Belceşti; 2 şi 3 Februarie la Prisecani-Moreni; la Ţuţora la 1 Februarie; 4 Februarie la Costuleni; 5 şi 6 Februarie la Poeni; 8 şi 10 Februarie la Podu Iloae; 13 şi 14 la Dumeşti; 11 şi 12 la Erbiceni; 1 si 2 Februarie la Galata; la 4 Februarie la Miroslava; la 3 Februarie la Uricani; 7 şi 8 Februarie la Popeşti; 3 şi 4 Februarie la Sineşti; 1 şi 2 Februarie la Lungani; 5 şi 6 Februarie la Mădărjac; 10 şi 11 Februarie la Voineşti; 14 şi 15 la Cucuteni; 12 şi 13 la Mogoşeşti; 12 şi 13 la Şipote; 11 Februarie la Plugari; 9 şi 10 Februarie la Fîntînele; 7 şi 8 la Gropniţa; 9 şi 10 la Andrieşeni; 12 şi 13 la Roşcani; 11 Februarie la Vlădeni; 15 şi 16 la Bivolari; 14 Februarie la Hermeziu; 10 şi 11 Februarie la Copou; 12 Februarie la Aroneanu; 9 Februarie la Holboca; 4 şi 5 la Ţiganaşi; 3 Februarie la Rediul Mitropoliei, 1 şi 2 la Sculeni; 6 şi 7 la Movileni; 14 şi 15 la Buciumi; 16 şi 17 la Ciurea; 3 şi 4 la Ungheni; 1 şi 2 Februarie la Tomeşti şi la 5 şi 6 Februarie la Golieşti.

❑ Din cauza vîntului şi a viscolului de astă noapte, trenul de Bucureşti a sosit azi dimineaţă cu o întîrziere de 40 minute.

❑ Comisiunea numită de ministerul instrucţiei, pentru examinarea institutorilor şi învăţătorilor, care urmează a fi trecuţi la pensie pe ziua de 1 Aprilie, s'a intrunit eri.

Din judeţul Iaşi sunt puşi pe tablou, d-nii: Neculai D. Arbore institutor la şcoala Cuza-Vodă: Laura Neculau din Tg. Frumos, Gh. Dimitriu învăţător din Hermeziu şi C. Tincu din Iaşi.

❑ Numita Matilda Botez, din str. Cizmăriei No. 15, a încarcat aseară să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

Fiind apucată de dureri, nenorocita a început să ţipe şi vecinii prinzînd de veste au vestit sergentul din punct, care chemă în grabă pe medicul dispărţirii. Acesta după ce-i dădu ajutoarele grabnice, dispuse transportarea ei la spitalul sf. Spiridon, unde a fost internată în secţia d lui dr. Negel.

Cauzele care au împins-o la acest act nu se cunosc, dînsa refuzînd a da vre-o lămurire.

❑ Următorii ofiţeri sanitari, în rezervă, din Corpul IV de armată au fost trecuţi în poziţie de retragere, pentru limită de vrîstă: medicii locotenenţi: Tatos Iacob, Ţaranu Gr. Iacob; veterinarul locotenent Jocu Gh., farmaciştii locotenenţi Volanschi Alex. şi Jellea Teodor.

❑ In ziua de 27 Ianuarie, vor începe lucrările sesiunei ordinare de Ianuarie, ale Camerei de Comerţ din Iaşi.

Se va vota budgetul pe anul 1911—1912 şi vor discuta diferite alte chestiuni.

❑ Adunarea generală a membrilor societăţei viticole, va avea loc probabil în ziua de 23 Ianuarie, în localul Camerei de Comerţ.

Se va vota budgetul pe noul an.

❑ D. Boian, comisar clasa III-a la Constanţa a fost transferat în aceiaşi calitate, la Tg. Frumos.

❑ Un accident s'a întîmplat aseară d-lui Ioan Rizi pensionar la c. f. r. Pe cînd d sa traversa linia din faţa gării, a alunecat şi căzînd jos şi-a fracturat un picior.

A fost pus în grabă pe o targă şi dus la spitalul sf. Spiridon, unde a fost internat în secţia d-lui dr. Sculy.

❑ Aflăm cu plăcere că a avut loc logodna d-rei Virginia Decusară, fiica d-lui C. Decusară, proprietar din Negreşti, cu d. Gh, I. Mereuţă, secretarul camerei de Comerţ.

Felicitări.

❑ In astă-seară la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru se începe un program absolut nou.

Noul program cuprinde: „Puţul vorbitor", mare tablou dramatic, care cuprinde un episod din timpul lui Ludovic al XIII, regele Franţei.

Se mai cuprinde în noul program: un borcan primejdios, comedie, Cascadele din munţii Jura, superb tablou panoramic după natură; Tontolini şi nevasta, bucătar şi jupîneasa, extrem de hazliu; foarte interesante sunt apoi: Monumentele din Palermo (Sicilia) luate după natură; o aventură a lui Tontolini, tablou hazliu; ordinul de serviciu mare dramă militară a casei Gaumont şi alte numeroase scene umoristice, sportive etc.

❑ La 20 Ianuarie se va ţinea un nou examen de capacitate pentru administratorii de plăşi.

❑ Eri a avut loc o mare goană în împrejurimile Brăeştilor, la care au luat parte multe persoane din localitate.

A apărut „Arhiva". No. 9 şi 10 cu următorul bogat sumar:

Eugeniu Boureanul.—Povectea Deşărtăciunei (versuri). Dumitru C. Moruzi.—Instrucţia militară în şcoli. (Cum s'ar putea insufla şi statornici simţimintul de ordine şi de disciplină. Cine să fie instructorul firesc al copiilor?).

Teodor T. Burada.—Teatrul în Moldova (Stagiunea 167—68). Eugeniu Boureanu.—Două puteri. Mihail Lungeanu.—La priveghiu (Obiceiuri din popor). Eugeniu Revent.—Cîntec (versuri).

Vasile E. Iorga.—Imagini (versuri). Gordon.—Zadarnică-i privirea ta (versuri). D. G. Longinescu—Economice şi financiare Unificarea dreptului în materie de poliţe. Reforma monetară în America).

Gordon.—Fantazie (versuri). Em. Grigorovitza.—Schitul mare din Pocuţia. Artur Gorovei.—Din trecutul nostru judecătoresc (Istoria unei epitropii). N. A. Bogdan—Om sau fiară (clipe din vremea războiului). Arh. Narcis. Creţulescu.—Documentele M-rei Neamţu. N. L. Cosmovici.—Notă paleontologică.

Dări de samă Dimitrie G. Longinescu.—La production, le travail et le problème social dans tous les pays au début de XX e siècle. par Léon Poinard.—La consommation et les crises économiques, par Pierre Viales.

❑ D. D. Zamvel, revizorul şcolar cl. I-a a judeţului Neamţ, a fost mutat la Mehedinţi, în locul d lui D. Bungeţeanu, mutat la Neamţ.

❑ Debitele Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă On or Public că deşi timpul s'a schimbat, fiind ger şi viscol avînd în vedere efenirea traiului, contrar obiceiului pieţei, în loc de urcare a preţurilor, le-a coborît la toate produsele.

Atragem atenţia asupra tabloului de preţuri.

DIVERSE

— La înmormîntarea victimelor ciocnirei trenurilor de la Bălteni, care s'a făcut alaltă eri, au luat parte şi membrii societăţei de bine-facere Cuza-Vodă Unul din membri, d. Ioan Anton a vorbit din partea societăţei.

— Cu ocazia anului nou, s'a redus osînda următorilor condamnaţi militari: Parfeni Al. şi Negru Vasile; din regim. Cantemir 12; Marcopol Marcu, din reg. 13 Ştefan-cel-Mare; Tataru Grigore, din reg. Rachova, Lucian Nicolae din reg. 7 roşiori.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Administraţia debitelor Badareu indignată de scumpirea ce se cresc zilnic pe piaţa Iaşului la cele mai principale articole de hrană ca, laptele, brînzeturile, untul, etc.

Cu plăcere aduce la cunoştinţa onor, publicului iaşan că luptă contra urcărei preţurilor şi ca reclamă a coborît preţurile la toate produsele şi anume;

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.30
	oca	0.45
Brînză de vaci proaspătă		0.60
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.60
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.20
Ouă zilnic proaspete		8 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50

De asemenea caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

De asemenea Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

Ultime INFORMAȚII

— —

❑ ***Corespondentul nostru din București ne comunică textul manifestului, pe care guvernul îl adresează alegătorilor.***

Noi publicăm manifestul pentru a învedera îndrăzneala guvernului, care spune că are ca ideal înlăturarea funcționarilor din luptele politice.

Guvernul îndrăznește să anunțe această minciună în momentul în care funcționarii sunt siliți să demisioneze, alții sunt detașați, revocați, aruncați de la un capăt al țării la celălalt.

❑ **Prefectul județului Iași a luat cu forța demisiile tuturor primarilor, consilierilor comunali și notarilor din acele comuni rurale ale căror administratori de plăși nu sunt pe placul prefectului.**

❑ *D. Cuculi, președintele s. II-a a Curței de Casație, atingînd limita de vîrstă, se va retrage pe ziua de 16 Ianuarie.*

Președinte va fi numit d. Jean Duca, iar consilier în locul acestuia, se crede că va fi numit d. A'. G. Hinna, consilier la Curtea de Iași, procuror general delegat.

❑ **Data alegerilor comunale.** — *Alegerile comunale urbane vor avea loc: colegiul I la 6 Martie, colegiul II-lea la 8 Martie și alegerea delegaților la 27 Februarie.*

❑ *D-nii: St. Sihleanu și Lupu Antonescu, inspectori ai învățămîntului secundar și superior, au demisionat astăzi din posturile lor.*

In loc vor fi numiți domnii: dr. N. Leon, profesor de zoologie la facultatea de medicină din Iași, și I. Peretz, profesor la facultatea juridică din Iași.

❑ *Prefectul poliției a adunat ieri la un „banchet", la circiumă lui Agapi, din Tătărași, pe funcționarii administrației financiare, funcționarii de la tramvai și mahalagii.*

Bieții oameni au trebuit să vie și să mănînce pîine cu slănină. Funcționarii administrației financiare au trebuit să asculte „discursul" unui Orest Panu, care a fost înjurios pentru administratorul financiar, al cărui cumnat, d. G. Tuduri, asista la ogapa polițienească.

Partea pur politică a fost încredințată lui G. A. Șnapanul, care încercase, acum cît-va timp, să pună capăt vieței sale zbuciumate.

Șnapanul, înjurător de meserie, a adus d-lui A. A. Badareu acuzarea, că a luat în arendă, pentru vitele sale, tot fînețul comunei Iași.

Șnapanul a mințit. Nici un hectar de fînaț n'a fost luat în arendă sau cumpărat de d. Badareu.

❑ *Domnul Marghiloman a scris generalului Teleman să susție, la Huși, candidatura d-lor S. Mehedinți, farmacistului Roșu și a d-lui Oprea Soare, acești doui de pe urmă proprietari rurali în județul Fălciu.*

Comitetul executiv, întrunit eri, a acceptat în principiu, să susție la colegiul I de Cameră candidatura d-lui S. Mehedinți, dar a rămas să discute celelalte candidaturi.

❑ ***„Succese" electorale carpiste.***—*Foile guvernamentale continuă a se arăta entuziasmate de rezultatul alegerilor comunale.*

Entusiasm de comandă, prin nimica justificat.

Ast-fel la Giurgiu, dacă opoziția ar fi fost unită, guvernul nu reușea, căci numărul voturilor arată clar că o acțiune comună ar fi pus cu ușurință guvernul în minoritate.

In ce privește rezultatul de la Tulcea, explicația trebuie căutată în resentimentul fostului prefect Atanasiu contra amicului nostru Sebastian Teodorescu.

La Tulcea a fost cartel între guvern și amicii d-lui Atanasiu și faptul este confirmat pînă și de ziarul «Uniuersul», care ține să fie cît se poate de obiectiv în expunerea faptelor politice.

Că rezultatul în sine n'a fost satisfăcător pentru nevoinicii de la guvern o dovedește și faptul că *Evenimentul*, **pentru a putea anunța cu lumina multicoloră rezultatele, a recurs la o adevărată excrocherie. Redînd cifrele de la Giurgiu cinstita gazetă a d lui Grecianu anunță că conservatorii-democrați au întrunit** *două-zeci și patru* **voturi, pe cînd în realitate au întrunit** *nouă-zeci și patru* **voturi.**

In împrejurări atît de entuziaste o mică excrocherie nu-i prea mult, nu este așa?

❑ *Legea repausului duminical va fi modificată în ce privește aplicarea ei în tîrgușoare.*

❑ *Sindicaliștii din Constanța au votat, în ultimele alegeri comunale, cu d. Parianu.*

Domnul Parianu alesese în consiliul județean din Constanța, acum cîți-va ani, pe d-rul Rakowski. Regele, supărat de acea alegere, chemă pe ministrul de interne de atunci, d. George Gr. Cantacuzino, și îi recomandă să ceară demisia d-lui Parianu, care era prefect.

Acum sindicaliștii au răzbunat pe d. Parianu.

❑ *Junimiștii au găsit, în fine, un al cincilea candidat la colegiul II Cameră în persoana d-lui C. Isvașcu, pe care vor astfel să-l sacrifice definitiv.*

❑ *Comitetul executiv al partidului liberal din Neamț, întrunit ieri, a hotărît să lupte în alegeri, în cartel cu conservatorii-democrați.*

❑ Re uzul duminical la poliție. Un co erciant s'a prezintat la poliție reclamîn. că i s'au furat niște claponi.

— Nu putem face nimic, i-a răspuns polițistul, astă-zi fiind sărbătoare.

Astfel s'a întins repausul duminical și asupra poliției, așa că hoții vor putea opera, Duminicile și sărbătorile, în toată voia lor.

❑ La școala de adulți „Vulturul" care s'a deschis sub direcția d-lui A. D. Atanasiu, în localul școalei primare „Adamachi" s'au înscris peste 60 de elevi, cari au fost împărțiți în 2 serii: cursul primar și cursul special.

Se vor mai primi inscrieri și în cursul acestei săptămîni.

❑ **Din Vaslui.**—Comisia interimară compusă din d-nii G. Volenti președinte, G. Scarlat, Anghel Asbiovici, N. Toporașcu și Căp. Dimitriu a depus eri jurămîntul înaintea d-lui prefect dr. Peride.

— Politica de fapt a conduce la noi d G. Volenti, care a luat asupra-i răspunderea situației.

— Lista candidaților oficiali din Vaslui este aceasta: col. I Cameră, P. P. Carp și Em. Pangrati; col. II Cameră, G. Volenti; col. III G. Mironescu; col. I Senat D. Dimitriu și un loc liber rezervat Capitalei. Pentru acest loc a dat lupta și d. Leonida Mavroiani.

— Director de prefectură a fost numit d. Strat, administrator de plasă la Pungești; fostul director a fost pus în concediu; iar d. Denilă are pe sama sa două plăși.

— D. Gh. Filipescu, fost deputat și omul de încredere al d-lui Gh. Mavrocordat este lăsat pe din afară din orice situație.

— D G. Mavrocordat, va candida ca independent la col. II Cameră, Vaslui. In acest înțeles d-sa a scris o scrisoare d-lui Ed. Ghica, în care cere să se facă reforma Constituției, să se lărgească baza electorală, desființarea tuturor taxelor comunale.

— Căpitan de jandarmi a fost numit căp. Pangrati, în locul căp. Ignat.

— D. Dim. Bogdan, polițaiul a fost înlocuit cu d. M. Văsescu de la Scheia.

— Joi se întrunește comitetul executiv al partidului conservator-democrat; va prezida d. Alex. A. Badareu. Se vor stabili definitiv candidaturile cartelate.

Se vorbește a se stabili aceste candidaturi: col. I cameră, Ed. Ghica și C. Motăș; col. III V. Sasu; col. I senat Neron Lupașcu; pentru al 2-lea post nehotărît; col. II Pavăl Gorgos.

❑ D. general Pavlo își va regula drepturile la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

De asemeni, vor mai trece la pensie, pe aceiași zi, d-nii colonel Cruțescu și maior de intendență Iliescu, din Botoșani.

— Prefectul județului, după ce a terorizat pe bieții funcționari ai prefecturei, cerîndu-le demisiile, a început acum să cheme pe notari și să le ceară și lor demisiile!

❑ Locatarii din strada Trei-Ierarhi, ni se plîng, că de cît-va timp li s'a luat felinarul din colțul acelei străzi, așa că în timpul nopței circulația se face cu mare anevoință, mai ales strada fiind stricată și plină de gropi.

❑ Vagonul A. B, de la trenul de București, care venea spre Iași, a suferit astă noapte un accident. Osiile vagonului s'au aprins în gara Mărășești și vagonul a fost imediat izolat. Vagonul a fost lasat apoi în gara Mărășești, iar trenul a trebuit să întîrzie cu 40 de minunte.

❑ **Universitare.**— Aseară la orele 5, s'au întrunit în sala consiliului universitar, membrii senatului universității și consiliului facultății de medicină și au delegat pe d-nii profesori d-ri Emil Pușcariu, E. Juvara, G. Socor și d. Paul Bujor pentru a cerceta titlurile și lucrările prezintate de candidații la catedra de histologie și embriologie, vacantă la facultatea de științi din Capitală.

— Cursurile de geologie și paleontologie vor reîncepe la 15 Ianuarie, ora 4—6 iar lucrările practice în aceiași zi, dimineață de la 8—12 și vor continua conform programului.

— Doamna docentă Vera Miller Lebedef își va începe conferințile de analize și algebră, pentru studenții anilor I și II de la secția matematică, Sîmbătă 15 Ianuarie și le va continua și Marția și Joia de la 10 jum.—12 dim.

— D. Paul Bujor, își va reîncepe cursul de morfologie mîne 12 Ianuarie, ora 4 p. m.

— D-nii Al. Popovici și C. Popovici vor ținea primele lecții de după vacanță mîine, 12 Ianuarie.

— La facultatea de litere d. profesor Ilie Bărbulescu va reîncepe cursul de slavistică Mercuri 12 Ianuarie ora 8 dimineață, iar d. I. Caragiany, cursul de limba greacă, la orele 2 p. m.

— Orele d-lui rector al universității vor fi Lunia, Mercuria și Vineria, 9—11 dim., iar secretariatul general al universității va lucra în fie-care zi de la 9—12 a. m.

— In seara de 17 lanuarie va avea loc în amfiteatrul laboratorului de fizică și electricitate a treia ședință a societății științifice din Iași.

— D. Iulian Teodorescu va fixa mîne dim. zilele în care va ținea examenele.

— D. I. Petrovici va ținea următoarele cursuri, studenților de la secțiunea filosofiei. Lunia de la 2 jum.—4 psihologia, Mercuri 4—5 jum. probleme metafizice, (istorie și critică.) Joi de la 5 jum.—7 istoria filosofiei, începînd de la Kant. Vineria metodologia de la 5 jumătate pînă la 7.

Cursul de redeschidere va avea loc Joi la orele 5 jum.

— D. profesor Gregore Demetrescu își va reîncepe cursul de drept roman la 29 Ianuarie, iar examene va ținea în următoarele zile și ore: Sîmbătă 29, ora 8—10 seara, Duminică 30 Ianuarie ora 9 jum.—11 dimineața, Luni 31 Ianuarie, ora 4—6 p. m. și Joi 3 Februarie ora 4—6.

Va examina cîte 4 candidați pe oră.

— Inscrierile la examenele parțiale și de licență, a studenților facultății de drept, vor dura pînă la 14 Ianuarie seara.

❑ In fața prefectului de județ și a archiereului Nicodem Munteanu și a preuților I. Gotcu și Neculau, au depus astă zi legiuitul jurămînt domnii: profesor Riegler și avocat G. Cristofor, noii epitropi ai casei sf. Spiridon, rămînînd să jure mîine d. P. V. Sion, al cărui decret a sosit mai tărziu.

Domnul V. Brăiescu, șef de birou, a făcut prezintarea funcționarilor.

Domnul dr. Riegler a spus că noii epitropi au venit să se îngrijeaacă de bolnavi și de spitale și să facă îmbunătțiri și a cerut concursul funcționarilor.

Fiind mari încurcături privitoare la numiri, ele se vor face mai tărziu.

❑ D. T. Pogor, intendentul ospiciului Galata, a demisionat astă-zi. Domnul Pogor, care a stat în funcție sub liberali, îl face acum pe agentul junimist și a demisionat pentru a capata o funcție mai bună.

❑ Autoritățile au fost înștiințate că o nenorocire s'a întîmplat eri în comuna Plugari. Copilul Costache Fesache, fiind lasat de părinții sei acasă, s'a apropiat de foc și aprinzînduse hainele i au cauzat grave arsuri, din care cauză a și încetat din viață.

Parchetul a autorizat inmormîntarea.

❑ La Eforia sf. Spiridon s'au făcut astăzi următoarele numiri: d. Rudolf Suțu, director; prim avocat d. Cr. Malhasovici, avocați d-nii G. Buzescu și Al. Stoica.

❑ D. A. Păun, comisar cl. III la Tg. Frumos a fost transferat la Constanța.

❑ Două-zeci și cinci săteni din Prisacani, jud. Iași, s'au prezintat prefectului Negruzzi, reclamînd că alegerea primarului Chiprian s'a făcut prin falșificarea voturilor.

Prefectul, după ce a ascultat pe săteni, a mers la fața locului în cercetare și a cerut apoi ca să i se prezinte o sub delegație la prefectură.

Greu se descurcă acest prefect.

❑ D. D. I. Diaconescu, președintele trib. s. III-a, a fost delegat să ție loc de prim-președinte.

❑ D. Tulbure, inspector agricol al județ. Tutova a fost delegat să ție locul inspectorului agricol al județului Iași, în tot timpul congediului acestuia, care va expira la 1 Februarie.

Lemne de foc

Fag, Carpen despicături, se vînd cu prețuri convenabile la depozitul D-lui

Isidor Bril

Șoseaua Moara de Foc No. 30

La cerere se trimete la domiciliu Comenzile se pot adresa și prin poștă.

De Inchiriat sau de Vînzare

Caselé mele din Iași strada Palade No. 8, sunt de închiriat s'au de vînzare, cu începere de la 26 Octombrie 1911.

Doritorii a se adresa la d. colonel Vrabie, strada Ralet, sau la d. colonel Vrabie, strada Ralet, sau la d. Cernătescu str. Păcurari, ori la mine proprietarul, în București.

Th. Crivăț

Ultima oră

București 11 Ianuarie

Manifestul electoral al guvernului

— —

București.—Guvernul va publica următorul manifest electoral:

„Partidul Conservator luînd în mînă frînele guvernului, cerem să-i dați prin încrederea d-voastră putința de a realiza, conform principiilor sale, îmbunătățirile ce le reclamă starea de astă zi a Țărei.

Adversari ai oricărei prefaceri constituționale, care, cu prețul unor frămîntări primejdioase, nu poate să dea cel mult de cît o altă formă drepturilor politice dobîndite, vom căuta în dezvoltarea puterilor productive ale Țărei și în apărarea lor, un cîmp mai potrivit de activitate roditoare.

Ingrijindu-ne astă-zi, ca și în trecut, de *interesele claselor celor numeroase*, care alcătuiesc temelia largă și puternică a edificiului nostru social, vroim să dăm meseriilor o nouă organizare spre a le pune la adăpostul imprejurărilor atît din partea patronilor față de lucrători, cît și a lucrătorilor față de patroni.

Dar ocrotirea lucrătorilor nu poate fi desăvîrșită pe cîtă vreme nesiguranța viitorului în caz de *boală, accidente, infirmități* sau *bătrînețe* slăbește rîvna de muncă. Deși lucrătăorii și patronii vor fi mai întăi chemați la înlăturarea acestui mare neajuns. *Statul* va trebui să intervie și, în marginile putincioase, să dea sprijinul său unei întinse organizări de asigurare mutuală.

*

Continuînd opera predocesorilor noștri privitoare la îmbunătățirea soartei muncitorilor de pămînt, vom păstra din legislațiunea actuală tot ce vine în ajutorul elementului țărănesc și vom schimba numai părțile, care la aplicare se vor fi dovedit mai mult dăunătoare decît folositoare acelora pentru care fuseseră întocmite. Vom căuta asemenea ca aplicarea măsurilor celor bune să fie mai îngrijită. De pildă Casa rurală va trebui să nu se mulțumească a cumpăra moșii și a le păstra însă în administrația ei, ci va trebui să pue pe țărani în posesiunea neîntîrziată a loturilor ce li se cuvin.

Pentru întărirea și desvoltarea proprietăței țărănești. „Statul va cumpara bunurile de mînă moartă" de la așezămintele atîrnate de el și le va *vinde* la țărani restabilind tot deodată dispozițiunile legei de la 1899, cari prevedeau înflintarea unei proprietăți țărănești mijlocie. Această măsură ne va da putința ca împreună cuvînzarea domeniilor Statului, să trecem în proprietatea țăranilor aproape 800,000 pogoane de pămînt.

Vom mai veni în ajutorul micei proprietăți scutind loturile mai mici de 6 hectare de orice dare către Stat.

*

Toate aceste măsuri vor avea efectele lor bine făcătoare. Se cuvine însă să ne gîndim și la măsurile ce trebuesc luate în potriva scumpirei traiului Nu tăgăduim că în mare parte această scumpire este datorită unor cauze multiple, care stă în legătură cu avîntul economic din toată lumea și asupra cărora guvernul nu poate avea înrîurire.

Credem însă că prin unele modificări ale tarifului vamal și ale tarifelor drumului de fier, prin înlocuirea unor dări de consumațiune cu alte venituri vom micșora în chip simțitor efectele scumpetei.

Un alt mijloc de a le combate este și îmbunătățirea stărei materiale a acelora, care sunt prea mult atinși. La drumurile de fer bugetul viitor va îmbunăți starea micilor funcționari. La alte Ministere, ca spre pildă la Ministerul Instrucțiunei publice, vom spori leafurile învățătorilor sătești cari n'au astăzi decît 90 lei pe lună.

*

Odată astfel întărite puterile păturilor muncitoare, ne rămîne să stabilim o stare legală, care să pue industria și comerțul la adăpostul oricărui arbitrar

*

Asemenea vom îmboldi întreaga activitate economică prin ajutoare din partea Statului și prin înlesnirea desfacerii producțiunii. Ministerul de Domenii larg dotat și Ministerul lucrărilor publice prin crearea de noui căi de comunicație și prin punerea în bună stare a celor existente, vor da muncii naționale sprijinul de care are nevoe.

Oricare ar fi bunătatea în sine a măsurilor propuse, avem convingerea că ele vor fi în parte zădărnicite, dacă nu vom pune administrația internă pe alte baze de cît cele de pînă acum.

Sustragerea ei de la înrîurirea fatală a partidelor politice, va ocroti în primul rînd păturile de jos, și va întări armonia ce trebue să existe între toate clasele sociale. Inființarea de centre mari administrative cu o individualitate puternică va da tuturor regiunilor țărei viața viguroasă pe care Constituțiunea a avut-o în vedere, cînd a prescris o lege de descentralizare administrativă.

Cu mijloacele aceste suntem încredințați că vom da muncii naționale putința unei frumoase desvoltări și nu ne rămîne de cît să o asigurăm în contra primejdiilor ce ar putea s'o amenințe de ori unde.

Vom da prin urmare armatei noastre mijloacele trebuincioase pentru ca atît instrucțiunea cît și armamentul ei să fie la înălțimea vitejiei și a patriotismului de care a dat atîtea probe sub înalta conducere a Șefului ei Suprem".

Petre P. Carp, Titu Maiorescu, Al. Marghiloman, Ion N. Lahovari, Constantin C. Arion, N. Filipescu, B. Șt. Delavrancea, D. Nenițescu, M. G. Cantacuzino.

Expoziția de vînătoare

Viena.—Imparatul a primit deputațiunea în frunte cu principile Fuenstenberg, care i-a remis raportul despre izbînda expoziațiunei de vînătoare ce s'a ținut la Viena și al căru-i produs a fost de 700,000 coroane.

Această sumă va fi întrebuințată ca un fond pentru fundațiunea în favoarea copiilor vînătorilor de profesie.

Principele a transmis Suveranului salutările împăratului Wilhelm și și-a exprimat fericirea pentru însănătoșirea sa.

Alegerea de la academia din Paris

Paris.—Academia de științi a procedat astă-zi la alegerea unui membru, în locul decedatului Geruez; la al doilea scrutin a fost ales d. Branly cu 30 voturi contra 28 obținute de d na Curie.

Ciocnire de trenuri

Londra.—Azi dimineață un tren de călători, s'a ciocnit cu un tren de cărbuni lîngă Pontyproid; primele vagoane ale trenului de călători au deraiat; pînă acum s'au scos de sub dărîmături 11 morți.

Condamnări

Berlin.—Alți 19 acuzați, în procesul turburărilor din cartierul Moabit, au fost condamnați la închisoare de la 2 săptămîni la un an; patru acuzați au fost achitați.

Cu pătrunsă durere fac cunoscut tuturor prietenilor și cunoscuților, încetarea din viață, după o scurtă și grea suferință, în etate de 44 ani, a iubitului nostru

†

Hans Seemann

Fost profesor la Liceul Militar, și școala protestantă, Iași.

Cortegiul funebru va pleca Mercuri 12 lanuarie a. c. orele 2 jum p m., de la camera mortuară Sf. Spiridon, la cimitirul Eternitatea, parcela protestantă.

In numele familiei
Dr. Richard Seemann.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

Primește spre fructificare

contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum și sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobîndă de

5½% p. a.

Inginer, caută Locuință, 3—4 camere cu bucătărie.

A se adresa la administrația ziarului sub U. C. 10.

Dr. Susana Wexler-Grossi

Boli de femei—facere.

Strada Anastasie Panu 43

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYR**

de Vînz 7 Milioane BUTELII **VIOLET FRERES** (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Sé întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a fă o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut și mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și înscrîș la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".

MAȘINILE DE CUSUT
SINGER
anobținut și de astă dată la Expoziția universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincțiune
„Grand Prix"

Mașinele noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparați-le numai din magazinele cu această emblemă
BOURNE & Co. IAȘI
Strada Lăpușneanu No. 37
Sucursale în toate orașele principale din Țară

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori și Violoncele pentru concert
REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane și Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vînzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediționi în provincie

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères--Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Preturile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50, Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix 0f60c
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1m de haut. 0f30c

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 2a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
11 și 12 Ianuarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștiguri e toto o epresiată fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Prețurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz întreg	Lei	20,00

Tipografiia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mirzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Pacurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1205 Joi 13 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Manifestul electoral al guvernului

Am publicat ieri în întregime apelul guvernului către alegători în vederea alegerilor generale.

Guvernul d-lui Carp, prin manifestul său electoral începe prin a fi reacționar, continuă prin a fi fațarnic și sfîrșește prin a fi cinic.

Este reacționar, pentru că se pronunță categoric în potriva ori-cărei prefaceri Constituționale.

Se știe că în întreaga țară există un puternic curent pentru reforma electorală, în sensul lărgirei dreptului de vot și reducerei colegiilor electorale.

O asemenea reformă electorală nu se poate face de cît prin revizuirea Constituției.

Atît partidul liberal, cît și partidul conservator-democrat cari se reazămă pe straturile numeroase ale națiunii, s'au pronunțat pentru democratizarea sistemului și drepturilor noastre electorale; liberalii avînd ca ideal îndepărtat: votul obștesc, iar ca reforme imediat realizabile: colegiul unic; iar democrații-conservatori, pentru două colegii, unul al orașelor și altul al satelor — și cu mărirea numărului alegătorilor direcți la sate.

Partidul d lui Carp, se rostește acum în chip hotărît în potriva ori-cărei reforme electorale, ne admițînd cu nici un preț revizuirea Constituțiunei, fără de care nu se poate ajunge la o asemenea reformă.

Dar mai este reacționar guvernul d-lui Carp, cînd nu admite prefacerea Constituțiunei și pentru alte reforme, pe cari partidul conservator-democrat voește să le introducă ca principii constituționale, pentru a nu mai fi desființate prin simple legi la fie-ce schimbare de guverne.

Astfel, reforma Contenciosului, inamovibilitatea complectă a magistraților și a altor funcționari ai statului etc. etc.

Democrația din întreaga țară are imperioasa datorie să se ridice cu toată energia în potriva acestui guvern, ale cărui idei reacționare constituesc în timpurile de față un adevărat pericol social.

Pe lîngă reacționarismul său, guvernul d-lui Carp, dă dovada prin apelul său unei fățărnicii dezgustătoare.

Astfel, este fațarnic lucru să declari că te îngrijești de interesele claselor celor mai numeroase, cari alcătuesc temelia largă și puternică a edificiului nostru social, refuzîndu-le în primul rînd dreptul de vot egal și larg, pe cari alte națiuni l'au cucerit de mult.

Iar în specie, vorbind de noua organizare a meseriilor, este o mare fățărnicie să pretinzi că voești binele lucrătorilor, prin punerea nu numai a meseriașilor la adăpostul împresurărilor patronilor, dar și a **„patronilor față de împresurările lucrătorilor“!**

Să se convingă dar meseriașii din întreaga țară de ce fel de dragoste fațarnică le arată guvernul d-lui Carp, cînd în interesul electoral, ca să nu piardă și voturile patronilor, le declară că prin reforma ce gîndește să facă, va avea în vedere și interesele patronilor pentru a-i asigura împotriva pretențiunilor lucrătorilor.

Tot atît de fațarnic este și interesul ce guvernul declară că poartă țaranilor.

Căci ce om serios poate să pună preț pe angajamentul de a cumpara 800,000 de pogoane de pămînt, pentru a le împărți în loturi mari la săteni, cînd pentru aceasta se cere cel puțin 320 de milioane!!

Este o promisiune irealizabilă, făcută cu bună știință, că nu se poate îndeplini — și aceasta invederează în mod desăvîrșit lipsa de gîndire matură și sinceră, în ce privește cele mai importante probleme economice ale timpului.

In fine am zis că guvernul d-lui Carp dă dovada unui cinism revoltător, prin modul cum sfîrșește apelul seu electoral. Căci nu se poate alt-fel califica conduita unor oameni, cari se angajează a pune administrația internă a țărei pe baze noi, prin sustragerea ei de la înrăurirea fatală a partidelor politice, cînd în fapt dau dovada unei nemai pomenite destrăbălări și ilegalități prin angajarea tuturor forțelor și organelor administrative în susținerea guvernului, și prin presiunea sălbatică exercitată asupra tuturor funcționarilor publici.

Această înseamnă după guvernul d-lui Carp, ocrotirea tuturor păturilor de jos ale țării și întărirea armoniei ce trebue să existe între toate clasele noastre sociale.

S'o creadă acesta d. Carp cu toți colegii săi, din guvern și cu toți partizanii săi;—corpul electoral al țării căruia îi se adresează prin acest manifest, nu îl va crede, și i-o va proba în chip desăvîrșit după 15 Februarie.

Vespasian I. Pella.

GUBERNUL și GUBERNIILE

In sfîrșit gubernul d-lui Carp și-a publicarisit eri ucazul de dat năciunii rumînești.

Și glăsuești pan Carp că a luat în mînă frînele gubernului, pare că gubernul ar fi un cal sau niște cai, cari ar avea zăbale și hățuri, și frîne de condus. Dar fie; Singur pan Carp mărturește că a luat frîele puterii fără voia năciunii, căci acum prin ucaz cere de la dînsa încredere.

Și hodoronc tronc de la cel dintîiu șir, pan Carp zice că e adversar ori cărei prefaceri constituționale. *Și pentru ce e mă rog, adversar? O spune slovesnoi:* „pentru că nu ar da de cît o altă formă drepturilor politice dobîndite“, *iar* „frămîntările ar fi primejdioase“.

Aliluia dar prefaceri constituționale! aliluia lărgirea drepturilor cetățenești! aliluia cu cerințele spiritului modern! Pan Carp se inchide în cercul reformelor ce privesc burta democrației, *ca și cum democrația Romînă n'ar avea de cît burtă. Nu uită, după ce vorbește de meseriași, de comercianți, de scumpirea traiului, să vîre și pe învățători, făgăduindu-le sporirea salarului de la 90 lei.*

Iată un gubern ideal! iată adevărații pomanagii ai țării! In scurt ei numai vor da și nu vor lua nimic de la țară! Curat guvernul lui Conu Leonida, cu sufragiul *Universal, și cu* masa *poporului!*

Dar în fine nu uită gubernul lui pan Carp și de guberniile *moscovite și fără altă îndreptățire le enunță astfel: „Inființarea de centre mari administrative, cu o individualitate puternică va da tuturor regiunilor țării viața viguroasă, pe care Constituția a avut'o în vedere, cînd a prescris o lege de descentralizare administrativă“.*

Centre mari administrative! S'a temut de puterea fascinatoare a cuvîntului gubernie. *Il rugăm să le zică:* bănatul *Craiovei*, raiaoa *Brăilei*, chinezatul *Severinului*, stărostia *Putnei*, Pârcălăbia *Galați*lor, olatul *Dorohoiului*, principatul *Bărladului*, Cetatea *Dîmboviței. etc.*

De ce n'ar fi la cărmă ca intermezzo *politic și gubernul d lui Carp să ne impueze urechile cu guberniile sale!*

Programul guvernului

A doua zi după disolvarea Parlamentului, guvernul și-a publicat programul electoral, care este identic cu acel anunțat de d. Carp, acum două săptămini, la clubul conservator din București.

Noi am ținut să reproducem cuprinsul programului, absolut în întregul seu. Ca să se vadă, că este o simplă reclamă de negațitor, care, cu vorbe umflate și multe, vrea să treacă marfă proastă.

Programul sfîrșește cu o îndrăzneală, un manifest pur electoral, care amestecă treburile armatei în promisiuni electorale, este un manifest îndrăsneț și noi, cari dorim să vedem armata noastră cît mai puternică, mai numeroasă și mai bine echipată, vrem s'o vedem departe de ori-ce amestec politic, să nu-i promitem nimic și să facem totul pentru dînsa.

A o amesteca însă, într'o simplă amăgeală electorală, este o îndrăzneală de care d. Carp și ai săi s'au făcut vinovați.

Dar reclama guvernului conține surprize și mai îndrăznețe. Se anunță, pur și simplu, că guvernul d lui Carp va rescumpara și toate domeniile statului și toate domeniile de mînă moartă ale instituțiilor dependente de stat, cum sunt, spre pildă, acele ale Spiridoniei, și toate acele domenii, în întinderea de aproape 300,000 fălci, guvernul d-lui Carp le va da țăranilor.

Jucăria aceasta va costa trei sute de milioane; moșiile Spiridoniei și ale Eforiei spitalelor civile, sunt, prin voințele scrise ale testatorilor, inatacabile—totuși d. Carp le va răscumpara pe toate, statul va rescumpăra de la el domeniile sale—și pe toate le va da țăranilor, cu ce preț, cu ce chip, nu spune reclama.

Apoi, ca o desfidere curat ciocoiască, reclama anunță că funcționarii administrativi vor fi puși în afară de ori-ce influență politică.

Promisiunea aceasta se face în vremurile în care guvernul, zapciii săi, agenții săi, amicii săi, distribue groaza, în cantități enorme, prin funcționari; în vremuri în care se iau demisii forțate tuturor funcționarilor administrativi, primarilor, notarilor, chiar și consilierilor comunali.

Cine va da programului guvernului altă considerație de cît se dă reclamei și minciunei sfruntate—acela va fi un mare naiv

Deconsiderarea funcționarilor

Ciocoiul, în special cel parvenit, a considerat totdeauna pe slujbașul statului ca pe un rob, căruia i poți porunci ce vrai, cu care poți face ce pofțești.

Ultimii ciocoi ai sezonului, Liatris, Scorțescu, Tuduri, Suțu, fiind-că au fost puși să candideze la colegiul II deputați, se cred indrituiți să poruncească funcționarilor să vie în cutare circiumă din Tatarași. Acolo, puși la olaltă cu bătăuși și cu agenți electorali, funcționarii sunt tratați cu slănină și, ceea ce e mai indigest încă, cu „discursurile“ u nui Scorțescu oare-care.

„Boierii“, boierii Liatris, Scorțescu etc. nu se pun la aceeași masă cu funcționarii, ci se instalează în altă odaie, de unde vorbesc robilor.

Funcționarul, fiind-că d. Liatris l'a adus cu poliția la „consfătuire“ și l'a tratat cu slănină cumpărată din fonduri secrete, funcționarul, după mentalitatea ciocoiască, trebue să voteze cu guvernul.

El n'are dreptul să se revolte în sufletul său—fiindcă după credința ciocoiască, el n'are suflet. Funcționarul este un simplu reprezintant al plebei și plebea, ca s'o astîmperi, trebue să-i dai, după o rețetă reacționară germană, cîrnați și bere.

D. Henri Suțu, la Iași, îi servește slănină îmbătrînită și 'și zice radios: „i-am dat slănină, trebue să mă voteze“.

Cum ne osebim fundamental de această speță de ciocoi scîrboși! Noi am pledat pentru instituirea unui guvern compus din funcționari superiori; în programul nostru stabilitatea slujbașilor este considerată ca un ideal imediat de împlinit — și ei, ciocoii, sau se aruncă cu furie bestială asupra funcționarului, îl aruncă, ca pe un bagaj de prisos, de la o extremitate a țării la cealaltă, sau îl înhață, prin polițiști, la un praznic cu slănină și îl pun pe Scorțescu să înjure, în fața lor, pe adversari.

N'avem să protestăm contra sistemului acestuia ciocoiesc, fiind-că obrăznicia a fost totdeauna caracteristica „boerilor“.

Dar felul acesta de a trata slujbașii, fără de cari treburile Statului n'ar putea mișca din loc, trebue să ne întărească și mai mult în convingerea noastră, că stabilitatea funcționarilor se impune și ca o chestie de înaltă morală.

Funcționarul independent nu este tîrît în cîrciumi, nu poate fi pus la cheremul unui Scorțescu oare care.

FUGARII POLITICI

Presa junimistă înregistrează pe fiecare zi cîte un brav erou al luptelor noastre politice, care din motive ascunse, dar altele de cît cele spuse prin cereri, trec de la noi la guvern. E un deliciu a ceti proza silită a acestor epuri de 2 hotară. După ce au stat ani întregi în partid la noi, s'au agitat, au lucrat pentru organizare de partid, au făcut exces de convingere, au vorbit la întruniri, au dat mese prietenilor, au toastat pentru șef și partid, au încălzit și s'au încălzit la ideile partidului, iată pentru motive de o zi, pentru unele mici năzuinți de parvenire, pentru graba arivismului, trecînd la adversari, cînd sînt la putere, tradînd prin aceasta goliciunea sufletului lor.

Din simpli oameni muritori, neînsemnați membri ai unui partid abia născut, deveniți fruntași, oameni de mîna întâia! Cine ar fi vorbit de Roiu de la Roman? Cine ar fi vorbit de Odobeșteanu de la Putna? Avem acum și de la Huși un caz, două; vom avea trei, patru; ce ne pasă numărul!

Epoca acum un an și ceva publicase o corespondență din Huși, în care zugrăvea în culori foarte arîte pe un oare care domn N. D. Berea, din vicleimul tachist. Azi aceiași *Epocă* publică proza aceluiași N. D. Berea, ca părăsind pe Tachiști și trecînd la Carpiști. Ce a căștigat d. Carp cu aceasta? N. D. Berea a rămas tot N. D. Berea, căci N. D. Berea nu poate fi de cît N. D. Berea și nimic mai mult. Dar d. N. D. Berea e frate cu G. D. Berea, care va fi candidat junimist la col. III, și cum sîngele apă nu se face, fratele a mers la frate, căci frații Gh. D. Berea și N. D. Berea au și o bancă în Huși; unde Gh. D. Berea are 200000 lei și N. D. Berea are 25000 lei, și nu se putea ca 25000 lei să nu meargă după cei 200000 lei.

Nu știm cum vor fi calificați Roiu și Odobeșteanu în satele lor. Cu d. N. D. Berea la Huși partidul d-lui Carp a căpatat *o gură* mai mult, dar nu *un temperament.*

DIN ALE ZILEI

Prefectului poliției Iași îi suride numai trecutul: de cînd a fost făcut prefect—arde într'una în tîrgul Iașului.

= O convertire senzațională: prefectul județului Iași a trecut la protestantism. Nu misionarii au operat acest act religios, ci portăreii.

= Prefectul județului s'a prezintat unui portărel să'i ceară votul pentru candidații guvernamentali.

— Vă cunosc din vedere, a zis prefectul funcționarului.

— Eu am plăcerea să vă cunosc după iscălitură.

= Gazeta prefectului poliției anunță că acesta, la isbucnirea incendiului de Sămbătă, a sosit imediat la fața locului, dînd „tot concursul pentru potolirea focului“.

Concurs foarte prețios și foarte desinteresat, fiind dat în amintirea trecutului.

Arestări și corupțiuni

❑ *Guvernul s'a angajat să facă alegeri libere. M. S. Regele, chemînd în audiență pe d. Take Ionescu, a bine-voit a comunica faptul șefului nostru și a-i promite, că va veghia ca guvernul să nu-și calce angajamentul luat față de coroană.*

Guvernul nu se ține de făgăduială. Cu o lună înainte de alegeri au inceput presiunile, destituirile, ba chiar și arestările ilegale.

Eri a fost arestat d. Săftoi, președintele clubului nostru din Filiași, sub motiv că distribuia programul conservator-democrat.

*

Odiosul fost stîngător de coșuri aprinse, a inventat un nou sistem de corupție.

El chiamă la poliție mai ales pe alegătorii colegiului al doilea, și pentru a se convinge că nu vor veni la vot, le cumpără cuponele de pe cărțile lor de alegători. Cuponul se plătește cu 80—100 lei și cu sistemul acesta se suprimă dreptul la vot.

Avem pînă acum mai multe cazuri și partidul nostru a hotărît să deie judecății pe prefectul abuziv.

In ceia-ce privește pe alegători, cărora li se ia cu forța cuponul de vot, îi anunțăm că legea le rezervă dreptul a'și scoate duplicate, în ziua alegerei, la judecătoria respectivă.

D-na Curie înaintea Institutului Franței

Se știe că d na Curie a cerut locul rămas vacant prin moartea d-lui Gernez. Iată scrisoarea prin care confirmă ea, această cerere jurnalului *Le Temps*:

Facultatea de Științi din Paris
Laboratorul
de
Fizică generală

Paris, 18 Noembrie 1910

Domnule Director,

„Ca răspuns la scrisoarea D-vs., vă pot informa că vestea despre candidatura mea este exactă.

„Cu toate acestea, fiindcă pînă acuma alegerile la Institut n'au fost nici-odată obiectul unei discuții publice, trebue să vă spun că mi-ar părea rău, ca acest obiceiu să fie modificat cu ocazia candidaturei mele.

„Primiți, domnule director, salutările mele sincere“. *D-na Curie*

*

Cîți-va membri, aparținînd deosebitelor academii, cari constituesc *Institutul Franței*, îngrijiți de procedeul ce s'ar creea prin admiterea femeilor la Academia Științelor, au adresat diferitelor grupuri o circulară, prin care cer ca regulamentul acestei chestii să fie supus deocamdată comisiunei centrale a academiilor și discutat în adunnre generală.

Credem să facem plăcere cititorilor interesați, dîndu-le discuțiile ce au avut loc la ședința trimestrială a celor cinci Academii asupra alegerii femeilor la Institut.

Cel întâi care a abordat chestia a fost d. Levasseur de la Academia știinților morale și politice. Savantul director de la *Collège de France* a expus și examinat legile și regulamentele în ceea ce privește condițiunile de eligibilitate în deosebitele țeri. După aceasta el a ajuns la *statu quo* cu privire la Institutul Franței „pentru a respecta regula și tradiția, nestricînd unitatea acestui corp de elită“,

D. Viollet, de la Academia inscripțiilor și a artelor frumoase, citează exemple numeroase luate din toate timpurile și din toate țerile, ajungînd la admiterea femeilor la institut, contrar părerii de mai sus,—părere care fusese primită cu aplause vii.

D. Emile Picard de la Academia științelor, se declară partizat al autonomiei fie-cărei Academii. El amintește, că odinioară, la sfîrșitul secolului al 18 lea, diversele Companii supuneau întregului Institut listele candidaților respectivi. Insă acest chip de procedare avu neajunsuri și abuzuri chiar, încît Primul Consul trebui să reformeze regulamentul în înțelesul ca fie-care academie să rămîie independentă în materie de elecțiune. A lucra altfel, ar însemna a se face în potriva acestei reforme. In sfîrsit el e de părere ca fie care Academie să fie liberă de a recompensa meritul ori unde îl descopere.

D. Poincarré, de la Academia științelor și d. Appell decanul facultății de științi din Paris susțin acelaș lucru. Primul dintre acești doi savanți arată, cum Academia franceză respinge candidatura femenină a d-nei Pauline Savary, fără a cere avizul Institutului. D. Appel invoacă tradiția amintind numele femeilor cari au făcut parte din diverse Companii și deci este nedrept de a invoca tradiția contra admiterei femeilor.

Dar șirul discuției se întrerupe, mai mulți cer cuvîntul și conversațiile particulare încep. Prezidentul, d. Arthur Chuquet, cere liniște, se agita, dar totul e în zadar. Numai după ce d. Bétoland, maistru al cuvîntului, expune ordinea de zi, liniștea se restabilește.

Mai mulți membri ai Academiei de științi cer votarea ordinei de zi pur și simplu. Dar aceasta e respinsă cu 85 voturi contra 60.

D. Liard atunci cere votul ordinei de zi divizată.

Prima parte: „Adunarea consultată asupra chestiunei eligibilității femeilor la Institut fără a-și recunoaște dreptul de a impune hotărîrea sa diverselor Academii luate individual“ este adoptată în unanimitate.

A doua parte; „se mărginește a constata că, asupra acestei chestiuni al cărei interes este de ordine generală, există o tradiție nestrămutată, pe care foarte înțelepțește pare de a se respecta“ este votată cu 88 voturi contra 52.

Secţiile de fizică de la Academia de ştiinţi a clasat pe d-na Curie în primul loc între candidaţii fotolului d-nului Gernez.

*

Toate jurnalele din Străinatate s'au ocupat de această chestie şi votul celor cinci academii a fost comentat în nenumărate chipuri. Unele au dat la iveală opiniile cîtorva academiciani, pe care le dăm şi noi publicului nostru.

„Partizan de a recompensa meritul acolo unde se găseşte, n'aş vedea nici un neajuns că d-na Curie să intre în Academia ştiinţelor. H. Poincarré

„Fiind date lucrările sale remarcabile, n'aş şovăi de loc să votez pe d-na Curie în alegerea viitoare a unui membru al acestei secţii fizice".

Emile Picard

„Nu cunosc nici un sex garantat. Eu voiu fi totdeauna cu cel care va lucra mai bine". Roux

Directorul institutului Pasteur

„In sufletul şi conştiinţa mea, nu cunosc astă-zi un fizician francez superior d-nei Curie. Ea trebue deci aleasă.

Buty

„Nu mă pronunţ de loc asupra eligibilităţei femeilor la Institut; dar oricine ar fi, nu voiu vota de cît pentru d-na Curie". Bailland

Directorul observatorului

„Orice s'ar spune, ceva tot va fi schimbat la Institut, cînd o femee va intra acolo.

In spiritul fundatorilor Academiei n'a venit nici odată ideia că o femee ar putea face parte".

Jules Carpentier

„ O femee poate fi aleasă membră a institutului, dacă are o valoare incontestabilă.

Şi toată chestia aici este.

In cazul de faţă, îmi pare foarte greu de a se pronunţa asupra lucrărilor d-nei Curie şi de a deosebi cercetările sale din opera genialului Curie.

Deslandres

Directorul observatorului din Meudon

*

Jurnalele străine mai anunţa că încurînd d-na Curie va fi numită academiciană la Stockolm, unde va succeda marelui savant Cannizaro. Alegerea sa este de neînlăturat. Acest precedent o va servi — desigur — pe ilustra învăţată în alegerea sa la Institutul Franţei.

*

După cît vedem mai toate răspunsurile academicianilor nu au în vedere de cît meritul.

Cuvintele d lui Roux: „Nu cunosc nici un sex cu garanţie" cuprind — ne pare nouă — soluţia cea mai nimerită a luptei înverşunate ce s'a dus şi se duce încă, în contra ocupării tuturor funcţiilor şi de către femei.

Intr'adevăr, deci să nu lase cîmp liber în oricare profesiune, atît barbaţilor cît şi femeilor? — rămînînd ca meritul să hotărască cine e mai apt pentru funcţia la care a rîvnit.

Pentru ce să primeze sexul — şi nu meritul?

Şi în acest caz, cînd toată lumea ar fi de acord, — D-na Curie fiind pusă la locul pe care-l merită — cum s'ar împăca oare înalta demnitate de academiciană cu incapacitatea ce-i dă aceleaşi persoane, legea de a nu se putea amesteca şi de a nu avea acţiune directă în afacerile sociale? Şi d-na Curie, poate avea tot atîta pricepere — dacă nu mai multă — de cît un barbat inconştient, dar recunoscut de lege ca bun.

Maria C. Buţureanu
Institutoare

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Administraţia debitelor Badareu indignată de scumpirea ce se cresc zilnic pe piaţa Iaşului la cele mai principale articole de hrană ca, laptele, brînzeturile, untul, etc.

Cu plăcere aduce la cunoştinţa onor, publicului iaşan că luptă contra urcărei preţurilor şi ca reclamă a coborît preţurile la toate produsele şi anume;

	Kg. Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar	0.30
	oca 0.45
Brînză de vaci proaspătă	0.60
Castronul cu iaurt	0.15
Castronul cu iaurt mare	0.20
Brînză de oi	1.60
Urdă în burduturi	1.80
Lapte de oi gras, de toamnă	1.20
Brînză de Brăila grasă	1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40
Unt de gătit topit	4.60
Smântână dulce, centrifugată	2.60
Delicioasă brînză de munte	2.00
Unt pentru cafea, ciaiu	5.20
Ouă zilnic proaspete	8 0/0
Gervais rominesc pachetul	0.50

De asemenea caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

UN APEL

— Funcţionarii fiscali —

S'a scris şi s'a vorbit mult de situaţia precară a funcţionarilor, avîndu-se în vedere bine înţeles funcţionarii inferiori.

Dintre aceştia cei mai oropsiţi de soartă sînt, fără tagadă, agenţii fiscali.

După cum cunoaştem cu toţii, această categorie de funcţionari, are un rol de o importanţă capitală în organizaţiunea socială a ţării noastre.

Agenţii fiscali au menirea de a aduna de la contribuabili, milioanele ce alcătuesc budgetul ţării. Alergînd din casă în casă, latraţi de cîni, huiduiţi de oameni, ei strîng ban cu ban, frumoasele sume pe care cei mari au greaua însărcinare de a le fixa numai pe hîrtie.

Luptînd cu împrejurări greu de învins, agenţii trebue să şi facă datoria ce li se impune.

Şi în îndeplinirea acestei datorii, de cîte ori n'au fost bătuţi poate, de către acei cara aduşi la desperare comit asemenea acte, sau de cîte ori n'au lucrat în contra conştiinţei lor, cu îndoioşare în inimi şi cu lacrămi în ochi, cînd aveau să-şi îndeplinească această datorie faţă de o văduvă cu copii mulţi sau faţă de un neputincios, ce nu era în stare să se achite.

Mustraţi de conştiinţă, ei trebue totuşi să-şi facă datoria, chiar aducînd în piaţă sărăcăciosul avut a acelei văduve sau neputincios şi vînzîndu l cu toba.

Şi de cîte ori poate aceste victime ale datoriei, nu au fost mişcate până la lacrămi de plînsul desnădăjduit al micilor copilaşi, ce vedeau cu ochii smulgîndu-li-se şi ceea ce cu greu se mai putuse păstra.

Şi-n schimbul hotărîrii ce o pun de a trece peste toate aceste, ce li se oferă acestor funcţionari!

Să le judecăm puţin situaţia, să luăm administraţia unei percepţii de comună urbană. Ce vedem.

Un serviciu de impovorat din cauza micului număr de funcţionari, care din această cauză sînt forţaţi să lucreze de la 7 dimineaţă până la 8 seara, trecînd cu vederea zilele cînd lucrează şi până la orele 12 din noapte.

Unui singur agent i se dă spre încasare de la 2000 de contribuabili în sus ceea ce bine înţeles este excesiv de împovărător.

Şi această grea muncă, aceşti funcţionari, singuri poate, sînt obligaţi să şi-o îndeplinească şi Duminica, neputîndu-se bucura şi ei de ziua de odihnă, ce li se oferă de legea repauzului Duminical

Această muncă excesiv de impovărătoare şi cu răspundere colosală îşi are ca recompensă ridicolul salar de 60 — 95 lei lunar.

Ceea ce este şi mai trist pentru aceşti funcţionari este şi faptul că lor nu li se asigură cu nimic bătrâneţele neavînd dreptul la nici o pensie.

Această dispoziţiune desigur constitue o nedreptate

Sînt de două zeci şi ceva de ani îmi spunea cu durere un bătrîn agent fiscal, în acestă slujbă, pe care am îndeplinit cu sfinţenie. După cum ştii şi d-ta, cu anii ce trec merg către timpul cînd nu voi mai putea îndeplini această slujbă, pentru că nu voi mai putea alerga.. Ei bine ce mă voi face eu atunci? Averea nu mi-am putut face cu cei 80 sau 90 lei ce i-am avut ca leafă de muncit nu voi mai putea munci, cu ce voi trăi dar?

Starea de spirit în care se găsea acest bătrîn funcţionar în momentul cînd îmi descria situaţia slujbei lui, m'a mişcat şi mi-a impus obligaţiunea de a scrie aceste rînduri.

Ar fi omenesc cred, ca acei în drept să ia în seamă situaţiunea acestor funcţionari, cari în schimbul muncei şi răspunderei lor sînt trataţi aşa de neomeneşte, şi să le îmbunătăţească soarta.

Această îmbunătăţire ar consta: să li se mărească salariul, ţinîndu se seamă de traiul ce cu zi ce trece devine tot mai scump, să se sporească personalul, aşa că fie-care agent să aibă în seamă un număr de contribuabili conform legii. Orele de lucru să fie limitate ca şi la celelalte biurouri.

Respectarea repaosului Duminical. Regularea primirei salarului care astă-zi se primeşte a doua lună pe la 10 şi mai presus de toate să li se acorde şi lor dreptul de a se bucura de pensie.

Aceste fiind punctele de căpitenie cerute pentru îmbunătăţirea soartei, ce astăzi este atît de mizerabilă, a agenţilor fiscali, avem toată credinţa, că cu ocaziunea votărei noului budget şi discuţiunei noilor proecte, d. ministru de finanţe, va lua în cercetare şi situaţiunea acestor funcţionari, dînd satisfacţie cerinţelor lor. X.

❑ Debitele Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă Onor Public că deşi timpul s'a schimbat, fiind ger şi viscol avînd în vedere eftenirea traiului, contrar obiceiului pieţei, în loc de urcare a preţurilor, le-a coborît la toate produsele.

Atragem atenţia asupra tabloului de preţuri.

Litere-Ştiinţe-Arte

O problemă.—In urma unui cunoscut şi zgomotos incident politico teatral s'a readus pe tapet chestiunea femeilor în teatru. In teatrul nostru iaşan, bine înţeles.

Remarcabil în această privinţă e faptul că contingentul artistelor se mereşte cu o încetinală extremă,—că instituţia teatrului nu se alimentează aproape de loc. Cuvîntul e foarte simplu. Pepiniera de unde ar fi ca teatrul naţional să şi recruteze artiste tinere, e conservatorul —cursul de declamaţie. Pentru cine însă cunoaşte starea reală a lucrurilor, problema însă e foarte simplă. Clasa de declamaţie a conservatorului *nu* poate corespunde necesităţilor teatrului naţional pentru raţiuni prea cunoscute ca să mai stăruim asupra lor.

In acest caz ar fi încă şi mai de mirat dacă s'ar adeveri zvonul care circulă cu persistenţă că din cercuri teatrale în de aproape legătură cu conservatoriul se opune rezistenţă, de cîteori e vorba de a se angaja vre un nou element femenin în teatru.

Dacă e adevărat că sub noul regim direcţia conservatorului va fi încredinţată d-lui Dragomir, pentru motive politice, credem că d-sa va medita în primul loc asupra mijloacelor de a se ridica la aivelul cuvenit clasa de declamaţie, care e speranţa unică a teatrului nostru şi care dă rezultate aşa de dezastroase,. R.

*

După cum anunţă ziarele pariziane Gabriele d'Annunzio scrie acum o dramă în 5 acte *în limba franceză*.

Titlul piesei este: *La Hache*.

*

La Londra s'a încheiat conferinţa medicală pentru combaterea boalei somnului.

*

Cu ocazia unor săpături recente în Sudan, localitatea Meroe, s'au descoperit nişte inscripţii în hieroglife egiptiane, dar multe din ele scrise într'o limbă care n'a putut fi precizată pînă acum.

Misterioasa limbă e denumită limba meroită.

*

De cînd Metropolitan oper din New-York e pe mîna lui Conried s'au cheltuit un milion dolari pentru decoraţiuni şi costume,—adecă în timp de 7 ani. Cheltuelile pentru studiare de opere nuoi au fost numai în anul trecut de 200,000 dolari. Stagiunea durează numai 7 săptămini. Orchestra e compusă din 160 persoane, iar corul are 185 cîntăreţi.

Caruso primeşte 2000 dolari pe seară, cîntăreţele Emma Destinn, Farmstadt, Geraldine Farrar şi Johanna Tanscher-Gadski primesc cîte 7000 dolari pe săptămînă; tenorii Bonci, Burrian, Slezak, Järn cîte 10.000 dolari pe săptămînă. Incasările sunt cam de 10.000 dolari pe seară. Stagiunea însă se încheie de obiceiu cu deficite.

*

Primele două versuri în „Struna" de eri trebuie cetite:

E-o travestire? Inţeleg:
Spre-a fi de carnaval, întreg —
s. c. l.

*

STRUNA ZILEI

NOI ŞI ELE

In vagon, o doamnă care avea un ac lung la pălărie a rănit foarte grav la un ochiu pe comerciantul X.

Ziarele.

O plăcere femeească
Este ca să ne... orbească;
Lucrul însă îl pot face
Fără... ace

INFORMATII

❑ **Scandalul de la teatru**.—Privitor la scandalul petrecut Sîmbătă seara la teatrul naţional din Iaşi, direcţia acestui teatru trimite presei comunicatul ce urmează:

Angajarea artistei Francisca Rozan s'a făcut de către comitetul de lectură. Voturi pentru ea au dat, în afară de d. Sadoveanu, d-nii A. Naum şi N. Gane, membri ai Academiei Romîne.

Chestia naţionalităţei, nu s'a pus şi nici nu se putea pune. Era în discuţie dacă noua angajată are, sau nu, talent.

Direcţia a fost înştiinţată de scandalul ce se pregătea. Nu a crezut, însă, că trebuia să se recunoască dreptul de amestec în instituţie, a acelora care n'au nici un drept la aceasta.

In faţa scandalului, a fluerăturilor şi aplauzelor, piesa nu se putea juca şi nu s'a jucat.

E foarte trist ca studenţii naţionalişti (dacă ei au făcut scandalul), înţăleg astfel apararea unei instituţii naţionale. Brutalitatea totdeauna dezonorează. Aveau alte căi civilizate, pentru a'şi afirma punctul lor de vedere.

❑ Citim în *Ordinea*: D. dr. G. Rădulescu, din Piteşti, s'a înscris ieri in gruparea d-lui Marghiloman.

Evenimentul n'are importanţă de cît pentru că ieri s'a îndeplinit formalitatea înscrierei—căci de fapt neofitul sprijină de mult „principiile" junimiste.

Lucrul ne bucură şi iată de ce:

In timpul pe cînd d. I. Lahovari era, de rîndul trecut, ministru de domenii, se iscase o problemă la acest departament: se găsiseră urme de o intervenţie stăruitoare a d-lui Marghiloman ca Statul să vînză pădurea Muşa Mică pe preţ de o sută şi cîteva mii de lei. Or, la o licitaţie următoare, s'a oferit pentru pădurea aceasta două milioane şi ceva.

D. N. Rădulescu, din Piteşti, deputat pe atunci, scandalizat de brigandagiul ce se încercase prin intervenţia desinteresată a d-nului Marghiloman, a cerut cu stăruinţă dosarele ca să facă o interpelare în această chestiune.

A trebuit, atunci, toată autoritatea d-lui I. Lahovari ca să-l împiedice pe fugosul doctor de a expune Camerei amănuntele scandaloase ale acestei afaceri.

Acum, cînd d. doctor Rădulescu a intrat definitiv sub ordinele d-lui Marghiloman, se poate documenta direct asupra împrejurărilor şi întru cît d. Lahovari nu mai are nici un motiv să se opuie, sperăm că neofitul de la Piteşti va desvolta interpelarea care atîta vreme 'i-a stat aproape de inimă.

Avem, dar, cuvinte puternice, din punct de vedere al asanărei moravurilor, să ne bucurăm de trecerea d lui Rădulescu sub steagul d-lui Marghiloman.

❑ D. D. Rota, învăţător din comuna Ciurea, va fi numit subrevizor şcolar al judeţului.

❑ D. Gh. Popovici, profesor la şcoala de Belle-Arte, va fi numit director al acelei şcoli.

❑ **Dl. Sachelarescu va demisiona**.—Mult în 10 zile d. Sachelarescu nu va mai fi inspector şcolar. Pentru a se preveni unele loviri, cari l'ar costa materialiceşte, d sa pentru a evita o luare de direcţie, şi o mutare în altă circumscripţie şcolară, dată fiind hărnicia d-lui Matasariu de a i lua locul, d-sa se va retrage de bună voe.

❑ Politica Carpistă se încurcă rău la Fălciu. Centrul voind a impune în mod imperios mai mulţi candidaţi oficiali din Bucureşti, a produs între prefectul Teleman şi grupele familiunii atîta tensiune, că toţi ameninţă cu retragerea din partid. Şi cum junimiştii voesc a încăleca pe Cantacuzinişti, se prevede că şi la Huşi impunerea candidaturilor de la centru e un truc politic de a slăbi familiunea, care a făcut şi face esces de Cantacuzinism. O delegaţie a fameliunii a venit eri în Iaşi pentru a cere sprijinul d lui Greceanu, care se crede *pivotul* Cantacuzinismului în Moldova.

❑ Examenul de capacitate, pentru şcoalele de fete, specialitatea muzicei vocale, se va ţinea anul acesta, la 15 Martie.

❑ Şi azi dimineaţă trenul de Bucureşti, a sosit cu o întîrziere de 40 de minute, din cauza vîntului.

❑ Pensiile civile şi militare se vor plăti la administraţia financiară Marţi 18 Ianuarie.

❑ Serviciul sanitar al oraşului a trimes direcţiunii generale a serviciului sanitar, statistica epidemiilor pe anul 1910.

❑ De cît va timp circulă la noi nişte obligaţii ale unei case de bancă din Marsilia, intitulată „Banca Franceză de Credit", care în schimbul unui preţ, sunt propuse publicului ca un mijloc de a face economii şi de a avea şanse de cîştiguri mari.

Intru cît negocierea la noi în ţară a unor asemenea obligaţii, constitue o abatere de la legea asupra loteriei de stat din 1906, ele sunt interzise conform acestei legi şi în consecinţă, ministerul de interne cere autorităţilor noastre de a opri operaţiunile cu asemenea obligaţii.

❑ Sămbătă seara, 29 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare şi frumoasă *Serată Dansantă*, organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silinţele care îşi dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat până în prezent.

❑ Ministerul de interne a comunicat autorităţilor, că începînd de la 4 Ianuarie, oficiile dependinte de acest departament, vor lucra de la 9—12 dimineaţa şi de la 3—6 după amiază.

❑ Azi după amiază s'a făcut înmormîntarea lui Hans Seeman, fost profesor la şcoala militară.

Au asistat elevii şcoalei şi profesorii.

❑ D. dr. Slătineanu, inspector sanitar, care a fost împreună cu d. dr. Tatos la Ţiganaşi, s'a reîntors eri în localitate.

D-sa a luat măsuri pentru combaterea celor cîte-va cazuri de tifos exantematic, ce s'au constatat acolo.

❑ Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată va fi convocat pentru zilele de 26, 27 şi 28 Ianuarie c.

◔ Astă-zi comisiunea numită de ministerul instrucţiunei publice, a examinat a doua serie de învăţători care urmează a fi scoşi la pensie din oficiu, pe ziua de 1 Aprilie.

Aceştia vor fi examinaţi şi de comisiunea ministerului de finanţe.

❑ Sîmbătă 15 Ianuarie, membrii consiliului de higienă al oraşului se vor întruni în şedinţă, avînd de discutat mai multe chestiuni.

❑ D Gusti, revizorul bunurilor de la Epitropia Sf. Spiridon, şi-a dat demisia.

❑ In astă-seară la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru se începe un program absolut nou.

Noul program cuprinde: „Puţul vorbitor", mare tablou dramatic, care cuprinde un episod din timpul lui Ludovic al XIII, regele Franţei.

Se mai cuprinde în noul program: un borcan primejdios, comedie, Cascadele din munţii Jura, superb tablou panoramic după natură; Tontolini şi nevasta, bucătar şi jupîneasa, extrem de hazliu; foarte interesante sunt apoi: Monumentele din Palermo (Sicilia) luate după natură; o aventură a lui Tontolini, tablou hazliu; ordinul de serviciu mare dramă militară a casei Gaumont şi alte numeroase scene umoristice, sportive etc.

❑ Aseară pe la orele 8 jumătate, numita Frosa Cornici, din strada Ciric No. 25 a încercat să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

Fiind apucată de dureri şi începînd să strige ajutor, au sărit părinţii săi dea ajutor.

Comisia V fiind înştiinţată, subcomisarul de serviciu sosind la faţa locului, a dispus transportarea ei la spitalul Paşcanu.

Cauzele care au silit o să recurgă la asemenea mijloace pentru a-şi curma firul vieţii, e o ceartă ce a avusese cu puţin înainte cu părinţii săi.

DIVERSE

— Comitetul corporaţiei metalurgice din localitate, a fost disolvat

— Locuitorul Neculai I. Gavriliţă din Hălăuceni, judeţul Dorohoi, fiind grav muşcat de un cîine turbat, a fost adus şi internat la institutul antirabic din localitate.

— Hamalul Ioan Romus din Iaşi, alaltă-eri pe cînd se afla în gara de nord din Bucureşti, pentru a lua trenul spre Iaşi, a căzut jos în nesimţire.

Pe cînd era transportat la spital, nenorocitul a murit.

CURA = **Cea mai raţională de UNT DE PEŞTE pentru ADULŢI şi COPII** =

e numai acea cu:

UNT de PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT de PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**

Aprobate de Consiliul superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: *Anemiei, imflamaţiunilor osoase, scrofuloza, ghinduri, înclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persoane *slăbite*, precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.* Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut recontortant. *Costul unei sticle de un kgr. 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici*, spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterii copiilor, în stările limfatice şi a stadiului puberităţei.

Costul unei sticle de ½ Kgr. 3 lei 75 bani, la care se adaogă şi porto.

Depozitul general la farmacia **I. Werner**, furnizorul Curţei Regale **Iaşi**

Pentru Bucureşti: la Drogheria I. ZAHARIA str. Lipscani No 35.

Pentru Craiova: la Farmacia ED. KONTESCHWELLER.

Cererile de provincie se execută prompt contra ramburs.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Şeful conservatorilor din Bacău, d. Ghica-Comăneşti, care se află actualminte la Monte Carlo, a fost invitat telegrafic, să vie să ieie parte la luptă.*

D. Ghica a răspuns printr'o circulară, adresată tuturor membrilor clubului, prin care arată că refuză să se reîntoarcă în ţară şi că lasă toată răspunderea d-lui Nicu Bottez.

D. Ghica-Comăneşti este unul din cei mai înverşunaţi adversari ai junimiştilor.

❑ *Comitetul executiv al clubului nostru din Iaşi s'a întrunit ieri, în număr foarte mare şi în mijlocul unei mari însufleţiri.*

Domnul A. A. Badareu, în discursul ce l'a ţinut, a subliniat prezenţa unui număr aşa mare de prietini şi a spus că aceasta dovedeşte, că este o sfruntată minciună a adversarilor, că, de la venirea noului guvern, clubul nostru s'ar fi despopulat.

Domnul Badareu a explicat apoi rostul cartelului cu liberalii, pe care-l exploatează junimiştii, ca fiind imoral.

Junimiştii au fost cartelaţi cu liberalii timp de trei ani. A fost cel mai imoral cartel: opoziţia cartelată cu guvernul. Junimiştii au rupt, la sfîrşit, acel cartel, prin cunoscuta manifestaţie ostilă la statuia lui Brătianu.

Acum mergem la război. Statele majore ale partidelor de opoziţie au hotărît ca partidele să meargă împreună la luptă contra unui guvern, care reprezintă cea mai mare nedreptate politică.

Unii zic, că am fi putut merge separat la luptă. Fireşte că am fi putut. Dar aceasta ar fi fost o simplă manifestaţie, o statistică de voturi şi nu este nevoe de numărătoare de voturi, este nevoe ca, uniţi, să dăm jos guvernul, să facem ca din urne să iasă cît mai mulţi opozanţi.

Ultimele alegeri comunale, în jurul cărora adversarii fac atîta zarvă, au dovedit enorma greşeală ce s'a făcut cu listele separate. Dacă am fi mers uniţi, de sigur că am fi reuşit.

D. C. N. Paraschivescu, într'o inimoasă cuvîntare, a sprijinit cartelul cu restul opoziţiei, arătînd că cu toţii trebue să luptăm pentru prăbuşirea formulei „Regele şi Dorobanţul".

❑ **Mai mulţi candidaţi ai opoziţiei unite şi-au depus astă-zi la tribunal, semnul Crucei, cari va figura pe buletinele lor de vot şi care va fi semnul tuturor candidaţilor opoziţiei unite din Iaşi.**

Candidaţii care au depus astă zi semnul, sunt d-nii: N. Cananău, la colegiul I deputaţi; C. B. Pennescu, la colegiul I Senat Gh. Mirzescu, şi Gh. Sândulescu la colegiul II deputaţi şi C. Climescu la colegiul II Senat.

❑ *In partidul conservator-democrat din Capitală, s'au mai înscris următoarele persoane:*

Mihail Ionescu, licenţiat în drept şi agicultor; Gheorghe Ionescu, proprietar, G. D. Georgian pensionar, Dumitru M. Radu, proprietar, Dumitru Popescu, pensionar şi proprietar, căpitan V. Ciocoiu, pensionar şi proprietar, şi Nicolae Popp, croitor.

❑ *La alegerea colegiului II de comună de la Giurgiu, care a avut loc ieri, guvernul a întrunit 187 voturi, democraţii 137 şi liberalii 67.*

Opoziţia, dacă ar fi mers cartelată, ar fi întrunit deci **204** *voturi, faţă de 187 întrunite de guvern.*

Alegerea de balotaj se va face Marţi.

❑ *Ziarele carpiste anunţă că d. A. A. Badareu a «fugit» de la candidatura ce şi-ar fi pus, la col II deputaţi.*

Domnul Badareu s'a speriat, adică, de popularitatea d-lor Liatris, şi Scorţescu şi celorlalţi meritoşi barbaţi de stat— şi a fugit.

Adevărul este că, la ori ce colegiu va candida d. Badareu va reuşi, şi adevărul mai ie, că comitetele executive ale opoziţiei unite n'au fixat încă, în mod definitiv, candidaturile, după cum ele n'au fost fixate încă nicăieri în ţară, nici de opoziţie, nici de guvern.

❑ *D-nii Pavel Michiu şi Enacache Emandi, care au luat parte la ultima întrunire a comitetului junimist din Huşi, au plecat foarte furioşi de acolo, din cauza neînţelegerilor ce s'au ivit, privitoare la candidaturi*

D. Marghiloman ceruse generalului Teleman să susţie 3 candidaturi străine din localitate şi anume pe d-nii: S. Mehedinţi, farmacistul Roşu şi pe proprietarul Soare Oprea.

Candidatura d-lui Mehedinţi fusese acceptată, ceia ce a supărat pe d-nii Michiu şi Emandi, care sunt contra candidaturilor străine.

Acum s'a revenit asupra acestor candidaturi şi este supărat d. Marghiloman.

❑ Comitetul corporaţiei metalurgice în Iaşi a fost disolvat.

❑ *D. I. Paul, profesor la liceul C. Negruzzi şi la liceul Militar din Iaşi, a fost numit director al înv. primar, în locul d-lui Sp. Popescu.*

❑ **O desminţire.**—Unele ziare au publicat ştirea, că d. dr. T Gădeiu şi Petre Gădeiu fiul, ar fi părăsit partidul conservator-democrat din Fălciu, trecînd la Carpişti. Ştirea este o grosolană minciună. D. dr. T. Gădeiu, e vice-preşedintele clubului conservator-democrat din Fălciu, şi pe cînd corespondentul făuria informaţia după zvon, d. Gădeiu prezida întrunirea comitetului executiv, vorbea la întrunire şi făcea acţiune pe faţă.

N'avem cuvinte de a înfiera asemenea procedee, care arată setea cea mare ce au Carpiştii de a fura dintre Tachişti şi din faptul că d. dr. T. Gădeiu e rudă cu Bereştii, şi a luat informatorul ştirea că d sa ar fi părasit partidul. D. dr. T. Gădeiu a fost printre cei dintăi aderenţi ai d-lui Take Ionescu, este şi rămîne unul din fruntaşii devotaţi ai partidului conservator-democrat la Fălciu.

❑ *Ziarul carpist anunţă cu litere aldine demisiunea din clubul nostru din Iaşi a d-lui V. Tanase, licenţiat în ştiinţile fizico-chimice.*

D. V. Tanase desminte categoric ştirea ziarului mincinos, prin următoarea scrisoare ce ne trimite:

Domnule Director,

Am citit aseară în ziarul „Evenimentul" informaţia, că am demisionat din clubul „Conserv-democrat" din localitate.

Dau formală desminţire acestui ne adevăr, de oare-ce nici un motiv nu am să demisionez din club şi nici nu mi-am exprimat vre-o nemulţumire faţă de cineva.

Sunt soldat credincios al partidului Conservator-democrat şi voi lupta mereu pentru principiile sănătoase ale acestui partid, care are de conductor pe ilustrul om politic de stat d. Take Ionescu.

Primiţi vă rog, Domnule Director, consideraţia ce vă păstrez

V. Tanase.

❑ S'a dat ordin corpurilor de armată, că în zilele de Duminecă şi sărbători, ofiţerii pot lipsi de la garnizoanele lor.

❑ *D. Al. Marghiloman a întîlnit pe Calea Victoriei pe amicul nostru Gregoriade, din Bîrlad şi l'a implorat să părăsească pe d. Take Ionescu şi să revie în partidul conservator.*

D. Gregoriade a sfătuit pe ministrul de interne să'şi încerce norocul cu alţii.

❑ *D. Georges Diamandy, care şi-a pus candidatura că independent, la colegiul III Tutova, tratează cu junimiştii din Bîrlad, ca să'i susţie candidatura.*

Se crede că d. Diamandy va reuşi, dar va fi nevoit să părăsească partidul liberal.

❑ Următorii delegaţi ai fiscului vor lucra în comisiunile de prefacerea contribuţiunilor în luna Februarie: d. perceptor A. Mihailescu şi consilierul judeţean Bosinceanu pentru comunele Scobinţi, Cepleniţa, Cotnari şi Băiceni; d. perceptor D. Popovici şi acelaş consilier, la comunele Andrieşeni, Vlădeni şi Roşcani; d. perceptor C. Ionescu şi consilierul judeţean I. Minghel, la comunele Ţuţora, Prisacani, Costuleni şi Poeni; d. perceptor D. Popovici şi acelaş consilier, la comunele Hermeziu şi Bivolari; d. controlor Ant. Popescu şi consilierul V. Speranţă, pentru comunele Tg. Frumos, Buznea, Brăeşti şi Balţaţi; d. perceptor V. Zahariade şi consilierul judeţean I. Dumbravă, pentru comunele Galata, Uricani, Miroslava; d. controlor I. Petcu şi acelaş consilier, pentru comunele Voineşti, Mogoşeşti şi Cucuteni; d. perceptor C. Florescu şi consilierul judeţean căpitan C. Popovici, pentru comunele Sculeni, Red. Mitropoliei, Ţiganaşi şi Movileni; d. perceptor D. Udişteanu şi acelaş consilier, pentru comunele Holboca, Copou şi Aroneanu; d. controlor I. Petcu şi consilierul judeţean V. Matei, pentru comunele Lungani, Sineşti, Madîrjac şi Popeşti; d. controlor Ant. Popescu şi consilierul judeţean Colonel Neculau, pentru comunele Tomeşti, Ungheni şi Golăeşti; d. perceptor C. Simionescu şi acelaş consilier, pentru comunele Bucium şi Ciurea; d. perceptor Leon Teodor şi consilierul judeţean Iorgu Ciolan, pentru comunele Gropniţa, Fîntînele, Plugari şi Şipote; d. controlor Anton Popescu şi acelaş consilier, pentru comuna Belceşti; d. perceptor C. Bemuce şi consilierul judeţean colonel Tereuzescu, pentru comunele Podul Iloae, Erbiceni şi Dumeşti.

❑ **Universitare.**—Aseară la orele 5, s'au întrunit la universitate d-nii profesori: V. Buţureanu, D. Pompei, N. Costăchescu, şi inginerii P. Lecca şi Vîrlănescu, sub preşidenţia d-lui prof. Dragomir Hurmuzescu, spre a rozolvi mai multe chestiuni privitoare la şcoala de electricitate. O nouă şedinţă va avea loc Vineri, la orele 5 seara, cînd se va rezolvi cererea d-lui Romulus St. Popovici de a i se echivala diploma de la şcoala sperioară de lucrări publice din Paris.

— In şedinţa de la 17 Ianuarie, a societăţii de ştiinţi din Iaşi, ce se va ţinea la universitate, se vor face următoarele comunicări: D. prof. Dragomir Hurmuzescu: Determinări asupra lămpilor incandescente cu filament metalic sau metalizat. I. Borcea: Circulaţia vitelină la Gabius fluviatilis. I. Scriban: 1) Structura celulelor epidermice a cîtorva hirudinee marine. 2) Asupra citologiei celulei adipoase la Pontobdella muricata şi Branchelion torpendinis.

— Astă-zi la orele 5 jum., d. Bercea nu va ţine curs pentru studenţii anului I de la drept.

— D. Anastase Obregia îşi va redeschide cursul de chimie organică, Joi dimineaţă.

— D. Iulian Teodorescu va ţinea examenele de drept penal în următoarele zile: Sîmbătă 15 Ianuarie, de la orele 3—5 d. a. şi în zilele de 16, 18, 20, şi 22 a lunei, de la orele 8—10 dim.

D sa va examina în serii de cîte 5 candidaţi. Inscrierile la aceste examene se pot face pînă în ziua cînd candidaţii voesc a trece examenul.

— Senatul uuiversitar unit cu consiliul facultăţii de ştinţi se va întruni astăzi la orele 5 p. m. pentru a lua cunoştinţă de raportul comisiunei delegată a cerceta lucrările candidaţilor la catedra de chimie industrială de la facultatea de ştiinţi din Bucureşti. Comisiunea se compune din d-nii prof. D. Hurmuzescu, V. Buţureanu, An. Obregia.

Candidează d nii St. Bogdan, N. Dănilă, V. Dimitriu şi I. Rădulescu.

— Consiliul facultăţii de ştiinţi se va întruni pentru a alege un delegat în senatul universitar, pe un nou period de 2 ani.

— D. Dimitrie Gusti va reîncepe seminarul Joi 13 Ianuarie, iar cursul Sîmbătă, 15 Ianuarie.

❑ **Judiciare.**—La secţia II-a a tribunalului, urma să se judece eri procesul bandei de ţigani, care a escrocat pe unii naivi din Iaşi, cu apa de aur.

După ce s'a ascultat o serie de marturi, afacerea a fost amînată, în continuare, la 27 Ianuarie, dată pentru care a fost citat şi agentul poliţienesc Uţă.

— Aceiaşi secţie a avut să judece eri, o serie de procese de falimente, care toate au fost amînate şi anume: al fostului droguist Iliescu, la 7 Martie; al bacanului dispărut Gh. Alexiadis, tot la 7 Martie; al lui P. Solomon şi H. Lupu, la 28 Martie.

— Curtea secţia II-a a declarat abolit jurămîntul more judaico. Intr'un proces ce există între Haimovici şi Ciolac din Botoşani, de la care primul pretinde o sumă de 9000 lei, Curtea, într'o audienţă anterioară, admisese ca Haimovici să jure more judaico, şi cum nici un rabin din Iaşi nu voia să asiste ca expert, fusese delegat cu luarea jurămîntului rabinul din Hîrlău.

Refuzînd şi acesta, Curtea a revenit asupra jurămîntului şi a admis ca Haimovici să jure în instanţă, în faţa rabinului dr. Niemirower, pe cele 10 porunci.

Jurămîntul va fi luat în ziua de 11 Februarie.

❑ Senatul universitar şi colegiul profesoral al facultăţii de medicină au fost convocate să se întrunească astăzi, pentru a treia oară, spre a se pronunţa asupra ridicărei d lui dr. Şumuleanu la rangul de profesor.

❑ Astăzi au sosit de la minister remizele portăreilor din Iaşi, pe anul expirat.

Aceste remise se urcă la suma de 5.400 lei.

❑ O comisiune compusă din domnii: D. A. Grecianu, Cristofor, Sion şi alţii, a năvălit alaltăeri acasă la d. Naum şi l'a implorat să facă pe fiul său, d. Al. Naum, să renunţe la postul de comisar al Creditului urban.

D. Naum a refuzat.

❑ Confraţii noştri *Ordinea* şi *La Roumanie*, publică un insemnat articol intitulat *Cartelul*.

Vom reproduce mîne acel articol.

❑ Ministrul Industriei a chemat la Bucureşti pe d. Dimitriu-Păuşeşti, secretar inspector al Camerei de Meserii din Iaşi, ca să încerce să-i iee demisia.

❑ D. Colceag ajutor de grefier la s. II-a a tribunalului, a demisionat.

❑ D. Charles Lahovari, apreciatul publicist, a luat direcţia ziarului *la Roumanie*.

❑ La spitalul sf. Spiridon au fost internaţi 5 bolnavi de tifos; toţi aceştia sunt din comuna Ţiganaşi.

In urma măsurilor luate de serviciul sanitar, vre-un alt caz nou nu s'a mai ivit.

❑ Candidaturile carpiste din Iaşi au fost fixate in mod definitiv.

La colegiul I Cameră d-nii: Dim. Grecianu, dr. Stroici, P. Sion şi inginer Miclescu;

Colegiul al II-lea d nii: I. Liatris, G. Scorţescu, Nicu Corjescu, C. Ivaşcu, Gh. Tuduri şi Henri Suţu;

Colegiul al III-lea: I. V. Praja.

Colegiul I Senat, d-nii: M. B. Cantacuzino şi I. Rallet; colegiul II, d-nii Gh. Bottez, I. Găvănescul şi dr. Cosmovici.

❑ Pentru alegerea comunală de la Erbiceni care va avea loc în ziua de 30 Ianuarie, a fost tras la sorţi ca preşedinte, consilierul judeţian Ion Minghel.

❑ Domnul C. Ivaşcu care a fost sacrificat din postul de efor a declarat următoarele:

— Mi s'a propus postul de efos şi l'am primit cu condiţia ca să fac administraţie şi numai administraţie.

Dacă oferta d lui Sion a fost mai favorabilă, n'am nimica de zis.

❑ D. I. Andoniu, va fi numit intendent al spitalului Sf. Spiridon în locul d-lui Patraşcanu.

❑ Anunţăm cititorilor noştri că în seara de Sîmbătă 15 Ianuarie are loc beneficiul mult talentatei artiste societare d-na *Atena Georgescu* în piesa *Punctul Negru* de Kadelberg. Nu e nevoie să mai insistăm. Toată lumea va vroi să asiste la beneficiul excelentei artiste.

❑ In ziua de 8 Februarie se împlinesc 2 ani de la alegerea I. P. S. S. Pimen ca Mitropolit al Moldovei.

In dimineaţa acelei zile, se va oficia un Te-Deum la Mitropolie, după care preoţii se vor prezenta la palatul mitropolitan, pentru a prezenta felicitări I. P. S. S. Mitropolitului.

❑ In vederea marelui bal mascat, care va avea loc la 5 Februarie la societatea de gimnastică, sport şi muzică, se fac mari pregătiri.

Diferite surprize şi noutăţi au sosit din străinătate, comandate anume pentru acest bal.

După pregătirile ce se fac, balul costumat de la 5 Februarie, promite a fi şi mai splendid de cît cel din anul trecut.

❑ Un mare incendiu la Moscova, care a cauzat pagube de milioane, a fost înregistrat de aparatele cinematografice ale Casei Pathé Fréres şi cu prinse în noul program de Joi seară 13 Ian., aceste interesante vederi vor fi absolut exact redate pe pînza cinematografului din vasta Sală Sidoli.

Intregul conţinut al programului de Joi seara 13 Ian. este cu desevărşire nou. Iată cîte-va din acele alese sujete: Moneda de aur, scene dramatice,—O oră de uitare, piesă teatrală,—Sora de lapte, comedie dramatică,—In căutarea unei profesiuni,—Viclenia micului hornar,—Noul serjent de oraş, trei comedii excelente,—Prince-ţigan, scene comice jucate de neimitabilul humorist de la Alcazar,—din „numere de variété" programul nou cuprinde „The Devil Liverley" admirabile scene artistice sportive.

Se desfăşoară de asemenea faptele şi evenimentele săptămînei, redate în mod însufleţit în cel mai nou număr din „Pathé Journal", care cuprinde intre altele; Gheţurile fluviului „Newa" (St.-Petersburg), Inaugurarea la Hamburg a giganticei statui (34 metri înălţime) în memoria lui Bismark,—Dolborough fericitul cîştigător de la Monte-Carlo, care a rîdicat suma de două milioane la ruletă.

Vineri 14 Ianuarie mare reprezentaţie in beneficiul Azilului de bătrîni din oraşul nostru.

Ultima oră

Bucureşti 12 Ianuarie

Consiliul de miniştri

Bucureşti. — In consiliul de miniştri ce s'a ţinut eri după amiază, s'a discutat asupra numirei comisiunei interimare a Capitalei. Nu s'a putut ajunge însă la nici un rezultat. Intre d-nii Marghiloman şi N. Filipescu a isbucnit, din această cauză, un conflict.

E vorba ca să se numească 7 membri în comisiunea interimară şi nu 5.

Tot în consiliul de eri s'a discutat asupra situaţiei electorale din diferite judeţe.

Nostim e că d. P. P. Carp n'a prea dat multă importanţă chestiei alegerilor, căci a plecat imediat de la consiliu.

Eliberarea d-lui Săftoin

Craiova.—Se ştie că ieri a fost arestat domnul Săftoiu, şeful conservatorilor democraţi din Filiaşi, care distribuia, printre săteni, programul partidului nostru. In urma telegramelor ce au fost adresate M. S. Regelui, d. Săftoiu a fost pus în libertate.

Manifestaţia de la Giurgiu

Giurgiu.—Aseară, după proclamarea balotajului la alegerea coleg II de comună, un mare număr de cetăţeni au făcut o manifestaţie la clubul conservator-democrat. D. Atanasiu a mulţumit alegătorilor. Manifestanţii au condus apoi în urale pînă acasă pe d. Atanasiu, iar de aci manifestanţii s'au dus acasă la d. Parisianu, şeful local al conservatorilor-democraţi.

D. Parisianu le-a ţinut o cuvîntare, mulţumind alegătorilor coleg II, pentru modul cum au ştiut să lupte.

Intruniri

Bucureşti.—La clubul liberalilor din Bucureşti a fost ieri o întrunire a liberalilor din culoarea de verde

A presidat d. Nacu

Acasă la d maior Diamandescu a fost o întrunire a conservatori-democraţi.

A presidat d. Diamandescu. Acesta a ţinut un discurs. A vorbit şi d. Stroiescu.

Condamnare

Cairo.—Preşedintele partidul i naţionalist a fost condamnat la şase luni închisoare pentru că a scris o prefaţă la un volum de versuri pretins revoluţionare. Preşedintele a şi fost trimis la închisoare.

Sentinţa a produs o mare fierbere în în sînul populaţiei.

Imormîntarea lui Maniu

Bucureşti.—Azi după amiazi a avut loc imormîntarea regretatului avocat Gr. Maniu.

A asistat multă lume. D. Take Ionescu, şeful partidului conservator democrat, de asemeni a asistat.

D. Comşa a vorbit din partea baroului.

Răspunsul Angliei

Teheran. — Răspunsul Angliei la ultima notă a Persiei a fost remis astă-zi. Nota constată că guvernul englez ia cu satisfacţiune act de măsurile luate de către guvernul persan pentru restabilirea ordinei în Persia de Sud, dar de oare-ce siguranţa care domneşte acum în vremea din urmă pe calea Abuşer-Şiras netrebuind să fie atribuită probabil de cît asprimei neobicinuite a iernei, guvernul englez îşi rezervă dreptul de a stărui admiterea ofiţerilor din armata indiană, pentru organizarea poliţiei drumurilor, dacă măsurile luate de guvernul persian rămîn fără rezultat. Nota mai declară că guvernul englez nu poate da consimţimîntul său la dreptul adiţional de 10 la sută cerut de Persia, dacă ofiţerii engleji nu sunt admişi spre a reorganiza jandarmeria.

Din Grecia

Atena. — In urma arestării fostului ministru de război, spiritele sunt foarte agitate în armată. Primul ministru fiind interviewat de un ziarist, a declarat că n'are nici o frică, căci poporul e cu dînsul.

LOTERIA

Bucureşti.—Azi s'a făcut tragerea clasei II-a a loteriei regatului romîn.

Au cîştigat:

50,000 lei plus 300 lei No. 17634.
20,000 lei No. 31979.
1500 lei No. 7664, 31606.
300 lei No. 45584, 39465.
200 lei No. 716, 8722, 12293, 29663 42475, 23010, 4[illegible]20, 1970, 32829, 53295.
150 lei No. 20501, 20826 21963 31502, 34870, 44859, 45170, 838, 9451 19282, 20182, 25893, 30907 36636, 44551 47205, 51109, 55289, 57573, 57108, 34692 37845, 48817, 52433, 52294, 54166 54390, 8303, 9244, 10749, 15808, 18641.

De vînzare

MOŞIA PETREŞTI din judeţul Iaşi pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.

A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iaşi.

Dacă suferiţi de guttă, artritism, arteriosclerosă, nisip în căile urinare, de acreală exagerată a stomacului sau de boala zaharului,
INTREBUINŢAŢI CA APĂ DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmaciist
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere
Depozit la Farmacia Dr RATIANU, la Magazinul de Coloniale Ermacov şi toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
Observaţi bine pe etichetă Marca Sinteza şi numele meu
Dr. A. Ratianu, proprietarul Fabricei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vîrz 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societăței peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" inch ie asigurări:
a) Caz de viță pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
JOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Sé întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a fă t o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut și mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpușneanu 25 —Iasi

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".

MAȘINILE DE CUSUT
SINGER
auobținut și de astă dată la Expoziția universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincțiune
„Grand Prix"

Mașinele noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparați-le numai din magazinele cu această emblemă

BOURNE & Co. IAȘI
Strada Lăpușneanu No. 37
Sucursale în toate orașele principale din Țară

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères--Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.
Inceputul la 9 și un sfert seară.
Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să câștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURĂ ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35—Iași
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 2 a Loteriei IXa
s'au pus în vânzare
Tragerea la
11 și 12 Ianuarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștigurile totale o prezintă fabuloasa sumă de **7.322.000 lei**

Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz intreg	Lei	20,00

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane și Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediționi în provincie

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. le mètre 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

Tipografiia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1206 Vineri 14 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ ROMÂNIA

CARTELUL

Ziarele carpiste se prefac că se indignează de faptul că „în mai multe judeţe partidul conservator-democrat a încheiat un cartel cu partidul naţional-liberal, spre a lupta împreună în alegerile generale.

Indignarea presei carpiste este încă o făţărnicie.

Este absolut evident că fiind la putere partidul carpist, partidul conservator-democrat şi partidul naţional-liberal joacă acelaş rol; acela de opoziţie.

Faptul că între partidul conservator-democrat şi partidul naţional-liberal nu este nici identitate de program, nici identitate de tendinţe, n'are nimic a face cu acest adevăr fundamental că cele două partide sunt în opoziţie.

Or, orice opoziţie, care este opoziţie, şi nu opoziţie de carnaval, are ca primă datorie să împedice pe cît cu putinţă, succesul guvernului.

De-aici rezultă în mod firesc că partidele de opoziţie, în loc să-şi divizeze forţele, trebue să se înţeleagă pentru lupta electorală şi să-şi unească sforţările spre a împedica guvernul să-şi facă o majoritate în parlament.

Partidul conservator-democrat mai are şi un alt motiv. El consideră acest guvern ca un guvern anti-parlamentar. Cu atît mai bine dar, că poate să-i opue în alegeri toate forţele potrivnice.

Pentru partidul conservator-democrat întocmai ca pentru partidul naţional-liberal, mai este o raţiune — raţiune de ordin superior — care a dictat cartelul electoral între cele două partide.

E consideraţiunea că guvernul d-lui Carp, prin slăbiciunea sa şi prin adînca sa ură împotriva libertăţilor publice, e fatalmente osîndit să facă alegeri falşificate, pătate de corupţie, şi neaparat şi de violenţe.

In faţa acestei certitudini, cele două mari partide ale acestei ţări, nu puteau face altfel de cît să-şi unească forţele electorale pentru a apara libertăţile noastre împotriva acelora, al căror dispreţ pentru sistemul nostru Constituţional, nu se poate compara de cît numai cu uşurinţa lor.

Programul pur demagogic al guvernului d-lui Carp, program ţinut ascuns cu multă îngrijire până la venirea la putere este o raţiune mai mult—dacă mai trebue vre-o una — pentru ca cele două partide, conservator-democrat şi naţional-liberal, două partide absolut independente unul de altul, dar avînd aceeaşi încredere în democraţie şi aceeaşi neîncredere în toate demagogiile, să nu şovăiască a încheia o alianţă electorală, care să le pue în poziţiune să lupte în alegeri cu mai multă claritate.

Nu este în faptul acesta nimic extraordinar şi cu atît mai puţin ceva imoral.

In tot deauna şi pretutindeni opoziţiunile îşi simt cotul, în bătălie. Foarte adesea-ori ele îşi amestecă buletinele de vot în parlament, cum în mod firesc se unesc în lupta electorală.

*

De alt fel să vedem dacă carpiştii au dreptul să se plîngă.

La 1899 ca şi la 1905, cînd erau adversarii guvernelor conservatoare de atunci, s'au unit cu liberalii în opoziţie.

Dar este o deosebire. Şi deosebirea aceasta desvăluеşte vicinica tară a carpismului, inferioritatea morală a carpiştilor.

La 1899, carpiştii, grupuleţ fără importanţă, existau numai în cîteva judeţe 4—5 în total şi au găsit totuşi mijlocul să aibă atitudeni diferite după localităţi

Au primit pomana noastră la Iaşi, unde am ales pe lista noastră, cu toată împotrivirea formală a d-lui N. Filipescu — care cu siguranţă că a avut dreptate fiindcă-i cunoştea mai bine de cît noi — iar în alte judeţe s'au unit cu liberalii împotriva noastră.

Domnii aceştia nu urmau o politică, ci un josnic sentiment de arivism, lipsit de ori ce ideie morală, de ori-ce alt ideal de cît acela de a se alege în cît mai mare număr.

Politică ignobilă, a cărei pildă răufăcătoare a pervertit în de-ajuns pe cei slabi şi poltroni, pentru ca, chiar zilele acestea din urmă, persoane care se cred oneste, să fi îndrăznit să formuleze concepţia că în alegerile din Februarie membrii opoziţiei să se alieze cînd cu celalalt partid din opoziţie, cînd cu guvernul.

Dar cum să ceri carpiştilor o ideie morală! La 1905 carpiştii, în cele cîteva judeţe în care existau, au făcut un cartel de opoziţie cu liberalii, şi astfel am putut vedea braţ la braţ, candidaţi la colegiul I de Brăila, pe d-nii I. Brătianu şi N. Filipescu, iar pe d. Delavrancea rîdicînd un toast pentru d. Sturdza, de care zisese într'un rînd că e strivit ca o muscă între paginile istoriei noastre.

De asemenea, de cînd s'a format partidul conservator-democrat carpiştii au practicat tot felul de carteluri, dar în totdeauna cu guvernul.

Cine a uitat monstruosul caz din Ploeşti, unde carpiştii menţinînd candidatura d-lui Luca Elefterescu şi tot votînd pentru el pînă la amiază, au votat de la ora 1 pînă la ora 5, pentru candidatul guvernului, numai pentru a împiedica izbînda candidatului conservator-democrat!

Cine a uitat că aici la Bucureşti, numai pentru a cîştiga un scaun în favoarea d lui Th. Rosetti—care a luat cuvîntul o singură dată, şi aceasta pentru ca să declare că s'a înşelat în critica ce-a adus'o unei legi liberale—carpiştii au primit pomană o sută de voturi de la acelaşi partid liberal, de care zic astăzi că încheind cu el o alianţă pur electorală în opoziţie, săvîrşim un act de imoralitate!

Ce farsori, ce ipocriţi!

Cum! noi cari timp de trei ani am luptat din toate puterile noastre, cum era dreptul şi datoria noastră, nu nu mai în potriva partidului liberal de la putere, dar şi împotriva codiţei sale carpiste—care făcea un sgomot cu atît mai mare cu cît era mai neputiincioasă—noi săvîrşim un act de imoralitate cînd ne aliăm în alegeri cu liberalii, astăzi, cînd şi liberalii ca şi noi sunt partid de opoziţie?

N'am declarat noi întotdeauna că principiul nostru este: opoziţia poate totdeauna să se alieze cu opoziţia, *nici odată cu guvernul?*

In Octombrie 1901, cînd era vacante 5 colegii, n'am propus noi carpiştilor, cu toate că ei făceau o opoziţie foarte blajină, să se alieze cu noi în vederea acestor alegeri, cu obligaţia din partea noastră de a nu cere nimic în plus în cazul cînd vom eşi victorioşi?

Cine a refuzat această alianţă de la opoziţie la opoziţie, dacă nu carpiştii? Şi oare refuzul acesta n'a înlesnit el victoria liberalilor pentru 3 scaune din 5?

Dar noi cunoaştem rostul acestei făţărnicii. Nu morala îi interesează pe carpişti, ci frica.

Domnii aceştia, cari timp de 3 ani au trăit din pomana liberalilor, şi-au clădit toate speranţele pe veşnicia aceleiaşi combinaţiuni.

Domnii aceştia, plini de fumuri şi lipsiţi de judecată politică, s'au bizuit —pentru a se putea impune unei naţiunei care nu-i vrea—nu numai pe violenţa electorală, dar şi pe complicitatea liberalilor, pe cari îi credeau dornici de un *dolce farniente*, după ostenelile a 4 ani de guvernare.

Domnii aceştia îndrăgiseră ca ideal politic *rotativismul portughez*, în care fie care guvern îşi fabrica nu numai majoritatea, dar şi opoziţia,—rotativism a cărui funestă încheere cu toţii o cunoaştem.

Fără îndoială, pentru partidul liberal aceasta ar fi o sinucidere morală, şi dovedeşte cît de uşurateci sunt domnii aceştia că au putut crede într'o asemenea combinaţie.

Şi iată că logica lucrurilor principiile eterne ale vieţei morale, sentimentul profund, am putea zice instinctul necesităţilor ori-cărei lupte, simţul responsabilităţilor ce apasă asupra tuturor acelora cari se găsesc în capul unor mare partide naţionale şi democratice, au dictat, ca ceva simplu şi absolut firesc, celor două partide de opoziţie—cari în acelaşi timp sunt singurele partide din această ţară vrednice de a purta acest nume—o alianţă electorală împotriva d-lui Carp.

*

De sigur este în atitudinea celor două partide un lucru, singur lucru care se poate critica.

Cum să-şi unească ele forţele împotriva unui avorton?

Dacă ar fi numai împotriva partidului d-lui Carp, o aseminea unire ar fi de prisos. Dar ea este făcută împotriva corupţiei neruşinate şi împotriva violenţei neputincioşilor şi lucrurile acestea din nenorocire, cîntăresc ceva mai greu de cît partidul d-lui Carp.

Mânzii lui Démètre

Candidaţii Carpişti pentru colegiul al 2 lea de Cameră din Iaşi provoacă curiozitatea cetăţenilor alegători. Curioasă idee îşi fac ei de partidele politice, cînd văd că pentru a lupta în alegeri, recurg la toţi oftigoşii, la toţi pîrţigăii, la toţi nechemaţii. Şi în simplitatea lor îşi zic, că pe semne la politică îs buni cei ce nu-s buni la nici o treabă alta.

Şi au dreptate oameni noştri! Adică ce ar fi vinovat oraşul Iaşi să înghită pe toţi acei pe care cu sau fără culise, d. Démètre Greciano i-a pomăzuit de candidaţi la deputăţie. Pe ilustrul Antonaş l'au lăsat la grajdul... Camerii, căci cu el buchetul ar fi fost complect.

In frunte e noatinul G. A. Scorţescu, care a revenit din Iad, după ce Satana pusese ochii pe dînsul şi voia să-l treacă în a sa împărăţie. Dacă alegătorii voesc să afle ceva de pe lumea ceialaltă să întrebe pe d. Scorţescu, şi le va spune aidoma după vămile Văzduhului. Dacă cetăţenii Ieşani au de gînd să învie morţii şi să i trimeată în parlament fac'o, dar adunarea Romîniei nu e adunare de strigoi, pentru ca tocmai de la Iaşi să ne vină unul.

D. C. Ivaşcu e un candidat in extremis. *D. Démètre ţine cu ori ce preţ să caseze pe prietenul seu, care nu l'a părăsit la vremi grele. De la Epitropie l'a alungat Petrachi Sion, cel mai hapsîn junimist, ţinut de rău de ai săi. Dacă pe C. Ivaşcu l'a putut deplasa un Sion, dar încă 2700 de alegători de la col. II Cameră, nici n'au ce face cu dînsul! D. C, Ivaşcu e candidat cu cîntec, şi se prea poate ca în cele din urmă nici să mai fie, acoperind cu statura sa înaltă, prăjina scheletului lui Iorga!*

Incolo, curat mînzi politici: **Tudurl,** monsieur Georges Toudoury, *cel mai fain băet;* **Leatris,** *romîn neaos de la Atena, cel mai bărbos om din cuprinsul Iaşilor. Cade de gras, calcă în barbă şi foarte mlădios la mers!* **Nicu Corjescu,** *mai mult Nicu de cît Corjescu, ori mai multă Coajă de cît miez!* **Henri Suţu,** *cel mai îndatoritor băet, cel mai punctual avocat, cel mai corect om!!!*

In 1888 colegiul al 2-lea de Iaşi a trăntit miniştri junimişti, ca Maiorescu, dar acum în 1911 se va opri el cît de puţin asupra acestor 6 mânzi ai lui Démètre. Ce crudă ironie ca un tîrg ca Iaşii să aibă a-şi da păsul pentru cei 6 mânzi ai lui Démètre.

Momeala învăţătorilor

Dintre toate pasajele manifestului, ce guvernul Carp a adresat ţării, cel mai silit, şi cel mai pripit, a fost acel cu sporirea salarului corpului didactic rural, care astăzi nu e de cît de 90 lei. Chiar locul unde a pus aeest prizărit pasaj arată scopul electoral ce voeşte a-l urmări guvernul Carp, prin manifestul său.

D. Carp care în faimosul său proect de lege asupra guberniilor d-sale, pusese între alte atribuţiuni ale sale şi dreptul de a numi, fixa salarul şi pedepsi pe învăţătorii recalcitranţi. Numirea şi darea afară a învăţătorilor lăsate pe mîna gubernatorilor d sale, arată fondul sentimentelor d-lui Carp faţă de corpul didactic rural. D. Carp vede un pericol social în utilizarea învăţătorilor pentru o activitate extra şcolară; d-sa a dispus să se oprească ori-ce activitate în acest senz; şi iată l acum darnic la lefi peste 90 lei.

Dar d. Carp mai ştie că sînt cîte-va serii de învăţători, cari au numai 65 de lei pe lună. Cere-vor şi ei o ridicare de salariu? Li s'ar cuveni, dar d. Carp tace de acestea, probabil că nici nu-i cunoaşte de sînt sau nu.

Invăţătorii rurali sînt o falangă conştientă rurală. Cu ei poţi rîdica nivelul moral şi economic al ţăranului, trebue să iai pe dascal să-l dai la şcoală şi aşa să capete ascendent în satul lui. Activitatea lor *intra şi extra* şcolară, le-a rîdicat vaza şi le-a înzecit avîntul. Din această vază guvernul Carp îi scoate; aceasta numai li se stânjeneşte şi iată-l pe d. Carp venind să afirme în manifestul său că *„spre pildă* la ministerul Instrucţiunei publice vom spori lefurile învăţătorilor săteşti, cari n'au astăzi de cît 90 lei pe lună".

Iată că cei 6000 de învăţători puşi de guvernul d-lui Carp într'un *de pildă,* ceia ce arată că şi la alte categorii de slujbaşi ai statului se va îmbunătăţi soarta materială. De cît care e sancţiunea? De la vorbă la faptă e o mare deosebire, şi omul se judecă după fapte.

Acest manifest electoral nu însamnă nimic, nu leagă pe nimeni, nici pe ţară de junimişti, nici pe junimişti de ţară Pînă atunci să-i lăsăm pe domnii învăţători să aştepte, căci lipsa grijei de pînă acum tradează un asalt la timiditatea, la credulitatea, la lipsurile ţăranului de la Dunăre, iar nici de cum un interes pentru aceaste dări de muncitori intelectuali, cei mai modeşti, dar cei mai mulţi şi mai necesari în stat.

„Les deux neveux"

Oncle Mathieu Cantacuzène, „le pupille de ce Gréciano", este două feluri de oncle; onclul Jockey Clubului din Iaşi, şi onclul nepoţilor sei. Şi cum glăsueşte proverbul francez „un oncle est un caissier donné par la nature" şi onclul Mathieu ie foarte gentil casier.

Are nepoţi. Istoria politică actuală, cunoştea pînă eri, pe „le neveu Constantin" de profesiune inginer, pe care onclul l'a făcut Zapciu al judeţului Iaşi.

June distins, bun cunoscător al limbei franceze, le neveu Constantin a luat demisiile tuturor funcţionarilor mari, mici, mărunţei, tuturor primarilor, consilierilor comunali şi notarilor.

Dar foarte delicat, ce-i drept. A zis: „am nevoe de demisiile voastre netimbrate. Cînd voi uza de ele, voi pune timbrele din caseta mea particulară". Gentil. Asta ie cum ai sili pe cine-va să se sinucidă şi i-ai da un franc să-şi cumpere spirt denaturat şi chibrituri.

Pe le neveu Constantin îl cunoaşte deci istoria politică,—cunoştinţă foarte curîndă şi foarte selectă.

Acum a debutat un alt neveu. Acesta ie cumnat cu cel de sus, nu cu Dumnezeu, cu le neveu Constantin. E de asemenea inginer. Ii zice Miclescu. Acum îi zice Miclescu, pînă acum se numea Miclesco.

Pe acesta onclul nu l'a făcut prefect. L'a dat d-lui Greciano să-l facă deputat. Domnul Greciano, după ce s'a stricat de rîs, s'a angajat să-l facă deputat pe le neveu Miclescu.

Alegătorii col. I de Iaşi, sunt chemaţi de d. Greciano să facă plăcere d-lui Cantacuzino şi să l aleagă deputat pe d. Miclescu, care se recomandă alegătorilor cu o apostrofă foarte amabilă:

— Eu sunt constructorul liniei Oltenita-Bucureşti.

Că d. Miclescu va reuşi — ie sigur. Suntem atît de strîns legaţi, economiceşte, de linia ferată Oltenita-Bucureşti.

Că celelalt neveu va reuşi la prefectură—de ce am întrebuinţa viitorul, dacă prezentul ie atît de graţios: le neveu Constantin a şi reuşit.

Les deux neveux et l'oncle cadrează minunat cu situaţia guvernamentală de astăzi.

DIN ALE ZILEI

Un nou efect public va fi propus spre a fi cotat la bursă: cartea de alegător. Operaţia aceasta financiară are de autor pe prefectul poliţiei Iaşi, care şi a zis, cu drept cuvînt, că dacă fie care carte de alegător are cupoane, de ce nu s'ar putea vinde ca ori care alt cupon?

Cu sistemul acesta, alegătorul va avea un venit sigur, fără ca acel venit să decurgă din vre un capital depus.

A ars-o minunat, d. prefect de poliţie.

— Un alegător, de la care prefectul detaşase un cupon, se prezintă a doua zi cu o propunere:

— Mi-aţi cumparat ieri un cupon de col. II Cameră. Am venit astă-zi să-mi cumparaţi şi pe acel de la col. II Comună.

— Noi nu cumpărăm de cît la scadenţă, sconturi nu facem.

— Un alt alegător, prezintîndu-se la percepţie să-şi plătească birul în sumă de 50 lei, intinde funcţionarului un cupon de carte de alegător şi îi zice:

— Dă-mi restul 40 lei şi cu 40 face 80 lei.

— Un părinte, de ziua naşterei copilului seu, i dă unul din cupoanele cărţei sale de alegător şi-i spune:

— Asta face 80 lei. Să-l strîngi cuponul, căci sunt sigur că valoarea lui va creşte ca şi acea a acţiunelor Băncii Naţionale.

— Testameutul unui nevoiaş.

„Toată averea mea se compune din cartea mea de alegător. Ea conţine trei cupoane pe care le las: fiicei mele pe acel de Cameră, fiului meu mai mare pe acel de comună, fiului mai mic pe acel de judeţ".

Tatăl lui Tolstoi

„Incă de copil, tata rămăsese singur la părinţi; fratele său, Henka, în urma unei căderi rămase cocoşat şi muri de mic" — scrie Lew Tolstoi în „Memoriile" sale.

In 1812, tata era de opt-spre zece ani, şi, cu toată încruntarea îndărătnică a familiei lui, care tremura pentru viaţa lui, se înrolă în armată.

Prinţul Nicolae Gorciakow, rudă de aproape a bunicii, era atunci ministru de răsboiu şi fratele lui comanda armata activă. Lui îi fu ataşat tata în calitate de aghiotant. Făcu campaniile din 1813 şi 1814, cînd într'o zi, în Germania, trimes drept curier, fu făcut prizonier de francezi şi ramase captiv pînă la 1815, cînd armatele ruseşti intrară în Paris.

Tată-meu fu decepţionat de campaniile lui; o văd din scrisorile lui; se retrase şi plecă la Kasau, unde bunicumeu, mai de mult ruinat, era guvernator.

După puţină vreme, strămoşu meu muri şi tata rămase cu o moştenire care nu-i acoperea datoriile şi avînd în sarcina lui pe mama lui, bătrînă, obişnuită cu luxul, pe sora-sa şi o vară. Atunci s'a însurat; emigră la Iasnaia Poliana şi după nouă ani de viaţă conjugală, rămase văduv. Aci se urcă amintirile mele cele mai îndepărtate.

Tata era de statură mijlocie, bine făcut, de un temperament sîngeros, vioiu, cu faţa plăcută şi cu privirea totdeauna tristă.

Îşi petrecea viaţa îngrijindu-şi proprietăţile, dar nu se pricepea la mare lucru pe cît îmi pare. Avea o mare calitate pentru epoca aceia; nu numai că nu era crud, ci mai mult slab. Cît a trăit n'am auzit vorbindu-se de bătae. E probabil totuşi că era întrebuinţată. In epoca aceea nu se putea închipui că se putea administra o moşie, fără ca robii să nu fie biciuiţi.

De sigur însă că bătăile acestea erau atît de rare şi tata era atît de străin de ele, în cît noi, copiii, n'am auzit niciodată vorbindu se de ele.

Numai după moartea lui am aflat că cruzimile acestea se făptuiau lîngă noi.

Intr'o zi ne întorceam de la plimbare cu perceptorul nostru, cînd întîlnirăm, lîngă ţarcul, unde se depuneau sacii cu grîu, pe administratorul nostru, pe grosul Iliue; era cu al doilea vizitiu, Kuzma chiorul, un om însurat care nu mai era tînăr. Ne atrase atenţia faţa lui tristă.

— Unde te duci? întrebă unul din noi pe Iliue.

Incet, administratorul nostru cel gros, răspunse:

— Mă duc la ţară, să pun să bată pe Kuzma. Nu pot descrie oroarea ce produseră asupră mi cuvintele acestea şi aerul trist al bunului Kuzma.

In aceiaşi seară povestii întîmplarea mătuşei mele Tatiana Alexandrowna, care îngrijea de educaţia noastră. Ea ura bătăile şi nu le admitea nici pentru noi, nici pentru robi, împiedecîndu-le ori de cîte ori putea.

Povestirea mea o indignă şi'mi zise ca o mustrare:

— De ce nu l'aţi împiedecat?

Cuvintele acestea mă întristară foarte mult; nu ştiam că ne puteam amesteca într'o afacere atît de gravă, dar era prea tîrziu şi odioasa faptă se petrecuse.

*

Revin la tata.

Ca şi cei mai mulţi din ceilalţi proprietari, şi mai cu seamă că urmarea stării afacerilor tatălui lui, avea procese multe cari îl sileau să lipsească dese ori. Se ducea de asemeni adesea la vînătoare.

Cînd şedea acasă, se ocupa de noi şi citea mult.

Avea o bibliotecă mare, alcătuită din clasicii francezi, din cărţi de istorie şi de ştiinţă, Buffon, Cuvier.

Mătuşa mea îmi spuse că tata avea de regulă să nu cumpere cărţi noui atîta vreme cît nu citise pe cele ce avea. Totuşi, măcar că citea mult, nu pot crede că trecuse prin toate multele istorii de cruciade, de Papi şi altele încă ce am găsit în biblioteca lui. Atît cît pot judeca, n'avea gust pentru ştiinţe, dar era la nivelul oamenilor culţi ai vremei lui.

Ca cei mai culţi din ruşii cari au făcut campaniile din 1813, 1814 şi 1815, nu era aceea ce se chiamă acum un liberal, dar, prin sentimentul propriei lui demnităţi, nu admitea că puteau fi serviţi ţari ca Alexandru I şi Nicolae I.

El şi toţi prietenii lui vroiau să fie liberi şi biciuiau mai mult sau mai puţin guvernul.

In timpul întregei mele copilării şi chiar al tinereţii mele, familia mea n'a avut nici un raport cu funcţionarii ţarului. Pe atunci nu pricepeam toate amănuntele acestea, dar înţelegeam că tata nu se umilise nici odată înaintea nimănuia, şi nu dăduse pe ori ce ar fi fost aerul vioiu, vesel şi adesea ori batjocoritor. Şi acest sentiment al propriei lui demnităţi pe care'l observam într'însul îmi sporea dragostea şi admiraţia pentru el.

OAMENI ŞI LUCRURI

Glosa adevărului

Adeseori se întîmplă să ne întîmpine cineva cu reflecţia, sau cu constatarea măgulitoare:

—„Foarte adevărat ai scris în cutare chestiune".

Plăcerea cu care rosteşte cineva o asemenea aprobare, trădează uneori nu tocmai, ori nu numai sinceritatea lui, pe cît trădează din parte-i o oarecare slăbiciune. E aşa de comod ca să scrie *altul* ceea ce gîndeşti, ceea ce vroeşti ori ce crezi tu... E aşa de plăcut să găseşti gata exprimat ceea ce doreşti tu însu-ţi să spui, fără să-ţi se fi cerut sacrificiul unui act de curagiu...

Dar acei mulţi cari găsesc şi cetesc părerile gata scrise nu prea îşi pot face o imagine clară cîte lupte ori greutăţi —fie sufleteşti, fie materiale — are sau poate avea cineva pînă să ajungă a le scrie, pînă să poată, să vroiască şi să aibă libertatea de a le scrie; ei nu ştiu de cîte consideraţiuni, mai serioase ori mai frivole, se poate lovi cineva din momentul cînd crede ceva, pînă cînd acel ceva îmbracă forma gîndului si a scrisului,—a publicităţii, într'un cuvînt.

Una şi aceeaşi părere poate fi exprimată mai făţiş ori mai cu reticenţe, după împrejurări; poate fi mai oportună ori mai primejdioasă după stări de lucruri variabile.

Iar tu însu-ţi—care scrii—te poţi mira cîte odată cum de ai crezut, la un moment dat, că adevărul este *aşa* cum nu-l mai vezi acuma...

Foarte discutabil încă în sine este şi faptul dacă într'adevăr are cineva datoria—ori dreptul—de a scrie oricînd ceea ce în toată sinceritatea crede că *este* adevărat.

Mai zilele trecute, la biroul redacţiunii, un coleg ne cetia un articol foarte judicios într'o chestiune de actualitate. După ce termină, unul din puţinii cîţi îl ascultasem cetind, zise simplu şi sincer:

— „Aşa este, fără îndoială. Dar eu unul—aşa *cum stau lucrurile acuma*, în vremea „campaniei" aşi fi trecut cu vederea..."

In acest mod se prezintă împrejurările totdeauna. In ori ce moment sunt alte rezerve de făcut şi noi înşi-ne avem cuvinte de a vedea astfel în una şi aceeaşi chestiune, să judecăm într'un fel ori într'altfel oameuii şi lucrurile.

Şi cu toate aceste scriem, — mereu scriem, cu aparenţa unor convingeri imutabile, deşi în fond, relative. De aceea nu e de mirat că un cugetător ca Maeterlinck a putut spune:

„Dacă cineva va fi căpătat o convingere destul de tare despre ceva, nu urmează că are datoria s'o împărtăşască ori-cui. Omul cel mai franc şi cel mai sincer are dreptul de a ascunde celorlalţi cea mai mare parte din ceea ce crede şi din ceea ce simte. Iar dacă nu e sigur că adevărul pe care vreţi s'o rostiţi, va fi pricepută, — mai bine tăceţi! Ea va apărea cu totul alta în mintea celorlalţi, de cum este în voi; şi luînd la ei forma unei minciuni, ar face tot atîta rău cît minciuna însăşi."

Dar folosul adevărului nu e nici el dovedit, cu atît mai mult cu cît ceea ce numim adevăr, ceea ce credem că este un adevăr e noţiunea cea mai schimbăcioasă din domeniul înţelesurilor obscure sau vagi.

Şi cu toate acestea e datoria noastră să luptăm cu îndărătnicie pentru adevăr şi în numele lui. Iar suferinţa cea mai vrednică de slăvit este acea a poetului care se întreabă:

Unde voiu găsi cuvîntul
Ce exprimă adevărul?

Să-l spună cei puţini — pentru cei mulţi cari se tem să-l rostească...

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Un proces literar. — Trei la număr sunt motivele pentru cari d. A. C. Cuza a chemat în judecata Curţii cu juraţi a Capitalei revista literară politică „Facla", — pentru ziua de 27 Ianuarie.

Dintre motivele acele vom vorbi aci despre unul singur, care inspiră cu drept cuvînt o mare nedumerire.

E vorba de acuzarea adusă d-lui Cuza că ar fi plagiat o epigramă nemţească. Lucrurile se cunosc şi stau astfel.

Invinuirea cu privire la zisa epigramă nu a fost adusă de zisa revistă, ci prin ziarele „Ordinea" şi „Opinia" unde ne-am exprimat bănuiala—care pare din ce în ce mai întemeiată—că epigramistul iaşan şi-ar fi însuşit strofa nemţească, ori ar fi... anexat-o. Articolele în chestiune au apărut în *Februarie 1910*,—iar în Octombrie, în mod incodentabil, revistv „Facla", a reamintit numai aceluia care a exprimat acuzarea de natură pus literară.

Profesorul iaşan care colecţionează cele mai obscure şi necetite foiţe din toate colţurile ţării nu va susţinea că nu citeşte măcar unul din cele două ziare politice pomenite.

Şi atunci cum de se face că n'a chemat, la timp, la răspundere pe autorul articolului menţionat, ci cheamă în judecată revista care tocmai după 8—9 luni a reîmprospătat numai faptul, mirîndu se că d. Cuza n'a răspuns?

Este deci încă una din ciudăţeniile acestui ciudat profesor, ciudat economist şi ciudat epigramist. R.

*

Artistul parizian Armand Bour e pe cale de a creia un nou teatru denumit „Théâtre impressif". Această nouă scenă a „impresiilor" va fi destinată — scrie ziarul „Excelsior"— numai unui mic număr de spectatori şi se va inaugura cu o piesă a lui Fernand Crommelynck.

*

Ziarul „Times" a reuşit să publice detalii complecte asupra conţinutului şi muzicei nouei opere a lui Richard Strauss „Cavalerul rozelor" cu textul de Hoffmansthal.

*

Pentru monumentul lui Paul Verlaine se va rîdica în curînd la Paris, s'au subscris pînă acum 5486 franci.

In folosul acestei iniţiative editorul A. Messein a tipărit un splendid volum „Hommage á Verlaine" semnat de 66 poeţi şi ornat cu un frumos frontispiciu reprezentînd monumentul.

*

Ca urmare a scăderei natalităţii în Franţa, efectivul recruţilor a scăzut în răstimpul 1900—1910 cu aproape 30 mii de oameni. Dacă aceste condiţiuni se menţin, se prevede pentru 1908, faţă de anul 1907, o scădere de 86.000 de oameni.

*

Frofesorul Ehrlich a fost invitat de Imparatul Wilhelm să ţină o conferinţă asupra preparatului Ehrlich Hata 606. Savantul a venit la Berlin şi a ţinut dizertaţia în faţa familiei imperiale. Se crede că Suveranul îi va acorda un ordin important.

*

Admirabilul roman spaniol, socotit ca unul din cele mai reuşite în acest gen „La femme et le Pantin" al lui Pierre Louys pus în scenă de Louys şi de Pierre Frondaie, s'a jucat cu mare succes la Théâtre Antoine din Paris.

*

Un excelent critic al lui Goethe, Wilhelm Bode, se întrebă într'un studiu recent dacă Goethe era bogat sau nu şi răspunde în mod negativ. E drept că Goethe n'a fost sarac ca Schiller şi ca majoritatea poeţilor şi literaţilor germani, el a avut însă toată viaţa nevoe de bani. In două rînduri a trebut să-şi vîndă grădina pe care totuşi o iubea mult. Goethe moştenise de la tatăl său vre-o 25.000 lei. Leafa sa la Curtea din Weimar se urca prin 1815 la 6000 franci pe an. Abia spre al 65 lea an al vieţei sale Goethe a cunoscut îndestularea. Ca Ministru al marelui Duce de Weimar percepe aproape 12 mii lei, iar venitul scrierilor sale creşte din an în an.

La moartea sa, lasă aproape 90.000 lei care pe atunci reprezentau o adevărată avere.

Personal, Wolfgang Goethe era omul cel mai simplu din lume, ca funcţionar însă al Curţei şi ca primul dintre scriitorii timpului său, era nevoit să ducă oare cum o viaţă luxoasă. Adesea ori se plîngea că era silit să facă cheltueli, care pentru el erau nefolositoare.

In sfîrşit nu trebuie uitat că Goethe era totdeauna gata să ajutoreze pe alţii şi de fapt multă lume recurgea adesea la punga lui.

*

Cosima Wagner, văduva lui Richard Wagner a căpătat medalia de aur a oraşului Bayreuth şi titlul de cetăţeană de onoare a acestui oraş.

*

Memoriile lui Wagner a căror apariţie—în trei mari volume—se anunţă pentru luna Mai, nu sunt propriu zis inedite. Ele au fost tipărite, cu mari precauţiuni de discreţiune în 15 exemplare, distribuite celor mai intimi prieteni ai marelui compozitor.

*

Pe zi ce trece apar necontenit broşuri şi volume de acestea care fac cunoscut lumei regimul autocraţiei ruseşti. Cităm: René de Chavagnes: La Verité sur la Russie (Leon Vanier, Paris), Grigouri Guerchonni: Dans les cachots de Nicolas II, (G. Dujaric, Paris); Pierre Kropotkine: La terreur en Russie (Stock, Paris)

Cea dintăi protestează cu deosebire în potriva Franţei, care ajută cu banul seu ţarismul, în opera sa de reacţiune furioasă. Strigătul acesta nu-i singurul de la o vreme încoace în publicistica franceză. Pentru a ne da seamă de răsunetul pe care această acţiune împotriva Rusiei de azi o are asupra lumei civilizate, e destul să spunem că ultimul volum din cele de mai sus s'a desfăcut în 25.000 exemplare în mai puţin de 15 zile în Anglia, unde a apărut pentru întăia oară.

*

STRUNA ZILEI

MOTOC...

«Fiindcă nu vrea lumea, vreau eu direcţia teatrului»—a zis d. Stamatiu — depozitarul de lemne—cătră d. Greceanu.

Un ziar.

De-ar oprinde împrejuru-i
Toate.. lemnele din şură,
N'o să simtă în teatru
Nici mişcare, nici... căldură.

TRIBUNA LIBERA

— *Protestare contra celor 13 studenţi* —

Domnilor Studenţi. — Nu vă felicităm, nu vă admirăm, ci din contre vă dezaprobăm purtarea copilărească, pe care aţi desfăşurat'o Sîmbătă seara la Teatrul Naţional. Credeţi că aţi repurtat o victorie strasnică cu motiv naţional, făcînd un mare act de naţionalizm, acolo unde ar trebui să fiţi mulţumiţi, unde publicul evreu înlocueşte publicul naţionalist.

Toată sala şi cu deosebire, noi actorii, am constatat cu durere, odată mai mult, că aţi făcut un act de antinaţionalism, îndepărtînd pentru a doua oară evreii de la teatru. Publicul nostru o ştie, iar noi actorii, şi mai bine, că numărul cel mare de vizitatori ai Teatrului îl dă publicul evreu; iar pe *naţionaliştii noştri* nu-i vedem la teatru nici chiar atunci cînd se dă vre o piesă a vre-unui autor romîn cum de ex.: Fîntîna Blanduziei, Răzvan şi Vidra, Despot Vodă, Ovidiu şi altele de autorii noştri ca: Alexandri, Haşdeu, Ureche şi alţii.

Acest public evreu cu sentimente romineşti, care caută prin ori ce împrejurări să se apropie de noi, încurajînd astfel, instituţia noastră culturală, *pe aceştia* noi îi considerăm de naţionalişti, iar nu pe Dv. care ni-i alungaţi de la teatru, neavînd putinţa de ai înlocui cu naţionaliştii Dv., al de d. A. C. Cuza, N. Iorga, Abgar Baltiu, veteranul M. Mlădian, capii grupului naţionalist din Iaşi, care, dacă ar putea ar face o bună propagandă naţionalistă, îndrumînd astfel publicul Romîn spre teatru şi încurajînd această mare instituţie de artă naţională.—Dv. d lor studenţi naţionalişti, care sub cuvînt că spălaţi scena noastră de murdării (după cum spunea Duminecă seara la „Dama cu Camelii", —un tinerel student;—iar un alt student, cu o bancă în urmă, auzind vorbele colegului său se adresă unui domn din stînga lui, spunîndu-i: ştii d ta ce vrea să zică, că e mai igienic cînd teatrul e gol, ca în astă-seară, de cît plin de jidani cum a fost aseară).

Apoi, d-lor naţionalişti, care prin ideile dv. naţionale, ne alungaţi lumea de la teatru, care nevrînd să judecaţi bărbăteşte iar nu copilăreşte, de ce în entuziasmul dv. copilăresc n'aţi voit să ţineţi seamă de sfaturile unor oameni cu o judecată matură; căci trebue să conveniţi că *sunt* cei ce compun astăzi comitetul teatral, parte dintre societari, chiar şi subsemnatul, care v'am sfătuit să aveţi răbdare, lăsînd pe noua debutantă să-şi joace actul şi la urmă dacă nu ar fi avut accentul romînesc, dacă vi s'ar fi părut dv. Sarseienilor Ieşeni că nu are talent, că e pitică, numai de 60 c. m., după cum mi s'a spus de către un grup de studenţi în Piaţa Unirei cu două zile înainte de a se juca piesa, printre cari şi d. Ifrim preşedintele celor 13, dacă a-ţi fi urmat zic sfaturile Direcţiei şi a Comitetului, a Societarilor şi ale mele, atunci aţi fi fost poate în drept s'o fluieraţi, dînd tot odată o lecţie celor ce au angajat'o cum şi Conservatorului din Bucureşti care i-a eliberat promoţiunea, şi d-nei Ar. Romanescu, marea noastră artistă şi profesoară a Conservatorului din Bucureşti, care pe lîngă certificat, a adresat o scrisoare Comitetului Teatral de aci, prin care o recomandă că are mult talent şi că teatrul din Iaşi va face o bună achisiţiune în ea.

Angajamentul acestei Nazaritene e făcut conf. legei. Pe lîngă actele cerute i s'au dat 2 audiţiuni la care examen pe lîngă Director a asistat Comitetul de lectură şi comitetul de ad-ţie, cari s'au convins că d na Ar. Romanescu nu s'a dezminţit şi au angajat-o Şi ca să sfîrşesc vă întreb d-nilor cunoscători şi apreciatori în materii de artă,—arta are sau nu are naţionalitate? Dacă nu ştiţi, să vă spun eu, dîndu-vă exemple în ţară şi peste hotare. In Teatrul Naţional din capitala noastră, fu angajată d-na Maria Vermont devenită mai apoi d-na Ventura, Amelia Werner ajunsă societară, Montaureanu... etc. Apoi la Burg-ul Naţional al Vienei, Agatha Birsescu, de Max şi Mărioara Ventura la Paris. Dar Teodorina, D'Arclé, Nuovina, Demetrescu, Gabrielescu, etc. etc.

Cîtă cinste pentru ţara noastră au dus peste hotare aceşti artişti, talentaţi.

Trebuia oare să-i huiduie, să-i fluere şi să-i gonească? Pe acolo nu se întîmplă astfel de sălbătăcii, pe acolo naţionaliştii sunt cu scaun la cap. In fine ca să dau sfîrşit zic: pentru noi actorii sunt naţionalişti numai aceia, cari vin mai mulţi şi mai des la teatru, să ne încurajeze şi să ne susţie atît moral cît şi material.

Mihail Th. Popovici
Societar al Teatrului local

INFORMATII

❑ *Domnul I. Cădere, profesor la liceul din Iaşi, va fi numit director al învăţămîntului secundar, în locul d-lui C. G. Ionescu.*

❑ Privitor la „cartelul imoral", *Viitorul* pune următoarele întrebări:

Epoca *vrea cu ori-ce chip să susţie că un cartel cu takiştii ar fi imoral. Dar fusiunea cu takiştii, pe care au făcut'o ei, cum era? Dar conlucrarea la guvern cu Take Ionescu, cum era? Dar negociaţiunile în cari se oferea acum cîte-va luni aceluiaşi Take Ionescu şefia viitoare a partidului, cum era?*

Foţărnicia trebue să aibă şi ea marginile ei.

❑ *Atragem atenţia alegătorilor colegiului III că cărţile de alegător nu se mai eliberează, ca pînă acum, de primării, ci de tribunale, unde trebue să meargă spre a le rîdica în persoană.*

Sătenii, după ce vor rîdica aceste cărţi, să le păstreze la ei şi sub nici un cuvînt să nu le dea altcuiva.

Dăm aceste deslusiri pentru că prefecţii d-lui Marghiloman — şi în deosebi prefectul de Prahova, faimosul Luca Elefterescu—au dat poroncă subprefecţilor de a aduna de la săteni cărţile de alegător, pentru a opera apoi în toată voia,

❑ Pînă acum înţelegerea electorală între cele două partide de opoziţie, liberalii şi conservatorii democraţi, este un fapt îndeplinit în şease-spre-zece judeţe din ţară.

E probabil, că în curînd înţelegerea se va stabili şi în alte judeţe.

❑ Consistoriul spiritual al mitropoliei a fost convocat pentru zilele de 20 şi 21 Ianuarie, pentru a judeca mai multe procese clericale.

❑ In ziua de 30 Ianuarie, seminarul Veniamin îşi va serbători patronul.

Dimineaţa, se va oficia serviciul divin la Mitropolie, de către Sf. Sa Economul Pavel Savin, rectorul Seminarului, asistat de mai mulţi preoţi şi acompaniat de corul Seminarului. Se va oficia şi un parastas pentru fericitul întru pomenire Mitropolitul Veniamin Costachi.

La orele 11 va urma, în aula seminarului, o recepţie, la care va lua parte şi I. P. S. S. Mitropolitul, care va ţinea o cuvîntare.

Corul Seminarului va executa diferite bucăţi ocazionale.

In după amiaza aceiei zile, îşi va sărbători patronul şcoala normală „Vasile Lupu".

❑ Mîine fiind a 52-a aniversare a naşterei Imparatului Wilhelm al Germaniei, un Te-Deum se va oficia la orele 10 şi jumatate, la biserica protestantă din strada Păcurari.

Vor asista toţi consulii din localitate şi reprezentanţii autorităţilor.

Va urma o recepţie la consulatul german.

❑ **Scandalul de la teatru.**—De la direcţia teatrului primim următorul comunicat complimentar:

In ce priveşte regretabilul scandal din seara de Ianuarie. Direcţia ţine să declare; 1) Că a fost incunoştiinţată din vreme dar, n'a înţeles să cedeze unor anonimi.

A cerut concursul poliţiei şi a lăsat să se reprezinte piesa „Sacrificiul". Din pricina scandalului şi a tumultului, piesa nu s'a putut reprezenta. 2) Dacă, după cum se spune, acest scandal a fost provocat de studenţii naţionalişti, e cu atît mai regretabil — cu cît oamenii civilizaţi au datoria să întrebuinţeze mijloace civilizate în apărarea unor păreri sau în afirmarea unor tendinţi. Brutalitatea dezonorează. 3) D-ra Rozan n'a fost angajată la teatrul Naţional ca evreică, ci ca artistă. Nerecunoscînd amestecul celor cari au provocat scandalul, Direcţia protestează şi în potriva acelor Evrei din Iaşi, cari declară chestia naţională evreiască în acest caz şi boicotează Teatrul Naţional.

Acest procedeu faţă de o instituţie de artă e tot aşa de puţin civilizat, ca şi procedeul celor ce au întrerupt spectacolul. 4) Porţile Teatrului Naţional sunt deschise tuturor, — Romînilor şi celor cari, trăind în această ţară, se socot Romîni. Cei cari se pun în calea progresului instituţiei, într'un fel ori în altul, se fac grav vinovaţi faţă de progresul cultural al ţărei noastre. Cele de mai sus complectează comunicatul publicat Joi 13 Ianuarie în ziarele locale, complectare pe care Direcţia o crede necesară faţă de ceia ce s'a mai scris în ultimile doză zile, în chestia scandalului.

❑ La cinematograful „Union" de la Coloseul Bragadiru, se începe în astăseară un program cu totul nou, care cuprinde diferite vederi după natură, scene umoristice, precum şi mai multe piese teatrale, jucate de cei mai distinşi artişti ai Parisului şi din Roma.

DIVERSE

— Ministerul de interne a trimis prefecturii judeţului, o sumă de bani, pentru a fi distribuită sătenilor care au suferit pagube de pe urma incendiilor în cursul lunii Decembrie.

— Plutonierii Ianovici Grigore şi Dobreanu Octav, din compania pompierilor, au fost decoraţi cu medalia bărbăţie şi credinţă cl. III-a.

— Luni 17 Ianuarie se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Vulpe (Sf. Antonie), iar Marţi 18, se va oficia hramul bisericei Sf. Atanasie şi Chirilă.

— Protoerii judeţelor au comunicat preoţilor, chestiunile fixate, pentru a se discuta în conferenţele pastorale din anul acesta.

— Copila Elena Gavrilescu din Vaslui, a fost muşcată de un ciine turbat şi internată la institutul antirabic din Iaşi.

— Individul Mihai Teodorescu, avînd emise contra sa mandate de arestare pentru furturi, a fost prins astă-noapte de agenţii siguranţei.

— Poliţia din T.-Severin, a trimis siguranţei noastre, pe indivizii Mihail Bucubraţelu şi V. Petrov, supuşi ruşi, fiind prinşi în acel oraş.

După ce li se vor dresa actele obicinuite, numiţii vor fi expulzaţi.

— Pentru ziua de 15 Ianuarie au fost chemaţi pentru serviciul de gardă, un nou schimb de oameni din contigentul 1909.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

Administraţia debitelor Badareu indignată de scumpirea ce se cresc zilnic pe piaţa Iaşului la cele mai principale articole de hrană ca, laptele, brînzeturile, untul, etc.

Cu plăcere aduce la cunoştinţa onor, publicului iaşan că luptă contra urcărei preţurilor şi ca reclamă a coborît preţurile la toate produsele şi anume;

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.30
	oca 0.45	
Brînză de vaci proaspătă		0.60
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.00
Urdă în burduturi		1.00
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.00
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.00
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.00
Ouă zilnic proaspete		8 b/o
Gervais romînesc pachetul		0.50

De asemenea caise uscate, povidă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

De asemenea Debitul de Vinuri e provizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

Plăci pentru Gramofon

Cîntate admirabil de artiştii teatrelor: Naţional, Davila, Grigoriu, fanfare şi orchestre, imprimate la Berlin şi se vînd numai cu 2 lei placa cu 2 cîntece. Catalogul gratis la cerere.

LIBRARIA ŞI BAZABUL
Nicolae A. Petroff
BARLAD

Ultime INFORMAŢII

❑ *Adversarii noştri tratează pe funcţionari ca pe servitorii lor. Am mai arătat cum funcţionarii sunt chemaţi în taverne ordinare şi trataţi cu slănină şi cu discursurile unui şnapan ordinar, care, în scop de a excroca bani, a cercat să se sinucidă.*

In afară de şnapanul acesta mai ţin discursuri şi alţi şoltici, cari au specialitatea să înşire cele mai grosolane infamii pe socoteala fruntaşilor opoziţiei unite.

Este neîndoelnic, că funcţionarii, pe cari noi îi considerăm oameni absolut necesari Statului, sunt desgustaţi de modul cum sunt trataţi de ciocoi şi de rîndaşii lor, cum şi de modul cum unii şi alţii vorbesc despre fruntaşii politicei Iaşului.

❑ *D. Dim. Grecianu a primit o scrisoare de la un membru al guvernului—probabil de la d. Marghiloman, prin care i spune, că M. S. Regele a ramas afectat de scandalul de la teatrul din Iaşi.*

Ministrul sfătueşte pe d. Grecianu ca asemenea manifestaţii să nu se mai repete, de oare ce Suveranul vede în ele scopuri electorale.

❑ *Unul din cei mai oribili zapcii ai regimului este d. Lupu Kostache, prefectul de Tecuciu.*

Domnul Kostache are, de altmintreli, ordine de la d. Marghiloman să fie zapciu, să cheltuiască bani, să facă totul spre a mai ameliora situaţia guvernului, care este desperată în acel judeţ.

Domnul Kostache a dat ordine ca jandarmii să închidă pe acei opozanţi, cari vor veni prin judeţ.

Domnii Cincu şi Angelescu au plecat astăzi în judeţ şi au anunţat partidul că vor face uz de arme, dacă vre-un sbir va îndrăzni să-i aresteze.

❑ *Liberalii din R.-Sarat s'au reconciliat ieri. Cartelul tuturor liberalilor cu democraţii a fost stabilit astă-zi.*

❑ *Domnii C. Ivăşcu şi N. Corjescu, cari au fost desemnaţi candidaţi la colegiul II Cameră de carpişti, au anunţat că refuză să primească.*

Acum se vor face insistenţi pe lîngă d. N. Crupenski ca să primească să candidăze cu condiţia să dee bani pentru fondul electoral.

❑ *Senatul prefect de judeţ, apreciatul Negruzzi, continuă să iee demisiile primarilor rurali şi ameninţă că va disolva acele consilii comunale, care nu se vor preda de bună voie.*

❑ *Senatul universitar şi consiliul facultăţii de medicină s'au ocupat ieri, pentru a treia oră, de marele eveniment universitar al rîdicărei d-lui Şumuleanu la rangul de profesor.*

Evenimentul a întrunit ieri: trei voturi pentru, trei contra şi o abţinere, aşa că afacerea va reveni în Senat pentru a patra oară.

❑ *Astă-zi, Joi, orele 4, se întruneşte comitetul electoral şi comitetul executiv al partidului liberal; tot astă-zi, ora 4, se întruneşte comitetul electoral al clubului nostru.*

Candidaţii opoziţiei-unite vor fi stabiliţi astă-zi definitiv.

❑ *Prefectul de judeţ a dat administratorului financiar o listă de cîrciume, de la sate, cari urmează a fi închise de perceptori, sub diferite motive, cîrciumarii fiind bănuiţi că sunt contra guvernului.*

Iată la ce excese fără pereche să dedă zapciul judeţului, despre a cărui stare precară vorbesc toate ziarele.

❑ *De la ministerul de interne s'au trimis ieri prefecturei de judeţ mai multe pachete cu manifeste ale guvernului, spre a fi distribuite la ţară.*

Atragem atenţiunea sătenilor, că manifestul guvernului anunţă, fără de ruşine, că noul guvern este în contra ori cărei reforme electorale, admisă şi de partidul liberal şi de partidul nostru, respinsă numai de ciocoi.

Apoi guvernul anunţă, că va ierta pe ţărani, cari au pînă la 4 fălci de pămînt proprietate sau arendă, de ori ce dare.

Domnul Costinescu, în proectul său, propune iertarea de dare pe ori-ce tîrgoveţ sau sătean cu un venit până la 400 lei.

Guvernul actual n a făcut, deci, nimic, pentru ţărani.

❑ In „Monitorul" apărut astă-zi în Bucuresti, se publică, precum ni se anunţă, decretul prin care d. P. V. Sion se numeşte efor al Spiridoniei din Iaşi.

❑ *D. Spiridon Popescu a fost înlocuit din postul de director al învăţămîntului primar prin un raport către Rege, raport care aminteşte de schiţa Moş Gheorghe, pe care d. Popescu a publicat-o în revista* Viaţa Romînească.

❑ *D. C. C. Arion, ministrul instrucţiei. a declarat, că va impune teatrului naţional din Bucureşti să angajeze gagistă pe d-ra Francesca Rozan, care a fost fluerată la Iaşi.*

❑ Eri a venit rîndul funcţionarilor de la C. F. să fie trataţi cu discursuri d'ale Şnapanului, cu mezeluri şi cu masline.

„Intrunirea" a avut loc la o cărciumă de lîngă gară. Sinucisul Şnapan, în numele guvernului, a declarat că a fost totdeauna un aderent al desrobirei funcţionarilor.

A vorbit şi mecanicul Casanovschi.

❑ Recomandările în posturile de avocaţi ai casei Sf. Spiridon, făcute în persoanele d-lor G. Buzescu, Cr. Malhasovici şi Al. Stoica, se vor întoarce nerezolvite, de oare ce procesul-verbal nu prevede care din cei trei va fi primul avocat, al cărui salar este mai mare.

Funcţionarii au atras atenţia epitropului Cristofor, care a răspuns:

— Toţi vor să fie primi avocaţi. Nu ştiu ce să fac!

❑ Comisiunile comunale de prefacere a contribuţiunilor în oraş, vor lucra la toate secţiile de la 1—18 Februarie.

❑ D. comisar C. Stamati, de la comisia V-a a fost mutat la gară în locul d-lui comisar Tălăugeanu, mutat la comisia V a.

❑ D-ra Madelena Placa, institutoare suplinitoare la şcoala profesională din Vaslui, a fost transferată la şcoala secondară de fete din Botoşani.

❑ Prefectura judeţului a înaintat ministerului domeniilor, secţia serviciului statistic, statistica populaţiei din judeţ pe anul 1910.

❑ In cursul lunii aceştia se va ţinea la regimentele din localitate, examenul pentru gradul de sergenţi şi caporali.

❑ Delegaţiunea judeţiană se va întruni zilele acestea, spre a verifica complurile de gestiune ale mai multor comuni şi a aproba mai multe venituri şi cheltueli,

❑ Din Bucureşti se comunică: astăzi vor depune jurămîntul membrii comisiei interimare ai primăriei Capitalei.

Comisia se compune din domnii: D. Dobrescu, preşedinte; D. S. Many, vice preşedinte; M. Deşliu dr. N. Tomescu, N. A. Papadat, V. N. Orghidan şi I. Protopopescu, membri.

❑ D. I. V. Praja, profesor la şcoala superioară de comerţ din Iaşi, a obţinut un concediu pe timp de trei luni, spre a putea figura în comisia interimară.

❑ Este foarte probabil, că recomandarea d-lui R. Suţu în postul de director al eforiei Sf. Spiridon, va da loc la o încurcătură.

Postul acesta a fost promis de d. Carp, d-lui T. Pogor, vechiu junimist şi unul din vănătorii din Ţibăneşti.

Domnul Grecianu, trecînd peste dorinţa d lui Carp a numit pe d. Suţu, rugînd pe d. Pogor să-şi aleagă ori care alt post.

Domnul Pogor, într'o discuţie foarte violentă cu d. Grecianu, l'a acuzat pe acesta că face politică anti-junimistă şi a plecat la Bucureşti să se plîngă d-lui Carp.

Dacă este adevărat ceea ce susţine d. Pogor, că d. Carp i-a promis lui postul de director, numirea se va face, cu siguranţă.

❑ Comisiunea pentru examinarea învăţătorilor care urmează a fi scoşi la pensie, va pleca la Galaţi în cursul săptămînei viitoare.

❑ In ziua de 13 Martie se va ţinea examenul pentru cântăritorii publici.

❑ Ministrul cultelor a confirmat pe d. D. Ionescu, ca şef al corului Sf. Spiridon din Iaşi, în locul decedatului Titus Cerne.

❑ **Şcolare.** — Casa şcoalelor a acordat premii, în sumă de 1158 lei următorilor învăţători din judeţul Iaşi, care s'au distins în predarea cursurilor de adulţi.

Premiul I a 75 lei: Gheorghe Sachelarie şi Dimitrie Sachelarie din Prisacani, C. Covăsneanu din Comarna, C. Brudariu Podul-Iloaia, V. Sevastian Rădeni, I. Andriescu Cărniceni, C. Laurescu Perieni, I. Ochiană Sculeni, C. Nanu Focuri, D. Voinea Bărnova, Natalia Dimitriu Erbiceni.

Premiul II, a 55 lei 50 b.: Gheorghe Leonescu Podul Iloaia, T. Pădure Valea Oilor, Gh. Ibănescu Piciorul Lupului, Th. Sandu Mănjeşti, Petru Apostolescu din Slobozia-Ciurea şi Grig. Racoviţă din Fîntînele.

— In judeţul Suceava sunt vacante 3 locuri de învăţători şi anume: la Valea Seacă postul I, la Preuteşti postul II şi la Panaci, comuna Şarul Dornei.

Doritorii să se adreseze la inspectoratul şcolar Iaşi.

❑ La şcoala de electricitate industrială, de pe lîngă universitatea din Iaşi se vor ţinea în semestrul al doilea, conferenţe complimentare asupra telegrafiei fără sîrmă, telefoniei, razele X, radioactivitate etc. de d-nii profesori Hurmuzescu, D. Pompei, d. C. Buţureanu, Th C. Lecca, inginer Vîrlănescu, N. Costăchescu, dr. P. Bogdan.

In cursul trimestului al II-lea, d. dr. P. Bogdan, va ţinea elevilor acestei şcoli, conferinţe de electrochimie şi electrometalurgie.

❑ Profesori şcoalei normale „V. Lupu" din Iaşi, vor oferi un banchet în onoarea colegului lor C. Meissner, care a fost uumit secretar general.

❑ D. I. V. Praja va fi suplinit la catedra sa de matematici de d. I. V. Patriciu şi d. G. Cristofor, la catedra de drept comercial de la şcoala de comerţ, de studentul Borcea.

❑ In partidul conservator-democrat din Capitală, s'a mai înscris d. dr. Ioan Mărgescu.

❑ Din Bucureşti ni se scrie că, d. Lt.-colonel Verzea, directorul poştelor şi telegrafelor, a convocat pe subalternii săi şi le-a pus în vedere că „deşi i s'a cerut să facă oare cari schimbări în administraţie, mai ales în ce priveşte pe funcţionari", nu va întrepinde deocamdată nimic, dar că mai tîrziu (adică după ce va fi recoltate despre purtarea funcţionarilor în alegeri) va proceda la o mişcare largă în administraţia telegrafo-poştală.

Ni se spune chiar că s'a instituit un adevărat spionaj la poştă şi că funcţionarii sunt ţinuţi asifel într'o permanenţă nesiguranţă.

❑ Monahul Vasian Bucovineanu, a fost numit superiorul mînăstirii Cozancea din judeţul Botoşaui, în locul lui Varlam Vîntu, demisionat şi care va pleca la sf. Munte;

❑ In şedinţele consistoriului spiritual al mitropoliei din luna lanuarie vor fi judecaţi următorii preoţi: C. Gaşpar, parohul bisericei din satul Prelipca (Dorohoi), pentru abateri, I. Ionescu, parohul bisericei din Boroaia (Suceava), pentru cununie ilegală şi V. Barcau, parohul bisericei din Doamna (Neamţ) pentru abateri.

❑ In şedinţa ce au ţinut-o ieri seara senatul universitar şi consiliul facultăţei de ştiinţi din Iaşi, d. N. Dănăilă a fost recomandat, în unanimitate, agregat definitiv la catedra de Chimie technologică de la facultatea de ştiinţi din Bucureşti.

— Alegerea unui delegat al facultăţei de ştiinţi în senatul universitar, care trebuia să aibă loc ieri seara, s'a amînat, nevenind profesorii în număr suficient.

❑ Naţionaliştii au renunţat la candidaturile d-lor Buicliu şi Şumuleanu şi vor menţinea numai pe acelea ale d-lor Iorga şi Cuza, la col. II, candidaturi cari vor fi sprijinite de guvern, cu toate că domnii Iorga şi Cuza vor candida aparte.

Naţionaliştii vor ţinea o întrunire publică Duminecă, sala Pastia.

❑ Numirea d-lui Al. Naum în postul de comisar al Creditului Urban din Iaşi, pe care noi am anunţat'o mai de mult, s'a făcut ieri.

Relativ la această numire, neagreată de greciniști, junimiştii spun că greciniştii s'au plîns d-lui Carp, că a făcut'o fără de avizul lor.

Domnul Carp, foarte indignat, a răspuns:

— Ce gugumani! Să creadă ei că primul ministru, care ie şi şeful partidului, n'are nevoie să facă o numire locală fără de asentimentul lor. Şi apoi ştiu foarte bine legăturile ce există între mine şi familia Naum.

❑ D. M. Marescu, fost prefect, fost deputat, a fost numit inspector general administrativ.

❑ Comitetul asociaţiei generale a artiştilor, compus din d-nii Emanuel Bardasare, Teodor Burada, Alexandru Aurescu, Gheorghe Scorpan, inginer Reiniche, G. V. Botez-Gordon publicist şi profesor A. D. Atanasiu, se va întruni Duminică 16 Ianuarie, orele 10 dim. în cancelaria şcoalei de Bele-Arte, spre a decide reînceperea activităţei societăţii, în unire cu cassa artiştilor.

❑ Comitetul societăţii „Vulturul", e convocat a se întruni Duminică la oarele 3 d. a. în localul şcoalei Adamache, împreună cu elevii scoalei de adulţi, cînd d. profesor A, D. Atanasiu va ţinea o conferinţă asupra învăţămîntului desemnului şi aplicarea lui la meserii şi industrii.

❑ In „Ordinea" de astăzi 13 Ianuarie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de „Lucruri teatrale.—O instituţie cu excedente.—Politică de codru.—Intre scriitor şi lemnar.—Un director prevăzător.—Polemică şcolară şi artistică.—Filantropie şi despuiare.—Circulările d-lui Haret.—Catedra d lui Penel.—In favoarea săracilor.—Şcolile de adulţi. — Lumină în întuneric.—Cassa Muncei. — Oameni de iniţiativă.—Şcoala de ţesătorie. — In cartierul poeziei".

❑ D. G. Dimitriu-Păuşeşti, secretar-inspector al Camerei de meserii din Iaşi, a demisionat astă-zi din acest post.

In loc va fi numit, pe ziua de 1 Februarie, d. Virgil Holban.

❑ Azi, la orele 3 după amiază, preoţii s'au întrunit la cercul lor „Ocrotirea", unde s'a ţinut a patra conferinţă. A vorbit preutul C. Roşescu, de la parohia Galata, despre biserică şi armată. Sf. sa arată care e valoarea instituţiei armatei pentru naţiune precum şi datoria tuturor oamenilor de bine. Educaţia morală care e cea mai puternică întărire, e de datoria preoţilor de a o face. Mijloacele ar fi următoarele: cuvîntările cu caracter naţional şi religios, pe care preutul trebue să le ţie cît mai des în mijlocul ostaşilor; al doilea mijloc ar fi apropierea de ei, spre a-i lumina şi a le întări moralul.

❑ **Judiciare** — Cuetea cu juri se va deschide Sămbătă, 15 c. Va prezida d. consilier C. Busdugan, asistat de dd. Suţu şi Mărzescu.

Primul proces va fi acel privitor la C. Topor şi I. Adoni, cari, împreună cu Beilcic, dispărut, au ucis, aproape de Poieni, pe neguţitorul M. Taman

Acuzaţii vor fi aparaţi de domnii V. I. Pella şi C. Jornescu.

— In sesiunea aceasta se vor mai judeca, în afară de procesele deja anunţate: la 19 Ianuarie. Filon, omorîtorul inginerului Negură, apărători din oficiu d. I A. Şeptelici; la 20, C. Vizariu şi Haţmaţuchi, omor, apărător d. Ioan Popovici; la 21, Ion şi V. Vechiu, omor, apărători domnii Iulian Netter şi C. C. Coroi; la 22, P. Dorohoi şi alţii, tălhării, apărător d. Şeptelici; la 24, Gr. Stupariu, dare de foc, apărător d. I. Boncescu; la 22, D. Anghelescu, zis Tutun, tentativă de omor, apărător d. Şeptelici.

— La secţia II a Curţii s'a amînat astă zi din nou judecarea proceselor fraudelor silvice de la Neamţ, raportul de expertiză nefiind depus.

❑ Un mare incendiu la Moscova, care a cauzat pagube de milioane, a fost înregistrat de aparatele cinematografice ale Casei Pathé Fréres şi cu prinse în noul program de astă-seară Joi 13 Ian., aceste interesante vederi vor fi absolut exact redate pe pînza cinematografului din vasta Sală Sidoli.

Intregul conţinut al programului de astă-seară Joi, este cu desevârşire nou. Iată cîte-va din acele alese sujete: Moneda de aur, scene dramatice,—O oră de uitare, piesă teatrală,—Sora de lapte, comedie dramatică,—In căutarea unei profesiuni,—Viclenia micului hornar,—Noul serjent de oraş, trei comedii excelente,—Prince-ţigan, scene comice jucate de neimitabilul humorist de la Alcazar,—din „numere de variété" programul nou cuprinde „The Devil Liverley" admirabile scene artistice sportive.

Se desfăşoară de asemenea faptele şi evenimentele săptămînei, redate în mod însufleţit în cel mai nou număr din „Pathé Journal", care cuprinde între altele; Gheţurile fluviului „Newa" (St.-Petersburg), Inaugurarea la Hamburg a giganticei statui (34 metri înălţime) în memoria lui Bismark,—Dolborough fericitul cîştigător de la Monte-Carlo, care a rîdicat suma de două milioane la ruletă.

Vineri 14 Ianuarie mare reprezentaţie în beneficiul Azilului de bătrîni din oraşul nostru.

Ultima oră

Bucureşti 12 Ianuarie

Comisia interimară a Capitalei

Bucureşti. — Se ştie, că în urma întrevederei ce a avut loc între primarul Capitalei şi d. Al. Marghiloman, consiliul comunal a prezentat demisia.

Demisia însă a fost respinsă şi consiliul comunal a fost disolvat.

Motivul pentru care demisia a fost respinsă şi s'a recurs la disolvare, e că primarul Capitalei a refuzat să puie la dispoziţia ministerului de interne, dosarele noilor linii de tramvai ce i se ceruse.

•

La numirea comisiunei interimare, s'a accentuat şi mai mult conflictul dintre d. N. Filipescu şi d. Al. Marghiloman. Cel dintâi ţinea cu ori-ce preţ ca în comisiune să fie numit şi d-rul Mendonidi. D. Marghiloman însă s'a opus.

După multă discuţie, comisia interimară a fost numită aseară.

Comisia interimară se compune astfel: Preşedinte d. Matache Dobrescu, vice-preşedinte d. inginer S. Many, fost secretar generos la domenii; membri, d-nii: Moşu Deşliu, Papadat, Orghidan şi Ionel Protopopescu-Pake.

Comisiunea interimară a venit azi după amiazi la orele 3 şi jum. şi a depus jurămîntul.

Interviewuri

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" publică un interview cu d Comăneanu, şeful conservator-democrat din Argeş, asupra alegerilor generale.

D. Comăneanu a declarat că la Argeş guvernul nu va lua în alegeri, absolut nici un scaun şi că candidaţii opoziţiei vor fi aleşi toţi.

Despre retragerea d-lui dr. Rădulescu, d. Comăneanu a declarat că ea nu are absolut nici o importanţă.

*

Acelaşi ziar publică o convorbire cu d. Al. Radovici.

D-sa a declarat că are convingerea că în alegeri, guvernul va fi trîntit în cele mai multe părţi. Trînteala va fi aşa de zdravănă, că nu se vor mai putea scula nici-odată.

D. Radovici mai adaogă că guvernul d-lui Carp nu va putea dura decît cel mult pînă la alegeri.

CIUMA

Peking. — Cinci cazuri noui de ciumă au fost constatate aci. Cartierul legaţiunilor străine n'a fost încă izolat.

Intruniri publice

Bucureşti.—Opoziţia va ţine 5 mari întruniri publice în Capitală. Intrunirile se vor ţinea în sala băilor Eforiei, în zilele: 23 şi 30 ianuarie, 6, 13 şi 20 Februarie.

Numire

Bucureşti.—D. M. G. Holban a fost numit ataşat Comercial cl. II-a pe lîngă legaţiile din Londra şi Bruxelles, în locul d-lui I. E. Arion.

D. Iorga la Prahova

Bucureşti.—D. N. Iorga va candida şi la colegiul II de Prahova.

Aci, candidatura d-lui Iorga va fi susţinută de guvern, căci carpiştii nu au putut găsi un al 4-lea candidat la acest colegiu.

Revolta de la Doftana

Bucureşti. — Terminându-se anchieta asupra revoltei de la Doftana, capul revoltei a fost pedepsit cu celulă pe timp de 3 luni de zile, iar alţi 110 deţinuţi la 15 zile de celulă.

Un gardian, anume Ştefănescu, care i-a instigat, a fost destituit.

Un conflict

Sofia.—Legaţiunea romînă de aci, a înmînat ministrului de externe al Bulgariei, o notă a guvernului romîn, în termeni foarte energici, prin care se protestează contra procedeului autorităţilor bulgare, faţă de romîni din localităţile de pe malul Dunărei.

Nota spune că conflictul ar putea duce la ruperea relaţiilor intime şi în chestia construirei podului peste Dunărea.

Se aşteaptă acum respunsul Bulgariei.

In chestia convenţiei comerciale turco-bulgare

Sofia.—Tratativele pentru încheerea convenţiei comerciale turco-bulgare s'au terminat fără a da rezultatul dorit. Delegaţii bulgari părăsesc astăzi Constantinopolul.

Războiul vamal va izbucni la 28 lanuarie st. n.

Tratativele au eşuat din cauză că Turcia nu voia să accepte convenţia provizorie pe baza statului celui mai favorizat. Turcia ceruse tarife speciale pentru 12 articole. Bulgaria nu consimţise de cît la 9,—cercurile guvernamentale bulgare sunt foarte îndîrjite în potriva Turciei.

Consiliul de ministri se va întruni astăzi spre a conferi asupra situaţiei create prin ruperea tratativelor.

Intăririle din Flissingen

Paris.—Contrar informaţiunilor Gazetei de Frankfurt, reprezentanţii Franţei pe lîngă puterile semnatare ale tratatului de la 1839, n'au primit la nici un moment de a supuue în mod oficial puterilor pe lîngă care sunt acreditaţi, chestiă întăririlor din Flissingen; de asemenea e absolut neadevărat că d. Crozier, ambasadorul Franţei la Viena, s'ar fi dus la contele D'Aehrenthal, tot pentru această chestie.

Banca MOLDOV

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.

Emite cecuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polite şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERE

cu dobînda de

5½% p. a.

1—4 Camere elegant mobilate sau nemobilate se caută la o familie bună, cu sau fără pensiune, curăţenie desăvîrşită. A se adresa sub B. C. la ziar.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînz 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 și fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și

Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBȚINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO Sé întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conține substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut și mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".

MAȘINILE DE CUSUT

SINGER

auobținut și de astă dată la Expoziția universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincțiune „Grand Prix"

Cumparați-le numai din magazinele cu această emblemă

Mașinele noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din Țară

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Pari

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 – Iași

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa 2 a Loteriei IXa

s'au pus în vânzare

Tragerea la

11 și 12 Ianuarie 1911

Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz întreg	Lei	20,00

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Viori și Violoncele pentru concert

REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR

Piane și Pianine

STEINWEG ROSENKRANZ

precum și din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediționi în provincie

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. Le mètre 0f 30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mirzescu — Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII - No 1207 Sîmbătă 15 Ianuarie 1911

SUCCESE ELECTORALE?

Ce încîntată e presa carpistă. Nu vedeți zilnic trîmbițînd cu mîndrie „marile succese electorale", pe cari partidul guvernului le a obținut în cele cîteva alegeri comunale? La Constanța,—succes, și succesul lor este cu atît mai mare, cu cît o bună parte a colegiului electoral de acolo a votat acum pentru întîia oară. Și carpiștii iau drept succes, maleabilitatea unui corp electoral, în bună parte fără experiență politică și electorală. Desigur, că dacă guvernul d-lui Carp înțelege să se bizue mai ales pe inconștienția și neexperiența corpului electoral, apoi n'ar putea să fie de cît cel mult guvernul Dobrogei; în nici un caz guvernul țării romînești, în care *alte* calități, *alte* însușiri se cer acelora, cari vor să guverneze.

Și o dovadă este cel de-al doilea „succes", pe care presa carpistă îl trîmbițează, cu aceiași mîndrie dar și cu aceiași inconștiență. Este „succesul" de la Giurgiu, unde la colegiul I de Comună s'a declarat aleasă lista guvernului prin fraudă, în disprețul legii electorale, de oare-ce această listă *n'a întrunit* majoritatea cerută de lege; iar la colegiul al II-lea, cu toate ingerințele și amenințările exercitate, a căzut în balotaj cu perspectiva sigură de a cădea definitiv la a doua alegere.

Acestea sunt „marile succese", pe cari presa conservatoare, dacă ar avea simțul pudicității, le-ar numi mai degrabă marile eșecuri, obținute a doua zi de la venirea la guvern a partidului conservator.

Căci ce înseamnă acest balotaj în condițiunile, în cari s'a dat lupta la Giurgiu pentru col. II-lea de Comună? Opoziția s'a prezentat fracționată, fiecare partid luptînd pe propria lui socoteală, și aceasta la un colegiu, în care presiunile guvernului au totdeauna șanse. Și cu toate acestea rezultatul a fost: balotaj. Mai mare palmă n'a putut avea guvernul Carp, și nu va putea căpăta de cît doar în alegerile generale ce bat la ușă.

Și dacă totuși, guvernul încearcă să salveze aparențele manifestîndu-și încrederea în reușita în alegeri, decepția lui va fi cu atît mai mare, cu atît mai amară și rezultatul cu atît mai dezastros, cu cît această încredere în corpul electoral este mai puțin justificată.

In adevăr, ce-a făcut d. Carp, ce-a făcut partidul de la cîrmă pentru țara acesta? Cine ar putea să spună?

D. Carp și ai săi s'au înstrăinat întru atîta de țară, de nevoile și de aspirațiile ei, în cît nu vedem cu ce drepturi se prezintă ei astă-zi în fața ei; cu ce argumente își susțin ei astă-zi cerșetoria de voturi, ce au întreprins-o de cîtva timp. Și nu ai de cît să privești fețele îngrijorate ale candidaților guvernului, pentru a înțelege cît de falșă, cît de nesinceră este această „încredere", pe cari ei o cîntă și o glorifică pe toate paginele ziarelor lor.

Dar poate această încercare ce face d. Carp—care grație lipsei sale de experiență politică—nu este atît de vinovat, îi va folosi la ceva. Și va arăta anume; că pentru a guverna în țara romînească trebue să îndeplinești alte condițiuni, de cît aceia de a avea morgă, nume și monoclu. Că pentru a guverna într'o țară democratică, trebue înainte de toate să o cunoști, să i înțelegi pășurile, să-ți însușești aspirațiunile ei, într'un cuvînt să ai partid, să te identifici cu partidul și prin el să te identifici cu țara.

D. Carp, care face politică de 40 de ani, nu a înțăles încă acest adevăr atît de simplu, atît de elementar. Il va pricepe oare acum, cînd partidul și guvernul nu pot exista fără consacrarea țării, fără buna voința corpului electoral?

Nu-i imposibil; dar este prea tîrziu.

In cîteva săptămâni nu se poate drege reaua impresie ce-a făcut-o partidul conservator timp de ani de-a rîndul. In câte-va săptămîni nu se poate cultiva o întreagă țară, care și-a arătat în mod statornic simpatiile ei pentru alte partide, ori care ar fi, atitudinea de acum a guvernului și a partidului conservator.

De aceia este prea tîrziu. Guvernul d-lui Carp este un guvern impotent; el nu are altă misiune, de cît de a provoca facerea unei experiențe politice de mare însemnătate și anume: de a dovedi, că țărei romînești îi repugnă un guvern Carp: că țării romînești nu i se poate impune de nimeni un guvern, care nu este expresiunea voinței sale libere și conștiente.

Și toate acestea rezultă nu numai din complexul împrejurărilor politice din ultimii ani, ci chiar din neînsemnata, în aparență, alegere comunală de la Giurgiu, unde guvernul a avut o situațiune politică avantajoasă, unde ar fi putut profita de lipsa de înțelegere a opoziției, și totuși n'a reușit.

Guvernul d-lui Carp este un guvern impotent. Țara va dovedi aceasta cît de curînd și în mod strălucit.

Ciocoi și săteni

Manifestul guvernului Carp, acel amestec de prostii goale și de minuni, a fost trimis spre a fi distribuit la sate.

Săteanul, care va citi sau cărula i se va citi acel manifest, cunoaște foarte puțin pe barbații de stat junimiști. Nu i cunoaște poate de loc, fiindcă singurii oameni politici despre cari nu se vorbește la țară, sunt Carpiștii.

Dar, țăranii au auzit vorbindu-se de Carp, în 1907. El știu că, în acel an al groazei, d. Carp propusese să-i se dee situația cu o condiție: ca mai întâi să se tragă cu tunurile în țărani și pe urmă va vedea ce este de făcut în chestia țărănească.

Patru ani de la prezintarea acelei oferte plină de avînt patriotic, d. Carp, la putere fiind, își trimite proza banală spre a fi citită la sate. Și după ce, în vorbe meșteșugite, declară că partidul conservator n'are gînd să proclame dreptul poporului la viața politică, că voința țăranului trebue să rămîie încătușată de jandarmi și de notari, d. Carp, cu aprobarea celorlalți miniștri, devine darnic pentru țărani.

Pornind de la principiul, că țăranul trebue păcălit cu dăruri, guvernul ciocoiesc face, în manifest, două soluri de dăruri: proprietarii sau arendașii țărani pînă la 6 hectare pămînt nu vor plăti nici o dare; statul va lua toate moșiile sale și pe toate acelea cari depind de supravegherea sa—și le va da țăranilor.

Dacă primul dár promis, este o amăgeală goală, apoi dăruirea celor 300,000 fălci pămînt, este o minciună electorală îndrăsneață.

Așa de îndrăsneață este minciuna aceasta, că ea a găsit numai loc în manifest, dar lămurire nu. Nu trebue să spunem, că o lege care va expropria și statul și toate așezămintele de binefacere de sub controlul statului, de absolut toate bunurile lor rurale, ar trebui bine lămurită—fapt de care manifestul se păzește absolut—și ar fi trebuit să aibă și girul Regelui, cînd el a existat, la promisiuni mai puțin importante, în manifestul de la 1907, al partidului liberal.

Un guvern serios, cumpătat, nici s'ar fi gîndit la asemenea lovitură. Cînd dai trei sute milioane pentru țărani, trebue să fii bine pregătit, căci altmintreli ațiți focul. Și cînd dai atîtea sute milioane pentru săteni, fii cuminte și dă ceva și pentru oropsiții de la orașe, pentru a evita și greva și revoltele.

Dar promisiunele acestea, două parale nu plătesc. Căci ciocoii, cari au un singur leac în chestia țăranilor — tunul,—nici se gîndesc s'o amelioreze.

Au scris minciuni pe hîrtie, le-au împrăștiat la sate, iar după alegeri — vor aviza cu tunurile, dacă țăranii vor cere să se ție guvernul de făgăduială.

Noroc că țăranul s'a luminat și nu mai dă crezare minciunilor și făgăduelilor anonime.

Și guvernul de astă-zi, cu oamenii săi, le ceva anonim pentru țărani.

Scrisoarea lui Caragiale

Junimiștii jubilează. Credința lor era că, în ziua în care vor fi chemați să formeze guvernul, tot partidul conservator democrat, tot partidul „tinei și corupției" va trece la ei. Boierii așteptau glodul cu brațele deschise.

S'au înșelat în credința lor. Nici *unu la sută* din întregul partidului nu s'a scurs la ei. Din tot partidul, din toată țara, s'au vîndut lor poate cinci-zeci.

Comerțul acesta politic cu carne vie, place boierilor. Se mulțumesc cu el și fie care cantitate de glod ce o cumpără, devine perlă la ei.

Privitor la credința pe care soldatul politic trebue să o poarte steagului și șefului cărora s'a devotat, avem sub ochi un document foarte prețios: o scrisoare a lui Caragiale către un grup de literați din Galați, cari au propus lui Caragiale să-și pună candidatura la Galați.

Iată răspunsul maistrului:

Prea stimatul meu domn,

Propunera d-voastră atît de grațioasă îmi face nespusă onoare—o onoare însă pe care trebue s'o declin; căci eu nu fac politică de capul meu; eu sînt membru nestrămutat al partidului conservator-democrat, și, ca unui atare nu-mi este, fără ordin categoric al forului nostru competent, permis nici un pas politic, mai cu seamă în împrejurări turburi cum sînt cele de astăzi.

Intr'un singur mod m'aș putea bucura de simpatia ce-mi arătați, așa de binevoitori d-voastră și amicii d-voastră intelectuali, anume: dacă aș avea atîta trecere pe lîngă d-v să izbutesc îndrăznind a vă rugа ca voturile ce mi le-ați fi dat mie la colegiul II de Cameră să le dați listei pe care oficial o va propune partidul conservator-democrat de sub șefia marelui nostru bărbat de stat d. Take Ionescu.

Aceasta ar fi, în adevăr, pe lîngă o faptă patriotică, și o mare dovadă de dragoste pentru mine din partea d-voastră, în schimbul căreia n'aș ști niciodată cum să vă fiu mai recunoscător.

Urîndu-vă, de anul nou, la mulți ani cu noroc, sănătate și veselie, rămîn al d-voastră, al tuturor binevoitorilor mei, devotat servitor.

I. L. Caragiale

Schöneberg b. Berlin, 7 (20) Ianuarie 1911.

De vorbă cu morții

La alegeri se stă de vorbă cu viii, întru cît alegătorii sînt în carne și oase, oameni teferi, zdraveni, sănătoși și stăpîni pe voia și votul lor. De astă dată însă lucrurile s'au schimbat la Iași. Alegătorii au a face cu morții, și în loc să le ceară ceva, ce i-ar privi la nevoile lor, încep a rupe vorba cu candidații Carpiști despre cele de pe lumea ceialaltă.

Așa pe strada Eternității, d. Gh. A. Scorțescu, în vizitele sale a provocat mirarea bieților alegători, cari au crezut de bună samă că d. Scorțescu a fost dus cu muzica reg. XIII la groapă. Și au început a se uita chiondoriș la candidat, să vază are chip de om, ori e vre-un strigoiu care vine și le calcă casele ziua în a miază mare. Și cum pre acolo credința în strigoi e mare și puternică, prezența în casă a candidatului înviat din morți a stîrnit groaza și femeile și copiii au început a-și face cruce mare și a-și stupi în sîn zicînd: „ptiu! ucigă-l toaca".

Păs să se mai cerșască voturi de asemenea candidați întorși de la groapă,

Și bietului candidat, i se leagă limba în gură, față cu asemenea atitudine a alegătorilor și cum se afla în casa unui dascal de la Sf. Voevozi Roșca, bietul dascal dădu busna la Agaftangel să cetească molitfa lui sfîntu Vasile, pentru alungarea strigoilor.

Guvern de strigoi cu candidați strigoi!

Dar iată că pe cînd strigoiul eșia pe ușă cu coada vălvoiu între vine, întră pe ușă alt candidat *al guvernului* cu turaoa pe frunte, și pe biletul de vizită: „*Enrico Suțu*, candidat *al guvernului la col. II de* **dipotați**". Aidoma așa. Bietul alegător cînd a văzut pe domnu guvern față a început să-l măsoare din ochi să vază cum e acela domnu guvern! Și a văzut că are cap—*cam prost*, față—*cam nespalată*, trup—*cam pîrțîgău*, mers—*cam buestru*; și de unde credea că domnu guvern e ceva mai strașnic, mai amarnic ca un om, cînd a văzut că în așa stărpituri fanariote e întrupat guvernul, i-a zis rîtos: ia mai scutește-mă d-le guvern cu candidatura d-lui Suțu, că vrei să mă înșeli. Știu eu ce-i aceala guvern! D-ta ți l'ai scris pe bilețel să mă tragi pe sfoară.

La urnă, d le guvern; și i-a trîntit ușa în nas.

OAMENI ȘI LUCRURI

PUNCTE NEGRE...

Lupta academică în jurul fotoliului de academician pe care vroia să-l cucerească d-na Curie s'a sfîrșit cum era lesne de prevăzut: prin victoria rivalului masculin. E de netăgăduit că adversarul acesta e o forță însemnată; că—într'o privință—manifestarea în favoarea candidatei a fost nu numai puternică, dar și formidabilă. Nu e însă mai puțin adevarat că a intrat în joc, și de astă dată, puterea prejudecății,—teama de a face un pas prea îndrăzneț, — o evoluție prea asemănătoare cu revoluția. Și în ultimul moment prejudecata a biruit,—iar d-na Curie a fost înlăturată pînă la o nouă vacanță.

Pînă și un spirit filosofic ca al lui Remy de Gourmont se arată sfiios și chiar reacționar față de pretenția femeilor de a pătrunde în Academie:

„Intrarea femeilor în Academia Franceză—scrie el în „Mercure de France" n'ar folosi de loc adevaratelor femei scriitoare—dintre cari cele mai distinse poate nici nu sunt cunoscute publicului; iar cele ce s'ar alege ar întări elementul retrograd așa de puternic în rîndul membrilor.

Pentru că femeile vor să fie academiciane, de ce nu întemeiază ele un Institut? Ele vor să pună mîna pe toate așezămintele la a căror intemeiare n'au luat parte, — e prea comod. Să născocească ceva, să inventeze! Pînă acum s'au mulțumit să imiteze gesturile barbaților, strigînd: „Și eu vreau! Și eu pot!" Dar numai de atîta sunt capabile? Pălăriile lor mă neliniștesc..."

„Cazul d-nei Curie — scrie același critic—e diferit. Avem de a face cu o fiziciană singură care studiază radiul și celelalte metale radio-active. Deși e poate mai puțin mare de cum crede publicul, meritele ei n'au fost tăgăduite în lumea științifică. Ea are o pozițiune cîștigată și menține, prin lucrările ei personale, o ramură a științei — la nivelul la care o ridicase Curie.

...Dar..."

„Firește, după toate laudele criticul încheie cu un dar,—cu o rezervă, cu o reticență, pentru că regulamentul Academiei nu îngăduie...,—în realitate tot pentru că e vorba de o femee.

De cîte ori vorbește cineva de ea, nu uită, în primul loc să amintească de defunctul Curie, deși e prea posibil că și în alte împrejurări ar fi fost tot așa de admirabilă fiziciană, și ar fi ajuns să-și impună personalitatea așa de admirabilă și originală. Ne amintim de rîndurile lui Nietzsche „despre spiritul femeilor":

„Forța intelectuală a unei femei pare dovedită cînd, din dragoste pentru un om și pentru spiritul lui, ea își jertfește spiritul ei propriu și cînd, în domeniul acesta nou—dintru întâiu străin naturei sale—unde o împinge tendința de spirit a barbatului ei,—se naște imediat pentru dînsa un al doilea spirit..."

Cu toate aceste domnește încă prejudițiul asupra capacității intelectuale a femeei—și el iese în evidență în toate împrejurările.

Progresul însă nu e mai puțin vădit în contra obstacolelor care-l întîrzie.

Sunt numai mici puncte negre pe orizontul tot mai clar, pe cerul tot mai senin unde triumfă zi cu zi dreptatea pe ruinele prejudecății.

Rodion

Pomană sau ajutor

Programul de guvernămînt expus de șeful nostru, d. T. Ionescu, cu ocazia discuției la mesaj din toamna anului 1910, cuprinde între alte idei bine-făcătoare, totdeauna cu scopul de a mai desființa parte din nedreptățile sociale, care stînjenesc mersul nostru înainte, încă și pe aceia, ca statul *să vie în ajutorul sătenilor* cu 1/3 din plata islazurilor și să dea 1% din dobînda de 5, pe care o răspund la Casa rurală sătenii cărora li s'au împărțit moșii prin mijlocirea acestei instituții. D. P. P. Carp, șeful partidului conservator, în manifestul-program răspîndit în țară, promite *desființarea impozitului fonciar* pe proprietățile rurale mai mici de 6 ha. Așa dar și unul, și altul, fie-care sub o anumită formă, *voesc să ușureze traiul săteanului*, să-i mai îndulcească viața.

Dar întîlnim aici 2 concepții *fundamental deosebite* despre starea actuală a țărănimei noastre și cu privire la viitorul ei.

Afirmația că 4/5 din populația regatului trăesc din munca pămîntului, că săteanul nostru nu cunoaște alt meșteșug afară de plugărie, că ogorul este pentru dînsul lucrul cel mai scump din lume, după cum iarăși să consideră *pieritor de foame, cînd n'are pămînt*, sînt fapte cunoscute tuturora. Că ar trebui răspîndit la țară peste tot învățămîntul elementar și mai cu osebire învățămîntul unei gospodării sănătoase, că ar fi necesară înmulțirea școalelor de meserii de tot felul, sunt nevoi știute de toți conducătorii țării, și ar fi nedrept să nu recunoaștem, că toate guvernele, indiferent coloarea politică, au purtat grijă și de lumea satelor într'o direcție și un grad oarecare. Răul cel mare care apasă asupra țării întregi și ne pune în inferioritate față de celelalte state de pe continent, este că *înaintăm prea încet*, că de și legile noastre se prefac iute și mai mai sunt la înălțimea celor din statele occidentale, în schimb obiceiurile rămîn aproape aceleași ca în trecut, că lumea ideilor este străină de a faptelor, că orășenii sunt prea egoiști față de țărani, că bugetul țării, de și alimentat de cei mulți, să cheltuește pentru cei puțini, pentru buna stare a orășenilor.

Așa dar țăranul nu poate trăi fără pămînt, e plugar din timpuri străvechi. Legea de la 64 îl scutește de clacă și-l face proprietar. Cu toată măreția loviturii de stat a lui Cuza, legea de la 64, ca oricare alta, ca orice faptă omenească, purta greșalele ei. *Prevedea loturi prea mici*, care abia puteau hrăni pe săteni cu familiile lor mai totdeauna numeroase. Apoi obliga pe foștii clacași să plătească aceste loturi prea scump, de 2, și de 3 ori, pe cît era valoarea lor. Și *uita imașurile comunale*, acele locuri în csre n'ar fi intrat plugul nici odată. Guvernul de atunci pierdea din vedere și altă reformă esențială, a căria lipsă a contribuit f. mult să-l readucă pe sătean la starea de clacaș, anume că *nu i posibil întreprinderea economică fără capital, sau, în lipsă de capital, fără credit.* Marii proprietari găseau oricînd cu ușurință bani de împrumut, totuși statul le-a venit în ajutor cu legea creditului fonciar rural încă de la 1872. Sătenii nu puteau amanta loturile primite la împroprietărire, ci mai așteaptă încă 30 ani, pînă să găsească bani efteni, căci *abia la 1893 creditul agricol devine instituție curat țărănească.* Iată cele 3 neajunsuri principale, care i-au răpit săteanului libertatea economică, așa de mult dorită de Cuza și Cogălniceanu. Dacă i s'ar fi dat din capul locului pămînt destul de întins și roditor, de unde să-și tragă hrană pentru familie și pentru vitele sale, dacă ar fi avut la îndămînă, în apropiere, fără formalități grele și cu dobîndă scăzută banul pentru a înlătura nevoile pricinuite de secetă, boli și alte necazuri, neîndoelnic că săteanul s'ar afla astăzi într'o situație neasămănat mai bună. Nu doar că moșiile cele mari ar fi rămas pustii, din lipsa brațelor. Așa ceva nici să poate închipui. Tocmelile agricole însă ar fi îmbrăcat alt caracter. Cînd omul are asigurată pînea zilei de mîni, își închiriază brațele numai *dacă vrea, dacă are timp și cu o plată corespunzătoare.* Nici administrația rurală n'ar fi fost mai cinstită și mai cu durere de inimă, de cît azi. Săteanul, ca și acum, ar fi fost ciupit prin mijloacele cele mai diabolice, totuși ar fi putut lupta impotriva tuturor acestor corbi flămînzi, începînd cu proprietarul și isprăvind cu jandarmul și vătăjelul, de oarece ar fi avut un razăm puternic în pămîntul ce-l hrănea și banul eftin la casa de credit.

Are dreptate d. Gherea cînd afirmă că „lipsa nutrețului pentru vite l-a împins nu mai puțin pe sătean să-și vîndă munca pe nimica", de oarece fără vite nu poate urni nici plug, nici car. Atunci cînd ogorul n'a mai fost în stare să-i dea hrană peste an, îngustat fiind din cale afară, el a transformat finațul și imașul vitelor în arătură.

Ne inchipuim că vitele noastru sunt slăbănoage, că abia își poartă picioarele din cauza Austriacilor și Ungurilor care ne au închis granițele, sau din pricina că țaranii le țin fără adăpost. De zeci de ani statul județele și comunele cheltuesc zadarnic banii în deosebite moduri, ca doar am ridica cu ceva prețul

nimalelor de muncă, lapte şi tăetoare şi perdem din vedere un principiu elementar şi totuşi fundamental, că orice vietate, orice organism, trăeşte, să desvoltă şi să înmulţăşte acolo unde s a deprins cu clima, dar *nu-i fiinţă pe lume care poată viţui fără hrană.* Cu alte vorbe d-zeu a purtat de grija vitelor noastre, „înzestrîndu-le cu rezistenţa necesară faţă de asprimea climatului" şi dîndule păşune îndestulătoare în poenile pădurilor şi pe şesurile Dunării, şi dacă omul cu nemărginita-i lăcomie, n-a fost în stare să înăsprească şi mai tare condiţiile climaterice, cel puţin a luat vitelor hrana de la gură. Căci, să facem puţină socoteală.

De la Cuza încoace numărul vitelor de păşune, mari cu mici laolaltă (boi, cai şi oi) a crescut cu 1,500.000 capete, în vreme ce finaţul a scăzut pe jumătate (de la 1,000.000 ha. la 500,000) iar imaşul s'a îngustat cu 2 | 3 (de la 3,000.000 ha. la 1 000.000). Dar mi se va răspunde, s-au răspîndit finaţul artificial. Cele 100,000 ha. cultivate cu plante de nutreţ (luţernă, trifoiu, etc.) abia echivalează cu 250.000 ha. de finaţ natural, care adunate cu cele 500.000, încă rămînem supt cifra de 1000000 ha, cît era suprafaţa finaţului cu 50 ani în urmă.

Cum să nu fi avut la împroprietărire ţaranul fruntaş 4—6 boi, cînd era şi lesne de ţinut vite! Arăturile acopereau pe atunci 20 la sută din întreaga ţară, iar astăzi se întind pe 46 la sută.

A trecut de la împroprietărire aproape jumătate de secol în care timp condiţiile de viaţă ale ţaranilor *s-au înrăutăţit neîncetat.* Pămînturile împărţite la 64, înguste chiar de atunci, s'au strîmtat mereu şi destul de răpede, datorită înzestrărilor şi moştenirilor, căci dacă populaţia orăşenească creşte abia cu 6 la 1000, cea de la sate arată un spor de 16 la 1000 pe an. Se îngroşau astfel rîndurile celor *pieritori de foame*, adică ale celor reduşi la cîteva prăjini pe ogor, sau rămaşi cu braţele goale. Aceasta ar fi fost deajuns, ca să primejduiască ordicea publică. Peste nemulţămirea pricinuită de lipsa pămîntului peste foametea adusă de anii cei răi, cum se întîmplă deseori cu vremea schimbăcioasă de la noi, s'au hultuit amărăciunile pricinuite de lăcomia şi abzurile tuturora străini s'au romîni, care trăind la ţară din cauza profesiunei lor, *exploatează pe ţaran numai în puterea dreptului celui mai tare faţă de cel mai slab. Stăm pe un vulcan în fierbere*, este o expresie adeseori repetată şi care concretizează nenorocita stare a ţărănimei romîneşti. Răscoalele din 1907 după un an agricol f. bun, ne duc la încheerea fatală, că „ţăranii muncesc f. mult, însă fără a se bucura de roada muncii lor". De la 1889 încoace statul statul le-a vîndut întinderi însemnate din moşiile sale atingînd limita, peste care nu mai poate trece.

Ideea unei case rurale care să mijlocească trecerea moşiilor particulare pe seama sătenilor, este veche. Au discutat-o liberalii în parlament cu mulţi ani înainte, dar n-au ajuns la înţălegere fiind dezbinaţi. Au vroit s'o creeze conservatorii dar s'au lăsat intimidaţi de opoziţie. A devenit în sfîrşit un fapt împlinit supt presiunea răscoalelor din 907. Dar ce dovedeşte frămîntarea partidelor noastre pentru o idee comună? Că toată lumea conştientă, *toţi fruntaşii ţărei simţeau nevoia imperioasă de a găsi un nou izvor*, din care sătenii să capete pămîntul domeniul statului fiind prea tare micşorat. Că populaţia satelor mereu să adaogă, pe cînd graniţele ţării rămîn statornice că va veni timpul, cînd şi izvorul casei rurale va seca, sau abia va picura din el, că nu vor mai fi moşii de cumparat, nici loturi de vîndut, e prea adevărat dar până atunci vor trece ani, şi omul de stat trebue deocamdată să acopere nevoile momentului, negreşit fără să uite ziua de mîine.

Aşa dar ideile din programul şefului nostru, ca statul să ajute pe ţarani, dîndu le o treime din suma ce vor avea deplătit pentru islazurile comunale şi la sută din cele 5 la sută, dobînda cerută la Casa rurală, *răspund la 2 cerinţe sociale de cea mai mare însemnătate pentru noi*, la 2 nevoi care pun în fierbere satele noastre de zeci de ani, din momentul împropietărirei, am putea zice. Sunt mii de săteni lipsiţi de ogor, ba unia n'au cel puţin loc de casă şi grădină, iar agricultura fără vite nu să poate închipui nici în ţările cele mai civilizate. *Chestia rurală*, a zis înţeleptul nostru şef, *va fi multă vreme preocuparea de căpitenie a partidelor noastre de guvernămînt.* Şi e un act de mare dreptate, de a contribui statul cu o parte din veniturile lui, ca să ridice pe ţaran la o viaţă mai liberă, cînd ne gîndim că foştii clacaşi fură obligaţi să plăteasă că nişte pămînturi, pe care doar *străbunii lor, înainteu d-scălecatului, le avusese în deplină stăpînire* şi pentru folosinţa cărora au făcut boerescul, cu muncile cîmpului, cu alte munci la curtea boerească, cu plocoane, cu plata dărilor, cu numeroase servicii către stăpînire, cu chinuri îngrozitoare, de ajungeau ţaranii să fugă peste hotar, ca să mai răsufle. Şi au ţinut sute de ani aceste necazuri, destul de amare şi îndelungate, ca să fi servit drept preţ de răscumpărare. La 64 nu numai că li s'a cerut plată, dar încă preţul pogonului şi falcei fu rîdicat la de 2, de 3 ori valoarea reală.

Aceiaşi creştere artificială a preţurilor pe moşii să petrece de cîţi-va ani. Să nu confundăm imobilele urbane cu cele rurale. Casele servesc pentru adăpostul vieţei noastre, aşa dar valoarea lor atîrnă de nevoia ce simt oamenii, care caută locuinţe fie de luat cu chirie, fie de cumparat. Consecinţa neaparată a acestui strîns raport între valoarea caselor şi trebuinţa însăşi ce avem de ele, este că chiriile şi preţurile de vînzare ale caselor vor creşte, cînd să vor ivi prea numeroase cereri, şi vor da înapoi în cazul contrar. Ba să poate, în împrejurări excepţional de grele, ca venitul şi valoarea casei să cadă supt însuşi costul de construcţie şi al terenului.

Fenomenul acesta s'a petrecut mai anii trecuţi în Australia, unde bancherii ş'au pus averile în clădiri costisitoare, în speranţă că reclama făcută pe glob în favoarea minelor şi terenurilor fertile va provoca o imigraţie puternică Cu moşiile lucrul se petrece altfeliu. Preţul vînzării, sau arenzii, depinde de însuşi venitul ce pot ele aduce, iar venitul la rîndul său este determinat de preţul recoltelor în piaţă, de rodnicia pămîntului, de valoarea instalaţiilor, de suprafaţa moşiei, de clima regiunii considerate, de înlesnirea transporturilor, ş. a. m. d. Toată lumea a observat ce urcare îngrijitoare au suferit preţurile moşiilor la noi, de şi cerealele—care acopăr 90 la sută din arături—au rămas la vechile preţuri, îngrăşăminlele sint aproape necunoscute, de irigaţie nici poate fi vorba, seceta mai la fie care 4—5 ani pustieşte ţinuturi întinse, cu alte cuvinte *urcarea arenzilor şi a preţurilor de vînzare să facă*,—nu găsim altă eşire—*pe spinarea săteni lor.* Academia romînă a înţeles aşa de bine chestiunea în cît, spre onoarea ei, a refuzat să primesscă ofertele exagerate ale arendaşilor de meserie şi a preferat pe săteni, care otereau mai puţin, dar puneau în calcul şi plata muncei lor, care pentru arendaşii de meserie nu înseamnă mai nimica.

In asemenea condiţiuni era *o datorie pentru stat să ajute pe nenorociţii de muncitori ai cîmpului*, care prin sudoarea lor fac să curgă rîuri de aur pe pămîntul ţării, luînd asupraşi o parte din plata pămînturilor rurale. Şeful nostru, cu orizontul larg al minţii sale, cu privirea adînc pătrunzătoare, a îmbrăţişat chestia întreagă şi a găsit leacul cel mai nemerit.

Soluţia d-lui Carp, de a scuti de imposite proprietăţile mai mici de 6 ha. înseamnă o măsură parţială, care implică o greşită educaţie pentru masele de jos, o nedreptate în detrimentul altor categorii sociale şi *lasă neatinsă marea chestie a islazurilor comunale.*

Toate ţările doritoare de progres vin în ajutorul celor mici, fie micşurînd taxele pe obiectele de prima necesitate, fie uşurîndu le impozitele, fie contribuind la alimentarea fondurilor de retragere şi ajutor pentru muncitorime, etc. toate cu scop de a întări înseşi temelia statului, de a spori armonia între clase şi cu aceasta însăşi forţa de producţie şi de rezistenţă. *Democraţia nu cere de pomană, ia are trebuinţi de ajutor*, a fost strigătul fruntaşului nostru, D. A. Bădăreu, în întrunirea de la Dacia de la 7 Ianuarie c. Ţaranul nostru a fost sute de ani vită de povară, atît numai că nu putea fi deslipit de pămîntul pe care trăia. De anii cei răi purta de grijă proprietarul, interesat de a nu pierde atîtea forţe de muncă. Cu astfeliu de conducere *simţul prevederii stă în amorţire* şi fără prevedere progresul e imposibil. Ţaranul trebue ajutat, căci e prea puţin pregătit în lupta vieţei şi tocmai ajutor propune şeful nostru, însă *e o mare greşală a-l deprinde cu pomana.* Şi apoi ce vor zice, toţi acei nenumărat de mulţi, care avînd un imobil urban cu o valoare echivalentă cu a celor 6 ha. sau micii negustori care nu cîştigă din întreprinderea lor mai mult de cît venitul a 6 ha., şi care totuşi vor continua să răspundă dările către stat? lată o reformă care aruncă sămînţa discordiei, în loc să apropie satele de oraşe.

Deosebirea enormă între cele 2 concepţii asupra chestiei rurale, scoate în relief superioritatea minţii ilustrului nostru şef, care cunoscînd trecutul de suferinţe al ţăranului, condiţiile apăsătoare în care s'a făcut împroprietărirea, exploatarea îndurată după 64 din pricina abuzurilor administrative, şi pe deasupra creşterea artificială a valorii pămînturilor, a ajuns la convingerea că *ajutorul statului este o reparaţie a trecutului*, iar, pe de altă parte, că bogăţia animală nu poate şi nu trebue să fie lasată în părăsire, căci fără ia însăşi agricultura este osîndită să stagneze...

I. Constantinescu

1911, Ianuarie 13.

Interview cu d. TAKE IONESCU

— Şeful conservatorilor-democraţi arată raţiunile cartelului electoral cu partidul liberal —

Bucureşti, *14 Ianuarie. — In privinţa cartelului încheiat cu liberalii, şeful nostru a acordat un interview ziarului* Adevărul *al cărui cuprins îl comunic întocmai.*

Pe de oparte, înţelegerea electorală dintre conservatorii democraţi şi partidul liberal a fost întîmpinată cu obiecţiuni şi sentimente diferite; pe de altă parte, furia cu care presa guvernului întîmpină această înţălegere electorală face impresiunea că guvernul se simte în primejdie din pricina ei.

Am crezut că asupra acestei chestiuni şi pentru mai obiectiva ei lămurire, e bine să se cunoască nu numai hotărîrea luată de şeful partidului conservator democrat de a încheia o asemenea înţelegere electorală, ci şi motivele cari l'au determinat de a o face.

Supunînd d-lui Take Ionescu ideea unui interview asupra acestei chestiuni, d-sa a acceptat'o cu o vădită mulţumire:

— Sînt gata să răspund, căci asta voiu şi eu: să se judece înţelegerea electorală ce am încheiat, nu după şoapte, bănueli şi resentimente, ci după raţiunile ce m'au determinat s'o încheiu.

— *Şi cari sînt aceste raţiuni?*

— Judecata mea este acesta: Sîntem trei partide; unul la guvern şi două în opoziţe. Lupta în trei nu este posibilă în sistemul nostru electoral, care impune balotajul. In Anglia, unde nu există balotajul şi de la prima votare majoritatea relativă hotăreşte, se poate concepe lupta în trei, deşi ca tactică este o greşală. La noi, ar fi să duci cu ştiinţă la nenumărate balotagii, în cari descoperind la întăia votare forţele respective, dai guvernului putinţa să exercite corupţiunea şi violenţa, cu succes.

De altă parte, dacă la balotaj cele două partide de opoziţie şi-ar fi menţinut amîndouă candidaturile, se da posibilitatea unui guvern de minoritate să-şi creeze o majoritate factice, lar dacă cele două partide de opoziţie s'ar fi învoit ca la balotaj cei cu mai puţine voturi să se retragă în folosul celor cu mai multe voturi, lucrul ar fi fost greu de pus în execuţiune. Intr'adevăr, presupuneţi că într'un judeţ toţi candidaţii uneia din opoziţiuni ar fi avut cele mai multe voturi; cine crede că ar fi fost uşor să duci serios la luptă pe toţi alegătorii celeilalte opoziţiuni pentru candidaţii unui alt partid?

Ar fi fost „decheuri" şi într'o luptă sfîntă ca această ori-ce decheu trebue evitat.

Vezi dar că nu rămînea pentru partidele din opoziţie decît sau să se unească între ele, sau să se unească cu guvernul.

Unirea opoziţiei cu guvernul este o concepţie absurdă şi o adevărată murdărie. Nici nu s'ar putea vorbi de dînsa, dacă n'ar fi fost întrodusă în moravurile noastre politice de către junimiştii vecinic neputincioşi.

Partidul conservator-democrat nu ar fi primit'o, chiar dacă ar fi fost să rămîie fără nici un reprezentant în Cameră şi Senat. Scăderile morale sînt mai fatale ca ori ce.

Partidul naţional-liberal nu putea nici el să facă alianţă electorală cu guvernul fără a abdica dela demnitatea lui de partid de guvernămînt în situaţia de apendice miluit de către un guvern de aventură. Mai era un cuvînt care împiedica pe partidul liberal-naţional de a se gîndi măcar la o astfel de soluţie. Opoziţia împărţind locurile din parlament cu guvernul în contra curentelor populare — dar asta e istoria Portugaliei!

De altfel, cine îşi închipueşte pe Ion Brătianu şi Costache Rosetti primind scaun în opoziţie dela Lascar Catargi? De ce sub Brătianu fiul demnitatea partidului liberal să fie preţuită mai jos?

Nu rămînea celor două partide de opoziţie decît că se alieze dela întăia votare, cum este firesc, în contra guvernului.

— *Aveţi vre-o înţelegere în această privinţă înainte de căderea guvernului liberal?*

— Nu. Dar raţiunea mea îmi spunea că aşa trebue să fie.

Corifeii carpişti, de mîna întăi, mi-au spus toată toamna că mă înşel şi că mă voiu găsi în faţa alianţei electorale liberalo carpiste, şi mulţi prieteni ai mei credeau că aşa va fi.

N'am crezut nici un minut.

Dar şi dacă aş fi crezut, tot lozinca: nici o înţelegere cu guvernul Carp, nicăieri şi sub nici un pretext aş fi dat'o, flind-că era vorba de o chestiune de înnaltă moralitate.

— *Cum se face că unii liberali şi unii conservatori-democraţi critică această alianţă?*

— Vor fi ceva leneşi, cari ar fi preferat mandatul decît lupta şi vor fi şi ceva iluminaţi, cari pun pasiunea deasupra raţiunei. Cît despre acei de la noi — foarte puţini — cari ca să-şi acopere trădarea invoacă drept pretext cartelul, aceia sînt de rea credinţă.

Vrei dovada?

Sînt mai bine de două luni de cînd le-am spus la Club că nu voiu tolera nici o alianţă cu guvernul Carp, dar voiu face cît voiu putea alianţă cu opoziţia. Şi am rugat pe cei slabi de înger să plece. De ce n'au plecat atunci? Pentru că aceşti epuri nu erau siguri că va veni guvernul Carp. Cu recrutarea transfugilor de la mine, d. Carp îmi însănătoşeşte partidul. Ii urez să nu şi îmbolnăvească coteria.

— *Acest cartel este pur electoral?*

— Absolut, numai electoral. Şi nu ascunde nici un fel de tractat secret, vazut ori nevăzut. Cele două partide îşi păstrează programele lor, tendinţile lor, organizaţiile lor; nu şi reneagă nici trecutul, nu-şi amanetează nici viitorul. Pur şi simplu îşi unesc puterile pentru o luptă comună.

— *Nu vă temeţi că acest cartel va putea să facă să scadă curentul din masele populare în favoarea partidului dv.?*

— Evident că aceasta este singura armă a carpiştilor în contra noastră astăzi. Ori-ce guvern—prin faptul că guvernează patru ani lasă în urma lui o atmosferă specială.

Am însă o mai mare incredere în maturitatea politică a ţărei, ca să cred că s'ar lăsa să fie înşelată într'un chip aşa de grosolan şi să confunde o alianţă electorală cu o fuziune de partid

Văd însă mult mai bine foloasele cartelului. Cu cartel din partea opoziţiei, guvernul ar fi pierdut alegerile comunale din Sulina, Constanţa şi Giurgiu. Nu că asemenea alegeri parţiale au vre o importanţă, dar săracii de la guvern n'ar fi avut nici atîta mîngăiere.

Cred că prin alianţa electorală dintre noi şi liberali vom da în alegerile generale un exemplu de bărbăţie cetăţenească, necunoscut încă în istoria noastră—mai mare chiar de cît cel dat la 1875 de către opoziţia de la Mazar-Paşa în alegerile de la Senat.

Vom strivi guvernul Carp, după cum merită.

— *Cum vă explicaţi faptul că organele guvernului critică cu atîta vehemenţă cartelul şi-l prezintă, cînd ca desfiinţarea partidului dv. cînd ca desfiinţarea partidului liberal?*

— Pentru că-i ustură. Răposatul Costache Rosetti spunea: cînd te laudă adversarul, să ştii că ai făcut o prostie, cînd te critică cu vehemenţă, să ştii că ai nimerit-o.

De altfel carpiştti, criticînd cartelurile electorale cu alte partide, sînt delicioşi. Şi la 1899 şi la 1905 în cele 3—4 judeţe unde aveau şi ei o spuză de partid, s'au cartelat în contra guvernului conservator cu opoziţia liberală. Ba la 1899 au fost şi mai junimişti; în unele judeţe au primit caritatea dela noi, dela guvern, şi în altele, dela opoziţia liberală — aşa că atunci cînd au venit în Cameră să denunţe alegerile făcute de noi, ca pătate de ingerinţe, eu i-am întrebat rîzînd, dacă ingerinţile le am făcut şi în judeţele în cari i-am ales şi pe dînşii. Şi a rîs toată ţara—cum rîde întotdeauna la toate mişcările junimiştilor.

Carpiştii făcînd pe delicaţii în faţa cartelului nostru electoral — ei, ei cari nu numai s'au ales în cartel cu liberalii, la 1905, dar cari au mers la „Dacia" în cartel cu liberalii, în contra concesiei gazului din Bucureşti, făcută de d. Mişu Cantacuzino; ei cari s'au cartelat cu liberalii în contra proectului petrolului al d-lui Ion Lahovary?!

Carpiştii dezgustaţi de contactul liberalilor? Ei cari de 28 de ani au trăit a a totdeauna în furgoanele liberalilor? Ei cari acum doi ani declarau în Cameră, prin glasul d-lui Marghiloman, că între ei şi liberali este numai o nuanţă? Ei cari la 1908, la Ploeşti, şi-au trădat candidatul—Luca Elefterescu—şi au votat pentru liberalul Agraru? Ei cari la colegiul I de Senat din Bucureşti au primit voturi de milă dela liberali în folosul candidatului lor? Ei cari trei ani de zile au renunţat aproape la rolul de opozanţi, în speranţa că liberalii să-i susţie, cînd, din caritatea regală ar căpăta guvernul? D-le dă-mi voe să rîd!

Partidul nostru, din potrivă, a fost tot timpul opoziţie. In chestia Contenciosului noi am propus carpiştilor acţiune comună de opoziţie şi ne-au refuzat-o. Dacă primeau, scăpam Contenciosul — şi ce bine ar fi fost astăzi!

La 1909 Octombrie, cînd erau 5 alegeri parţiale în perspectivă, le-am propus cartel electoral ca să răsturnăm guvernul liberal prin alegeri şi fără nici o stipulaţie — absolut nici una asupra ce era să fie după alegeri. Ne-au refuzat pentru că tot trăgeau nădejde să tot trăiască şi la guvern, ca şi în opoziţie, din mila liberalilor.

De ori ce permit carpiştilor să vorbească, afară de moralitate politică, căci în astă privinţă gruparea junimistă nici odată n'a ştiut să şi dea seama de ce este datoria unui partid de opoziţie

— *In cîte judeţe e încheiat până acum cartelul?*

— Pînă acum în 15 judeţe şi am aproape siguranţa că în 2—3 zile va fi încheiat în toate judeţele. Eri chiar s'a încheiat cartelul în judeţele Suceava şi Romanaţi.

— *Ce credeţi despre situaţia electorală în genere?*

— O cred excelentă. Nici nu-şi închipueşte guvernul ce-l aşteaptă.

— *Dar după alegeri?*

— Profeţiile le las d-lui Carp. Sînt sigur însă că guvernul Carp fiind o adevărată aventură nu va putea rezista In Romania de azi este absolut imposibilă şederea la guvern a unei coterii cu fumuri aristocratice şi cu apucături de demagogie albă. Sînt lucruri cari se pot şi lucruri cari nu se pot. Guvernul Carp este din categoria a doua.

Ceia ce este admirabil, este bunul simţ al ţărei: toată lumea a priceput din primul ceas că are aface cu un provizorat. Nimeni nu ia în serios acest guvern; nici chiar postulanţii cei mai îndîrjiţi.

INFORMATII

❑ *La sediul societăţei comercianţilor romîni din Iaşi, a avut loc, ieri seara, o şedinţă, la care au venit să iee parte, absolut nepoftiţi, celebrii Liatris, grec neînpămîntenit, Malhasovici, de la comunitatea armenească, Gh. Şnapanul, zis şi sinucisul, romînul Suţu, jurisconsultul Lohan şi Tuduri, la celebritatea căruia colaborează d. Grecianu.*

Inchipuiţi-vă că toţi aceşti necunoscuţi, despre cari nimeni n'ar vorbi în timpuri normale, s'au constituit în apărători ai comerţului romîn, angajîndu-se, ridicolii, să facă şi să dreagă minuni mari.

Domnul Stoica, fratele celuia, de şi este avocat al Spiridoniei, a promis că va propune comisiei interimare o „soluţiune" pentru nimicirea cartelurilor şi că va lucra pentru înfiinţarea unei cooperative.

Dar ce sunt comercianţii romîni, pentru Dumnezeu, ca un Stoica oare-care să-şi poată bate joc de ei în acest hal.

Domnul Tuduri a făgăduit, în numele guvernului, *că va permite tăierea mascurilor la domiciliul casapilor şi că i va dispeusa de toate prevederile sanitare.*

Şnapanul a avut o serie de accese epileptice.

D. Suţu a anunţat că s'a luat hotărîrea ca negustorii să figureze în consiliul comunal şi în consiliul judeţean.

Apoi, banda, rîzînd în hohote pe scări, a plecat, lăsînd pe comercianţi stupefiaţi de această obrăznicie.

❑ Viitorul *afirmă, că d. Carp a oprit pe d. C. C. Arion a mai face înlocuiri la ministerul instrucţiei şi că Mitropolitul Primat a intervenit că d. Kiriacescu să nu fie numit director al casei bisericelor, de oare-ce el este autorul campaniei contra Inaltului Prelat.*

❑ *Anunţăm cu plăcere că d. P. Şerban, fiul fruntaşului nostru prieten, d. G. D. Şerban, şi-a trecut cu mare succes teza de doctorat, la facultatea juridică din Paris.*

Lucrarea tînărului doctor în drept, căruia i dorim tot succesul în carieri, tratează despre „indivizibilitatea plăţii şi excepţiunile sale."

❑ Amicul nostru d. St. Gheorghiu a sosit ieri în localitate, venind de la Paris.

❑ Consiliul superior sanitar a interzis vînzarea capetelor de mac în farmaciile şi drogheriile din ţară, fără o prescripţiune medicală, de oare-ce în cele mai multe cazuri acest medicament se dă copiilor mici ca hipnotic.

❑ *Evenimentul* atacă pe d. Eus. Calognomu, pe care îl lăudase cu cîteva zile înainte.

Aceste atacuri se datoresc faptului, că amicul nostru nu a făcut plăcerea junimiştilor să persiste în demisiunea ce o dăduse şi în loc să vină la clubul conservator, unde îl aşteptau cu braţele deschise, s'a reîntors la noi.

❑ D. căpit. T. Balmez, din batalionul IV vănători, a fost mutat comandant al campaniei jandarmilor pedeştri, în locul vacant.

❑ Sîmbătă seara va avea loc la cercul militar o serată dansantă, al cărei venit va servi pentru biblioteca cercului.

❑ D. I Donici a fost numit pe ziua de mîine şef al serviciului curăţirei străzilor, în locul d lui N. Dimitriu, demisionat.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei să răzpundă de ce echipament şi armament au nevoe sergenţii de oraş din judeţul Iaşi.

❑ Postul de învăţător de la şcoala din comuna Tătărenii de Sus, judeţul Fălciu, a fost ridicat de la 65 la 90 lei lunar.

❑ D. C. Beer a fost numit secretar al Camerei de Comerţ din Botoşani în locul d-lui Hohor.

DIVERSE

— Elevii Resca Cosveliu şi Negulescu P., au fost numiţi bursieri ai şcoalei militare din Iaşi.

— Gheorghe Bărsan a fost arestat de agenţii poliţiei, fiind prins cu mai multe lucruri de furat.

— NumitulGheorghe Ipati, avînd mandat de arestare pentru furturi a fost arestat şi depus la penitenciar.

— La institul antirabic a fost internată femeia Stefana Saver, de loc din din jud Neamţ, fiind muşcată de un cîine turbat.

Ultime INFORMAȚII

❑ **O chestiune politică a cărei importanță se va putea aprecia, este pe cale să fie adusă la cunoștința țării.**

Acum cîți va ani, cînd junimiștii erau în opozițiune contra partidului conservator și în cartel politic cu liberalii, d. Alexandru Marghiloman a tratat cu un liberal de frunte transformarea acelui cartel în fuziune.

Condițiunile puse de d-sa erau: demiterea d-lui Sturdza de la șefia partidului liberal și proclamarea d-lui Carp ca șef al acestui partid.

In schimb, domnul Marghiloman accepta cu amicii săi și numele de liberal și principiile partidului liberal.

Ideia n'a putut fi realizată, propunerea fiind respinsă.

Prevenim presa guvernului să nu se prea grăbească a desminți acest fapt, fiind-că s'ar putea să aibă mari neplăceri.

❑ *Ziarul* Mișcarea *sfătuește pe d. Al. Hinna, procuror general, să nu facă pe agentul și pe curierul d-lui Grecianu.*

Ba să-l facă. S-o facă chiar și pe licheaua, numai să-l facă și Grecianu pe el consilier la Casație.

❑ *Domnul Carp și chestia Rozan.*

Un fruntaș junimist, șeful unei instituțiuni financiare, a declarat ieri, că d. Carp a intervenit în chestia scandalului de la teatrul din Iași și că a cerut: 1) un raport asupra afacerei; 2) menținerea d-rei Rozan ca gagistă; 3) anunțarea din nou a piesei „Sacrificiul", menținîndu-se d-ra Rozan în rolul ce i-a fost dat.

Se pare, că fruntașul junimist este bine informat, căci comitetul teatral se întrunește astă-zi, Vineri, ora cinci, spre a decide reluarea piesei și debutul d-rei Rozan.

Ast-fel, pe cînd greciniștii exploatează chestia Rozan, în profitul naționalismului, d. Carp intervine ca să se dee satisfacție artistei și ministrul instrucției vrea s'o angajeze la teatrul național din București.

❑ *Prefectul județului Iași va convoca pe toți arendașii evrei din județ și îi va ruga să susție, prin săteni, candidatura d-lui I. V. Praja, care este filosemit, în contra candidaturei d-lui C. Stere, care este antisemit.*

Fără alt comentar.

❑ Afacerea privitoare la dispariția unor dosare din archiva epitropiei Sf. Spiridon, a fost repartizată la cabinetul II instrucție.

— Tribunalul a respins cererea lui Jean Grünberg, autorul delapidărei de la casa Wachtel, de a fi eliberat provizor.

❑ Mai mulți junimiști și au depus astăzi candidaturile la tribunal—cu semnul, o stea.

Intre candidați figurează și d. Alex Stoica.

❑ Concursul pentru ocuparea postului de medic primar chirurg, vacant la spitalul Sf. Spiridon, se va ținea în ziua de 25 Aprilie.

❑ Medicul primar al orașului a luat dispoziția de a se lua severe măsuri, pentru a se împiedeca introducerea în oraș a epidemiei de tifos exantematic.

Se știe că la Țiganași s'au constatat cîte-va cazuri de această epidemie.

Drumul de la Țiganași spre Iași a fost pus sub pază.

❑ D. judecător Mărzescu, delegat judecător sindic, fiind desemnat de sorți să figureze asesor la Curtea cu juri, s'a cerut ministerului să delege alt judecător sindic, dar până azi n'a venit nici un răspuns.

❑ Comisiunea interimară va fi convocată prntru mîine seară, spre a se ocupa cu mai multe chestiuni.

❑ Al 20-lea cartel electoral intre liberali și democrați a fost incheiat ieri—și anume la Romanați.

Pînă la începutul săptămînei viitoare, cartelul va fi general în toată țara.

❑ Consiliul de război al corpului IV de armată a fost convocat pentru zilele de 24, 25 și 26 lanuarie, cînd se va judece mai multe procese.

❑ **Noi adesiuni.**—Au cerut înscrierea în partidul conservntor-democrat din județul Constanța, d-nii:

Vasile Tudor, Ion V. Visu, Anghel Borănescu, Petrache Jianu, Constantin Păduraru, Dumitru Tănase, Gheorghe Ionescu, Mihai Cristodor, Nicolae Tănăsescu, toți din Constanța.

Dnii: Stan E. Ciocan, Mihai Udma, Gheorghe Vasile, Dumitru Vasile, Ion Magra, Marin Andrei, Toader Tohăneanu, Ion Leca, Ion Mureșanu, Stoian Jianu, Niță Neacșu Petra, Costică Ionescu, Stoica Ciocan, Isac Cai Ali, Gh. Girtan, Ion Ialomițeanu, Dumitru Andrei, Ion Lambagiu, toți din comuna Bairamdede.

D-nii: Niță Catrinoiu și G. N. Panaitescu, din Murfatlar.

D-nii: Ed. Gobert, Gheorghe Svarț, S. Grinel (Copadin).

D-nii: St. Georgescu (Caraomer), D tru Ivancel (Seimeni), Coman Badila (Hasiduluc), Ion Enache, Stoica Munteanu și Husein Ahmet (Pazarlia).

In chestia scandalului de la Teatru

— Un protest studențesc —

Subsemnații studenți ai Universității din Iași, indignați de atitudinea nechibzuită pe care o fracțiune a studențimei universitare a luat-o cu prilejul reprezentației de la Teatrul Național, în sara de 8 Ianuarie 1911;

Fiind de părere că adevărata menire a studențimei e de a se pregăti neîncetat, spre a alcătui, în viitor, o clasă conducătoare conștientă și în stare a împlini idealurile naționale, iar nu de a-și risipi energiile în manifestații zădarnice și lupte politice sterile;

Socotind, că în țara aceasta, tot mai există legi și oameni, care să le aplice și că, în orice caz, studențimea nu poate fi, mereu și în toate împrejurările, singurul scut al dreptății, al moralei și al naționalizmului;

Fără nici o legătură, cu nici o altă moțiune sau protest ce s'ar publica, declarăm, prin această serisoare, care singură rostește gîndul nostru adevărat, că nu ne solidarizăm cu manifestanții din sara de 8 Ianuarie c.

Azi, în 14 Ianuarie 1911

(*s.s.*) N. Vasiliu, C. G. Sturdza, E. Triandafil, G. Iamandy, Oct. M. Tomida, I. Bogdan, Radu Xenopol, I. Iordan, R. St. Drăghici, A. Cernătescu, D. C. Radacovici, G. C. Păun, M. V. Jora, P. C. Popovici, Gh. Dolejan, T. Hotnog, Gh. I. Vasiliu, A. C. Grigoriu, Lupu Gh. Const., I. M. Rascu, M. Gh. Botez, Em. Grigoraș, St. Coroi, N. Radu, Vintilă Cicei, J. Mitache, G. Zotta.

*

Notă.—*Tot-odată cea mai mare parte din semnatarii acestei scrisori, și-au înaintat „Centrului studențesc" demisiile motivate.*

❑ Amicul nostru d. Osw. Teodoreanu, avocat, care se află la Paris, soșește Marți în localitate.

❑ Un accident s'a întîmplat aseară seară în strada Frumoasa No. 5. Un copil de 13 ani, numit Petru Siritinovici, jucîndu se cu un revolver care era încarcat, arma a luat foc și glontele l'a lovit în antebrațul mînei stîngi.

In stare gravă a fost dus la spitalul Sf. Spiridon.

❑ La Teatrul Național, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt și la noi atît de căutate, va da o singură ședință la Teatrul Național, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi. De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreață pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audițiuni și celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenția teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere și programele detailate. Se știe că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate stabilește totdeauna prețuri de intrare foarte moderate.

❑ „Evenimentul" cere un *răspuns precis* relativ la pretinsa demisie a prietenului nostru d. V. Tanase.

E adevărat că d. V. Tanase a fost *atras* în casa unui personagiu carpist, unde prin măguleli pentru d sa și înjurii la adresa partidului său, căuta să l convingă să se retragă din clubul „Conservator-Democrat".

D. Tanase, răspunzînd categoric că nu poate părăsi partidul democrației cinstite, personajul carpist a crezut să-l amenințe că va fi nedreptățit, închipuindu și că a găsit un caracter de același nivel cu al lui.

Se știe personagiul, că prietenii noștri sunt prea demni și prea oțeliți ca să se preteze la *d. Cădere*, intimidîndu-se de amenințările neputincioase ale oricărui agent.

Și personagiul, cunoscut nouă ca mostră de caracter, e invitat să nu mai useze de intrigi și insinuări cari nu prind, și-s demne de el și gruparea lui, căci îi pregătim surprize admirabile.

❑ Noul și bogatul program ce s'a început la cinematograful „Union", de la Coloseul Bragadiru, cuprinde între altele: Orașul Moscova, vederi după natură, Strîmtorile din Noua Zeelanda, admirabile vederi după natură.

Mișcătoarea dramă, „Sclavul din Cartagena", face parte de asemeni din noul program. Rolele sunt ținute de cei mai distinși artiști.

Mai sunt cuprinse apoi, în noul program: Trio Dickson, tablou de varieté al casei Cines din Roma. O bucătăreasă dramaturgă, scene comice, Max Linder caută o logodnică, comedie. Fără copil și fără contrabas, comedie. Vînzătoarea de chibrituri, tablou fantastic moral; Datoria, scene dramatice, precum și alte scene dramatice și comice.

Sîmbătă și Duminică, la orele 3 p. m., mare matineu. Intrarea generală 50 bani.

❑ Concursul pentru ocuparea postului de medic la spitalul din Tg. Frumos, a fost fixat pentru ziua de 25 Mai.

❑ Locuitorii din Tg. Frumos au cerut prefecturii județului, ca să se fixeze Joia ca zi de tîrg în loc de Duminecă.

❑ Astă-noapte hoții întrodu cîndu-se prin spargerea unei uși de dindos, în locuința comerciantului Iți Solomovici din Sculeni, au furat o sumă de bani și mai multă marfă.

❑ D. N. Petriceanu va fi numit revizor al bunurilor exterioare ale Epitropiei Sf. Spiridon, în locul d-lui Gusti demisionat.

❑ O prelungire de conceeiu de 40 de zile a fost acordată d-lui dr. V. Roșculeț, medicul primar al județului, în care timp va fi suplinit de dr. Tatos.

❑ Pensionarul Ciureanu a fost cumpărat de carpiști, cari i-au promis că-l vor face intendent al ospiciului de infirmi de la Galata.

Acest mare eveniment politic, că un bătrîn infirm s'a vîndut pentru o biată slujbă, va fi anunțat de gazeta carpistă care va publica o proclamație a infirmului.

❑ Domnul Cădere a cerut directoratul școalei normale V. Lupu din Iași.

Domnul Cădere a fost refuzat.

❑ **Liberalii la Huși** s'au împăcat. Numele pe care s'au împăcat e d. Em. Porumbaru, ales deputat lu col. I de Fălciu. Nuanțele liberale au pus d-lui Ionei Brăteanu numele d-lui Porumbaru ca mijloc de împăcare, dar tot odată au asigurat reușita d-lui Porumbaru la col. I de Senat.

Iată care sunt candidaturile liberalilor uniți la colegiile electorele de Fălciu: col. I Cameră Dobrea Dobreanu, fost deputat, fost primar; col. II Cameră Alex. G. Rișcanu, fost deputat: col. III dr. N. Lupu, fost prefect.

Col. I Senat d. Em. Porumbaru, fost ministru; col. II d. N. Cișman, fost senator, fost primar.

Mîne Sîmbătă soșește în Huși d. Em. Porumbaru spre a lua înțelegere cu democrații și cel mult pînă Duminică să se stabilească definitiv lista opoziției cartelate în luptele de Cameră și Senat.

❑ E vorba ca d. D. Rotta, învățător la Ciurea va fi numit revizor clasa II-a al județului.

Numitul învățător nu intră în prevederile legei, căci nu este învățător înaintat pe loc.

❑ In ziua de 2 Februarie, cu ocazia hramului Mitropoliei, va avea loc o consfătuire a stareților mînăstirilor din eparchia Moldovei și Sucevei.

❑ Al treilea epitrop al cassei sf. Spiridon d. P. Sion, a depus jurămîntul eri la orele 4 după amiază, în fața egumenului bisericei.

❑ Comisiunea pentru scoaterea la pensie a institutorilor și învățătorilor, a început să lucreze azi la Galați.

Comisiunea va lucra acolo până Luni.

❑ Ministerul instrucției a cerut direcției teatrului din Iași să-i trimeată un raport detailat în privința cunoscutei manifestații de la teatrul local.

❑ Am vorbit acum cît-va timp despre frauda comisă la depozitul de desfacere a regiei, de către fostul impiegat la acel serviciu, Raul Van Saanen.

Frauda comisă de acesta, după cum s'a constatat, se urcă la aproape 3000 lei.

Toate cercetările ce s'au făcut pentru aflarea lui Van Saanen, au rămas zadarnice. Este aproape sigur că Van Saanen a trecut granița imediat ce a putut obține pașaportul, prin luna Noembrie, cînd i-a venit ordinul de mutare la Piatra N.

Van Saanen, la primirea ordinului de mutare, a făcut o întîmpinare la direcția din București, cerînd să fie lasat tot la Iași. Cererea lui însă n'a fost admisă și el prevăzînd că cu mutarea lui din Iași, frauda va fi descoperită, în loc de a se duce la Piatra N., a trecut granița.

Parchetul care a fost înștiințat de această afacere, a deschis anchetă.

Alaltă-ert și eri au fost citați mai mulți debitanți de tutun din localitate, la care Van Saanen vindea timbrele furate.

❑ Pe ziua de eri s'au făcut următoarele numiri de revizori școlari:

Revizorii cl. I: d. Victor Vasilescu institutor-director la școala de băeți din Călărași, revizor cl. I în jud. Ialomița în locul d lui Saru, rechemat la catedră.

D. Mazîlu, profesor la școala normală din Craiova, revizor cl. I la R.-Sărat, în locul d-lui G. Nicolescu, rechemat la catedră.

D. Ciuntu institutor la Brăila, revizor cl. I în locul d-lui Panait Gheorghiu demisionat.

Revizori cl. II: d. Ion Grigoriu, institutor la șc. No. 1 de băeți din Buzău, revizor la Bacău în locul d-lui Toma Toboș rechemat la catedră.

D. V. Aldea, învățător la Ioneşti (Buzău) revizor în jud. Buzău.

D. I. Roșca, institutor la Costienii mari (R.-Sărat) rev. clasa II la R.-Sărat în locul d-lui V. Mihail, rechemat la catedră.

Au mai fost rechemați la catedră următorii revizori de cl II: preotul C. Aramă și d. Gh. Ghițescu din jud. Dîmbovița și Voicu Tîrnăcop din Vlașca.

❑ Din comuna Șipote se comunică autorităților, că astă noapte un incendiu violent a distrus casa locuitorului Andrei Duduman.

Focul a luat naștere din neglijența unui copil, care s'a jucat cu o cutie de chibrituri, care luînd foc s'a aprins mai întăi lucrurile din casă, iar apoi flacările s'au întins la tăvan.

❑ In consiliul de higienă al orașului, care se va ținea mîine seară, se vor hotărî măsurile de luat contra epidemiilor ce bîntuie în oraș, precum și asupra măsurilor ce ar trebui de luat din timp, contra invaziei holerei, în cazul cînd flagelul s'ar ivi iarăși în statul vecin.

❑ Debitele Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoștință Onor Public că deși timpul s'a schimbat, fiind ger și viscol avînd în vedere eftenirea traiului, contrar obiceiului pieței, în loc de urcare a prețurilor, le-a coborît la toate produsele.

Atragem atenția asupra tabloului de prețuri.

❑ **In beneficiul Azilului de bătrîni din orașul nostru, s'a organizat o reprezentație cinematografică care are loc astă-seară Vineri 14 Ianuarie în sala Circului Sidoli.**

Splendidul program cuprinde între altele: Un mare incendiu la Moscova, care a cauzat pagube de milioane, a fost înregistrat de aparatele cinematografice ale Casei Pathé Fréres și aceste interesante vederi vor fi absolut exact redate pe pînza cinematografului.

Mai iată cîte-va din alesele sujete ale programului de astă-seară:

Moneda de aur, scene dramatice,—O oră de uitare, piesă teatrală,—Sora de lapte, comedie dramatică,—In căutarea unei profesiuni.—Viclenia micului hornar,—Noul serjent de oraș, trei comedii excelente,—Prince-țigan, scene comice jucate de neimitabilul humorist de la Alcazar,—din „numere de variété" programul nou cuprinde „The Devil Liverley" admirabile scene artistice sportive.

Se desfășoară de asemenea faptele și evenimentele săptămînei, redate în mod însuflețit în cel mai nou număr din „Pathé Journal", care cuprinde între altele; Ghețurile fluviului „Newa" (St.-Petersburg), Inaugurarea la Hamburg a giganticei statui (34 metri înălțime) în memoria lui Bismark,—Dolborough fericitul cîștigător de la Monte-Carlo, care a rîdicat suma de două milioane la ruletă.

Mîne Sîmbătă 15 Ianuarie matineu la 3 ore ziua și mîne Sîmbătă seara, reprezentație cu program nou.

Telegrame

Din cauza vîntului, firul special telefonic Iași-București s'a deranjat, așa că n'am putut convorbi azi cu corespondentul nostru din Capitală.

Teroarea din Botoșani

Botoșani. — Zapciul Urseanu se dedă la acte de adevărate banditisme. Opoziția vrînd să organizeze un banchet în sala Silberman, prefectul Urseanu a chemat pe acesta și l'a amenințat cu expulzarra în cazul cînd va pune sala la dispoziție.

Natural că banchetul n'a putut avea loc.

Pe de altă parte, zapciul de la Botoșant, a chemat la el pe toți tipografii din oraș, pe care i-a terorizat și i-a amenințat, ordonîndu-le ca nici unul să nu mai tipărească ziarul liberal „Libertatea."

Le-a dat de asemeni ordin, ca în cazul cînd vor primi vre-un manifest, sau orice publicație din partea opoziției să-i ducă mai întăi la d-sale manuscrisele spre a le cenzura.

Din această cauză fostul deputat Smelț se află de 2 zile la Iași, spre a tipări acolo ziarul „Libertatea".

CIUMA

Carbin.—Poliția a izolat orașul de mahalaua Fundzjadar, infectată de ciumă, precum și de satele învecinate; 1252 persoane printre cari 2 europeni bănuiți a fi bolnavi de ciumă, au fost puși în stare de observație

La 24 Ianuarie au fost 39 decese de ciumă.

Reichstagul

Berlin.—Reichstagul a discutat proectul privitor la constituțiunea Alsaciei Lorenei. Deputatul Von der Scheer regretă că Alsacia Lorena nu este admisă în numărul statelor federale.

Transportarea trupelor la Yemen

Odessa.—Guvernul otoman a înaintat trei cruciș-toare ale flotei volu t. . . . pentru transportarea trupelor la Yemen.

Sinuciderea unui fost ministru

Petersburg.—Fostul ministru Coreean, principele Tsimpoli, a fost găsit spînzurat azi dimineață în casa sa. Principele a lăsat o scrisoare pentru fostul împărat al Coreei și o sumă de 25 000 ruble pentru înmormîntarea sa.

FANI HAIMOVICI
DAVID SEGALL
LOGODIȚI
Botoșani *Iași.*
In locul ori-cărei alte înștiințări

Banca MOLDOVA
SOCIETATEA ANONIMĂ
Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.
Emite cecuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.
Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.
Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.
Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.
Primește spre fructificare contra
LIBRETE DE ECONOMII
cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.
Precum și sume mai mari contra
SCRISORI DE DEPUNERI
cu dobînda de
5½% p. a.

De vînzare
MOȘIA PETREȘTI din județul Iași pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.
A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iași.

DOCTOR IN MEDICINA
Leon Polingher
DENTIST
Diplomat al școalei dentare din Geneva și practicant în diferite Cabinete dentare din Elveția.
Execută toate lucrările referitoare în arta dentară, după ultimele metoade științifice.
IAȘI — PIAȚA UNIREI No. 3 — IAȘI
(Deasupra Magazinului Ermacov)

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
Nas, Git și Urech
Ord. 9—10 a. m. și 3—6 p. m.
67, Str. Golia 67
(casele Camerei de com rț)

Dacă suferiți de guttă, artritism, arteriosclerosă, nisip în căile urinare, de acreală exagerată a stomacului sau de boala zaharului,
INTREBUINȚAȚI CA APĂ DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinte
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la Magazinul de Coloniale Ermacov și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
Observați bine pe etichetă Marca Sinteza și numele meu
Dr. A. Ratianu, proprietarul Fabricei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** de Vînz 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 și fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Se întrebuințează imediat fără apă, fără săpun, și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, un conține substanțe caustice sau vătămătoare pielei. OLLO
E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a fă t o încercare se convinge de calitățile sale superioare și nstată că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut și mai higienic ca
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".

MAȘINILE DE CUSUT SINGER
auobținut și de astă dată la Expoziția universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincțiune „Grand Prix"
Mașinele noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.
Cumparați-le numai din magazinele cu această emblemă
BOURNE & Co. IAȘI
Strada Lăpușneanu No. 37
Sucursale în toate orașele principale din Țară

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane și Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediții în provincie

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 – Iași
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 2 a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
11 și 12 Ianuarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Prețurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4	8 lei	16 lei	32 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	2,50
1/4 Un sfert	Lei	5,00
1/2 Una jumătate	Lei	10,00
1 Loz întreg	Lei	20,00

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1208 Duminecă 16 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

DISPERAȚII

Aceștia sînt membrii guvernului d-lui P. P. Carp, cari direct și prin intermediul prietenilor și subalterni lor lor, exercită tot soiul de amenințări, pun la cale tot soiul de mișelii spre a putea face operă electorală avantajoasă partidului conservator. Tot ce mentalitatea pătimașă unor oameni inconștienți și fără de scrupule poate imagina, numai și numai pentru a servi un scop josnic, sînt în stare să pună la cale, să înfăptuiască.

Amenințări au făcut și vor mai face partizanii d-lui Carp; arestări au făcut și vor mai face; mișelii au plănuit și vor mai plănui încă; de toate acestea cetățeanul conștient, tare pe voința lui, stăpîn pe votul lui nu se teme. Trăim sub legi democratice, drepturile cetățenești sînt sfinte, și bașbuzucia celor de la guvern prea neputincioasă și ridicolă, ca să poată avea alt rezultat de cît discreditarea politică definitivă a acelora, cari întrebuințează asemene mijloace.

Căci, ce o să spună țara, ce o să creadă corpul electoral, cînd va vedea petrecîndu-se scandale de acestea? Cum o să trateze la ziua cea mare pe făptuitorii unor asemene crime? Cum o să considere pe guvernul care, în scopul meschin de a-și asigura reușita în alegeri, calcă peste legi, peste cinstea, peste voința, peste libertatea oamenilor, numai și numai, pentru ca el, acei 9 oameni ce compun cabinetul, să se poată menține acolo unde voința unuia i-a cocoțat, și de unde, voința a zeci și sute mii vrea să-i răstoarne?

Guvernul d-lui Carp a început prin a fi un guvern de bașbuzuci. Pînă unde vrea să meargă și cînd vrea să înceteze? Vrea oare ca țara romînească să-și amintească mai tîrziu cu oroare de guvernul d-lui Carp? Vrea să silească cetățenimea romînă, ca să ceară și să impună zgomotos înlăturarea unui asemenea guvern?

Dacă d. Carp și cei ce-l înconjoară, au cel mai mic simț politic; dacă d-sa și guvernul său au cea mai mică pricepere a propriilor sale interese, apoi ar trebui să lucreze tocmai dimpotrivă.

O luptă electorală nu se cîștigă cu violentări de conștiințe, nici cu samavolnicii revoltătoare. Acestea nu pot să dea alt rezultat, de cît să înstrăineze simpatiile tuturor oamenilor de treabă de aceia, cari întrebuințează asemene mijloace nepermise și arbitrare.

Guvernul d lui Carp, din primile zile după nașterea sa nelegitimă, a devenit un guvern odios, mai odios de cît alte guverne, cari țin ani de zile. Aceasta este părerea celor mai mulți; acestea sînt sentimentele tuturora, și aceste păreri, aceste sentimente le manifestă în mod public toți aceia, cari le împărtășesc. Căci astă-zi nu ie ca înainte, cînd bîta și amenințarea erau factorii electorali cei mai puternici. Astă-zi lumea știe ce vrea și ce nu vrea, și știința ca și voința ei nu poate fi împedecate de a se manifesta.

Lumea știe astă-zi, că guvernul d-lui Carp este un guvern periculos. Lumea vrea astă-zi, ca guvernul d-lui Carp să'înceteze nu numai scandalele dar să înceteze și de a fi guvern. Și dacă glasurile celor mulți nu sînt auzite; voturile lor vor fi ascultate, căci ele au tăria, pe cari le o dă legea. Și legea este pentru toți, fără excepția nimănui.

Iată de ce noi spunem: d. P. P. Carp *nu va guverna.* Dacă d. P. P. Carp, pînă la venirea sa la guvern, era necunoscut în țara aceasta; de cînd e prim-ministru a devenit odios. Și de unde se zicea, că guvernul său va face alegeri libere; lumea toată s'a convins de contrarul. D. Carp este omul legendelor. Pînă acum a trăit înconjurat numai de legende. A venit momentul însă să dispară și acestea.

Se crease legenda, că șeful conservatorilor va ști să obție simpatia țării. Lucrul s'ar fi întîmplat, dacă simpatia unei țări s'ar putea obține cu o glumă, ca simpatia unui oarecare. Cum însă omului de guvern nu-i este permis să glumească, d. Carp e lipsit și de unicul și slabul mijloc de a se face simpatic.

Și fiind-că d. Carp a pierdut mijlocul comicăriilor, și-a luat rolul de tragedian Ei bine, tragediile, pe cari le săvărșesc prietenii săi, negreșit cu aprobarea sa, nu vor duce la rezultatul dorit.

Infrîngerea în alegeri a guvernului este sigură. Și ea va fi cu atît mai mare și mai dureroasă, cu cît mijloacele ce va utiliza vor fi mai disperate. Disperarea duce la sinucidere. Și guvernul Carp se sinucide.

D. P. P. Carp nu va guverna.

Candidatul „guvernului"

Noi știm, că guvernul este al Măriei Sale, întru cît însărcinarea formării unui guvern pleacă de la Măria Sa, și primul ministru prezintă Regelui spre aprobare lista miniștrilor.

Guvernul poate să fie ales din sinul unui partid, dar mai poate să fie și expresiunea unui compromis între partide. De și guvernul are legătură cu un anumit partid, totuși el e pus în slujba țării și nu ca guvern își alege Camera, și ca expresiunea politică a unui partid. Șefii de partid de prin județe întocmesc împreună cu comitetele lor executive listele de candidați, care se ratifică de șeful partidului, care întîmplător e și șef de guvern, și ca șef de partid primul ministru încuviințază luptele electorale de partid.

Cînd partidul în numele căruia șeful guvernează e slab și n'are trecere în țară; cînd însuși guvernul e așa de slab că nu și are rațiunea de a fi în numele țării, ci numai în cel al Coroanei; cînd ființa guvernului constitue o mare nedreptate făcută țării în sentimentele și aspirațiunile sale, neapărat că atunci guvernul va recurge la ori-ce act de samavolnicie fizică sau morală pentru a silui voința țării și a intimida pe cetățeni. Mai sunt 30 de zile pînă la alegeri și deja se semnalează acte de terorizare, închideri de oameni pașnici, împedecări de a se tipări ziare și manifeste, opriri de întruniri, ca doară doar s'o vîri în sperieți neagra opoziție.

Ceia ce e mai grav și tradează slăbăciunea guvernului d-lui Carp și partidului în numele căruia a venit să guverneze, e că unii din candidați duși de ideia de a mai înșela pe naivi, a se folosi de puterea guvernului în trecerea candidaturilor sale necunoscute masei alegătorilor, au pus pe biletele lor de vizită: candidatul guvernului.

Noi luăm faptul ca o armă grotescă de luptă, și dacă d. Enric Suțo, *a crezut nimerit să-și pue acest epitet, arată că d. Suțo habar n'are de ce poate fi colegiul al 2-lea de Iași, dar i s'a spus că numele* guvern *e așa de atrăgător că alegătorul pune votul pentru d. guvern, numai la auzul de guvern.*

E datoria cetățenilor a plăti cu nedarea votului pe asemenea candidați cari n'au la activul lor nimic alt de cît aceia că d. guvern s'a milostivit să-i pue candidați.

„Omul cinstit"

Domnul Carp ie la putere. In toiul coborîșului vieței, d. Carp avea acest unic ideal, îl necăjia veșnic visul acesta: între viață și moarte—să guverneze.

Regele i-a împlinit dorința aceasta. Regele nu Țara. Nu prin voința dînsei este d. Carp prim-ministru, ci prin un angajament regal, care a fost mai mult cerșit de cît dat.

D. Carp a stat în opoziție pe o legendă și cu dînsa a venit la treburile statului. Legenda era: d. Carp ie om cinstit.

Dacă n'ar fi fost așa nu moșnegea în opoziție. Căci nu cinstea duce la liman, ci necinstea. Și d. Carp, care era un prusian verde, un brav occidental, rătăcit de soartă la porțile Orientului —n'avea stofă să guverneze o țară de orientali, de necinstiți.

Ca în romanele macabre, cari sfîrșesc, pentru morală, cu biruința dreptății—și omul cinstit din Romînia, fruntașul cinstei, a sfîrșit prin a învinge.

Suntem în a treia săptămînă a erei Carp. Ea se numește și Era nouă, și refacție națională și reparație socială. In ultimile două decenii totul a fost stricat de vandali și este, firește, treaba d lui Carp să repare și să refacă totul.

Ei bine, adevărul este, că, de la venirea guvernului Carp, fața țării, moravurile ei, tendințele ei, au schimbat cu desevîrșire.

Omul cinstit, în loc să îndrepte țara pe calea cea bună, a reîntors-o la cea mai desăvîrșită corupție, la era groazei, a teroarei și a prostituirei conștiințelor.

Dintr'un capăt la celalalt al țărei, în orașe și la sate, țara retrăește vremurile de groază, era zapciilor și teroarea. Pentru generațiile tinere sistemele acestea sunt necunoscute, pentru bătrîni ele reamintesc și reînvie vremuri de oroare.

Omul cinstit vra să strîngă țara de gît și s'o guverneze în contra voinței ei. Popularitatea, pe care nu și-a putut-o cîștiga în peste 50 ani de cerșetorie politică, omul cinstit vrea s'o prade acum sau prin corupție, sau prin teroare.

Țara are visterii și d. Carp are zapcii. Are deci și parale pentru a cumpăra conștiinți, are și elemente pentru a împrăștia groază.

Ceea ce vedem petrecîndu-se acum în țara românească, cum se conduce aci regimul arbitrarului și corupției, am citit nu de mult petrecîndu-se în Portugalia.

Exact aceleași sisteme. Exact lupta între un guvern reacționar, care voia ca voinței poporului să-i se opună și între un poper, care lupta contra impilărei lui.

Să ia aminte omul cinstit!

„Pas possible, Bébé"

Guvernul n'a ajuns să aibă patru candidați la colegiul II deputați din Iași. Lucrul ie rușinos, nu însă, și dezastros. Unii au numai un picior în loc de două numai un ochiu în loc de doi—și trăiesc. Că nu s'a mai întîmplat în politică, stare la fel, ca guvernul să aibă lipsă de candidați—asta ie altă ceva.

Guvernul are deci, patru în loc de șase. Din acești patru, trei vorbesc, între ei, numai franțuzește. La boieri și slugile vorbesc limba aceasta— dar boierii să n'o vorbească!

Unul din cei trei cu știință de carte franțuzească, venind a casă, după ce s'a desinfectat de contactul cu alegătorii, a spus nevestei sale:

Imagine toi chérie. Des 400 tipes que j'ai vu—pas un ne parle le francais.

(Din 400 „tipuri" pe cari i-am văzut, nici unul nu vorbește franțuzește).

— Pas possible, bébé.

*

Un altul, tot întors de la vizite, fu întrebat, apropos de banchetele ce se dau funcționarilor, ce ie aia slănină.

— Slănină ie o carne grasă.

— Pas possible, bébé. Credeam că ie un fel de rachiu.

*

Al treilea franțuz povestea despre o nuntă la mahala, la care fusese nevoit să iee parte.

— Foarte interesante tablouri. Mai ales acel flnal, cînd prieteni de ai mirelui și prietine de ale miresei, conduc perechea la odaia nupțială.

— Shoking! Pas possible, bébé.

PIDOSNICII

Sistemul nostru electoral, și mai ales sistemul de a se face alegeri pe candidaturi unice de partid produce multe caraghioslîcuri. Iată vin alegerile generale de parlament. Colegiile noastre mari, mici, cum sînt compuse din cetățeni, cari vin să-și exercite dreptul lor de vot, mînați de unele interese personale ori generale, în ori ce caz fie care colegiu cuprinde diferite categorii de cetățeni: comercianți, industriași, muncitori, profesiuni liberale, etc. etc. Fie care categorie de cetățeni e mînată de unele aspirațiuni, cari pentru a fi cunoscute, trebue se te pui în contact zilnic cu ele.

A circula ca om și mai ales a avea raporturi personale în marea masă a alegătorilor este o îndatorire a omului politic, pentru că fără a fi de toate, trebui să știi de toate și pentru toate. Alegătorul apoi mai cere o atenție cît de cît, nu făcută de nevoe în ziua votului, ci prin dese întîlniri, schimbări de vederi, discuțiuni, conciliabule, ca așa văzînd și vorbind să primești și să dai din sufletul tău sufletului acelei mulțimi.

Dar iată că vin alegerile generale; nici unul din candidații partidului de la putere n'a avut nici un fel de atingere cu cetățenii. Candidaturile nu iese din indicațiunile reale ale colegiilor, ci din intimitatea mai mult sau mai puțin strînsă a lor cu bănuitul șef. Șeful face un sport electoral pe spetele colegiilor, și le tratează în cucerite. Dacă colegiile electorale ar fi așa de tari pe cuvîntul lor, pe sentimentele și aspirațiunile sale, n'ar putea îngădui ca să se lese ademenite de cel dintăiu venit, care îndrugă verzi și uscate numai în vederea votului.

Și iată de ce un oraș ca Iașii, și colegiu mare ca cel de al 2-a de Cameră înghite rușinea de a avea candidați oameni necunoscuți sieși; iar mănzii lui Démètre se cred îndrituiți a solicita de la alegători voturi, fără ca între colegiu și candidați să fie vreun raport oare care.

E ceva putred și anapoda în acest sistem. Mîne cînd colegiile — *două, ori unul,* vor căpata acea consistență politică, și alegătorii nu vor mai fi exercițiu de sport pentru toți alergătorii politici, vom fi scutiți de caraghiosul unor candidaturi de calibrul *mănzilor* lui Démètre, pentru că a venit vremea să se pue capăt tuturor *pidosniciilor* sistemului de azi. Alesul să fie scos din sufletul alegătorilor.

DIN ALE ZILEI

— Semnul nostru este o stea, spune un candidat junimist unui alegător.

— Imi pare foarte bine, răspunde alegătorul: îmi pare bine, că și dv., boerii, ați început a umbla cu steaua.

— Prefectul județului a convocat pe arendașii evrei și le-a cerut să facă propagandă pentru candidatul guvernamental la colegiul III

— Făceți lucrul acesta și vă garantez, a spus prefectul, că veți trăi în pace la țară.

Evreii s'au uitat unul la altul și, după ce s'au înțeles prin gesturi și prin clipeli, unul din arendași zise:

— Mata zici că garantezi. Dar și noi zicem: cine garantează pentru d-ta?

OAMENI ȘI LUCRURI

APUS ȘI RĂSĂRIT

Fiind că am vorbit eri despre împrejurarea cu candidatura d-nei Curie, e interesant de notat—după o revistă științifică pariziană—că încă din secolul al 18-lea au existat, în Franța academiciane. Cîte va femei au fost primite la Academia de Belle-Arte; cea mai renumită între ele fu d-na Vigée-Lebrun, a cării celebritate a fost consacrată,—impusă—de Maria Antoanetta. Ba chiar în veacul al 17-lea Academia Franceză avu două academiciane onorare, pe d-ra de Schurmann și pe d-ra de La Suze despre care Conrart scria „...qui joignait au don de versifier à miracle celui de raisonner solidement et joliment".

Nu încape nici o îndoială că femeile franceze care dau astăzi doctori, avocate, interne de spitale și chiar profesoare la Sorbonna vor ști să cucerească și fotoliile Academiei.

Cine, la urma urmei, ar putea să *le* reziste?

De alt-fel nu numai în Apus, femeile merg cu pași repezi către emancipare intelectuală complectă. Iată, după o revistă italiană, cum a progresat femenismul în Asia.

In China, în urma noilor schimbări sociale din anii trecuți, femenismul s'a manifestat cu putere și chiar cu violență. Femei chineze fondează astăzi școli și pensionate, studiază în universitățile Japoniei și ale Europei, se ocupă de sport și de vînzări de binefacere, redactează gazete. Lucrul acesta nu se întîmplă numai în China, ci și în Asia întreagă. In universitățile indiene femeile întrec pe bărbați și le iau înainte la titlurile universitare.

In această țară văduva a fost înconjurată de societate cu legi foarte aspre; dar acum asemenea obiceiuri se pierd; remăritarea se practică de femeile cele mai inteligente. Insfîrșit, tocmai în India se tipărește cel mai important dintre ziarele conduse și redactate de femei: „Indian Ladies Magazine". In Birmania situația femeei este, se poate zice, unică: ea este șeful virtual al familiei, singura stăpînă a bunurilor sale, singura tutore a copiilor săi. Activitatea ei în afară de cămin nu are margini. Ea poate să-și aleagă ori ce profesie și să întrebuințeze cum vrea veniturile sale. Foarte adesea ea întreține pe barbatul ei, care-și petrece timpul în trîndăvie, fumîndu-și țigara și petrecînd cu alte femei care-i dau de asemenea de mîncare și de fumat. Astăzi Birmanele inteligente cer pînă și dreptul de vot! In Birmania, Persia, Arabia și în Egipt emanciparea femeilor a făcut mari progrese, însă în fruntea mișcării femeniste stă Japonia.

Instrucția fetelor este acolo absolut gratuită și obligatorie. Femeile fac aceleași școli ca și barbații și se poate spune că cel puțin jumătate din cele șase milioane de elevi ai școalelor japoneze e constituită de elementul femenin. In 1905 Japonia avea 24000 de femei profesoare și vr'o 41,000 de eleve de școli secondare! Sute și sute de femei se consacră anual studiului medicinei. La Tokio se află o universitate femenină, care formează baza femenismului japonez. Această instituție care primește de la guvern o subvenție de un milion și jumătate de franci, are ca program: „să facă soții bune și înțelepte mame de familie." Ceea ce nu impiedică să nu viseze o emancipare deplină.

Rodion

O boală și un remediu

E vorba tot de plaga fără seamăn și fără leac, — plaga apașilor.

Presa franceză, publicistica franceză în general, continuă a se ocupa de această dureroasă și rușinoasă problemă, fără să-i găsească soluția.

De curînd apăruta revistă „Paris Médical" a întreprins o anchetă pentru a avea părerea cît mai multor cetitori, asupra întrebării dacă apașii trebue biciuiți ori... castrați!

Tortura pe care o exprimă cuvîntul acesta din urmă nu se pare prea grea pentru niște derbedei fără conștiință și fără suflet și unii medici se pronunță în favoarea unei asemenea drastice pedepse, care prezintă avantagiul că va scuti Franța de rușinea unei descendențe care să samene părinților.

Alte anchete s'au întreprins pe lîngă literații de ambele sexe. Nu toată lumea pare de acord chiar asupra punctului dacă e drept ori dacă e bine să se aplice bataia ca mijloc de corecțiune ori de stîrpire a apașilor, — dar nici *fără* pedepse corporale nu merge!

„In adevăr — scrie d-na Alphonse Daudet, văduva marelui scriitor și ea însăși distinsă poetă — cum vroiți să aibă frică criminalii, cînd pușcăriile sunt clădite ca niște adevărate palate, cu lumină electrică, cu odăi aerisite, și cînd justiția achită pe criminali în ciuda victimelor și a oamenilor cinstiți?"

*

„Dar cnutul — se întreabă romancierul Gustave Guiches — va băga oare în derbedei mai multă frică de cît pușcăria? De unde să știm? Pentru unii apași tineri, simțitori, slăbuți, bătaia va fi un chin grozav. Dar sunt apași îmbătrîniți în rele pentru care bătaia e o glumă.

In ce privește scrupulul, că bătaia ar fi în contrazicere cu civilizația, asta nu! Vorba e, cum să se aplice? Dacă biciuirea constă din o bătaie care să producă vinovaților o incapacitate de lucru, pentru vre-o 20 de zile, atunci societatea comite un delict pedepsit de Codul Penal.

Dacă bastonada nu va produce de cît o durere trecătoare, efectul va fi nul".

Autorul celebrului roman „Arsène Lupin", Maurice Leblanc, crede că:

„Nu e dovedit că numărul și îndrăsneala apașilor a crescut; însă mai mult fac mare zarvă de ele gazetele.

Pe de altă parte, cred că frica de pedepse — biciul sau pușcăria — nu impedică de loc pe un degenerat, să trăiască altfel de cum îl împinge instinctul,

Măsurile represive nu însemnează nimic.

Măsurile preventive, singure, folosesc. Inchideți cîrciumile, din zece să rămîie numai una și în zece ani, criminalitatea va scădea pe jumătate."

Romancierul Romain Coolus e mai sceptic asupra eficacității pedepselor și a dreptății lor:

„Nu e nici un cuvînt, că dacă derbedeii devin din zi în zi mai... derbedei, să-i imităm.

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Reprezentant: Sam. Löbl, Bucuresti.

Există legi în potriva lor; să le aplicăm; şi dacă ele nu sunt suficiente, să facem altele! Dar pentru D-zeu, să nu readucem sub nici un pretext, pedepsele corporale!

Ştiu: ele există în Anglia. Dar credeţi că noi admirăm Anglia, pentru că acolo există pedeapsa *hard labours* şi bătaia? Nu! Noi admirăm Anglia pentru că are oameni ca Thomas Hardy sau ca Oscar Wilde, acela care a fost atît de torturat".

*

Cunoscutul medic publicist, Maurice de Fleury a răspuns cele ce urmează:

„In terapeutică, sunt partizanul tutulor medicamentelor eficace; dacă o doctorie nu ajută, încerc alta şi dacă am găsit una care e bună, mă ţin de ea. Dacă e deci dovedit — şi cam aşa se pare că e în Englitera — că aplicarea pedepsei cu bice, răreşte atentatele contra persoanelor, doresc ca fără întîrziere, să se facă o încercare şi în Franţa.

Cunosc bine toate acele fraze ce de multă vreme se repetă mereu, fără chiar să se mai întrebe de au vre-un rost oarecare, despre măsurile atentatoare la demnitatea omenească. Experienţa şi observaţiunea, care sunt singurele călăuze mai sigure, ne arată că un bandit ese din puşcărie mai stricat de cum era la intrarea lui în ocnă; de altă parte, ele ne arată că pedeapsa cu bice aplicată după metoda engleză contribuie la rărirea atentatelor. Atunci alegerea am făcut-o

Ceea ce dovedeşte o retragere pe calea civilizaţiei, nu e adoptarea cutărei sau cutărei pedepse; ci neputinţa noastră de a întroduce în societatea noastră mai multă ordine şi disciplină. Oraşul Londrei, dacă are mai puţini apaşi şi derbedei, va fi socotit de toţi ca oraş mai civilizat de cît Parisul, în care derbedeii mişue.

Pedepsele corporale nu mi se par că ar atenta întruceva la majestatea umană de altfel destul de compromisă a unui tălhar, nici chiar a unui tînăr şcolar stricat.

Imi pare, că mai mult face pentru un şirengar rebel, o bătae sdravănă, dată liniştit, fără furie, după modelul şcoalei engleze, de cît un arestat sau o pedeapsă de a sta Dumineca acasă, împiedecînd pe vinovat de a se plimba la aer curat".

*

Vom mai cita părerea criticului literar şi teatral Ernest Charles, care se rosteşte cu severitate:

„Dacă s'ar aplica pedepsele în mod sever, pedeapsa cu bice ar fi de prisos.

Dar noi avem o îndulgenţă bolnăvicioasă faţă de criminali şi nu le aplicăm pedepsele cu destulă străşnicie.

Dacă vreţi, biciuiţi bine pe toţi! Derbedeii s'ar teme mai mult de puşcărie, de cît de bice".

A „organiza" puşcăriile în înţelesul ca să inspire groaza răufăcătorilor, nu însamnă oare tot a recurge la pedepse corporale sub o formă ori sub alta?

Problema dară rămîne încă nedeslegată — şi pe, urma apaşilor. Apusul va mai suferi mult.

A.

Litere-Ştiinţe-Arte

Artă, stil şi universitate.—Cu prilejul abundentelor polemici cari s'au produs în jurul cunoscutului incident teatral din Iaşi am putut face din nou oare cari constatări. Bună oară, asupra modului cum se redactează şi se stilizează diverse acte şi articole şi asupra unor nepotriviri între titluri şi manifestări... literare.

Vroim să subliniem diferenţa între modul destul de corect în care unul din societarii teatrului şi-a formulat, în „Opinia" de aseară, părerile în chestiunea manifestaţiei aşa zise naţionaliste şi între modul cum şi-au rostit părerile scrise—în aceeaşi materie—unii studenţi anonimi prin gazeta oficioasă locală.

Dar fost-au într'adevăr studenţi?

Exprimăm aci bănuiala, pentru că semnătura „un student" e numai o simplă mistificare ori un fel de passe—partout în materie de polemică naţionalistă. Căci ar fi de neînchipuit şi ar fi extrem de dezonorant să credem că *oşi* pot scre işi stiliza nişte studenţi universitari.

Cine nu ştie că în nefericitul an 1907 se abuză de numele de „studienţi" pentru a găsi har în ochii ţăranilor? Tot astfel se pare cei mai neochemaţi în materie de scris şi de gîndire abuzează drept ori-ce pseudonim de cuvîntul acesta magic „un student", atunci cînd n'au nimic de spus, ori cînd vor să spună lucruri absurde. R.

*

Elena de Racovitza, astăzi doamna Schewitsch, celebră prin aventura tinerească pe urma căreia a murit marele orator socialist Ferdinand Lassalle continuă a se manifesta pe terenul literar. Nu de mult şi-a publicat Memoriile. Acum publică un roman anticlerical sub titlul „In majorem Dei gloriam" apărut la Berlin în editura Hugo Vermühler. E un roman cu tendinţe care pare menit a face oare care senzaţie tocmai acum cînd Papa se arată nemilos faţă de Modernişti.

*

D-rul Hermann Aub din München a dat la lumină un important studiu medical asupra „hysteriei la barbaţi". Se ocupă de civili şi militari, de scriitori, de oameni superiori, subliniind diversele manifestări de natură hysterică.

Histerici în înţelesul larg al cuvîntului găseşte că au fost Schopenhauer, Nietzsche, Heine, Richard Wagner, Toltoi, Ibsen. Trăsături histerice arată operile lui Gerhardt Hauptmann, Sudermann, Bahr, Eulenberg, Wedekind, Strindberg, Maeterlinck, D'Annunzio, Hoffmannstal. Intre pictori găseşte simptome de histerie la: Rosetti, Burne-Jones, Leonardo da Vinci, Millet, Meunier, Gauguin, van Gogh, Böcklin, Stuck, Hodler, Klimt etc; între muziciani: Richard Strauss şi Debusy. Şi aşe mai departe.

*

In Montevideo, capitala republicei Uruguay, s'a inaugurat o universitate în prezenţa preşedintelui Republicei.

Vor fi de ocamdată două facultăţi, de medicină şi de drept. Clădirea a costat peste zece milioane de franci.

*

Academia de ştiinţi din St. Petersburg a proclamat cîţi-va membri de onoare din diferite ţări ale lumei.

Intre cei numiţi este principele Albert de Monaco.

*

Positivismul aşa cum un Taine l'a înţeles, era socotit oare cum demodat în secolul acesta nou, în care metafizica unui Bergson domină spiritele.

Iată însă un volum pe care îl recomandăm adepţilor încă neclintiţi ai marelui critic: *Témoignages* de Marcel Coulon. (Edit. Mercure de France), care se ocupă de cele trei mari spirite, cari stăpînesc, după autor, vremea noastră: Jean Moréas, Anatole France şi Rémy de Gourmont. Reţinem următorul sfat dat criticilor de azi: „Aplicaţi criticei metoda ştiinţelor naturale".

*

La Dresda s'a cîntat noua operă a lui Strauss, „Rosenkavalier" cu mare succes.

*

La Paris s'a inaugurat cu o mare solemnitate institutul creat de principele de Monaco pentru oceanografie. Au luat parte 500 persoane invitate, între cari şi preşedintele Republicei. Invitaţii au fost cu deosebire republicani devotaţi.

In asistenţă vedem figurînd şi pe Alfred Dreyfus.

*

La Paris urmează o polemică violentă între poetul dramatic Georges de Porto Riche şi criticul Rip. Acesta a scris o dare de seamă ironică asupra ultimei piese a poetului. Porto-Riche a răspuns printr'o scrisoare deschisă de o vehemenţă neobişnuită, în special protestîne că Rip a atacat pe nedrept pe una din interpretele piesei. Duel nu va fi, diferenţa de vrîstă fiind prea mare.

*

„Teatrul artistic" din Moscova a căpătat autorizarea de a reprezenta din lucrările dramatice inedite ale lui Tolstoi: „Cadavre",—dramă în 5 acte, o comedie în 2 acte: Toate însuşirile vin de la el!" „El" este rachiul. O piesă compusă din scene şi dialoguri, foarte greu de montat, „Minte de copii",—formată din zece convorbiri de copii, între ei, ori între copii şi adulţi.

*

STRUNA ZILEI

IDEAL CULINAR

Nu ştiu oare aceşti boernaşi că nu cu slănină, saleam şi basamac se cîştigă simpatiile cetăţenilor?

Mişcarea.

Ce simpatii?!... Aşa platonic
Lor să le fie idealul?
Ei doar pentru stomac se luptă,
Iar visul lor e... caşcavalul.

INFORMATII

O Intîmpinare.—Prietenul nostru d. C. Hermeziu din Fălciu ne trimete o întîmpinare la cele debitate de ziarul *Evenimentul* cu No. 245 din 5 Decembrie 1910, în afacerea procurei date d-sale ca avocat în procesul d lui D. State, din Bîrlad, cu locatarul său Atanasulea pentru nişte case a d sale închiriate în Fălciu.

„Numitul D. State avînd în Fălciu nişte case ramase moştenire de la un frate al său, le-a închiriat d-lui Atanasulea, comerciant de ceriale şi după ce onorabilul D. State a pus în buzunarul său chiria anuală de 400 lei, fuge la Bîrlad fără a preda casele conform contractului.

Chiriaşul Atanasulea îl someazǎ, iar d. State îmi trimite procura rugîndu-mă prin osebită scrisoare să fac proces de evacuare contra d-lui Budure, care ocupa casele în mod arbitrar, ceia ce am şi făcut şi executat cu deplin succes. Intre acestea Atanasulea văzîndu se izbit în comerciul său a făcut proces cinstitului proprietar pentru daune ocazionate că nu i s'au predat casele şi hambarul spre folosinţă timp de 19 zile; în acest proces l'am apărat pe onorab. d. State chemînd ca garant în cauză pe uzurpătorul Budure, care a ocupat casele în mod arbitrar şi după ce afacerea a fost tranşată prin jurămînt în favoarea lui D. State, apoi onorabilul meu client dă coatele cu uzurpătorul Budure în detrimentului chiriaşului Atanasule şi spre a se sustrage de la plata onorarului de avocat, fuge la Bîrlad şi tot el face pe supăratul revocînd procura, de care nu mai aveam nici o necesitate.

Nu e aşa că purtarea numitului State e corectă?

Rămîne ca opiniunea publică să judece cine este şantagistul? Eu care mi am făcut datoria sau d. D. State, care în loc de plată a dat bir cu fugiţii ca un pehlivan?

Şcoalele din localitate vor serba ziua de 24 Ianuarie, Unirea Principatelor, în localurile respective.

La fie-care şcoală se va organiza serbări ocazionale.

Şcoalele primare rurale se vor aduna la cercurile respective şi vor serba acea zi.

Fostul pompier a început să terorizeze pe cei de la poliţie.

A cercetat pe fie-care agent în parte dacă e alegător sau nu, şi la ce colegiu votează.

Pe cei care i-a găsit că nu sunt alegători, le-a spus că nu sunt demni de a ocupa funcţiunile. Ofiţerului de sergenţi F. Speranţă, i-a cerut demisia şi acesta s'a supus. Pe ziua de astă zi, va proceda la fel cu un alt ofiţer de sergenţi căruia i-a înscenat mai mutle fapte. Trei agenţi speciali de la siguranţă au fost de asemeni concediaţi. Pe agentul Banu l'a destituit sub învinuirea că a vizitat pe un om politic liberal.

Fruntaşul nostru d. C. Cantacuzino-Paşcanu, şetul partidului conservator din Roman, s'a reîntors alaltăeri în localitate.

D. Gh. Lupăceanu a fost numit aspirant la oficiul poştal din Ştefăneşti.

Azi dimineaţă trenul de Bucureşti a sosit cu o întîrziere de 45 de minute.

Consiliul de higenă al oraşului care urma să se întrunească aseară, nu se va întruni pănă ce serviciul sanitar nu se va muta în noul local din strada Sărărie.

La seminarul „Veniamin Costache" sunt vacante; 2 ore de omiletecă, 7 de exerciţii de predică, 5 de istoria vechiului testment, 1 de pastă orală, 4 de exegeră şi 1 de emineutică.

Noua comisiune interimară din Hîrlău, a fost constituită astfel:

D-nii Ion V. Gheorghiu preşedinte; Eugen Clos, vice preşedinte; Costache Gheorghiu, Suditu Gh Bulancea şi I. Bejan membri.

Alegerea noului consiliu comunal se va face la 10 Martie.

D. Teodor Burghelea, inginer cl' I în circumscripţia VI-a c. f. r. Iaşi, a fost numit director la manufactura de tutun din Iaşi.

In locul d-lui Burghelea va fi numit d. inginer Hurmuzescu.

Toată lumea ieşană şi-a dat întîlnire peatru seara zilei de 5 Februarie la societatea de gimnastică, sport şi muzică.

Gimnaziul din Huşi îşi va sărbători patronul, Sîmbătă 22 Ianuarie.

Eri a sosit de la direcţia monopolurilor, dosarul afacerei fraudelor comise de fostul împiegat Raul Van Saanen.

După cum am spus eri, mai mulţi debitanţi, dintre acei căroia Van Saanen le vindea timbre, au fost interogaţi. Se crede că unii din aceştia ar fi fost uniţi cu Van Saanen, întru cît ei îi primeau timbrele furate, ştiut fiind că regulamentul îi opreşte a face aceasta.

Am anunţat ieri că pensionarul infirm Ciureanu s'a angajat intelectual la carpişti.

D. Ciureanu declară că a făcut'o fiind că la takişti, nu fusese servit.

Acum va fi servit de asanatorii de moravuri.

Comitetul executiv al clubului nostru local, a fost convocat să se întrunească astăzi Sîmbătă, ora cinci.

Intrebăm *Evenimentul* de ce nu anunţă că intelectualu lHociungescu s'a dedat partidului asanării moravurilor?

In zilele de 23 Ianuarie, 6 Februarie şi 13 Februarie, partidul liberal va ţinea întruniri publice la Bucureşti.

Guvernul a hotărît anularea tuturor numirilor făcute de d. Al. Constantinescu, fostul ministru al domeniilor, la Casa Pădurilor, din cauza lipsei de fonduri, întru cît creditul votat pentru împlinirea lipsurilor a fost atît de neregulat, în cît ministerul de finanţe,—chiar sub regimul liberal, — a refuzat plata sumelor ordonanţate la acel capitol.

In „Ordinea" de azi 15 Ianuarie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „O iarnă îndurătoare.—Oraşul încălzit.—In era incendiilor.—Regimul roşu.—Coincidenţă sugestivă.—Primul folos al apei de Timişeşti.—Cînd teatrul iea foc.—Un Romeo primejdios. — Capriciile d-lui Dragomir —Poliţia activă ori pasivă.—Focuri patriotice şi politice. — Cheluri electorale.—In plină orgie.—Iaşul junimist.—Din umbra trecutului.—Debuturi politice vechi.—Cariera d-lui Maiorescu. Neojunimismul".

Sumarul numărului de mine din „Noua Revistă Romînă" de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Pentru o Universitate populară în Bucureşti.—Partidul conservator şi transfugii politici — *„Naţionalitatea în artă"* !...—Graiul din Vîlcea, de V. Vîrcol.

Critica literară: N. Em. Teohari.—Criticii noştri: d, E. Lovinescu.

Istorie: I. Bogdan, membru al Acad. Rom.—O broşură recentă despre locuinţile Romînilor din evul mediu.

Chestiuni sociale: Gr. Tăbăcaru.—O facultate pedagogică pentru învăţători.

Literatura: Florian I. Becescu.—Cititorului (versuri), V. Cioflec.—Bobircă, Thomas Carlyle, trad. C. Antoniade.—Fragmente.

Impresii: Emil Isac. Doi copii.—Cocostîrgul.

Cărţi Noui: *** „Tipografiile din Romănia de la 1801 pînă azi" de Gr. Creţu.

Note şi informaţii: Evul mediu italian în poezia lui Carducci. — Shakespeare şi marea. — Lamartine şi o croitoreasă scriitoare.—Chopin şi „Marşul funebru".

Revista Revistelor: Revista Democraţiei Romîne.—Săptămîna politică şi culturală.—Revista politică şi literară.—Mercure de France.

Memento.

Debitele Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă Onor Public că deşi timpul s'a schimbat, fiind ger şi viscol avînd în vedere eftenirea traiului, contrar obiceiului pieţei, în loc de urcare a preţurilor, le-a coborît la toate produsele.

Atragem atenţia asupra tabloului de preţuri.

Un pungaş, originar din Tecuci anume Dimitrie Apostol, şi a pus în gînd să călătorească gratis pănă la Iaşi unde să-şi practice meseria.

Numitul pungaş a reuşit în planul lui, căci s'a ascuns în clasetul unui vagon şi a călătorit altfel pînă aproape de Iaşi. Conductorul l'a descoperit tocmai la ieşirea din staţia Nicolina. Pungaşul a fost predat poliţiei de siguranţă.

Comitetul asociaţiei generale a artiştilor se va întruni miine dimineaţă, în cancelaria şcoalei de Belle-Arte pentru a decide ca pe viitor să conlucreze cu cassa artiştilor.

Noul şi bogatul program ce s'a început la cinematograful „Union", de la Coloseul Bragadiru, cuprinde între altele: Oraşul Moscova, vederi după natură, Strîmtorile din Noua Zeelanda, admirabile vederi după natură.

Mişcătoarea dramă, „Sclavul din Cartagena", face parte de asemeni dln noul program. Rolele sunt ţinute de cei mai distinşi artişti.

Mai sunt cuprinse apoi, în noul program: Trio Dickson, tablou de varieté al casei Cines din Roma. O bucătăreasă dramaturgă, scene comice, Max Linder caută o logodnică, comedie. Fără copil şi fără contrabas, comedie. Vînzătoarea de chibrituri, tablou fantastic moral; Datoria, scene dramatice, precum şi alte scene dramatice şi comice.

Sîmbătă şi Duminică, la orele 3 p. m., mare matineu. Intrarea generală 50 bani.

Delegaţia judeţeană, întrunită în şedinţa de eri, conform ordinului ministerului de interne, a procedat la fixarea grupelor de comuni, la care au a prezida membrii consiliului judeţean, la alegerea delegaţilor pentru colegiul al III-lea.

După desbaterile urmate, delegaţia a fixat următoarele grupe, care vor proceda la alegere după cum urmează:

1). Andrieşeni 6 Februarie, Bivolari 7 Februarie, Hermeziu 8 Februarie; 2). Fîntînele 6 Februarie, Gropniţa 7 Februarie, Movileni 8 Februarie; 3). Aroneanu 6 Februarie, Copou 7 Februarie, Holboca 8 Februarie; 4). Ungheni 6 Februarie, Golăeşti 7 Februarie, Sculeni 8 Februarie; 5). Scobinţi 6 Februarie, Cepleniţa 7 Februarie, Cotnari 8 Februarie; 6) Brăeşti 6 Februarie, Lungani 7 Februarie, Balţaţi 8 Februarie; 7). Cucuteni 6 Februarie, Uricani 7 Februarie, Miroslava 8 Februarie; 8). Mogoşeşti 6 Februarie, Ciurea 7 Februarie, Galata 8 Februarie; 9). Poeni 6 Februarie, Buciumi 7 Februarie, Tomeşti 8 Februarie; 10). Costuleni 6 Februarie, Prisacani 7 Februarie, Ţuţora 8 Februarie; 11). Plugari 6 Februarie, Vlădeni 7 Februarie; 12). Roşcani 6 Februarie, Red. Mitropoliei 7 Februarie; 13). Belceşti 6 Februarie, Erbiceni 7 Februarie; 14). Băiceni 6 Februarie, Buznea 7 Februarie; 15). Sineşti 6 Februarie, Madărjac 7 Februarie; 16). Popeşti 6 Februarie, Dumeşti 7 Februarie; 17). In comunele Şipote, Ţiganaşi, Voineşti şi P. Iloae, în conformitate cu dispoziţiunile legei, alegerea se va efectua sub preşedenţia judecătorului ocolului respectiv în ziua de 6 Februarie,

La Tg. Frumos, operaţiile alegerii vor fi presidate de judecătorul tribunalnlui Iaşi, în ziua de 6 Februarie.

Aceasta listă se va comunica primului preşedinte al tribunalului Iaşi.

Sămbătă seara, 29 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare şi frumoasă *Serată Dansantă*, organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silinţele care îşi dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat pănă în prezent.

DIVERSE

— La societatea germană din strada Arcu, a avut loc aseară o serbare organizată de colonia germană, în onoarea împaratului Wilhelm cu ocazia aniversarea naşterii.

— In strada de Jos No. 37, la evreul Moise Grimberg s'a declarat un început incendiu, care s'a stins de vecini.

— Aseară nişte scînduri de la Casele care au ars din str. V. Conta, s'au aprins din nou. Sosind pompierii, focul a fost localizat.

— Duminecă 16 Ianuarie va avea loc un mare Bal-Mascat în sala Teatrului Pastia.

Va cînta muzica Reg. 13 Stefan cel Mare.

Un garderob bine asortat cu costumele cele mai noui.

FURNISORUL CURŢII REGALE
„LIPS"
— CAŞE DE BANI IN OŢEL —
Fabricaţiune holandeză, garantată contra focului, spargerei şi căderei
DEPOSIT:
— 5 STRADA SMÎRDAN, 5 —
CASA ŢĂRANU
(Vis-à vis de Palatul Camerei de Comerţ)
Reprezentant General:
CAROL HAIMOVICI, Bucureşti
— TELEFON 25 | 71 —
Marca Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ De două zile s'a început o adevărată goană în contra funcționarilor.

Unii sunt terorizați, altora li se cer demisiile.

D. Ioan Badareu, șeful percepției a II-a a fost înlocuit.

La poliție și la primărie s'a impus funcționarilor de a se înscrie în clubul junimist, cu amenințarea, că alt mintreli, vor fi dați afară.

❑ Domnul căpitan Corjescu a fost numit comandant 1 jandarmilor rurali din Iași; d. N. Corjescu a fost numit deputat al col. II Iași; d. St. Donici, intendentul d-lui Corjescu, a fost numit șeful curățirii stradelor.

Am dori să vedem și minunea ca d. Corjescu, căpitanul, să fie numit maior.

❑ Absolut autentică.

Un alegător s'a prezintat d-lui Grecianu și i a spus:

— Votez cu d-v cu o condiție: să mă însănătoșiți, fiind că sunt bolnav.

Domnul Grecianu a primit și a făcut ca alegătorul să fie internat în spital.

Astfel se îndreaptă moravurile.

❑ Din cauza vîntului din ultimile zile, cele mai multe fire telefonice din județ, au fost rupte.

Comunicația telefonică cu cele mai multe comune din județ, este întreruptă.

S'au trimes echipe de lucrători, pentru a restabili firile deranjate.

❑ D. Cr. Simionescu, inspector financiar, se află de eri în inspecție în localitate.

D sa a inspectat eri percepțiile.

❑ **Statuia lui Cuza-Vodă.**—D. A D, Xenopol a primtt următoarea scrisoare din partea d-lui Manliu Stăncescu, institutor din Corabia:

Stimate Domnule Xenopol,

Odată cu aceasta vă trimesei prin mandat postal suma de 67.50 lei, adunați prin subscripție după alăturata listă, ce am avut onoarea a-mi fi încredințată de D-voastră.

S'a scăzut din ea suma de 1 leu, costul mandatului poștal, așa că adunați cu cei 67.50 lei fac tocmai 68.50 lei, întocmai cum arată subscrierile.

Ce am putut am făcut, cu toate căași fi dorit să vă pot trimete mai mult. Se observă cu ocazia aceasta că tot ce e mai modest își dă obolul lui pentru slăvirea fostului nostru Domnitor Cuza, bine înțeles neexcluzîndu-se inteligența acestei țări care luptă dezinteresată pentru cultivarea sentimentelor patriotice în popor.

Dacă vă este posibil, și dori ca numele subscriitorilor să fie publicat.

Terminînd, ilustre Domnule Xenopol vă suntem adînc recunoscători pentru vajnicul D voastră patriotism și cu mulțumiri meritate îmi permit a vă saluta cu tot respectul și devotamentul, cu care vă încunjură admiratorii D-voastră.

Manliu Stăncescu.
Institutor Corabia.

Iată numele celor care au subscris pe lista No. 57 a d-lui Stăncescu:

Manliu Stăncescu, Mihail, Nițulescu, Garbiș, Tapandonus, Forescu, Popescu, Marișan, Fridu Ropsujwsig, St. Ionescu, cîte 2 lei.—G. Georgescu, Ivanescu, Anastescu, cîte 5 lei.—V. Rusu, Manolescu, Rizu Manet, Nedelcovici, Vițeanu, Ehrlich, Luți Ropuzwsiy, Milias Stiriopos, Anăstăsescu, Simion, Ionescu, Grünberg, Dionisiu Cojocărescu, M. Popescu, Bursu, Elena Tanesih, Banu, Sterea, Mățulescu, Iacob.., Jandescu, Cojocărescu, Gheorgheteanu cîte 1 leu. Gudin 3 lei, Elena Dimitrescu 1.50, Marinescu, Victor cîte 0.50.

Total 68.50, din sumă scăzîndu-se costul mandatului și factajul a ramas 67.50

❑ Ilustrul prefect al județului a convocat astă-zi la prefectură pe toți primarii din județ.

Nici unul n'a scăpat de amenințări!

❑ Cu ocazia sărbătoarei Sf. Ioan, d. Marghiloman a trimes felicitări de onomastică.

Plicurile cărților de vizită purtau antetul „cabinetul ministrului de interne" pentru ca ele să nu mai aibă nevoe a li se aplica timbrele postale!

Foarte practic, dar rușinos!

❑ In învățămîntul secundar al băeților au mai fost declarate vacante următoarele ore: la București, 10 oare de istorie, 3 de romînă, 10 de franceză, la Ploești, 8 de latină, 4 de romînă, 7 de franceză și 4 de drept, la Brăila 12 ore de istorie.

Cererile se vor adresa ministerului.

❑ De mai mult timp șeful stației Iași reclamă poliției gării, că de la vagoanele speciale, se fură curele și mînerele de alamă.

Un agent a fost însărcinat cu urmărirea și azi dimineață dînsul prinse pe doi vestiți pungași, S. Leibovici și I. Costăchescu, în momentul cînd operau la un vagon special.

Dînșii au fost arestați și trimeși la siguranță.

Sîmbătă 22 Ianuarie
SE VA JUCA
NECUNOSCUTA
(LA FEMME X...)
BENEFICIUL
PENEL & PELLA

❑ **Curtea cu juri.**—Astă-zi s'a deschis în sala Consiliului comunal, de la Primărie, sesiunea de Ianuarie a curții cu juri.

Primul proces sorocit a se judeca azi, a fost acela a numiților I. Beilcic, Todor și M. Andronic, pentru crimă de omor.

Curtea era compusă din d-nii C. Buzdugan, consilier la Curtea de apel, președinte, asistat de d-nii Mîrzescu și Suțu, membri de tribunal.

Ministerul public era reprezentat prin d. procuror Ernest Aslan.

Apararea era susținută de d. avocat C. Jornescu.

După ce s'a procedat la alcătuirea comisiunei juraților, s'a dat citire actului de acuzare din care se vede că numiții, în seara de 16 Mai 1910, au pîndit pe Herșcu Taman, comerciant de lemne, pe cînd se ducea la pădure și prin lovituri l'au omorît, în urmă jefuindu-l de o sumă de bani.

După ce s'au ascultat martorii, s'a dat cuvîntul d-lui procuror Aslan, care a cerut amînarea procesului pentru seziunea viitoare.

Procesul s'a amînat.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, care se află în Capitală, se va reîntoarce în cursul săptămînei viitoare în localitate.

❑ D-nii C. Petrovanu, profesor la gimnaziul din Roman și Nicolai I. Nazarie, profesor la Bărlad, au fost numiți cu titlul definitiv.

❑ D. Vasile Brăescu, șeful serviciului administrativ, de la Epitropia Sf. Spiridon, și a dat demisia, care a fost primită.

❑ D. I. Manolescu a fost numit director al liceului din Bacău, în locul d-lui G. Manoliu.

D. V. Trifu a fost numit director al liceului din Piatra Neamț, în locul d-lui M. Stamatiu, desărcinat.

❑ Astă-seară are loc la cercul militar, o frumoasă serată dansantă, organizată pentru biblioteca cercului.

❑ Ministerul de instrucție a revenit asupra trecerei ca solvenți a bursierilor și bursierelor din școalele normale, cari au frați și surori tot bursieri în acele școli.

Acești bursieri își vor păstra bursele pînă la finele anului, cînd se va reglementa definitiv chestiunea în vederea anului școlar viitor.

❑ D. D. Cădere n'a fost numit nici director al învățămîntului secundar, nici director al școalei normale „V. Lupu".

Pentru moment d. Cădere rămîne agent electoral carpist și asociatul lui Șmilovici.

❑ D. I. Valaori, inspectorul învățămîntul particular, a demisionat din această funcție.

❑ D. Prim. procuror Bercea și judecător de instrucție Kessim au descins azi după amiază la cancelaria Epitropiei, unde au continuat cercetările în afacerea dosarelor furate.

❑ Biurourile de recrutare și depozitul batalionului de rezervă se vor muta cu începere de la 1 April în actualul local al jandarmilor pedeștri.

❑ D. dr. Călărășianu, medic al c. f. r. la T.-Severin, a fost detașat la atelierele de la Frumoasa.

❑ La Teatrul Național, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt și la noi atît de căutate, va da o singură ședință la Teatrul Național, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreață pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audițiuni și celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenția teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere și programele detailate. Se știe că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate istabilește totdeauna prețuri de intrare foarte moderate.

❑ Domnul A. Schmelț, fost deputat, a fost ieri în Iași spre a face să se tipărească aci ziarul *Libertatea*, de oare ce la Botoșani tipografii, toți evrei, au fost oprați să imprimeze acel ziar.

Domnul Schmelț a venit astăzi dimineață în gara Iași, ca să plece la Botoșani, avînd cu el și pachetul cu ziare.

In timp ce a luat ceaiul, pachetul i-a fost furat de un agent carpist.

Mergem spre sfîrșite!

❑ Comisiunea pentru scoaterea la pensie a învățătorilor și institutorilor care se află la Galați, va termina lucrările Luni.

Comisiunea va înainta apoi ministerului de instrucție un raport asupra examinărei celor puși pe tablou.

❑ Curtea de casație a respins eri recursul lui Ion Rîză Dumitru, Vasile Mihai și Const. Rîză din Negrești (Vaslui) condamnați la cîte 15 zile închisoare fiind că cu ocazia unei cercetări au ultragiat pe magistratul stagiar din localitate.

❑ Duminică 23 Ianuarie se va oficia la Mitropolie, un parastas, cu ocazia împlinirei a 9 ani de la moartea Mitropolitului Iosif Naniescu.

Va oficia P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu.

❑ Epidemia de scarlatină e staționară. De cîte-va zile nu s'a mai constatat nici un caz nou.

❑ D. A. Mănescu, profesor universitar, actual decan al facultății de științe din Iași, a fost confirmat pe un nou period de 2 ani în această funcțiune.

❑ **Universitare.**—Consiliul facultății de științi și consiliul universitar sunt convocate pentru Luni la ora 5 d. a. pentru a lua cunoștință de raportul comisiunei însărcinată a cerceta lucrările și titlurile candidaților la catedra de geodesie de la universitatea din București.

— D. A. Philippide va reîncepe cursul de filologie, la 18 Ianuarie.

— Astăzi d. Charles Drouhet va reîncepe cursul seminarial de franceză.

— D-na Vera Miller-Lebadeff, noua docentă a facultății de științi, își va inaugura astăzi cursurile de analiză și algebră.

— D. Virgil Arion care și-a început cursul de sociologie Joi, va continua prelegerile sale, la 19 Ianuarie, Joi, ora 5 d. a.

— D. Aurel Zeuleanu va deschide cursurile la 18 Ianuarie,

— D. Iulian Teodorescu va examina astă-zi de la orele 3—5 prima serie de studenți, iar mîne de la 8—10 dimineața seria a II-a.

— Luni, 17 Ianuare, orele 8 jumătate seara va avea loc în amfiteatrul facultății de fizică și electricitate a treia ședință a membrilor acelei societăți.

Cum comunicările științifice sunt foarte interesante și publicul e invitat să asiste.

❑ D-ra Napierkowska gingașa dansatoare, prima balerină a Operei mari pariziane, apare astă seară Sîmbătă în „Rivalul Satanei" feerie special înscenată pentru celebra artistă.

Această fantezie cinematografică este cuprinsă în noul program de Sîmbătă, care se desfășoară pe pînza jocurilor luminoase a Teatrului Pathé Frères din Sala Circului Sidoli.

Romanul însuflețit „Supliciul unui tată", a cărui înscenare se datorește unor distinși actori italiani este de asemenea cuprins în noul program de astă-seară Sîmbătă.

Se succede apoi: Reîntoarcerea la Cămin, cu artiștii Comediei franceze — Muray și Kindy, doi excentrici americani într'o hazlie înscenare artistică-sportivă.

In partea sa geografică, cinematograful ne arată Roma, și în special monumentele și cascadele clasicei capitale.

Multe comedii alese sunt deasemenea cuprinse în acest nou program din care menționăm: D-ra Fifi în pension — Emoțiile d lui Dufrossard — O idilă ciclistă — Cavalerul curajos — etc. etc.

Mine Duminică are loc obișnuitul matineu la 3ore ziua și mîne Duminică seara, reprezentație la 9 ore.

Telegrame

❑ ***Nici astă-zi nu s'a restabilit firul telefonic Iași-București.***

Din cauza furtunei din ultimile zile, firele au fost deranjate atît între Iași-Galați, cît și între Galați-București.

HOLERA

Viena.—Holera s'a constatat în guvernămintele Kazan și Ecaterinoslav: două cazuri noi și trei decese.

La Madera numărul cazurilor de holeră a diminuat simțitor. Numărul bolnavilor de la ivirea epidemiei și până azi a fost de 495 cazuri din care 140 decese, iar în departamentele rurale 828 cazuri din care 267 decese.

La Odesa două noi cazuri de ciumă s'au constatat pe ziua de 29 Decembrie stil vechi.

La Sofia după informațiunile oficiale în afară de cele două cazuri declarate la Tator-Bazardjik nu s'a mai constatat nici unul nou.

La Constantinopol de 11 zile nu s'a mai ivit nici un caz nou și portul a fost declarat indemn de holeră.

La Smirna de la 16 la 22 Ianuarie st. n. s'au constatat 86 cazuri noi și 51 decese.

DIN GRECIA

Atena.—Se afirmă că comandantul de divizie Lapathiotis, vinovat de fapte grave contra disciplinei va fi trimes înaintea consiliului de anchetă.

— Anteproectul de revizuire constituționnală stabilește diferențe esențiale cu privire la numeroase dispozițiuni ale Chartei. Preconizează restaurarea consiliului de Stat, creiarea președenției consiliului fără portofoliu, verificarea mandatelor de deputați de către Curtea de casație, sporirea indemnității parlamentare, amendarea cu 20 lei pentru asbsență de la ședințele deputaților, modificarea dispozițiunilor privitoare la o eventuală modificarea a Constituției.

Arestarea unui poet

Xew-York.—Aci a fost arestat poetul ungur Rudnyanszky, care fiind urmărit ca agitator în Ungaria, a dispărut.

Noua expediție

Londra.—Exploratorul englez Forbos Machas va întreprinde, în August, o expediție la polul Sud.

Scopul expediționei nu e atît găsirea polului, ci mai mult explorarea litoralului continentului antarctic, de la sub de țara Graham pînă la teritoriul Regele Eduard VII.

In jurul unor tratative

Sofia.—Turcia nu manifestă încă nici o bună voință spre a încheia tratatul provizoriu de oare ce nu s'a putut ajunge la o înțelegere de a se lua ca bază tratatele comerciale germano-bulgar și anglo bulgar.

Bulgaria a propus ca ultimă încercare amicală, baza tratatului comercia-turco romîn. In privința aceasta tratativele continuă. Se pare însă că Turcia face greutăți Bulgariei de a trata ca în România dispozițiunile privitoare la navigațiune.

In orice caz, oficiile vamale bulgare au fost înștiințate să fie gata ca, după trecerea zilei de mîine, începînd de Duminică, să aplice un tarif urcat față de mărfurile turcești, în cazul cînd nu se va ajunge la o înțelegere.

Luni guvernul va cere Sobraniei un vot spre a lua măsuri de retorsiune și va da lămuriri asupra neînțelegerei turco bulgare, iar prin aceasta se va relua întreg complexul chestiunei.

Declarațiile lui Hedervary

Budapesta.—Corespondentul ziarului „Figaro" a intervievat pe primul ministru Khuen-Hedervary asupra delegațiunilor actuale.

La obiecțiunea corespondentului că bndgetul marinei a fost sporit, primul ministru a declarat că întărirea marinei e o necesitate inexorabilă Nu avem intențiunea de a ataca pe cineva. Cu patru vase „Dreadnought" nu putem avea asemenea planuri.

Corespondentul a obiectat că după părerea generală aceste vase sunt destinate pentru sprijinul Germaniei. Primul ministru a răspuns că coastele monarhiei au nevoe de sprijinul acestor vase, pentru cari se fac sacrificii atît de mari. Dacă am avea 8 vase „Dreadnought" am putea ceda 4

Primul ministru a mai declarat că sesiunea delegațiunilor actuale va dura probabil patru săptămîni. Despre o obstrucție din partea opoziției nu poate fi vorbă. Guvernul se simte mai tare ca nici odată.

SABINA FEUERSTEIN
RUBIN MÜHLBERG
LOGODIȚI
Iași
In locul ori-cărei alte înștiințări

D-tor G. SAVAGOIU
Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"
Consultațiuni pentru boale de ochi
de la 2—4 p. m.
IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

Lemne de foc
Fag, Carpen despicături, se vînd cu prețuri convenabile la depozitul D-lui
Isidor Bril
Șoseaua Moara de Foc No. 30
La cerere se trimete la domiciliu
Comenzile se pot adresa și prin poștă.

De vînzare
MOȘIA PETREȘTI din județul Iași pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întinderea 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.
A se adresa direct la D. I Buicliu strada Veche 26 Iași.

Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

Cezar Simionescu
AVOCAT
Strada Lascar Catargi No. 34.

1870 1882 1865 1896
Furnisori al Curței Imperiale Ruse
CEI MAI BUNI
ȘOȘONI și GALOȘI
din fabrica noastră cea mai veche și mai renumită din
ST. PETERSBURG
Marca
„TRIUNGHIU"
se vând în toate magasinele de Incălțăminte și Manufactur.
cu
Veritabili numai 1860 în „Triunghiu"
1860
T.P.A.P.M.
С.ПЕТЕРБУРГЪ
ТРЕУГОЛЬНИКЪ
Russian-American India Rubber Co.
„Trëugolnik" St. Petersburg
Sucursale: București, Strada Sărindar 22
Cele mai Inalte Recompense la toate Expozițiile:

1861 St. Petersbug	1872 Moscova	1896 Nijni-Nowgorc
1862 Londra	1873 Viena	1893 St. Petersburg
1865 Moscova	1887 Philadelphia	1893 Chicago
1867 Paris	1878 Paris	1900 Paris
1870 St Petersburg	1882 Moscova	

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

După ce se freacă bine, se invelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA“, înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER“.

MAŞINILE DE CUSUT
SINGER
auobţinut şi de astă dată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune
„Grand Prix“

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

BOURNE & Co. IAŞI
Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să se căsătorească
Cu o semi-orfană 18 ani, avînd 400,000 lei dotă ? numai domni eventual, şi fără avere, care n'au nici o piedică bine voiască a se adresa la
L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ᵉˢ, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. le mètre 0f30c.

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 = Iaşi
„Loteria Regatului Romin“
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 3-a Loteriei IXa
s'au pus în vânzare
Tragerea la
1 şi 3 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1209—Marți 18 Ianuarie 1911

Unde e forța morală ?

Vă amintiți de timpul, destul de recent de alt-fel, în care partidul d-lui Carp țipa în gura mare că n'are nevoie de norod; iar presa carpistă, că n'are nevoie de partid, de oare-ce d. Carp și grupul său are forța morală? Vă amintiți de acele vremuri legendare, dar proaspete în amintirea tuturor, în care mulțimea era împroșcată cu toate murdăriile de limbaj al fariseilor din jurul d-lui Carp?

Cît de îndepărtate par aceste timpuri de *eroică* atitudine a partidului conservator. Cum s'au schimbat vremile și oamenii! Unde e forța morală a conservatorilor de acum 3—4 luni? Pe valurile cărei gîrle mocirloase s'a dus entuziasmul lor înălțător de odinioară? Se vede că, venind la putere, și-au dat seama, nu de tăria lor, ci de slăbiciunea patentă, pe care toată lumea afară de ei, o vedea.

Căci, ce înseamnă 'această goană nebună ce au întreprins-o în cîștigarea de partizani? Ce înseamnă această operă de corupțiune scandaloasă ce încearcă să o facă de la venirea la putere? Și măcar, dacă ar putea prinde în cursă elementele mai selecte ale partidelor de opoziție. Dar nu; gunoiul, numai gunoiul îl culeg; căci cu măturoiul podarilor guvernului nu se poate strînge de cît gunoiul. Ast-fel că, nici măcar mulțimea, odioasă altădată, n'o pot aduna în jurul zdrențuitului steag al partidului d-lui Carp. La filfîirile disperate ale acestui steag numai gunoiul de pe strade și de prin mahalale se mai mișcă de ici-colo, răspunzînd timid strigărilor disperate ale proprietarilor forței morale de altădată.

Ce tristă, ce revoltătoare situație?

E tristă, pentru glorioșii și mîndrii pioneri de mai înainte ai d-lui Carp. Dînșii, cari înfruntau cu îndrăzneală furtunile vieții politice, disprețuind micile mizerii.

E revoltătoare, pentru opera de guvern a d-lui P. P. Carp, care a ținut, chiar de la început, să facă dovada nesincerității și inexperienții sale politice; a d-lui Carp, care se îngrașă gudurîndu-se îmbătat de plăcere la picioarele tronului milostiv.

Și crede șeful guvernului, că se va putea menține în această situație, că va guverna cu concursul murdar al guvernului? Ce copilărie! Dar dacă are această credință, de ce atunci întreaga serie de nelegiuiri ce a început-o? De ce violentările scandaloase a conștiinților, de ce arestările revoltătoare ale cetățenilor, de ce încălcările fățișe ale legilor? De ce?

Fiind-că d. Carp s'a convins că nu are forța morală; fiind-că d-sa își dă seamă, că gunoiul nu-i poate aduce nici un profit; dimpotrivă, îl compromite, dacă partidul său mai poate fi compromis cu ceva în țara asta. Lipsit de forța morală, supraîncărcat de tot ce e mai gunoi în țara aceasta, d. Carp se vede silit să recurgă la cele mai umilitoare combinațiuni electorale, la cele mai revoltătoare măsuri arbitrare.

Și nici aceasta nu-i vor ajuta.

Prigonirile și samavolniciile pot comprima conștiințile într'o țară cu regim despotic, într'un popor ignorant și inconștient. Intr'un stat constituțional însă, într'un popor deprins să trăiască în libertăți și drepturi constituționale, prigonirile și samavolniciile unui guvern, nu pot determina de cît disprețul public, și nu-i pot atrage de cît hotărîrea îndărătnică a corpului electoral de a-i aplica o lecție, care să l corige.

Și așa va păți guvernul conservator. Țara îi va da lecțiunea meritată, fără însă a-i mai da putința de a se corija, căci cu situațiunea aceasta, partidul d-lui Carp și d sa nu se va mai întâlni vre-odată. Și ori-cît de aspră și de dureroasă ar fi lecțiunea aceasta nimănui nu-i va părea rău, pentru că vina pedepsită va fi fost prea mare, spre a nu fi răsplătită cu toată asprimea.

Cu atît mai frumoasă și mai înălțătoare va fi lecțiunea aceasta, cu cît ea va fi aplicată tocmai pe temeiul drepturilor, rezultînd din legile atît de grav pălmuite de guvernul d-lui Carp. Să nu se creadă, că secretul votului este o legendă. Nu, secretul votului este o realitate, o realitate admirabilă și utilă. Promită cetățeanul ori-ce și ori-cui, dacă nu poate pălmui pe corupătorii săi, dar în cabina de vot, el este singur și stăpîn pe conștiința sa. Acolo el dă răspunsul necontrolat tuturor acelora cari caută să-l conrupă cu făgăduieli, amenințări, violentări.

Și răspunsul său liniștit, rece, dar foarte elocvent și tot pe atîta de usturător va pune la locurile lor pe toți fățarnicii, pe toți pigmeii forței morale, cari s'au dovedit a fi înșelătorii opiniei publice, trădătorii intereselor morale ale neamului întreg.

D. Carp și partidul său nu va putea guverna, pentru că în țara romînească—trebuie să se facă odată dovada aceasta—nu se poate guverna în contra voinții țării.

Alegerile generale ce bat la poarta celei mai apropiate vremi, vor fi momentul solemn al celei mai înălțătoare pilde pe care ni-o rezervă istoria contemporană a Romîniei. Se va face dovada, că în țara aceasta este o conștiință publică, este o voință populară, care nu se înclină cu umilință în fața nici unei voințe, ori-cît de superioară, de suverană și de intangibilă ar fi.

Mai presus de toate este voința poporului.

CARTELUL MORAL

Naționaliștii au ținut ieri o întrunire publică în Iași. Asupra calității discursurilor, asupra auditorului select, care a ascultat pe domnii Iorga, Cuza—singurii oratori ai întrunirei—este de prisos să insistăm.

La întrunirile naționaliste se înjură, în revistele lor se înjură la cursurile lor universitare—se înjură.

Și ieri s'a înjurat. A înjurat numai d. Cuza—fiind—că celalalt, d. Iorga, s'a restrîns a citi programul, apărut acum un an.

Injurăturile de ieri ca și aspectul sălei au lămurit o situație: domnii Iorga și Cuza sunt în cartel cu guvernul. Sala a fost umplută de polițiști, pe scenă erau fruntași ai carpismului; domnii Stamatiu și Orest Panu—o vorbă rea n'a fost spusă la adresa guvernului, tot discursul d-lui Cuza n'a fost de cît un șir nesfîrșit de aberații la adresa takismului.

Guvernul s'a vîndut d-lui Iorga și el guvernului. Guvernul a lasat locuri libere pentru d-nii Iorga și Cuza, iar aceștia de și purtători trufași ai steagului naționalismului, n'au găsit să amintească numele d-lui Carp, cel mai aprig susținător al chestiei evreești, nici al d-lui Arion, avocatul rabinilor de la Iași, nici al d-lui Lahovari, care a zis că o țară care are de profesor pe d. Cuza, ie o țară nenorocită.

Iată cinstea naționaliștilor! Să ne înjure pe noi, fără motiv, fără bază, și să treacă peste un guvern ca acesta de astăzi, să treacă peste d. Carp, care l'a dat afară din partid pe d. Cuza, peste d. Carp, care acum 4 ani, dăduse ordin telegrafic la Iași ca junimiștii să voteze pentru candidatul liberal, numai să împedice alegerea d-lui Cuza.

Acum și-au căzut în brațe. Guvernul d-lui Carp, poliția d-sale, agenții d-sale, susțin pe domnii Cuza și Iorga și aceștia, înjurînd takismul, susțin pe d. Carp.

Din partea cui imoralitatea este mai mare? Mai puțin din partea naționaliștilor, cari cu propriile lor forțe, nu s'ar putea alege nici odată, de cît din partea lui Carp, care, la bătrînețe, în mania de a guverna, se svîrcolește și înnoată în glod.

„INFAMUL CARTEL"

Junimiștii exploatează carteiul nostru cu liberalii—pe temă morală. Asemenea temă ei n'ar trebui s'o atingă. Femeile răle obișnuesc să se îndoiască de cinstea celor cinstite, ca să nu se vorbească de necinstea lor—a celor necinstite.

Noi suntem în cartel electoral cu liberalii, în cartel opoziția cu opoziția. Ori unde se obișnuesc asemenea carteluri și ori unde se iveste un guvern anticonstituțional, unirea opoziției devine, în mod firesc, necesară.

Ne-am unit cu liberalii și ei cu noi, fără a șterge ceva din trecut, fără angajament asupra viitorului. Ce s'a zis și s'a scris despre ei din partea noastră și ce-au zis și scris ei contra noastră, rămîne în picioare, fără regret, fără retractare.

Guvernul actual este o sfidare aruncată țării, guvernul actual urmărește îngenunchiarea ei—și ca s'o răzbunăm de sfidare și s'o păzim de tentativa de a o îngenunchia—ne-am unit, opoziție cu opoziție—și am făcut ceea ce trebuiam să facem: un act de datorie.

După ce, cu puteri unite, vom fi zdrobit dușmanul, vom reîntra, fie-care partid, în apele noastre și vom redeveni adversarii de ieri.

Iată rostul opoziției unite contra guvernului Carp, contra guvernului care a fost numit cu simplu decret regal.

Dar de ce țipă junimiștii că acest cartel ar fi infam și imoral? Junimiștii au stat cartelați cu guvernul liberal din Martie 1907 și pînă în Aprilie 1910. Cartel între guvern și opoziție, cel mai infam, cel mai imoral din carteluri.

Opoziția este elementul de controlarea guvernului, cum în viața de toate zilele poliția este controlarea pazei publice. Dacă opoziția se face una cu guvernul—cine mai controlează actele acestuia?

Și n'a fost pe degeaba. Opoziția junimistă, ca să dea bună pace guvernului, s'a ales în parlament cu concursul poliției; în toate slujbele mari, la consiliile superioare, în magistratură, în funcții de inspectori agricoli, au fost numiți junimiști, de guvernul Brătianu.

Singur partidul democrat a dus lupta contra acelui guvern și de aceea a trebuit să suportăm și opoziția guvernului și opoziția opoziției junimiste, care ambele ne tratăn de „partid de pirați"—iar noi am reușit, în alegeri parțiale, să învingem și pe unii și pe celalți.

Dar asanatorii de moravuri, străjerii moralei, au propus, la putere fiind, să facă cartel cu noi, să facă unire cu liberalii, au propus chiar o promiscuitate politico-electorală fără pereche: cartel cu ambele opoziții, adică suprimarea alegerilor.

Insuși șeful junimiștilor, d. Carp, a fost eroicul herald, care a mers la d. Brătianu să i ofere acest exemplu de poligamie politică: „dau 55 locuri opoziției, propuse d. Carp, ca să facem un simulacru de alegere".

Prin urmare: după ce trei ani au convietuit în căsătorie sălbatecă cu guvernul liberal, trăgind profituri imorale, junimiștii, chemați la putere, voiau să facă ei, la rîndul lor, cartel de la guvern la opoziții, cu ambele opoziții.

Și acești infirmi politici, vorbesc cu rușine de un cartel logic și patriotic al opoziției contra unui guvern neconstituțional.

Încă un caracter

— Domnul șpițer Gregoriade —

Asanatorii de moravuri țin larg deschise porțile ce duc spre iarmarocul de conștiinți. Sub înaltul patronaj al bătrînului „om cinstit", continuă, cu mult brio, negoțul politic de carne vie.

Asemenea speculanților abjecți, cari fac, în țară la noi; cumpărături, prin smomeli și prin promisiuni, de fete și femei, cari sunt exportate pentru anumite nevoi sociale, în Turcia, în Egipet și în America de Sud, partidul politic din România. care s'a coborît, ci-că, din Parnas, din Olimp, care, în fine, a descălicat de pe Pegas, face comerț politic, de carne vie, cumpărări de conștiinți pe bani, pe slujbe, pe ușurări de gheșefturi—și cum pescuiesc cîte o prostituată politică, cum face din cumpărătura ei un mare eveniment politic, iar prostituata devine un caracter.

Călători politici și negutitori politici nu sunt piese nouă în viața noastră politică. Nici caractere mîrșave n'au fost inventate acum în urmă.

Dar pînă acum, negutitorii treceau din un partid în altul, în chip mai rar și mai discret. Și trecerea lor nu constituia un eveniment politic, cînd era evident că s'a făcut pe vînzare — cumpărare.

De la noi la carpiști n'a trecut picior de om înainte de a veni carpiștii la putere.

Fiind-că, fără de putere, nu era tarabă și fără de dînsa nu erau clienți. Și acei, cari s'au făcut carpiști, acum în urmă, și acei cari se vor mai face, s'au vîndut toți, au fost cumpărați toți.

Am dori să ni se citeze un caz, unul singur, al unui takist, care s'a scurs spre partidul d-lui Carp, din dragoste pentru el, din admirație pentru „programul" său.

Cine mituește este un ticălos, ca și acel care primește. Și toți cari s'au vîndut partidului de la putere—din fericire puțini la număr—s'au dovedit a fi simple prostituate politice, pe cari asanatorii le-au pescuit și le-au dus la otelurile junimiștilor.

Și d. Gregoriade de la Bîrlad s'a prefăcut, peste noapte, în caracter junimist. Domnul Gregoriade fusese junimist și trecuse la noi. Trecuse cinstit, pe gratis, fiind-că noi n'avem hală de de vechituri, ca să facem trampe, nici n'am fost la putere.

Vin junimiștii la guvern. D. Gregoriade rămîne la noi, ia parte la toate consfătuirile și se lasă desemnat candidat takist în viitoarele alegeri.

Afaceri profesionale duc pe Gregoriade la București. Pe calea Victoriei se întîlnește cu d. Marghiloman. Acesta îl pistuește și întră într'o stradă laterală. Gregoriade după el.

— Ei ce zici, îl întreabă Marghiloman?

— Ce-mi dai?

După trei zile unul a dat celuilalt: Gregoriade s'a vîndut, Marghiloman a cumpărat.

Comerț de carne vie. In toată forma. Intr'o formă ne mai pomenită: cu banii statului, cu slujbele țării, cu demnitățile României.

In ce hal de decadență ne-a adus guvernul personal al Palatului.

DIN ALE ZILEI

Domnul Al. G. Ciureanu, cel mai proaspăt intelectual, publică o maximă: „omul e partidul."

Curat așa. Domnul Ciureanu fiind om, este partidul d lui Carp.

= Domnul I. Stamatiu a fost numit, în fine, într'un post teatral: a fost numit reprezentant al guvernului Carp, pe scena teatrului Pastia din Iași, la întrunirile naționaliste.

= Domnul P. Th. Gîdei de la Huși, a trecut la carpiști, pe diverse considerente. Cel mai însemnat considerent este acesta: „văzînd școala de demnitate ce se face"...

D. Gîdei s'a lăsat gîdilat de demnitate și a trecut la asanatorii de moravuri.

= Ofițerul de sergenți Speranță Fridolin, a demisionat, fiind-că prefectul n'avea nici o speranță în el.

OAMENI ȘI LUCRURI

MUZICA VÂNTULUI

Nici-odată nu mi s'a părut vîntul mai eloquent și mai suggestiv ca în dimineața de eri. M'am întîmplat în una din cele mai izolate colțuri ale orașului în oara cînd viscolul șuiera mai cu furie. Imi rămăsese în auz frînturi de melodii frumoase; mă obsedau ecouri de cîntece prinse în concertul unei orchestre în atmosfera unei splendide săli, plină de lume și de lumini,—sclipitoare de tot felul de străluciri, începînd cu acea a ochilor și sfîrșind cu acea a briliantelor. Cînd mă aflai însă piept la piept cu vîntul, singur cu dînsul, cum s'ar încăiera doi dușmani într'un pustiu mi-am dat seama cît sunt de slabe și de efemere ecourile acelor armonii — față cu vigoarea sunetelor nenumărate pe care le evocă acea stranie mișcare a aerului,—vîntul lui Ianuarie..

Oare nu de la *natură* a împrumutat *arta* întreaga ei gamă de sunete? Posedă ea oare mijloace diferite și în afară de ceea ce ne oferă natura, atît de bogată în simplicitatea ei?

Ați ascultat vr'odată vîntul cînd șuieră, iarna,—în diminețile geroase, ori în serile tîrzii? Atunci ați putut descoperi în zgomotele lui—toate armoniile, de la cele mai gingașe pînă la cele mai violente.

Cîndva, într'un colț al lumei a răsunat un plîns ori un hohotit de rîs. Putea fi gemătul tragic al rătăcitorului Lear din fantazia shakespeareană ori numai un scîncet de copil nevinovat.

Toate răsunetele lor însă le a adunat și le-a păstrat firea în aer în văzduhul fără margini și acum vîntul le reînvie și le reîntrupează; a vibrat cîndva o simțire pe struna unei vioare,—a plutit cînd-va în spațiu un toxin care cheamă la rugăciune ori la rezvrătire —toate se regăsesc, după ori cîtă trecere de vreme, în același șuier al vîntului.

El nu e ordonat ca sunetele muzicei noastre artificiale. Dar tocmai în dezordine stă puterea lui; în lipsa de șir și de artificii stă armonia lui; în nebunia lui—stă ritmul care subjugă prin bogăția și desăvîrșirea lui,— muzică mai trainică de cît a nemuritorului Wagner care a izbutit doară să imiteze natura în manifestările ei violente și vijelioase ceva mai mult de cît alții.

In muzica vîntului e și frăgezimea hucegelor și maiestatea munților și concertul codrilor și urletul mării și tăcerea înălțimilor senine și mugetul fiarelor și plînsul dorului și chemările dragostei și blestemele suferinței nedrepte; tot și nimic; e clipa trecătoare și e veșnicia care nu piere. Dar pentru a le discerne toate aceste, trebuie să te afli singur în tovărășia lui, luptînd cu bătaia lui biciuitoare, atunci cînd în auz îți răsună ecourile unor cîntări ,melodioase prinse în zgomotul frivol al unei nopți albe..

Rodion

CEL DIN URMĂ ARTICOL AL CONTELUI TOLSTOI

In jurul vieței și mai cu seamă în jurul morții lui Lew Tolstoi nu s'a făcut și nu se va face prea curînd—tăcere. E încunjurată de atîta mister existența marelui scriitor; e atît de plină de peripeții originale fuga, dispariția lui din Yasnaia-Poliana, încît imaginația cronicarilor nu poate renunța de a broda tot felul de povestiri mai mult ori mai puțin autentice asupra figurii, activității și sfîrșitului lui Lew Tolstoi.

Iar atunci cînd străinii dau uitării bogata tragedie tolstoiană,—intervin însuși urmașii scriitorului, cu frecventele lor neînțelegeri pentru a mai ținea lumea în curent și a întîrzia momentul liniștei bine-venite,—bine-venită mai cu seamă pentru a se putea așeza cu o oară mai înainte figura ilustrului romancier și filosof în cadrul celebrității obiective pe care o merită.

*

Unul din fiii lui Tolstoi, de curînd reîntors la Paris, a reînceput campania în contra d-rului Tschetkov și a altor devotați ai lui Lev Nicolaevitch Tolstoi declarîndu-i „răspunzători de fuga lui și de moartea lui prematură".

Vorbind de acele învinuiri, criticul rus E. Semenof spune că acei cari acuză astfel „nu văd, nenorociții, că prin acele învinuiri ei ar micșura, nenorociții, marea figură, devenită istorică,—dacă ar putea să fie micșurată. Ei nu înțeleg ori se prefac a nu înțelege că acele acuzațiuni, pe vremea care domnește acum în politica Rusiei, pot produce mari neajunsuri acelora contra cărora sunt îndreptate".

In același articol—publicat în „Mercure de France"—Semenof stabilește că era mai veche de cum se credea dorința lui Tolstoi de a-și părăsi casa și familia. Ca dovadă citează o scrisoare trimisă de marele romancier unui țăran dintre devotații lui și care sună:

Mikail Petrovitsch!

Referindu mă la cele ce-ți spuneam înainte de plecarea d-tale, te rog de cele următoare: dacă ar fi ca într'adevăr să vin între voi, n'ai putea să-mi găsești în satul d-tale o mică colibioară, retrasă și caldă, așa ca să nu te supăr pe d-ta și familia d-tale decît un foarte scurt timp? Te înștiințez odată cu aceasta, că dacă va fi să ți depeșez, n'o să iscălesc numele meu, ci T. Nicolaef. In așteptarea răspunsului d-tale, îți strîng mîna. Nu uita că toate aceste trebuie să rămînă știute numai de d-ta singur.

Lev Tolstoi

E o scrisoare care nu are nevoie de comentarii.

*

Intr'o notiță publicată în ultimul număr al „Opiniei" s'a vorbit despre unele lucrări postume ale lui Tolstoi. Intre aceste se află o comedie în două acte, o satiră contra alcoolului, scrisă în Mai 1910 și avînd cele mai înalte însușiri literare, după cît se spune.

Dar cea de pe urmă lucrare a celebrului scriitor e de natură socială, politică,—un articol intitulat „Mijlocul real" și avînd ca temă pedeapsa cu moartea—în Rusia.

Iată articolul în întregime, după cum îl dă Semenof în „Mercure de France":

„E clar că aş fi mulţumit să fac tot ce îmi stă în putinţă în contra acelui rău care se simte aşa de tare şi aşa de dureros la oamenii cei mai buni ai epocei noastre.

Socot însă că în vremea noastră, spre a duce o adevărată luptă în contra pedepsei cu moarte, nu trebuie să înfundăm uşi deschise, nu trebue să rostim indignarea noastră contra imoralităţei cruzimei şi non-sensului pedepsei capitale, căci ori ce om sincer şi gînditor, cunoscînd din copilărie a şasea poruncă, n'are nevoe să i-se explice non sensul şi imoralitatea pedepsei cu moartea. Descrierile grozăveniilor ei nu sunt nici ele necesare; asemenea descrieri pot influenţa cu succes numai asupra călăilor însuşi; oamenii vor primi mai greu aceste slujbe şi guvernul va fi nevoit a le plăti mai gras.

Cred dară că nu e necesară rostirea indignării împotriva asasinatului semenului său, nici încercarea de a propaga oroarea de pedepse, — dar ceva cu totul diferit.

Cum foarte bine spune Kant, „sunt greşeli cari nu se pot combate. Ce trebuie să se dee acelui care se înşală cunoştinţe care să l lumineze — şi atunci eroarea va dispărea de la sine". Cari sunt dar cunoştinţele trebuitoare inteligenţei omeneşti asupra necesităţii, utilităţii ori dreptăţii pedepsei cu moarte — şi ce trebue ca greşala să dispară?

După mine — e numai una: a cunoaşte ceea ce este omul, legătura lui cu lumea care-l înconjoară sau ceea ce revine la tot acelaş lucru, cari sunt scopurile omului şi ce poate şi trebue să facă fie-care om, pentru a exprima toată măsura indignărei împotriva asasinatului semenului şi — mai cu seamă — ce nu poate şi nu trebue să facă. Astfel că, dacă e vorba de a lupta contra pedepsei cu moartea se cere numai să convingem pe fie care om, mai ales pe şefii călăilor şi pe acei care-i susţin şi cari cred, din greşală, că mulţumită pedepsei capitale ei îşi păstrează situaţiunea lor. Trebue să întipărim fie cărui om în parte acea cunoştinţă care-l poate mîntui de greşala lui.

Ştiu că o asemenea întreprindere nu e uşoară. Acei cari susţin şi aprobă pe călăi simţesc prin instinctul de conservare că o asemenea convingere răspîndită fiind, va face cu neputinţă salvarea situaţiunii la cari ţin atît de mult. De aceea nu numai că nu-şi asimilează o asemenea convingere, dar încă se străduesc prin toate mijloacele să ascundă oamenilor acele cunoştinţe dîndu-le un alt înţeles şi supunînd pe acei, cari le împrăştie la tot felul de lipsuri şi de suferinţi.

Dacă dară vroim să suprimăm de fapt eroarea pedepsei cu moartea şi dacă, mai cu seamă, posedăm argumentul care distruge această eroare, atunci, în contra tuturor ameninţărilor, obstacolelor şi suferinţelor, suntem datori să comunicăm oamenilor acea putere de convingere, pentru că aci este singurul mijloc real de a lupta cu izbîndă".

Lew Tolstoi a dictat o parte a articolului de mai sus în ajunul fugei sale, a doua parte în timpul boalei; s'a ocupat de publicarea şi răspîndirea lui, cu acea tărie de voinţă pe care o dă ultima licărire şi — convingerea că rosteşte povaţa cea din urmă, — că înghină cîntecul lebedei...

As.

În jurul cartelului

— Dintru'un discurs al d-lui Take Ionescu, rostit la Bucureşti —

Fiindcă e vorba de cartel astăseară, d-lor, dacă aţi şti cum mă asasinează ei de doi ani şi jumătate cu ideea aceasta, că atunci cînd ar veni la guvern ar avea pe liberali să-i susţină; de doi ani şi jumătate făceau să se audă în sfere de unde se iau hotărîrile, că chemarea noastră la guvern ar fi turburare, pentru că celelalte două partide s'ar pune în contra guvernului, iar chemarea lor la putere ar fi linişte şi concordie, ca să întrebuinţez cuvintele cunoscute, pentru că liberalii îi vor susţine la guvern, precum ei au susţinut pe liberali la guvern. Au uitat însă că ceea ce poate să facă un partid minuscul, fără rădăcini care se întinde dela Jokey-Club, maximum, maximum până de vale la Teatrul Leon Popescu (rîsete), nu poate să o facă un partid ca partidul liberal, care chiar dacă a avut momentele lui de suferinţă, nu poate să se pună în alegeri sub protecţiunea d-lui Carp. Nu se poate, sunt imposibilităţile morale! Eu n'am avut nici o învoială cu nimeni, dar eram forte rece şi liniştit. Intrebaţi pe prietenii cu care vorbeam, dacă nu eram liniştit. Dar d-lor, să vă spun mai mult, chiar dacă aşi fi crezut vreodată că s'ar fi unit, două partide, trei partide, cinci partide contra noastră, tot n'aşi fi văzut decît un drum, drumul drept, şi noi am mers pe drumul drept. (Aplauze prelungite, ovaţiuni).

Cum, d-lor, să guvernez cu susţinut de opoziţiune? Se poate aceasta? Adică mîinele mele să mi fie legate nu de cumineniia mea, dar de menajarea opoziţiunei? Ce concepţie este aceasta? Dar cine ar primi, afară de d. Carp guvernul în aseminea condiţiuni?

Dar cealaltă comedie, să se ducă la şeful liberalilor să-i propună 55 de locuri în Cameră şi în Senat pentru ei şi pentru noi? Ştiţi că fostul prim-ministru le-a răspuns: bine, pentru ai mei vei sta să vorbeşti cu mine, dar pentru ceilalţi vorbeşte cu Take Ionescu, de ce să vorbeşti cu mine? Şi i-a spus: nu 55 de locuri, d le Carp, dar nici toată Cameră, nici tot Senatul nu se poate. (Aplauze).

Dar ce concepţie este aceasta, a guvernului? Nu este destul că guvernul numeşte deputaţii majorităţei după socoteala lui, să-i numească şi pe ai opoziţiunei? Ce socoteală este aceasta?

Mi-aduc aminte că în toamna lui 1907, era o alegere partlală la Severin, unde de sigur, amicul nostru Grigore Constantinescu ar fi învins dar ne aflam în partidul atunci fuzionat şi era între noi un om care dorea să se aleagă undeva. Şi atunci d-lor, ştiţi ce tocmeală s'a făcut între şeful meu de atunci, d. Carp şi între guvernul liberal? Noi să nu punem candidaturi la Severin, unde eram tari ca opoziţiune, şi guvernul să ne miluiască cu Delavrancea. Şi aşa s'a făcut treaba. Bietul Grigore Constantinescu nu şi-a pus candidatura, şi pe Delavrancea l'a ales d. Săveanu care miroase acuma fiind în cartel cu noi, dar care era opoponax cînd alegea pe d. Delavrancea. (Rîsete).

Acestea sunt concepţiunile d-lui Carp despre politica ţării, şi credeţi mă pe mine, că deosebirea adîncă între ei şi noi, tot aci trebue căutată.

Ce concepţiune este aceasta, că alegerile nu sunt de cît o formalitate, cum este sfeştania la fie care ceremonie! Dar aceea se face în numele lui Dumnezeu, pe cînd aceasta se face în numele dracului! (Rîsete).

Acesta e lucru cuminte? Acesta este lucru sănătos?

Dar atunci pentru ce Cameră şi Senat? Dacă Regele alege guvernul şi pe cine vrea, nu este aşa? Şi guvernul alege pe cine vrea, în majoritate şi în opoziţiune, nu este mai bine atunci să desfiinţăm aceşti funcţionari inutili, deputaţii şi senatorii şi să rămînă cu slujbaşii ceilalţi, să nu i mai încurce senatorii şi deputaţii cu influenţele lor?

Concepţiunea mea e tocmai cealaltă, şi să ştiu că mor cu concepţia mea, cum am avut onoarea să spun şi altora, eu somn nu voiu mai şti ce este, eu foame nu voiu mai simţi, eu nici un alt gînd nu voiu mai avea, pînă cînd nu voiu desfiinţa această concepţiune.

Litere-Ştiinţe-Arte

Degringoladă.— Melodrama „Faust" anunţată pentru matineul de eri, Duminecă, nu s'a mai dat. Un anunciu impovrizat vestia publicul că doi artişti s'au îmbolnăvit şi spectacolul se amînă.

Pentru aseară în locul piesei „Narcis" —anunţată mai acum cîteva zile—s'a afişat „Sulivan". Ne aşteptăm la o reluare a lui Kean—pentru ca d. State Dragomir să-şi epuizeze întreg repertoriul de piese puţin atrăgătoare şi astfel stagiunea începută sub auspicii favorabile să se termine prin o serie de seri plicticoase, dar cu triumful unei anumite politici teatrale.

Directorul teatrului se află bolnav, în congediu la Fălticeni. Doi artişti sunt bolnavi de asemenea. Suntem în plină epidemie de influenţă. Dar se pare că influenţa crescîndă a d-lui Dragomir se arată în toate acele schimbări de spectacole. Evident, cînd un artist vine la *putere*,—efectul se simte şi în alcătuirea repertoriului şi în relaţiunile lui ce scena, ori cu camarazii. Dar consecinţele vor fi funeste instituţiunii şi oarecari acte de autoritate se impun pentru a se evita o degringoladă completă în ultima lună a stagiunii.

*

A apărut „Sănătatea" anul al X, No. 22 cu un sumar bogat de articole, actualităţi, ilustraţiuni. Cuprinde suplimentul: „Viaţa fericită" cu numeroase bucăţi literare şi amuzante.

*

Ideea lui Remy de Gourmont că femeile franceze pot să şi mulţumească dorinţa de a deveni academiciane numai creind o Academie a lor proprie pare că se va realiza. E vorba de a se intemeia o instituţie la fel cu Academia oficială, cuprinzînd tot 40 de locuri pentru care cele 40 de membre vor fi alese prin votul membrilor celor cinci academii. Mai tîrziu locurile devenite vacante vor fi ocupate prin votul femeilor academiciane.

*

Acelora dintre iubitorii de artă subtilă cari au admirat la una din expoziţiile de mai anii trecuţi, a pictorului Gropeanu, cîte-va tablouri de Carrière, —le recomandăm volumulapărut de curînd întitulat *Eugène Carrière* de Gabriel Séailles, prietenul marelui artist şi cunoscutul estet. Volumul e admirabil editat, cu o copertă ilustrată şi cu opt tototipii hors-textes (Armand Colin. Paris. 3.50 frs). E o încercare de biografie psihologică de mare interes, cînd e vorba mai ales de un prototip al artistului, cum a fost Eugène Carrière.

*

Lunea trecută s'a inaugurat la Comedia Franceză, bustul lui Coquelin aîné, datorit sculptorului Maillard.

*

— In curînd se va comemora la Paris cinquantenarul lui Henri Murger şi mulţi se întreabă încă, care-i origina autorului acelor *„Scènes de la vie de bohême"* traduse mai an în limba noastră. Numele de Murger, a părut unora cam germanic şi de oarece tatăl scriitorului era croitor şi portar, s'a acreditat legenda acestei origini. Un cercetător Miquet într'o operă asupra: „Familiilor emigranţilor savoyarzi stabiliţi în Franţa în 1860", dovedeşte cu documente că Murger era savoyard. Numele său e comun în Savoya, unde însemnează „grămadă de pietre" şi nu trebue de loc pronunţat nemţeşte.

*

„Noua Revistă Romînă" anunţă că la sfîrşitul lunei se va juca la teatrul naţional din Bucureşti piesa „Păr de Lup" a d lui Rădulescu Motru, în 4 acte.

*

STRUNA ZILEI

ECONOMIE

Candidaţii guvernului ospătează colegiul al doilea cu slănină, saleam şi băutură prin mahalale Iaşului.

Ziarele.

Dintre candidaţi—Liatris
Ştiu c'o duce foarte bine:
Credincios patridei *sale*
Ţiri dă numai şi... masline..

INFORMAŢII

❑ **C. f. r.**—Direcţia generală a c. f. r. a făcut cunoscut organelor serviciilor de întreţinere, că plăţile lucrătorilor pe linii, se vor face de către casierii plătitori ai diviziilor de întreţinere numai cu drezinele şi cu trenurile de marfă, iar în caz de vreme rea şi înzăpădire, plata lucrătorilor se va face în un vagon de manipulaţie cu soba, ce se va ataşa la trenurile mixte şi de persoane.

— Printr'un alt ordin, direcţia face cunoscut că pe viitor, în caz de căutare în spital pentru răniri dohîndite în serviciu, nu se vor plăti salariile întregi, de cît acelora care sunt căutaţi la spitale şi numai pentru timpul căutărei lor în spital.

— Aseară trenul de Bucureşti, a sosit cu o întîrziere de 25 de minute

❑ Colegiul electoral al comunei Poeni a fost convocat pentru ziua de 6 Februarie, spre a proceda la alegerea noului consiliu comunal.

❑ Se ştie că d. agregat Şumuleanu, a cerut să fie numit profesor definitiv de Chimie Biologică la Fac. de Medicină din Iaşi.

Legea e categorică în această privinţă, cerînd candidatului să prezinte lucrări originale în specialitatea pentru care vrea să fie abilitat.

D. Şumuleanu a ştiut să înlăture aceste formalităţi şi, în şedinţa consiliului Facultăţii, la care au luat parte numai 7 profesori, s'a instituit, ca raportor, o persoană absolut incompetentă.

S'a dresat un proces-verbal, care să fie înmînat Senatului Universitar spre aprobare.

Nu se ştie, însă, prin ce minune, acest proces-verbal—nefavorabil d-rului Şumuleanu—a fost înlocuit cu un altul.

Intrebăm pe d. Decan, cum se explică schimbarea şi cine a făcut'o. Ar fi trist, ca d. Şumuleanu, să fie consacrat, titular al unei catedre fără nici o lucrare originală în această specialitate.

De altfel chiar numirea d-sale ca agregat a fost un fapt unic în analele învăţămîntului nostru universitar.

Numirea sa de agregat s'a făcut numai cu avizul unei singure Universităţi, căci Universitatea din Bucureşti, opinase contra.

E trist să se întroneze în Universitate un asemenea sistem de recrutare a profesorilor.

❑ Ni se spune că la unele şcoli primare nu se încălzesc în deajuns clasele, aşa că bieţii copii tremură de frig.

Ar fi bine să se ia măsuri, mai ales acum cînd bîntuie atîtea epidemii.

❑ Poliţia va organiza zilele acestea o agapă pentru funcţionarii administraţiei financiare şi ai primăriei.

❑ La comandamentul corpului IV de armată a sosit ieri un nou ordin ministerial relativ la oprirea ofiţerilor de la vot.

Noul ordin opreşte de la vot şi gradele inferioare şi pe voluntarii bacalaureaţi şi cere să se pună în vederea militarilor, că n'au voe să se preumble, în ziua de alegeri, d'inaintea localurilor de vot, nici macar să treacă pe acolo.

❑ Astă zi s'a oficiat, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Vulpe (Sf. Antonie), din strada Sărărie.

Sîmbătă 22 Ianuarie
SE VA JUCA
NECUNOSCUTA
(LA FEMME X...)
BENEFICIUL
PENEL & PELLA

❑ D. Iuster, preşedintele clubului „Concordia" din localitate, a donat spitalului de copii „Caritatea", cu ocazia anului nou, 300 lei din partea clubului, pentru care epitropia spitalului îi adresează mulţumiri.

D. S. Kahanes Nachfolger a donat, cu aceiaşi ocazie, 80 metri de stofă.

❑ D. căpitan Gh. A. Stavrat, comandantul companiei de jandarmi din judeţul Suceava, a fost mutat la judeţul Vlaşca.

❑ Mîine se vor plăti la administraţia financiară, pensiile civile şi militare, pe luna Ianuarie.

❑ Abia eri au fost restabilite o parte din firele telefonice, eare au fost deranjate din cauza vîntului din ultimile zile.

Comunicaţia cu unele comuni, care era întreruptă, s'a restabilit.

❑ In judeţul Roman şi în judeţul Suceava a căzut alaltă-eri o mare cantitate de zapadă.

Prin unele părţi s'a aşezat zapadă de aproape un metru.

❑ Debitele Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă Onor Public că deşi timpul s'a schimbat, fiind ger şi viscol avînd în vedere eftenirea traiului, contrar obiceiului pieţei, în loc de urcare a preţurilor, le-a coborît la toate produsele.

Atragem atenţia asupra tabloului de preţuri.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie că cunoscutul romîn Ştefan Repta, fotul director la liceul din Suceava, consilier guvernial, a încetat din viaţă Sîmbătă.

❑ Sîmbătă noaptea femeia, Elena Tufescu, din strada Nicoriţă, a încercat să se sinucidă, turnîndu-şi gaz peste corp şi apoi dîndu-şi foc La ţipetele desperate ale numitei, au alergat vecinei cari reuşiră să stingă flăcările de pe ea, iar în urmă a transportat-o la spitalul sf. Spiridon.

❑ Numitul Ion Zaharia aflîndu-se la nunta lui C. Vasile din soşeaua Moara de foc No. 17, trăgînd un foc de puşcă, ţeava armei a plesnit, iar încărcătura l'a rănit la mînă.

A fost dus la spitalul sf. Spiridon.

❑ Consiliul de război care se va ţinea şedinţa în zilele de 26, 27, 28 şi 29 Ianuarie, va fi compus ast-fel: preşedinte d. colonel Cerchez; membri d-nii maiori Gheleme, Herescu şi căpitanii Neculau şi Ioaniţiu.

❑ Preoţii din localitate şi din judeţ, se vor întruni Duminică 23 Ianuarie, în cerc preoţesc, la societăţei „Ocrotirea".

Se va discuta asupra mijloacelor trebuitoare preotului orăşenesc pentru reînvierea religioasă cu care se mîndrea poporul în trecut.

❑ Eri dimineaţă, locuitorul Ion Pitaru de loc din Codăeşti, judeţul Vaslui, pe cînd venea spre Iaşi, a fost întîmpinat pe şoşoaua naţională de mai mulţi indivizi, care după ce l'au maltratat grav, l'au jefuit de o sumă de bani ce o avea asupra sa.

Fiind găsit de nişte trecători, a fost luat cu ei şi adus la spitalul sf. Spiridon din Iaşi.

❑ Alaltăeri noapte, Dumitru Pădure păzitor de noapte la casieria comunală s'a sinucis strangulîndu-se de o grindă din tinda casei. Soţia sa care nu era acasă, cînd s'a reîntors l'a găsit strangulat. Avizîndu-se autorităţile, a sosit la faţa locului d. comisar Argintoianu, care a făcut primele cercetări

In urmă a avizat şi parchetul.

Cauza sinuciderii e o boală incurabilă, de care suferea nenorocitul.

❑ D. Stef. Demetrescu, avocat şi proprietar din Bucureşti, s'a înscris în partidul conservator-democrat.

❑ **Asociaţia generală a artiştilor.**— Eri la orele 10 a. m., a avut loc la şcoala de Belle-Arte, întrunirea comitetului asociaţiei generale a artiştilor.

Au luat parte d-nii: Em. P. Bardasare, Iulius Reinicke, A. D. Atanasiu, Alex. Aurescu, dr. St. Possa şi Gh. V. Bottez-Gordon.

S'a hotărît reînceperea activităţei asociaţiei.

D. dr. Possa expune modul de acţiune, pentru realizarea casei artiştilor şi propune o acţiune comună.

Comitetul admite propunerea. In şedinţa viitoare, care va avea loc Vineri 21 Ianuarie, se va acorda proectul de statut al casei artiştilor cu statutul asociaţiei.

Tot în şedinţa viitoare, comitetul va face darea de samă şi va alege noul comitet, după care se va modifica statutul.

D. Aurescu a propus pe d. dr. Possa ca membru activ, şi este admis cu unanimitate.

❑ In astă-seară se începe la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, un program absolut nou, care cuprinde între altele: „Pentru onoarea părintelui", duioasa dramă a cassei Pathé Frères; Micul plugar, tablou mişcător; Minunile naturei, superb tablou după natură.

Foarte interesant şi foarte instructiv e „şcoala de mateloţi în Anglia", după natură; Cei doui amorezaţi, comedie a casei Pathé-Frères.

„Eşarpa compromiţătoare", este titlul unei senzaţionale drame.

Extrem de hazliu, e „Prince vrea să intinerească" ca şi frumoasa comedie „Cum se îmblînzesc nevestele rele", etc. etc.

Muzica regimentului 13 Ştefan cel Mare.

❑ Duminică 16 Ianuarie, a încetat din viaţă în spitalul Paşcanu din localitate, unul dintre cei mai vechi şi bun maşinist tipograf, Nicu Gheorghe.

Defunctul a fost pe vremuri preşedinte al societăţei tipografilor şi membru în toate comitetele ce s'au succedat pînă în prezent.

Inmormîntarea va avea loc Marţi 18 Ianuarie, ora 4, la cimitirul Eternitatea.

Corpul tipografic va asista în corpore cu drapelul societăţei „Unirea", precum şi membrii corporaţiei „Progresul".

❑ La cursul ne adulţi al societăţei „Vulturul", care se ţine în localul şcoalei primare „V. Adamachi", d. A. D. Atanasiu, profesor de desemn, a ţinut o frumoasă lecţie asupra însemnătăţei desemnului în viaţa privată, în şcoală şi în meserii şi industrie.

Pînă acum s'au înscris la acest curs de adulţi 82 de elevi. Se mai primesc înscrieri pînă la sfîrşitul lunei aceştia.

Duminica viitoare, d. Bocec, profesor la şcoala superioară de arte şi meserii, va vorbi despre „desemnul în industrie".

❑ Pe ziua de 1 Aprilie st. n. se va introduce o nouă modificare în mersul trenurilor.

❑ Sămbătă seara, 29 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare şi frumoasă *Serată Dansantă*, organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silinţele care îşi dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat până în prezent.

❑ In astă seară, la orele 8 jum., va avea loc la Universitate, o interesantă soc. ştiinţifică, a membrilor „societăţii de ştiinţi din Iaşi". Comunicările vor fi însoţite de experienţe.

Publicul e invitat să iee parte.

Intrarea liberă.

DIVERSE

— Numitul Gheorghe Vanghele, de meserie covrigar, care trăeşte în concubinaj cu Maria Gheaţă la otelul comercial, a încercat să siluiască eri pe o soră a aceştia, Ioana, de 13 ani.

Aceasta reclamînd cazul autorităţilor Vanghele a fost arestat.

La examenul medical s'a constatat că plîngerea nu era întemeiată; copila avea însă urme de violenţe pe corp.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de închidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu Dr. A. Ratianu, proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ Domnul profesor dr. George Bogdan, fruntaș junimist, urăște sincer pe d. Grecianu.

Ura datează de la alegerea de rector, cînd d. Grecianu s'a agitat pentru d. Găvănescul, în contra d-lui Bogdan.

Alaltăieri seara, la balul studenților în medicină, s'a anunțat, la un moment dat, sosirea d-lui Grecianu.

Cum a auzit d. Bogdan vestea aceasta a dat fuga la garderobă și a șters-o.

❑ Noul tren accelerat Iași-București, via Vaslui, va fi pus în circulație de la 19 Martie. El va pleca, d'intr'o direcție și din cealaltă, la orele trei p. m., și va sosi la orele zece seara.

❑ Cabinetul administratorilor de plăși este alături de cabinetul prefectului de județ, în imobilul prefecturei.

Alaltăeri administratorii discutau între ei. Prefectul asculta la ușă și auzi, în discuție, vorba compromisă „asanare de moravuri".

Atunci deschise ușa și zise administratorilor:

— E vorba între dv. de asanare de moravuri. Doresc să iau parte la discuție.

— Vă primim cu plăcere. Vorbeam despre asanările moravurilor în Portugalia.

— Așa! Nu mă interesează. Mă interesează numai județul Iași.

❑ Un număr de cinci-zeci curieri poștali au fost adunați ieri seara în casa Malănciuc, din Tatarași, unde au înghițit discursul isteric al sinucisului Scorțescu și discursul franco-elin al d-lui Suțu.

Au vorbit și d-nii Dimitriu și Rușenescu, îndemnînd pe ceilalți, din ordinul d-lui Popp, să voteze cu guvernul.

❑ Azi comisiunea pentru scoaterea la pensie a institutorilor și învățătorilor, și-a terminat lucrările la Galați.

Zilele acestea comisiunea va înainta raportul asupra examinării celor propuși, din circumscripția Iași.

Numirile în locurile celor care vor fi scoși la pensie pe ziua de 1 Aprilie, se vor face în primile zile ale lunei Martie.

❑ Hramul Mitropoliei, care va fi serbătorit în ziua de 2 Februarie, cu ocazia sărbătoarei Intimpinarea Domnului, va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, asistat de Episcopul Dunărei de Jos și Episcopul Hușilor, precum și de toți stareții mănăstirilor din Eparhia Moldovei și Sucevei.

Corul ceremonial al Mitropoliei va cînta cu această ocazie, un frumos concert.

❑ Poimîne 19 Ianuarie se împlinește un an de la moartea Mitropolitului Partenie Clinceni.

Un parastas se va oficia la Mitropolie.

❑ In ziua de 24 Ianuarie, școalele primare vor lua parte, sub conducerea institutorilor respectivi, la bisericele din apropierea școalelor.

După ce vor asista la Te-Deum elevii se vor reîntoarce la școalele respective, unde vor urma sărbări pentru aniversarea unirei principatelor.

❑ Direcția Monitorului Oficial a cerut de urgență tabloul de profesorii alegători ai Senatului Universității, în vederea trimiterei buletinelor necesare.

Numărul profesorilor alegători e de 54.

❑ Senatul universitar a fost convocat pentru astă-zi la orele 5 jum. p. m., pentru a procede la alegerea a 6 d-ni profesori, care vor fi recomandați ministerului instrucției, pentru a alege 2 din ei, în comisiunea de judecată a corpului didactic secondar.

❑ D. Eugen Boureanu, licențiat în drept și student al facultății de litere, a fost numit pe ziua de 20 Ianuarie subdirector al Bibliotecei centrale de pe lîngă Universitatea noastră, în locul d-lui Giorge Pascu.

❑ Din Bîrlad ni se scrie că d. Lupu Costachi venise eri pentru a prezida întrunirea generală a comitetului clubului carpist, neștiind însă de marea debandadă ce s'a ivit la acel club.

Cînd a aflat de marea debandadă, d. Lupu Costachi s'a făcut că e bolnav și a amînat întrunirea!

❑ Jean Grünberg, care a delapidat o sumă de bani de la casa Wachtel, a făcut apel contra sentinței tribunalului, care i-a respins eliberarea.

Apelul a fost repartizat la s. V. Termen la 22.

— Curtea s. II va judeca mîine apelul a minima făcut de procurorul general contra sentinței trib. Suceava, prin care comerciantul falit Ellenboghen a fost condemnat la 3 luni închisoare.

❑ D. Gh. Timuș a fost numit subcomisar cl. III-a, la poliția din Tg.-Frumos, în locul d lui P. Enăchescu.

❑ Curtea cu jurați judecă astă-zi procesul privitor pe Gheorghe Pascariu și alții, pentru tălhărie. Apararea e susținută de d nii avocați Lascar Antoniu și Vesp. Pella.

Mîine curtea va judeca procesul lui Gheorghe Ipati pentru tentativă de asasinat.

❑ Joui 20 Febrarie va avea loc la București, adunarea generală ordinară a acționarilor Băncei Naționale, pentru aprobarea bilanțului pe anul 1910 și alegerea unui director în locul d-lui Victor Antonescu, a unui cenzor în locul d-lui Al. Vericeanu, ale căror mandate se expiră la 31 Decembrie 1910, precum și alegerea unui director în locul d-lui Anton Carp, care a fost numit guvernator al Băncei Naționale.

❑ Comisiunea de disciplină a c. f. r., circomscripția Iași, se va întruni Simbătă 22 Ianuarie cînd va judeca cîteva procese.

❑ Domnul Malhasovici, apreciatul barbat politic gătește pe tătărășeni cu discursurile sale politice.

In amintirea acestor gâteli, strada Cuza-Vodă din Tatarași al cărei nume trebue schimbat, va fi denumită strada Malhasovici.

❑ D. I. Stamatiu a fost satisfăcut, dar pentru viitor. D-sa va fi numit primajutor de primar al Iașului!

Vorba ceea: ptiu!

❑ **Universitare.**—Decanul facultății de litere și-a reluat lucrările de estetică Vineri 14 Ianuarie; astă-zi la orele 5 jum. d sa va reîncepe prelegerile de pedagogie.

— D. Garabet Ibrăileanu își va continua mîine Marți frumosul curs de istoria literaturei romîne.

— La facultatea de litere a devenit vacantă o bursă, pentru secțiunea filologiei clasice.

Decanul facultății anunță studenților ce doresc a se înscrie la concurs, că o pot face până la 25 Ianuarie la secretariat.

Condițiile concursului se vor hotărî la timp.

— Simbătă 15 Ianuarie au avut loc la seminarul pedagogic universitar 2 lecțiuni practice. Una de limba franceză ținută de practicantul N. Andrievici avînd de critic pe d-nii Cr. Nica și raportor pe Iordan; iar cealaltă de latină ținută de d. I. Bagean avînd critic pe V. N. Petrovici, iar raportor pe Iuliu Rick.

— D. Iulian Teodorescu a examinat Simbătă pe studenții: Al. Ghețu, Eraclid St., Ion Stroja, Popovici V. Ioan. Eri Duminică, seria a doua: Haimovici Iulius, Pogonat N. I., Lupașcu Anast., G. Genoi, Teodor E. V. și Gregor Crăciun.

— Mîne Marți va examina seria a II: Carpus Victor, Petrescu Malcoci, Al. Dascălu, Emanuel, Eugen Gavrilescu Bonciu Gh. și Gheorghiu Alexa.

— D. conferențiar Barbu Demetrescu va continua conferințele pe drept civil în anul al II de licență de la 17 Ianuarie.

— D. prof. Vasile Dimitriu va reîncepe la 19 Ianuarie cursul seu de drept comercial.

— D. M. Berceanu va ținea examene la 20 și 21 Ianuarie, de la 8—12.

Va examina Joi 20 Ianuarie pe d nii Pogonat I. Eraclid St. Ghetzu Al. Stroja I. Croitoru I. Gavrilescu Eugen, Lupașcu An. Pilat Neron, Popescu I., iar Vineri, pe d. Genoi, Crăciun, Postovaru P., Petrescu Malcoci, A. Dascălu, Carpus V., Stavu Vas., Haimovici și Teodoru Vasile.

— D. I. Th. Burada, va examina la drept roman în ziua de 19 Ianuarie pe d-nii Ciocîltan St., Georgescu dr., Bonciu G., Cornea E., Gheorghiu A., iar la 20 Ianuarie pe Gh. Botez, Oprescu C. G., Panu G. Al. Ionescu D. Eugen și Păncescu C. D.

— D. conferențiar P. Pogonat își va continua conferințele de drept internațional, pentru studenții anului III, astăzi dela 4—5.

❑ D. E. Spiridoneanu a fost numit copist la s. II-a tribunalului.

❑ La Teatrul Național, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt și la noi atît de căutate, va da o singură ședință la Teatrul Național, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi. De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreață pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audițiuni și celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenția teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere și programele detailate. Se știe că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate stabilește totdeauna prețuri de intrare foarte moderate.

❑ Două mari incendii au avut loc alaltăeri noaptea în județ. Unul în comuna Păușesti, unde focul a nimicit casa locuitorului Toader a Gavriloaei și altul în comuna Mogoșești, unde a ars casa lui Arhip Teodorescu.

S'a făcut intervenție la prefectura județului, pentru a se acorda un ajutor acestui din urmă, fiind lipsit de mij loace.

❑ D. Cimbru, inspector de poliție la Iași, și-a înaintat demisia.

❑ Ministerul de interne a trimes o circulară prefecturii, prin care arată că s'a ridicat dispoziținea luată, ca biletele de liberă trecere în Rusia să fie valabile 24 ore. Pe viitor ele vor fi valabile ca și înainte 5 zile.

❑ **Eliminarea lui Gregoriade.** — Se știe că farmacistul Gregoriade, din Bîrlad, după ce a trecut de la junimiști la noi, a retrecut acum în urmă la junimiști, care l'au făcut președinte al comisiunei interimare.

Comitetul partidului conservator democrat din Tutova, întrunit în ziua de 14 Ianuarie, a decis eliminarea lui Gregoriade, încheiind în acest scop următorul proces verbal.:

Astăzi 14 Ianuarie 1911. Considerind că de la deschiderea campaniei electorale actuale, d. N. N. Gregoriade a avut o atitudine cu totul incorectă, căutînd că, tratînd cu toate partidele, să-și găsească locul care îi oferă mai multe avantagii materiale;

Considerînd că acest domn, în interval de abia un an, a trecut de două ori de la un partid la altul;

Considerînd că rămînerea acestui d-n în mijlocul nostru ar constitui o imoralitate politică, pe care demnitatea noastră nu o poate tolera;

Hotărîm:

Excluderea d-lui N. N. Gregoriade din organizația partidului Conservator-Democrat din Bîrlad.

Prezentul proces-verbal va fi supus spre aprobarea d-lui Take Ionescu, șeful partidului Conservator-democrat.

*

Comitetul a expediat apoi următoarea telegramă d-lui Take Ionescu:

Clubul partidului nostru, întrunit astăseară. a hotărît în unanimitate excluderea d-lui Gregoriade pentru necorectitudeni grave în atitudinea sa politică.

Vă rog transmiteți-mi aprobarea d-v telegrafică, spre a o aduce la cunoștința generală.

Th. G. Emandi

— La aceasta, d. Take Ionescu a răspuns prin următoarea telegramă:

„De și nu cunosc faptele, care au dictat hotărîrea clubului, am încredere în dreptatea D v, care ați hotărît în unanimitate și *aprob încheierea Dv.*

Take Ionescu.

❑ Trenul 35, care vine dinspre Pașcani și sosește de obiceiu la 11 și 20 noaptea, a avut o întîrziere de 35 minunte, din cauză că avut mult de așteptat coincidența trenului 5 Adjud Bacău, care a avut întîrziere din cauza viscolului și zăpezei, din partea locului.

❑ Numiri în familie.

D. Cristofor, epitrop la Spiridonie, va numi pe fratele său, intendent al spitalului din Tg. Neamț.

❑ Se crede că d. prof. dr. Leon nu va mai fi numit inspector al învățămîntului superior, ci inspector al înv, particular și profesional, în locul domnului Brătilă.

❑ Mîne Marți, 18 Ianuarie la orele 5 p. m. va avea loc în Aula Universității, o conferință publică de deschidere a cursului de patologie chirurgicală, a d-lui doctor Constantin Danül.

Ultima oră

București 17 Ianuarie

Un prefect prezidează o întrunire

Corabia.—Guvernamentalii au organizat eri aci, o întrunire publică.

Că lumea a fost adusă de poliție, ca să asiste la întrunire,—asta n'ar fi nimic. Culmea însă, e că întrunirea publică a fost prezidată de d. Brabețeanu, prefectul județului.

Zapciul Brabețeanu a declarat că de și e prefect, totuși găsește nimerit să prezideze întrunirea solicitînd voturile pentru candidații guvernului.

Pentru ex-regele Manuel

Lisabona. — „Diaro Noticios" zice că guvernul este gata a plăti o îndemnitate de 660 livre lunar, fostului rege Manuel.

Cecurile pe Octombrie, Noembrie și Decembre ar fi fost expediate Suveranului.

Agitația comercianților

București.—Un comitet de comercianți s'a constituit în Capitală și a chemat la întrunire pe toți comercianții bucureșteni.

Comercianții au hotărît să protesteze contra desființărei repaosului duminical.

5 LEI PE ZI

și chiar mai mult, poate cîștiga ori-cine lesne cumpărînd o

Mașină de tricotat Styria

Lucru plăcut se învață ușor și fără Cheltuială

Cereți prospectul No. 3 de la Depozitul General al Mașinelor de tricotat

„STYRIA"

București—Strada Doamnei No. 16—București

Numele și Marca depuse la Onor. Trib. Ilfov.
Contrafăcătorii vor fi aspru pedepsiți conform legei.

Contestația de la Giurgiu

București.—Ministerul de interne a respins contestația ce s'a făcut contra alegerei colegiului I de comună de la Giurgiu.

Un proces senzațional

Londra.—Mai multe ziare spun că Attarney-ul general și solicitatorul general, au întentat în numele regelui, un proces condra lui Edward Milius, care se va judeca Mercuri înaintea lordului judecător, de către un tribunal suprem.

Afacerea este în legătură cu știrea lansată de ziarul parizian „The Liberator" și se referă precum se afirmă svonului care circulă de mulți ani, cum că regele George pe cînd era principe moștenitor, s'a căsătorit morganatic la Malta cu fiica unui amiral. Svonurile au fost desmințite în mod formal după suirea pe tron a regelui.

Milius a fost arestat la 26 Decembrie și ținut în închisoare, de oare-ce n'a putut da cauțiunea de 20,000 lire sterline ce i se fixase.

CIUMA

Karbin.—In ultimele 48 de ore au fost aci 40 decese de ciumă, printre care și un european.

In cartierul chinez Fudsiadian au pierit de ciumă 149 chinezi.

*

Peching.—Ciuma continuă să facă numeroase victeme în Mandciurea.

In china septentrională se observă o însemnată îmbunătățire a mersului epidemiei, exceptîndu-se orașele Santung și Tsingtas.

S'au luat măsuri severe contra întinderii epidemiei și pe uscat.

Un banchet

Drăgășani.—Eri s'a făcut aci instalarea nouei comisiuni interimare.

A urmat un banchet, la care au luat parte și *doui căpitani din activitate.*

✝

Intristații: Thereza soție, Elena, Mariana Constanța, fiice, și Adela Dreina cu familia, cumnați și nepoți au durerea a anunța moartea prea iubitului lor

MAX KNOCH

în etate de 66 ani

Incetat din viață, Sîmbătă 15 Ianuarie.

Inmormîntarea a avut loc astă zi Luni 17 Ianuarie.

In loc de ori-ce înștiințare.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Administrația debitelor Badareu indignată de scumpirea ce se cresc zilnic pe piața Iașului la cele mai principale articole de hrană ca, laptele, brînzeturile, untul, etc.

Cu plăcere aduce la cunoștința onor, publicului iașan că luptă contra urcărei prețurilor și ca reclamă a coborît prețurile la toate produsele și anume;

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.30
		oca 0.45
Brînză de vaci proaspătă		0.60
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.60
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.20
Ouă zilnic proaspete		9/0
Gervais romînesc pachetul		0.50

De asemenea caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu prețuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

De asemenea Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețurile cele mai mici posibile. Incercați și vă veți convinge. **Administrația.**

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

Primește spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum și sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5 1/2 % p. a.

CURA = **Cea mai rațională de UNT DE PEȘTE pentru ADULȚI și COPII** =

e numai acea cu:

UNT de PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT de PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**

Aprobate de Consiliul superior și premiate la mai multe expoziții din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: *Anemiei, imflamațiunilor osoase, scrofuloza, ghinduri, înclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persoane *slăbite*, precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.* Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un kgr. 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici*, spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterii copiilor, în stările limfatice și a stadiului puberității.

Costul unei sticle de 1/2 Kgr. 3 lei 75 bani, la care se adaogă și porto.

Depozitul general la farmacia **I. Werner**, furnizorul Curței Regale **Iași**

Pentru București: la Drogheria I. ZAHARIA str. Lipscani No 35.

Pentru Craiova: la Farmacia ED. KONTESCHWELLER.

Cererile de provincie se execută prompt contra ramburs.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA“, înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

After Massage: **După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare**

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul şi Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER“.

MAŞINILE DE CUSUT
SINGER
au obţinut şi de astădată la
Expeziţia universală din 1910 din Bruxelles
cea mai înaltă distincţiune
„Grand Prix“

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

Piane şi Pianine

STEINWEG ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

---

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Pari

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să se căsătorească

Cu o semi-orfană 18 ani, avînd 400,000 lei dotă? numai domni eventual, şi fără avere, care n'au nici o piedică bine voiască a se adresa la
L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES

1 m. de haut. le mètre courant 0f30c.

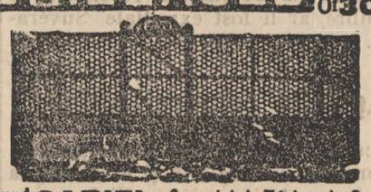

Gaym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 şi 3 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1210 Mercuri 19 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

DOUA FAPTE

Sîntem în epocă de plină activitate, în care nu vorbele, nu ideile, nu demogogia declamatorie—ori-cît de sus ar veni ea — caracterizează pe oameni și pe partide. Trăim în plină perioadă electorală și numai faptele au cuvîntul, numai ele pot arăta, înălțînd sau coborînd, pe oameni.

Dacă înainte vreme, partidul conservator declama pe toate cărările intențiunile sale de asanare morală, de înălțare a nivelului politic și electoral, ori-cine nu cunoștea pe oamenii acestui partid, era îndreptățit să zică: poate, să-i vedem; astă-zi însă, cînd acest partid e la guvern și a avut putința să'și înfăptuiască pînă la un punct ideile, sub raportul politicei electorale, ori-ce om, fără excepție, este dator să l condamne cu toată vehemența și revolta de care este capabil.

Căci astă-zi a trecut vremea vorbelor, vremea intențiilor. Și ori-cari ar fi aceste vorbe, ori-care ar fi aceste intenții, nu ele, ci numai faptele sînt în stare să dea criteriul adevărat și sănătos de judecată.

Și cari sînt faptele?

N'o să fac pomelnicul lor întreg. Nici nu e util, nici n'ar putea fi înșirat în limitele restrînse ale unui articol de gazetă. Voi releva numai unul, destul de important, destul de caracteristic, pentru a contribui la o sănătoasă judecată a mentalității și demagogiei partidului de la putere. Și pentru a arăta contrastul mare, izbitor de mare, dintre această mentalitate și demagogia conservatoare, și mentalitatea înălțătoare, sănătoasă a partidului conservator-democrat, voi releva, în opoziție cu cel dintîi, un fapt al nostru, un fapt care trădează, caracterizează întreaga noastră acțiune de partid în toiul campaniei electorale.

Ast-fel vor vorbi faptele și nu intențiunile, cari nu sînt cele mai adesea de cît mijloace șarlătănești puse în serviciul unor cauze rele.

Primul fapt, caracteristic acțiunii electorale necinstite și samavolnice a partidului conservator, este fenomenala atitudine, pe care o are în alegeri prefectul de Romanați, Brabeteanu.

Din telegramele înregistrate de toate ziarele de eri s'a constatat, fără putința vre-unei tăgade, că prefectul de Romanați, a asistat și *presidat* o întrunire publică electorală la Corabia, întrunire la care cetățenii au fost adunați cu amenințări. Faptul acesta e de o gravitate excepțională. Guvernul nu se mulțumește cu ingerințele clandestine, destul de condamnabile și ele, și încearcă o presiune fățișă în scopul violentării conștiinților cetățenești.

Aceasta este asanarea morală cu care se lăuda atîta partidul conservator în opoziție? Apoi iată marea însemnătate a faptelor. Cine nu ar fi putut fi amețit de frumusețea asanării promise, care se transformă într'o uricioasă demagogie imediat ce intervin faptele.

Și iată și al doilea fapt.

Se știe, că la Bîrlad a fost exclus din clubul de acolo și din partidul conservator-democrat farmacistul Gregoriade, care în timpuri atît de tulburi și în plină campanie electorală avea intențiuni frauduloase pentru partidul căruia aparținea. Prietenii noștri de acolo, fără să stea o clipă la îndoială, asupra atitudinei ce li se impunea, l-au exclus din partid. Și bine au făcut. In aceste vremi soluțiunile radicale sînt cele mai necesare și mai sănătoase. Ele tae răul din rădăcină. Căci un om politic, care nu e trup și suflet al partidului său, și caută să tragă sfori în interesul său egoistic, nu merită cinstea de a face parte dintr'o organizație politică serioasă.

Fapta amicilor noștri din Bărlad este lăudabilă din toate punctele de vedere. Ea a făcut să înceteze un rău special, acolo unde el s'a produs; și în acelaș timp va servi de pildă acelora, cari au intențiuni similare, dacă se găsesc de aceștia.

Și atunci te întrebi: unde e asanarea, unde sînt asanatorii?

In partidul de la putere, care, în scopul de a obține voturi, uzează de mijloace condamnabile, și dau unui prefect, dregătorul cel mai important într'un județ, rolul unui simplu zapciu bătăuș, sau în partidul conservator-democrat, în partidul nostru, care nu înțelege acțiunile dubioase, echivoce, neclare, și care aplică o pedeapsă exemplară aceluia, care se abate de la datoria sa, de la linia de conduită impusă de șef, de imprejurările politice, de necesitatea unei acțiuni electorale cinstită și eficace?

Unde e asanarea, unde sînt asanatorii?

La ei, cari caută numai profitul electoral fără nici un scrupul asupra mijloacelor întrebuințate; sau la noi, cari, independent de ori-ce rezultate practice, țintim să fim un partid, despre a cărui corectitudine politică să nu avem nimic de reproșat?

Iată cum în lumina faptelor, și nu am luat de cît două, la întîmplare, se evidențiază demagogia conservatoare și sinceritatea democratizmului nostru. Iată cum, aceste fapte, cari nu sînt susceptibile de cît de o singură interpretare, aceia ce le-o dăm noi; dovedesc țării întregi, că încercarea d-lui Carp de a guverna, departe de a-i profita, departe de a-l întări, îl discreditează în fața întregii țări,—îi îndepărtează și puținele simpatii, ce întîmplător le mai avea.

Dar judecata corpului electoral va fi judecata supremă și definitivă.

IARMAROCUL CARPIST

Pînă acum partidele veneau la putere și împărțeau prada, între acei care luptaseră, munciseră, se jertfiseră pentru cauza lor.

Și așa era rău, dar răul scădea din an în an, pentru că din an în an mergeau crescînd buna-cuviință, respectul de sine, simțul de onoare și dragostea binelui public.

De astă-dată se pregătește mai întîiu tîrgul; se deschide taraba. Se înșiră la vedere tot ce poate ispiti lăcomia josnică și deșertăciunea meschină, și se întreprinde o adevărată goană, prin tot felul de samsari și scimeni, pentru a aduna pe toți nevrednicii, pe toți trădătorii, toată drojdia, tot putregaiul, de care nu è lipsită nici o societate omenească.

Este copleșirea Statului de mucegaiul social. Este momeala tuturor lașităților, tuturor slăbăciunilor, tuturor poftelor și a tuturor josniciilor.

Ce frumos sfîrșit pentru acei cari făgăduiseră asanarea moravurilor!

Ce frumos sfîrșit—dar și ce lecție crudă—pentru acei cari au vrut să pue stăpînire pe țara asta, fără voia ei și împotriva voinței ei!

Dar ce sfîrșit fără precedent în analele noastre.

Au fost guverne, cari au căzut prin nedestoinicia lor.

Au fost guverne care s'au prăbușit în sînge.

Guvernul actual va pleca în mijlocul dezgustului poporului romîn.

Lordul democrat

Domnul Matei Cantacuzino, într'una din săptămînele în care avea simpatii pentru d. Take Ionescu—d. Cantacuzino face politică cu săptămîna,—spunea despre d. Grecianu: omul acesta este un lord.

In ciuda d-lui Cantacuzino, d. Grecianu a ajuns, în adevăr, lord: lordul situației guvernamentale la Iași și lord democrat.

Domnul Grecianu face pe mosafirul extra-ordinar la nunți, baluri și cumătrii. Cu prezența sa distinsă, el cinstește, în funduri de mahala, petreceri de familii și se desinfectează, cînd sosește a casă, de atîta fals democratism.

Nici anul trecut, nici altă dată, nici, macar, acum o lună, d. Grecianu nu se gîndea să-l facă pe popularul. S'au mai măritat ele fete din popor și au mai înmulțit populația Iașului voinicele, ale căror barbați votează și dispun de voturi. Dar nici un nun mare nu s'a simțit jenat-onorat de prezența ilustrului barbat politic, nici o moașă n'a avut prilej să-i întindă pușculița.

Dacă entuziasmul democrat al d-lui Grecianu este fals, apoi scopul ce-l urmărește este înălțător: prin faptul că are situația la Iași, prin faptul că asemenea demnitate îl face să fie omul zilei, d. Grecianu cată să introducă junimizmul la mahala.

In patru ani de opoziție, d. Grecianu n'a fost în stare să facă nimic, la Iași, pentru partidul său. A stat, în umbră, la duel cu d. Cantacuzino și l'a învins repede și ușor. Invingîndu l a rămas stăpînul situației, dar numai din momentul venirei la putere, căci înainte n'avuse ce stăpîni.

Acum recoltează populație pentru partidul conservator local. Și cum recoltele se fac cu parale, d. Grecianu cumpără conservatori, adică zărăștește conștiinți și le botează carpiști.

In opoziție n'a fost în stare să roboească și să încălzească un suflet; cu fonduri secrete, cu slujbe imediate sau cu de ce'e date pe credit, d. Grecianu a ajuns să fie robitor de suflete. Cam de mîna a treia, a la Ciureanu, a la Vasile Ianculescu, Hociungescu—doar și ei au suflete.

Apoi d. Grecianu se ivește la baluri de binefacere, la nunți, la botezuri, la citirea logodnelor mari și, la nevoe, lăcrimează la înmormîntări.

Domnul Matei Cantacuzino, care trece toate aceste momente entuziaste în vasele cuhniei electorale, de care are oroare, a zis, sau ar fi zis unor prieteni despre democratizmul d lui Grecianu: c'est dégoûtant!

Nu știm dacă ie așa. Dar știm că d. Grecianu de la Iași este un lord cu pronunțate accese democrate. Un lord democrat, care face pe nuntașul prin ziua Crucei, pe nașul, pe schimbătorul de verigi de logodnă, pe lăcrimantul la priveghiu.

Pe toate le face — în interesul instalărei de simpatii, la mahala, pentru trufașii reacționara Junime de la Iași!...

Presa carpistă, dindu se la o campanie disperată și necinstită, încearcă să dovedească zilnic că partidul conservator-democrat ar fi suferit insemnate defecțiuni și că—țineți-vă risul—ar fi în stare de lichidare.

Partidul conservator-democrat, în potriva acestor aserțiuni ridicole, devine din zi în zi mai puternic, păstrîndu-și organizația intactă și puternică ca și în trecut.

Dacă vre-o 10—12 nefericiți au cedat ademenirilor guvernului carpist, primind tîrgul de conștiințe la care se dedau nenorociții din capul guvernului și asaltului lor pentru partizani, numeroși cetățeni cu vază, dintre cei mai independenți, cer zilnic înscrierea lor în rîndurile partidului conservator-democrat.

Să aibă puțină răbdare onorabilii din capul guvernului și vor simți în curînd efectele forței patidului conservator-democrat.

Atît de ocamdată.

PARAFRAZA MANIFESTULUI GUVERNULUI

La Huși se face vlog politică. Prefectul, d. general Teleman, a crezut de cuviință că plătind pe un scriitor, din mulții agramați ai partidului, să tipărească manifestul guvernului de la București, variind literele la infinit pentru a nuanța intențiile guvernului central.

Dar partea originală a manifestului guvernului tipărit la Huși e că s'a pus în frunte un *prolog* și în coadă un *epilog*.

In prolog se începe în stil biblic: *„Dumnezeu a voit ca cele dintâi zile ale anului 1911 să însemne încă o izbîndă în paginile de glorie ale partidului conservator“.*

Le-a zis scribul agramat al partidului Carpist, că nu se poate ca într'un oraș ca Hușii, unde avem Episcopie, să nu se înceapă un manifest politic cu Dumnezeu.

Țara știe că, prin mila Măriei Sale, d. P. P. Carp a venit la putere. Țara mai știe că această încredințare a puterii făcute d-lui Carp s'a făcut în afară de indicațiunile electorale ale țării, Corona găsind în înalta-i înțelepciune motivele chemării sale.

Pentru Telemaniștii de la Huși voința Regelui e însăși voia lui Dumnezeu, și ca partizani ai teoriei Providenții, contopește în voința Celui Prea Inalt, mersul fatal al faptelor Omenești.

Ori cît de credulă ar fi masa alegătorilor Hușeni, ori cît s'ar căuta să se escamoteze votul prin această formulă teologică, guvernul Măriei Sale și-a greșit și drumul și cărarea. Văzînd că prin alegerea făcută în persoanele lor nu pot avea trecere la masa cea mare a cetățenilor alegători, s'au rîdicat la al noulea cer să scoată de acolo sprijinul pentru nevoia de vot.

Dar pentru a se putea urca la scaunul Dumnezeirei, trebuia ca șeful partidului să nu fie zeflemistul și mucalitul d. P. P. Carp, capul unei fracțiuni din partidul conservator, ci trebuia pus în ochii țării ca un *venerat și iubit șef*. Se vede cît de colo că din momentul ce Conu Iorgu, fostul venerat și iubit șef, a trecut bățul steagului partidului d-lui P. P. Carp, i-a trecut sub beneficiu de inventar și titlul de *venerat* și *iubit șef*. Dar titulatura aceasta tradează la Fălciu și o altă stare sufletească politică: între cele 3 familii conservatoare din Huși nu e o mare omogenitate, și cum în Huși avem și Filipescani și Cantacuzinești și Carpiști, partizanii fostului și veneratului șef au strecurat, în ciuda celorlalți, titulatura șefului lor de odinioară pentru a înfiltra în sufletele alegătorilor Fălcieni că persoana d lui P. P. Carp e sfîntă, e impecabilă, e divină.

Cu așa aureolă divină dată șefului și partidului, cu o așa emanațiune divină dată puterii venită din mila Măriei Sale lui Vodă, nu se putea ca „țara să nu privească cu mîndrie și încredere noul guvern conservator venit azi la cîrmă“.

Iată prin ce formule cei 70 de inși, cari compun partidul conservator din Fălciu, cred că interpretînd faptul venirei la putere a guvernului Carp, vor putea excroca voturile a o mie de alegători, cîți au a vota în cele 3 colegii electorale de Cameră și cele 2 de Senat.

Dar cînd e să pedepsească Dumnezeu pe cineva îi ia mințile și guvernanții de la Fălciu și-au perdut mințile cu amestecul lui D-zeu în mersul trebilor politice—de la 28 Decembrie încoace.

OAMENI ȘI LUCRURI

VENUS

Magistratul Hoeyer din Copenhaga ocupă un loc remarcabil printre dramaturgii de azi ai Danemarcei. De aceia găsim interesant a redà pe scurt subiectul celei mai recente piese a lui, „Domnișoara Venus“.

Iulie Manon, divă de operetă în Capitala Germaniei se bucură de o avere princiară, de o rară frumusețe și de un considerabil număr de adoratori din cele mai înalte straturi sociale. Ea trece din brațele unui amant într'ale altuia; trăește numai la suprafața vieței, nu vrea să știe nimic despre „valori morale“, sufere—cum se zice—de „moral insanity“, termeni la modă acum cînd se evocă viața și aventurile lui Oscar Wilde.

Are pe lîngă aceasta, oare-cari virtuți lăudabile: e generoasă, bine făcătoare, ajută cu drag pe acei ce sufăr. Dar în viața ei amoroasă nu se supune nici unei legi, pentru care cuvînt a căpătat, în cercurile gazetărești, porecla de „Domnișoara Venus“.

Printr'un.. accident întîmplat în cursul uneia din numeroasele, din variatele ei legături de dragoste, eroina a dat naștere unei fetițe.

Cu vremea, aceasta din urmă a ajuns studentă; ea urmează cursurile unei universități din Svițera și tot acolo se logodește cu un tînăr german.

Printr'unul din acele curioase jocuri ale soartei se întîmplă că tatăl tînăru lui logodnic al fetei e un înalt funcționar într'un ministeriu și *persona grata* în cercurile Curții imperiale,—iar pe lîngă aceste titluri are și pe acela de a fi unul din numeroșii foști amanți ai „D-rei Venus“.

Aceasta din urmă, din condescendență pentru logodnicul fiicei sale și pentru familia lui se hotărește a face un pas eroic,—să renunțe la scenă.

După o scurtă vreme, însă, simte că viața de izolare, viața fără zgomot, fără strălucire, fără aplauze,— fără emoțiile rampei, nu e de dînsa.

Se întîmplă chiar că un frate al ei —abia reîntors dintr'o lungă călătorie de repaos — înțelege și dînsul că viața stingheră înseamnă pentru soră-sa „începutul sfîrșitului“; el simte că „îmbătrînirea“ ar fi pentru ea peirea sigură și grabnică. Și atunci, ca să-i vină într'ajutor, face să apară într'o gazetișoară de scandal un articol în care dă pe față, fără perdea, toate împrejurările afacerei, începînd cu vechea legătură de dragoste între directorul ministerial și „d-ra Venus“. Așa că aceasta din urmă, dezlegată de scrupule, se reîntoarce la viața dinainte,—pe scena unui „Variété“. Dar catastrofa se apropie. Diva de operetă e găsită și insultată în chip sîngeros de către fiica ei, în grădina de iarnă a vilei, pe care o ocupa „Venus“. Și numai după această drastică manifestare de energie din partea fiicei, — mama se decide la renunțarea definitivă. Își smulge gătelile, leapădă postișele dătătoare de tinerețe și grații, ca să le arunce la picioarele copilei sale; eroina devine o martiră a resignării, jertfind cele din urmă licăriri de farmec și frumusețe și primind „sfîrșitul prin singurătate și prin supunere către cruzimea vristei“, — o preoteasă care a părăsit propriul său templu, și-a pustiit propriul ei altar sub povara soartei și pentru triumful dragostei de mamă...

Rodion

PEDAGOGIA
ȘI
Raportul dintre suflet și corp

I

In timpurile moderne, cînd drepturile copilului la o instrucție și educație care să-l pună în stare de a și putea cîștiga traiul de toate zilele, au fost recunoscute prin obligativitatea și gratuitatea învățămîntului,—în alte țări se aplică cu toată rigoarea—acum zic, se ridică altă chestiune, aceea, adică, de a nu-i compromite sănătatea silindu-l la o disciplină și la o imobilitate în contrazicere cu natura lui neastîmpărată, veșnic agitată și iubitoare de libertate.

In epoca noastră copilul trebue să ne fie cea mai mare preocupare. Și aceasta pentru că înțelegem că el se naște din ce în ce mai debil, din pricina greutății traiului la care sunt supuși părinții și pentru că problemele sociale nu sunt în definitiv de cît niște probleme de educație.

In educație nu se mai separă sufletul de corp cum se făcea odinioară și aceasta de cînd știința ne-a aratat strînsul raport dintre viața fiziologică și cea psihică. Forța morală a unui individ sau popor atîrnă și de starea lor fizică. Condițiunile de gîndire depind în esență de condițiunile organismului fizic.

Dr. Romeo Manzoni zice că opera educației se aseamănă întru cîtva cu acea a fotografului: mai înainte de toate trebue o placă de sticlă anume pregătită cu nitrat de argint; trebue apoi să fie expusă influenței luminei. Inainte de toate, zice el, dați-mi o constituție fizică normală, adică sănătoasă, în care domnește un echilibru perfect între toate facultățile psihice, în care prin urmare, rațiunea și voința—care este forța de afinitate a lumei morale—se bucură de propria lor autonomie și nu sunt de loc jucăria tuturor impresiunilor celor mai false. In acest organism psihofizic, în acest suflet, în acest creer sănătos și robust, capabil de a preface toată energia sa chimică în lucrare intelectuală, varsați cu amîndouă mînile germenii fecunzi ai științei: ei vor încolți și vor produce fructe.

Filosoful italian ne istorisește în *Le Prêtre dans l'Histoire de l'Humanite*, următorul fapt caracteristic întîmplat lui. „Eram, zice el, în prepararea tezei mele de doctorat; de cinsprezece zile lucrasem neîncetat, cu toată căldura înăbușitoare care prefăcea camera mea într'un infern, cînd, istovit de oboseala intelectuală, simții vitalitatea creerului meu slăbind așa de mult în cît sîngele, aproape subit oprit în cursul său, îmi produse un fel de congestiune. Fui atunci martorul unui curios fenomen: văzui, ca într'o fantasmagorie, trecînd pe dinaintea ochilor spiritului meu diferite idei cari formau obiectul tezei mele; dar în iimp ce mai înainte rațiunea mea, destul de sprijinită de către voință, le domina; în timp ce puțin mai înainte, voința mea, aderînd în întregime cu intuiția rațională, afirma sau nega după conținut; acum, deosebind încă adevărul de falș, nu mai găseam puterea să aderez nici la unul nici la altul, nici de a afirma, nici de a nega și ca și o corabie fără pînze și cîrmă, jucăria valurilor celor mai puternice și mai furioase—în timp ce rațiunea mea sta spectatoare pasivă și indiferentă la scena care se desfășura în creerul meu—sentimentul meu se lasa, fără voia lui, printr'un fel de a-

Plăci pentru Gramofon

Cîntate admirabil de artiştii teatrelor: Naţional, Davila, Grigoriu, fanfare şi orchestre imprimate la Berlin şi se vînd numai cu 2 lei placa cu 2 cîntece. Catalogul gratis la cerere.

LIBRARIA ŞI BAZABUL

Nicolae A. Petroff

BARLAD

meţeală, cuprins şi condus de către ideile şi fantomele care l impresionau mai mult.

Am înţeles că adevărul nu este niciodată un produs pasiv al minţii noastre, ci din contra, totdeauna rezultatul final al unei judecăţi, care nu e desigur posibilă fără acţiunea afirmativă şi raţională a voinţei; am înţeles mai cu seamă un alt lucru mai important, care fu pentru mine o adevărată revoluţie, am înţeles că tot ceea ce enervează substanţa cerebrală, deprimă prin urmare voinţa, slăbeşte raţiunea, provoacă predominarea imaginaţiei şi a sentimentului şi fără intervenirea unui leac eficace conduce negreşit la unul din aceste rezultate deopotrivă de morbide: sau la scepticism, sau la idei false...

Ştiţi cum m'am vindecat? continuă el. Cu puţin *repaos* şi cu *multă carne*. Indată ce fibrile mele îşi reluară vigoare, îndată ce sîngele meu circulă liber în vasele creerului voinţa se deşteptă, raţiunea îşi recapătă hegemonia obicinuită şi scepticismul şi, cu el, larvele morbide ale imaginaţiei cari, cuprinse seră deja sentimentul, dispărură fără a lasa urme, ca şi umbrele fugitive ale viselor.

In altă lucrare: „Essais de Philosophie pozitive", autorul citat susţine ideea că dacă vrem cu dinadinsul să îmbunătăţim omenirea, caracterul oamenilor conduita lor, trebue să începem prin îmbunătăţirea condiţiunilor sociale, adică condiţiunile economice, astfel ca să dispară cu totul *mizeria* şi să permită fiecăruia de a se prevedea cu bun sînge, bogat în substanţe albuminoide pentru că prima condiţiune a unei bune inteligenţi stă în buna calitate a protoplasmei. In teză generală, *omul lucrează cum gîndeşte şi gîndeşte cum mănîncă*: o friptură poate avea mai multă valoare etică de cît un discurs lung: acesta îţi va arata calea pe care să mergi penpentru a întîlni idealul, dar acela îţi va da forţa, adică voinţa de a-l urmări. Iată la ce constatare a ajuns ştiinţa în ceea ce priveşte chestiunea raportului dintre suflet şi corp.

*

Faţă cu aceste constatări ale ştiinţei şcoala, pentru a fi cu efect, trebue să se preocupe mai întăi de sănătatea fizică a copiilor; ea trebue să fie un mediu vesel. Veselia este tot aşa de necesară, ca şi mincarea şi mişcarea. Plictiseala, supărarea deprimă, slăbesc şi aduc sănătăţei mari atingeri.

Copilul nu trebue supus la nici o cazna. Creerul copiilor este relativ mare, dar imperfect ca organism. Dacă îl silim, el lucrează, dar de odată se opreşte şi atunci îi trebue ani de repauz pentru ca să-şi revie.

Spencer spune că spiritul ca şi corpul, pentru a putea asimila bine, are limite peste care nu se poate trece. Nu sunt cunoştinţele îngrămădite în creer ca grăsimea în corp, cari sunt de mare valoare, ci sunt cunoştinţele transformate în „muşchii spiritului".

Un eminent profesor de filosofie susţinea înaintea lui Spencer că fiul său nu va lua nici o lecţie regulată până la opt ani.

El ştia cu cîtă uşurinţă, aducea îngrijitoare, vibreză nenumăratele grupe de celule şi de fibre în creer. El îşi da seama că şcoala nu menajează creerul copilului, căl supune la vibraţiuni prelungite sau violente cari sunt în dauna sănătăţei copilului pentru toată viaţa.

Şcoala nu ştie să menajeze creerul copilului. Ea îl supune la torturi fizice din care se alege şi cu mintea şi cu trupul schilodite. Nu e locul să înşirăm aici lista celor cari şi-au supus în tinereţă, mintea, la prea mari cazne şi care astă zi sunt infirmi intelectuali Aceştia întăresc părerea greşită ce este în popor că cel care învaţă carte multă se sminteşte. Nu multa învăţătură sminteşte mintea, ci învăţarea după procedarea greşită.

C. V. Buţureanu

STRUNA ZILEI

PRECAŢIUNE

D. D. Cădere va fi mutat în Capitală ca director al inv. secundar.

Ştire.

C'or să l mute, e o simplă
Chestie de prevedere.
Tocma'n Iaşi au junimiştii
Frică mare de.. Cădere.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Liebelei" — Presa germană a dat multă atenţiune nouei opere comice a lui Franz Neumann, prelucrare a unei piese de Arthur Schmitzler. Concetăţeanul nostru Jean Nadolowistsch a ţinut un rol important în această operă şi a avut un frumos succes. Iată cîteva păreri. In primul loc criticul cu autoritate M. Marschalk scrie în „Vossische Zeitung":

„Jean Nadolowitsch a fost un Fritz admirabil. Şi pe dînsul, ca şi pe partenera lui, cîntăreaţa Maria Labii (N. Red,) îl prinde mai bine pathosul, de cît tonul de conversaţie.

Criticul muzical Villy Pastov scrie: „Domnul Nadolowitsch a fost pe cît posibil eroic şi Opera aceasta îl face să se avînte,—dar nu are ocaziunea să sară,—nu cîntă de cît în primele două acte".

Un al trilea critic scrie într'un mare ziar berlinez că; „O creaţiunc neîntrecută ne-a dat Nadolowtsch. Pacat că artistul e silit să şi forţeze notele de tenor pînă la mari înălţimi. Alăturea de dînsul mimica d rei Labei e palida, dar rămîne un rol excelent executat".

Ziarul „Der Tag" aduce drept ilustraţie de actualitate o scenă din actul II al operei „Liebelei", înfăţişînd pe Nadolowitch între Maria Lab'a şi R Wissiak.

*

Principele Albert de Monaco proiectează un nou institut care va fi întemeiat de dînsul tot la Paris şi avînd de scop studiul evoluţiunii omului şi în special a omenirii primitive, fiziceşte şi intelectualiceşte. Director al institutului va fi profesorul parizian Bule; va mai funcţiona profesorul Brenil şi docentul Obermayer.

*

Mss. Marry Greenteld a dăruit secţiei egiptene din British Museum, cel mai mare papyrus ce există în lume. Are 40 cm. în lungime şi 50 în lăţime. Caracterele şi figuraţiunile sunt minunat păstrate. Documentul, care datează de 30 veacuri, e o copie tebană a „Cărţei Morţilor", însoţită de invocaţii către Amon Ra, principala zeitate din Theba. Papyrusul oferă un interes deosebit pentru istoria comparată a religiunilor.

*

Sculptorul olandez Ioseph Israels a împlinit vrîsta de 87 de ani.

*

La Opera mare din Berlin s'a cîntat „Zaberflöte" cu ocazia zilei aniversare a Imparatului Germaniei. Cu această ocazie s'a întrodus o inovaţie originală şi anume s'a imitat o cascadă prin proecţiuni cinematografice luată după natură în Elveţia, pe un film lung de 300 metri. Se proiectează cîte 16 imagini pe secundă, iar desfăşurarea filmului durează 950 secunde. Au fost necesare, în total, 15000 imagini fotografice.

*

In Italia înfloreşte de cît va timp o puternică mişcare naţionalistă, al cărei apostol este cunoscutul scriitor Enrico Corradini, care zilele acestea şi-a publicat ideile sale într'un volum intitulat: Il volere d' Italia (Voinţa Italiei) Naţionalismul acestuia nu seamănă de loc cu acela al d-lor N. Iorga şi A. C. Cuza.

Naţionaliştii italieni formează un simbol de energie şi vor să aducă la viaţa publică o sumă de elemente de valoare, care astăzi se pierd într'o sceptică ideologie, să sădească în sufletele italienilor de pretutindeni conştiinţa unităţii şi valorei lor şi să menţină pururea vie flacăra italienităţii în colonii şi în ţările iridente. Vom vorbi în curînd şi pe larg asupra acestei mişcări.

*

A apărut „Sănătatea" anul al X, No. 22 cu un sumar bogat de articole, actualităţi, ilustraţiuni. Cuprinde suplimentul: „Viaţa fericită" cu numeroase bucăţi literare şi amuzante.

*

Sîmbătă 22 Ianuarie

SE VA JUCA

NECUNOSCUTA

(LA FEMME X...)

BENEFICIUL

PENEL & PELLA

INFORMATII

❑ *Se publică în ziare, citîndu-se fapte şi nume, un întreg roman asupra* debandadei *ce ar exista în partidul nostru din Iaşi.*

Se dau ca fapte sigure: 1) demisiile: d-lor V. I. Pella, directorul ziarului nostru, E. Herovanu şi dr. P. Zossin; 2) demisia întregului comitet de redacţie al ziarului nostru; 3) retragerea redactorilor noştri; 4) memorii şi petiţii de protestare adresate d-lor Take Ionescu şi A. A. Badareu.'

Toate aceste fapte sunt simple născociri poliţieneşti. N'a demisionat nimeni, n'a petiţionat nimeni, nu s'a retras nimeni.

❑ Simpaticul artist d. Mircea Pella, care a fost suferind cîte va zile, să află pe deplin restabilit.

❑ Cu începerea de la 1 Februarie, depozitul de recrutare va începe a viza libretele tuturor concediaţilor.

Viza libretelor se va face pe secţiii la fie-care dispărţire.

❑ Vasile Babotă, delegatul sfatului Buhăceni, pendinte din comuna Andrieşeni, judeţul Iaşi, a fost revocat.

❑ De cîte-va zile se lucrează la instalarea unor noui traseuri pentru firele telefonice din localitate.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, care se află în Capitală, se va reîntoarce poimîne Joi în localitate.

❑ La Mitropolie s'a început eri, concursul pentru ocuparea parochiei Dracsini, din judeţul Botoşani rămasă vacantă prin îndepărtarea preotului Murarasu.

Sunt mai mulţi preoţi concurenţi.

Concursul constă în slujba religioasă pe care candidaţii o oficiază la Mitropolie şi o predică.

Comisiunea examinatoare se compune din P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, preşedinte, preoţii I. Gotcu şi Niculescu, revizor eparchial, membri.

❑ **C. f. r.** — Direcţia generală a dat un ordin casierilor cu privire la modificarea contărei biletelor de abonament prelungit pe c. f. r. Ordinul prevede că pe viitor se va înscrie în cont şi preţul indicat pe bilete, adică casele de bilete se vor încarca cu preţul biletelor de abonament prelungite, imediat după primirea lor, iar nu ca pînă acum, după ce se va lua în primire de abonat. Suma de recapitulaţie trebuie să corespundă cu suma totală din raportul de debit. De exemplu: se comandă într'o staţiune la 15 a lunei Februarie:

1) Un bilet de abonament pe 12 luni clasa I pentru toate liniile *fără prelungire*, valabil de la 1 Martie a. c. pentru care abonatul trebue să plătească imediat inclusiv garanţia suma de 1158 lei 45 bani.

2) Un bilet de abonament pe 12 luni clasa I pentru toate liniile, *cu dreptul de prelungire*, valabil de la 1 Martie a. c. pentru care abonatul trebue să plătească imediat inclusiv garanţia 584 lei 25 bani.

❑ Cetim în „Viitorul": Se ştie cît sgomot au făcut guvernamentalii în jurul actului de felonie al d lui Gregoriade de la Bîrlad, care a trecut deunăzi de la conservatorii-democraţi la carpişti.

D. Gregoriade a fost chemat telegrafic în Capitală de d. Marghiloman, care a încheiat repede tîrgul cu transfugul takist. D-lui Gregoriade i s'a promis situaţia la Bîrlad.

Abia reîntors din Capitală, d sa s'a apucat să ia de sus pe carpiştii bîrlădeni, dîndu-şi aere importante.

D. Vasiliu Cristescu, care era cunoscut ca şef de fapt al organizaţiei carpiste locale, de îndată ce a aflat faptul a adunat comitetul clubului şi a luat hotărîrea de a cere explicaţiuni d lui Marghiloman.

După toate probabilităţile, d. Marghiloman nu va reuşi să determine pe amicii săi de la Tutova să primească a fi conduşi de d. Gregoriade. Ca atare, se dă ca sigură demisiunea d-lui Vasiliu-Cristescu şi a tuturor partizanilor săi din partidul carpist şi alipirea lor, în grup la partidul conservator-democrat.

❑ In Albeşti, Fălciu, a ars astă noapte moara cu motor a locuitorului Balaur. Din neprevederea şi neiscusinţa de a umbla cu asemenea mori, abia instalată de 3 zile, s'a aprins motorul.—Paguba este de vre-o zece mii lei.

❑ La Primăria casei urbane Huşi s'au dat afară toţi funcţionarii numiţi de fostul primar Dobrea Dobreanu şi a-i d-lui N. Cişman. S'au numit huliganii d-lui Gr. Vericeanu spre a sluji ca chip de manevră contra d-lui Iorgu Gagiu.

❑ D. Ion Aburil a fost numit sub şef cu biurourile centrale ale C. F. R. la Bucureşti.

❑ D. Neculai Matasaru, comisar la Piatra a fost numit la poliţia punctului Ungheni.

❑ Soc. „Liga Femeilor din România" înfiinţată de d-na C. Emilian, astă zi decedată, voeşte să-şi reia activitatea.

Pentru aceasta, membrele sunt convocate Joi 20 Ianuarie, ora 2 p. m, la d-ra A. Xenopol, casele Hălăceanu, str. Muzelor, sub boltă la dreapta.

❑ Actualminte în oraş mai sunt următoarele cazuri de epidemii: 34 de scarlatină, 32 de difterie, 25 tusă convulsivă, 7 pojar şi 4 febră tifoidă.

❑ Din cauza viscolului din nordul Munteniei, trenurile continuă a sosi cu întîrzieri în gara Iaşi.

Azi dimineaţă trenul de Bucureşti, a sosit cu o întîrziere de 45 de minute.

❑ Ministerul lucrărilor publice a făcut cunoscut ministerului cultelor şi al instrucţiunei că va acorda reduceri pe căile ferate atît pentru clasa I cît şi pentru clasa II elevilor şcoalelor normale din ţară, dar numai atunci cînd aceşti elevi vor fi îmbrăcaţi în uniformă

❑ D. St. Jellea sub şef la serviciul curăţirei străzilor a fost înlocuit.

A fost numit în loc d-n Simeon Leahu.

❑ Astăzi s'a oficiat cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Atanasie şi Chirilă din localitate.

Azi fiind onomastica I. P. S. S. Mitropolitului Primat Atanasie, preoţii din din localitate, i-au trimes o telegramă de felicitare.

❑ Domnul Hackmann vice consul al Austro-Ungariei în Iaşi, a fost avansat consul pe loc.

❑ D. Virgil Arion va fi numit membru în consiliul permanent al ministerului instrucţiunei publice în locul d-lui Stefan Ioan.

❑ **D. Haret şi scandalurile din Iaşi.**— Fostul ministru al instrucţiunei, a fost interviewat de un redactor al *Universului* în chestia amestecului unei părţi a studenţimei din Iaşi în scandalul de la teatrul din Iaşi.

Iată răspunsurile ce le a dat d. Spiru Haret:

— Cum priviţi manifestaţia studenţească de la Teatrul Naţional din Iaşi? a fost cea dintăi întrebare ce am pus-o distinsului meu interlocutor.

— Găsesc că studenţimea din Iaşi — începe să-mi spună d. Haret—a suferit o mare scădere în prestigiul ei. Sunt însă informat că nu toţi studenţii sunt angajaţi în această manifestaţie, ceea ce nu scade gravitatea faptelor. Mă tem că răsunetul afacerei de la Iaşi va trece graniţele şi va face rău bunului renume al Universităţei.

— Nu admiteţi că această manifestaţie a avut un caracter naţionalist?

— Un naţionalism foarte ciudat. Eu am fost în totdeauna în potriva manifestaţiunilor studenţilor. St denţimea nu trebue atrasă nici în luptele politice şi în nici un fel de alte acţiuni în afară de Universitate. Şi eu sunt naţionalist, dar nu înţeleg naţionalismul în a turbura liniştita convetuire, a locuitorilor ţărei.

— In artă, ca şi în ştiinţă, ca şi în litere, e acelaşi lucru. Avem un profesor universitar distins ca d. David Emanuel. Cine se mai gîndeşte că e evreu? Eu am fost printre cei dintăi cari au luptat să-l aducă la Universitate şi nu-mi pare rău.

— Dar starea actuală de lucruri nu se poate schimba?

— Cînd am venit întăia oară la minister, am găsit pe studenţi avînd obiceiul de a manifesta pe străzi. O singură dată am luat măsuri eu direct, dar lucrurile s'au schimbat în bine printr'o anumită îndrumare.

D. Haret adaogă:

— E datoria Universităţei să intervie, în primul rînd, ca să dea îndrumări mai serioase studenţimei.

— Intr'un cuvînt?

— N'am aprobat niciodată asemenea manifestaţiuni, cum nu aprob nici un fel de manifestaţie venită de la studenţi în afară de Universitate.

❑ Liga Culturală va organiza o serbare ocazională, în sala Teatrului Naţional, Luni 24 Ianuarie, cu ocazia aniversărei Unirei Principatelor.

Corul seminarului şi corul Mitropolitan vor cînta mai multe bucăţi ocazionale.

❑ In astă-seară se începe la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, un program absolut nou, care cuprinde între altele: „Pentru onoarea părintelui", duioasa dramă a cassei Pathé Frères; Micul plugar, tablou mişcător; Minunile naturei, superb tablou după natură.

Foarte interesant şi foarte instructiv e „şcoala de mateloţi în Anglia", după natură; Cei doui amorezaţi, comedie a casei Pathé-Frères.

„Eşarpa compromiţătoare", este titlul unei senzaţionale drame.

Extrem de hazliu, e „Prince vrea să intinerească" ca şi frumoasa comedie „Cum se îmblînzesc nevestele rele", etc. etc.

Muzica regimentului 13 Ştefan cel Mare.

❑ Iată cum s'au întocmit lista candidaturilor oficiale ale partidului conservator din Fălciu:

Col. I Cameră, Iancu Pivniceriu şi capitan Anibal Teleman: col. II Cameră Gr. Vericeanu şi Enacachi Iamandi; col. III Cameră d. Iorgu Berea.

Col. I Senat Adam Mitachi şi Vasile Peni; col. II Senat Pavăl Michiu.

In jurul acestei candidaturi a fost o şedinţă foarte furtunoasă la club. Dl. general Teleman a început a plînge implorînd să primească combinarea d-sale, căci d-sa a luptat la Bucureşti cu d. Marghiloman, ca să nu i impună 2 candidaturi străine; profesorul Mehedinţi şi d. Oprea Soare. In schimbul acestui serviciu, d sa se vede izbit de ai d-sale. De la plins, generalul a trecut la ameninţare, că va demisiona din demnitatea de prefect dacă i se impun alte combinări.

La aceste vorbe toţi membrii clubului au sărit asupra d-lui Pavel Michiu, ca să primească, şi în cele din urmă a cedat. Unul din motivele ce silea pe d. Michiu să nu primească candidatura la col. II Senat era că se lipseşte de voturile familiei sale, cam 8 la număr; apoi la col. II de Senat guvernul nu are de cît 23 voturi bune şi opoziţia are 60 voturi; aşa că din restul de 50 de alegători, ar trebui să i ia pe toţi guvernul, ceia ce va fi imposibil.

Opoziţia cartelată opune candidatura d-lui Em. Porumbaru, de a căruia reuşită nu se îndoeşte nimeni.

❑ La Teatrul Naţional, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt şi la noi atît de căutate, va da o singură şedinţă la Teatrul Naţional, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreaţă pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audiţiuni şi celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenţia teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere şi programele detaiate. Se ştie că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate stabileşte totdeauna preţuri de intrare foarte moderate

❑ La 24 Ianuarie, va avea loc la Conservatorul de muzică şi declamaţie, a treia producţiune organizată de elevii şi elevele şcoalei.

❑ D. Candid Golăescu, administrator de plasă la Darabani, judeţul Dorohoi, a fost mutat la plasa Cristeşti, din judeţul Botoşani, în locul d-lui Ioan Golăescu, care trece la Darabani.

❑ D. D Ţatomir a fost numit intendent al spitalului din Hîrlău, în locul d-lui Raicu, lăsat în disponibilitate.

DIVERSE

— Ministerul instrucţiei a dat autorizare d rei Natalia Mărgărint din Iaşi, de a funcţiona în învăţămîntul particular ca maestră de gimnastică.

— Astă-zi a sosit la prefectura judeţului decretul prin care căpitanul Corjescu este numit în funcţia de comandant al companiei jandarmilor rurali din judeţul Iaşi,

5 LEI PE ZI

şi chiar mai mult, poate cîştiga ori-cine lesne cumpărînd o

Maşină de tricotat Styria

Lucru plăcut se învaţă uşor şi fără Cheltuială

Cereţi prospectul No. 3 de la Depozitul General al Maşinelor de tricotat

„STYRIA"

Bucureşti—Strada Doamnei No. 16—Bucureşti

Numele şi Marca depuse la Onor. Trib. Ilfov.
Contrafăcătorii vor fi aspru pedepsiţi conform legei.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Ziarele «Seara» și „Evenimentul“ au publicat o serie de știri fantastice, relative la demisiuni, retrageri și defecțiuni, ce ar fi avut loc în partidul nostru din Iași, în personalul nostru de redacție și în comitetul de diriguire al ziarului nostru.*

D. Vespasian I. Pella, directorul nostru, a desmințit toate acele știri fantastice, prin următoarea telegramă ce a fost expediată azi dimineață ziarelor «Seara», «La Roumanie», Ordinea», «Acțiunea» și «Adevărul»:

Toate cele publicate în ziarele *Seara* și *Evenimentul*, cu privire la pretinsele demisiuni și retrageri din organizația conservator-democrată locală și din redacția și comitetul de redacție ale ziarului „Opinia“, sunt urite născociri, de oare ce cu toții suntem în luptă în jurul șefului nostru local, d. A. Bădareu, pentru triumful marei cauze politice ce susținem astă zi.

In numele ziarului și comitetului de redacție al „Opiniei“.

Vespasian I. Pella

❑ *Tribunalul de notariat și alegerile.*

Probabil în scop de asana moravurile, junimiștii, candidați în alegeri, fac împrumuturi hipotecare, pentru a'și cumpara popularitate.

D. Marghiloman a hipotecat o moșie la societatea Generală, pentru suma de 800,000 lei; d. Gh. Tuduri, candidat la colegiul II de Iași, a făcut un împrumut de 40,000 lei asupra unei recolte. D. N. Crupenschi a făcut un împrumut de 15,000 lei; d. Henri Suțu și-a hipotecat via pentru 5000 lei, iar d. Gh. A. Scorțescu, mai modest, a vîndut cu 5 lei, revolverul cu care a încercat să se sinucidă.

❑ *Domnii Emanoil Porumbaru, șeful liberalilor din Fălciu și d. A. A. Bădareu, șeful conservatorilor-democrați din acel județ, au fost ieri la Huși, unde, împreună cu comitetele executive, au stabilit cartelul electoral și candidaturile.*

❑ *Al cincilea și al șaselea candidat guvernamental la colegiul II de deputați din Iași, au fost fixați eri, în persoanele d-lor general Scheletti și N. Crupenschi.*

Generalul Scheletti a fost primit în baza experienței sale de fost prefect (nu știm al cărui județ), iar d. Crupenschi a plătit onoarea cu 15,000 lei

Un junimist, întrebat astă-zi dacă este adevărat că d-nii Scheletti și Crupenschi au fost hotărîți a fi candidați, a răspuns:

— Perfect adevărat, dar noi punem tot deauna numele Crupenschi înaintea numelui lui Scheletti, ca să dăm măcar atîta satisfacție d-lui Crupenschi, pentru cei 15,000 lei ce-a dat.

❑ *Un viu schimb de vorbe a avut loc eri seara, acasă la d. Grecianu, între d-nii general Scheletti și G. A. Scorțescu*

D. Scheletti a cerut d-lui Grecianu să ieie d-lui Scorțescu comanda la alegerea colegiului al II-lea și să i-o încredințeze d-sale, ca vechiu prefect și vechiu militar.

D. Scorțescu a spus că generalul habar n'are de situații și de oameni, că nu cunoaște de cît Jokey Clubul și ar fi să nenorocească partidul, dacă i s'ar încredința acestuia comanda.

❑ *Epitropii sf. Spiridon au cerut ministerului de finanțe să delege, de urgență, pe un inspector financiar, pentru a verifica gestiunile și situația financiară lasată de foștii epitropi, înainte ca noii epitropi să înceapă alte gestiuni.*

❑ *Guvernul a promis, că va scuti de dări pe țăranii proprietari sau arendași de patru fălci și 15 prăjini pămînt.*

De și această dare nu se urcă de cît la 20—26 lei pe an, guvernul ține să facă mare reclamă în jurul prieteniei ce ar arata prin aceasta țăranilor, de și șeful guvernului este identic cu acel domn P. Carp, care, în 1907, propusese asasinarea țăranilor.

Acum, în preajma alegerilor, se publică o circulară către prefecți, care cere tablouri de numele țăranilor proprietari s'au arendași de 4 fălci pămînt.

Nerușinată reclamă electorală, de oarece tablourile respective se află la minister și, deci, sunt în mîna ministrului.

Nerușinată reclamă electorală—de oarece ministrul n'are nevoie de tablouri, întru cît legea nu este votată încă — nici nu va fi votată vre-o dată.

❑ *Prefectul poliției Iași a luat parte, Duminică, la întrunirea naționalistă. Trebuia să ieie parte, ca informator al guvernului, ca să se convingă, că naționaliștii, potrivit angajamentului, vor susținea guvernul și pe polițiști.*

Prefectul a pus notă bună d-lui Cuza și a dispus ca „discursul acestuia să fie publicat în „Evenimentul“.

❑ D. Greceanu are foarte multe parale. Ilustrul barbat de stat s'a remarcat foarte mult la balul studenților în medicină: pentru o biată floare a dat, din caseta d sale particulară, o sută lei.

D. Grecianu crede că o singură floare face prima-vară, d'aia a supra-plătit'o— din caseta d-sale particulară.

❑ D-nii Nicu Economu, șeful partidului conservator-democrat din Dolj și d. Mitescu șeful vartidului liberal, întrunindu-se eri, au hotărît eri în mod definitiv încheerea cartelului electoral în vederea alegerilor generale.

❑ La d. Greceanu s'a discutat aseară și chestia numirei de intendent la spitalul Sf. Spiridon.

D. Grecianu a spus d-lui Cristofor, că cumnatul său d. Andoniu nu poate fi numit, căci ar fi prea multe rude ale epitropului în serviciile epitropiei!

D. Andoniu va fi numit probabil perceptor.

❑ In procesul de eri de la jurați în urma verdictului afirmativ al comisiunei jurați'or, Curtea a achitat pe Gh. Pascariu și ceilalți acuzați de tălhărie.

❑ Senatul Universitar și consiliul facultății de științi din Iași, au recomandat ieri pe d. C. Popovici ca agregat definitiv al catedrei de astronomie de la facultatea din Iași.

Minoritatea a fost pentru recomandarea d lui Popovici ca profesor.

❑ Astă-zi curtea cu jurați urma să se judece procesul lui Gheorghe Ipati și alții, pentru crimă de omor.

Lipsind d. Osvald Teodoreanu avocatul inculpatului, procesul s'a amînat pentru sesiunea viitoare.

❑ Delegațiunea județeană s'a întrunit eri sub prețedinția d-lui V. Palade.

La ordinea zilei erau validările consiliilor mai multor comune, a căror alegeri s'au efectuat în cursul lunei Ianuarie.

Asupra alegerii consiliului din comuna Țiganași, delegația a dispus ca d. consilier județean căpitan C. Popovici să meargă la fața locului pentru a ancheta asupra contestației făcută contra alegerii.

Idem la comuna Prisacani a fost delegat consilierul d. Al Velciu, pentru a ancheta contestația făcută de mai mulți locuitori.

Alegerea consiliului comunei Hermeziu a fost validată.

Delegația județiană se va întruni din nou zilele acestea pentru a aproba și verifica mai multe compturi ale comunelor.

❑ Poliția a angajat de agent electoral pe un funcționar superior al Poștei, d. P. Comărnescu.

Acest odios camatar, care s'a rîdicat ca funcționar prin stăruințile liberalilor, crede că este de demnitatea sa să facă pe polițistul, pe agentul carpist și să calomnieze pe fruntașii opoziției.

Un prietin al nostru, care a surprnis aztăzi pe Comărnescu agitînd în piața Halei, a oferit palme abjectului cămătar.

N'ar fi trebuit s'o facă în interes de igienă.

❑ **Coloniile școlare.**—Eri, la ora 5 p. m. a avut loc întrunirea comitetului societății „Colonia școlară Iași“.

S'a fixat sara de 2 Februarie pentru reprezentația la teatrul național, dată în folosul societății.

S'a hotărît convocarea întregului comitet pentru Joi la ora 4 p. m., pentru a se hotărî definitiv asupra sărbărei de la teatru național. In acest scop s'au făcut invitații tuturor doamnelor, care au bine-voit a da prețiosul sprijin societății.

S'a aprobat tipărirea dărei de seamă a mersului societății de la înființarea ei (1 Martie 1910).

D. prețedinte al societății S. Haliță, inspectorul general al învățămîntului primar, a supus la cunoștința comitetului, că pentru loteria de tablouri artistice, prin concursul dat de d. Sp. Haret, a căpătat de la Pinacotecă vre-o 30 tablouri din cele mai reușite și 2 busturi sculptate, care împreună cu tablourile donate de d-nii pictori din localitate, vor forma un prea frumos capital artistic, care va aduce societății „Colonia școlară din Iași“ un beneficiu însemnat, prin loteria ce se va organiza.

❑ **DIN HÂRLĂU.**—*Comisie interimară.* In fine, după multe tărăgăneli și tîrgueli, s'a instituit comisia interimară carpistă din orașul nostru, sub prețedinția d-lui Ion V. Gheorghiu, care nici nu figurează pe listele electorale comunale.

Prima deceție au și încercat'o carpiștii. D. Ioan Bejan, care a fost numit în comisia interimară fără știința sa, a refuzat de a depune jurămîntul și s'a înaintat imediat dimisiunea pentru motiv că nu poate figura într'o comisiune interimară numită de un guvern Carp.

— *Din culisele carpiste.*—De fapt, d Ioan Gheorghiu figurează în fruntea comisiunii interimare numai pe timpul alegerilor. Conducerea comunei a fost făgăduită, între alții, septuagenarului Neculai Adam, și acesta neînscris pe listele electorale.

Tîrgul acesta a produs mult haz în oraș, căci, după cît aflăm, respectabilul bătrîn va fi și el... tradus, ca și cel de al doilea septuagenar, d. Nicu Bou.

— *Intrunire democrată.*—Duminică 16 Ianuarie, a avut loc o frumoasă întrunire la clubul conservator-democrat. Cu această ocazie, s'a admis înscrierea în club a d lui Vasile Pînzaru, retras din microscopica grupare carpistă din localitate, indignat de tîrguelile ce se fac.

De aseminea, au fost înscriși în club d-nii: Const. Agachi, Nec. Pr. Mihaiu, D. Gh. Pîrpîriță, V. Gh. Pîrpîriță și Th. Păuneț.

După aceia, în cuvinte entusiaste, d nii Al. Zamfir, Dim. Ursoiu, I. Morcov, C Deleanu și Gh. Constantinescu înfierează purtarea carpiștilor, cari se laudă prin Botoșani c'au cumpărat pe toți democrații din Hîrlău, pe cînd, în realitate, numărul lor sporește.

Seara, tîrziu, cu toții s'au despărțit în cea mai perfectă liniște și însuflețire. *Coresp.*

❑ La marele bal costumat, care va avea loc la 5 Februarie, la soctetatea de gimnastică, sport și muzică, între alte frumoase surprize, va fi și grupul Chantecler. Costume comandate anume din străinătate.

Vor fi de asemeni grupuri de: trubaduri; țiganii cu șatra, japonezi, africani etc.

❑ D. Gh. Teodorescu, maistru de muzică, a fost numit dirijor al corului bisericei Sf. Spiridon, în locul rămas vacant prin moartea lui Titus Cerne.

Se știe că foștii epitropi recomandaseră în acest post pe d. Dim. Ionescu. Ministerul instrucției a anulat însă numirea, pe motiv că recomandarea nu s'a făcut pe calea legală, căci conform legei clerului, recomandarea trebuia făcută prin cancelaria Mitropoliei.

S'a făcută atunci o nouă recomandare, de astă-dată în persoana d-lui Teodorescu, care a și fost numit.

❑ Pentru postul de avocat și acel al contenciosului, de la primărie, nu sunt de cît 23 de postulanți.

Din această cauză, d. Gh. Cristofor, membru al comisiunei interimare, care e însărcinat cu serviciul contenciosului a rugat pe d nii Velciu și Gr. Teodoru, să mai rămînă la posturile lor, pînă ce se va decide.

Numirile probabil nu se vor face de cît după alegeri. Vor fi numiți probabil d. Brif, ca avocat al comunei, iar d. C. Mavrocordat, șef al contenciosului.

❑ Direcția generală a telegrafelor, poștelor și telefoanelor a întocmit un regulament după care se va percepe diferența de curs la sumele ce se vor expedia prin mandate poștale sau telegrafice internaționale.

Prin acest regulament, diferența de curs se va stabili de direcție la 1 și 16 ale fiecărei luni, după curs.

❑ D. C. Bălăcescu, profesor la școala de Belle-Arte, din localitate, va fi numit în comisiunea monumentelor istorice.

❑ Examenul pentru obținerea titlului de învățător, institutor și învățător ajutor definitiv se va ține cu începere de la 1 Martie 1911.

Sunt chemați la acest examin învățătorii, institutorii și ajutorii de învățători care pînă la 1 Martie 1911 vor avea trei ani împliniți de cînd funcționează cu titlul provizoriu în învățămînt.

Examenul va consta din două probe; una extemporală și a doua pedagogică.

Prețedinții comisiunilor vor încunoștiința prin revizoratele școlare, pe fiecare candidat a parte, cînd și unde are să se prezinte, pentru a-și trece examenul.

Revizoratul este dator să înainteze prețedintelui comisiunei dovezi din partea celor chemați la definitivat, de primirea acestor înștiințări. Nici un candidat nu poate părăsi postul de cît pentru termenul chemărei.

Institutorii, învățătorii și învățători ajutori cari fără motiv neleabil vor lipsi de la examen vor fi considerați ca respinși.

❑ Funcționarii telegrafo-poștali au înaintat noului director general, un memoriu, prin care cer următoarele:

Unificarea gradelor superioare în: oficianți superiori, oficianți inferiori, impiegați definitivi și impiegați auxiliari.

Toți funcționarii, după un serviciu de cinci ani în același grad, să aibă dreptul la gradații ca și membrii corpului didactic.

Trecerea dela gradul de impiegat la gradul de oficiant inferior și de la gradul de oficiant inferior la cel de oficiant superior să se facă prin examen în scris și oral.

Oficiile să se împartă pe clase și să nu mai poată concura un oficiu de cît de gradul corespunzător clasei.

Modificarea legei de organizare a așezămîntului telegrafo-postal.

❑ Afacerea falșurilor de la depozitul de desfacere a monopolurilor privitoare pe Raul Van Saanen, se instrușește la cabinetul III de instrucție.

Astă-zi au fost citați și ascultați la acel cabinet mai mulți, debitanți de tutun din localitate, cărora Van Sanen le vindea timbre.

După cum spuneam de urma lui Van Sanen nu s'a putut da.

Azi dimineață, doui impiegați de la serviciul desfacerei, foști colegi ai lui Van Saanen au primit cîte o cartă postală, din Paris, de la acesta.

El scrie că se află acolo și că ocupă un post plătit cu 80 lei lunar.

Autoritățile fiind înștiințate de aceasta, s'au luat măsuri de a se interveni pentru extradarea lui Van Saanen.

❑ Acum, cînd ie vorba de atîția iluștri necunoscuți, s'a citat în ziar și numele profesorului Dim. Cădere, despre care s'a zis: 1) că a cerut să fie numit director la școala „Vasile Lupu; 2) că a cerut să fie numit director al învățămîntului secundar; 3) că face pe agentul electoral; 4) că este grecianist-naționalist și tovarăș, la ape gazoase. cu Șmilovici.

In „Evenimentul“ de ieri, d. Cădere, ne răspunde. Dar ne jurăm: s'ajungem grecianiști dacă am priceput ceva.

D. Cădere bîlbăie cînd vorbește, bîlbie și cînd scrie.

❑ Ziarele carpiste anunță că M. S. Regele a primit în audiență pe prefectul Sfetescu, un stîlp al asanatorilor de moravuri.

Le roi s'amuse.

❑ Tînărul Carol Voinea, licențiat în teologie, a fost hirotonisit preot, pentru parochia Cucova, județul Putna.

❑ Două voturi la colegiul I.

D. dr. Paul Anghel a fost numit medic primar provizor la secția chirurgicală, foastă a d-rului C. Bottez din spitalul central a Sf. Spiridon și d. dr. Mircea Gane, a fost numit medic primar la biroul primirei de la acel spital.

❑ Consiliul profesoral al facultății de științi din Iași, a reales ieri ca delegat în Senatul Universitar pe d. profesor Paul Bujor.

❑ D A. C. Cuza a cetit, la ultima întrunire naționalistă, din cartea meritelor patriotice ale d-lui Grecianu.

Meritul d-lui Greciann este unul singur: s'a opus ca un evreu să fie ales în consiliul municipal al Iașului. Pe tema aceasta d. Cuza a lăudat întreg partidul carpist.

Este, însă, un ministru actual, d. M. Cantacuzino, din ordinul căruia un evreu Teitler, de la Moinești, a fost ales ajutor de primar.

Ce zici dija, d-le Cuza?

❑ Domnul Petrovanu a fost numit profesor de Istorie la liceul militar din Iași.

❑ S'a zis că d. Popp, dirigintele oficiului telegrafic central din Iași, ar fi îndemnat pe curierii poștali să voteze cu guvernul.

Rectificăm informația. Domnul Popp n'a făcut lucrul acesta, ci un alt funcționar superior, al cărui nume îl vom publica foarte curînd.

Ultima oră

București 18 Ianuarie

Un comunicat

București.—Ziarele conservatoar-democrate publică următorul comunicat:

„Ziarul „Seara“ publică o serie de știri cu privire la niște pretinse neînțălegeri, care ar fi izbucnit în sînul clubului conservator democrat de la Iași cu ocazia fixărei candidaturilor.

Totul ce publică acei ziar, constitue o sfruntată minciună și numai fantezia unor disperați care prevăd pierdut centrul Moldovei, poate inventa niște invenții atît de josnice ca acele pe care le publică monitorul cantacuzinist“.

Ințelegerea de la Huși

Huși.—D-nii Al. A. Badareu și Em. Porumbaru au fost eri la Huși, stabilind deplina înțelegere între cele două partide de opoziție în vederea alegerilor generale.

Neînțălegeri între junimiști și Cantacuziniști

București.—Intre junimiști și între Cantacuziniști s'a ivit o vie neînțălegere și o luptă disperată, pentru locul de prețedinte al secției II-a a Curței de Casație, rămas vacant prin retragerea d-lui D. Cuculi.

Junimiștii susțin numirea d-lui consilier Duca, iar Cantacuziniștii pe aceia a d-lui Cerchez.

Se pare că numirea acestui din urmă este asigurată. D. Cerchez, care e fratele fostului director general al poștelor, n'a mai fost numit secretar general la Domenii, după cum i se promisese și de aceia se stărue pentru a'l numi prezident la Casație.

Intrunirea de aseară

București.—Aseară a avut loc la clubul conserdator-democrat, o întrunire a cetățenilor din culoarea de roș.

D. dr. Istrati a fost proclamat membru al acestei culori.

Intrunirea a fost prezidată de d. Barbu Păltineanu.

D-sa a demonstrat că d. Take Ionescu va fi chemat la cîrma țărei, pentru că d sa ie acel care reprezintă singurul partid de ordine și de asanarea moravurilor.

Au mai vorbit d-nii dr. Istrati, Aurel Iliescu etc.

D. N. Fleva a vorbit de asemeni despre victoria sigură în alegeri și a sfîrșit spunînd: „urez M. S. Regelui un mai frumos apus de soare, de cît acel ce i se pregătește“.

O întrunire a anarhiștilor

New Jork.—2000 de anarhiști cîntînd „Marsillieza“, au mers eri seara pe Broadway și au ținut o întrunire de protestare energică, contra execuțiunilor recente din Japonia.

Manifestanții au încercat să atace consulatul japonez, însă au fost împrăștiați de poliție.

Delegația austriacă

Buda-Pesta.—Comisiunea pentru afacerile streine a delegațiunii austriace, ascultînd expunerea făcută de contele Aehrenthal, a început discuția generală a budgetului externelor.

D. Kramer arată temerea că Austria deja complect dependentă politicește de Germania, să nu devie și economicește.

Această dependență ar fi periculoasă nu numai Austriei, ci și Rusiei și mai ales popoarelor balcanice.

D. Aehrenthal declară că dacă în momentul de față este Germania, care trage avantagii din politica pe care noi am inaugurat-o; dacă ea își ameliorează raporturile cu Rușia și începe cu ea negocieri cu privire la importantele chestiuni din Persia, noi nu putem de cît să ne bucurăm.

Greve studențești

Cracovia.—Studenții greviști au forțat la prînz poarta principală a universității și au intrat în săli unde au împedicat conferințele.

*

Lemberg.—Studenții de la universitate și de la școala politecnică s'au pus în grevă, pentru a protesta contra evenimentelor de la Universitatea din Cracovia.

Asupra dezertărilor din P.-Neamț

Piatra-N.—Ziarele guvernamentale au publicat știrea că întreaga organizație conservator-democrată din Piatra-N. ar fi trecut la Carpiști.

Știrea cu desevîrșire neexactă. Totul se reduce la înscrierea cîtor-va membri neînsemnați.

Organizația noastră din P.-Neamț, își continuă activitatea, sub prețedinția d-lui Cantacuzino-Pașcanu și a vicelor prețedinți d-nii: V. Andrieș fost senator, Bacalu, fost senator și C. Isăcescu, fost deputat. Cei 25 membri din comitet se găsesc de asemeni la locurile lor.

A demisionat un oare-care Oancea, pentru un post de maistru de muzică; Tomida, suplinitor la liceu, care căzuse de 3 ori la capacitate și acum pentru a'și asigura concursul a trecut la Carpiști, V. Manoliu, care e intitulat mare proprietar, e un biet om sarac, ba chiar foarte sarac, care pentru a'și putea întreține familia, era pus sub toate guvernele delegat în consiliul județean farmacistul Cugler și cu I. Filip, pentru ca cumnatul seu d. C. Lecca medic veterinar, să nu'și piardă bursa din străinătate.

Iată dar cine sunt acei ciți-va transfugi.

Noul atelier FOTO-LUX

(FOST CHALAND)

Are onoarea a aduce la cunoștința publicului că execută cele **mai artistice** fotografii ca:

Portrete, grupe, mărimi naturale și alte lucrări fotografice în genurile cele mai noi și cu prețurile **cele mai reduse.**

Prețuri de reclamă: 10 cărți poștale 4 lei, 12 fotografii Cabinet 12 lei; o fotografie mărime naturală **15 lei.**

D-ra M. LAUFER.

D-tor G. SAVAGOIU

Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa“

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

Lemne de foc

Fag, Carpen despicături, se vînd cu prețuri convenabile la depozitul D-lui

Isidor Bril

Șoșeaua Moara de Foc No. 30

La cerere se trimete la domiciliu Comenzile se pot adresa și prin poștă.

De vînzare

MOȘIA PETREȘTI din județul Iași pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.

A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 **Iași**

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

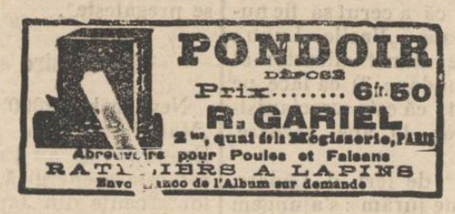

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupră viețe și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Décemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
JOSEPH POPPER, str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Sé întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".

MAŞINILE DE CUSUT SINGER au obţinut şi de astădată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune „Grand Prix"

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

BOURNE & Co. IAŞI
Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi
„Loteria Regatului Romin"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 3 a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
1 şi 3 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatoru'ui
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane şi Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII – No. 1211 Joi 20 Ianuarie 1911

Prefaceri constituționale

Programul guvernului e delicios, prin francheța cu care declară cele mai reacționare idei politice. Aerul general al acestui manifest trădează o *pomană* economică, făcută claselor de jos: țărani, meseriași, funcționari, dar e de o zgîrcenie boerească în ceia ce privește activarea vieții politice. Ca boeri partidul d lui P. P. Carp, crede că starea actuală a regimului nostru politic e cea mai ideală, că prin ea se împacă toate interesele claselor sociale și că e ultimul cuvînt în materie de așezămînt politic.

Că le convine nu mai încape îndoială; statul nostru poate înghiți satisfacerea intereselor a cîtor-va mii de inși, cari reprezintă interesul cel mai egoistic al colegiului întâi O dată decretul Regal căpătat în palmă, guvernul se năpustește cu furie sălbatecă asupra colegiilor electorale și satisfăcînd, lovind, amerințînd, izbutește a-și crea o situație factice.

Dar de la această situație de fapt a formula în doctrină starea de azi, ba a profesa în fața țării credințele politice ale actualului guvern cu acea desinvoltură, care trădează o lipsă totală de cunoștinți politice, e cea mai vie dovadă că cel mai isteț om se prostește în fața celor mai simple probleme.

Guvernul d-lui Carp ne ilustrează de minune această lipsă de crez politic, adică acea erezie crasă în materie de reforme politice. Plecînd de la premisa că poporului îi trebue bună stare materială, manifestul nu se întreabă cum să se producă acea bună stare materială, ci crede a i-o da prin pomană, ertîndu-i-se fonciarul la toți acei ce au 4 fălci de pămînt, fără a desvolta în popor noi puteri de producțiune, noi elemente active, cari să reducă de la sine acea bună stare materială, atît de jînduită astă-zi.

Cum această stare materială mai bună i se poate da, nu e cuvînt a înlesni pe țăran să și-o facă singur. Pururi în protectori neceruți, ei se impun cu de la sine putere țărănimii ca tutori. E o mare deosebire însă în viața publică între *a se da* și *a lua*. Boerimea și cu dînsa guvernul d-lui Carp, vorbind ca tendință politică—crede mulțumitor *a se da* țărănimei înlesniri, dar să rămînă exclusă de la viața politică; noi și cu noi țara întreagă, credem că e mai cuminte a face ca țara *prin sine însăși* să-și croiască soarta sa. Dacă ca partid ne-am înscris în programul nostru: *totul prin țară*, înseamnă că noi credem că e mult mai prudent și mai folositor a rîdica nivelul vieții publice a țării, ca să-și poată croi ea singură haina ei, în loc de a ne sili ca noi să i-o croim fără măsură pe trupul ei.

Epoca pomanagiilor a trecut și guvernul d-lui Carp tratează țara în pomanagii. Țara n'are numai burtă să-i dai pe degeaba, ci are și un suflet, și o gîndire, și un ideal, și datoria noastră e ca să-i înlesnim țării realizarea acestui ideal.

Dacă țara s'ar fi mărginit la boerimea protipendadă, nu am fi avut pe 1822, ci așa boerimea mai mărunță a întăptuit domnia lui Ioniță Sturza și cu el a domnilor pămînteni.

Dacă țara s'ar fi oprit la formula celor 4 familii domnitoare, rînduite de Curțile proteguitoare, n'am fi avut Reglementul organic, care a sporit la 50 numărul persoanelor eligibile la domnie. Era lui 1831 ne-a pregătit pe 1848.

Dacă Vodă-Cuza s'ar fi oprit la boerimea Convenției de Paris—5000 inși în ambele țări, n'ar fi putut face legile sale, ci așa lărgind bazele vieții politice prin statutul de la 2 Mai a dat putința vieții unei Românii moderne, și liberalismul a învins în procedură conservatorismul.

Dacă Ion Brătianu s'ar fi oprit la formula lui 1864, n'ar fi putut crea intelectualitatea Senatului de azi, cu reforma sa de la 1864, și noi astă-zi trăim supt regimul legilor de la 1884.

Să fie în toate aceste numai o *schimbare de formă?* Să fie toate aceste pagini frumoase din istoria contemporană numai *frămîntări primejdioase, ce nu vor izbuti să dea de cît o altă formă drepturilor politice dobîndite?* Dar aceasta e o mare naivitate, sau mai drept vorbind o mare erezie politică.

In regimul de astă-zi sînt alegători prea scumpi, pentru că sînt rari și puțini; și alegători fără preț. Pentru cei scumpi statul se dă de-a tumba. Mîne cînd se vor înmulți alegătorii, se va efteni marfa individual a alegătorului, și vor lua locul ideile, curentele, luptele de principii.

Ia închipuți-vă un d. Carp într'un sistem politic altul de cît al nostru, junimismul d-sale n'ar fi putut trăi, dar așa cu rostul seu la col. I s'a impus și a trăit ca o pecingină pe spetele partidelor politice, miluit fiind de liberali și acaparînd politica partidului conservator. Burghezia și țărănimea nu cunoaște această pecingină, de cît ca o pacoste pe țară, căci reprezintă formele unei alte lumi politice, și străină cum este se face surdă la strigătul unanim al țării: *lărgirea bazei vieții publice.* In lărgirea acestei baze e salvarea țării; prin ea vom scapa de putregaiurile vieții publice de astă-zi; prin ea vom rîdica la suprafață elemente noui, vrednice, dornice de lupte, și în mîna lor va fi soarta țării de mîne.

Acum, cînd steaua d-lui Carp e la apus, d sa și prin organul d-sale, partidul reacțiunii crede a vedea în toate svârcolirile unei țări în căpătarea unei vieți mai aerate în politică, numai o schimbare de form*.

Iar tu popor, întoarce-ți fața de la acest regim al reacțiunei, căci el socoate drepturile tale sfinte, numai niște forme goale, bune de manevrat la interesele lui.

Gh. Ghibănescu

MULȚIME DE CARACTERE

La clubul Regal din P.-Neamț, care se megieșește cu clubul junimist, pocnește într'una. Pocnesc dopurile sticlelor de șampanie, spumegă produsele văduvei Cliquot, se sparge sacîzul lăutarilor țigani.

Un boier mare, cu nasul mare, mare la statură, stă în centrul voioșilor, toarnă în pahare și trinchează cu plebea. Oamenii între ei se sărută. Boerul cel mare, cu nasul cel mare, se sărută și el cu ceilalți, se sărută, se șterge la gură și scuipă.

Domnul Leon Bogdan l'a invins, în popularitate, pe d. Take Ionescu. Domnul Leon Bogdan a robit suflete t.kiste —prin talentul său zguduitor, prin farmecul seu, prin magica sa putere de convingere și de insinuare—ce s'a dovedit a fi de peste o sută cai putere.

Și sufletele pe cari le-a robit, d. Leon Bogdan, acest Cyrano de Bergerac din orașul șoarecilor, aceste suflete le-a strîns la Regal și le dă de băut, pe contul guvernului, pe contul prințului Sturza să bee și să crape.

Aldamaș boeresc. Boerii nu beau aldamaș cînd cumpără o căciulă, un suman sau o pereche de boi. Boerii fac cumpărături ceva mai alese, cum pără oameni, ca să facă din ei robii lor, cumpără țigani, ca să aibă slugi.

In coșul cu oameni pe cari i a cumpărat pe piață boerul Bodgan, figurează numitul Oancea, profesor de scripcă; Tomida, un entuziast căzător—o căzătură la examenul de capacitate; V. Manoliu, mare proprietar de nevoi; o serie de Cogleri, făcători de povidlă de Lipsca și un veterinar, care scoate dinții harmasarilor boerului, ca să-i facă tineri și pune cordele iepelor, ca să inspire poezie harmasarilor boerului.

Și dă i cu șampanie. Nu-i vorbă—numai sticlele îs de șampanie. Incolo, cum marele castelan Manoliu și Oancea, care se trage din mozicanți, habar n'au de gustul șampaniei, boierul—cel cu nasul bosumflat—a dat poruncă să se pună, în sticle, cvas rusesc, rachiu, petroleu adevărat lampant și, ca să fie și ceva spume, ceva produse din ale iepelor boerului.

Oancea, dînd certificat de talent magic lui domn Bogdan, i sărută mîna cu devotamentul caracteristic cîntăreților răgușați; Tomida—blondul grețos—își capacitează incapacitatea și toți strigă; „vivat boeriu, jos Take Ionescu!"

Mulțime de caractere, mort bete, se tăvălesc din dosul tejghelei grecului de la Regal—iar boeriul, cu nasul mare, jucînd rol de biruitor își zice zimbind: „je suis plus fort que Take, plus doué que lui".

Triumful armasar

Magistratura din Iași grav insultată

Domnul Scarlat Poppescu, procuror general la Curtea de Casație, s'a făcut vinovat de un fapt de o gravitate fără perech, pe care la desăvîrșit pe deplin conștient.

A zis, fără meșteșugire de cuvinte, fără sub înțelesuri: „magistrații Curței de Iași, cari au judecat procesul penal al trusturilor, au luat bani de la Fischer și i-au dat dreptate".

Cel mai mare magistrat al parchetelor din țară a rostit asemenea acuzare în fața instanței supreme de judecată. A făcut acuzarea, convins că se crede s'o facă. Căci ca fost inspector judecătorecc, d. Popescu venise nu odată să inspecteze Curtea de Iași cu inspecțiile ce le făcea, iar fostului procuror general Mimi i spusese pe șleau: „Curtea de Apel din Iași este vîndută lui Fischer".

Avea-va această gravă acuzare vre-o urmare pentru procurorul general? Să acuzi pe magistrații Curții din Iași de venalitate și să nu fii chemat la răspundere, lucrul nu ni se pare posibil.

Justiția de la Iași n'a fost calomniată, de această dată, de un anonim oare-care în coloanele unei reviste abjecte.

Ci procurorul general al înaltei Curți de Casație, în plină instanță, a aruncat magistraturei de la Iași cea mai gravă acuzare, acea a venalității.

Este de datoria judecătorilor s. II a Curții, cari au judecat procesul Fischer, să ceară anchetă și să cheme în judecată pe procurorul general, care s'a făcut vinovat de insultarea lor josnică.

Nu s'a întîmplat încă, nici nu putea să se 'ntîmple, ca un magistrat superior, în plin exercițiu al funcției sale, să ceară casarea unei decizii, nu pe considerente de fapt sau de drept, ci pe considerente de înaltă moralitate: procesul adus în Casație fiind cîștigat, a declarat procurorul general, prin mituirea magistraților.

Asupra magistraților nu poate plana nici un moment asemenea extra-odinară acuzare.

Să dee în judecată, înaintea consiliului superior al magistraturii, pe procurorul general Poppescu, ca să-și dovedească afirmațiile.

DIN ALE ZILEI

Evenimentul publică un articol întitulat „Takismul în agonie" și acordă cuvîntul d-lor Take Ionescu și Badareu.

Cam greu să faci pe oratorul cînd ești în agonie.

= Prefectul județului Neamț are specialitatea să facă zărăfie de cai. In această calitate prietenia prefectului cu cumnatul unui veterinar, nu va mira pe nimeni. Nici faptul, că acel care a isbutit să treacă anumiți transfugi la carpiști, tot veterinar este.

Regimul geambașlîcului.

= Domnul Ciureanu, „marcantul" tachist, care a trecut la d. Grecianu, a fost numit intendent al cimitirului de la Galata—post foarte marcant.

Ce oase a căpătat ilustrul necunoscut!

= Prefectul Brabețianu a luat cuvîntul într'o întrunire publică la Corabia.

Așa-i cînd corabia se 'neacă.

= „Organiții întregi trec francamente la noi"—esclamă, victorios, un ziar guvernamental.

Francamente înseamnă pe franci — și de aceea suntem perfect de acord.

INTRE MÂNZI

Fug bătrînii de se prăpădesc să nu se amestece cu mînzii lui Démètre; fug și Hunii, fug și Goții, fug aman, aman cu toții! Și de ce mă rog această fugă? Asta-i asta, măi bădico!

Ci-că trecea o dată un bulgar pe lîngă o turmă de oi mici și mărunte, mioare de un an! Intre oi se vedea păscînd și un *asin*. Bulgarul nu mai văzuse asemenea jiganie de dobitoc. Stă el și chitește: să fie bou, nu-i! să fie cal, nu-i; fuga la Dediu Ivan, ca la cel mai deschis om și îmblat prin lume. Dediu Ivan multe văzuse, multe învățase, și se putea răspica bine, mai ales în ale dobitoacelor. Stătu cît stătu Dediu la chiteală și la socoteală și mai spunînd că are urechile lungi ca de iepure, picioarele ca de *lepure*, socoti că nu poate fi de cît *epure bătrîn!*

Și iată-l pe asin făcut în epure bătrîn!

Așa ne face impresia cu întregirea listei candidaților guvernamentali la col. II de Cameră de Iași. Démètre și-a înșirat mînzii și i-a pornit prin mahalale să trezească cîinii cu dînșii. Și pleacă în cete, cete, ca doar ar prinde ceva vînat de voturi. Umblînd gramadă în cete ei au fost porecliți *irezi*, pare că ar umbla cu vicleimul.

Dar iată că în serie intră un tată, un *pater* al mînzilor. Naționaliștii cu toată jena ce simt de a da sprijin unui guvern Carp, singurul om francamente *filosemit*, ei o scaldă. Voesc să aibă sprijinul guvernului, dar să nu fie pe lista guvernului, nici loc rezervat; țrașnic îs de contra naționaliștii pentru locuri rezervate la galerie! Și atunci au găsit pe generalul dispus de a face față cerințelor oculte ale naționaliștilor.

Și alegătorii se întreabă: ce fel de om politic să fie acela, care să țină a fi pus pe listă ca să fie tras pe sfoară! Și de curiositate au început a se întreba ce calibru de om este? Și răspunsul a fost pe buzele tuturor că trebue să fie dintr'o bucată, care a primit a fi fruntea cozii, de cît coada frunții.

OAMENI ȘI LUCRURI

GLOSA OBOSELEI

... In ce mod și pe ce căi se pogoară și de unde vine anume, atunci cînd pe neașteptate simțim că ne ia în stăpînire și ne izolează, încet încet, de lumea toată, de noi înși-ne?...

Pînă mai odinioară am fost așa cum ne-a făcut natura să fim,—fie care dintre noi. Și iată-ne de odată, după oare cari excese de lucru, ori după o zi obișnuită de muncă, întru îndeplinirea „datoriei"—preschimbați de nerecunoscut. Unde a dispărut, de odată, toată enernergia, toată vigoarea, toată răbdarea, toată atențiunea noastră?

Cu ce au fost înlocuite toate acele virtuți, cari alcătuiesc firea noastră ori felul nostru de a fi? Iată întrebări la cari nu pot răspunde nici fiziologiștii; cu toate nenumăratele lor cercetări făcute în laboratoriu.

De pe țărmul mării, în zilele de toamnă, putem vedea rîndunica luîndu și zborul; o zărim tăind aierul ca o săgeată, — liniștită și cuminte, ca și cum nu s'ar fi încumetat să îndeplinească cine știe ce faptă grea peste măsura puterilor ei. Știe ea oare că o vor servi mușchii pieptului?

Cunoaște ea oare distanța? Pricepe ea oare despre ce e vorba? Cine știe! De multe ori bietele păsări sunt surprinse de oboseala neprevăzută. O bataie ușoară din aripi—și visul îndepărtat se ivește; moartea le curmă avîntul, înainte ca să fi putut ajunge pe malul celălalt,—acolo unde le cheamă pămîntul cald și ospitalier.

Tot ast-fel fără socoteală sigură și fără o măsură bine hotărîtă ne avîntăm în viață. Vom birui? Vom izbuti, cu forțele noastre cumpătate, să înfruntăm vînturile, depărtările fără orizont? Vor fi mușchii destul de oțeliți? Pieptul destul de rezistent? Nervii destul de răbdători?

Iar pînă atunci, în fie-care seară tîrzie, gustăm într'o formă oare-care senzația unei morți parțiale, — prolog al morții definitive care se alcătuește numai din o serie de oboseli, pînă la înțepenirea desăvîrșită...

Intr'adevăr, sub impresia trudei, nu mai suntem noi înși-ne iar viața dimprejur nu ne mai preocupă. Aduceți vă aminte de rîndurile scrise în „jurnalul" fraților Goncourt:

„După muncă și încordare vine acea încremenire dulce, acea tensiune a capului, care nu ne mai îngăduie să ne ocupăm de nimic displăcut, o izolare totală de micile împunsături ale vieței, o dezinteresare de existența reală, o nepăsare față de lucrurile cele mai serioase. Cele mai urgente scrisori le punem de oparte fără să le deschidem"....

Și cu toate aceste senzația de oboseală răspunde și ea unei anumite forme de viață. une ori mai intensă de cît viața obișnuită. Aceasta o simt de cîte ori, sub povara ostenelei distrugătoare, îmi adun impresiile pentru a scoate din dezordinea lor, cîte una și a-i da o formă, a o așterne pe hîrtie. După un timp lung de asemenea exerciții ajungi chiar să *nu* mai poți scrie de cît sub stăpînirea unei mari oboseli, — după cum la alții e dimpotrivă.

Albert Haller, eruditul fiziolog care a fost și un strălucit cîntăreț, poetul Alpilor—afirmă că nu putea scrie ușor și repede de cît cînd avea febră. Cam tot așa și Rousseau,—un alt copil al Alpilor. De ce n'ar fi la alții o condiție a scrisului—oboseala, de oarece—în tot cazul—stîrșitul, produsul ori-cării creațiuni este tot oboseala?„ In știință ca și în arte frumoase—scrie Mosso—baza ori cării creațiuni este oboseala".

Da,—toți o cunosc; toți o simt, pe toți îi pîndește deopotrivă; Și cu toate aceste e încă un mister clipa, în care întreaga noastră putere, gîndire și dorință dispar, ca să ne cuprindă în brațele ei,—oboseala cea prevestitoare de moarte...

Rodion

PEDAGOGIA
ȘI
Raportul dintre suflet și corp

II

După părerea celor mai de seamă medici și pedagogi, copilul nu trebue supus nici la un fel de muncă, atunci cînd cu toate mijloacele blînde n'am reușit să-i cucerim atenția. Ori-ce impunere prin mijloace violente este în dauna sănătății lui și nu suntem în drept s'o facem. Prin urmare ori-ce semn de neatențiune, de distracție din partea elevului, departe de a fi o vină pentru el, este din contra un semn pentru noi că nu mai suntem în nota dispoziției lui sufletești de a putea învăța cu folos ceea ce vrem și că de acum înainte începe pentru el chinul și desgustul Distragerea este lucru natural pentru copil, ea este expresiunea unei oboseli, în tot cazul a unei incapacități de atențiune prelungită. Este un semn că organizmul lui reclamă să i se stabilească echilibrul care i s'a perdut prin sforțările prea îndelungate din altă parte. In adevăr. Orice exercițiu face să se îngrămădească mai mult sînge în acel organ spre a-l nutri cît mai bine. Activitatea centrală prin urmare prelungită și repetată, nu va mai putea fi în stare de la o vreme să întreție activitatea normală a tuturor celorlalte organe și corpul va slăbi din ce în ce. De aceea e nevoe să schimbăm necontenit felul de ocupație și de acea copilului nu i se poate impune o imobilitate prea mare cu cît el este mai mic. De aice pornesc toate sforțările pentru introducerea în școală a învățămîntului prin *lucruri* sau cel mult *imagini* și înlăturarea ori-cărui învățămînt *dogmatic* sau prea *abstract* Pentru că numai asemene învățămînt predat după niște metode *atrăgătoare* și adoptat puterilor sufletești ale copilului, poate să-i menție și corpul și mintea într'o stare de echilibru care să-l facă *om întreg* la minte și la trup.

Dintre toate mijloacele de a cîștiga cunoștințele cele mai nimerite, sunt jucărelele, ocupațiile pe care și le face singur copilul din lucrurile sau obiectele cari îi ies în cale. Apoi sunt alergările, primblările în aer liber și prin locurile puțin cunoscute, comerțul cu copiii de seama lor. Nimic nu desvoltă mai mult și mai armonic puterile sufletești și trupești de cît ocupațiile la care se dedau copiii singuri, așa cum se dedau puii de animale la anumite jocuri, cari mai pe urmă au să le servească în viață în lupta pentru existență. Copilul este făcut pentru ca să se joace, a se juca pentru el este a învăța, este a trăi.

Oameni, fiți umani, aceasta este prima voastră datorie, zicea Rousseau în sec. XVIII; fiți pentru toate stările și pentru toate etățile... lubiți copilăria, înlesniți-i jocurile, plăcerile, instinctul favorit. Care din voi n'a regretat cîteodată această vrîstă în care rîsul e totdeauna pe buze și în care sufletul este totdeauna în pace? Pentru ce vreți să umpleți de amărăciune și de durere acești primi ani, așa de trecători, cari nu vor mai reveni pentru ei, ca și pentru voi? Părinți, știți voi ora cînd moartea așteaptă pe copiii voștri? Nu vă pregătiți regrete răpindu-le puținele momente pe care natura le dă: îndată ce ei pot simți plăcerea de a fi, faceți ca ei să se bucure de ele, faceți ca la orice oră D-zeu i-ar chema la el, ei să nu moară fără a fi gustat viața.

Ceea ce Rousseau cerea pe seama lui dintr'un sentiment de milă și de dreptate pentru copii, în secolul nostru, în fața cerințelor vieței noastre moderne, noi cerem în interesul îmbunătățirii ra-

sei noastre, spre a nu fi zdrobită sub greutatea muncii.

Să vedem prin ce mijloace.

Problema surmenajului şcolar, a oboselei mintale, pe care pedagogia veche n'o cunoaşte, dar care este una din problemele cele mai importante ale pedagogiei noui, această problemă, adică n'ar trebui să existe, dacă şcoala ar corespunde întru toate trebuinţelor vieţei copilului, dacă acesta ar fi locul cel mai preferat de el, cel mai căutat de el pentru satisfacerea vieţei lui fizice şi intelectuale.

Dar aşa ea va exista cîtă vreme educatoriii şi şcoala vor cere de la copii sforţări peste puterile lor, cîtă vreme îi vor plictisi cu un învăţămînt, pe cari ei nu-l pot pricepe şi îi vor sili la o disciplină a cărei nevoe ei nu o simt şi la care ei se supun numai de frică sau ca să ne facă plăcere.

Problema surmenajului în şcoală se face astă-zi din ce în ce mai simţită, cînd nevoile crescînde ale vieţei moderne şi lipsa totală de cunoaşterea sufletului copilului silesc pe educator să ceară de la copii într'un timp prea scurt o sumă de cunoştinţi cari se presupun că li vor fi folositoare, fără ca copiii să le ceară sau să le satisfacă curiositatea.

Căci, ceea ce provoacă surmenajul nu este munca pe care cineva o face cu plăcere, de bună voe, ci aceia pe care este silit să o facă, munca făcută cu desgust, corvada. Şi pînă acum şcoala n'a găsit milocul ca să atragă pe copii spre dînsa, ca aceştia s'o prefere cercului familiar, stradei, contactelor vătămătoare...

Şi iată cum chestiunea surmenajului în şcoală este legată de chipul cum se pune însă-şi problema şcoalei.

In starea de desvoltare în care se găseşte Pedagogia, pentru ca şcoala să nu împiedice desvoltarea fizică a copilului şi nici pe cea intelectuală şi morală, organizarea acestui factor al educaţiei trebue să ţină seamă de o mulţime de lucruri, precum sunt: durata lecţiunilor şi a recreaţiilor, a vacanţiilor, ordinea materiilor timpul cel mai propice pentru învăţătură etc.

In privinţa acestui de pe urmă; cercetările, relativ nouă ale pedagogilor, au dovedit că munca intelectuală la şcoală împiedică, în general ori ce desvoltare fizică a şcolarului, dar mai cu seamă cea din timpul verei şi cea de după prînz. O oră de lucru după prînz provoacă tot atîta oboseală cît două dinainte. Cu nimic nu se poate înlătura această vătămare.

In şcolile în care se lucrează şi după prînz, pentru a preveni oboseala mintală, programa prevede în acest timp obiecte, aşa zise uşoare, cari nu cer sforţări intelectuale prea mari, precum sunt dexterităţile, gimnastica, etc. Dar şi acestea provoacă oboseala mintală ca ori ce muncă făcută de silă.

Aceasta are o explicare fiziologică. De obiceiu la ora cînd este să înceapă lecţiunile după prînz, stomahul copilului se află în plină activitate de digestiune.

Această activitate va fi cu atît mai mare cu cît de regulă copilul la prînz mănîncă mai mult de cît la alte mese. Cum lucrările intelectuale şi în general toate actele sistemului nervos împiedică activitatea stomacului, urmează de aice că pentru marele folos al sănătăţei copilului trebue să-l lăsăm să-şi facă în voe digestiunea.

Activitatea cerebrală şi cea stomacală trebuie să rămînă cît mai separate una de alta, dacă nu voim ca ele să se influenţeze reciproc în dauna sănătăţei noastre. Experienţa făcută cu cîinele, căruia i s'a găsit alimentele intacte în stomac fiindcă a fost gonit după masă, arată în destul că copilul trebue lasat în voia lui după masă şi nu trebue să fie supus la nici un fel de muncă spre marele bine al sănătăţei sale precum şi al desvoltărei sale normale.

C. V. Buţureanu

Incidentul de la Teatrul din Iaşi

— Ce crede despre el d. profesor dr. C. Istrati —

Universul publică un interview cu d. dr Istrate, fost ministru, asupra incidentului petrecut la teatrul din Iaşi.

Iată o parte din răspunsurile date de d Istrate:

— Cum priviţi manifestaţia studenţească de la Teatrul Naţional din Iaşi?

— O privesc cum trebue să o privească orice romîn cu judecată — începe să mi spună d. dr. Istrati — şi cu iubire, nu numai de ţară, dar şi de neam. Sunt convins însă că această iubire nu servă la nimic, dacă nu vom căuta să fim respectaţi. Aceasta implică însă mai întâiu ideea apărărei demnităţii noastre şi al doilea respectul ce datorim, la rîndul nostru, altora şi în special acelora cu care soarta ne-a hărăzit să trăim împreună în această ţară.

„De altfel, cred că aţi pus rău chestiunea.

„Nu poate fi vorba de *manifestaţia studenţească din Iaşi*, dar de manifestaţia nesocotită şi condamnabilă *a cîtorva studenţi numai, de la Iaşi.*

Am convingerea hotărîtă, că adevăraţii studenţi din Iaşi, ca şi din Bucureşti, dacă sunt pătrunşi, cum trebue să fie ei, de cel mai cald patriotism, îşi dau seamă şi de modul cum trebue să se manifesteze, în această direcţie şi de ceea ce trebue să facă, ţinînd seamă de fericirea acestei ţări în genere, şi a neamului nostru în particular.

„Patriotismul adevărat nu poate să fie de cît omenos cu toţii — urmează distinsul meu interlocutor — şi să fie îmbrăţişător faţă de cei ce vor să vie hotărît cu noi. Să fim circomspecţi şi inimoşi, dar toleranţi, luptînd însă cu hotărîre, ca fie-care romîn să devie un factor cultural şi economic, în această ţară, capabil de a trăi de sine stătător, înfruntînd cu succes orice concurenţă, şi făcîndu-se respectat şi iubit prin priceperea şi cinstea sa.

„Patriotismul searbăd şi fără miez al descreeraţilor, al gălăgioşilor, al superficialilor, al ariviştilor, al incapabililor de muncă rodnică, al fricoşilor şi nechibzuiţilor, este o nenorocire naţională şi dovedeşte încă starea nepregătirei, pe terenul cultural, economic şi moral, a mediului în care se produce în acest mod.

„Este însă îmbucurător, că în ţara noastră, acei ce profesează un astfel de patriotism sunt tot mai puţini; devin ridiculi tot mai mult în faţa opiniei publice, care înţelege că un bolnav nu se vindecă cu vorbe goale, şi că emanciparea noastră definitivă, pe toate căile, nu se va obţine de cît prin răspîndirea unei culturi serioase, şi prin hotărîrea noastră, necondiţionată, la muncă şi economie.

— Are această manifestaţie un caracter pur naţionalist şi, în acest caz, în materie de artă, ştiinţă, litere, există naţionalism?

— „Această zisă manifestaţie, nu are un caracter naţionalist, căci nu poate şi nu trebue să-l aibă; are pretenţia numai de a fi naţionalistă.

„Faptul, că dintre cei ce trăesc de cîteva generaţii în această ţară, deşi neîmpăminteniţi, se ridică adesea ori persoane superioare, care se disting şi se impun, pe terenul diferitelor activităţi omeneşti, este pentru mine foarte îmbucurător.

„Aceasta îmi dovedeşte un singur lucru: că mediul nostru, din care s'au ilustrat în mod european atîţia fraţi şi surori de ale noastre, este atît de prielnic, în cît înlesneşte ca şi din alte neamuri, ce locuesc cu noi, să se înalţe, să se manifesteze, personalităţi care să ne facă astfel cinste, nouă, ţării româneşti, cît şi familiilor din care s'au ridicat ele.

„Dar ceea ce s'a făcut la Iaşi, este o greşală neertată, căci ne punem întrebarea: „Cum am privi noi, dacă această manifestaţie s'ar face artiştilor romîni pe scenele streine, şi cum vor putea cu deosebire cere fraţii noştri de peste hotar, artişti şi teatru naţional, în ţările în care locuesc?

„Şi la Iaşi, lucrurile s'au petrecut cu totul spre cinstea noastră: limba scenei era romînă, piesa era admisă de comitetul teatrului, teatrul este subvenţionat de stat, iar artista care debuta, era născută în ţară şi, deşi de origină neromănească, ea a ţinut totuşi ca talentul ei, să-l aducă prinos artei, scenei, teatrului romîn şi concetăţenilor ei, ca un omagiu ideei noastre naţionale, ca o dovadă de alipire la munca şi năzuinţele noastre! Ce putem dori mai mult?

„Şi s'au găsit nenorociţi, din fericire puţini, şi cine ştie ce minori, care să oprească o astfel de manifestaţiune de înălţare naţională?

„O astfel de lucrare este antipatriotică în modul cel mai desăvîrşit.

„Caracterele" de la Piatra-N.

O manoperă a d lui Marghiloman.—Intrunirea de la Buzău. — Biografiile „caracterelor".—La ce se reduc dezertările.—

S'a făcut atîta zgomot în jurul înscrierei a doui profesori în clubul junimist din Piatra Neamţ, în cît, ori cît de ridicol e gestul acest, suntem siliţi să intervenim ca să dăm lucrului fizionomia exactă.

D. Marghiloman s'a servit de o manoperă murdară cînd, la întrunirea din Buzău a zis, şi presa-i din Bucureşti a repetat, că: „In momentul acesta primesc o telegramă prin care mi se comunică cum că **organizaţia takistă din Piatra-N. a trecut la guvern**".

A minţit d. ministru de interne făcînd această afirmare.

Organizaţia takistă din Neamţ, cuprinde: un preşedinte, pe d. C. Cantacuzino-Paşcanu, care n'a trecut la guvern; vicepreşedinţi: d-nii V. Andrieş, fost senator, fost prefect, şi I. Bacalu, inginer, fost senator şi C. Isăcescu avocat fost deputat, cari n'au trecut la guvern; şi un comitet compus **din două zeci şi cinci de persoane,** *dintre cari n'au demisionat de cît* **trei**.

*

Ne am putea opri aci flind-că dovada e tăcută cum că a minţit d. Marghiloman cînd a afirmat că organizaţia takistă din Neamţ a trecut la guvern.

Dar să dăm alte amănunte:

Dintre „profesorii", cari au semnat înscrierea colectivă în clubul guvernamental, numai doui sunt profesori de liceu: d-nii Filip şi Andreiescu, cari, de mai bine de un an, se constituiseră în... disidenţă. Trecerea acestora a fost o simplă formalitate şi graba d-lui Marghiloman de a anunţa evenimentul în vederează numai aparenţa în care se găsesc junimiştii şi lipsa lor de scrupul.

D. Oancea, ceala tă valoare trecută la guvern, e simplu maestru de muzică, şi, judecînd după stilul demisiunei reprodusă de ziarele guvernamentale probabil redactorul acestui bucheresc factum

D. Tomida e suplinitor la liceu. Căzut de trei ori la examenul de capacitate, d. Tomida n'avea de ales: trebuia SĂ TREACĂ LA GUVERN ori să piarză suplinienţa.

Dar mai e unul: d. V. S. Manoliu, care semnează „proprietar". Acesta e, pe baza censului său de proprietar, alegător în colegiul al II-lea, şi, din pricina situaţiei precare a lui şi a familiei lui, bietul proprietar e în permanenţă în delegaţia judeţiană sub toate guvernele. Acest representant al „proprietăţei" nu putea să nu treacă la guvern fiind părintele nevoiaş, dintre care cel mai independent e cap de portărei în localitate, deci la discreţia stăpînirei.

*

Cei doui farmacişti, d-nii M. şi N. Cugler, sunt cumnaţi cu veterinarul oraşului, care se află în concediu, în străinătate, cu leafa întreagă, ameninţat să-i se revoace concediul şi leafa — dacă rubedeniile sale n'ar fi trecut la guvern.

Demisia „organizaţiei takiste" mai poartă o semnătură: pe a unui oarecare Vasiliu, „pensionar". Despre aceasta dacă nu e cumva un pseudonim, vom lua informaţii.

Ianainte de a încheia, să adăogăm că d. Filip, e cumnat cu farmaciştii Cugler interesat, prin urmare şi d-sa, indirect la concediul cu leafa întreagă a veterinarului, deci legat de guvern prin cel mai strîns raport de... principii.

La aceasta se reduce dezerţiunea în masă a „organizaţiei takiste" din Piatra — o simplă ocazie pentru d. Marghiloman să se arate fără cinste politică după ce se dovedise fără scrupul moral.

Litere-Ştiinţe-Arte

Marşul lui Chopin.—Les Annales, bazîndu-se pe o anecdotă povestită de pictorul Ziem găseşte că origina acestei minunate bucăţi muzicale ar fi aceasta:

Ziem prînzea într'o seară la un prieten al său, cînd unul dintre comeseni, voind să înspăiminte adunarea, stînse luminile şi puse la pian un schelet care se găsea în odae după un paravan.

Ziem uitase cu desăvîrşire de acest schelet pus să cînte la pian, cînd într'o zi văzu pe Chopin repezindu se în odaia lui. După ce petrecuse o noapte de insomnie, în care se zbătuse cu toate spiritele şi cu toţi spectrii de cari îi era plină imaginaţia, celebrul muzicant venise să caute puţină odihnă la bunul său prietin.—Ziem îi povesti atunci istoria cu scheletul.—Ai vreun schelet în casă? îl întrebă Chopin. Ziem n'avea nici unul, dar promise muzicantului că-i va procura unul chiar în acea seară. Invită la el mai mulţi prieteni, printre cari se afla şi proprietarul faimosului schelet. Acesta cum auzi de dorinţa lui Chopin trimise un servitor să aducă scheletul.

Palid, cu ochii aprinşi de friguri, cînd văzu scheletul, Chopin îl strînse la piept şi se aşeză la pian. In mijlocul tăcerei mormîntale ce se făcuse, se auziră deodată nişte note lungi, sfîşietoare—neaşteptate, nemai auzite: era *Marşul funebru*, care fu compus astfel spre uimirea ascultătorilor, atraşi de această muzică infernală. Amicii credeau că e o armonie cerească... dar după cîteva momente notele deveniră din ce în ce mai rare pînă se perdură cu totul... Toţi se repeziră atunci la Chopin care după ce făcuse această sforţare prodigioasă, căzuse sleit de puteri şi leşinase pe scaun.

*

In momentul de faţă sunt 134.000 medici în Statele Unite pentru o populaţie de 90 milioane, adică un medic la 660 locuitori. E o consecinţă a uşurinţei cu care, în genere, se acordă în acea ţară diploma de doctor. E drept că există tendinţa de a se împuţina facultăţile.

De la 166 au fost reduse, în ultimii 6 ani, la 133 şi acum e vorba de a se reduce la 100. Nici 20 la număr nu sunt cari să se poată compara cu facultăţile medicale ale capitalelor europene.

*

In sînul familiei lui Tolstoi continuă gravele neînţelegeri. Se afirmă că unul din fiii marelui scriitor ar vrea să vindă Iasnaia-Poliana unui consorţiu de americani, între cari figurează şi Rockfeller, în scop de reclamă industrială comercială. Un alt fiu caută să convingă guvernul rus ca să răscumpere proprietatea celebrei reşedinţe a lui Tolstoi.

Fiica scriitorului, Alexandra, moştenitoarea tuturor manuscriselor, ar fi pe cale de a da în judecată pe mama ei pentru că nu i-a predat oare cari manuscrise pe care-i le dăruise Tolstoi, soţul ei, în timpul vieiei.

...Triste pagini în cartea unei vieţi bogate, ca acea a lui Tolstoi!

*

Iată cîteva din cele mai însemnate donaţiuni făcute în favoarea unor organizaţiuni şi aşăzamiute medicale, in vremea din urmă.

Un cetăţean din Chicago, O. S. A. Sprague a lasat oraşului 5 milioane lei pentru întemeiarea unui institut de cercetări medicale.

D-na R. D. Evans a lesat oraşului Boston un milion pentru o instituţie analoagă.

La Moscova, d rul Tretjakow a testat oraşului şi Universităţii o sumă de un milion de ruble din care jumătate pentru construcţii de spitale.

Oraşul Wiesbaden a primit de la d rul Gaertuer o moştenire de 700.000 în folosul copiilor naturali cari vor fi ajutaţi cînd va fi să se căsătorească.

*

STRUNA ZILEI

NUMIRE POTRIVITA

D. I. Uşurelu a fost numit intendent al herghelîei de armăsari la Anadolchioi.

Universul.

Armăsarii o să simţă
Că devin mai uşurei,
Cînd vor şti că e mai mare
Uşurelu preste ei.

INFORMATII

❑ Seara *publică un roman politic al cărui acţiune se petrece la Iaşi.*

Cînd scriem rîndurile aceste, gazeta prensului ştie că a fost păcălită de un poliţist oare care, sau de un idiot—ceea ce e tot una.

❑ Evenimentul *a publicat* luni *seara un articol asupra debandadei takiste din Iaşi, anunţînd demisiile d-lor Pella, dr. Zossin şi E Herovanu; demisiile redactorilor noştri şi comitetului nostru de redacţie—toate aceste demisii provocate de faptul, că s'ar pune dificultăţi pentru anunţarea candidaturei d-lui Pella.*

In numărul său de ieri, acelaşi ziar anunţă, că duminecă *seara la o consfătuire politică a cartelului, s'a stabilit candidatura d-lui Pella.*

Iată cum se face politică idioată.

❑ *Prefect la Iaşi ie* căpitanul *Stroja, iar inspector poliţienesc a fost transferat la Iaşi* locot-colonelul *Popovici:*

Vom vedea dacă prefectul va ziee: „trăiţi d. colonel, sau dacă acesta va zice „trăiţi don căpitan."

❑ D. I. Văsescu, administratorul plăşei Copou, a fost mutat la plasa Cirligătura, cu reşedinţa la Tg.-Frumos.

❑ Autorităţile militare au fost înştiinţate, că soldatul Petru Scripcaru, din batalionul de pionieri din Focşani, aflîndu-se la nişte rude din satul Călineşti, din judeţul Botoşani, s'a sinucis, trăgîndu-şi un glonte de puşcă în abdomen. Moartea i-a fast instantanee.

❑ D-ra Maria Pantazi din Iaşi a fost autorizată de ministerul instrucţiunei, de a funcţiona în învăţămîntul particular ca profesoară de partea literară, în şcoalele secondare şi profesionale.

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar va trimite încă 3 agenţi sanitari la Iaşi, pentru combaterea epidemiilor din oraş.

❑ In astă-seară se începe la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, un program absolut nou, care cuprinde între altele: „Pentru onoarea părintelui", duioasa dramă a cassei Pathé Frères; Micul plugar, tablou mişcător; Minunile naturei, superb tablou după natură.

Foarte interesant şi foarte instructiv e „şcoala de mateloţi în Anglia", după natură; Cei doui amorezaţi, comedie a casei Pathé-Frères.

„Eşarpa compromiţătoare", este titlul unei senzaţionale drame.

Extrem de hazliu, e „Prince vrea să intinerească" ca şi frumoasa comedie „Cum se îmblînzesc nevestele rele", etc. etc.

Muzica regimentului 13 Ştefan cel Mare.

❑ D. Solomon Haliţa, inspector general al învăţămîntului primar, a fost transferat de le circ. Moldova, la circ. din Muntenia.

In locul d-lui Haliţa, a fost numit d. Const. Praja.

❑ D. locot.-colonel T. Popovici, inspector de poliţie din Capitală. a fost transferat la Iaşi, în locul d-lui C. Cimbru, demisionat.

D. N. Macarie, fost sub comisar, a fost numit sub comisar cl. 3 a.

❑ In urma avizului consiliului permanent administrativ podgorenii care-şi cultivă singuri viile fără a avea o şedere continuă în comunele unde viile sunt situate pot fi puşi să contribue la organizarea serviciului de pază. potrivit legei poliţiei rurale. Aceasta pe consideraţiunea că numiţii podgoreni posedă în comunele rurale respective instalaţiuni de exploatare şi case de locuit, deci au aceleaşi interese ca şi arendaşii de moşii sau de vii în ce priveşte paza avutului precum şi a persoanei lor cînd vin în comună.

❑ D-nii Gh. Radovici, administrator al abatorului şi Bottez, perceptor al abatorului, şi-au dat demisiile.

❑ Partidul conservator-democrat va ţinea o mare întrunire publică, în Capitală, Duminică 23 Ianuarie, în sala Băilor Etoriei.

❑ Membrii camerei de comerţ se întrunesc în adunare generală în ziua de 27 Ianuarie.

La ordinea zilei. budgetul pe 1911 şi alte chestiuni.

❑ Aseară la orele 9, pe cînd acceleratul ce vine din Bucureşti, intra în halta Nicolina, muncitorul Ion Olaru din mahalaua Frumoasa, care traversa linia, a fost surprins de scara maşinei şi luat înainte aruncîndu-l la o distanţă de 2 metri.

Numitul s'a ales cu un picior fracturat. A fost dus la Spiridonie.

❑ Sfecle furajere calităţi superioare, păstrate în condiţiuni perfecte, se găsesc de vînzare ori-ce cantităţi.

Pentru informaţii a se adresa la Desfacerea produselor fermei Badareu, dr. Manolescu strada de sus No. 189 Iaşi.

❑ La marele bal costumat, care va avea loc la 5 Februarie, la soctetatea de gimnastică, sport şi muzică, între alte frumoase surprize, va fi şi grupul Chantecler. Costume comandate anume din străinătate.

Vor fi de asemeni grupuri de: trubaduri; ţiganii cu şatra, japonezi, africani etc.

DIVERSE

— Chelnerul Albert Haimovici, de la otel Europa, a fost arestat, pentru că ademenise pe fata Mândiţa Rotaru, pe care voia să o plaseze la o casă de prostituţie.

— D. colonel C. Langa a dăruit suma de 100 lei, pentru procurarea de îmbrăcăminte, elevelor lipsite de mijloace, de la şcoala profesională „Sf. Sava" din localitate.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Este definitiv hotărîtă numirea d-lui general Averescu, ca șef al marelui stat major al armatei.*

D. N. Filipescu ține din răsputeri că acest lucru și toate intervențiile pentru a împedica numirea n'au produs de cît rezultatul ca actualul ministru de războiu să fie și mai neclintit în hotărîrea lui.

❑ *D. Al. Hinna face gratis pe curierul d lui Grecianu și se pretează pînă și la infamii, ca acele care se pun la cale pentru scoaterea din magistratură a unui judecător inamovibil de la tribunalul Suceava.*

D. Hinna nu-și va vedea totuși, visul cu ochii—căci nici de astă dată nu va fi numit membru la Curte de Casație.

Intr'adevăr, din izvor sigur se afirmă, că dintre cei trei candidați la locul de prezident al secției II a a Casației—pentru care au concurat d-nii Duca, Julian și Victor Rămniceanu—va fi numit acesta din urmă, susținînd fiind din răsputeri de d. Gh. Gr. Cantacuzino.

In locul de consilier va fi numit d. Stefan Minculescu, actual președinte al secției a IV-a a Curței de București.

❑ *Ziarul* Seara *anunță că naționaliștii au aderat la programul d-lui Carp.*

❑ *D. G. Cristofor, epitrop la Spiridonie, a fost însărcinat cu controlarea gestiunei foștilor epitropi și cu publicarea faptelor în* Evenimentul.

Lupta va fi dată în alegeri pe tema descoperirilor ce le va face d. Cristofor.

❑ *Procurorul general a fost însărcinat de d. Grecianu să anchieteze pe un magistrat de Vaslui, care, după indicațiile date de prefectul dr. Peride ar simpatiza cu takiștii.*

❑ *Un profesor de universitate s'a prezentat, în numele ministrului de instrucție, unui agregat definitiv și i-a propus să aleagă între o bursă de 20,000 lei, cu care să plece în străinătate pentru continuarea studiilor, și între a fi transferat la București, cu condiția de a trece în partidul conservator.*

Nu trebuie să spunem că propunerea a fost refuzată, dar am ținut să o relevăm ca să se vadă ce cumpărături de voturi voesc să facă junimiștii.

❑ **PREȚURILE TRĂDĂREI.—La Piatra-N. s'a băut și se bea șampanie, pentru a sărbători trecerea celor cîțiva democrați, în partidul asanării moravurilor.**

Putem da prețurile cu care s'a angajat fie-care trădător, pentru a trece în partidul asanării moravurilor:

N. Cugler va fi numit primar la Rosnov; M. Cugler, droguist, va avea dreptul să facă și rețete în drogheria sa, fapt pe care l'a incercat inainte de a trece la carpiști, și pentru care a fost condamnat de trib. Neamț; V. Manoliu va fi numit cu dinrnă în delegația județeană. V. Andriescu își va vedea soția directoare a școalei profesionale; Tomida va avea o comisie specială de examinare la examenul de capacitate, iar Filip va capata 6 ore de suplinire la liceu.

Iată cum devine cine-va caracter!

❑ *Alegerile comunale vor avea loc în zilele de 6 și 8 Martie la Iași, Dorohoi, Vaslui, Piatra N., Bacău și Botoșani.*

❑ **Curtea cu juri.**—Inaintea curții cu juați, a venit astăzi judecarea procesului privitor pe Grigore Filon, gardian la ospiciul Socola, care în luna Octombrie 1910, prin lovituri, a omorît pe inginerul I. Negură, care era internat în acel ospiciu.

După ce s'a constituit juriul, d-nii Th. Stoenescu și Șeptelici, avocații inculpatului au cerut amânarea procesului, lipsind parte din martori.

Curtea admițînd cererea, a amînat judecarea procesului pentru seziunea viitoare.

❑ Eri, cu ocazia unei nunți în mahalaua lipovenească, un accident s'a întîmplnt unor băeți care trăseseră focuri de revolver.

Numiții Arteni Calximov și Vasile Cozrus, amîndoi de 14 ani, descărcînd cîte un foc de revolver, armele fiind defectuoase, țevile au plesnit și glonții i-au rănit, pe primul în mîna stîngă, iar pe celalalt lîngă ochiul drept.

Ambii au fost duși la spitalul Sf. Spiridon.

❑ Astăzi au depus jurămînt: domnii Buzescu, Stoica și Malhasovici, avocații Eforiei și d. R. Suțu, directorul Eforiei.

❑ Caracteristicul caracter Gidei, avocat din Huși, care a trecut la Carpiști în scop de demnitate, a sosit astăzi în Iași. De la gară a fost luat în primire de sub-comisarul Focșa, care l'a dus,—nu știu unde.

❑ Domnul prof. dr. D. Mezincescu a luat inițiativa de a organiza, printre studenții din anii înaintați ai facultății de Medicină un *Cerc de studii biologice.*

Prima ședință a acestui Cerc va avea loc Vineri, 28 Ianuarie, la orele 8 jum. seara, în localul laboratorului de Igienă.

❑ **Magistrații Curții de Apel din Iași se vor întruni zilele acestea, în secții unite, pentru a se consfătui asupra gravei acuzări ce le-a adus-o procurorul general de la Casație, care a afirmat că magistrații au fost mituiți de Froim Fischer, pentru a-l face să cîștige procesul trusturilor.**

❑ Aseară a avut loc botezul copilului păr. Andriescu de la Biserica Banu.

Copilul a avut de naș întreaga echipă de gimnastică suedeză, de la societatea de gimnastică.

❑ Trenul de Pașcani care sosește în Iași la orele 11 și 20, a sosit din cauza Viscolului cu o întîrziere de 65 de minute.

❑ Procesul de calomnie prin presă prin care d. dr. I. Goldenstein l'a intentat d-lui A. C. Cuza, se va judec la 25 Ianuarie, la Curtea cu juri din Iași.

❑ Ministerul comerțului, prin polițiile din țară, a dispus verificarea statisticei lucrătorilor din acel minister în anul 1909, avînd a face adăugirile și scăderile necesare, cu deslușirile date de camerile de comerț.

❑ Afacerea falimentului Ellenboghen nu s'a putut judeca ieri la Curte, lipsind dosarul fondului.

— In urma apelului procurorului general, Camera a admis menținerea preventivă a Olgăi Bogza, din Fălticeni învinuită de prunncidere.

❑ Un junimist ne roagă să anunțăm că d. N. Krupenschi n'a fost obligat să depună 15.000 lei pentru candidatura sa—ci numai 10.000 lei.

Am rectificat cu plăcere.

❑ Comisia interimară a încheiat un proces verbal, prin care însărcinează pe secretarul Primăriei, d. Gall, cu rezolvirea tuturor cererilor curente.

❑ La Teatrul Național, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt și la noi atît de căutate, va da o singură ședință la Teatrul Național, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi. De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreață pariziană Marie Buisson,* va da concursul la aceste audițiuni și celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenția teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere și programele detailate. Se știe că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate stabilește totdeauna prețuri de intrare foarte moderate.

❑ D. Teodor Pogor a fost numit șef al biroului administrativ, de la epitropia Sf. Spiridon, pe ziua de 20 Ianuarie.

❑ Direcțiunea serviciului medical, de la Ospiciul Socola, va căpăta încă un medic primar, pentru a face loc unui caracter!

❑ Senatul universitar a recomandat ministerului pe d-nii profesori G. Socor, E. Pușcariu, dr. Hurmuzescu, Matei Cantacuzino, I. Caragiani și D. Pompei, pentru ca ministrul să aleagă pe unul din ei ca asesor în comisiunea superioară de judecată a profesorilor.

❑ Membrii băncei meseriașilor au fost convocați în adunare generală, pentru ziua de 30 Ianuarie, la orele 10 dim., pentru a fixa procentele asupra sumelor ce se dau cu împrumut.

❑ In ultimile zile s'au ivit cîte-va cazuri noui de scarlatină, în oraș.

❑ Membrii societății medicilor și naturaliștilor se întrunesc în astă-seară, în ședință extraordinară.

La ordinea zilei mai multe comunicări.

❑ Membrii societății viticole sunt convocați în adunare generală în saloanele Camerei de Comerț, Duminică, 23 ianuarie a. c. ora 2 p. m. la ordieea de zi, fiind:

Darea de seamă a activității și gestiunei financiare pe anul 1910. Alegerea comisiunei compusă din 3 domni membri, în conf. cu art. 24 din statute pentru a verifica gestiunea anului trecut. Descarcarea domnului casier de gestiunea, 1 Ianuar 1910—31 Decemb. 1910. Votarea budgetului pe anul 1911.

Alegerea a 7 Domni Membri în Consiliul de Administrație în locurile vacante a 7 Domni Membri, trași la sorț din actualul Consiliul în conformitate cu art. 10 alin b statute.

Alegerea comitetului executiv, din sinul Consiliului de Administrație, conform art. 11 din statute, compus din; 1 președinte; 2 vice-președinți; 1 secretar; 1 casier și 1 membru delegat al consiliului de administrație.

Adresa Camerei de Comerț, sub No. 1914 (910) relativă la importul strugurilor în coșuri de 120 kgr.

Adresa soc. podgorenilor „Cotești" județul R.-Sărat, relativ la a trimite în Parlament, Deputați și Senatori podgoreni.

Diverse chestiuni.

❑ Cea mai valoroasă scriere a nemuritorului poet-filosof Goethe—fantastica poemă „Faust și Margaretha" a fost înscenată pentru cinematograf, de maiștrii și stelele Comedii Franceze dtn Paris, și în noul program al Teatrului Pathè Frères de mîne seară Joi 20 Ianuarie (Sala Circului Sidoli), opera nemuritoare se va desfășura pe pînza însceneri atît de fantastice, cum nu ne-o poate reda nici un teatru din lume.

Noul și ineditul program cuprinde apoi „Suflet de trădător" roman contimporan însuflețit, asemenea interpretat de somități artistice teatrale.

Doică fără lapte, o splendidă comedie în care înscenează neîntrecutul humorist Prince.—Lăcomia lui Cretinetti, comedie cu actori italieni.—Năzdrăvănii de ale liceanilor pariziani.—Creșterea floarei „Dahlia" studiu botanic sunt de asemenea cuprinse în noul program al Cinematografului Pathé Fréres din Sala Circului Sidoli—care se închee cu „Pathé Journal" cu știrile și faptele săptămînei redate însuflețit care cuprinde între altele: Inaugurarea unei statui în Anglia.—Coafura moderne a femeilor pariziane.—Sporturi hivernale la Semmering (Viena).—O grevă monstră la Liège (Belgia). etc. etc. etc.

❑ Debitele Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoștință Onor Public că deși timpul s'a schimbat, fiind ger și viscol avînd în vedere eftenirea traiului, contrar obiceiului pieței, în loc de urcare a prețurilor, le-a coborît la toate produsele.

Atragem atenția asupra tabloului de prețuri.

Ultima oră

București 19 Ianuarie

Comitetul executiv liberal

București.—Comitetul executiv al partidului liberal a fost convocat pentru astă-zi la orele 5, cînd se va face ratificarea programului partidului.

Consiliu de miniștri

București.—Un consiliu de miniștri se va ținea astă-zi la orele 4 și jum.

Se va discuta și asupra fixărei candidaturilor guvernului, în Capitală.

CANDIDATURI

București.—Pînă acum se cunosc următoarele candidaturi ale opoziției din Brăila.

Colegiul I Senat, d-nii Cociaș și Alexiu, colegiul II d-nii Rișcanu Al. și Leonte Moldovanu.

Colegiul I cameră d-nii Nae Ionescu și C. Giani, la colegiul II d-nii Nae Petrescu și dr. Demetrescu-Brăila.

La colegiul al III-lea nu s'a fixat încă.

Provocare la duel

București.—D. locot. Alexandru Teodorescu a trimes martori, procînd la duel, pe d. Mavrodin, consilier al Curței de Apel secția III-a, din Capitală.

Viscole mari

Petersburg.—Mari furtuni cu zapadă, bîntue în sudul Rusiei și de-alungul coastei Mărei Negre.

Trenurile nu mai pot circula.

La Nikolaew, în guvernămîntul Cherson vasele nu au putut acosta, din cauza gheței.

Serviciul naval cu Odessa e întrerupt.

Grupul misiunei franceze

Atena.—Primul grup al misiunei militare franceze a sosit azi, al doilea grup va sosi la primăvară.

Din camera ungară

Buda-Pesta. — In cameră, continuîndu-se discuția proectului relativ la prelungirea provizorie a tratatului cu banca Austro Ungară, deputatul Jaczko, din partidul Justh, a vorbit timp de 2 ore jum. în favoarea băncii autonome a Ungariei.

Apoi a luat cuvîntul d. Justh, care a vorbit îndelung în contra proiectului supus adunărei poporului, apoi o moțiune, zicînd că adunarea nu are încredere în guvern.

Un ordin al Imparatului Wilhelm

Berlin.—Monitorul publică un ordin al Imparatului adresat cancelarului imperiului, în care Suveranul vorbind de serbările comemoratoare ale fundărei imperiului, exprimă speranța că D-zeu il va ajuta și pe viitor, ca opera îndeplinită în ultimele 4 decade să se consolideze și mai mult, în concurența pacifică, cu celelalte națiuni civilizătoare și să se întărească spre binele patriei.

1870 1882 1865 1896

Furnisori al Curței Imperiale Ruso

CEI MAI BUNI

SOȘONI și GALOȘI

din fabrica noastră cea mai veche și mai renumită din

ST. PETERSBURG

Marca

„TRIUNGHIU"

se vând în toate magasinele de Incălțăminte și Manufactur

cu

Veritabili numai 1860 în „Triunghiu"

1860

T.P.A.P.M.

С.ПЕТЕРБУРГЪ

ТРЕУГОЛЬНИКЪ

Russian-American India Rubber Co.

„Trëugolnik" St. Petersburg

Sucursale: București, Strada Sărindar 22

Cele mai inalte Recompense la toate Expozițiile

1861 St. Petersbug, 1862 Londra, 1865 Moscova, 1867 Paris, 1870 St Petersburg, 1872 Moscova, 1873 Viena, 1887 Philadelphia, 1878 Paris, 1882 Moscova, 1896 Nijni Nowgo., 1893 St Petersburg, 1893 Chicago, 1900 Paris

Ciocnire de trenuri

Petersburg. — Un tren de persoane ciocnit cu un tren de mărfuri pe linia Wyatka-Petersburg.

Ar fi mulți morți și răniți.

DECES

Berlin. — Deputatul fracțiunei socialiste din Reichstag, Singer, a murit azi la amiazi.

Excursie studențească

Sofia. — Studenții universitari au hotărît să viziteze Atena, în vacanța Paștelor.

Comisia delegației austriace

Buda-Pesta.—Comisia pentru afacerile străine ale delegațiunei austriace, a continuat discuția budgetului ezternelor. D-nii Grabunayi și Markyl au respins cu energie afirmările d-lui Ktamars, cu privire la întrevederea din Posdam. Mai mulți oratori, în special Kozlowski, au vorbit în senzul strîngerii bunelor relații cu puterile occidentale precum și cu Rusia și statele balcanice.

D. Kromarch a mulțămit contelui Aehrenthal pentru declarațiunea pozitivă că Austro Ungaria nu următeşte în balcani nici o tendință agresivă și zice că ar fi de datoria ministerului să sdrobească cu desăvîrșire aceste legende răspîndite de fanfare iresponsabile.

D. Udryal recomandă Austriei să aibă o pozițiune de stat neutru.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu incasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

Primește spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum și sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½% p. a.

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu prețuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurență.

La cereri se expediază și în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

Caut: **Băeți creștini** pentru a'i învăța profesiunea de Broderie mecanică, cu condițiuni convenabile; precum și *fete cari știu* croitoria.

Burger

str. Strîmbă 4

D-tor G. SAVAGOIU

Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

Nas, Git și Urechi

Ord. 9—10 a. m. și 3—6 p. m.

67, Str. Golia 67.

(casele Camerei de comerț)

DOCTOR IN MEDICINA

Leon Polingher

DENTIST

Diplomat al școalei dentare din Geneva și practicant în diferite Cabinete dentare din Elveția.

Execută toate lucrările referitoare în arta dentară, după ultimele metoade științifice.

IAȘI—PIAȚA UNIREI No. 3—IAȘI

(Deasupra Magazinului Ermacov)

Sîmbătă 22 Ianuarie

SE VA JUCA

NECUNOSCUTA

(LA FEMME X...)

BENEFICIUL

PENEL & PELLA

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînz 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziaru'uĭ «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viețe și rente în *VIENA* fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1081 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate la vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" inchie asigurări:

a) Caz de viţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, 1. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBŢINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO — OLLO

Sé întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.**

E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".

MAŞINILE DE CUSUT

SINGER

au obţinut şi de astădată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune „Grand Prix"

Cumpăraţi-le numai din magazinele cu această emblemă

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Pari

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatu'uĭ Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 şi 3 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale: oprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatoru'ui

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

Piane şi Pianine

STEINWEG ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII - No 1212 Vineri 21 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

SA FIM EROI

In discursul său de la 31 Ianuarie, pe care l'am publicat în întregime, d. Tache Ionescu a îndemnat pe membrii partidului conservator democrat să se rîdice pînă la eroism.

La prima vedere, un ast-fel de ideal te uimește, pentru că ar părea că nu poate fi atins. Oamenii înclină a crede că eroul trebue să se deosebească de ceilalți muritori prin isprăvi extra-ordinare, săvîrșind cele 12 munci ale lui Hercule, sau repurtînd biruințele lui Alexandru Macedon.

Cea mai rea însă dintre fiare, care trebue doborîtă, este egoismul.

Cea mai mare victorie este aceea pe care o repurtăm asupra noastră. In chipul acesta eroismul devine un imperativ categoric, cum ar zice Kant.

De altminterea, sunt mai multe moduri de a fi eroic, iar toate se rezumă în această formulă foarte simplă: îndeplinirea întregii datorii.

Ostașul, care înfruntă pe vrăjmaș, în șuerul gloanțelor, este un erou; ce are a face dacă are sau nu galoane?

Medicul care înfruntă molipsirea la căpătîiul bolnavului de holeră, este un erou. Ce are a face, reputația sa profesională: dacă este un simplu intern de spital sau dacă e consacrat de voturile unei Academii?

Datoria ostășească și datoria de cetățean, comportă de o potrivă eroismul, și eroismul acesta este cu atît mai merituos, cu atît mai de admirat, cu cît e mai necunoscut. Căci șefii își primesc răsplata; pentru ei sunt aclamările, pentru ei dominațiunea, pentru ei satisfacțiunile unui nobil orgoliu, pentru ei nimbul gloriei și veșnicia numelui, pe cînd cei mici nu se pot aștepta de cît la mărturia conștiinței lor și la bucuria intimă de a fi conlucrat la un scop mare.

Și totuși este în sinul mulțimei un fond de generozitate atît de mare, în cît d. Take Ionescu a fost întrerupt de o lungă ovațiune cînd a zis: „Sunt momente cînd cel mai neînsemnat dintre cetățeni poate săvîrși o faptă mare și să devie erou. Și chemarea ce v'o fac vouă și țărei întregi, este ca toată lumea să înțeleagă că trebue să se înalțe pînă la eroism, pentru ca mai tîrziu să-și poată spune cu toată mulțumirea sufletească: Am luat parte și eu, la un mare act din viața țărei mele!"

Șeful nostru a rostit un mare adevăr și asemenea cuvinte plămădesc eroi. Acei cari îl ascultau știau bine că istoria n'a păstrat numele lucrătorilor, cari au ridicat temeliile și zidurile Partenonului și că ea nu și aduce aminte de cît de arhitectul Ictinos și de sculptorul Phidias. Dar după ce acei cari au tăiat blocurile își sfîrșiră lucrul, au resimțit mîndria anonimă de a fi lăsat moștenire veacurilor viitoare monumentul de eternă frumusețe; au avut presimțirea nobililor pelerinage ale viitorilor Renani, ale „Rugăciunilor pe Acropola" ce se vor înălța din sufletele atîtor cugetători, poeți și artiști,—și aruncîndu-și uneltele pe umăr spre a se pierde în șirurile cele mai obscure ale concetățenilor lor, acești zidari, acești muncitori au fost sărutați pe frunte de zeitatea eponimă a cetății, de augusta Athena. Atinseseră eroizmul.

Vrem și noi să clădim un Parthenon vrem și noi să tăem într'o marmoră tot atît de albă, tot atît de curată ca pentelicul, un templu a cărui zeitate să fie voința națională pusă la adăpost de orice pîngărire. Vrem să aducem jertfe suveranității poporului, la care ne vom urca, prin Prophylee, cu fruntea aplecată și cu frunze de palmier în mînă.

Nu voim aceasta numai pentru noi, și aici este taina cartelului dintre cele două partide democratice, constituționale și parlamentare, dintre cele două partide cari socotesc ca o apropiată necesitate revizuirea pactului nostru fundamental. Căci constituțiile nu sunt ceasloave menite să doarmă și să ne adoarmă; ele se adaptează cerințelor, mediului și ceasului, primind îndreptările pe care le cere experiența.

Țara vrea să șteargă pentru totdeauna tot ce amintește regimul bunului plac. Nu vrea ca șeful unui stat modern să poată să-și aleagă un prim-ministru, cum un Vodă fanariot își lua un logofăt. Nu vrea ca un om politic respins de corpul electoral să încerce să-și plăsmuiască o majoritate prin violență, corupție și fraudă. Nu vrea să se răstoarne deviza, care astfel glăsuește: „Națiunea, Legea, Regele".

D. Take Ionescu a vorbit de „orgoliul democratic" care stă la temelia partidului nostru și „de care se va sfărîma reacțiunea ca de o stîncă de granit". Orgoliul acesta nu-l revendicăm numai pentru noi; el este patrimoniul tuturor bunilor romîni, tuturor cetățenilor adevarați, cari își dau seama de nevoile timpului și ale țărei în care trăesc.

Toți aceștia, conservatori-democrați sau liberali, înțeleg *datoria eroismului*, așa cum a hotărît-o șeful nostru; toți aceștia formează în momentul de față Liga binelui public; toți aceștia iau asupra lor o datorie imediată, care covîrșește toate celelalte datorii, și anume: să dărîme zidul feudal ce s'a ridicat de odată în fața României moderne și care împedică drumurile progresului democratic, întocmai cum citadelele baronilor de pe Rhin, împedicau navigațiunea pe acest fluviu.

Citadelele acestea s'au prefăcut în ruine pitorești, unde se adăpostesc cucuvaele. Vrem și noi să facem un cuib de bufniță din citadela carpiștilor. Inainte, deci, în această supremă luptă împotriva *ciocoismului*. Și pentru că șeful nostru ne chiamă la eroism, să nu-l dăm de minciună: să fim eroi!

„Sfârșitul takismului"

In fie-care zi, de vre-o două săptămîni încoace, se sfârșește takismul Se sfârșește—fiind-că din peste zece mii aderenți, oficial înscriși în cluburile din țară, prefecții regimului au reușit să cumpere—mult o sută.

Domnul Carp a putut face politică cu o sută sau două sute aderenți în toată țara, d. Take Ionescu trebue, după concepția Carpiștilor, să se retragă din politică, fiind-că zarafii săi politici au reușit să tîrguiască o serie de bestii, o serie de prostituate politice, cari s'au vîndut pe gheliruri.

Junimismul cată să renască prin asemenea mijloace meschine, prin asemenea aderenți robiți cu bani, iar takismul moare, fiind-că d. Cristescu, d. Zoriliă și d. Hocinngescu, s'au declarat partizani ai *Convorbirelor literare*.

Să ni se citeze un om, unul singur, care a trecut pe gratis la junimiști, care a zis că vede mîntuirea în programul d-lui Carp, care program nici nu există.

Prostituata pe care a răpit-o, cu feluite dări și promisiuni, d. P. P. Carp, va trece mîine, de va fi nevoe de dînsa, în alte brațe. Și numai prostituate a răpit d. Carp.

Nici macar junimiștii nu văd sfârșitul takismului în cuceririle ce le-au făcut. Căci o femee pe care o cumperi poate împlini o nevoe momentană, dar nu poate îndemna la dragoste. O lepădătură politică, care s'a scurs dintr'un loc în celalalt, poate împlini o nevoe electorală, dar nu poate întări un partid politic.

Takismul nu s'a sfîrșit. El s'a curățat doar de elemente bolnave și a ajuns astă-zi un organism puternic și sănătos.

Ceea ce a luat sfârșit, în adevăr, este pretinsa cinste a d-lui Carp și ceea ce a început prin acel sfârșit, este era de corupție, de licitație de conștiinți, de vînzări și cumpărări odioase.

Misiții partidului de la putere sînt în plină activitate. Cu nerușinare extraordinară ei fac oferte la toată lumea și cumpără tot glodul—plătind pentru ei prețuri exorbitante — căci nu este posibil ca un suflet curat să se vîndă.

Individul, care, speriat de debandada takistă, îngrozit de profunda imoralitate a cartelului opoziției, se înscrie „în masă" în partidul refacțiilor, acel individ apare publicat a doua zi ca fiind numit într'o funcție.

Guvernul României, statul român, s'au făcut cumpărători de takiști, s'au prefăcut în trust pentru negoț de takiști, cu chip de-a distruge takismul.

Frumos apus de soare vede d. Carp, Din vîrful piramidei cinstei a coborît în jos, în plin glod, ca să facă, la sfârșitul vieței sale, pămîntești și politice, comerț de conștiinți elastice.

Și să știe un lucru: nu takismul va lua sfârșit prin acest comerț odios — ci junimizmul, pe care M. S. Regele a ținut să-l impună Țării—se va sfârși definitiv, va pieri în necinste și în rușine,

Naționalismul d-lui N. Iorga

Naționaliștii d-lui Iorga au armele lor de luptă și lozinca, că noi sîntem vînduți străinilor, și că ei și numai ei, au monopolizat naționalismul pentru dînșii. Cum însă exploatează pentru ei naționalismul, e mai mult o atitudine negativă, de a ocărî, de a critica, fără a clădi nimic în loc. Poate că această metodă fiind mai zgomotoasă să aibă efect practic, strîngînd în juru-le pe toți cască gură; îndată însă ce te pui serios pe gîndite și vezi cum se leagă faptele economice, rămîi mirat nu de ușurința celor ce se iau după dînșii, ci de șarlatania celor ce cată să se folosească din resentimentele de rasă.

Dar chiar așa fiind lucrul, d. Nicolae Iorga vajnicul mîncător de jidani, se arată pe față partizan al guvernului Carp, de și știe că în specie d. Carp e singurul barbat politic, care n'a făcut secret din sentimentele sale pentru Evrei, și e partizanul chiar a împămîntenirei în masă. Dl. Carp e în tradiția boerimei acestei țări, care ea singură ne-a adus pe cap pacostea Evreiască, căpătînd de la Voevozii noștri hrisoave pentru adusul Evreilor, ca să deschidă tîrguri și tîrgușoare pe moșiile lor spre sporirea alișverișului lor propriu și al țării.

Dl. Iorga, care e un istoric consumat știe prin bogata-i lectură de documente vechi, că faptul istoric așa a fost. Ceia ce boerimea veche a practicat pe o scară întinsă și ne-a adus poclon jidovimea polonă, d. Carp formulează azi ca doctrină politică: împămîntenirea în masă a Evreilor și pilduirea noastră prin ei. Cine citește vol. I din discursurile d-lui Carp vede apărînd filosemitismul său exagerat.

Ei acum, cum se împacă această ținută cu intrasigența d lui Iorga pe chestia evreiască? Cît îi sînt de scumpe d-sale ideile patriotice? Și oare nu tot d. Iorga a fost cîndva apărătorul Evreilor? In *Cuvinte adevarate* d. Iorga a scris pentru Evrei; azi dă mîna cu cel mai filosemit om de guvern, și cu toate acestea lumea se mai lasă a fi înșalată de rodomontadele d-lui N. Iorga.

Dl. Carp în scop de a sfida credințele d-lui Iorga, a ținut și ține personal să aibă concursul dumisale și în special la Iași a mijlocit să fie pus chiar pe lista oficială a guvernului. Dl. Iorga simțind că această cale i-ar strica din închipuita-i popularitate, n'a primit oferta în forma cum i se prezentase și a cerut ca să i se dea ajutorul indirect, adică să fie tras pe sfoară un candidat guvernamental, ceia ce d. Grecianu n'a primit.

Mai fals om în credințele sale, ca d. Iorga, nu e altul.

Manifestul carpist

— luminat-întunecat de d. Iorga —

Domnul N. Iorga s'a clasat definitiv în politică: d-sa este guvernamental. A fost guvernamental sub liberali, acum este la fel sub carpiști.

Lăudase manifestul din 1907, acum laudă programul electoral carpist. Laudă chiar și pe prefecții regimului „toți tineri cum se cade".

Domnul Iorga, naționalistul, are accese amoroase pentru d. Carp, pentru amicul evreilor, pentru adversarul taxelor școlare, pentru pilda statornică și clasică a presei evreești din Viena.

Dar întru cît d. Carp e la guvern și întru cît d. Iorga e guvernamental, trebue „să se uite pentru moment micele animozități" și d. Iorga să-și facă profesia de om devotat guvernului.

Inaintea d-lui Iorga, pe vremuri vechi, un alt Nicolae, făcea la fel; era veșnic devotat prefecților.

— Cum se poate cc. Nicolai, să-l lași d-ta pe Brătianu, alături de care ai luptat 12 ani, și să treci la ceilalți?

— Trebue, răspunse întrebatul, să fac așa, ca să aibă guvernul oameni, căci doar n'are să-și aducă Romîni din Anglia.

Domnul Iorga s'a angajat dar gardist de zi și de noapte la carpiști. Poliția din Iași îi dă revanșa: îi populează sala de întrunire cu băeți evrei, îi trimite, pe scenă, fruntași carpiști, iar prefectul de poliție apare, în persoană, în sala de întrunire, ascultă discursul d-lui Cuza și pleacă satisfăcut.

Domnul Iorga, la rîndul său, analizează, într'un articol, manifestul conservator. Analiza aceasta o reproduce „Evenimentul" fără comentar—par'că ar fi scrisă de un simbrieș de la o gazetă polițienească.

D. Iorga scrie frumos, foarte frumos, despre acel manifest. „In țările unde sunt *vechi partide*, cu tradiții *seculare*, cu pagini glorioase de acțiune și cu o întreagă filosofie politică, desfăcută din ele...?

Partidul carpist este dar un partid vechi, dar tradițiile sale îs născute d'inante de a fi fost partidul, căci, altmintreli, cum ar fi partidul vechi și tradițiile sale — seculare?

De la partid vechi cu tradiții seculare, d. Iorga trece la luna Ianuarie 1911 și scrie: „*de la* ziua de azi carpismul a fost *silit* să *ia* idei și dorim să fie fecunde; takismul a luat cuvinte și ele sunt blestemate să rămîe sterpe, ca ori ce sămînță ce ar fi căzut pe o piatră atît de *rebelă* binelui"...

Domnul Iorga ie sincer: pînă a nu veni la putere, carpismul nu *luase* idei, venit la putere o fost *silit* să *le iee* — fiind-că ideile se dau și se iau ca aevea hapurile.

Takismul a luat și el ceva: a luat cuvinte. Dar ele vor rămîne sterpe, fiind-că, sămînța cuvintelor a căzut pe o piatră rebelă, adică pe o piatră, care, asemenea femeilor sterpe, nu poate reproduce.

Iată manifestul conservator descris de d. Iorga și reprodus, fără comentar de o gazetă carpistă.

OAMENI ȘI LUCRURI

STATU-I TARE...

...„E hei, ce crezi d-ta? Statu-i tare... Iacă la noi în județ, ții minte, d-rul X tăiă și spînzură, nu este așa? Toate gazetele vorbeau de dînsul. Ei, poftim de vezi acu: o scrisoare de-a lui nu se mai predă la un om: nimic! Nu se poate mișcà, nu poate vorbi, nu poate lucra. Statu are oamenii lui și s'a mîntuit"...

Pe jumătate orășan, pe jumătate rustic, convorbitorul meu își arata ast-fel părerea cu privire la împrejurările politice de acum. Așa, numa 'n treacăt, cum reflectează cine-va fără să fie de-a dreptul interesat în materie, ci doar ca un observator întîmplător,—obiectiv și indiferent.

Dar reflecția lui, constatările lui, modul cum raționa, erau drepte și denotau o pricepere a lucrurilor, alăturea de o naivă concepție, vagă în felul ei, asupra unei anumite noțiuni.

Ceea ce numia el „Statu" era, firește, numai regimul de azi pe mîne. Dar nu era mai puțin justă observația lui. Ba, era tocmai cu atît mai îndreptățită, căci rezuma o întreagă filosofie a unei situațiuni pe care numai încet-încet, după trecere de foarte lungă vreme, împrejurările se vorîncumeta s'o schimbe.

Iată pe atot puternicul de eri—redus la o cîtime neglijabilă; iată l încătușat de mîni și de picioare, lipsit de ori-ce libertate și mișcare. Ieri, nu mai departe, vroința lui era lege, cuvîntul lui însemna poruncă, acțiunea lui însemna cea mai nediscutabilă autoritate, Și, peste noapte, toate aceste au dispărut, s'au irosit, de par'că n'ar mai fi fost! In locul lui aceeași putere o exercită altul,—pînă va veni din nou rîndul celuilalt...

Era vorba de mediul de la țară. Se știe că acolo domnește contrastul pomenit, în toată expresia tragică și ridiculă în același timp.

Dar nu se poate oare spune că și la orașe „statu-i tare"? Nu domnește încă și aci acea teroare, care găsește mii de căi pentru a impresiona pe cetățeni și nu sunt încă aceștia din urmă, în bună parte, slabi de îngeri în diferite înțelesuri ale cuvîntului?

Domnește încă o frică aproape obștească în fața forței organizate pe care omul simplu o denumește „statu" fără a și da bine seama de unde provine inferioritatea absolută a individului față de puterea supremă a „statului". Și sentimentul acelei terori stăpînește sub variate forme. Omul are oare—cum senzația că e pîndit, că e văzut,—că-l simte cineva, că i ghicește „statu" intenția de a merge în potriva lui. De aci emoția.. gheretei, teama de a vota contra, cu toată garanția votului secret; de aci frica de a protesta, de a avea o părere proprie, de a-și exprima nemulțumirea ori revolta prin graiu, prin scris, ori prin inițiative mai curagioase.

E una din problemele psihologice mai interesante, acea de a se urmări de aproape insul, cetățeanul — în lupta lui timidă și surdă contra „statului" și modul cum acesta din urmă influențează pînă la terorizare sufletul individului, a fie-cărui în parte.

Rodion

Gherea, critic și scriitor

Numele eminentului om de litere Const. Dobrogeanu-Gherea circulă din nou prin ziare. De astă-dată însă nu se vorbește de „Neoiobăgie", ci — din nou — despre boala scriitorului. Intre informațiuni și desminți reiese cu siguranță un singur lucru, că autorul „studiilor critice" e suferind — că urmează o cură la băile din St. Luca, în Ungaria.

In acest timp polemicile și articolele în jurul ultimei opere a d-lui Gherea urmează. Cu deosebire interesant este răspunsul pe care a început a-l publica d. Stere în „Viața Romînească", răspuns care pare că va cuprinde o serie de articole, scrise cu deosebită luare aminte și cu toate rezervele stilistice ce se impun față cu o personalitate literară ca Dobrogeanu-Gherea.

In afară de critica propriu zisă, autorul „Neoiobăgiei" va rămînea în literatură prin calități de stil cu totul remarcabile. Iată un pasagiu din ultima lucrare, dat cu drept cuvînt ca model de ironie:

„...Ce era de făcut? Unde să găsești un mijloc atît de bun, cum au fost pămînturile statului, pentru a liniști spiritele pe de oparte, și a consolida regimul neoiobag pe de alta? Și au început să dea din colț în colț oamenii noștri politici, politicianii, filantropii, cărturarii, economiștii, sociologii noștri căutînd acest nou mijloc, care să facă, măcar în parte, serviciul pe care l-au făcut pămînturile statului.

Atunci a început acel potop de proiecte, propuneri, discursuri, ochiri asupra stării și pentru îmbunătățirea poziției țăranului nostru, ca și potopul de reforme. Și tot atunci a început și potopul de sfaturi date țărănimii ca să-i înlocuiască pămîntul — sfaturi politice, economice, sociale, agricole, sanitare, higienice, administrative, dar mai ales culturale și morale, pentru că, în definitiv, omul nu trăește pentru stomac, ci pentru suflet.

Cîte sfaturi și învățături, și ce sfaturi și învățături!

Unii învățau pe țăran că e rușinos și nesănătos să trăiască în coliba de hotentot în care trăește el acuma, căci locuința trebue să aibă o anumită cantitate de aer, să fie anume împărțită în vederea higienei și moralei; iară pentru a demonstra învățăturile acestea în mod intuitiv, după sistemul lui Pestalozzi, au construit pe valea Prahovei un șir de vile-model — numerotate — care să servească de tip pentru casele țărănești. Alții îl învățau cum trebue să mănînce, pentru că mîncarea își are și ea socoteala ei, și anume: unui om normal îi trebue atîta azot, atîta carbon, etc., și toate acestea le poate găsi în... soia japoneză, soia miraculoasă, din care se poate face și pîine și lapte și brînză și... pastramă și salată de țîri. Alții îl povățuiau cum să se îmbrace, observînd și higiena și estetica; alții cum să și lucreze ogorul și cum să facă grădinărtul, prefăcîndu-se într'un producător de pătrunjel și postrînac. Unii îi dădeau lecții de sobrietate, povățuindu-l cum și cît trebue să economisească și să depună la bancă spre fructificare, pentru că se știe că dacă strămoșul nostru Adam ar fi fost mai prevăzător și-ar fi depus la bancă numai cinci parale, fie-care din noi ar dispune azi de o avere care ar întrece pe a lui Rothschild, Rockefeller și Carnegie la un loc. Alții, iarăși, îi dădeau sfaturi morale, cum să trăiască în societate și în familie: să nu bea, să nu înjure, să aibă frică de Dumnezeu și de stăpînire și mai ales să iubească pe aproapele său ca pe sine însuși — și, în treacăt fie zis, cine e mai aproape de țăran decît proprietarul, arendașul și jandarmul rural? Alții, în sfîrșit, îl povățuiau să învețe, să se cultive, să studieze neîncetat, că numai așa va scăpa de toate nevoile, căci nu degeaba zice Romînul: „ai carte, ai parte."

*

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Dar şi în literatura propriu zisă, — cum este seria de Amintiri publicate sub formă fragmentară, Dobrogeanu-Gherea excelează. Iată un fragment din bucata publicată în editura „Lumen" sub titlul „Din trecutul depărtat". E vorba de incidentul arestărei sale de către poliţia rusă din Galaţi şi peripeţiile prin care a trecut viaţa sufletească a scriitorului de cînd a intrat închisoarea secţiei III din Petersburg pînă la transformarea sa în fortăreaţa Petropavlosk:

„A doua zi des de dimineaţă eram la debarcaderul vaporului ce făcea cursa dintre Brăila şi Galaţi. Pe debarcader stătea un maior rus, şeful spitalului militar rusesc din Brăila. Mi s'a părut că mă aştepta, şi că era mulţămit de plecarea mea. Imi venea să mă întorc îndărăt... dar am plecat înainte. La Galaţi am luat o trăsură şi am pornit spre gara rusească. Cînd am intrat pe peron — un pod lung şi lat de scinduri care duceau la două căsuţe modeste, ce serveau ca local de staţie, — a venit în goană o trăsură, şi din ea s'a scoborît un om voinic, înalt, spătos, cu o şăpculiţă trasă pe ochi. Il mai văzusem de cîte-va ori pe lingă casa mea din Brăila, avusesem chiar oare care bănuială că mă spiona. M'am oprit brusc pe peron — şi era să mă întorc înapoi. Dar un sentiment de ruşine nejustificat m'a reţinut: „Ce Dumnezeu! ar fi un act de poltronerie... Suntem doar pe teritoriul romîn. Peste un sfert de oră am să plec de aici şi are să-mi fie ruşine de închipuirile mele!" Am mers înainte şi am intrat într'un coridor îngust, şi întunecos, ce ducea la o uşă în fund. Şi, pe cînd întrebam pe un militar ce mi-a ieşit înainte, unde aş putea să văd pe sora de caritate, acel om înalt, spătos, cu şapca trasă pe ochi urmat de mai mulţi jandarmi, a năvălit deodată pe aceiaşi uşă pe care intrasem şi eu, şi m'a împins repede într'o cameră prin uşa din fund. Inăuntru, îndărătul unui mic birou, stătea un om mic, uscăţiv, bătrîn cu puţină barbă albă, îmbrăcat în plină uniformă de colonel de jandarmi.

Colonelul m'a primit cu cuvinte grăbite, căruia stăruia să le dea un accent de solemnitate: *imenem gosudaria arestuiu vas* — „In numele ţarului şi te arestez", şi pe urmă, şi mai grăbit, către civilul cu şapca trasă pe ochi: „Zarembowski, du te fuga şi plăteşte birja domnului; spune că dumnealui are afaceri aicea; fă-l să plece îndată, dar fără să bănuiască ceva".

Peste un minut am auzit sgomotul surd al unei trăsuri ce se depărta..."

*

Cine cunoaşte admirabila bucată a lui Gherea asupra poetului popular rus Taras Şevcenko şi-a putut da seama pînă la ce înălţime şi imaginaţie se ridica uneori întemeetorul criticei noastre „ştiinţifice" care are cu siguranţă stofa unui literat şi a unui liric.

Să sperăm că o să revină încă la o activitate pentru multă vreme. **A**

SCHIMB DE AMABILITĂŢI

Portretul d-lui căpitan Al. STROJA

ACTUALMENTE PREFECT DE POLIŢIE

de G. A. SCORŢESCU

Suntem în plină perioadă electorală — cînd autobiografiile candidaţilor, expozeul nesfîrşit de titluri, nu surprinde pe nimenea.

Pe de altă parte suntem la începutul unei schimbări de regim, cînd şefii autorităţilor sunt aproape toţi primeniţi.

Pe lîngă cele ce s'au spus de ziarul Evenimentul *despre valoarea noilor numiţi şi a celor unşi drept candidaţi, credem că publicul nu va regreta cînd va lua cunoştinţă despre cele ce au crezut—şi poate cred încă—corifeii junimişti ieşeni, unii despre alţii.*

Pentru astăzi redăm următorul portret moral al actualului prefect de poliţie, aşa cum a apărut în Liberalul, *anul al III lea No. 146 din 6 Septembrie 1905, semnat de cel mai zvăpăiat din actualii candidaţi guvernamentali de la Iaşi.*

Portretul este făcut printr'o scrisoare pe care d. Scorţescu a adresat o martorilor săi, d-nii Maior Văleanu şi George Mârzescu, cu ocazia unei provocări la duel.

Iată întocmai acea scrisoare:

Iaşi, 3 Sept 1905

Scumpii mei amici,

Am primit procesul vostru verbal şi am văzut rezultatul ce aţi obţinut, în misiunea de onoare ce vă încredinţasem. *Fuga ie ruşinoasă, dar sănătoasă.* Am făcut d-lui căpitan Stroja cinstea de a-l provoca la duel. Singur a dovedit că nu merită această onoare!

D sa este director al ziarului *Evenimentul* cu numele numai, dar fără responsabilitatea injuriilor şi infamiilor publicate în pamfletul său, atunci se ascunde sub scutul numelui celui întîi reporteraş sau servitor, apărîndu-şi pielea.

Să-i fie de bine!

Nu mă voi încerca în zadar a-l scoate din mocirla în care singur s'a vărît. Las publicul să judece ce merită un asemenea mişel!

Atacat personal, din senin, printr'o serie de injurii şi infamii grosolane, pentru un articol de reportaj scris *acum zece ani în urmă* de un reporter oare care, în *Evenimentul* de atunci, de sub direcţia mea, am avut naivitatea de a-mi constitui martori, cerînd reparaţiune prin arme.

Drept respuns—directorul ziarului unde s'a publicat infamia invoacă legea presei de la juraţi şi îndatoririle secretarului de redacţie: se ascunde sub scutul unui reporteraş oarecare.

Să-i fie de bine! Să-şi primească simbria în pace, de la acei care-l plătesc pentru asemenea meserie!

Ceea ce este mai nostim, însă, este că răsfoind colecţia *Evenimentului* din 1895 —cînd s'a publicat articolul care a provocat indignaţiunea cumplită de azi a zelosului căpitan Stroja—am găsit la fiecare pagină din colecţia din 1895 cîte un articolaş, în versuri sau în proză, scrls şi iscălit de acest domn căpitanul Stroja, sub pseudonimul de „Flischi" ce-i dădusem pentru colaborarea sa la ziar. Pe acele vremuri, căpitanul Stroja era reporter şi versificator la ziarul meu şi-mi era atît de devotat personal în cît îi dădusem în ziar pseudonimul de „Flischi" numele unei căţeluşe de casă, foarte credincioasă şi supusă, ce-o aveam.

Toate aceste articole, pe care redactorul *Liberalului* le poate colecţiona uşor, se găsesc în colecţia *Evenimentului* din anul 1895 şi erau special diriguite în contra şleahtei radicale cu Bădăreu în frunte; nu ştiu zău dacă chiar articolul, care a stărnit furtuna *Evenimentului* de Joi, n'a fost scris de dînsul însuşi.

In orice caz injuriile ce le administrează căpitanul Stroja, directorul *Evenimentului* de azi, în contra *Evenimentului* din 1895, cad în mare şi bună parte asupra capului reporterului Stroja din 1895. Singur, păcătosul, se batjocoreşte pe el! Ce te mai poţi aştepta de la un aseminea om? Şi cînd te gîndeşti că acest nenorocit a purtat odată spada de ofiţer romîn!

Scuzaţimă, scumpii mei amici, de truda zadarnică ce v'am dat şi de greşala ce am comis, trimiţîndu-vă a găsi un om de onoare la o redacţie de ziar bizantin.

Primiţi o strîngere de mînă cordială.

George A. Scorţescu

Deşi actualul candidat la colegiul al II-lea de deputaţi pune din nou în evidenţă în scrisoarea de mai sus urmele războiului crud ce-l poartă gramaticei romîne, nu se poate nega că Scorţescu reuşeşte să dovedească că actualul prefect de poliţie este un simbriaş în slujba insultelor şi calomniei; că serveşte pe stăpînul de astă-zi cu fidelitatea bietei căţeluşe, care respunde la numele de „Fliski", fără ca să se poate compara cu rasa canină în privinţa duratei acestui devotament.

Pe mîine vom vedea ce a crezut — şi poate crede încă—actualul prefect al poliţiei despre George A. Scorţescu, imaculatul candidat la colegiul al II-lea de deputaţi.

Arhivar

Litere-Ştiinţe-Arte

Reorganizarea „Convorbirilor critice".—Ultimul număr al excelentei reviste apărută cu un sumar foarte bogat anunţă şi următoarele:

„In urma retragerii d-lui Mihail Dragomirescu din direcţia acestei reviste, No, 1 (Anul V) al „Convorbirilor critice", va apare la 30 Ianuarie 1911 sub o nouă conducere cuprinzînd articole literare şi critice semnate de eolaboratorii de pînă acum ai revistei precum şi pagini datorite celor mai de seamă scriitori ai literaturei noastre.

Revista reorganizată în întregime, mărită şi imbunătăţită, va apare în format modern, conţinînd de fie care număr 100 pagini cel puţin, avînd pe lîngă partea literară obişnuită (poezii, nuvele, teatru, traduceri, etc.) următoarele cronici ale colaboratorilor noştri regulaţi:

I. Critica.—Critica literară, Critica dramatică, critica artistică, critica muzicală.

II. Cronica. — Cronica bucureşteană, cronica romînească, cronica străină, cronica intelectuală, cronica femenină, cronica fantezistă, cronica veselă.

III. Dări de seamă.—Cărţi şi reviste romîne, cărţi şi reviste franceze, cărţi şi reviste germane-ungare, cărţi şi reviste italiene-spaniole, cărţi şi reviste engleze americane. cărţi şi reviste slave etc. etc.

IV. Mozaic.—Documente umane, Insemnările redacţiei, Cateneaua literară, Informaţii, Bibliografie.

Fie care număr va cuprinde cel puţin 12 din aceste cronici".

Ştirea despre dispariţia excelentei reviste a fost neadevărată. Cu atît mai bine.

*

Regele Italiei a decretat creaţiunea unei Academii de medicină, destinată să formeze medici de marină şi medici coloniali. Noua şcoală va avea sediul la Neapole.

*

A apărut şi se află la libraria Socec „Complicele lui Heine"—alte dovezi in chestia Heine-Grenierde *Rodion*. O broşură de 16 pagini, fprmat mare. Preţul 0.30 bani.

*

La Opera Regală din Berlin s'a primit o operă în 3 acte „Visul" de Joseph Gustav Mraezek. Libretul e compus după piesa lui Grillparzer „Viaţa —un vis".

*

Acum cîtva timp s'a fondat o ligă contra.. epilepsiei. In timpul recentului congres de asistenţă pentru alienaţi—care s'a ţinut la Berlin în Octombrie 1910—liga a ţinut mai multe şedinţe sub preşidenţia profesorului Tamburini din Roma. S'a decis că biuroul permanent al ligei se va apilia la biuroul congreselor internaţionale de la Haga care are de secretar permanent pe profesorul Burger din Amsterdam.

*

Un bibliograf şi un naturalist din Bruxelles au emis ideea să se înfiinţeze la Bruxelles o bibliotecă microscopică, alcătuită nu din cărţi, ci din fotografii de cărţi şi cari se pot conserva. Cine va vroi cîndva să cetească, ori să consulte acea arhivă va trebui să se servească de o pînză luminoasă pe cari se vor produce proiecţiuni cu o lanternă magică anume inventată.

*

La începutul lunei Martie se va ţinea la Berlin un congres de balneologişti, sub prezidenţia profesorului Brieger.

*

A apărut în volum: *Jurisprudenţa Curţii de Casaţie pe anul 1910*, cu tablă generală de materie, de *Al. I. Borş* licenţiat în drept şi cu o prefaţă de d. *At. C. Kivu*, fost consilier la Curtea de Casaţie.

Se află de vînzare, cu preţ de 12 lei volumul, la autor: Bucureşti, Str. Cîmpinanu No. 9.

*

STRUNA ZILEI

NAŢIONALISM

Duminică seara lojile teatrului erau goale afară de două: una ocupată de naţionaliştii Iorga, Buiciu, Sumuleanu, alta—de trei cîntăreţe de la Tanasachi.

Fulgerul.

Dacă-i vedeam cum stau alături
Mă 'ncumetam să 'ntreb încalte:
Veniţi pentru arta noastră
Sau pentru arta.. celorlalte?

INFORMAŢII

❑ Minerva, *ziar conservator, publică următoarele: partidul conservator din Iaşi are ca aliat în viitoarele alegeri, pe naţionaliştii din acel oraş.*

Mai rău să vă vedem!

❑ Zilele aceste se va face o mare mişcare în corpul medical din ţară, precum şi în personalul serviciului veterinar.

❑ Rezultatul concursului pentru ocuparea parochiei vacante Dracsini, din judeţul Botoşani, concurs ce se ţine la Mitropolie, se va cunoaşte poimîine.

❑ După cum am anunţat s'a aflat că Raul Van Saanen, autorul falşurilor de la depozitul de desfaceri a regiei a ajuns la Paris.

Autorităţile noastre au intervenit pentru prinderea şi extradarea lui.

❑ Delegaţiunea judeţeană se va întruni zilele acestea, pentru a valida alegerile consiliilor mai multor comuni din judeţ.

❑ D. Serdinescu a fost numit revizor şcolar al judeţului Botoşani, în locul d-lui Ficşinescu.

❑ D. prof. C. Ionescu, s'a retras de la direcţia liceului particular din localitate

❑ In „Ordinea" de astă-zi „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de „Campania în ţară.—Adevăruri şi fantezii.—Ancheta teatrală.—In jurul unei manifestaţii.—Cum s'a pus la cale scandalul.—Tratative anticipate.—Cum se prepară manifestaţia „spontanee".—Răsboinici prudenţi.—Cei 5 directori de scenă.—Diversiunea binevenită. Cortina de fier.—Un epitet drastic.—Profesorul d lui Sadoveanu.—Dilema d-lui Fîntînaru.—Naţionaliştii dezbinaţi.—Cine flueră şi cine învaţă.—Un examinator de operetă.—Poliţia universitară.— Nepăsarea de sus".

❑ Ieromonachul Vasian Bucovinean din M-rea Cetăţuia, a fost numit stareţ la schitul Cozancea, din judeţul Botoşani.

❑ E vorba ca clerul din Eparchia Moldovei să înfiinţeze o societate eparhială, cu scopul de a uni toate forţele colaboratoare în lupta cantra beţiei.

❑ Societatea regională de viticultură „Sf. Ştefan" din Piteşti, a trimis podgorenilor şi societăţii viticole din localitate, propunerea de a se uni pentru a lupta ca impozitul filoxerei să fie întrebuinţat la adevărata lui destinaţie, precum şi de a lupta pentru înfiinţarea de şcoli de viticultură practice în toate centrele de podgorii, o staţiune de venologie, pentru călăuzirea în facerea şi manipulaţia vinurilor şi dovedirea fraudelor, o casă de asigurarea viilor contra grindinei; un serviciu special, însărcinat cu găsirea debuşeurilor străine, pentru produsele viticole; reducerea sau desfiinţarea taxelor vamale pe instrumentele de viticultură, de vinificaţie şi pe produsele fongicide şi insecticide, care nu se fabrică la noi.

❑ D. căpitan Flor, din regimentul 7 roşiori, va fi numit ajutor la comenduirea pieţei, în locul d lui căp. Corjescu, numit comandant al companiei de jandarmi.

❑ Serviciul sanitar a procedat astăzi la desinfectarea localului şcoalei Normale de fete din localitate, unde se ştie că s'au constatat 3 cazuri de scarlatină.

❑ In ziua de 24 Ianuarie, la orele 2 p. m. va avea loc în sala Conservatorului de muzică şi declamaţie, o producţiune a elevilor şi elevelor.

Producţia va fi precedată de o cuvîntare ocazională.

Biletele se găsesc de vînzare la Conservator.

❑ Partidul liberal va publica în curînd manifestul-program electoral:

Manifestul va fi redactat de domnii. M. Ferekide, Em. Porumbaru, C. Nacu, Toma Stelian şi Vintilă Brătianu.

❑ Astă-zi consistoriul spiritual al mitropoliei s'a întrunit în şedinţă sub preşedenţia economului I. Gotcu, pentru a judeca pe preuţii Const. Gaşpar, de la parohia Prelipca judeţul Dorohoi, pentru abateri şi Ion Ionescu de la parohia Boroaia judeţul Suceava, pentru cununie ilegală.

Acuzarea a fost susţinută de revizorul eparhial părintele Gh. Niculescu.

❑ Sfecle furajere calităţi superioare, păstrate în condiţiuni perfecte, se găsesc de vînzare ori-ce cantităţi.

Pentru informaţii a se adresa la Desfacerea produselor fermei Badareu, dr. Manolescu strada de sus No. 189 Iaşi.

❑ Aseară, trecătorii cu găsit pe str. Apeduc în dreptul casei cu No. 15, cadavrul unui copilaş ca de 3 săptămîni.

Autorităţile fiind înştiinţate au orînduit o anchetă pentru a se afla părinţii criminali.

Să bănueşte că copilul a fost mai întăi ucis şi apoi lepădat.

❑ „Raţiune de stat" este titlul unui interesant episod după bătălia de la Pavia din 1525, pe care ni'l redă cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, în noul şi bogatul său program care se începe astă-seară: Francisc I care este învins de Carol V, fiind rănit, găseşte adăpost la acesta. Francisc scrie mamei sale: Totul este pierdut, afară de onoare; în acest timp Francisc se amorezează de fiica gazdei lui, căreia îi promite să o ia în căsătorie, Francisc restabilit pleacă apoi. Carol V împreună cu fiica sa hotărîse căsătoria cu Francisc. In interesul statului, Beatrice e sacrificată însă.

Noul program mai cuprinde: Copiii prinţului moştenitor al Germaniei, tablou după natură; cît trăeşti, tot mai înveţi, comedie; Crăciunul micului Jean, tablou pasional; Nodul la batistă, comedie; Săgeata mesageră, mare dramă; miroase a gaz, extrem de hazliu; un voiaj pe fluviul Elba, superb tablou panoramic; primul debut al lui Prince etc. etc.

Sămbătă şi Duminică, la orele 3 p. m., mare matineu.

❑ Astă-zi s'a început în Capitală, examenul pentru posturile de administratori de plăşi.

❑ D. I. Condrea a fost numit învăţător provizor la şcoala din comuna Fîntînele, judeţul Iaşi.

❑ La Teatrul Naţional, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt şi la noi atît de căutate, va da o singură şedinţă la Teatrul Naţional, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi. De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreaţă pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audiţiuni şi celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenţia teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere şi programele detailate. Se ştie că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate ştabileşte totdeauna preţuri de intrare foarte moderate.

❑ Aseară pe la orele 6 jum. factorul Anton Gheorghiu pe cînd mergea pe şoseaua Iaşi-Bivolari spre Ţiganaşi, a fost atacat în mijlocul drumului de individul Toader Maxim din Bivolari, însoţit de un necunoscut, care l'au oprit voind să-l jefuiască. Din întîmplare, trecînd pe acolo doi jandarmi, au prins pe agresesori, pe care i-au dus la jăndărmăria din Rediul Mitropoliei.

DIVERSE

— D. Gh. Vasiliu a fost confirmat ca membru provizor în comitetul corporaţiei confecţiunilor, din Iaşi.

— Subcomisarul cl. II Malhasovici din Iaşi a reuşit la examenul de ofiţer de poliţie.

— Epitropia sf. Spiridon a fost autorizată a ceda de veci şi în mod gratuit, prefecturei judeţului Botoşani, suprafaţa de 4878 m. p. teren, din trupul moşiei Todireni, satul Slobozia-Hlipiceni pentru construirea unui local necesar sediului administraţiei de plasă şi a judecătoriei.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —

Administraţia debitelor Badareu indignată de scumpirea ce se cresc zilnic pe piaţa Iaşului la cele mai principale articole de hrană ca, laptele, brînzeturile, untul, etc.

Cu plăcere aduce la cunoştinţa onor, publicului iaşan că luptă contra urcărei preţurilor şi ca reclamă a coborît preţurile la toate produsele şi anume;

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.35
	oca	0.55
Brînză de vaci proaspătă		0.60
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50

De asemenea caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

De asemenea Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge. **Administraţia.**

Ultime INFORMAȚII

Goana contra administratorilor de plăși continuă.

D. A. C. Cuza a fost pus de prefectul de județ, să convingă pe d. Manciu, administratorul plășii Galata, să demisioneze.

Domnul Manciu s'a executat.

Pe d. I. Zossin, administratorul plășii Bucium, prefectul l'a dat judecății, sub învinuirea că n'ar fi vorbit cuviincios cu prefectul, într'o convorbire telefonică.

Domnul Zossin va fi judecat în ziua de 26 Ianuarie, de comitetul superior permanent de la ministerul de interne.

Eri seara a avut loc o adunare plenară la clubul carpist din Iași. Domnul Grecianu a declarat că situația guvernului în Iași nu este rea și a îndemnat la luptă, doar vor reuși macar 8 din cei 16 candidați.

Domnul Grecianu a citat apoi o listă de vre-o 40 aderări și a declarat, că toți sunt takiști,

Somăm pe d. Grecianu să publice lista celor 40 și să ne someze și pe noi să publicăm lista celor cari s'au înscris în clubul nostru local, de la venirea carpiștilor la putere.

*

S'au anunțat apoi candidații, cari sunt : la col I Cameră : D. Grecianu, P. Sion, dr. Stroici, inginer Miclescu ; col. II : general Skeletti. N. Crupenski, G. A. Scorțescu, I. Liatris, G. Tuduri și H. Suțu.

Colegiul III : I. V. Praja.

Senat I : Matei B. Cantacuziono, I. Rallet ;

Senat II : G. Botez, I. Găvănescul, dr. Cosmovici ;

Senat universitar : dr. G. Bogdan.

Debandada carpiștilor din Bîrlad. *Primirea în partidul carpist a farmacistului N. Gregoriade și mai ales numirea lui ca președinte al comisiunei interimare, a produs o vie nemulțumire și o mare îndignare în rîndurile carpiștilor bîrlădeni. Dezbinarea a și început în rîndurile carpiștilor.*

D. Alexandru Soutzu, mare proprietar, fratele defunctului Grig. Soutzu, fost prefect de Tutova sub Lascar Catargi, care este unul din cei mai vechi conservatori din Bîrlad și care se bucură de multe simpatii, desgustat de cele ce se petrec în partid și a dat demisia.

D. Al. Soutzu a trimes ziarului „Bîrladul", următoarea scrisoare, cu rugămintea de a fi publicată :

Vă rog să bine voiți a da în primul număr al ziarului dv. ospitalitate, acestor rînduri, precum și alăturatei scrisori adresată în ziua de 17 30 curent, Președintelui Comitetului partidului Conservator din Bîrlad.

De și comitetul executiv al partidului, comitet din care fac parte, a respins în două rînduri consecutive, demisiunea mea, am ținut prin această scrisoare, să arăt prietenilor mei, de orice culoare politică, că mențin cu tărie și fără șovăire, hotărîrea ce am luat și i rog a luat act de dînsa.

In consecință declar, că de azi înainte, nu mă mai solidarisez în nimic cu actele Comitetului executiv al organizărei locale, de oare-ce eu le-am desaprobat și le desaprob cu indignare.

Mulțumindu-vă, vă rog a primi, Domnule Director, distinsele mele salutări.

Alexandru Soutzou

Domnule Președinte,

Cu toate că în ședința comitetului executiv din 15 curent, a-ți respins demisia ce dădusem din mijlocul D-voastră, vin a vă arăta că mențin cu tărie hotărîrea luată, rugîndu-vă cu insistență, a fi șters din comitetul executiv, precum și din organizarea locală de sub șefia d-lui Lupu Kostache, ne mai voind cu nici un preț, de azi înainte, a fi alăturea cu D-v în lupta electorală, de oare-ce în loc de a face apel la forțele D-v proprii pentru isbîndă în alegeri, faceți ca și celelalte partide care s'au perindat pe la guvern, apel la concursuri străine, cumpărînd aderenți, deschizînd tarabă de conștiințe, primind chiar în mijlocul D voastră, cu urale și onoruri, drojdia celorlalte partide.

De la oameni pretinși superiori, și care au făcut în totdeauna, critica aspră a moravurilor noastre politice, sunt în drept D-le Președinte, să mă aștept la fapte superioare și cînd acestea nu se întîmplă, datoria mea este să nu mă solidarizez cu asemenea acte.

Primiți, Domnule Președinte, asigurarea deosebitei mele considerațiuni,

Alexandru Soutzou

Bîrlad 17 | 30 Ianuarie 1911

Iată ce rezultat a avut primirea transfugului N. Gregoriade la Junimiști, dar Bîrlădenii vor da o lecție și acestui parvenit politic și guvernului, care sfidînd morala publică, a pus în fruntea primăriei pe cel din urmă cetățean al Bîrladului N. Gregoriade.

Ministerul industruiei și comerțului avînd nevoie a ști exact și în cel mai scurt timp, numele, sediul și specialitatea tuturor fabricilor din județ, cărora li se aplică legea meseriilor, a cerut prefecturii județului, ca să se dea tot concursul inspectorilor camerilor de comerț și funcționarilor corporațiilor, cari vor fi delegați pentru a culege informațiuni în această privință.

Numitul Haralamb Haidău, vatav pe moșia Sînger comuna Gropnița a fost grav maltratat de locuitorul Mihalache Ungureanu, în urma cărei maltratare a incetat din viață.

Autoritățile fiind avizate, a însărcinat pe medicul plășii să facă autopsia cadavrului.

Criminalul a fost arestat.

Școlare.—S'a acordat un concediu de 2 luni d-lui P. Stoica, fost revizor școlar de Dorohoi.

D-sa va fi supliniat la catedră de d-na Maria Lăzărescu.

— Astă-zi a sosit numirea d-lui C. V. Praja, ca inspector al învățămîntului primar.

— Școalele primare din localitate, vor lua parte la Te-Deumul ce se va oficia în ziua de 25 Ianuarie la următoarele biserici :

La biserica Bărboiu, școalele V. Adamachi și Carmen Sylva, după care va urma serbarea la șc. V. Adamachi, unde va ținea cuvîntarea d. I. Vîrlănescu ; la bis. Toma-Cosma : școalele Carol I, și de fete No. 3, aci va vorbi d. C. Zaharia ; la biserica Sf. Haralamb : școala V. Alexandri, Elena Doamna și Al. Lambrior, iar apoi se va aduna la școala V. Alexandri, unde va vorbi d. I. Tăzlăoanu ; la bis. sf. Andrei școalele : Pr. Ferdinand, Regina Elisabeta, Trei Ierarhi și fete No. 7, iar apoi se vor aduna la șc. Pr. Ferdinand, unde va vorbi d. Gh. Ștefănescu ; la bis. Nicoriță : școalele : Cuza-Vodă, Hatmanul Nicoară, C. Negri și de fete No. 10, va vorbi d. N. Arbore ; biserica Ziua Crucei școalele : V. Conta și de fete No. 6, va vorbi d. I. Apostol ; la biserica 40 de sfiți, școalele : M. Kogălniceanu, Gh. Asachi și Principesa Maria : se vor aduna apoi la șc. Kogălniceanu, unde va vorbi d. I. Petrescu.

Elevul Ioanițiu V. Gheorghe, din clasa III a liceului militar, a fost șters din controalele școalei ; elevul Negrescu Petre, din clasa V-a, a fost numit bursier.

Curtea cu jurați.—Astă-zi a venit înaintea Curții cu juri, înfățișarea proeesului privitor pe Costache Vizaru și alții pentru crima de omor.

Procedînd la constituirea juriului, d. Buzdugan, președintele Curții, constată lipsa juraților, d-nii Băicoianu C., Iamandi V., Roșculescu Al., Brăescu T., Bejan Gr., și Dimitriu Păușești.

Neputîndu-se complecta numărul, cei 5 dintăi au fost amendați cu cîte 150 lei fie-care, iar d. Dimitriu cu 70 lei.

Acuzații erau asistați de d-nii A. Badareu, Netter, Nicolaide și I. Popovici.

Procesul s'a aminat pentru seziunea viitoare, iar prevenitul a fost eliberat provizor.

Din Dorohoi primim trista veste despre încetarea din viață a d-rului Vasile Mihailescu, fost medic primar al județului timp de peste 30 de ani, fost senator în două rînduri și fost acum c ți-va ani, inspector sanitar.

Defunctul era membru al partidului conservator-democrat.

Inmormîntarea s'a făcut astă zi.

Condoleanțele noastre familiei.

Alaltăeri noaptea hoții au calcat locuința lui Sandu Hîrnu, din comuna Focurile și i-au furat o mare cantitate de cereale, lucruri și bani.

Făcîndu-se cercetări, unul din hoți, Arghir Furnică, a fost descoperit și arestat ; ceilalți au dispărut.

Alegerea consiliului comunei Poeni, se va efectua în ziua de 26 Februarie.

Revizorul școlar cl. II-a al județului Iași, d. I. Dodon, și-a dat demisia.

Iată circulara direcției, „Liceului Național" către d-nele directoare și d-nii directori ai școalelor secondare din Iași, relativ la serbarea zilei de 24 Ianuarie, aniversarea unirei principatelor.

„Potrivit dorinței exprimate de cei mai mulți dintre d-voastre, în consfătuirea de la 15 Ianuarie, am onoare a vă face cunoscut, că serbarea zilei de 24 Ianuarie, anul acesta, se va face prin participarea tuturor școalelor secondare de băeți, la serviciul divin, ce se va oficia în biserica catedrală a sf. Mitropolii la orele 10 a. m.

Imediat după terminarea serviciului divin, școalele se vor retrage, rămînînd ca la alte părți ale serbărei, întocmite eventual de alte autorități, să participe după chibzuința administrației școalei respective.

Școalele de fete, ținînd socoteală de dorința din trecut și actuală a d-nei directoare, vor serbători ziua de 24 Ianuarie prin ascultarea serviciului divin la biserica cea mai apropiată și apoi vor continua serbarea fie-care în localul școalei, după propria chibzuință.

Tot astfel și școalele de băeți, dacă vor voi, vor putea continua serbarea în localul propriu și după chibzuința administrației.

Această circulară va servi în loc de proces-verbal.

Bețiile pe despărțiri continuă. Eri seara a avut loc una în Tatarași, Sămbătă seara va avea loc o alta, la Socola, casa Botez.

La eșirea boerilor de la petrecerea din Tatarași, ei au fost fluerați și huiduiți.

D. Scorțescu ar fi scos revolverul, dar îl pusese amanet.

Un incident foarte regretabil a avut loc în localul bibliotecei Universității.

D. George Pascu, fostul subbibliotecar, denunțînd că custodele bibliotecei, d. P. Gîrcineanu, s'ar fi făcut vinovat de nereguli în scripte, denunțatul, întovărășit de fiul său, au venit la bibliotecă și au maltratat pe d. Pascu în chip grav.

Afacerea ie la parchet.

D. Gîrcineanu, ca să scape de ori ce bocluc și să rămîie chiar la postul său, a dat fuga la d. Grecianu și s'a declarat carpist.

Dulci moravuri !

Un congediu de astăzi pînă Marți a fost acordat d-lui D. G. Sofian, președintele Curții de Apel din Iași.

Un congediu pe timp de două zile a fost acordat d-lui consilier de Curte I. Corjescu.

Mărindu-se numărul alegătorilor comunali la col. II de Suceava, s'a hotărît ca, pe viitor, alegătorii din acel colegiu să voteze în două secții.

Judiciare.—Firma M. Jurist a cerut tribunalului secția III-a, declararea în stare de faliment a comerciantului Rudolf Grabovenschi.

Termen la 2 Februarie.

— Firma Cernes a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului Timel Elevendein, din strada Nicolina No. 29.

S'a fixat termen la 27 Ianuarie.

Cea mai valoroasă scriere a nemuritorului poet-filosof Goethe—fantastica poemă „Faust și Margaretha" a fost înscenată pentru cinematograf, de maiștrii și stelele Comedii Franceze dtn Paris, și în noul program al Teatrului Pathè Frères de astă seară Joi 20 Ianuarie (Sala Circului Sidoli), opera nemuritoare se va desfășura pe pînza înscenerii atît de fantastice, cum nu ne-o poate reda nici un teatru din lume.

Noul și ineditul program cuprinde apoi „Suflet de trădător" roman contimporan însuflețit, asemenea interpretat de somități artistice teatrale.

Doică fără lapte, o splendidă comedie în care înscenează neîntrecutul humorist Prince.—Lăcomia lui Cretinetti, comedie cu actori italieni.—Năzdrăvănii de ale liceanilor pariziani.—Creșterea floarei „Dahlia" studiu botanic sunt de asemenea cuprinse în noul program al Cinematografului Pathé Fréres din Sala Circului Sidoli—care se închee cu „Pathé Journal" cu știrile și faptele săptămînei redate însuflețit care cuprinde între altele : Inaugurarea unei statui în Anglia.—Coafura moderne a femeilor pariziane.—Sporturi hivernale la Semmering (Viena).—O grevă monstră la Liège (Belgia). etc. etc. etc.

Sămbătă seara, 29 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare și frumoasă *Serată Dansantă*, organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silințele care își dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat până în prezent.

Ultima oră

Bucureşti 20 Ianuarie

Numiri

Bucureşti. — Au fost numiți revizori școlari cl. II-a următorii :

C. Coslovschi la județul Botoșani, în locul d-lui Gr. Filipescu : Gh. Ionescu la județul Tutova, în locul d-lui Diaconescu ; Iordache Mareș la județul Bacău, în locul d.lui Pîslariu ; Sava Demetrescu la R.-Sarat, în locul d-lui V. Zalnea.

*

D. Gh. Simioneseu, inspector al învățămîntului particular a fost rechemat la catedra sa.

In locul lui, a fost numit d. Georgescu.

*

D. I. B. Miulescu a fost numit director al gimnaziului din Vaslui, în locul d-lui I. Georgescu.

*

D. Gh. Popovici a fost numit director al școalei de Belle-Arte din Iași, în locul d-lui M. Carp.

*

D. inginer Hălăceanu, directorul industriilor mari, din ministerul de comerț, a fost transferat la Brăila ca șef al regiunei III-a.

D. inginer Tintorescu a fost numit director al industriilor mari.

Comisiuni

Bucureşti. — Ministerul de comerț a numit două comisiuni, pentru adunarea materialului necesar întocmirei legei asupra asigurărei sociale.

Prima comisiune, însărcinată pentru chestia asigurărei în cazuri de acidente, se compune din d nii : N. Ivanovici, Griguță Cantacuzino, P. Krupenschi, N. Romalo, B. Catargi, Zane, Ciorăneanu, Popescu Comnen, Hristache Țaicovici, N. Lahovary, Gîdei și Gh. Savulescu.

A doua comisiune se compune din d-nii Sava Dobrescu, Gr. Alexandrescu, Romulus Baiulescu, I. Răducanu, A. Gîdei, Take Georgescu, N. Vărgolici și Alexie Catargi.

Presa străină despre guvernul Carp

Bucureşti. — Ziarul „L'Indépendance Belge" publică un articol, în care se ocupă de situația politică din România și despre guvernul Carp.

Ziarul belgian spune că în momentul cînd d. I. Brătianu venise la Palat, ca să prezinte Suveranului demisia guvernului, d. P. P. Carp se afla într'o cameră de alături cu decretele gata, ale noilor miniștri. Cuvintele de criză ministerială vor trebui să fie șterse în România.

Continuînd, ziarul belgian spune că motivele despre retragerea guvernului, ce s'au anunțat, sunt inexate. Cu totul alte motive, de cît cele anunțate, l'au făcut pe d. Brătianu să părăsească puterea. Cît timp acesta era la guvern, presa liberală înălța în naltul cerului pe M. S. Regele Carol, iar a doua zi de la retragere, aceiași presă a început să'l atace.

Vorbind de viitoarele alegeri, marele ziar belgian, spune că opoziția s'a cartelat, pentru a da jos guvernul Carp.

Dacă aceasta se va realiza, ar fi ceva nou în Romînia, unde alegerile le cîștigă guvernul, căci acolo votează și morții.

Guvernul Carp vrea să întroneze autocratizmul în țara Romînească ; ca dovadă, marele ziar belgian, citează înlocuirile de la ministerul cultelor și anularea decretelor.

Terminînd „L'Indépendance Belge" zice că în ce privește politica externă, sub-guvernul Carp, Romînia va fi înfeodată și mai mult sub politica austro-prusiană.

Din camera ungară

Buda-Pesta — Cancelarul Aehrenthal terminînd expunerea sa, a declarat că regretă cuvintele unui delegat care a spus că vasele de război se vor constitui pe seama Italiei. Ministrul constată că întărirea marinei nu mai poate fi amînată, pînă cînd marile puteri navale se vor înțelege spre a micșura armamentele lor, atunci monarhia va urma această pildă.

In ceia ce privește Anglia, cancelarul mai spune, că guvernele austro-ungar și englez sunt dispuse a continua raporturile lor pline de încredere și dacă ministrul n'a vorbit în expunerea sa de cît de Serbia și Muntenegru, motivul e că n'avea nimic nou de spus.

Despre raporturile monarhiei cu România și cu Bulgaria, cancelarul a adăugat că Austro-Ungaria va încheia în curînd o convenție comercială cu Bulgaria.

Ingerințele și teroarea guvernului

Bucureşti.—D. Stelian Popescu, candidat independent la colegiul III de Prahova, a trimes azi o telegramă M. S. Regelui, prin care se plînge contra ingerințelor și acelor de banditism, la care se dedă administrația.

*

Botoșani.—Față cu teroarea ce domnește aci și față cu extremul arbitrar al guvernului, cele două opoziții au hotărît să trimeată o delegație la M. S. Regele, spre a i arata că la Botoșani constituția a fost desființată și că Botoșanii au fost transformați într'un mic principat, unde nimic nu se respectă.

Confirmarea unei ştiri

Bucureşti.—Ziarul „Epoca" desminte știrea că d. N. Filipescu, ministru de războiu ar fi lucrat cu d. Averescu la întocmirea budgetului ministerului de războiu.

Ziarul „Seara confirmă această știre.

Un atentat

Teheran.—Guvernatorul din Ispahan și nepotul său, un fost șef al poliției și supus rus, au fost atacați de mai mulți indivizi, cari au tras în contra lor focuri de revolver.

Guvernatorul a fost grav rănit și nepotul lui rănit în mod mortal.

Vinovații au fugit și s'au adăpostit, se zice, la legația rusească.

In chestia unei candidaturi

Bucureşti.—Văzîndu-se că pretutindeni candidatura d-lui Pizanis e refuzată, d. Nenițescu, ministrul comerțului a fost trimesc la Galați, pentru a impune acolo candidatura antipaticului grec.

Dar și aci, candidatura d-lui Pizanis a fost respinsă.

Acum acesta amenință cu demisia.

Bătăușii guvernului

Bucureşti.—Agenții bătăuși ai guvernului nu sfiesc a comite acte de banditism și de a ataca pe membrii opoziției, chiar în centrul Capitalei.

Așa la întrunirea cetățenilor din culoarea albastru, agenții bătăuși ai guvernului au venit în fața clubului conservator democrat, în frunte cu Tănăsescu Pușcărie și Gh. Ionescu și au început a ataca pe cetățenii care veneau la întrunire, împiedecînd pe unii dea intra în club.

Cu mare greutate bătăușii au fost alungați.

Explozie pe un vas

Jersey —Pe cînd o mare cantitate de dinamită era încarcată pe un vas, aceasta a explodat. Din această cauză a avut loc un cutremur de pămînt, care a sguduit violent cartierul băncilor și al caselor celor mai înalte din New-York, pricinuind o mare panică ; mai multe geamuri au fost sparte și mai multe persoane au fost aruncate în fluviul Hudson. Numărul morților ar fi de 10.

Vasile Butman
AVOCAT
Birou de Notariat
Str. Ștefan cel Mare No. 47

Caut băeți creștini
pentru a'i învăța profesiunea de Broderie mecanică, cu condițiuni convenabile ; precum și *fete cari știu* croitoria.
BURGHER
str. Strîmbă 4

Sîmbătă 22 Ianuarie
SE VĂ JUCA
NECUNOSCUTA
(LA FEMME X...)
BENEFICIUL
PENEL & PELLA

CURA = **Cea mai rațională de UNT DE PEȘTE pentru ADULȚI și COPII** =
e numai acea cu :
UNT de PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT de PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**

Aprobate de Consiliul superior și premiate la mai multe expoziţiuni din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra : *Anemiei, imflamațiunilor osoase, scrofuloza, ghinduri, înclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persoane *slăbite*, precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.* Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un kgr. 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici*, spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterii copiilor, în stările limfatice și a stadiului puberității.

Costul unei sticle de ½ Kgr. 3 lei 75 bani, la care se adaogă și porto.

Depozitul general la farmacia **I. Werner**, furnizorul Curței Regale **Iași**

Pentru București : la Drogheria I. ZAHARIA str. Lipscani No 35.

Pentru Craiova : la Farmacia ED. KONTESCHWELLER.

Cererile de provincie se execută prompt contra ramburs.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Se întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **un contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**
E recomandat de r dici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a fă t o încercare se convinge de calitățile sale superioare și nstată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut și mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
POASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".

MAȘINILE DE CUSUT
SINGER
au obținut și de astădată la Expoziția universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincțiune
„Grand Prix"

Mașinele noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparați-le numai din magazinele cu această emblemă

BOURNE & Co. IAȘI
Strada Lăpușneanu No. 37
Sucursale în toate orașele principale din Țară

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Pari
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 3 a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
1 și 3 Februarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori și Violoncele pentru concert
REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane și Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediționi în provincie

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. le mètre 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII – No 1213 Sîmbătă 22 Ianuarie 1911

CANDIDAȚII OPOZIȚIEI

Colegiul I CAMERĂ — Mercuri 16 Februarie

At. At. Gheorghiu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Const. Crupenschi, mare proprietar, fost prefect; *național-lib.*
Dr. Leon Sculy, mare proprietar, prof. universitar; *conservator-democrat.*
N. Cananău, proprietar, fost prefect și deputat; *conservator-democrat*

Colegiul II CAMERĂ — Vineri 18 Februarie

G. Săndulescu, avocat, fost prefect; *național-liberal.*
G. G. Mîrzescu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Dr. M. Manicatide, profesor universitar; *național-liberal.*
A. A. Bădăreu, avocat, fost ministru; *conservator-democrat.*
G. D. Șerban, președintele Camerei de Comerț și meserii, fost deputat; *conservator-democrat.*
Lascar Antoniu, avocat, fost deputat; *conservator-democrat.*

Colegiul III CAMERĂ — Duminică 20 Februarie

C. Stere, profesor universitar, fost deputat.

Colegiul I SENAT — Marți 22 Februarie

C. B. Pennescu, avocat, fost primar și deputat: *național. liberal.*
Gh. Lascar, profesor, fost primar și senator; *conservator-democrat.*

Colegiul II SENAT — Joi 24 Februarie

Const. Climescu, fost profesor universitar și vice-președinte al Senatului; *național-liberal.*
Ion Botez, profesor, fost deputat; *național-liberal.*
Dim. Alexandrescu, profesor universitar, fost senator; *conservator democrat.*

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

S'a scremutără muntele

Larma ce fac protivnicii noștri cu așa zisele defecțiuni și treceri de la Takiști la Carpiști; sgomotul ce fac în jurul acestor fapte comune; atmosfera ce voesc să creeze în masa alegătorilor, toate acestea arată setea ce au de a alerga după partizani de ori-ce calibru, nevoia ce au de a salva aperențe.

D. Carp totdeauna a disprețuit numărul; totdeauna d-sa a nesocotit alegătorul romîn; și d. Carp e consecvent cu sine; cu formula sa a izbutit, căci astăzi d. Carp e șef de guvern grație milei Măriei Sale lui Vodă. E cea mai ilustră lecție de politicianism de moda veche, adică, cînd nu exista în țară decît Măria Sa și primul săulogofăt. Sute de ani țara romînească s'a guvernat de Vodă și logofătul său; și dacă astă-zi n'ar fi și buclucul de alegeri, sîntem siguri că cel mai mulțumit ar fi nu Vodă de revenirea la vechi sisteme, ci primul său logofăt, că a scăpat de pacostea alegerilor. Dar sistemul e sistem și nu d. Carp poate să-l schimbe.

Și iată-l pe d. Carp îmblînd cu limba scoasă după alegători. S'a deschis taraba; s'a întins precupețirea: slujbele amovibile s'au pus la dispoziția noilor veniți. Ce ar fi fost dacă toate slujbele ar fi fost după lege amovibile? Tîrgul ar fi fost făcut pe o scară întinsă și spectacolul ar fi fost prea grețos.

Astă-zi armata nu o mai au la dispoziția lor;
Astă-zi justiția nu o mai au la dispoziția lor;
Astă-zi finanțele nu le mai au la dispoziția lor;
Astă-zi poliția nu o mai au la dispoziția lor;
Astă zi școala nu o mai au la dispoziția lor;
Astă-zi biserica nu o mai au la dispoziția lor;
Astă-zi chiar administrația nu o mai au la dispoziția lor.

Statul romîn s'a mai consolidat în mecanismul său; astă-zi funcționarismul nu mai e o mașină numai de partid, ci s'a pus în slujba statului. Și în măsura în care s'au împuținat taraba și marfa de exploatat, s'a pus să facă larmă mare la tejghea, ca și cum ar avea cine știe ce de vînzare!

Și au scos la iveală *principiile!* S'au bătut darabana, că d. Carp e marele democrat, care n'a avut nevoe de gîndit o viață întreagă pentru binele obștesc, ci și-a făurit în 24 de ceasuri programul său de reforme! D Carp și principiile! Asta e tot ce poate fi mai anapoda. Da; d. Carp și pretențiile! D. Carp și grandomania; d. Carp și clica, d. Carp și fanionul; dar d. Carp și principiile, nu!

Cu darabana ideilor, mezatul guvernului nu atrăgea clienți, căci de a doua zi s'a demascat intenția frauduloasă și scopul electoral!

O formulă Carpistă cu care au asurzit și asurzesc țara de 10 ani de zile e formula *osandării moravurilor*, și de 3 săptămîni vedem ce bine asanează țara. Teroarea, bătăușii, violentarea natiunii, iată asanarea lor!

O altă formulă de nouă eră: *vom scoate politica din administrație*; și de 3 săptămîni vedem că prefecții regimului pregătesc alegerile și terorizază județele, fără să facă administrație. Ce administrație face Luca Elefteresecu? Ce administrație face Lupu Costachi? Ce administrație face Brabeșeanu? Deci și aici gogoriți; și aici minciună boerească.

O dată principiile duse pe copcă, au năvălit la ademenit partizani. Nu e nimic nou ca în țara romînească să dea lumea navală la un guvern nou! Asta e regula comună. Și lumea se aștepta la o mare năvală; dar vremea trecea și năvala nu se producea. Au trecut ei cîți-va, *rari nantes*! și mari și mici; și cu vază și fără vază, dar mai mult din cei fără rost politic; căci una e a trece individul, alta e a surpa organizarea. Carpiștii au simțit efectul, dar pentru a înșela lumea, au început să facă larmă, să exagereze proporțiile ca doară doară ar zăpăci lumea. Și presa de partid țipă și hueste de 3 săptămîni că s'a isprăvit cu Takismul, pentru că 10—20 de inși, din miile de partizani de ai noștri au trecut la Carpiști.

Dar larma mare ascunde o slăbăciune. Și mai ales aici la Iași era de nevoe să se facă larmă mai mare. N'au rămas caractere de tipar mai mari de pus în gazetă. Tot ce a fost literă de plumb s'a zețuit; ar fi trecut și litere de lemn, dacă ar fi îngăduit spațiul coloanelor de ziar! Au cîntat și strigat că zeci de takiști au cerut înscrierea la ei; că fruntași de ai noștri s'au grăbit să treacă strada dincolo!

In sfîrșit, dovada s'a făcut. D. Grecianu a cetit lista celor deplasați. Din *milogi* au făcut eroi; din *ologi* au făcut bravi; din *orbi* au făcut teferi; din *paralitici* au făcut breji; din *prăpădiți* au făcut mari proprietari; din *codași* au făcut frunte. Te prinde greața nu de graba celor ce au trecut, ci de nătângia celor ce măresc lauda mîrșăviei unor fapte publice. Dacă șeful turmei ar fi mai clar văzător, i ar fi rușine să înșire epitete măritoare la oameni așa de mici și așa de păcătoși.

Dar ce să faci; s'a scremutără muntele și a fătatără un șoarece. S'a scremutără d. Grecianu și a fătatără 44 de prăpădiți, cu care a împlut antecamera, nu însă și sala cea mare a clubului lor.

Și la mai mulți!

Gh. Ghibănescu

„EFTENIREA TRAIULUI"

Capitolul acesta figurează și el în programul de alegeri al guvernului. Ca și cum n'ar fi de datoria oricărui guvern să facă tot posibilul pentru ieftenirea alimentelor de primă necesitate.

Dar, ca să fie programul electoral mai lung, s'a pus în el și capitolul acesta și este foarte interesant să aflăm cum va iefteni traiul d. Carp — căci el, ca ministru de finanțe, urmează să-l ieftenească.

Ziarele guvernamentale au arătat ieri în ce va consta ieftenirea. Va consta în reducerea, din tariful vamal, a unei sume de 400,000 lei. 400,000 lei la 6 milioane locuitori!

Știți ce va reduce d. Carp ca să ieftenească traiul? 1) taxele asupra importului mașinelor agricole; 2) asupra pînzei de iută; 3) asupra peștelui sărat.

Extra-ordinară concepție are d. Carp despre traiul locuitorilor țării sale și despre nevoile lui. Pornind probabil, de la formula, că suntem o țară exclusiv agricolă, primul ministru și-a zis: că cu toții suntem agricultori, cu toții, la țară, ne hrănim cu pește sărat — și asupra acestor obiecte de „primă necesitate"—a hotărît, dacă va ajunge, să reducă taxele de intrare.

Ridicolul acestor reduceri și acestei concepții asupra înțelesului ieftenirei traiului, a izbit chiar și pe redactorul unui ziar guvernamental, care, în enunțarea măsurilor d-lui Carp, spune: „se înțelege că aceste reduceri nu înseamnă nimic."

Ba înseamnă ceva: reana credință a d lui Carp. Domnul Carp știe prea bine, că unealta agricolă nu este un „aliment de primă necesitate". Că nu scumpetea uneltei agricole apasă lumea, ci dările exorbitante, apoi scumpetea nedreaptă a zaharului, a pinei, a chiriilor, a ouălor, a carnei.

Contra tuturor acestora, d. Carp nu va lua nici o măsură. Marii agricultori s'au gîndit să aibă mașini agricole mai ieftene și traiul ce l plătește țăranilor în pește sărat să fie și el mai redus

Un lucru rămîne stabilit: ieftenirea traiului, pe care o anunță manifestul electoral, este o simplă șarlătănie de alegeri—cum tot manifestul le e mare șarlătănie.

44 caractere caracteristice

Gruparea Cantacuzinisto Carp din localitate, reușise să atragă într'insa, în cei patru ani de opoziție, vre-o 20 aderenți; iar în intervalul de cînd se află la putere, de la 28 Decembrie 1910—19 Ianuarie 1911, adică în 22 zile, a atras spre dînsa 44 de aderenți.

Distribuția aceasta restrînsă pe ani și foarte largă, comparativ, pe zile, dovedește înțelepciunea proverbului din bătrîni: „n'aduce anul ce aduce ceasul".

Intr'o ședință solemnă a clubului carpist, în care s'a anunțat „triumful sigur" în alegeri, în care s'au anunțat candidații în alegeri, unii ridicoli, alții îndrăzneți, foarte puțini serioși — în aceiași zi, s'a servit pour la bonne bouche, în aplauzele furtunoase ale adunării, un pomelnic de 44 intelectuali, carpiști de la Țibănești, oameni foarte bravi, foarte cuminți, foarte practici.

Despre cei 44 nu se poate spune că au sfîrșit takismul. Intre ei se află nici zece la sută notabilități, cari ar fi părăsit takismul pentru a găsi tot rezonul la d. Carp.

In altă parte a gazetei se arată deslușit ce reprezintă, ca situație socială, caracter, temperament—fie-care notabilă notabilitate în parte.

Dar fiind că, într'un prolog asupra intrării celor 44, *Evenimentul* spune „mare parte din ei sunt veniți din rîndurile takiștilor", ținem să arătăm, că exclamația este lipsită de temei.

Iar Ciureanu, iar Hociungescu, iar Ianculescu. Ne-am deprins să-i știm abonați cu ramburs la Convorbirile literare, noi, primii, am necrologat, profund îndureraţi asupra dispariției lor din rîndurile noastre.

Dar ce ne interesează, ca parte morală, este de ce acești 44, sau măcar patru din ei, n'au devenit junimiști înainte de a fi sunat ceasul cel bun?

Ceea ce ne interesează și ne inveselește, este că nici unul din cei 44, dar nici unul, nu reprezintă nimic în societate, doar marfă care s'a vîndut.

Iată la ce rezultate fericite au ajuns carpiștii—grecenești din Iași, avînd puterea în mîini.

Cu funcționari destituiți din slujbe, cu ipistați în funcție, cu glod scos din cafenele—și-au „întărit" și „reorganizat" partidul, partidul „cinstei", al „selecției", care avea o singură deviză: „jos numărul, sus calitatea".

Cînd strigau jos numărul, strigau din durere: nu voia nimeni să vie la ei. Cînd se fudulesc cu numărul, el aduce aminte de calitatea numerilor de tombolă, ce se strigă prin cafenelele de rînd.

Au cumpărat 44 de suflete. De foarte proastă calitate, fiind-că, cu sistemul junimist, cu venalitate și corupție, nu se pot face de cît precupeții de rînd.

Un singur suflet bun, curat, n'au putut atrage spre ei junimiștii. Doar cei răi, cei flămînzi, dacă vin să se încălzească la tondurile polițienești de cari dispun pentru moment.

Către învățători și preuți

Ziarele ne-au adus știrea după Monitor că d. Arion C. C. a mutat pe d. Solomon Haliță inspector la regiunea I, Muntenia, în locul d-lui Gh Adamescu; și că la Iași a numit inspector pe *subțirele* d. C. Praja.

Potrivită mutare! potrivită numire! Nici că se putea ca într'un tîrg așa de subțire ca Iașii să nu se numească ca inspector școlar, un om subțire ca d. Praja. Era cel mai indicat, chiar față de subțirele d. Ioan Paul. Pe acesta din urmă, tot subțire, l'au numit director al învățămîntului primar, căci doar a scos o carte de nemțește; pe acest de al doilea l'a numit inspector, pentru că fusese director și nu făcea să mai fie ce a fost!

Și de ce acest ambiț de a nu mai fi ce a fost? Aici e aici! Pentru că clubul conservator designase de candidat la colegiul al 3 a pe d. I. V. Praja, și d. I. V. Praja e frate cu C. V. Praja; și deci inspectorul C. V. Praja să ajute pe candidatul I. V. Praja! Și socoteala e curată! Dacă prefecții fac politică și nu administrație! Dacă prefecții prepară alegerile și nu se ocupă de județele lor ca județ, ci de cetățenii lor ca alegători, de ce nu s'ar ocupa și inspectorii scolari nu de școală, ci de alegeri, ca una din atribuțiile lor *extra didactice*.

Și iată explicarea! d. I. V. Praja e și profesor, profesor e și d. C. V. Praja. Colegiul al 3-a are mulți preuți, are mulți învățători; peste tot votează la col. III cam 250 de unii și alții; ori acești 250 de votanți, popi și învățători, pot cumpăni față cu restul țaranilor. Și atunci patratul lui Praja, care e și duplul lui Praja, căci ei fiind 2 frați, I. V. Praja și C. V. Praja, numărul 2 e singurul număr care își are patratul egal cu suma sa, $2+2=4$; $2^2=4$. Și atunci *matematicul* I. V. Praja adunat sau înmulțit cu *inspectorul C. V. Praja* vor putea influența asupra intelectualității rurale în dauna candidatului opoziției cartelate, care e d. C. Sterea.

E un nou chip de asanare de moravuri!

E un nou chip de a scoate administrația din politică!

E un nou chip de a sluji interesele superioare ale neamului, prin noii factori politici.

Nu-i așa că e frumos? Iară voi preuți și învățători luați aminte că aveți a face cu doi Praja: I. V. Praja și C. V. Praja și de la voi atîrnă ca cei doi Praja să fie... adio și un *praj* verde!

PEDAGOGIA
ȘI
Raportul dintre suflet și corp

III

Dar sunt și alte motive care condamnă măsura apucată din vremuri, de a supune pe copii la lucru în școală îndată după masă. Un motiv este că acest lucru este puțin productiv. Experiența de toate zilele ne dovedește aceasta. Copiii după masă de obiceiu sunt mai neatenți, devin mai neliniștiți, ori se pun pe somn. Cine nu știe cît de puțin atenți sunt școlarii după prînz, mai ales vara, cînd sforțările stomahului pentru a-și îndeplini funcțiunile sale sunt mai mari din pricina căldurilor. In cît: a lucra bine este mai folositor de cît a lucra mult. Copilul nu sporește în învățătnră în raport cu timpul care stă în clasă sau cu cartea în mînă, ci în raport cu timpul cît poate să fie atent cu adevărat. Acest adevăr a fost experimentat în școalele din Londra, mai de mult. Chadwick, inspector de școli, a făcut următoarea încercare. El a făcut într'o clasă două serii de copii. Una din aceste serii lucra ziua întreagă: și dimineață și după amiază. Alta numai dimineața. Ambele serii erau de forțe egale. La sfîrșitul anului s'a constatat că seria care a lucrat numai dimineața a întrecut la toate obiectele, desteritățile și sporturile pe cealaltă.

In cît vedem că prin reducerea orelor de lucru nu se micșurează calitatea lui, ba din contra. Acest fapt, care este adevărat în fabrici, în mine, etc. este adevărat și în școală. Mai mult încă. Micșurarea numărului orelor ne lucru, pe lîngă că nu zădărnicește calitatea lucrului la școală, el mai adaogă încă și la sănătatea copiilor. In general copiii leneși, mai puțini simțitori la dojanele învățătorului, sunt mai robuști, pentru că ei neforțîndu-și mult mintea, organismul lor fizic profită de aceasta spre a se desvolta mai bine. In cît un pedagog văzînd starea plăpîndă a copiilor silitori dintr'o școală, tn comparație cu cea robustă a celor mai leneși, a exclamat: ferice că se găsesc copii leneși.

Dar pe lîngă că mieșurarea numărului orelor de școală ar veni în favoarea copilului, ea n'ar fi nici în paguba învățătorului, căci și acesta trebue economisit. Este o chestiune de înaltă dreptate de a admite că și acesta, încărcîndu-și prea mult puterile, pentru o muncă de multe ori plicticoasă, poate deveni și el neurastenic, poate capaţa o boală care să-l facă neapt pentru școală și pentru familia lui, tocmai cînd, după o experiență oarecare, ar putea să fie mai folositor. Chiar față de nouile metode de învățămînt sforțările cari se cer de la institutori nu sunt mai mici decît înainte și nu trebue să ne mirăm dacă interesele copiilor sunt aceleași ca și ale învățătorilor. De aice nu urmează că trebue să sacrificăm interesele unora pentru ale altora. Ori-ce economisire a învățătorului se va simți asupra copiilor. Învățătorii nervoși, neurastenici nu sunt capabili de a și îndeplini cum trebue misiunea lor.

Dintre toate școalele, cele zise „*noue*" au știut să rezolve chestiunea surmenajului, transformînd programele. Ele au știut mai bine de cît ori cine să ție în necontenită deșteptare spiritul elevului fără să-l obosească, pentru că se servește de metoade absolut naturale, iar metodele de care se servesc celelalte școli și în special cele oficiale sunt absolut nenaturale și neraționale.

In adevăr elevii din acele școale lucrează mult mai mult de cît aiurea și dacă copiii de acolo nu se resimt de prea multă muncă motivul este că metoadele sunt apropiate inteligenții fiecărui copil servindu se mai mult de tablouri vizuale de cît de traiu și vorbe goale.

Cît de departe suntem noi, învățătorii oficiali de pretutindene, cari pentru a vîrî un lucru peste puterile copilului ne sfărmăm capul să inventăm fel de fel de tablouri și comparații tot aşa de ne-

Desmințirea marcantului N. D. BEREA

Epoca, anunțînd înscrierea în partidul de la guvern a d lui N. D. Berea din Huși, a declamat „s'a dus takismul". Ei bine, takismul nu s'a dus fiind-că d. N. D. Berea, nu s'a înscris la carpiști. Noi nu zicem „s'a dus carpismul" fiind-că d. Berea nu s'a dus la ei, dar publicăm, atît în facsimile, cît și cu litere de tipar, energica scrisoare de desmințire, pe care d. Berea o dă *Epocei*.

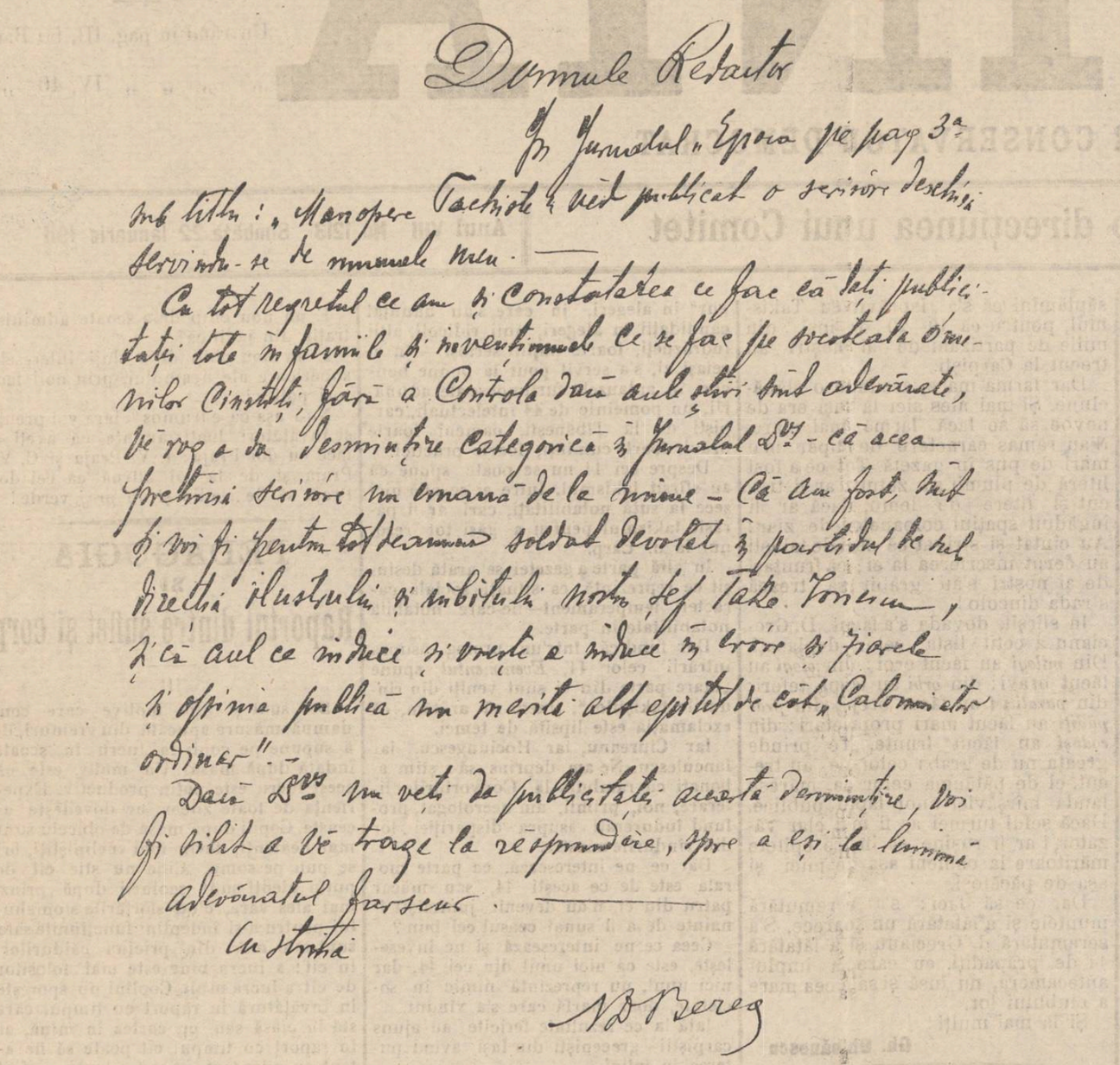

Iată cuprinsul facsimilului:

Domnule Redactor,

In jurnalul „Epoca" pe pe pag. 3-a sub titlul: „Manopere Takiste" văd publicată o scrisoare deschisă servindu-se de numele meu.

Cu tot regretul ce am și constatarea ce fac că dați publicității toate infamiile și invențiunile ce se fac pe socoteala oamenilor cinstiți, fără a controla dacă acele știri sunt adevărate, vă rog a da dezmințire categorică în jurnalul Dv. că acea pretinsă scrisoare nu emană de la mine—**că am fost, sunt și voi fi pentru totdeauna soldat devotat în partidul de sub** direcția **ilustrului** și **iubitului nostru** șef Take Ionescu, și că acel ce induce și voește a induce în eroare și ziarele și opinia publică, nu merită alt epitet de cît **„Calomniator ordinar"**.

Dacă D voastră nu veți da publicității această desmințire, voi fi silit a vă trage la răspundere, spre a eși la lumină adevăratul farseur.

Cu stimă. **N. D. Berea.**

Naționalismul descris de „EVENIMENTUL"

Fiind-că ziarele oficioase anunță ca un succes al guvernului, că gruparea naționalistă a bine-voit a face cartel cu guvernul, în alegeri, și fiind-că ziarul local „Evenimentul" a ajuns monitorul d-lor Cuza și Iorga, precum aceștia au ajuns biografii d-lui Grecianu, credem interesant a reproduce aci, părerea pe care ziarul „Evenimentul", în numărul său de la 29 Mai 1910 și apoi și mai tîrziu în multe alte numere, publicaseră că o are despre gruparea naționalistă din România.

Iată acea părere:

„Cu regret, dar trebuie să facem constatarea, că noul partid naționalist, departe de a fi un cîștig pentru viața noastră politică, este o pierdere, căci oameni, cari pînă acum, se devotase unui apostolat sincer, au luat toate apucăturile politicianilor de duzină, cu fineturi și rezerve, care n'au nici o noimă, dar care trădează un fals naționalism.

După primii săi pași, partidul naționalist apare ca ori care altă înjghebare banală, în vederea profitelor electorale urmărite de cîți va ambițioși".

*

Constatările acestea le făcea gazeta grecenistă într'o vreme în care d nii Iorga și Cuza cătau să tragă profituri electorale de la liberali, despre cari credeau că vor fi chemați să prezideze alegerile generale. Și cum socoteala naționalistă a eșit greșită, naționaliștii cată să tragă profituri electorale de la junimiști și e natural să laude pe aceștia și nu pe liberali.

INFORMATII

❑ **Liga Femeilor din Romînia.**—Eri a avut loc acasă la d-ra Adela Xenopol, întrunirea acestei Ligi pentru alegerea unui nou comitet.

Pe lîngă vechele membre, au mai luat parte și cîte-va institutoare. D-na Maria C. Buțureanu a cerut ca femeile să nu lupte de cît pentru emanciparea economică a lor, adevărata bază a femenismului integral; ca, din comitet să facă parte și barbați, pentru motivul ca femeile să nu cadă în acelaș pacat al esclusivismului și în fine ca alegerea comitetului să nu se facă acum.

D ra Xenopol răspunde că alegerea comitetului nu se poate amina, vechiul comitet dîndu și irevocabil dimisia.

Din noul comitet fac parte: D-ra A. Xenopol, președintă; d-nele Z. Savul și Maria C. Buțureanu, vice-președinte; Maria Chendrino și L. Rădulescu, secretare.

❑ D. Vasile Mitaru absolvent de gimnaziu, a fost numit copist cu salar de 120 lei lunar și plătit din fondul de construcție a liniei ferate Podul-Iloaia—Hîrlău.

❑ Poliția va organiza pentru zilele acestea o agapă pentru funcționarii administrației financiare și ai primăriei.

❑ O mișcare se va face pe ziua de 1 Februarie, în persenalul inspecției a VI a de mișcare.

❑ Eri dimineață, consiliul de reformă al corpului IV de armată a ținut ședință, pentru a judeca pe maiorul în rezervă Belian din P. Neamț.

Consiliul era compus din d-nii general Pavlo, președinte, colonelii Musteață, Simionescu, Costescu și Cernătescu membri.

După o scurtă deliberare, acuzatul a fost achitat.

❑ Micul *cerc al institutorilor* își urmează și anul acesta ședințele bilunare.

Pînă acum au vorbit d-na Maria dr. Guțu despre Gorki, citind și nuvela „Ceasoricul" de acest autor; D-na Laura Gr. Roiu despre Ideile lui Auguste Forel, în ceia ce privește: D na Maria C. Buțureanu despre Maeterlinck, analizînd și opera acestuia, Monna Vanna. In ultima ședință, tot d-sa a vorbit despre „romanciera cusutoreasă" care a făcut atîta svon în lume, Marguerite Andoux, analizînd romanul ei, Marie—Claire.

Pentru ședința viitoare d-na Nata ia V. Popescu va vorbi despre Superioriritatea Anglo-Saxonă după opera economistului francez Demolnis.

Anul acesta cercul s'a mărit cu două membre.

❑ La Teatrul Național, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt și la noi atît de căutate, va da o singură ședință la Teatrul Național, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi. De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreață pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audițiuni și celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenția teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere și programele detailate. Se știe că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate stabilește totdeauna prețuri de intrare foarte moderate

❑ Societatea „Vulturul" împlinește Luni 24 Ianuarie, 2 ani de la înființare.

In acea zi, la orele 2 p. m. va avea loc, la societate, în strada Golia No. 71, adunarea generală a membrilor. La ordinea zilei va fi: oficiarea serviciului religios, darea de samă a societației, casei muncei și școala de adulți; raportul comisiei de control; darea de samă a casierului, înființarea secției agricole și numirea unui comitet provizor; reînoirea a 3 membri în secția de întreprinderi.

❑ Elevii liceului național organizează o frumoasă producțiune artistico-muzicală, la Teatrul Național, pentru seara zilei de 23 Februarie.

❑ Sfecle furajere calități superioare, păstrate în condițiuni perfecte, se găsesc de vînzare ori-ce cantități.

Pentru informații a se adresa la Desfacerea produselor fermei Badăreu, dr. Manolescu strada de sus No. 189 Iași.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, s'a reîntors eri dimineață în localitate.

❑ Ni se spune că nici macar acuma, pe gerurile acestea mari, vagoanele trenurilor, mai ales acele care circulă pe linia Iași Pașcani, nu sunt suficient încălzite așa că e o adevărată tortură pentru bieții călători.

Atragem atențiunea celor în drept.

Ciocnirea de trenuri de astă-noapte

— Un mort și cîți va răniți —

Trenul 1 de București, care trebuia să sosească azi dimineață, la orele 8 și 30, a sosit cu o întîrziere de 5 ore, din cauza unei ciocnire, întîmplată astă-noapte pe la orele 2 și jumătate, între stațiunile Vintileanca și Ulmeni pe linia Ploești-Buzeu, în următoarele împrejurări:

La ora 2 plecase din Vintileanca, trenul de marfă No. 603, care trebuia ca peste un sfert de oră să sosească în stația Ulmeni. Pe la jumătatea drumului dintre aceste stațiuni, trenul 603 s'a separat în două, rămînînd 7 vagoane pe linie. Cu toate semnalele date de către frînar, care se afla la ultimul vagon, trenul n'a fost oprit, de oare-ce fiind întuneric, mecanicul n'a putut să vadă semnalele acestuia.

Cînd trenul 603 a fost zărit că intră în stația Ulmeni, împiegatul de mișcare al acestei stațiuni, a dat calea liberă stației Vintileanca pentru trenul de marfă No. 709. care trebuia să succedeze primul tren la distanța de o stație.

Odată plecat din Vintileanca, mecanicul a dat drumul trenului cu o viteză foarte mare, de oare-ce era întîrziat. Frînarul care a rămas cu vagoanele pe linie, n'a îngrijit ca să ia din timp toate măsurile necesare pentru acoperirea întîrzierei trenului, și atunci trenul 703 a dat peste cele 7 vagoane rămase pe linie, producîndu-se ciocnirea.

Din cauza accidentului, trei din vagoanele rămase pe linie au fost complect sfărîmate, deraind. Mașina s'a ales cu tampoanele, botul și felinarele stricate, iar vagonul de manipulație, care urma imediat după mașină, s'a sfărîmat.

Șeful trenului 703, Niculai Andriescu, care în timpul ciocnirei se afla în vagonul de manipulație, a fost strivit, și a fost scos apoi mort de sub dărîmăturile vagonului.

Lemnele care se aflau pe tenderul mașinei au căzut peste focarul și mecanicul mașinei, acoperindu i. Ei au fost scoși de sub dărîmături grav răniți, avînd capetele sparte, și fețele și mîinele opărite.

Doi dintre frînarii trenului 703 au fost răniți mai ușor. Manipulantul de asemenea s'a ales cu piciorul drept contuzionat.

Din cauza ciocnirei ce s'a produs linia s'a stricat pe o distanță de 250 metri. Toate trenurile de marfă au fost suspendate pe acea linie; trenurile de călători circulă cu transbordare. Așa că trenul 1, care plecase din București spre Iași, a suferit o mare întîrziere. Abia la orele 7 dimineața, trenul a ajuns la Mărășești La orele 11 trenul a fost la Bîrlad, iar în Iași, trenul a sosit abia la orele 2 după amiazi.

Călătorii au avut mult de suferit, căci vagoanele nu erau încălzite.

Trenul 143 din spre Pașcani a sosit, fără să fi avut legătură cu trenul 147 din spre București-Bacău.

DIVERSE

— La Morga spitalului Sf. Spiridon a fost dus cadavrul cerșitorului Ion Niță care a murit subit în cîrciuma lui Naftulea Ianculovici din strada Palat No. 84.

înțelese ca și materia pe care vrem să le-o predăm.

Prefacerea orarului școalelor de toate gradele, numai pe jumătate de zi, cu sau fără micșurarea numărului de ore din program, este o chestiune a cărei discuție a început de mult în lumea pedagogiei.

In favoarea acestei schimbări nu vin numai motive pedagogice și fiziologia pe care le-am schițat mai sus, ci și motive de ordin economic foarte însemnate. Dacă s'ar lucra numai o jumătate de zi, cei însărcinați cu curățirea localului de școală ar putea sa se îngrijească mai mult de aceasta, avînd la dispoziție mai multă vreme; apoi s'ar mai îngriji și de estetica localului, care e neglijată cu desăvîrșire la noi, te uiți la oricare local de școală și nu-ți face impresia unui templu al celei mai scumpe distincțiuni ale omului, al educației. Ca și templele cultului, școlile zac posomorîte în mijlocul unor paragini desgustătoare,

Foarte puține excepții sunt. In sfîrșit s'ar realiza o frumoasă economie de lemne în timpul iernei, care ar putea mai bine să fie întrebuințate la întreținerea localui. Copii n'ar mai fi nevoiți să facă patru drumuri pe zi în timpuri rele, geroase, sau să vină cu mîncare de acasă spre a o înghiți în același colb și aer greu de clasă.

De cîțiva ani se încearcă și la noi sistemul orarului pe jumătate de zi, dar numai vara, cînd toate lumea s'ar aștepta ca experiența să se facă mai cu seamă iarna.

Poate sunt rațiuni mari pe care nu le cunoaștem.

Știu că obiecția cea mai însemnată care se aduce în contra schimbărei orarului este că în acest caz s'ar îngrămădi dimineața prea multe ore de lucru. Acei cari susțin această obiecție vreau să schimbe sistemul fără a micșura numărul orelor din program.

Aceștia nu-și pot închipui cum s'ar putea munci cu folos la școală într'un timp mai scurt, cînd ei sunt în stare să lucreze și fără recreație și să stea și după sunarea clopoțelului ca să facă ceva spor.

Acestora le putem spune, cu cît vor stărui pe capul copiilor mai mult cu discursurile lor, cu atît vor face treabă mai puțină și nu vor reuși de cît să-i amețească.

Aceștia trebue convinși de adevărul că un copil nu învață în raport cu timpul cît stă cu cartea în mînă, ci numai cu acela în care poate să fie atent.

C. V. Buțureanu, Institutor

SCHIMB DE AMABILITĂȚI

Portretul d-lui George A. Scorțescu

CANDIDAT GUVERNAMENTAL LA COL. II DEPUTAȚI

de căp. AL. STROJA
prefect de poliție

Este drept că d. Scorțescu nu se prea poate plînge că n'a avut parte, în fugoasa d-sale carieră politică, de portretiști de talent, cari i-au descris aidoma apucăturile de care este stăpînit.

Și iară-și este drept că alții au făcut mai cu talent de cît omonimul „cățușei devotate și supuse"—odinioară în slujba d-lui Scorțescu, ieri în slujba unora, astăzi în slujba altora.

Nu mai puțin, portretul ce-l dăm mai la vale cîștigă mult în autoritatea-i morală, prin faptul că „Flisk.", care și-a descris stăpînul de eri, este astăzi prefectul de poliție, care patronează candidatura „chenapaniului".

Și acum iată o parte dintr'un articol apărut în Evenimentul *cu dat de 10 Septembrie 1905, No. 165 seria II-a, anul XIII-lea. intitulată „In jurul unui duel—O lămurire":*

„In urma insultătoarei scrisori a *chenopanului* i-am trimis martorii mei, pe d-nii Lascar Antoniu și Eugen Herovanu, nu pentru că ar fi meritat această onoare, ci pentru a face să-i amuțească gura pentru totdeauna *debarasînd astfel societatea de un lăudăros obraznic și laș.*

Nu am avut, însă, norocul să încrucișăm spada, cum a fost dorința mea expresă, căci martorii neputîndu-se înțelege asupra amînărei luptei, din lipsa pistoalelor care fuseseră alese ca arme de luptă și din neadmiterea cererei d-lui Lascar Antoniu, de a se înlocui pistolul cu spada, atît martorii d-lui Scorțescu — tot d-nii Văleanu și Mîrzescu — cît și ai mei, și-au depus mandatul.

Am trimis atunci alt rînd de martori, și anume pe d-nii căp. Gr. A. Ghica și N. Movilă, care, bine-voind a primi însărcinarea, și prezentîndu-se la d-sa, teribilul meu adversar, simțind că lucrul va fi serios și-a aplicat sie și proverbul: „fuga e rușinoasă dar sănătoasă" declarînd că d lui consideră incidentul închis și că... pleacă la Roman (*de ce nu la Constantinopol?*), precauțiune inutilă de oare-ce deși martorii mei mi-au dat dreptul de a alege calea ce voi găsi de cuviință pentru a mă satisface, **declar că nu mi-aș murdări palmele pe obrazul d-sale.**

Scrisoarea de mai jos lămurește și mai bine lucrurile. Din ea se vede, încă odată, că *individul, care răspunde la numele de G. A. Scorțescu, insultă, provoacă, dar nu se bate.*

Imprejurările de față îl **descalifică** pentru totdeauna, fiind ori-cui permis, de aci înainte, în cazul cînd *numitul s'ar mai obrăznici, să-l ia de guler și să-l dea pe mîna sergentului de stradă.*

Căpitan Al. Stroja

„Cu siguranță că, din cetirea celor două documente publicate, cetitorii și-au format convingerea că ambii au perfectă dreptate, în tot ce au spus.

Credem iarăși, cu aceiași siguranță, că cetitorii au cules, ca și noi, impresia, că dacă cei doi combatanți „n'au avut norocul„ să se lupte, în schimb au dovedit ambii că știu să lupte cu succes în contra cerințelor gramaticei romîne.

Arhivar

❑ „Rațiune de stat" este titlul unui interesant episod după bătălia de la Pavia din 1525, pe care ni'l redă cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, în noul și bogatul său program care se începe astă-seară: Francisc I care este învins de Carol V, fiind rănit, găsește adăpost la acesta. Francisc scrie mamei sale: Totul este pierdut, afară de onoare; în acest timp Francisc se amorezează de fiica gazdei lui, căreia îi promite să o ia în căsătorie, Francisc restabilit pleacă apoi. Carol V împreună cu fiica sa hotărîse căsătoria cu Francisc. In interesul statului, Beatrice e sacrificată însă.

Noul program mai cuprinde: Copiii prințului moștenitor al Germaniei, tablou după natură; cît trăești, tot mai înveți, comedie; Crăciunul micului Jean, tablou pasional; Nodul la batistă, comedie; Săgeata mesageră, mare dramă; miroase a gaz, extrem de hazliu; un voiaj pe fluviul Elba, superb tablou panoramic; primul debut al lui Prince etc. etc.

Sămbătă și Duminică, la orele 3 p. m., mare matineu.

44 — 6

De la venirea grupărei carpiste la putere, eram zilnic amenințați de un adevărat exodiu ce vălavea loc, spuneau junimiștii, din partidul nostru din Iași, și care vor trece în partidul lor.

După multă trudă s'a publicat, în sfîrșit, numele acelora, cari s'au înscris în partidul de la guvern și de și oficial se publică că numărul lor se urcă la 44, noi am numărat și am văzut că nu sunt de cît 38, dintre cari numai vre-o 5 foști partizani ai noștri.

Dar indiferent, dacă sunt 38 sau 44, este interesant de aflat cine sunt noii aderenți ai carpismului, ca să se vadă, că nici măcar la putere fiind și avînd la îndămînă pîinea și cuțitul, nu sunt în stare să cumpere—nu să atragă,—de cît personagii despre care vom da detalii imediat:

1) C. I. Popovici, *este secretarul primăriei Tg.-Frumos*; 2) Constantin G. Timuș, *este membru în comisia interimară tot din Tg.-Frumos*; 3) Const. Cherseu, proprietar, *nu poate fi proprietar de oare ce nu se află între alegătorii colег. II Senat*; 4) I Popovici, *idem*; 5) C. Ciureanu, *a fost numit indendent, cu 60 lei lunar la cimitirul de la Galata*; 6) C. Hociungescu, trecut proprietar. *este doar misit de proprietar și se află înscris în statele de podari ale comunei Iași*; 7) V. Ștefănescu, trecut comerciant, *nu face nici un comerț, și trăește numai din mila comercianților*; *fost cîrciumar, care și-a băut singur vinul* 8) Ștefan Tempovici, *fost suingiu sub liberali, a fost dat afară fiind că furniza apa pe furiș la cîți-va hotelieri din localitate.*

9). Ștefan Drăghici, avocat, *furnisor de vinuri la sf. Spiridon*; 10). Gh. Ciuciu, trecut proprietar, *fost învățător la Brăești*; 11). N. Băncescu, proprietar, *este identic cu acela care s'a inscris în partid cu condiția de a fi internat în spital*; 12). D. Gheorghiu, *necunoscut*; 13). Th. Brătianu, trecut proprietar, *este fost jandarm rural și fost sub-comisar căzut de la examen și îndepărtat de la poliție*; 14). V. T. Răileanu, *fost subcomisar, căzut la examen și îndepărtat*; 15). N. Macarie, *fost subcomisar cl. II îndepărtat fiind căzut la examen, numit alaltă-eri subcomisar de cl. III*; 16). D. Andriescu, trecut proprietar, *de fapt fost telegrafist la gară*; 17). D. Vizanti, iarăși proprietar, *de fapt agent electoral, plătit cu ziua*; 18). D. Iliescu, *antreprenorul garderobei teatrului și afișajului comunei*; 19). Al. Carp Roșioru, *cas p, a fost chemat la poliție și s'a inscris în partid sub amenințări*;

20) Mircea Paul, *fiul d-lui I. Paul inspector al învățămîntului*; 21) C. I. Praja, *fost funcționar la comună, mișul Prăjeștilor*; 22) Orest Panu, *fost funcționar la ad-ția financiară Vaslui, destituit cu raport motivat*; 23) P. Gîrcineanu, *custodele bibliotecei statului, acuzat de sub-bibliotecar că și-ar fi apropiat o sumă de 300 lei, rezultate din garanții*; 24) Titus Patriciu, *trecut de două ori, este suplinitorul la catedra d lui I. V. Praja, candidat de deputat*; 25) C. Dumbravă, *funcț. la serviciului silvic al statului*; 26) C. Movileanu, *frizer fără prăvalie*; 27) T. Cocuz, *necunoscut ca proprietar*; 28) G. Grecu, *agent electoral*; 29) V. Ianculescu. *trecut în statele podarilor*; 30) V. Colceag, *necunoscut*; 30) Gr. Mavrodi, *angajat la siguranță*; 31) Cavaler de Zota, *necunoscut pe listele electorale și în Romînia, trecut chiar în ziar ca din Bucovina*; 32) Gh. Teodoru, *copist-grefier la judecătoria din Podul-Iloaia*; 33) C. Columb, *aspirant la primăria de Bucium*: 34) I. Adam, *copist la Curtea de Apel*; 35) Gh. Barbu, *profesor suplinitor la seminarul de Bistrița, așteaptă numirea pentru limba greacă, de teamă de a nu-i trece termenul legal*; 36) Anastase Fătu, *licențiat în drept*; 37) V. Doroftei, *trunchier în mahalaua Fabricei de scaune.*

Acesta i junimismul cel nou!

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.35
	oca	0.55
Brînză de vaci proaspătă		0.60
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.60	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		%/0
Gervais rominesc pachetul		0.50

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu prețuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețurile cele mai mici posibile. Incercați și vă veți convinge.

Administrația.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Intrebăm pe d. Grecianu, de ce n'a anunțat și înscrierile în partidul seu a d-lor Popescu Ezechil și Spiridon Irimescu, foști tachiști.*

❑ *Pe ziua de astăzi s'au constatat 3 cazuri noui de scarlatină la școala normală de fete. așa că acum sunt în total 8 cazuri.*

Serviciul sanitar continuă desinfectarea localului.

Două cazuri noui de scarlatină s'au mai constatat azi, în strada Albinetz.

❑ *La Botoșani e mai mult de cît „o gubernie" rusască.*

Teroarea continuă și administrația se dedă la actele cele mai nepermise.

Prințul Calimachi și cu zapciul Urseanu au chemat din nou pe toți tipografii evrei, pe unii i-a amenințat cu expulzarea, iar pe alții i-a cumparat spunîndu-le că n'au voie să tipărească nimic alt-ceva de cît ceia ce li s'ar da din mînile lor.

Alaltăeri bandiții au năvălit la tipografia Segall unde să tipărește „Gazeta Botoșanilor" și au oprit tipărirea scoțînd zațul din mașină.

Din această cauză d. Darie a venit la Iași ca să tipărească gazeta aci.

Toate localurile publice, precum și toate trăsurile au fost angajate de poliție. Cetățenii sunt urmăriți și controlați chiar în casele lor.

Bandiții de la Botoșani au declarat fără sfială, că toate legile și toate decretele se opresc la marginea județului lor.

❑ Astă-zi curtea cu jurați judecă procesul privitor pe Ion Vechiu, pentru crimă de omor.

Acuzatul e aparat de d-nii avocați Netter și C. Coroi.

❑ Cele două locuri de avocați ai Statului, locul de avocat a primăriei și cel de șef al contenciosului primăriei, au fost promise *la 35 avocați* — dar la toți după alegeri.

❑ Se dă ca sigură următoarea mișcare în armată pe ziua de 24 Ianuarie:

D. loc. colonel Ioanide I., din rezervă, la corpul 4 de armată; d. locot. Petrescu din rezervă, la corpul 4 armată; locot. Ganea Petru, de la corpul IV la regim. 7 roșiori; locot. Ionak Ioan din reg. 7 roșiori la ministerul de răsboiu, direcția cavaleriei.

❑ Una din petrecerile mult așteptate de ieșeni, este fără îndoială, marele bal costumat, ce va avea loc în seara zilei de 5 Februarie, la societatea de gimnastică, sport și muzică.

Și cu drept cuvînt e mult așteptat acest bal, căci comitetul organizator anunță o serie de surprize din cele mai noui și mai plăcute.

❑ In ziua de 6 Februarie, va avea loc la Teatrul Național concertul filarmonic al orchestrei conservatorului.

❑ **Universitare.**—Ministerul de instrucție face cunoscut universității, că prin înaltul decret No. 66 colegiile universitare au fost convocate pentru 26 Februarie, pentru alegerea unui senator din partea universității, conform art. 17 din legea asupra procedurei electorale.

— Astăzi dimineață a avut loc la rectorat o anchetă în afacerea brulalei agresiuni, a custodelui, P. Gîrcineanu și a fiului seu, sevîrșită asupra d lui dr. Gheorge Pascu, subbibliotecarul bibliotecei centrale.

Au făcut depoziții d. dr. Pascu, profesor Ioan Caragiani și alții.

— Astă zi la orele 5 jum. d. P. Bogdan își reia cursul de electrochimie, pentru elevii școalei de electricitate.

❑ **Judiciare.**—La curtea cu juri din Iași s'au mai fixat următoarele procese: la 26 Ianuarie Gheorghe Ursachi pentru asasinat; 27 Ianuarie Vasele Florea pentru omor; 28 Ianuarie Dumitru Anghelescu pentru omor.

— La secția I a a curței se judecă astă-zi apelul comercianților Leon și Isak Sfartz, din Buhuși, condamnați la cîte 6 luni închisoare pentru bancrută.

— D. C. Vrabie practicant la judecătoria rurală Iași abuzînd de încrederea unui țaran, a fost judecat și condamnat la 6 luni închisoare.

— Ioan Gherasim, fost achizitor la societatea de asigurare „Victoria" făcîndu-se vinovat de abuz de încredere a fost condamnat la 2 luni închisoare.

— Pentru miine a fost citat la parchet d. P. Gîrcineanu, care se știe că a maltratat pe d. dr. G Pascu.

D G. Pascu a depus următoarea plîngere la universitate și parchet:

Eri 20 Ianuarie 1911, am fost victima unui atac brutal de batae, din partea d-lui P. Gîrcineanu, custode al bibliotecei centrale. și a fiului său, student.

Faptul s'a petrecut în cancelaria bibliotecei centrale, în împrejurările următoare:

La orele 11 și trei sferturi d. Gîrcineanu, fiind de serviciu, a sunat pentru a închide biblioteca. După ce toată lumea din sală s'a retras, și după ce avusese grija de a încuia toate ușile, d. Gîrcineanu a venit în cancelarie, unde mă aflam.

D. Gîrcineanu a închis ușa și s'a năpustit asupra mea, împreună cu fiul

Sîmbătă 22 Ianuarie

SE VA JUCA

NECUNOSCUTA

(LA FEMME X...)

BENEFICIUL

PENEL & PELLA

său. D. Gîrcineanu mi-a dat un pumn în nas, am amețit și m'am răzimat de o masă, întorcînd spatele și punînd mînele pe cap, drept ori-ce aparare. In acest timp, d. Gîrcineanu s'a repezit și a luat bastonul meu din cuier și a început să'mi tragă peste spate, pe cînd fiul său îmi trăgea palme și pumni peste cap.

M'au bătut într'una mai bine de 20 minute rupînd bastonul de spatele mele, umplîndu-mă de sînge și producîndumi leziuni la față, umăr și spate. Am răcnit cît am putut, dar nimeni n'a auzit, de oare ce d. Gîrcineanu, avusese grijă de a trimete din bibliotecă și pe servitori.

Am rămas în nesimțire. Atunci au încetat de a mă mai bate și după ce m'au șters de sînge cu basmalele lor, mi-au dat drumul.

Tocmai cînd eșam m'am întîlnit cu d. G. Săvescu, curierul Bibliotecei, care voia să între în bibliotecă. I-am spus că m'au bătut. Am plecat apoi și am spus același lucru portarului și d lor profesori Rallet și Matei Cantacuzin, iar apoi d-lui Rector, acasă.

Astăzi dimineață servitorul P. Zamfir fiind trimis cu un bilet, prin care curierul mă înștiința să vin la Biblioteca, pentru anchetă, mi a spus că de patru zile înșir, d. Gîrcineanu îl tot trimite din bibliotecă, la ora terminării serviciului, evident pentru ca să fiu bătut „fără martori".

Servitorul îmi spune în același timp că un alt fiu al d lui Gîrcineanu, mai mic, și care era pe scările ce duc la Biblioteca, de sigur intenționat l'a indus în eroare, tocmai în acea oră trimițîndu-l spre ușa mare de jos a Universității, sub pretext că l așteptă acolo d. Gîrcineanu să-i spue ceva.

De alt-fel d. Gîrcineanu a mai sărit odată la mine, la bataie, fiind singur fară fiul său, dar atunci am chemat în ajutor pe servitor și lucrul s'a mărginit aice. Despre această tentativă am raportat oficial d-lui Bibliotecar d. prof. I. Caragiani.

❑ **V. C. Nicolau.**—Contribuțiuni la studiul organizării administrative a satelor din Moldova. Bîrlad. C. Lupescu, 1910, 1 vol. 8% pagini 146, Preț. 2.50 lei.

Am răsfoit această carte și nu știu ce să aleg din ea. Fără ordine, fără sistemă, materia e aruncată cu țăpoiul; iar fondul e așa de șubred, nepregătirea autorului așa de mare, scrutarea izvoarelor atît de superficială; că te întrebi, la ce folos asemenea publicații anoste, fără cap și fără coadă! Luînd însă osărdia autorului admir buna intenție, nu pot însă îngădui lipsa de sistemă. Cercetările istorice au tot felul de muncitori; dacă autorul s'ar fi oprit la epoca legilor ce privesc organizarea comunală rurală, ar fi făcut operă mai importantă, lăsînd partea veche pe sama altuia, bine înțeles nu ca d. Radu Roseti, prins cu vădită intenție de a falsifica adevărul istoric.

❑ Cea mai valoroasă scriere a nemuritorului poet-filosof Goethe—fantastica poemă „Faust și Margaretha" a fost înscenată pentru cinematograf, de maiștrii și stelele Comedii Franceze dtn Paris, și în noul program al Teatrului Pathè Frères de astă seară Vineri 21 Ianuarie (Sala Circului Sidoli), opera nemuritoare se va desfășura pe pînza înscneri atît de fantastice, cum nu ne-o poate reda nici un teatru din lume.

Noul și ineditul program cuprinde apoi „Suflet de trădător" roman contimporan însuflețit, asemenea interpretat de somități artistice teatrale.

Doică fără lapte, o splendidă comedie în care înscenează neîntrecutul humorist Prince.—Lăcomia lui Cretinetti, comedie cu actori italieni.—Năzdrăvănii de ale liceanilor pariziani.—Creșterea floarei „Dahlia" studiu botanic sunt de asemenea cuprinse în noul program al Cinematografului Pathé Fréres din Sala Circului Sidoli—care se închee cu „Pathé Journal" cu știrile și faptele săptămînei redate însuflețit care cuprinde între altele: Inaugurarea unei statui în Anglia.—Coafura moderne a femeilor pariziane.—Sporturi hivernale la Semmering (Viena).—O grevă monstră la Liège (Belgia). etc. etc. etc.

Miine Sîmbătă mare matineu cu prețurile reduse, iar seara reprezentație cu program nou.

❑ Sămbătă seara, 29 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare și frumoasă *Serată Dansantă*, organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silințele care își dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat până în prezent.

Ultima oră

Bucureşti 21 Ianuarie

Candidaturile naționaliste

Bucureşti.—„Neamul Romînesc" publică candidaturile naționaliste din întreaga țară și anume:

Bacău, d-nii C. Grădinaru și A. C. Cuza coleg. III; Botoșani, N. Iorga col. II și P. Irimescu col. III; Brăila, Jecu Cristea Rusu, A. C. Cuza sau N. Iorga col. II, P. Albu col. III; Covurlui. Tr. Drăgănescu col. II, N. Iorga col. III; Dolj, C. Demetrescu; Dorohoi, C. Buțureanu col. III; Gorj, Steriu Popescu col II, N. Iorga col. III; Iași, A. C. Cuza și N. Iorga col. II; Ilfov, N Iorga și P. Liciu col. II; Prahova, Iorga col. II, Cuza III; R. Sarat, N. Dicescu II; Suceava, Z. Codreanu III; Vaslui, Cuza III; Vîlcea, A. D. Livezeanu III și Vlașca, C. Săvescu col. III.

Recomandarea pentru o catedră

Bucureşti. — Senatul universitar s'a întrunit aseară și a recomandat pentru catedra de limba și literatura latină, de la facultatea din Iași, pe d. P. Mihailescu, ca agregat definitiv.

Parastas pentru regele Carles

Lisabona.—Cu ocazia aniversării asasinării regelui Carlos s'au oficiat parastase în mai multe biserici din Lisabona. La Combre cu această ocazie 200 indivizi au invadat cercurile catolice monarhice, spărgînd mobilele și arzînd cărțile.

Pentru cumpărarea de caractere și pentru alegeri

Bucureşti. — „Monitorul Oficial" de astăzi publică decretul regal, prin care se deschide pe seama ministerului de interne, un credit de 270,000 lei, „pentru menținerea ordinei publice în țară".

Ori-cine poate înțelege, că acest credit a fost deschis în scopuri electorale și pentru cumpărare de caractere.

Intruniri publice

Bucureşti.—Guvernul va ținea o întrunire publică la Iași în ziua de 6 Februarie.

Va lua cuvintul și d. P. P. Carp primul ministru.

*

Intrunirea publică organizată de liberali pentru Duminică, a fost amînată pentru Luni la orele 2 p. m. de oare ce s'a anunțat sosirea unui mare număr de delegați din provincie.

Vor lua cuvîntul la acestă întrunire d nii I. Brătianu, Mișu Ferechide, Isvoranu C. Banu și Georgei Mîrzescu.

Se va citi manifestul program al partidului.

Ciocnire

Ploești. — Astă-noapte o ciocnire s'a produs în stația Buda.

O mașină s'a ciocnit cu un tren de lucru. Mai multe vagoane au fost sfărîmate.

Numiri

Bucureşti.—D. Gr. N. Roiu, institutor la școala de băeți No. 2, a fost numit revizor școlar la Iași, în locul d-lui N. Ionescu, rechemat la catedra sa.

— D. I. Dragu institutor la Hîrlău a fost numit revizor cl. I la Botoșani.

Demisie

Bucureşti.—D. inginer Hălăceanu, care a fost numit șef al secției III minieră Brăila, a demisionat.

Nou Decan

Bucureşti D. prof. dr. C. Istrati a fost ales decan al facultății de științi din Capitală.

Consiliul de miniștri

Bucureşti.—Consiliul de miniștri de ieri după amiază a ținut 3 ore. S'au fixat candidaturile din Fălciu.

Asupra fixări candidaturilor din capitală, a avut loc o lungă discuție, fără a se putea ajunge la vre-o înțelegere.

Nenorocire

Spezia.—Pe cînd personalul apărării maritime a orașului Spezia, execută exercițiile obișnuite în golful Spezia pentru înverșunarea unor torpile, una din ele făcînd explozie prea de vreme, a provocat moartea a trei subofițeri și 10 soldați.

Numiri

Bucureşti.—D. P. Zahariad șef al serviciului de construire și consolidare a podurilor, a fost numit șef al serviciului de întreținere al C. F. R.

D. inginer inspector Gheorghiu Șlefan, sub șef al serviciului de construiri al podurilor, a fost numit șef; d. Ionescu Dimitrie, impiegat la c. f. r. a fost numit casier; d. N. Furcă din serviciul podurilor a fost licențiat din serviciu pentru a-și regula dreptul la pensie.

Lupte cu arabii

Salonic.—Trupele au fost din nou atacate intre Eppa și Hadeida de numeroase forțe arabe. Din cauza inferiorității numerice a trupelor, ele au perdut un tun de munte și arabii au făcut numeroși prizonieri. Sosind însă întăriri la timp, trupele au respins pe arabi care au perdut 200 oameni.

O mare fraudă

Roma.—Descoperindu-se o mare fraudă în magazinele societății romane de alcooluri spre a sustrage mari cantități de la plata taxelor de fabricațiune s'a depus azi la cameră, o cerere de autorizare de urmărire contra deputatului Montagne, președintele consiliului de administrație al acestei societăți, pentru falș în acte publice, conrupere de funcționare și contravenție.

Prima Societate de Economie

DIN URBEA IAȘI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Urbea Iași sunt convocați în adunare generală pe **Duminică 23 Ianuarie 1911** ora 1 jum. p. m. în localul propriu al Societății din Strada Stefan cel Mare și Palat No. 1.

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni:

1) Raportul comitetului de administrație asupra mersului afacerilor Societății în cursul anului social 1909—1910, aprobarea bilanțului și descarcarea administrației de gestiunea acestui an.

2) RaportulComisiunei de Control privitor la constatările ce dinsa a făcut verificînd registrele de comptabilitate, și operațiunile efectuate în intervalul de la 1 Mai la 31 August 1910 și care comisiune a luat parte la alegerea și împărțirea dividendului pe anul 1909—1910.

3) Alegerea a trei membri în comitetul de administrație a Societății conform. Statutelor. Membrii eșiți pot fi realeși.

4) Alegerea comisiunei de control conform Statutelor, pentru verificarea gestiunei pe timpul de la 1 Septembrie — 31 Decembrie 1910.

5) Votarea budgetului Societății pe anul social 1910—1911.

6) Chestiunile ce se vor ivi în cursul ședinței.

Președinte **V. I. Radu**

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

Primește spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum și sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½% p. a.

D-tor G. SAVAGOIU

Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu prețuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurență.

La cereri se expediază și în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

De vînzare

MOȘIA PETREȘTI din județul Iași pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.

A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iași.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

FONDOIR déposé Prix..... 6fr.50 R. GARIEL 2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi înscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEP POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBŢINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".

MAŞINILE DE CUSUT

SINGER

au obţinut şi de astădată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune

„Grand Prix"

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Pari

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 şi 3 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

piane şi Pianine

STEINWEG ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. le mètre 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mârzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1214 Duminecă 23 Ianuarie 1911

CANDIDAȚII OPOZIȚIEI

Colegiul I CAMERĂ — Mercuri 16 Februarie

At. At. Gheorghiu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Const. Crupenschi, mare proprietar, fost prefect; *național-lib.*
Dr. Leon Sculy, mare proprietar, prof. universitar; *conservator-democrat.*
N. Cananău, proprietar, fost prefect și deputat; *conservator-democrat*

Colegiul II CAMERĂ — Vineri 18 Februarie

G. Săndulescu, avocat, fost prefect; *național-liberal.*
G. G. Mîrzescu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Dr. M. Manicatide, profesor universitar; *național-liberal.*
A. A. Bădăreu, avocat, fost ministru; *conservator-democrat.*
G. D. Șerban, președintele Camerei de Comerț și meserii, fost deputat; *conservator-democrat.*
Lascar Antoniu, avocat, fost deputat; *conservator-democrat.*

Colegiul III CAMERĂ — Duminică 20 Februarie

C. Stere, profesor universitar, fost deputat.

Colegiul I SENAT — Marți 22 Februarie

C. B. Pennescu, avocat, fost primar și deputat: *național. liberal.*
Gh. Lascar, profesor, fost primar și senator; *conservator-democrat.*

Colegiul II SENAT — Joi 24 Februarie

Const. Climescu, fost profesor universitar și vice-președinte al Senatului; *național-liberal.*
Ion Botez, profesor, fost deputat; *național-liberal.*
Dim. Alexandrescu, profesor universitar, fost senator; *conservator democrat.*

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Candidații opoziției

Cetitorii au luat cunoștință de candidații noștri din numărul de eri. Pe dată ce guvernul și-a anunțat lista candidaților săi, și noi am fost gata cu lista candidaților noștri. Pe sama acestei liste s'au colportat tot felul de știri tendențioase, tot felul de intrigi s'au țesut, tot felul de scornituri s'au făcut. Nici cartelul n'a fost rupt, nici defecțiunile în partid n'au fost puternice, și astă-zi vor amuți ca prin farmec tot felul de intrigi.

Partidul nostru rămîne în picioare, întreg, compact, strîns legat în jurul șefului, care pleacă la luptă întovărășit de toți prietenii săi, cu întreaga sa organizație de club, cu întreg partidul, dornic fiind de izbîndă. Contra noastră s'a dat și se dă lupta, ruperi de la noi cată să se facă, pe noi voește să ne desființeze, pe noi jînduesc să ne răpuie, căci știe guvernul că noi îi vom mînca coliva de azi într'o lună și pomenirea lui fi va cu zgomot.

Partidul a pus în frunte, pe lista pe cei mai aleși dintre aleși din fruntași, fie-care reprezentînd față cu orașul Iași cel mai mare ascendent. A le înșira numele e a le face injurie. Listele lor din capul gazetei e îndeajunsă iscoadă. Partidul n'a putut da loc la toți fruntașii săi, căci nu dorul și gîndul nostru de izbîndă ne-a putut călăuzi, ci necesitatea de a răpune guvernul vitreg de astă-zi. Mai toți fruntașii noștri sînt oameni cercați în trebile obștești ale Iașilor, fără a pune în cumpănă greutatea șefului nostru, d. Alex. A. Badareu, care a devenit un simbol al democrației romîne.

Dar dacă am vorbit de ai noștri, nu mai puțin avem a pomeni de tovarășii noștri de luptă, cari conștienți de înalta chemare constituțională a alegerilor ce bat la ușă, la cuvîntul șefului lor s'au grăbit a se pune îndată de acord cu noi, prezentîndu-se ca partid omogene, solidar, disciplinat și gata de a merge la luptă, gînd cu gînd unit, voe cu voe veghiată. Partidul liberal ieșan are o pleiadă de luptători și cei puși pe listă, reprezintă numai o mică parte din oamenii cu suprafața politică față cu partidul, față cu Iașii. Toate numele puse pe listă arată oameni publici, cari au pus în slujba orașului Iași toată munca lor, pentru a înfăptui cel mai mare bine, atît cît se poate realiza din idealul omenesc.

Cei mai tari candidați s'au pus în cele mai tari locuri și cetățenii alegători au a face acum socoteala. Iar pentru edificare credem că facem un serviciu marelui colegiu orășenesc, care are peste 20 0 de alegători, să vază din care parte bate cumpăna, ca să știe apoi ce să facă și cum să cumpănească voturile lor.

Guvernamentali	*Opoziția*
G. Tuduri	A. A. Badareu
H. Suțu	G. Săndulescu
Leatris	G. Șerban
N. Crupenski	Gh. Mărzescu
General Schelleti	Dr. Manicatide
G. A. Scorțescu	Lascar Antoniu

Dacă am fi avut în tipografie caractere și mai mici am fi fost la nivelul însemnătății lor; și mitelul tipografic nu reprezintă îndeajuns valoarea candidaților noștri.

Care e serviciul adus Iașilor de cei 6 mânzi cu deșăgarii lor, pe cari guvernul d-lui Carp și politica d-lui Grecianu cată să ni-i impună nouă cu de-a sila? Cu ce au păcătuit Iașii, acest oraș de lumină și de inițiativă, ca să înghită aceste stărpituri din Fanar, cari n'au alt merit de cît acela de a fi guvernamentali? Cu cîte voturi s'ar egala personalitatea lor, desbrăcată de calitatea de a fi susținuți de administrație?

Ne lipsesc punctele de esclamație și ar fi a ne batjocori pe noi, de am face Iașilor injuria de a-i onora cu mandatul de deputat. Iașii nu pot îngădui un singur moment asemenea injurie, și dacă clubul de la otel Trajan a crezut că pot lua Iașii în oraș cucerit, e de datoria cetățenilor a trimete la primblare pe toți acești pigmei ai zilei Nici odată Iașii n'au fost puși la mai crudă încercare ca astăzi! Fi va el atît de mișel! Fi-va el atît de laș! Pierdu-tu ș'a el simțul demnității sale? Iar dacă un pic de slăbăciune i-ar moleși sufletul, să i aducem aminte ce răsunet a produs în țară votul Iașilor în 1888, cînd listele guvernului au căzut cu zgomot pînă și la colegiul al 3-a.

In vremi de grea cumpănă, Orleanul a scăpat Parisul; Novgorodul a salvat Moscova; fie ca Iașii să aibă cinstea de a curăți calea de progres a țării prin putregaiul politic ce ne guvernează.

Voi Ieșeni cetiți cu atenție listele de candidați; asociați-vă în minte pe lîngă interesul de zi și demnitatea Iașilor și mergînd la urnă, lăsați-vă în afară ura, răsbunarea, micimea patimilor și privind mai sus, mai luminat, să vă lămuriți că prin votul vostru, salvați o situație: dați țării suveranitatea sa politică, pe cari asasinii de azi voesc s'o sugrume.

Avem nădejde deplină în cetățenii luminați ai Iașilor și nu vom fi amăgiți cu frumosul rezultat ce ni-l va da urna.

Gh. Ghibănescu

Partid de funcționari

— Un exemplu clasic de asanarea moravurilor —

De un fapt foarte important își dă perfect de bine seamă actualul guvern: că el, ca și partidul conservator, n'au nici o legătură, nici cu țara, nici cu masa electorală și că trebue să facă tot imposibilul, ca să subjuge, prin ori ce mijloace, tot ce se va lasa, de nevoie, subjugat.

Pentru a opera aceste subjugări, guvernul și-a lasat timp foarte indelungat: de la 28 Decembre, anul trecut, pînă la 16 Februarie, sunt 48 zile și ce nu poți face în 48 zi e și 48 nopți— cînd la dispoziție ai atîtea aparate, atîtea budgete, atîtea fonduri secrete.

Firește, elementul de subjugat, de torturat, stă drept la dispoziția guvernului, prefecților, primarilor: este elementul slujbașilor. Amovibili, expuși tuturor fluctuațiilor politice, la poronca zapciilor, funcționarii, cînd vijelia se întinde furioasă, devin robii stăpînirei

Noi vedem ce este la Iași. In fie-care seară funcționari de toate felurile, sunt duși la cîrciumi de agenți și polițiști, sunt puși la olaltă cu ori ce drojdie, hrăniți cu carne de cal și, ce le mai indigest, cu discursurile Scorțeștilor și Tudurilor. De la asemenea oratori, cari reprezintă Iașul în decădere, funcționarul află, că toți acei cari nu sunt carpiști, fie ei chiar și din falanga creatorilor Romîniei moderne, toți sunt hoți, toți au devastat visteriile statu lui, toți, cînd au fost la putere, au luat moșiile statului și le-au trecut pe seama și numele lor.

Cine nu aplaudă, entusiast, asemenea grobienii, rostite de cine știe ce lepădături este trecut takist și vai de el.

La Iași—probabil și în restul țării—carpismul a exhumat chiar, din cimitirile politicei barbare ale Romîniei, sistemul sbirilor din fericire defuncți, cari, ca să poată spune că au partid, umpleau cluburile politice cu slujbași.

Nenorociții funcționari, fericiți cînd le dai bună pace, au fost inscriși, am dovedit'o ieri, cu titlul de „proprietari", în clubul carpist din Iași.

Arhivarul de la primărie, copistul din grefa Curții de Apel, grefierul copist de la judecătorie, instalatul în comisia interimară, ca și sub comisarul care fusese destituit mai ieri, ca și subcomisarul astă-zi în funcție, ca și funcționarul în funcție, acuzat de delapidări—toți au primit poronca să se înscrie la carpiști—și de.. dacă poți obținea de la funcționar să se hrănească, la un „banchet" politic, cu slănină ramasă din anul trecut, de ce nu i-ai putea poronci să devie bărbat politic?

Nici liberalii, nici noi, n'am recurs la asemenea îndrăsneață „popularitate"; nici n'am pus pe agentul de siguranță să meargă în urma funcționarului, nici n'am angajat funcționari superiori să facă pe haitele electorale.

Fiind-că avem altă considerație pentru slujbașii statului și credem că ei sunt făcuți numai pentru slujbe.

De sigur, le ceva putred în partidul politic, care tratează astfel pe funcționari.

Și nu i de mirare că le ceva putred, cînd partidul acela este un putregai.

DIN ALE ZILEI

Un Saturn... de vinațuri.

Despre un domn I. Ștefănescu, care s'a făcut carpist, s'a zis ieri în ziar: „fost comerciant de vinuri, pe cari le-a băut el singur".

Saturn și-a mîncat copiii: Ștefănescu și-a băut vinurile. Un asemenea barbat care se cinstește el singur, era indicat să fie înscris la carpiști.

= In sfîrșit s'a realizat și vorba def. Gheuca: „să fim veșinic guvernamentali, ca să n'aducem guvernele în starea să-și aducă oameni din străinătate".

Domnul Grecianu, nemai avînd în cotro, l'a adus din străinatate pe ca valerul de Zotta și la înscris în partid.

= De cînd lumea, epitropii erau oameni mari, in vrîstă, și epitropisiții—copii.

Astăzi un barbat cît un copil de mare a ajuns să epitropisească averea sf. Spiridon.

= Funcționari—barbați politici.

— Ce profesiune ai? întrebă judecătorul pe un martor.

— Sunt practicant la judecătoria rurală și membru proprietar în clubul carpist.

= Domnul frizer Movileanu a fost angajat membru în gruparea carpistă, ca să tragă perdaf takiștilor.

Guvern de teroare

Cînd a venit, într'un rînd Lascar Catargi la guvern, d. P. Carp a spus că țara a făcut un pas înapoi pe calea progresului. Nu știm cîți pași face acum țara îndărăpt, pe aceeași cale, de cînd asanatorii moravurilor au venit la cîrma statului!

Se crezuse un moment, că țara într'adevăr apucase calea propășirei, pe tărîmul politic, cînd sub guvernul liberal alegerile parțiale fuseseră cîștigate în mare parte, de opoziția conservator-democrată; ceea ce dovedea pe deoparte că guvernul liberal nu înțelegea să strîngă coardele puterei, pentru a înăbuși conștiința alegătorilor, iar pe de alta, că această conștiință se luminase în destul, pentru a-și da glasurile acelui partid din opoziție, care avea simpatiile firește ale masei electorale.

De cînd însă au venit așa numiții conservatori la putere, toată țara simte o înăbușală, care pare că voește a-i opri respirația. Nici o manifestare a cugetului și a gîndirei nu se mai poate face, pe căile legale.

Sînt cunoscute grozăviile de la Botoșani, unde toate sălile de întrunire au fost închiriate pentru tot timpul pînă la alegeri, pentru a împedica ori ce întrunire de altă natură, de cît cele ale partidului de la putere.

In vederea alegerilor s'au angajat depe acum, toate birjele din Botoșani. Libertatea presei a fost suprimată, bine înțeles că nu în drept ci în fapt, de o vrece toți tipografii au fost despăgubiți cu costul ce aveau să-l iee la tipărirea gazetelor, dindu-se pe deasupra și un cîștig, cu condiția bine înțeles să pretextez imbulzeala lucrului, pentru a refuza tipărirea gazetelor opoziționiste.

Acelor dintre redactori, care au vrut să înlăture această presiune, tipărind gazeta în Iași, li s'au furat coletele cu ziarul dintre bagaje.

La Iași, s'a luat d'inainte demisiile tuturor funcționarilor, cu condiție de a fi utilizate în caz cînd guvernul ar cădea în alegeri; prefăcînd astfel cu sila pe toți funcționarii, în agenți electorali, căci nu e vorba numai de a constrînge pe fie care să voteze pentru guvern, ci de a face să atîrne păstrarea sau perderea funcției de la rezultatul favorabil sau defavorabil al alegerilor.

Comercianților și industriașilor li s'a dat voe să nu mai respecte repaosul duminical, prin care guvernul liberal făcuse să înainteze țara, pe calea progresului real, care cere ca tot omul să se poată bucura de odihnă cel puțin o zi pe săptămînă.

Tăetorii de porci, care erau obligați pentru rațiuni higienice, să tae mascuri numai la abator, au fost autorizați ai tăia iarăși pe la casele lor, dupăce trebuise o luptă destul de încordată, pentru a deprinde pe acești oameni cu regula și măsurele igienice.

Din toate părțile deci, guvernul actual tinde a conrupe conștiințile, a distruge măsurile binefăcătoare luate de guvernele anterioare și a readuce deci țara, cu 20 sau 30 ani în urmă.

Este cea mai mare crimă pe care poate s'o săvîrșească niște guvernanți, căci nu însamnă altceva, de cît a distruge din viața unui popor, un răstimp întreg de propășire, a-l frămînta pe loc, a-l face să piardă rezultatul silinților pentru a'și îmbunătăți soarta și a-l arunca înapoi, pe calea progresului, în loc de a-l împinge înainte.

Guvernanții noștri nu 'și dau seamă însă de un lucru; că starea spiritelor de acum, nu mai este cea de acum 30 ani; că cultura s'a întins, sentimentul demnității a crescut, și că dacă cei nevoeși trebuie să suporte violența și să'și înădușe simțimintele; în sufletul lor se depune un mîl de amărăciune, care se 'ngroașă necontenit, pînă cînd va cuprinde tot sufletul lor și se va revărsa în afară, prin mișcări violente.

Ne mirăm cum de nu văd guvernanții, că cu asemeni mijloace samavolnice, merg direct la revoluție, la vărsarea sîngelui, la izbucnirea flacărilor mistuitoare, la a căror lucire sinistră se va prăbuși în neant acest guvern infam, conrupt și conrupător.

În vremuri anormale

— O tentativă de crimă, în localul bibliotecei Universității —

Doar amatorii de romane cu coperta roșie dacă sunt deprinși să citească pagini fioroase, cum a fost acea publicată în numărul nostru de ieri, copie după reclamația pe care d. G. Pascu, un tînăr erudit, a remis'o primului procuror.

Nu putem să arătăm victimei toată simpatia noastră și să n'o felicităm că a avut norocul să scape vie, din mîinele tatălui și a fiului criminali.

O tentativă de crimă, o crimă săvîrșită dar neisbutită, în localul bibliotecei Universității!

O crimă în toată forma: premeditată, plănuită mai de mult, pusă la cale cu tot aparatul odios: în absența servitorilor, la o oră cînd accesul bibliotecei este interzis publicului. Tatăl și fiul, siguri că nu vor fi văzuți, operează victima, pe cînd un al doilea fiu, complice și acesta, mișuna pe afară, să nu vie nimeni, să nu vadă nimeni.

Stîlcit în bătăi, cu coastele rupte, plină de sînge, victima cade în nesimțire. Operatorii, unul profesor și custode al bibliotecei, celalalt student, au grija să spăle victima de sînge și—să plece.

Partea pur bestială, adînc regretabilă a afacerei, toate îs afaceri în țara aceasta, se termină aci.

De acum încolo întrăm în domeniul politic al afacerei. Autorul principal al crimei, profesorul și custodele Gîrcineanu, și-a dat prefect seama de situației—trei la număr: 1) de fapta criminală; 2) dă motivul care a provocat-o—denunțul d-lui Pascu, că Gîrcineanu s'ar fi făcut vinovat de abuzuri; 3) poziția sa periclitată.

Și a dat seamă de toate acestea și și-a zis: „într'o țară constituțională ca a noastră, guvernul dacă vrea, te scapă de toate nevoile".

Guvernul la Iași, ie d. Grecianu, gata să servească lumea, care dispune de voturi. Și d. Gîrcineanu merse de la locul crimei la d. Grecianu—cale de zece pași—și cît ai clipi din ochi, se înscrise la junimiști.

Acum pas de-i fă ceva. Domnul Pascu ie poporanist—d. Gîrcineanu ie carpist. Domnul Pascu a fost schilodit în localul Universității, a cărui rector, d. Bogdan, ie junimist.

Și ambii, rector și bătăuș, sunt astăzi prietini politici.

Rectorul n'a mers la club să declare, că nu poate fi coleg de club, cu un om care prin fapta sa, a necinstit localul Universității!

Nu! Fiind că junimiștiilor le trebue oameni, cît de răi, dar oameni să fie, vot să aibă.

Pe d. Pascu, care are puțin contact cu lumea exterioară, îl vor mira toate lucrurile acestea. Pe noi nu ne mai miră nimic. Trăim în vremuri anormale; în vremea ticăloșiei.

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Représentanţi: Sam. Löhl, Bucureşti.

O bătaie=o inscriere

Monsieur Démètre, în marea-i cuvîntare de la club, s'a grăbit să spună că are *44* cereri de înscrieri noui în partid, cele mai multe dintre alegătorii colegiilor I de Cameră şi Senat, 44! La socoteală au eşit 38 şi scăzînd unul pus de 2 ori, rămîn 37! Dar, zic, Carpiştii mai avem restul de 7 inscrieri, ce nu le putem publica de furia lui Badareu! Vulturul Moldovei ar lua în ghiare pe aceşti mici cloncani de noapte, care trec pe furiş, de la un partid la altul.

N'a fost însă nume mai penibil de cetit de cît acel al bătrînului profesor de liceŭ, şi custode universitar, d. P. Gîrcineanu!

Cuconu Petrache! Stălpul Universităţii! omul cu o casă grea de copii! O tragedie întreagă. Ca student Conu Petrachi Gărcineanu a început cu iapa de la Bacău—vestita iapa lui Gărcineanu, ca să sfărşască cu căţeaua de la Universitate.

Dl. Gărcineanu e un milog în şcoală; e un milog la biblioteca Universităţii, şi un mare *pater familias*. Cine n'a purtat milă de gurile ce le hrăneşte Conu Petrachi. Noi i-am înlesnit direcţia de tristă memorie, tot noi i-am făcut milă din mila lui sfîntul Spiridon cu 80 lei pe lună, ca să cumpere pîne la copii! Liberalii l'au îngrădit cu protecţia lor; şi iată-l că în ziua cînd centrul puterii a trecut de la generoşi la grecenişti, vînînd o veche răzbunare, s'a înarmat şi a înarmat pe copiii săi cu beţe, cu ciomege şi la drumul îngust a lovit, a izbit, a maltratat, a însăngerat locul sfînt al bibliotecii, făcînd să curgă sînge acolo unde se revarsă lumină!

Dar ca haiducul de codru, se înarmează şi cu protecţia politică a zilei. Ia o coală de hîrtie; scrie o cerere de înscriere în club, face să i se aprobe după foarte multă hezitare; şi sigur de noul culcuş, atentează la nasul, la obrazii, la spetele, la capul lui Gh. Pascu, superiorul său, ştiind că prin noile speţe politice va fi salvat. Actul d-lui Gărcineanu nu e o simplă batae făcută în piaţă; d sa a întinat un local public de studiu şi de meditare. D-sa s'a făcut nedemn de acel loc. O zi să mai stea acolo d-sa n'are ce căuta. Dacă e un pic de simţ de demnitate în noul ministru, şi noi ştim că 'l are d. C. C. Arion, trebue să fie demis telegrafic.

Universitatea de Iaşi trebue să şi re'a demnitatea sa; pe scările sale a curs sîngele; cel ce e lovit e un slujbaş al ei, să se dea afară, fără zăbavă.

Ce trist sună numele lui Petre Gărcineanu, bătrînul care părăseşte un partid ce l'a încălzit şi hrănit, pentru că plănuia o răzbunare, o bătae pănă la sînge.

Ruşine; de trei ori ruşine, Coane Petrache.

OAMENI ŞI LUCRURI

„ISABEAU"

Dacă pentru anumite opere şi capo d'opere artistice mai vechi—pictura în special—americanii sunt nevoiţi a trece oceanul şi să „conrupă" lumea veche cu preţuri fabuloase,—nu tot aşa se întîmplă cu arta muzicală modernă Aceasta din urmă întreprinde, de bună voie, lunga călătorie înspre Lumea Nouă şi marile oraşe ale Statelor Unite se pot lăuda nu numai că posedă orchestre conduse de cei mai celebri muzicanţi europeni, dar şi premierele cele mai senzaţionale.

In rîndurile acestor de pe urmă se cuvine să fie puse fără îndoială cele două mari spectacole ce se anunţă pentru astă iarnă la Metropolitan House din New York, cu două compoziţiuni noui, opere datorite celor doi maeştri italieni Pucciani şi Mascagni.

Cel dintăi va da pe zisa scenă „Fata Apusului", iar autorul „Cavaleriei Rusticane" a cedat acelui teatru mult aşteptata opera „Princesa Isabeau".

Pentra operă aceasta din urmă, cunoscutul scriitor de librete, Luigi Illica, a recurs la una din cele mai frumoase legende ale literaturii engleze,—legenda celebrei Lady Godiva, care a inspirat atîtor poeţi engleji—între cari Tennyson şi Iohn Burns—superbe balade. Aceeaşi legendă va îmbrăca de astă-dată figura princesei Isabeau pentru compoziţia lui Mascagni.

Va.. îmbracă, scriem noi, doară pentru eufonie. Adevărul este că legenda... dezbracă pe acea populară eroină şi iată cum.

Ea trebue să străbată străzile unui mare oraş englez, învăluită numai de haina.. inocenţei sale, fără nici o altă îmbrăcăminte,—călare pe un cal. E o pedeapsă: eroina a refuzat a se supune vroinţei tatălui ei, de a se logodi după alegerea lui şi din această pricină el a osîndit o la acea pedeapsă publică, grozavă. Poporul însă iubeşte pe princesă şi de aceia, pentru a-i veni într'ajutor a proclamat că nimeni nu are voie să-şi arunce privirea în calea ei, atunci cînd va trece călare, expusă privirilor şi îndrăznelilor ofensătoare.

Toţi locuitorii au dat ascultare acestei porunci, afară de tînărul păstor Folco. Ispitit de o adîncă, de neînvinsă dragoste pentru frumoasa princesă, şi-a pus viaţa în joc—căci ordinul poporului era dat sub pedeapsă de moarte—numai ca să-şi împlinească cea mai vie dorinţă a vieţei şi să vadă pe aceea care trece. El e prins, aruncat în închisoare. Isabean simte însă o mare compătimire pentru dînsul şi mila ei se preschimbă în pătimaşă iubire, cînd Folco, ştiindu-se în pericol de moarte îi spune cît de mult a dorit-o şi o vrea încă!

Idila face loc unei drame. Mulţimea furioasă, sălbatică, năvăleşte în închisoare, cînd amanţii stau de vorbă. In oarba lui pornire, norodul crunt nu cunoaşte margini şi amîndoi eroii sunt loviţi de moarte. Prea tîrziu îşi dă seamă mulţimea sîngeroasă ce nelegiuire a săvîrşit. Amîndoi se stîng—şi princesa şi păstorul—, iar moartea îi uneşte astfel în întunerecul unei închisori.

In balada lui Temyson legenda e mai frumoasă încă. Godiva face jertfă de a străbate goală, călare, uliţele oraşului, pentru a scapa norodul de biruri grele impuse de un suveran-despot. Iar norodul, din recunoştinţă respectă sacrificiul Godivei şi nu se arată în drumul ei.

Tema e fecundă, propria ei frumuseţe în momente înălţătoare. Rămîne de văzut dacă maestrul Mascagni îşi va fi regăsit inspiraţia din vremile cele bune ca să-i fie compoziţia la înălţimea unui atare subiect captivant şi la înălţimea... dărniciei americane.

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Spre mai bine.— Din instructivul şi superbul articol, prin care profesorul Mihail Dragomirescu îşi anunţă retragerea de la „Convorbirile critice" cităm un singur pasagiu, plin de o filosofică mîndrie;

„Omul este născut să şi trăiască viaţa şi formula supremă a acestei vieţi e; *spre mai bine*. Ori cît de neînsemnat ar fi talentul cuiva şi ori cît de rău ar fi omul ce-l are — din sufletul lui care trăeşte şi care se înfăptueşte în opere, scapără ceva: *spre mai bine*. Ori cît de puţin ai putea să-i adogi, ori cît de mult ai avea de suferit, fiind-că ai năzuit să i adogi, adevărul e că totul s'a făcut: *spre mai bine*.

Cel ce e făcut să trăiască, trebue să muncească. Singur sau cu altul, în sferele de sus sau de jos, cu veselie sau cu supărări, cu plugul de abur sau cu rariţa, aceeaşi formulă este formula activităţii lui: *spre mai bine*. Pe lîngă cîteva stele mari, pe care le vezi umplînd de strălucire cerul, sînt miriade de stele mai mici şi mai mici, puzderie de fire de praf luminos în imensitatea nemărginirii.

Şi pe lîngă puţine stele cu noroc sunt în cartea astrologilor atît de multe fără de noroc! Dar mai mari ori mai mici, cu noroc ori fără noroc, zărite şi nezărite, dorite şi nedorite tot *sînt*. Aşa sînt şi talentele mari şi mici, cu caracter şi fără caracter, însemnate sau neînsemnate, bune sau rele: toate *sînt*. Şi aşa cum sînt întru cît au viaţă în ele şi vor să persiste, ele trebue să năzuiască; *spre mai bine*. Şi nu e încîntare mai înaltă mai trascendentă, de cît cînd ştii că ai putut să le faci o clipă s'a făcut un pas *spre mai bine*.

Este cea mai înaltă menire a omului pe pămînt.

Şi dar sînt mulţumit că în sfera mea am putut să-mi îndeplinesc în ori cît de mică măsură o parte din această menire.

*

Imparatul Wilhelm s'a aratat ca un adversar personal al marelui sculptor francez Rodin. Din lista întocmită pentru decoraţia „Pour le merite". Suveranul a şters pe Rodin.

*

Marea poetă italiană Ada Negri a tipărit un nou volum „Dal profondo", apărul la Milano, ediţia Treves.

E un volum de poezii în care autoarea evocă viaţa ei de altă dată, obscură, modestă săracă.

Antonio Fogazzaro, poetul creştin al Italiei, acel care ispăşeşte vechile idei eretice, a dat la lumină poemul său anunţat mai de mult *Leila*, povestea unui suflet pocăit. Eroul pare Fogazzaro însuşi reîntors în sînul credinţei.

*

Intre cele mai recente studii critice apărute la Paris, e de menţionat unul intitulat:

La poésie féminine française á l'etranger (*Roumanie*) de d-na Marguerite Berthet, în editura Gastein Serge.

*

In cel mai nou program al Teatrului Comédie—Royale din Paris figurează o piesă într'un act, în versuri „le vrai chemin" jucată de compatriotul nostru *De Max* şi de d-ra Thomassin.

Artistul de Max joacă rolul unui clown.

*

A murit la Berlin avocatul Karl Robert Lessing, strănepot al marelui scriitor Gotthold Sphraim Lessing.

*

In 1913 va avea loc la Madrid o expoziţie internaţională.

*

STRUNA ZILEI

COMERŢUL LIBER

A fost arestat chelnerul A. H. din Iaşi pentru că făcea comerţ de carne vie.
Ştire.

Cînd cumpără guvernul oameni
Cu preţuri mari precum se ştie,—
Nu însamnă oare că 'ntreprinde
Şi el comerţ de... carne vie?

INFORMATII

❑ Publicăm cu plăcere următoarea scrisoare, ce-o primim din partea D-nei Coralia Xenopol, distinsa publicistă, soţia marelui nostru istoric:

Domnule Redactor,

Vă rog a anunţa în ziarul D-v, că toate zvonurile inventate, sau exploatate în perioada electorală, sunt de pură fantezie.

D. Xenopol s'a mutat la otel, în urma unor reparaţiuni ce suntem siliţi să facem cu instalarea apei.

Salutări
Coralia Xenopol

❑ *Luni, aniversarea Unirei Principatelor, fiind sărbătoare legală, şi atelierele tipografiei noastre fiind închise, ziarul nostru nu va apare.*

Viitorul număr al „Opiniei" va apărea Marţi 25 Ianuarie, la orele obicinuite.

❑ **Incercarea de sinucidere a d-lui G. A. Scorţescu.** — D. G. A. Scorţescu, unul din candidaţii guvernului la colegiul II deputaţi, a încercat se se sinucidă.

Ziarul *Epoca* publică în această privinţă, la rubrica Ultime Informaţii, pag. III, col. II, nrmătoarea ştire:

„Amicul nostru d. G. A. Scorţescu, se află grav bolnav în sanatoriul d rului Gerota.

D. Scorţescu şi-a tras astă-zi dimineaţă un glonte de revolver în partea stîngă a pieptului.

Medicii speră să-l scape cu viaţă".

❑ D-ra Elena Lohan a fost numită ajutoare de maestră la şcoala profesională „Sf. Sava".

❑ Curtea cu juri a condamnat eri pe Ion şi Vasile Vechiu, pentru crimă de omor, pe primul la munca silnică pe viaţă, iar pe al doilea la 15 ani muncă silnică şi în solidar să plătească 500 lei despăgubiri civile, 50 lei cheltueli de procedură.

❑ D. C. V. Manoliu grefier la ocolul Rural Botoşani, a fost permutat la ocolul I Urban Iaşi.

❑ Gimnaziul din Huşi şi-a sărbătorit astă-zi patronul.

Dimineaţă s'a oficiat un Te-Deum la biserica Sf. Neculai, la care au asistat profesorii şi elevii.

A urmat apoi, în localul şcoalei o producţiune artistică—muzicală şi s'au ţinut cuvîntări ocazionale.

❑ La Teatrul Naţional, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt şi la noi atît de căutate, va da o singură şedinţă la Teatrul Naţional, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreaţă pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audiţiuni şi celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenţia teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere şi programele detailate. Se ştie că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate stabileşte totdeauna preţuri de intrare foarte moderate.

❑ In comuna Miroslava, a fost numit ca preşedinte al Comisiunei interimare, un oare care Nică Drumescu, zis şi a Drumăi. Acesta a fost pe vremuri perceptor în acea comună şi pentru diferite fapte incorecte, a fost supus judecăţei, condamnat şi destituit.

Iată cine ajunge să fie pus în fruntea unei ad-ţii comunale.

❑ Numitul Vasile Kazaku din serviciul laboratorului farmaciei Konya, de vre o trei ani fura diferite materiale, pe care apoi le vindea frizerului Ion Bratu din strada de Sus. Primindu-se un denunţ la parchet, siguranţa a fost însercinată cu cercetările. Făcîndu se o percheziţie la Bratu s'a găsit o mare cantitate din materialul furat.

In urma acestei descoperiri, Cazacu a fost arestat.

❑ Subcomisarii Gh. Popp şi A. Focşa au fost puşi în disponibilitate.

❑ Ministerul cultelor şi al instrucţiunei, în urma avizelor d lor inspectori ai învăţămîntului primar şi normal primar, a hotărît să înfiinţeze cursuri de repetiţie pentru învăţătorii cărora este nevoie de a li se împrospăta cunoştinţele atît în ceia ce priveşte cartea cît şi în ceea ce priveşte modul de predare a lecţiunilor.

Cursurile de repetiţie, din acest an, se vor ţinea la şcoala normală de învăţători din Galaţi.

Inaugurarea cursurilor de repetiţie se va face în ziua de 1 Februarie viitor.

Numărul învăţătorilor cari au fost înscrişi, pînă în prezent la aceste cursuri este foarte restrîns.

Ministerul cultelor şi al instrucţiunei a trimes d-lor revizori şcolari o circulară cu privire la modul cum vor funcţiona cursurile de repetiţie.

❑ Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă* de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Pentru o Universitate populară în Bucureşti.—Cartelul.—Generoşii şi Revizuirea Constituţiei.—Romînii şi serbările Cincuantenarului Italei.

Politica: C. Rădulescu-Motru. Raţiunea cartelului.

Cronica teatrală: Lazăr Cosma. Teatrul Modern: „Salomea".—Teatrul Naţional: „Biruinţa".

Cestiuni sociale: N. Zaharia. Sinuciderile din mizerie.

Literatura: V. Cioflec. Fagurele de miere.

Cronica satirică: I. Botez. Insomnie electorală, (versuri).

Cronica ştiinţifică: Căpitan Gh. Grigoratu. Spicuiri ştiinţifice.—(Submarine şi submersibile.—Tunuri pentru asvîrlit granate.—Fîntîni higienice.—De ce murim? (cu 4 ilustraţii).

Note şi informaţii: Un cîntec de lebădă.—Tristeţea din dramele lui Porto-Rich.—Telegrafia fără fir în sec. XVII.—O anchetă asupra vieţei după moarte.

Revista revistelor: Viaţa Nouă.—Romînul Literar.—Natura.—Les Annales. Revue Bleue.

Memento.

❑ Ministerul instrucţiunei a hotărît ca pentru numirea maestrelor în învăţămîntul meseriilor, să se înscrie pe tabloul de capacitate numai 4 candidate, care vor obţine media la examenul de capacitate pentru specialitatea broderia artistică.

❑ Mîine după amiază, la orele 3, va avea loc în sala corului mitropolitan, prima şedinţă a cercului preoţesc.

Va prezida P. S. Sa Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei.

❑ D. Dim. Sachelarescu, inspector şcolar primar al circ. Iaşi, a fost rechemat la catedra sa, de la şcoala primară „Trei Ierarhi".

In locul său, a fost numit inspector d Matasaru, institutor la şcoala No. 2 de băeţi Carol I.

❑ Sfecle furajere calităţi superioare, păstrate în condiţiuni perfecte, se găsesc de vînzare ori-ce cantităţi.

Pentru informaţii a se adresa la Desfacerea produselor fermei Badareu, dr. Manolescu strada de sus No. 189 Iaşi.

❑ La marele bal costumat, care va avea loc la 5 Februarie, la soctetatea de gimnastică, sport şi muzică, între alte frumoase surprize, va fi şi grupul Chantecler. Costume comandate anume din străinătate.

Vor fi de asemeni grupuri de: trubaduri; ţiganii cu şatra, japonezi, africani etc.

Simbătă 22 Ianuarie
SE VA JUCA
NECUNOSCUTA
(LA FEMME X...)
BENEFICIUL
PENEL & PELLA

❑ **Focul de astă noapte** —Astă noapte pe la orele 11, un incendiu a isbucnit la magazinul de ferărie al fraţilor Goldemberg, din strada de Sus No. 130, inceudiu care a distrus trei case.

La acea oră, sergentul din punct văzu isbucnind pe uşi şi ferești flăcări Imediat dădu de ştire pompierilor şi autorităţilor, iar cu ajutorul cîtor-va trecători, începu să spargă uşile şi ferestile. Fraţii Goldemberg care stau cu locuinţa în str. Sf. Teodor, fură înştiinţaţi şi sosiră la faţa locului.

După puţin timp sosiră d-nii procuror Aslan, comisar Argintoianu, Dan comandantul sergenţilor şi Ştefăniu ajutorul. De asemenea sosiră şi pompierii din pontul Trma Cozma.

In acest timp, toată marfa din magazie se aprinsese, de unde apoi flacările s'au întins la tavan, iar de aci la acoperemînt.

Văzîndu-se că focul ameninţă a se întinde şi la celelalte clădiri de alături, s'au chemat în ajutor şi celelalte două secţii de pompieri, care sosiră în grabă.

Pentru a menţinea paza şi ordinea, au sosit şi două pichete de incendiu de la regimentele 13 Ştefan cel Mare şi batalionul IV vînători.

In timp ce pompierii dădeau ajutoare, focul s'a întins la casele cu No. 134 unde se afla magazia de ferărie a lui M. Glükman. Parte din marfă a fost scoasă.

Dar aci focul s'a comunicat la casele cu No. 132, unde se află un depozit de marfă al fraţilor Goldemberg, care a ars de asemenea.

Au scapat neatinse, depozitul de ferărie al d-lui Solomon Wachtel, din cauză că clădirea fiind cu două etaje, flăcările n'au putut ajunge la acoperemînt.

Toate cele trei case care au ars cît şi marfa din ele erau asigurate la societatea „Dacia Romînă".

Din cercetările făcute nu s'a putut afla nimic. Fraţii Goldemberg fiind interogaţi, n'au putut să declare nimic alta de cît, că la ora 7 seara magazia a fost închisă şi că în soba din odaia din faţă mai rămăsese foc şi că probabil de acolo a luat naştere incendiul.

Cercetările continuă.

❑ „Raţiune de stat" este titlul unui interesant episod după bătălia de la Pavia din 1525, pe care ni'l redă cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, în noul şi bogatul său program care se începe astă-seară: Francisc I care este învins de Carol V, fiind rănit, găseşte adăpost la acesta. Francisc scrie mamei sale: Totul este pierdut, afară de onoare; în acest timp Francisc se amorezează de fiica gazdei lui, căreia îi promite să o ia în căsătorie, Francisc restabilit pleacă apoi. Carol V împreună cu fiica sa hotărîse căsătoria cu Francisc. In interesul statului, Beatrice e sacrificată însă.

Noul program mai cuprinde: Copiii prinţului moştenitor al Germaniei, tablou după natură; cît trăeşti, tot mai înveţi, comedie; Crăciunul micului Jean, tablou pasional; Nodul la batistă, comedie; Săgeata mesageră, mare dramă; miroase a gaz, extrem de hazliu; un voiaj pe fluviul Elba, superb tablou primul debut al lui Prince etc. etc.

Mîine Duminică, la orele 3 matineu.

DIVERSE

— Costache Condur care a furat mai multe lucruri de la femeia Zenobia Miloş la care şedea cu chirie, a fost arestat.

— A fost arestat de asemenea Bercu Rotman din P. Neamţ, care venind în Iaşi, sa logodit cu o d-ră, de la părinţii căreia luînd un acont din zestre a dispărut.

— Duminecă 23 Ianuarie va avea loc un mare Bal-Mascat în sala Teatrului Pastia. Va cînta muzica Reg. 13 Stefan cel Mare.

Un garderob bine asortat cu costumele cele mai noui.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ **Furia junimistă, teroarea canibalică a „asanatorilor de moravuri“ a desorganizat, pe ziua de azi, serviciile Creditului agricol și acele ale percepției din Iași.**

Domnul I. C. Kiriță, șeful secției Creditului agricol, a fost mutat, pe ziua de 24 Ianuarie, la Ialomița, în locul d-lui G. Kiriță, mutat la Iași; d. Gr. Săndulescu, controlor, a fost mutat la Bacău; domnii perceptori Badareu și Maxim, au fost puși în disponibilitate

Iar guvernul, ticălosul și-a deschis un credit de 270,000 lei, pentru menținerea ordinei în alegeri !

❑ *Domnul C. C. Arion, care, ca senator, luase sub scutul său apararea prestigiului și demnității Universității — s'a făcut vinovat, ca ministru, de un act de banditism polițienesc, pe care ministrul l'a operat la Universitatea din Iași.*

Iată cazul: prin transferarea la București, la catedra de filosofie, a d-lui P. Negulescu, senatul universității din Iași și consiliul facultății de litere, recomandase ca suplinitor al catedrei din Iași pe d. I. Petrovici, recomandare care fu întărită de d. Haret.

Eri, fără vre-o formalitate, d. Arion dispuse scoaterea d-lui Petrovici și înlocuirea lui prin d. I. Găvănescul, grecenist.

Pentru prima oră, de cînd avem Universitate, s'a făcut o asemenea înlocuire pur polițienească.

Prestigiul și demnitatea Universității ne sunt minunat aparate de d. Arion.

❑ *De la ministerul de interne au sosit ieri, la poliție, afișe mari, la mijloc cu un clișeu, reprezintînd un om, care întinde mîna spre cuprinsul afișului.*

Cuprinsul este un denunț către alegători. Denunțați sunt liberalii și democrații, cari sunt «acuzați», că voiesc să introducă sufragiul universal.

Cetățenii alegători de astă-zi, spune denunțul, nu vor mai însemna nimic în ziua cînd ori-ce Romîn va avea dreptul de vot.

Frumoasă pildă de ciocoism! Se spune alegătorului, că el nu-și va mai putea nici vinde, nici comercializa votul, cînd se va reforma actuala lege electorală.

❑ **Insultarea magistraturei din Iași.** —*Procurorul general al înaltei Curți de Casație, cunoscut prin temperamentul seu violent și prin ieșirile sale inspinate, a atins dăunăzi culmea violenței nesocotite făcînd cunoscuta acuzare în procesul penal al trusturilor.*

Epoca *de și în procesul special, la Casație, a pledat un fruntaș junimist, d. Petre Missir, cată să iee apărarea calomniatorului Poppescu—și, ce e drept, reușește să-l înfunde mai mult.*

Un redactor al **Epocei** *a căutat să vorbească, în chestie cu d. Poppescu în persoană, dar nereușind a vorbit firește, „cu un amic al procurorului general“.*

Amicul a declarat, că d. Poppescu n'a insultat Curtea de Iași, ci pe avocații cari, prin apărarea lor, au reușit să convingă pe magistrații din Iași, cari au judecat rău.

Este adevărat, adăogă amicul că, procurorul general a cerut Curții să respingă recursul ca să dea o lecție și să se vadă că nu ajunge **să ai bani,** ca să crezi ca poți face ori ce în această țară.

Vrea să zică: Curte de Iași, care primise apelurile d-lui Prilogeanu, fiul și tatăl, și al lui Fischer, dă tuse dovadă, după concepția procurorului general, că, **dacă ai bani,** poți face ori ce în această țară.

Și că înalta Curte a înțeles perfect insulta procurorului general, este, că, la auzirea celor de mai sus, a suspendat ședința, care n'a mai fost reluată.

Mulțumiri cordiale d-lui amic al procurorului general pentru lămuririle ce le-a dat Epocei.

❑ *Aflăm că s'a controlat vrîsta candidoților la Senat ai opoziției.*

Inștiințăm pe alegători, că senatul a stabilit precedentul cu ocazia validărei d lor Magheru și Trifonescu, că pentru a fi ales la Senat nu se cere de cît să ai vrîsta de 39 ani înainte de ziua convocărei colegiului electoral respectiv.

❑ *S'a spus că d. C. Manciu, administratorul plășei Stavnic, ar fi demisionat din acest post.*

Știrea nu era exactă. D. Manciu n'a demisionat, de și d. prefect i-a cerut demisia de cîte-va ori.

❑ *Un tînăr, venit din Rusia, și stabilit în Iași, trecea aci de om foarte bogat și grație aceste legende reușì să facă datorii mari.*

Tînărul, împreună cu m ma sa, văzîndu-se urmăriți de creditori, au plecat din Iași—nu se știe încotro.

❑ *Parchetul va fi sezizat de falșificarea unui testament, falșificare care a fost operată în chiar pretoriul tribunalului.*

Falșul constă în prefacerea unei cifre de 1000 lei în 60.000 lei.

Amănunte în numărul viitor.

❑ *La Iași sunt doui perceptori ai statului, d-nii Ioan Bădăreu și N. Maxim. In sarcina lor nu s'a găsit nici un fapt compromițător, căci ambii au condus cu multă pricepere și grijă gestiunile lor.*

Cu to te acestea, fiind că cel dintăi este rudă cu d. Al. A. Badareu și celălalt cu d. Gh. Săndulescu, s'a improvizat cîte o anchetă contra lor, pe urma cărora ambii au fost puși în d sponibilitate.

Se zice că pentru aceste 2 locuri sunt desemnați d-nii I. Andoniu și transfugul maior Patraș.

❑ La examenul pentru definitivat au fost chemați următorii învățători din județul Iași:

D-nii Lambrino (Șipote), V. Galeriu (Steclăria), Eliza Vasiliu (Chișcăreni), V. Mardare (Probota), D. Sachelarie (Țuțora), C. Obreja (Iacobeni), Elena Nestor (Galata), Magdelena Petrescu (Prisacani), Paraschiva Teodorescu (Potângeni), D. Bejenariu (Hermeziu) Gh. Ulman (Gropnița), Maria Breviman (Hlincea), Augustin Grigoriu (Uricani), Ioan Popescu (Păușești), Ecaterina Munteanu (Hoisești) C. Dimitriu (Brăești), Gh. Carp (Tabăra) Octav Bart (Cirjoaia), Natalia C. Popovici (Andrieșeni) și Margareta Gavrilescu (Scobinți).

❑ La producția elevelor și elevilor conservatorului, care va avea loc Luni, pentru sărbătorirea zilei de 24 Ianuarie, se vor executa diferite bucăți și se vor recita versuri.

Producția se va termina cu „Poetul Romantic“, comedie într'un act de M. Milo. Piesa va fi jucată de elevii: D. Manoliu, M. Duca, C. Dimitriu și eleva Valentina Penel.

❑ D. Candid Golăescu, care fusese mutat administrator de plasă la Cristești, jud. Botoșani, a fost din nou mutat, la plasa Bucecea, județul Botoșani.

❑ D. M. Voinescu, căpitan în rezervă, a fost numit polițai clasa a 2 a al orașului Vaslui.

❑ Rezultatul examenului de magistrați stagiari, se va da în ziua de 30 Ianuarie.

❑ D. Ioan Vasiliu, bacalaureat, a fost numit în funcțiunea de agent de constatare cl. 3-a în locul d-lui Știubeiu, numit controlor.

❑ Elevii liceului național vor serba ziua de Luni aniversarea Unirei Principatelor, printr'un festival, care va avea loc la orele 8 jum. seara.

Corul liceului, condus de elevul V. Vasiliu din cl VIII r., va executa; Frați romîni, Cucule cu pană sură, știi mîndro cînd ne iubim, Mai hai murgule, după aceia elevul Balanțof din cl. VII-a va ține o cuvîntare ocazională, Vor urma: Luceafărul, de S. Prasin doină, solo de voce, de Mezzetti, acompaniat la piano de Ad. Sussman, elevul A. Cerchez va recita Cuza-Vodă de Alexandri; E. Köhler, valse espagnole, executat din mandolină de N. Orășanu, acomp. de piano de A. Sussman; Ștefănescu: mîndro de la munte, voce de A. Dabija cl. V m acomp. de elevul Gheorghiade cl. V; Vulovici: Chemarea recitată de V. Vasiliu cl. VIII-a; Schubert: Ave Maria, executată din violoncel de B. Chefneux; Coșbuc: Rugăciunea din urmă, recitată de N. Manoliu cl. V, Demetrescu: Auzi valea, solo de voce, acomp. la piano de A. Sussman; Wist: Arii naționale, executate din vioară de B. Vițianu cl. III; o nuvelă orginală citată de N. Scriban; Weber Spado, cor bărbătesc, sub conducerea d-lui Scorpan.

D-nii profesori, elevii și familiile lor sunt invitați a lua parte.

❑ Luni dimineață la orele 10 și jumatate, se va oficia la Mitropolie, cu ocazia aniversărei Unirei Principatelor.

Va oficia I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

❑ Contingentele 1907, 1908, și 1909 vor fi concentrate pentru 20 de zile, în Aprilie, pentru exerciții.

❑ E vorba ca să se introducă o modificare în ce privește portul preoților, studenților în teologie și seminariștilor din cursul superior.

Va fi un port distinctiv pentru preoții care ocupă diferite demnități. Seminariștii de asemeni vor avea un port deosebit.

O comisiune a consistoriului superior bisericesc, studiază chestia.

❑ **Școlare.** — D-na Suzana Miclescu, profesoară la școala secondară de fete din Iași, a fost detașată la școala profesională de fete No 1 și 3 din București, în locul d-nei Isabela Sadoveanu, care a fost detașată la școala secondară de fete gr. II internat, din Bueurești.

— Cursurile școalelor vor fi suspendate Luni, cu ocazia serbărei aniversărei unirei principatelor.

— Invățătorul N. Popovici a fost permutat de la Valea Seacă (Suceava) la Buhociu (Roman); d-ra Elena Dăscălescu, a fost mutată de la Cristești la Corni (Botoșani); normalistul St. Tuchilă a fost numit învățător cu titlul provizor, la școala din Scînteia-Rediu.

— Ministerul instrucțiunii a hotărît ca lucrarea pictorului Grigorescu, editată de casa școalelor, să fie dată cu prețul de 90 lei exemplarul, tuturor membrilor titulari din corpul didactic, care o vor cere ministerului.

— Invățătorul C. Popovici, de la Molnița județul Dorohoi se consideră demisionat pe ziua de 1 Ianuarie, de oare ce nu s'a prezentat la post.

— D. V. Pennescu, învățător la Drăgușeni a fost mutat la școala din Lespezi, în locul vacant.

❑ Curtea de Apel s. I a achitat ieri pe d. Vrabie, practicant la judecătoria rurală, pe care tribunalul, în lipsă, îl condamnase la 6 luni închisoare.

❑ Postul he inspector financiar cl. III, care fusese promis d-lui Petrescu, adminstrator financiar la Iași, a fost dat d-lui Culcer.

❑ **Universitare.** — D. Vasile Iamandy va începe examenele la 1 Februarie și va examina în patru serii și anume: 1 Februarie ora 8 jum.—11 dimineața pe Ionescu Eugen, C. Eftimie, V. Alexandrescu, M. Borcea, I. Rabinovici, N. Andrievici, N. Cepescu St, Diamant Carol, Constantinescu I. D., Cuzin A.

— La 2 Februarie pe studenții Ioan Dima, Al. Gheorghiu, Pahomie Gheorghiu, N. N. Georgescu, D. Gall, Lionel Hinna, Al. Honcu, Ifrim N. C., Iacob G., și Leon Sc. D.

— La 3 Februarie: Leon N. G., Matei I., Mardare Emil, Manisali I., Negoescu N., Oslobanu N., Papadat Aur., Perișoreanu N., Popescu M. C., Popescu D. Ialomițeanu.

— La Februarie: Paul Popovici, Ioan Setlacec, State G. N. Resmeriță V., Rotenberg B., Tomescu Tiberiu, Tanasachy Eust., Vasiliu Gh., Venier Ernest și Defleury Teodor.

— D. profesor Albert Popovici Tașcă, va ține astăzi la orele 4 jum.—5 jum. cursul de „Istoria doctrinelor“.

— Mercuri 26 Ianuarie, d. M. Berceanu își va continua cursurile, pe care le suspendase din cauză de boală.

— Luni 24 Ianuarie, la orele 10 dim. vor trece examene de dreptul civil la d. M. B. Cantacuzino, studenții Andoniu Ioan, Carpus Spiru, I. Axenti, Grigoriu C. A., Eduard Gusti, Victor Ianculescu, Gh. Ionescu, S Magder, sub locot. Gh. Popovici, A. Cuzin, G. Iacob, și V. Rezmeriță.

❑ Direcția generală a poștelor, telegrafelor și telefoanelor a dat o circulară, prin care stabilește că aparatele ce compun posturile telefonice ale abonaților din rețelele urbane sunt proprietatea direcției generale a telegrafelor, poștelor și telefoanelor; d-nii abonați sunt răspunzători față de direcția generală a poștelor, pentru acele aparate.

❑ **D. Căpitan Benedict Răureanu comandantul companiei de jandarmi rurali din județul Gorj, a fost transferat în aceiași calitate la compania din județul Roman, în locul d-lui locotenent I. Ștefănescu, care trece în armata activă, la corpul său de origină.**

❑ Au fost numiți: d. T. Pogor, șeful serviciului administrativ și d. C. Buznea, revizor al bunurilor — la epitropia sf. Spiridon din Iași.

❑ In sala Circului Sidoli, cinematograful Pathé Frères arată astă seară Simbătă 22 Ianuarie un program complect nou, alcătuit din cele mai frumoase piese teatrale, cele mai alese comedii și cele mai interesante scene de călătorie:

Iată cîteva din sujetele cari compun noul program: Osînditul, mare roman contimporan însuflețit, la a cărui interpretare dau concurs cei mai distinși artiști pariziani.—Zilras, gimnastici aeriani, interesante scene de „variété“.—O sobă bine curățită, comedie.—Inecat într'o ladă comedie. — O interesantă desfășurare e apoi: „Copila și păpușa“ duioase reminiscențe din timpul inundaților Parisului.—Tampila vrea să devie cavaler, scenetă comică executată de actori italiani.—In partea sa geografică, cinematograful ne reprezintă Tribul Baris, negrii baștinași ai Egipetului de Nord.—O mare vînătoare de foce lîngă insula Ferve (posesiune daneză).—Noul program se încheie cu frumoasa comedie: Eroarea unui polițist, jucată de artiști humoriști pariziani.

Mîne Duminică matineu la 3 ore ziua și mîne Duminică seara, reprezentație obișnuită.

❑ Sămbătă seara, 29 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare și frumoasă *Serată Dansantă*, organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silințele care își dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat până în prezent.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

Telegrame

❑ ***De oare-ce și astă-zi firul special telefonic Iași—București, s'a deranjat n'am putut vorbi cu corespondentul nostru din Capitală.***

Noul protocol la curtea sîrbească

Belgrad.—Ziarul „Pravoda“ publică textul noului statut al Curții, care va intra în vigoare după ce Skupcina va fi luat cunoștința de dînsul. Statutul confirmă noua succesiune la tron schimbată în urma abdicării principelui George și pune pe membrii casei regale sub puterea disciplinară a regelui, stipulînd diferitele pedepse pentru principi, între care cea mai mică e dojeana, iar cea mai severă e escluderea din familia regală.

Ciuma la Karbin

Karbin.—Alaltăeri au căzut bolnavi de ciumă 23 persoane, dintre care și 2 europeni. Aceștia au murit eri. Medicul Myhel, 4 funcționari sanitari și un soldat, au căzut de asemenea bolnavi.

Din Camera austriacă

Buda-Pesta.— Comisiunea pentru armată a delegațiunii austriace, a început discuțiunea budgetului armatei. Toți oratorii au accentuat asupra trebuinței de a se întări marina și armata, însă au cerut ca guvernul să ție seamă de capacitatea financiară a populațiunii. Delegatul socialist Ellenbogen, declară că „Dreadnonghtele“ sunt o boală la modă. Socialiștii văd într'un acord ce s'ar putea obține cu Italia privitor la restrîngerea armamentelor marinei, o bună garanție de pace de cît construcțiunea de noui vase.

Groaznic uragan

Baium.—Un uragan însoțit de o mare furtună a pricinuit mari stricăciuni; un mare număr de mici vapoare au fost puse pe uscat de uragan. Linia telegrafică indo-europeană a fost stricată în mai multe locuri.

Incidentul unor marinari

Zara, 21 Ianuarie.—In noaptea anului nou a sosit aci un vapor italian, „Sempre Avanti“ după o călătorie îndelungată. Marinarii s'au dus imediat la primul local de petrecere din port. Un număr de croați s'a luat însă la ceartă cu marinarii, și fără multă vorbă au aruncat pe unii din aceștia în mare, așa că numai prin minune ei au putut scăpa.

Eri afacerea aceasta a venit înaintea judecății. Au fost achitați cinci inși, unul a fost condamnat la cinci zile închisoare, unul la șapte zile, și alții trei la două luni de zile închisoare.

TONNY WEINSTEIN
JACOB WURMBRAND
LOGODIȚI
Iași *Pașcani*
In locul ori-cărei alte înștiințări

MAGAZINUL de MOBILE
HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38
CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI
cu prețurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes
GALERII
pentru Perdele de bronz groase în loc de 35 lei numai 8 lei fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete
tot ce este mai nou, frumos și eftin.
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
din cele mai renumite Fabrici din străinatate

Caut băeți creștini
pentru a'i învăța profesiunea de Broderie mecanică, cu condițiuni convenabile; precum și *fete cari știu* croitoria.
BURGER
str. Strîmbă 4

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
Nas, Gît și Urechi
Ord. 9—10 a. m. și 3—6 p. m.
67, Str. Golia 67.
(casele Camerei de comerț)

De vînzare
MOȘIA PETREȘTI din județul Iași pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.
A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iași.

Vasile Butman
AVOCAT
Birou de Notariat
Str. Ștefan cel Mare No. 47

TEATRUL REGAL
(FOST PASTIA)
Sîmbătă 29 Ianuarie 1911
va avea loc o frumoasă
SERATA DANSANTA
organizată de
Soc. UNIREA a lucrătorilor-tipografi
Multe și variate surprize se pregătesc publicului vizitator

FURNISORUL CURȚII REGALE
„LIPS“
— CAȘE DE BANI IN OȚEL —
Fabricațiune holandeză, garantată contra focului, spargerei și căderei
DEPOSIT:
—5 STRADA SMÎRDAN, 5 —
CASA ȚĂRANU
(Vis-à-vis de Palatul Camerei de Comerț)
Reprezentant General:
CAROL HAIMOVICI, Bucureș
Marca Fabricei
— TELEFON 25 | 71 —

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA“, înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

After-Shave Balsam

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul şi Direcţiunea
BUCUREŞTI Şos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Pentru informaţiuni a se adresa D-nului
NAIMANN M. ŞPEIER
— BUCUREŞTI —

Reprezentat general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

piane şi Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

---

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rumoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcîndu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei IXa

s'au pus în vânzare

Tragerea la

1 şi 3 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografiia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1215—Mercuri 26 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN IAȘI

CANDIDAȚII OPOZIȚIEI

Colegiul I CAMERĂ — Mercuri 16 Februarie

At. At. Gheorghiu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Const. Crupenschi, mare proprietar, fost prefect; *național-lib.*
Dr. Leon Sculy, mare proprietar, prof. universitar; *conservator-democrat.*
N. Cananău, proprietar, fost prefect și deputat; *conservator-democrat*

Colegiul II CAMERĂ — Vineri 18 Februarie

G. Săndulescu, avocat, fost prefect; *național-liberal.*
G. G. Mîrzescu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Dr. M. Manicatide, profesor universitar; *național-liberal.*
A. A. Bădăreu, avocat, fost ministru; *conservator-democrat.*
G. D. Șerban, președintele Camerei de Comerț și meserii, fost deputat; *conservator-democrat.*
Lascar Antoniu, avocat, fost deputat; *conservator-democrat.*

Colegiul III CAMERĂ — Duminică 20 Februarie

C. Stere, profesor universitar, fost deputat.

Colegiul I SENAT — Marți 22 Februarie

C. B. Pennescu, avocat, fost primar și deputat: *național. liberal.*
Gh. Lascar, profesor, fost primar și senator; *conservator-democrat.*

Colegiul II SENAT — Joi 24 Februarie

Const. Climescu, fost profesor universitar și vice-președinte al Senatului; *național-liberal.*
Ion Botez, profesor, fost deputat; *național-liberal.*
Dim. Alexandrescu, profesor universitar, fost senator; *conservator-democrat.*

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Guvernul și Cîrciumarii

Pentru a obține voturile cîrciumarilor agenții guvernului le promit desființarea legei monopolului.

Simple promisiuni electorale, pe cari nici un cîrciumar nu trebue să le ia în serios.

In primul rînd, pentru că vin din partea unor oameni plătiți pentru aceasta și al căror cuvînt e lipsit de ori ce răspundere.

In al doilea rînd pentru că un asemenea angajament și singurul de care ar fi legat guvernul nu se vede trecut în manifestul său electoral.

Si în sfirșit în al treilea rînd pentru că d. Carp este cel mai înverșunat adversar al cîrciumarilor și susținătorul unei legi a monopolului și mai drastică de cît cea făcută de liberali.

Primul motiv, n'are nevoe de nici o argumentare.

Dacă cîrciumarii nu pot pune astăzi preț pe cuvintele interesate ale politicianilor guvernamentali, cari le cer voturile, cu atît mai mult nu pot pune preț pe vorbele agenților acestor politiciani.

Ei sunt: sau nenorociți slujbași pe cari politicianii guvernamentali îi utilizează într'un chip atît de umilitor în schimbul menținerilor în funcțiuni, sau sărmani postulanți, cari au nevoe de o ast-fel de propagandă pentru a căpăta dreptul la o bucățică de pîine.

In ce privește al doilea motiv, dacă guvernul avea cea mai mică intenție să desființeze sau cel puțin să modifice legea monopolului o spunea aceasta, prin apelul său către țară.

Acest apel, cuprinde toate angajamentele pe cari d. Carp, împreună cu colegii săi din minister și le iau pentru realizarea unei opere de guvern, de cel puțin doi ani, dar pe care cu siguranță nu va avea parte să o îndeplinească.

Și tocmai de aceea, fiind-că guvernul promite atîtea lucruri de nerealisat ca: proteguirea meseriașilor, eftenirea traiului, reducerea fonciarului la țărani, etc. etc. putea să promită și desființarea sau cel puțin modificarea legei cîrciumilor.

Dar d. Carp vrea să fie consequent macar în această chestie cu părerile sale din opoziție.

Și pentru aceasta avem dovadă propriile sale declarațiuni.

Cînd d. Costinescu a adus în 908 înaintea camerei proectul său asupra monopolului cărciumilor, șeful actual al guvernului conservator nu găsea cuvinte cum să-l aprobe; ba încă îl considera nu în deajunn de drastic pentru scopul ce-l urmărea: desființarea alcoolismului.

Iată textul ce spunea d. Petre Carp acum doi ani, cu ocazia discuției acestei legi:

„Nu discut proectul cu toate că are multe defecte. Il aprob în principiu.Ași fi putut să tac și tăcerea mea s'ar fi luat drept aprobare Dacă o coaliție de cîrciumari ar putea să răstoarne pe d. Ministru de Finanțe, îi previn pe cîrciumari de acum că voiu fi și mai sever față de ei".

Mai tîrziu cînd primele efecte ale legei au adus o simțitoare scădere a consumațiunii vinurilor, producînd ast-fel reale neajunsuri viticulturei noastre și cînd d. Costinescu a temperat unele din dispozițiunile legei printr'un proect modificator, d. Carp s'a ridicat cu cea mai mare indignare în potriva concesiunilor făcute podgorenilor de către ministrul de finanțe liberal și iată în ce termeni a protestat la Cameră:

„Studiind causele cari au determinat revoltele agrare — zice d. Carp — m'am convins că printre cele mai principale este flagelul alcoolismului. „Mi-am zis atunci: Alcoolismul trebue combătut, și nu poate fi decît prin:

1) Reducerea numărului cîrciumarilor
2) Mortalitatea debitanților și al
3) Pedepsirea beților.

„Ori, constat că la prima dificultate de care se isbește guvernul liberal — reducerea cîrciumarilor — vine asta-si să stabilească distincțiuni între cîrciumarii de alcool și cîrciumarii de vin".

„Această reformă este ea necesară?"

„Chiar dacă este utilă unei părți din populațiune — viticultorii — gîndesc că conveniți cu mine că atunci cînd interesele individuale vin în conflict cu interesele generale și superioare ale populațiunei, interesele individuale trebuesc lăsate pe al doilea plan.

Cînd veniți să plîngeți de la această tribună, soarta proprietarilor de vin, eu vă cer să nu reclamați mărirea numărului cîrciumilor.

„Altfel va fi stabilit că ați cedat unor meschine interese electorale".

In modul acesta se exprimă d. Carp cu privire la legea cîrciumilor și declarațiile sale din Parlamentul liberal rămîn ca cea mai puternică desmințire față de afirmările interesate ale politiei anilor guvernamentali, care solicită voturile cîrciumarilor în numele unui guvern care are pentru ei cele mai dușmănoase păreri.

De aceea socotim că nu se va găsi nici un cîrciumar care să-și plece urechea la curentele înșelătoare ale agenților electorali, aflați în serviciul guvernului și nu vor acorda nici cea mai mică încredere partizanilor politici ai d-lui Carp.

Cărciumarii n'au de așteptat nimic bun de la acest guvern și este în interesul lor să lupte alături cu ceilalți cetățeni pentru înfrîngerea tututor candidaților guvernamentali în aceste alegeri, înfrîngere care va aduce răsturnarea guvernului și încredințarea puterei unui guvern condus de d. Take Ionescu și care între alte angajamente luate în opoziție își va îndeplini și pe acela al desființărei legei monopolului cărciumelor.

Vespasian I. Pella

Sfîrșitul Takismului la Iași

Iată numele și profesiunile notabilităților politice, „cari au părăsit" gruparea takistă și au revenit la sentimente nobile:

1). Ianculescu Vasile, fost copist la Curtea de Apel, actualminte om de eră nouă, trecut în statele podarilor sub pseudonimul „un intelectual necăjit";

2) Ciureanu, fost învățător sătesc, monoclist, actualminte om de reparație socială, trecut la cimitirul Sf. Vasile;

3) Hociungescu, președintele clubului anti-alcoolic, om de reflecție națională, trecut în statele podarilor sub pseudonimul „un Kantist".

4) Băncescu, fost om sănătos, actualminte bolnav în spital.

Cuartetul acesta, trecut la junimiști, a pus capăt takismului la Iași.

Remonta junimistă

— Guvernul, prin zapcii săi, cumpără oameni pentru refacerea junimizmului. —

Comisii militaro-veterinare pleacă regulat în Rusia și în Ungaria, pentru cumpărături de remontă și de cai de reproducție.

Guvernul acium, prin zapcii săi cumpără oameni pentru complectarea și refacerea junimizmului. Se oferă prețuri mari pe asemenea oameni, se cumpără, cu ochii deschiși, marfă cît mai proastă — și cu glodul scurs de la takiști se reface partidul boerilor, partidul cinstei.

Fonduri sunt. Cînd nu mai dau foștii vechili ai boerilor, cînd nu mai dau, din averea lor dotală, nevestele bogate — se deschid credite imorale, cu decret regal — și cu banii acăstia, cu slujbe, cu permise de gheșefturi și cu tolerări de abuzuri — se cumpără oameni, se desface takismul.

In toiul apusului de soare, care împrejmue viața pămîntească și viața politică a d-lui Carp, bătrînul și cinstitul cerșetor politic a fost bvit de o tentație; de tentația de a guverna.

Și fiind-că nu poate să guveneze, d. Carp s'a hotărît să guverneze cu sila, să facă tot ce nu este permis, tot ce stă în contrazicere cu felul său de a fi.

Ura sa contra mulțimei, contra partidului politic numeros, a degenerat, la bătrînețe, într'un fel de dragoste sălbatecă pentru mulțime; d. Carp s'a făcut negustitor de bărbai, d. Carp voia să-și cumpere partizani dacă ei nu vin la el pe calea bună.

Ura d-lui Carp contra oamenilor l'a adus să nu-i cunoască. Și astă-zi cînd vrea să facă cunoștința lor, și să-i cumpere — cumpără tot ce este mai prost, fiind-că ce ie mai prost i se pare lui mai bun.

Că M. S. Regele își dă Augusta iscălitură pentru a procura d-lui Carp, mijloace materiale spre a cumpăra remontă politică, faptul a surprinde, dar este cinstit într'un punct

Este cinstit în punctul, că M. S. Regele care a dăruit puterea d-lui Carp, se crede dator, să-i dăruiască și partid, fiind-că s'au trecut vremurile hazlii ale lui Bobeica — vremurile cînd acesta reușea să deè banc, fără parale și d. Carp să guverneze fără partid.

Că d. Carp, cu parale cu tot, cumpără iepe reformate, în loc să cumpere armasari pentru reproducția junimismului — asta îl privește, precum îl privește iarăș, că din bătrînul cinstit ce era, a ajuns la partea opusă a cinstei, să facă comerț cu prostituate politice.

Cu comerțul acesta d. Carp și ai săi, socotesc să pună sfîrșit takismului.

Cu creditul regal, publicat în Monitorul oficial, *deschis pentru continuarea comerțului cu carne vie, junimiștii au dovedit că sunt la sfîrșitul unei încercări amorale, necinstite, nefericită.*

La fel ie și junimismul: a rare ori apus de soare a fost mai întinat, mai scîrbos ca al lor.

Inmormîntarea unui sistem

Alegerile generale din acest an vor avea mai multe urmări:

Să însănătoșeze direcțiunea politică a partidului conservator, dînd deplin cîștig de cauză majorității partidului, care a urmat pe d. Take Ionescu.

Să scoată din circulație pe d. P. P. Carp, care de 20 de ani de zile a fost cuiul lui Pepelea în partidul conservator;

Să înmormînteze definitiv sistemul, a cărui expresie de data asta a fost că Măria Sa să-și ia indicațiunile în schimbarea de regim în afară de manifestările electorale ale țării și colegiilor electorale.

Cum însă asemenea bunuri nu se pot căpăta de cît prin lupte, guvernul d-lui Carp, care își dă samă că joacă o carte foarte periculoasă s'a pus luntre și punte să asaneze țara; nu însă în modul teoretic cum a declarat cu atîta emfază la Teatrul liric, ci așa cum se practică acum.

A întins puntea de aur și de argint la toți transfugii, crezînd că cu dezertorii politici și cu epurii de 2 hotară să facă falanga de rezistență. Pot cuceri voturi cu aceasta, nu-și pot apropia însă suflete. Transfugii duc în partidul advers interesul, care e o măsură momentană în mișcarea politică, mai puțin durabilă ca ura, ca vrăjmășia, ca rancupa, ca simpatia. Interesul transfugului îl arată că are numai burtă și iată l pe d. Carp satisfăcînd și scoborînd politica la lupta de stomah.

A pus la îndămîna țării punga statului, ale cărei baere le-a intins foarte tare. Ultimul credit de 270000 lei e cea mai eloquentă dovadă că dacă tot acest fond s'ar pune să cumpere voturi la col. I cîte 500 lei votul, iată că am avea peste o mie de voturi cumpărate și s'ar asigura o majoritate precară.

Dar cea mai desgustătoare armă de luptă e presiunea administrativă, siluirea conștiinței, amenințarea că va escorta cu jandarmi, teroarea ce s'a dezlănțuit asupra țărei, cum e cazul la Botoșani, cum va fi pretutideni, unde guvernul se va simți că e slab.

Din toate aceste mijloace reiese un fapt că d. Carp s'a uitat pe sine; și dacă în opoziție amenința coroana, că va da drumul nebunilor, mi se pare că acum fiind la guvern a dat drumul nebunilor să sperie țara.

Dar țara a început a prinde ceva minte. Țara aceasta nu are numai stomah, ca prin stomah să fie diriguită, țara aceasta nu e numai fricoasă și indolentă, ca să nu i se găsească leac de frică. Cel mai mare leac contra fricei administrative e secretul votului și în dosul acestui secret se sparg toate ingerințele, toate presiunile celor de la putere.

Țara voește să se guverneze ea prin ea și prin cei ce-i crede dînsa că merită; și alegerile generale din acest an vor dovedi că încă e atît bun simț rămas în sufletul Romînului pentru a nu se vinde nici a se înjosi.

Iar guvernul să strîngă șuruburile cît mai tare, să violenteze conștiința țării cît mai mult, să siluiască voințele cît mai teribil, pentru că la asemenea ingerințe se va ști răspunde cu o prăbușirea generală a întregului sistem politic, ce ne guvernează astăzi.

Gh. Ghibănescu.

Femeia viitorului

In orașul nostru s'a petrecut un eveniment de oarecare importanță socială. După un număr de ani de inactivitate „Liga femeilor" a reînviat.

Organizația aceasta, creiată acum aproape două decenii, reluată acum pe baze noue, — putînd să se folosească de bogata experiență a organizațiilor similare din alte țări, e chemată, poate, să îndeplinească un rol important, o misiune vrednică de luat în seamă. De aceia se cuvine să urmărim activitatea ei și să așteptăm cu încredere opera ei, realizată prin o muncă îndelungată și stăruitoare pe tărîmul cultural în primul rînd.

*

Fără îndoială. Atari organizațiuni întîmpină mai curînd neîncredere, scepticism și ironie. Ele aparțin elementelor de vis și fantezie, din care se alcătuește icoana unei viitoare lumi, — a unei lumi ideale.

Cu toate aceste pînă la înfăptuirea acelei îndepărtate forme noue a societății care presupune o deplină egalitate a sexelor, vedem, sub înrîurirea luptelor femeniste, realizîndu-se, treptat treptat, fenomene de emancipare socială compatibile cu forma de astă zi a societății și posibile fără vr'o adîncă transformare a ei.

Care va fi însă idealul emancipării femenine? Care e imaginea propriu zisă a femeei viitorului? In această privință iată un pasagiu din studiul lui August Bebel asupra „Femeei":

„Femeia viitoare se va bucura de neatîrnarea complectă atît din punctul de vedere social, cît și din cel economic; ea nu va fi supusă nici macar unei umbre de stăpînire sau de exploatare; ea va fi așezată față de bărbat pe acelaș picior de absolută egalitate și libertate.

Educația ei va fi aceiaș ca și a bărbatului afară de cazuri în care deosebirea sexelor va cere neapărat o excepție la această regulă și o metodă particulară de desvoltare; ea va putea în niște condiții de traiu adevărat conform naturei, să-și dezvolte toate formele și aptitudinele sale fizice și morale; ea va fi liberă de a'și alege terenul care va plăcea mai mult dorințelor, înclinațiilor și dispozițiile sale. Așezată în aceiași condiție ca și bărbatul, ea va fi tot atît de activă ca și dînsul.

Ceva mai mult, întrebuințată mai întîi ca muncitoare la vre o muncă practică, ea va da mai apoi îngrijirile sale pentru educația și instrucția tineretului o a treia parte a zilei va fi întrebuințată pentru a exercita o artă, o știință oare care pentru a împlini în sfîrșit, într'o ultimă perioadă a zilei, vre-o funcție administrativă, ea va căuta plăcere și distracție cu semenele sau cu semenii săi, după cum îi va conveni și după împrejurări.

Se va bucura, întocmai ca și bărbatul, de o complectă libertate în alegerea dragostei. Va aspira la căsătorie, va cerceta și va conchide unirea ei fără a lua în seamă alt-ceva de cît înclinarea sa. Această unire va fi ca în timpurile primitive, un contract privat fără intervenirea nici unui funcționar, dar se va deosebi de aceia de atunci, întru aceia că femeea nu va cădea în urma unui tîrg sau a unui dar, în mîinele unui om căruia îi va fi roabă și care o va puteea respinge după pofta lui.

Ființa omenească va trrebui să fie în stare de a supune celui mai puternic dintre instinctele sale, tot așa de liber ca la toate celelalte aplicări naturale. „Satisfacerea instinctului sexual e lucru tot atît de personal ori cărui individ ca și aceia a ori-cărui alt instinct pe care i l-a dat". Nimeni nu va avea de dat socoteală asupra acestui punct și nic un străin nu se va amesteca aci. Inteligența, educația, neatîrnarea vor face alegerea mai ușoară și o vor îndrepta.

Dacă e vre-o incompatibilitate, dacă cei doui soți sunt dezamăgiți, dacă'și devin antipatici unul altuia, morala va porunci de a deznoda o situație devenită tot atît de potrivnică naturei cît și moravurilor".

*

Dar „Liga" *noastră*, suntem siguri, are un program mult mai modest, mult mai puțin revoluționar de cît pe care-l indică Bebel în rîndurile de mai sus.

A.

GLASUL DOCUMENTELOR

D. P. P. CARP ŞI CHESTIA EVREIASCA

ERI: adversar iredutibil al antisemiţilor
ASTAZI: cartelat pe sub mînă cu D-nii Iorga şi Cuza

Condiţiunile în cari se dă lupta electorală la Iaşi esă din cadrul obişnuit al unor întămplări de asemenea natură—cel puţin în ce'l priveşte pe d. P. P. Carp.

Este destul să relevăm faptul, că d. Cuza speră că, în viitorul parlament, îl va convinge pe d. Carp că acesta s'a înşelat în chipul său de a vedea în chestia evreiască; şi iarăşi ests destul să spunem—fapt necontestat de nimenea—că propaganda candidaţilor la colegiul al II-lea, în frunte cu G. A. Şnapanul — vorba d-lui Stroja –şi în coadă cu romînii neaoşi ca Sutzo şi Leatris, se face pe baza celui mai dezmăţat şi feroce antisemitism, pentru ca lumea să priceapă că ceva neobişnuit se petrece.

Şi, într'adevăr, condiţiunile în care d. Carp este nevoit să şi facă un parlament, modul cum trebue să treacă peste anume chestii de principii, răstoarnă credinţa generală în privinţa intransigenţei şefului de astăzi al guvernului.

Intămplarea de astă-zi dovedeşte, că intransigenţa în principii a d-lui Carp, a fost o reputaţie uzurpată, că tot ce se credea despre întregimea acestui om nu era de cît o legendă.

Şi nu fără măhnire luăm condeiul în mînă pentru a sublinia cu documente acest fapt.

Intr'o ţară ca a noastră, unde atît de rare sunt caracterele, a veni şi a spune că şi un Petre Carp a făcut şi el transacţie cu conştiinţa sa, că în locul omul de principii el nu apare de cît ca un politician oportunist oare-care, nu înseamnă lucru tocmai mic!

Spirit public are dreptate de a privi uimit şi a se întreba dacă amoralitatea desăvîrşită n'a pus stăpînire definitivă pe această ţară!

*

Obişnuit cu răsfoirea colecţiilor şi documentelor din viaţa noastră publică, mi-a fost uşor să urmăresc firul continuu al celor ce a susţinut pînă astă-zi d. Carp, în chestia evreiască.

Era d-sa sau nu îndreptăţit în privinţa celor ce susţinea odinioară? Ne ferim de a ne spune cuvîntul.

Credinţa noastră în această chestie este bine determinată. Noi credem, că nu se poate concepe o altă politică de cît o politică naţională. In vremurile aceste de exacerbaţiune a sentimentului naţional la toate popoarele, Romînia ar constitui o curiozitate etnică, dacă s'ar lăsa condusă de himerele unui idealism înşelător şi al unui cosmopolitism dăunător.

O politică naţională—da, dar o politică naţională sănătoasă, avînd ca program bine definit rădicarea elementului etnic, punerea lui în situaţie de a înfrunta ori-ce concurenţă.

Am detestat, însă, şi detestăm procedeul naţionalismului barbar, semănător de ură între locuitorii acestei ţări.

Am detestat, mai cu seamă, forma brutală, barbară, huliganică, cu care au procedat propagatorii acestui ultim sistem de politică naţionalistă.

In limita acestei credinţi nu avem a ne ocupa de părerile şi soluţiile d-lui Carp. Ceea ce vroim să subliniăm, este că omul care, în şedinţa Camerei de la 26 Aprilie 1868, cu ocazia interpelării sale privitoare la *chestiunea evreiască şi ultimile evenimente din Bacău, spunea:*

„Sunt chestiuni de principii mai presus de ori-ce chestiuni de oportunitate, de ori-ce tactică parlamentară. — Sunt chestiuni de principii, pe care omul nu le poate renega şi nu poate trece în tăcere pe lîngă dînsele, fără ca să se coboare el singur de pe treapta cea înaltă, pe care D-zeu a voit să-l rîdice.

A nu se pune în mişcare de cît pentru un ţel măreţ, dar a se lupta măreţ chiar pentru un paiu, cînd este onoarea în joc, aceasta se chiamă a fi măreţ, a zis un mare poiet".

Acelaş om, ajuns preşedinte de consiliu în anul 1910, tolerează o propagandă antisemită furibundă şi convine pentru un cartel, pe faţă sau pe sub mînă, cu naţionalişti turbulenţi de sub conducerea d-lor Iorga şi Cuza.

Prin atitudinea sa de astăzi d. Carp reneagă în mod evident principiile de odinioară şi deci nu ne rămîne de cît să i aplicăm cuvintele ce le avea în 1868 d-sa pentru acei ce ar renega principiile lor în marile probleme sociale.

*

Dar să ascultăm glasul documentelor! Ele ne vor spune, în graiul lor nepărtinitor şi fără posibilitate de a fi contestate care au fost părerile d-lui Carp despre:

1) Chestia ovreiască,
2) Ce reprezintă evreul,
3) Persecuţia evreilor,

Şi ne vor mai spune:

1) Ce a crezut d. Carp despre d. Cuza,
2) Ce a crezut d. Cuza despre d. Carp,

şi atuncea se va vedea că dacă d-nii Iorga şi Cuza au rămas aceiaşi—oameni lipsiţi de ori-ce consecvenţă şi ori-ce pudoare politică—d. Carp, după o viaţă de pretinsa sa intrasigenţă, s'a coborît de pe treapta pe care l'a rîdicat D-zeu la acea pe care stau astăzi conducătorii inconştienţi ai unei mişcări huliganice.

De mîine rîndul documentelor!

Arhivar.

OAMENI ŞI LUCRURI

In era violenţei

S'a vorbit pe larg în ziar despre maltratarea unui fost funcţionar al universităţii iaşane. Peste puţin, senatul universitar va avea să se ocupe de împrejurarea că între cei doi agresori unul—cel mai tînăr—e student al unei facultăţi, fapt pentru care victima agresiunii a sesizat autoritatea universitară.

Că s'a putut petrece un asemenea atac în incinta înaltei instituţiuni, faptul e o indicaţie—una mai mult la număr—despre o stare generală morbidă, pe care n'o lămureşte în deajuns presupunerea sau siguranţa că anumite schimbări politice, schimbări de regim, înlesnesc anumite abuzuri.

Că actul s'a petrecut în umbra discretă a unei biblioteci, alături de acele inormane de cărţi, — dovedeşte odată mai mult că nu totdeauna se poate vorbi de lumină acolo unde sunt vrafuri multe de volume şi că une ori cărţile mute sunt numai mărturia unei lipse de cultură şi de caracter, — contraste frequente într'o societate care a evoluat în mod cam pripit, cam oriental..

Nu e prea surprinzător că un tînăr vine în ajutorul părintelui său, fie şi cînd acesta din urmă săvîrşeşte un act de brutalitate ori de răzbunare.

Dar calitatea de student universitar s'ar cuveni să impună rezerve, dacă într'adevăr acea calitate ar fi să implice totdeauna o intelectualitate ceva mai cultivată şi o oare-care disciplină mentală.

Realitatea însă e cu totul alta, din nefericire. Şi dacă stăm să meditcăm puţin asupra oamenilor şi împrejurărilor lesne de observat în apropierea noastră şi cu osebită aplicare la tineritul universitar, vedem că unul şi acelaşi fir trece ca o dungă roşie, orbitor de roşie, formînd o trăsătură comună unei generaţiuni, cultivată sub anumite influenţe.

Din înălţimea unor tribune şi a unor catedre—sfinte amvonuri în temple profanate!—s'a provăduit violenţa şi iată că a fost ascultat cuvîntul, a fost înţeles şi este urmat cu sfinţenie. Povaţa îşi produce efectul; diferă numai modul cum cuvîntul se traduce în gest,—chipul cum îndemeul se resfrînge prin minţile unora şi altora,—stăpînite de o mentalitate comună,—una şi aceeaşi.

Şi tînărul care fluieră în incinta unei instituţiuni de artă în potriva tuturor cari vin să asculte; şi acel care huiduieşte oamenii politici dîndu-şi aiere că-i judecă—el!—şi-i osîndeşte; şi acel care sub cerul liber în zi de sărbătoare naţională, găseşte accente de ură sub cuvînt că poartă glasul patriotismului; şi acel care nu are scrupule cînd e chemat să lovească într'o cancelarie universitară,—toţi ca unul reprezintă aceeaşi entitate etnică înapoiată, toţi au sorbit din aceeaşi cupă otrăvită; toţi au urmat sau urmează astăzi la şcoala violenţei.

E poate,—e de sigur—o stare trecătoare în evoluţia societăţii către o formă mai serioasă şi mai sănătoasă,

Dar pînă să treacă visul urît al falsificării de cugete, e o generaţie întreagă care s'a viciat şi a pierdut vreme...

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Pour la bonne bouche.—Ar fi o nedreptate dacă n'am recunoaşte că premiera anunţată la teatrul naţional pentru Joi seara, „De ziua mamei", n'a meritat o soartă mai bună.

In genul romanului, al nuvelei, al povestirii, al cronicei, d. M Sadoveanu şi-a cîştigat o reputaţie pe deplin întemeiată, cîştigată prin muncă, talent şi fecunditate. Ca scriitor de teatru însă apare pentru întăia dată şi apare în condiţiuni cu deosebire grele.

Calitatea de director al teatrului îl dispensează de a trece prin filiera vre unei alte autorităţi literare care să i judece lucrarea. De aceea are o răspundere cu atît mai mare în faţa publicului şi în faţa criticei, indiferent dacă lucrarea e într'un singur act şi nu vre'un spectacol pretenţios care să ocupe o seară întreagă.

Iată însă că în urma cunoscutelor întîmplări cea mai frumoasă stagiune, pe care a înregistrat-o teatrul naţional în anii din urmă, se încheie în mijlocul unei apatii generale şi cu încasări fenomenal de mici. In atari condiţiuni d. Sadoveanu—s'o recunoaştem—face un adevărat... sacrificiu, aventurîndu-se cu *debutul* său de autor dramatic într'o atmosferă glacială pe care cu greu vor putea s'o risipească simpatiile personale de care se bucură scriitorul Sadoveanu. Dar cel puţin stagiunea nu se va închide fără un „cîntec al lebedei" rostit—cu siguranţă—într'o limbă armonioasă şi într'un decor graţios...

*

E vorha ca stagiunca teatrală să se închidă în primele zile ale lunei Februoarie

*

In editura „Lumen" au apărut: W. Korolenko „Două nuvele", August Bebel: Robia femeei; V. Anestin: Planeta Marte este ea locuită?

*

După închiderea stagiunii excelenţii artişti Penel şi Pella vor da un spectacol de beneficiu în sala Sidoli cu piesa „Nepoftitul" care face actualmente succesul teatrului în Capitală.

*

Joi, 27 Ianuarie, are loc procesul intentat „Faclei" de către d. Cuza. Cu această ocaziune revista bucureşteană va apărea într'un senzaţional număr festiv consacrat economistului iaşan şi... plagiatelor sale.

*

Piesa d-lui C. Rădnlescu-Motru „Păr de Lup" va apare în „Biblioteca pentru toţi" în ziua de Marţi 25 Ianuarie cînd are loc şi reprezentarea ei pe scena teatrului din Bucureşti.

*

In primăvară, se ştie, Italia îşi va celebra cinquantenarul independeaţei sale prin două expoziţiuni măreţe, la Roma şi la Turin. Cea dintăi se deschide la 27 Martie, cea de a doua la 29 Aprilie st. n. Amîndouă sunt rezultatul aceluiaş gînd, aceleiaş sforţări, aceluiaş ţel: să arăte lumei întregi ce-a făcut Italia, în cinci-zeci de ani, pentru a'şi pastra patrimoniul ei de artă şi de glorie. Roma, cu trecutul ei mare, era desemnată dinainte pentru o expoziţie de artă şi istorie, iar Turin unul din oraşele cele mai pline de viaţă, pentru o expoziţie a Italiei industriale şi comerciale.

*

STRUNA ZILEI

TERMEN NOU

Singur cu halba dinainte stau la masa mea din berărie. cu ochii holbaţi, căutînd vr'un cunoscut.

Iacint, «Evenimentul»

Stînd cu halba dinainte,
Cel puţin să inventaţi
Alte forme şi cuvinte...
Scrieţi dară: „ochi *holbaţi*..."

INFORMATII

❑ **Un Botez.**—Duminecă seara, ora 8 p. m. a. c., a avut loc, în str. Ghica Vodă No. 32, botezul copilei d lui I. I. Cupa, antreprenor şi Preşedintele Corp. Constructorilor. Naşi au fost d-nii Gh. Săndulescu, Georgel Mirzescu, Lascar Antoniu şi Alex. A. Bădăreu.

Serviciul religios a fost celebrat de S. Sa Păr. Páun, în asistenţa unui public, care trecea de două-sute persoane, compus din toate straturile sociale.

După terminarea serviciului religios, S. Sa Păr. Păun a ţinut o caldă cuvîntare, arătînd importanţa tainei botezului, zicînd că prin botez copilul trăeşte o viaţă nouă şi are pe lîngă vegherea tatălui şi a mamei aţintite asupra sa şi privirile naşului, care are ca sfîntă datorie observarea religiunei creştine în creşterea celui botezat.

Apoi toată asistenţa a trecut în salon unde s'a servit un copios banchet.

Primul tuast a fost ridicat de S. Sa Păr. Păun în sanatatea noului botezate şi a naşilor, zicînd că prin această faptă se vede devotamentul şi iubirea pe care o au d-nii naşi de clasele muncitoare a oraşului Iaşi, îndemnîndu-i că totdeauna să facă astfel de fapte, căci vor fi bine primiţi şi de D-zeu şi de oameni.

Al doilea tuast a fost ridicat de d. Alex. Badareu, care a zis beau acest pahar în sanatatea iubitului Cupa care ne-a dat prilejul să petrecem o seară atît de frumoasă şi d-lor dică mi-am pus candidatura la coleg. IIlea aceasta este pentru binele d-stră şi al acestui oraş pentru care am muncit o viţă întreagă ne mai avînd pentru mine personal de sperat nimic alt ceva.

A mai vorbit d. Săndulescu, Lascar Antoniu, Ath. Ath. Gheorghiu, Raki Vasiliu care toţi au arătat ci pînă acum şi de acum înainte au ca ţintă prosperitatea clasei muncitoare nu cu vorbe şi promisiuni ci cu fapte care se văd.

D. Căpitan Const. Paladi, a aratat cum de 50 de ani a contribut prin cît i-a stat prin putinţă la desvoiarea conştiinţei Naţionale, ca să nu se mai întîmple ca pe vremea caimacanului Voride care punea pe vărul ministru şi dacă l-a prins furînd zicea, ce pot săi fac dacă mi e văr, bine ce faceţi cînd vă veţi duce la vot ca să nu se întîmple cumva ca acum 50 de ani în urmă.

La ora 12 serbarea a luat sfîrşit despărţinudu-se fie care în linişte ducînd în acelaş timp prin familiile lor, cea mai bună impresie.

❑ **Din Hîrlău.**—Alături de teroarea, pe care carpiştii au răspîndit'o la Botoşani, aceştia au pornit o goană desperată după democraţi.

Vînătoarea au întreprins'o mai cu seamă la Hîrlău, unde se află club conservator-democrat şi unde nu sunt de cît ciţi-va carpişti recrutaţi cu ocazia schimbărei regimului.

Ameninţările, făgăduelile au ploat asupra capilor mişcării din Hîrlău, dar totul le-a fost în zădar.

Desperaţi, în cele din urmă, au încercat o ultimă lovitură. Ei au trimis următoarea telegramă unuia din capii mişcării, d. Gh. Constantinescu:

No. 167. Botoşani 3/2 ora 8·30 p. m. 911

Mîne, Sîmbătă ora 11 dimineaţa fiţi neaparat Botoşani, chestiuni extreme.

Vasile Isăcescu

D. Vasile Isăcescu, fruntaş conservator-democrat botoşenean şi preşedintele clubului din Hîrlău, n'a trimis nici o telegramă d-lui Constantinescu.

Ea a fost ticluită de carpiştii ca să'l poată decide pe acesta să vină la Botoşani, spre a încerca o ultimă lovitură. Dar planurile le-au fost dejucate, spre decepţia lor, că nu vor putea avea la banchetul organizat de prinţul Calimach în Hîrlău de cît scaune goale.

❑ Aflăm cu mare părere de rău, că d Pretorian, consilier la Inalta Curte de Casaţie, se află greu bolnav.

❑ Controlul asupra fabricărei pînei, pe la brutăriile din localitate, aproape nu se mai face.

La cei mai mulţi, pînea se fabrică, în cea mai mare neglijenţă. Ca un exemplu vom cita cazul unui biet meseriaş din strada 40 de sfinţi, care acum cîte-va zile în urmă înghiţind o bucăţică de pîine, i s'a oprit respiraţia. Chemînd medicii, aceştia cu mare greutate i-au putut veni în ajutor, constatînd un caz foarte grav: în bucăţica de pîine se afla un ac.

❑ In ultimile zile s'au constatat în oraş cîte-va cazuri noui de anghină difterică.

❑ Stareţii mînăstirelor din Eparhia Moldovei şi Sucevei vor fi convocaţi la 2 Februarie la Mitropolie.

❑ Din Tg. Frumos ni se scrie că acolo aniversarea unirei principatelor, s'a serbat eri, la biserica Cuv. Paraschiva, unde s'a oficiat un Te-Deum, la care au luat parte autorităţile.

Serviciul religios a fost oficiat de preoţii din localitate, iar răspunsurile au fost date de corul elevilor şcoalei de băeţi.

Păr. Dărăngă a ţinut apoi o cuvîntare ocazională, arătînd rolul ce l'a avut biserica cu reprezentanţii ei, în marele act naţional al Unirei.

După Te-Deum a urmat o mică recepţie în casa parochială.

❑ Invăţătorii romîni din Bucovina se vor întruni, într'un congres Duminică, la Rădăuţi, spre a discuta asupra situaţiei politice din Bucovina.

❑ Membrii societăţei medicilor şi naturaliştilor se vor întruni la 28 Ianuarie, cînd se vor face mai multe comunicări.

❑ Serviciul sanitar a intervenit din nou pe lîngă administraţia comunală, să puie în vedere direcţiei tramvaiului electric, de a face la fie care vagon cîte un geamlîc, pentru a mai adăposti pe bieţii manipulanţi, pe vremea viscolelor şi a gerurilor.

❑ D. Pop, licenţiat în teologie, a fost numit defensor eclesiatic, în locul d-lui Vîntul.

❑ Funcţionarii comerciali au ţinut Duminecă o întrunire de protestare contra nerespectării repauzului duminical şi a modificărilor ce urmează a se face.

❑ Consiliul de război al copului IV de armată se întruneşte în şedinţă cu începere de mîine.

Şedinţele vor dura 4 zile.

❑ D, Solomon Grosman din strada de Sus 35, trecînd pe strada Vovidenie a găsit într'o ladă de gunoi, un copilaş ca de o lună, de sex femenin.

Mucaţa a fost dusă la institutul Grigorian, iar poliţia caută pe mama denaturată.

❑ Trenul de Bucureşti a avut azi dimineaţă o întîrziere de 60 minute din cauza viscolului.

❑ La Teatrul Naţional, va avea loc în seara de Vineri 28 Ianuarie, un singur mare concert, dat de *Société des instruments anciens.*

Celebra „Société de concerts des instruments anciens" din Paris, ale cărei concerte sunt şi la noi atît de căutate, va da o singură şedinţă la Teatrul Naţional, Vineri 28 Ianuar 1911.

Renumitul „Quartet al violelor" va executa programe cu totul noi. De rîndul acesta pe lîngă *distinsa cîntăreaţă pariziană Marie Buisson*, va da concursul la aceste audiţiuni şi celebrul *clavecinist Lewis Richards.*

Biletele s'au pus în vînzare la agenţia teatrală „Talia" Th. P. Maximovici, unde se pot cere şi programele detailate. Se ştie că, pentru a vulgarisa fermecătoarea muzică scrisă în secolele trecute pentru *viole d'amour, viole de gambe, basse de viole, clavecin* etc. celebra societate stabileşte totdeauna preţuri de intrare foarte moderate.

❑ Senatul universitar şi consiliul facultăţei de ştiinţi au recomandat, în unanimitate, pe d. Dim. Bungeţeanu ca profesor la catedra de fizică, căldura, electricitate şi gravitate, de la facultatea de ştiinţi din Bucureşti.

❑ Astă-zi a sosit adresa, prin care d. Grigore Mavrodi este numit agent de siguranţă cu 100 lei lunar.

Acest Mavrodi este trecut ca proprietar în lista ultimilor inscrişi în partidul conservator local şi despre demisia lui din clubul conservator-democrat s'a zis: „sfîrşitul takismului la Iaşi".

❑ Cel mai umoristic document al vremei, este apelul d-lui general S. Scheletti către alegătorii col. II Cameră din Iaşi.

❑ D. I. Peretz, inspector general al învăţămîntului secondar a plecat astăzi din Iaşi, la Constanţa, pentru a inspecta şcoalele otomane de acolo.

❑ La parchet s'a continuat astă-zi instrucţia afacerei regretabile petrecută la biblioteca universităţei.

A fost ascultat, între alţii, dr. prof. Caragiani directorul biblotecei.

D. Pascu a cerut rectoratului să dee în judecata senatului universitar pe studentul Gîrcineanu, care l'a maltratat.

❑ Următorii şefi de staţii au fost mutaţi, pe timp de o lună de zile la inspecţia de mişcare Iaşi:

I. Armăşescu de la Paşcani; Dimitriu de la Liteni, în locul căruia a trecut d. . Vasilescu; Spiridon de la Dolhasca; Balasan de la Ruginoasa şi Şiadbey, de la Fălticeni.

❑ Ministrul instrucţiunei a trimis o adresă comitetului teatral din Iaşi şi o telegramă directorului Sadoveanu în chestia cunoscutelor incidente de la teatru.

Ministrul cere ca artista Rozan să debuteze şi face responsabilă poliţia de eventuale turburări.

Comitetul teatral a fost convocat să se întrunească Joui, pentru a decide în această privinţă.

In aceiaşi chestie se va întruni şi comitetul de lectură.

❑ **24 Ianuarie.**—Ziua de 24 Ianuarie s'a serbat cu o deosebită solemnitate. Dimineaţă la orele 10 toate şcolile secondare s'au dus la Mitropolie, unde s'a oficiat un Te-Deum de către Mitropolitul Pimen.

La orele 12 şcolile s'au reîntors în piaţa Unirea, unde studentul C. Ifrim a ţinut o cuvîntare, arătînd importanţa zilei, zicînd că dacă n'ar fi fost 24 Ianuarie nu s'ar fi putut serba 10 Maiu. Cere tuturor romînilor să stăruească ca osemintele lui Cuza să fie desgropate şi aduse la Mitropolie, locul de cinste.

După amiază a avut loc festivalul ligei la teatrul naţional. Aci a vorbit d. Găvănescul despre importanţa acestei zile şi elevul de la seminarul Veniamin, Vasile Sava.

După aceasta corurile şcoalei au intonat diferite bucăţi muzicale.

❑ Din Fălticeni ni se scrie că şi acolo s'a pornit o adevărată goană în contra funcţionarilor.

Funcţionarilor de la ad-ţia financiară, comună, judeţ şi de la poştă li s'au cerut demisiile.

DIVERSE

— D. S. Weiselberg şi-a susţinut cu succes, teza sa de doctorat în medicină tratînd despre „Contribuţiuni la studiul clinic al sifilisului terţiar al organelor genitale externe bărbăteşti".

— La ospiciul Socola au fost internaţi Ioan Berdan fost casier la C. F. R. din Bîrlad şi D. Zamfirescu, secretar al comunei Iluşi.

— Eri a fost găsită moartă în Mahalaua Iarmaroc No. 10 femeia Luţa Popovici.

Cadavrul a fost dus la morga spitalului sf. Spiridon.

— Sîmbătă 29 Ianuarie a. c. va avea loc marele bal anual *costumat-mascat* dat de către societatea de gimnastică *Turn-Verein.*

S'a făcut o mare comandă în străinătate, de costume, măşti şi alte deghizamente, pe lîngă care vor lua parte şi multe personagii de anul trecut, precum: cotoi încălţaţi şi ipntenaţi, clovni, burateci în frac verde, maimuţe, chineji, engleji etc.

Comitetul societăţii va păstra un strict control asupra persoanelor mascate, cari vor bine voi a se legitima la întrare şi a-şi scoate masca într'un cabinet separat în faţa unui membru delegat de comitet, ce va păstra o discreţiune absolută.

La ora 1 noaptea, după contre-danse, se vor scoate măştile.

Comitetul balului în frunte cu d. architect M. Rameder şi d. R. Havranek pictor, îşi dă toată silinţa ca acestui grandios bal să nu-i lipsească nimic din humorul şi strălucirea carnavalelor apusene.

Ultime INFORMAȚII

❑ Evenimentul *a publicat în ultimul seu număr, că prietinul nostru d. C. Buznea a fost numit revizorul bunurilor Sf. Spiridon*

Somăm Evenimentul *să răspundă dacă prietinul nostru a primit acel post.*

Noi declarăm, că d. Buznea a refuzat să primească funcția și că a scris d-lui Grecianu că-i mulțumește pentru «atenția» ce i-a arătat-o.

*

Același ziar, în același număr, tot cu litere mari, a anunțat că d. Const, Botez, unul din fruntașii cetățeni ai Tatarașului, s'a înscris în partidul carpist.

Somăm Evenimentul *să publice cuprinsul scrisoarei, pe care bătrînul fruntaș din Tatarași a adresat-o d-lui Grecianu și în care declară, că nu înțelege să devie carpist, ci rămîne soldat devotat al partidului conservator-democrat.*

*

Privitor la înscrierile în partidul carpist, Evenimentul *a comis o escrocherii politice.*

Ziarul citat anunță, în adevăr și încă în două numere consecutive, că maiorul în retragere Vasilescu, fruntaș takist, s'a retras din partidul conservator-democrat și s'a înscris la carpiști.

Este cu desevîrșire falș, că acest Vasilescu a fost, vre-o dată, înscris la takiști. Slugă plecată a tuturor guvernelor, pentru a se menținea în slujbulița ce-o ocupă la școala „V. Lupu", pretinsul maior vinde votul seu tuturor guvernelor, dar n'a fost primit în partidul nostru.

Deci dacă maiorul s'a vîndut carpiștilor ca fiind takist—i-a escrocat pur și simplu ; sau de știeau cei de la Evenimentul *cum stau lucrurile—ei au făcut escrocheria.*

❑ *In urma cererei d-lui C. Miclescu zis Popa, d. Delavrancea, ministrul lucrărilor publice, a permutat eri telegrafic pe toți șefii de stații, din județul Suceava și anume pe cei din ; Ruginoasa, Pașcani, Liteni, Dolhasca și Fălticeni.*

❑ *D. C. I. Praja, inspectorul general al învățămîntului primar, a fost alaltăeri la Fălticeni, propunînd d-lui institutor Serafim Ionescu postul de inspector școlar.*

Cum însă d. Serafim Ionescu are un dosar nu tocmai recomandabil, s'a renunțat de a mai insista pentru această numire.

❑ *La Fălticeni se operează aproape ca și la Botoșani.*

După ce s'au permutat toți șefii de stații, dirigintele poștei a fost mutat la București, iar în loc a fost numit un oare care d. Bernescu, care ține în căsătorie pe o nepoată a d-lui Miclescu-Popa.

Aceasta ca să se poată mai ușor sechestra și viola corespondența.

❑ *Se știe că naționaliștii au hotărît să susție la colég. III de Suceava, candidatura d-lui Zelea Codreanu.*

Candidatura acestuia va fi susținută, pe sub mînă, de guvern.

Dovadă că alaltă-eri, după întrunirea ce au ținut'o naționaliștii la Fălticeni, d. A. C. Cuza s'a dus la șeful carpiștilor, cu care a avut o întrevedere de mai bine de 2 ore.

❑ *După cererea prefectului de Suceava Filostrat, ministrul de justiție a delegat pe d. Al. Hinna, procuror general de a deschide o anchetă contra d-lui Ioan, judecător la tribunalul din Fălticeni.*

Acuzările ce i se aduc d-lui Ioan au fost de mult cercetate și cele mai multe din ele găsite neîntemeiate.

D. Hinna a întocmit un raport, cerînd ca să se convoace consiliul magistraturei, spre a se hotărî permutarea d-lui Ioan.

De asemeni, tot după cererea d-lui Filostrat, pentru ca guvernul să poată capata 2 voturi la Senat, să se facă vacant unul din locurile de la tribunal, prin permutarea unuia.

O altă anchetă s'a orînduit tot după îndemnul d-lui Filostrat în contra d-lui Comino, judecător de ocol.

Acest domn Filostrat, pînă mai eri și d-sa judecător de instrucție, a pornit după cum se vede, o adevărată goana contra foștilor săi colegi.

Pe d. Victor Ionescu, jude de ședință la trib. Fălticeni, l'a denunțat d-lui Cantacuzino, ministrul justiției, că ar fi omul d-lui Em. Costinescu, fost ministru de finanțe, de la care d. V. Ionescu ar fi primit cîte-va scrisori, pe cînd d. Costinescu era ministru și pe care acesta le-ar fi arătat d-lui Filostrat.

❑ *O ceartă violentă a izbucnit între domnii D. A. Grecianu și P. Sion, efor și candidat la col. I deputați.*

Domnul Sion a plecat la București ca să se plîngă d-lui Carp, că d. Grecianu lucrează contra intereselor junimiștilor.

❑ ***Preuții și învățătorii din Iași, întruniți alaltăeri în localitate, pentru a discuta asupra candidaturei coleg. III de Iași, au redactat un program și au hotărît să-l supuie celor trei șefi de partide din localitate și anume d-lor Matei Cantacuzino, C. Stere și Al. A. Badareu, și cine va primi să susțină în parlament, programul și va demisiona din partidul seu, pentru a nu avea alt angajament politic, acela să fie candidatul țăranilor la colegiul al 3-lea.***

S'a instituit o comisiune compusă din mai mulți învățători și preoți, care s-a prezentat Duminică, la orele 5 și jum. d-lui Matei Cantacuzino, care, după ce a ascultat comisiunea și a cetit programul, a răspuns ca primește în principiu, propunerea ce i se face, dar că își rezervă să deie răspunsul definitiv Joui.

*

Programul cuprinde următoarele:

1) Sufragiul universal ; 2) dreptul învățătorilor de a putea fi aleși în parlament; 3) împărțirea moșiilor statului la țarani ; 4) asigurarea unei mai bune pozițiuni materiale preoților și învățători or sătești.

*

Momentul politic important în hotărîrea pe care d. Matei Cantacuzino a luat'o în principiu, este că ea dovedește că d. Cantacuzino este foarte nemulțumit de situația politică locală și în special de predominanța elementului grecenist în Iași.

Cînd delegația s'a prezentat Duminecă d-lui Cantacuzino, dînsul revenea din vizitele electorale ce le-a făcut cu d. dr. Stroici.

Și ca un om politic, candidatul guvernului în localitate să primească, chiar în principiu, să abandoneze în toiul luptei, acea candidatură, pentru a primi o alta cu totul opusă, aceasta dovedește nu numai că d. Cantacuzino nu este om politic, dar că este și foarte amărît de situație.

❑ *Anunțăm mai sus, că d. Matei Cantacuzino, a primit, în principiu, să devie șeful partidului țărănesc din Iași, să demisioneze din gruparea Carpistă locală și să'și puie candidatura la colegiul III din Iași, ca ales al țaranilor.*

D. Cantacuzino și-a rezervat dreptul să deie răspunsul definitiv Joui și de și astăzi e abia Marți, putem anunța, că d-sa a și renunțat la ideia de a deveni șeful partidului țărănesc.

Cerînd astă-zi votul unui alegător de coleg. 1 Senat, acesta i-a răspuns :

— Nu'ți voiu da votul, fiind-că mă tem că n-ai să fii așa bun senator, precum ești profesor de Universitate.

— Ba voiu ținea, a răspuns d. Cantacuzino, la Senat, discursuri foarte frumoase.

— Dv. deputatul țaranilor, — interveni un altul, veți fi la Senat?

— D. Cantacuzino roși puțin și plecă fără să răspundă un cuvînt.

*

Grecenistii făceau astăzi mare haz de încercarea d lui Cantacuzino de a deveni din candidat guvernamental, candidatul țaranilor.

— Un grecenist spunea : „Pe cînd d Carp este contra ori-cărei reforme electorale, un fruntaș junimist ca d. Cantacuzino primește să susție în Cameră sufragiul universal.

Dar n'avem nici o grijă că d. Cantacuzino ne va părăsi. Noi am găsit leacul contra lui. Cum comite cîte-o naivitate, dăm de știre lui Nicu Filipescu, care-l astîmpără imediat.

❑ *Aflăm că s'a controlat vrîsta candidaților la Senat ai opoziției.*

Inștiințăm pe alegători, că senatul a stabilit precedentul cu ocazia validărei d-lor Magheru și Trifonescu, că pentru a fi ales la Senat nu se cere de cît să ai vrîsta de 39 ani înainte de ziua convocărei colegiului electoral respectiv.

❑ La Curtea cu juri urma să se judece astăzi procesul de calomnie prin presă pe care d. dr. I. Goldenștein din Iași l'a intentat d-lui A C. Cuza.

Astă vară cu prilejul atacerii avortului mortal al Paulinei Zsakmary, de Cuza într'un articol publicat sub a sa semnătură în *Neamul Romînesc*, invinuise pe d. Goldenștein de autor al acelui avort, pe care îl calificase avort talmudic.

Astăzi la jurați, reclamantul s'a presintat asistat de d. avocat Osw. Teodoreanu, iar d. Cuza de d. Abgar Buicliu. Juriul nefiind complect, de oare-ce din lista comunicată d-lui Cuza nu s'au prezentat de cît 24 jurați, și juriul nu s'a putut complecta cu d. Voluță, care fiind scutit n'a fost trecut în listă, curtea a amînat judecarea procesului pentru seziunea din Mai.

❑ *Evenimentul* publică cu multă seriozitate următoarea informație asupra reformelor plănuite de guvernul conservator care a venit spre marea fericire în fruntea țării.

„D. P. P. Carp, președintele consiliului de miniștri e hotărît să facă o reducere de 400,000 lei, în tariful vamal, scăzînd la jumătate taxele ce se percep la importul plugurilor, tăvăloagelor și a tuturor instrumentelor agricole, cum și la pînza de iută pentru saci, la peștele sarat și la limbele de icre de crap sărate.

Toate aceste reduceri se vor face spre a înlesni existența și munca țăranilor.

Vra să zică scăderea tarifului vamal asupra mașinelor agricole, care sînt întrebuințate mai ales de mulți agricultori, și asupra sacilor în care se transportă pîinea tot a acestora, va veni în favoarea țăranilor. Dar adevarat scăderea taxei pe *limbele de icre de crap sărat* va fi netăgăduit în favoarea țăranilor care gustă în fiecare zi acest delicios *menu !*

❑ *S'a hotărît definitiv ca d. Victor Rămniceanu, consilier la Curtea de Casație, să fie înaintat președintele s. IV-a a Curței de Apel și fiul Nababului, să fie înaintat consilier la Casație.*

❑ Un vot pentru un cîine.

Domnul Cezar Dimitriu, electrician, perzînd un cîine, a publicat un anunț, că cine-l va găsi și-l va aduce d-sale, va primi o recompensă în bani, sau un vot la colegiul II deputați.

Prefectul poliției, aflînd că poate capata un vot fără parale, fără a da slujbă —a făcut responzabil pe toți polițiștii dacă nu vor găsi cîinele rătăcit.

Poliția a apelat și la puterea seducătoare pe care d. Malhasovici o are asupra rasei canine.

❑ Astăzi a fost pus în libertate pe o cauție de 500 lei, numitul Jean Grünberg, care a delapidat 3000 lei de la casa Wachtel.

❑ Sîmbătă seara a avut loc o petrecere carpistă la cîrciuma lui Bottez din Socola.

Ca la toate petrecerile lor, n'au asistat de cît foarte puțini alegători, de oare-ce candidații lor la colegiul al II-lea nu cunosc pe alegătorii din Iași, așa că poliția aduce pe cine poate.

A vorbit d. G. A. Scorțescu, despre ieftenirea traiului, că guvernul va reduce taxele asupra uneltelor agricole și asupra pînzei de iută, și că va iefteni și taxele de import asupra peștelui sarat.

❑ Banca Iașilor a fost inaugurată astă-zi.

După pretenția d-lui G. Cristofor, nu s'a făcut nici un serviciu religios.

Și d. Cristofor este epitrop al așezămintelor „Sfîntului" Spiridon.

❑ Anunțăm cu plăcere că Duminică seara, 23 Ianuarie, a avut loc logodna mult drăgălașei domnișoare Lucreția Stamboliu, telegrafistă, cu colegul nostru de redacție Nicolae Popa, administratorul ziarului.

Logodna a fost sărbătorită într'un cerc de rude, prieteni și colegi de gazetărie în mijlocul unei sincere animațiuni.

Exprimăm cu această ocaziune cele mai cordiale felicitări tinerilor logodiți.

❑ Tribunalul s. I-a a reconfirmat astăzi pentru a 4-a oară mandatul de arestare a lui Max & Schnürer.

❑ D. Ionescu, comisar la secția I, va fi mutat la Brăila, iar în locul seu va fi numit d. G. Stamatopol, proprietarul ziarului „Fulgerul".

❑ S'a ivit un candidat foarte serios la directoratul Teatrului Național.

Acesta este d. profesor I. Găvănescul, care este și candidat la colegiul II Senat, pe cînd i s'a dat și suplinirea catedrei de logică și istoria filozofiei (foastă a d-lui Negulescu).

D. Greceanu a promis postul d-lui Găvănescul, pentru cazul cînd nu va reuși în alegeri, căci altminteri este imcompatibilitate între mandatul de senator și un post administrativ plătit.

Tot d-lui Găvănescul i s'a mai promis și direcția seminarului pedagogic, deși actualul director, d. A. Mănescu, este junimist.

Se vede însă că acesta e mai ușor de cît d. Găvănescul.

DRAMA DIN str. SĂRĂRIE

O dramă s'a petrecut azi dimineață la orele 11, în strada Sărărie No. 12, la locuința d-lui inginer Velt.

Tînăra Elena Voinescu servea de mai mult timp la d. Velt. Ea făcu cunoștință acum cît-va timp, la un bal de la Pastia, cu tînărul Constantin Scutaru. In scurt timp ea legă relații de dragoste cu acesta. Scutaru începu să o viziteze zilnic și în cele din urmă îi propuse să o ia în căsătorie. Cum însă Scutariu n'avea nici o ocupație, Elena nu accepta propunerea ci din contra îl rugă să o părăsească și să nu o mai viziteze. In același timp servitoarea înștiință și pe stăpînul ei d. Velt, rugîndu-l să ia măsuri și să intervie la sergentul din acel pont, ca să oprească accesul lui Scutariu, în curte.

Scutariu plecă disperat și azi dimineață el veni din nou la locuința d-lui Velt și intră în bucătărie. Elena Scutariu stătea de vorbă cu o sora a ei Leontina, de asemeni servă la d. Velt. Scutariu se adresă Leontinei și o rugă să'l lase singur cu Elena, căci are a'i face o comunicare. Leontina se împotrivi și sora ei Elena insistă și ea ca să plece. In acest moment, Scutariu enervat, băgă mîna în buzunar și scoase un revolver calibru 7, pe care 'l îndreptă spre Elena. Leontina se repezi la el, vroind să 'l împiedece de a descarca arma în sora ei. In îngrămădeală, arma luă foc ; glontele a ricoșat. Scutariu trase două focuri, din care unul o lovi în ochiul drept, distrugîndu-i-l cu desevîrșire, iar celalalt în urechea dreaptă. Elena cazu jos lîngă o plită. Văzînd fapta ce a comis, Scutariu își trase un foc de revolver în tîmpla dreaptă, căzînd jos în nesimțire.

Din întîmplare nu se afla în acest moment nimeni acasă, căci d. Velt se afla la birou.

Leontina, sora Elenei, îngrozită de spaimă, alergă disperată în stradă și anunță pe serjent, care la rîndul său, înștiință autoritățile.

Au sosit la fața locului d. procuror Aslan, comisarii Argintoianu și Iordăchescu și subcomisarul Malhasovici.

D. procuror Aslan dădu ordin ca dînșii să fie transportați la spitalul Sf. Spiridon.

Făcîndu-se o percheziție, s'a găsit în hainele lui Scutaru următoarea scrisoare scrisă cu creionul :

Iubiți părinți și frate,

Nu vă întristați de ceia ce am făcut. Cauza e că așa mi-a fost destinul, neputînd suferi să trăiesc în starea în care mă aflam.

Iar d-ta d le inginer, nu regreta că n'ai avut timp și m'ai alungat de a trăi cu aceasta fată, care mi-a fost nevasta mea 8 luni de zile și de care am fost jurat să nu mă despart nici odată. Acest jurămînt l'am ținut, căci cu ea într'un mormînt vreau să fiu îngropat. Așa sufletu-mi dorește să fim alături.

C. Scutaru.

Scrisoarea aceasta dovedește că Scutaru a premeditat fapta comisă. Starea lui e gravă, iar Elena după declarațiile medicului va putea scapa cu viață, căci crierul n'a fost atins.

Această dramă a impresionat foarte mult pe vecini.

Ultima oră

București 25 Ianuarie

Congresul liberalilor

Grave incidente ; mulți răniți

București.—Cu mult mai înainte de întrunire, un număr de sindicaliști, puși la cale probabil de poliție, au ocupat două loji de sus, cu gîndul de a face scandal și de a întrerupe întrunirea.

Din provincie au venit 2000 de delegați. A presidat d. Năcu, care salută pe delegații din provincie.

In momentul cînd d. Ferechide ia cuvîntul, sindicaliștii încep să țipe și să răcnească, strigînd jos asasinii, trăiască Racovski.

Făcîndu-se liniște pentru un moment d. Ferechide, se ocupă de reformele făcute de partidul liberal. D sa este din nou întrerupt de sindiculiștii scandalagii.

D. G. Mîrzescu aduce salutări din partea liberalilor eșeni, dar și d-sa nu e lăsat să vorbească.

D. Ilariu Isvoranu vorbește și d-sa despre reformele liberalilor.

D. I. Brătianu voind să ia cuvîntul, e întrerupt de strigătele sindicaliștilor. Să naște un mare tumult și scandalul ajunge la culme. Cîți-va cetățeni din sală voind să restahilească liniștea, sau urcat în lojile unde se aflau sindicaliștii. S'a dat naștere la o grozavă bataie, din care au eșit foarte mulți răniți care au fost duși la spital.

D. Brătianu abia a putut să spuie cîte-va cuvinte despre reformele pe care le-a făcut și le vor face liberalii, căci scandalul a ținut pînă tîrziu.

*

Mai mulți sindicaliști s'au adunat apoi în fața localului, unde au ținut o întrunire. Au vorbit o femeie Natalia Oprescu și meseriașul Dobrogeanu.

Intervenind poliția i-a împrăștiat.

Grandioasa întrunire conservator-democrată

București.—Intrunirea publică organizată de partidul conservator-democrat, a fost cu drept cuvînt mai mult de cît grandioasă.

A asistat o lume colosală. A prezidat d. dr. Severeanu.

Cel întăi ia cuvîntul d. I. L. Caragiale, care zice că datoria publicului și a cetățenilor este ca să dovedească regelui, că sunt conștienți și că au ajuns la maturitate.

D. C. Disescu spune că va vorbi tare, ca să se audă de sus.

Spune că s'a dat naștere la un proces constituțional făcut de M. S. Regele. Analizează din punct de vedere constituțional venirea la putere a d-lui Carp, și spune că acest guvern e după voința regelui, iar nu după a țării. Cu 8 luni de zile înainte, d. Carp anunțase că va veni la guvern. Eu tăgăduesc dreptul regelui de a face tăgăduieli. Regele este o instituție, nu o persoană.

D sa vorbește apoi de teroarea care domnește în țară, de caracterele pe care le cumpără guvernul și conchide că țara va ști să'și facă dreptate.

D. B. Păltineanu spune că guvernul actual a eșit dintr'un șantaj făcut cu Coroana.

Vorbește apoi de reforma electorală. Prințul Șerban Cantacuzino zeflemesește pe carpiști ; vorbește despre dezertori și spune că aceștia n'au nici o importanță. Zice că în caz dacă s'ar întîmpla ca guvernul să ia alegerile atunci va trebui ca la hotărul țării să se puie o cruce și să se spuie cu drept cuvînt că țara a murit.

D. N. Titulescu spune că țara întreagă e contra acestui guvern venit contra voinței ei și alegerile vor dovedi-o.

D. Jean Th. Florescu se ocupă de teroarea care domnește în țară și spune că e o rușine că într'o țară ca aceasta să se petreacă asemenea lucruri.

D. N. Xenopol spune că cetățenii vor dovedi că sunt niște eroi, căci toți vor vota în alegeri pentru d. Take Ionescu.

D. N. Fleva, spune că e vorba ca să facă dreptate țării. Poporul va fi tribunalul care va judeca procesul constituțional ce s'a ivit.

D. Take Ionescu, spune că de și sunt două săptămîni de la venirea guvernului, totuși se petrec mari nelegiuiri.

Junimiștii cred că vor putea izbuti să guverneze prin teroare. Țara însă nu-i va îngădui. Lupta nu va înceta nici o clipă, pînă cînd izbînda nu va veni.

Intrunirea s'a terminat și mii de cetățeni s'au îndreptat spre clubul conservator-democrat, unde au manifestat.

Cetățenii au voit apoi să manifesteze pe calea Victoriei, însă au fost împedecați de armata.

Apelul partidului liberal către alegători

București.—Partidul liberal național publică un apel către țară, semnat, în numele partidului, de d. I. I. C. Brătianu.

Apelul reamintește legile votate în ultima guvernare liberală și arată, că, pentru viitor, partidul a înscris în programul seu următoarele :

1). Va continua în viitor a favoriza creșterea micilor proprietăți independente ; 2). asigurarea unei limite pentru înființarea proprietăților rurale și asigurarea creierei unei proprietăți mijlocii ; 3). Să îndepărteze ideia că statul trebuie și poate distribui pămînturi la țarani ; 4). proprietățile de mînă moartă să fie distribuite la țarani ; 5). aplicarea riguroasă a legei tocmelilor agricole ; 6). prin dezvoltarea ramurilor de activitate a ramurilor ministerului domeniilor, se va ajunge să deie culturei mici o mai mare extenziune, sporindu-se producția țărei, care va întări starea materială și morală a trei seferturi din populația regatului ; va înființa sindicate agricole și va da creditul necesar pentru camerele de agricultură ; 8) nu se va suprima nici o școală ; 9) în fiecare sat se va înființa cîte o școală cu local propriu ; 10) sporirea lefurilor învățătorilor și preoților sătești ; 11) reorganizarea stabilimentelor de credit ; 12) desvoltarea și ameliorarea învățămîntului technic și industrial ; 13) organizarea creditului industrial ; 14) se va relua în discuție antreproectul contractului muncei ; 15 legea pentru asigurarea bătrînețelor lucrătorilor, cu concursul statului, patronilor și moșierilor ; 16) înființarea de bănci pentru muncitori ; 17). admiterea de preferință a lucrătorilor romîni, la furniturile statului ; 18) scăderea prețului de transport pe c. f. r. ; 19). sporirea lefurilor funcționarilor ; 20) impozitul progresiv asupra venitului, 21) o atenție deosebită descentralizărei administrative ; 22) autonomia comunelor și județelor ; 23) stabilitatea funcționarilor comunali și județieni ; 24). Constituția să fie adaptată cu noile cerințe constituționale. In această ordine de idei se anunță reforma electorală, fără a se arata modalitatea.

Intristații Maria și căpitan Al. Sobiescki, Nina și inginer Nicolaescu cu copiii, Puiu și Mircea, Alexandrina și Constantin Sobiescki cu fiul, au durerea a anunța moartea prea iubitei lor fiică, soră, cumnată și mătușă

✝

Dolores-Maria

în etate de 18 ani

Incetată din viață la 24 Ianuarie.

Inmormîntarea a avut loc astă-zi 25 Ianuarie.

Rog a se considera aceasta ca învitație.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele: „DIANA"

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA" FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi alte produse în loc de Franzbrantwein „DIANA"
Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA".—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA", înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".

MAŞINILE DE CUSUT
SINGER
au obţinut şi de astădată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune
„Grand Prix"

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

BOURNE & Co. IAŞI
Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

piane şi Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sambătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei ruşoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 3-a Loteriei IXa
s'au pus în vânzare

Tragerea la
1 şi 3 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 le

La câştigurile totale reprezintă fabuloasa
sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1216 Joi 27 Ianuarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN BUCUREȘTI

CANDIDAȚII OPOZIȚIEI

Colegiul I CAMERĂ — Mercuri 16 Februarie

At. At. Gheorghiu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Const. Crupenschi, mare proprietar, fost prefect; *național-lib.*
Dr. Leon Sculy, mare proprietar, prof. universitar; *conservator-democrat.*
N. Cananău, proprietar, fost prefect și deputat; *conservator-democrat*

Colegiul II CAMERĂ — Vineri 18 Februarie

G. Săndulescu, avocat, fost prefect; *național-liberal.*
G. G. Mîrzescu, avocat, fost deputat; *național-liberal.*
Dr. M. Manicatide, profesor universitar; *național-liberal.*
A. A. Bădăreu, avocat, fost ministru; *conservator-democrat.*
G. D. Șerban, președintele Camerei de Comerț și meserii, fost deputat; *conservator democrat.*
Lascar Antoniu, avocat, fost deputat; *conservator-democrat.*

Colegiul III CAMERĂ — Duminică 20 Februarie

C. Stere, profesor universitar, fost deputat.

Colegiul I SENAT — Marți 22 Februarie

C. B. Pennescu, avocat, fost primar și deputat: *național. liberal.*
Gh. Lascar, profesor, fost primar și senator; *conservator-democrat.*

Colegiul II SENAT — Joi 24 Februarie

Const. Climescu, fost profesor universitar și vice-președinte al Senatului; *național-liberal.*
Ion Botez, profesor, fost deputat; *național-liberal.*
Dim. Alexandrescu, profesor universitar, fost senator; *conservator-democrat.*

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Demagogie neînțeleasă

Țăranii sînt la ordinea zilei. Toată lumea scrie despre dînșii, propunînd soluții ale chestiei rurale; partidele politice se interesează de soarta lor; poporaniști, socialiști, liberali, cu toții s'au întrecut a rîdica în teorie sau în practică condiția cea rea a păturei rurale; în cît preocuparea de căpetenie a țării noastre este, fără îndoială, „chestia rurală".

Și conservatorii, cari au ajuns, cu ajutorul lui Dumnezeu și în deobștie cu a celor de sus, să puie mîna pe putere, nu se cuvenea să rămîie îndărăpt în preocupările lor, privitoare la așa numita îmbunătățire a soartei sătenilor.

Sînt însă două moduri de a realiza această îmbunătățire; unul este acel încercat de liberali, anume pe sama proprietarilor și a agricultorilor mari, care ei mai la urmă sînt mai mult sau mai puțin cauza stărei înapoiate a poporației rurale. De aceea am văzut pe liberali, hotărînd maximul de preț al arendei pămînturilor, din partea marilor agricultori către țarani. Pe de altă parte, fixarea unui minimum de salar pentru munca țărănească.

La acelaș scop tinde și constituirea islazurilor comunale, tot pe sama proprietății mari, dar în care liberalii s'au oprit la jumătatea drumului, neîndrăznind să decreteze expropiarea silită pentru întocmirea acestor islazuri.

Este de observat, că de la început, îmbunătățirea soartei țaranilor s'a făcut pe sama proprietății mari, și vajnicile desbateri ale chestiei rurale de înainte de 1864, culminau în ideia că îmbunătățirea soartei sătenilor nu se poate face fără o jertfă oare-care din partea proprietății mari.

Acest sistem este singurul înțelept, căci el caută să stabilească echilibrul între marea și mica proprietate, mărginind exploatarea celei întâi, de către cea din urmă. Numai prin această restatornicire a dreptei cumpene, între muncă și răsplată, se poate ajunge la o înălțare a condiției celor pînă acum exploatați, față cu exploatatorii.

Pot să fie diverginți de păreri asupra modului cum să se ajungă a se realiza această cumpenire, se poate discuta chestiunea dacă maximul și minimul sînt mijloacele cele mai nimerite pentru atingerea acestei ținte; dar principiul, că îmbunătățirea soartei țăranilor trebuie scoasă din relațiile lor cu marii agricultori, rămîne în picioare.

In contra acestui principiu, vedem guvernul carpist îndrumînd un altul, anume: rîdicarea stărei săteanului prin schimbarea raporturilor sale cu statul cum se vede aceasta din fenomenala plănuire, de a rîdica condiția plugarilor, scutind de impositul foncier pe toți cei ce au mai puțin de 6 hectare pămînt.

Cum să se justifice o asemenea măsură? Ce? Țăranii sînt obijduiți de către stat, cum erau în vremile vechi, cînd li se luau pe an cîte 20 de sferturi de dări, în loc de 4?

Aici stă răul? In greutatea impozitului foncier? Și faptul că vor fi scutiți țaranii de cîți-va lei pe an impozit, pentru o îndeletnicire care produce avuție, va contribui la îmbunătățirea soartei lor?

Este de observat, că legătura cetățenilor cu statul, se face mai ales pe calea prestațiilor de contribuție. Într'adevăr, celelalte îndatoriri către stat, sînt sau trecătoare, cum e recrutarea, sau întîmplătoare, cum ie nevoia de justiție și de administrație.

Legătura permanentă între stat și individ o face *darea.* Ea singură este constantă, cerută la epoce fixe, și este periculos, pentru închegarea ideei de stat, de a desface această legătură între om și organizmul politic.

De unde provine propunerea acestei măsuri absolut afară din cale? Din o dorință nerumegată bine, de a se da ca apărător al intereselor țărănești; din o tendință de a lovi mințile, prin ceva extra ordinar, cum este, în adevăr, scutirea unei clase întregi a țării, de impozitul cel mai drept, ce poate să-l plătească un om, acela din venitul seu din pămînt.

Dar își dau seamă cei ce umblă cu asemeni propuneri, despre perderea imensă—cel puțin zece milioane pe an, din impositul fonciar și cu ce vor înlocui această lipsă? Își dau seamă, că deschizînd asemeni perspective țaranilor îi va asmuța asupra cererei scutirei de impozite? Ei, care sînt și pînă acum destul de întărtați, în acea de împărțeală de pămînturi?

Se gîndesc oare autorii unei asemenea iscodiri, despre dezorganizarea spiritului public în straturile inferioare, care vor vedea că pot fi scutiți de îndatoririle către stat: astă-zi o dare, mîine alta, poimîne scutirea de recrutare, și așa mai departe, pînă la desăvîrșita ruină a ideei *datoriei*, care trebuie să lege pe cetățeni de întregul din care fac parte.

O măsură, ca acea a scutirei de impositul fonciar a țaranilor cu mai puțin de 6 hectare, nu este nici liberală, nici democratică; este, curat vorbind, demagogică și este destul de straniu, că asemenea măsură să plece de la conservatori, dacă acest partid nu ar fi redus, prin situația sa de tot șubredă, a recurge la toate mijloacele pentru a se acața de puterea ce le-a căzut în mînă.

Pentru ce conservatorii, cari tot au rămas în majoritate marii proprietari ai țării, nu calcă ei tot pe urma cea deschisă pînă acum, prin toate măsurile luate, spre îmbunătățirea soartei țăranilor,—concesiunile din partea marei proprietăți; așa cu sistemul guvernului e ușor de îmbunătățit soarta țăranilor. Pui pe stat să plătească pacatele marei proprietăți.

A. D. Xenopol

Pentru libertate

Intrunirea publică, cu delegați din toată țara, pe care partidul liberal a ținut-o Luni în Capitală, a fost în parte zădărnicită, prin întreruperile zgomotoase și huiduelile unor sindicaliști, cari au ținut, prin asemenea regretabilă manifestație, să răsbune pe d-rul Rakowsky.

Expulzarea d-rului Rakowsky—noi am desaprobat-o, la vremea ei, ca fiind un act ilegal și arbitrar. Am infierat-o ca fiind un atentat la libertatea individuală și am cerut, ca expulzatul să se poată prezinta înaintea justiției, să producă dovezi dacă este sau nu cetățean romîn—și să rămîie în țară, dacă va putea dovedi naționalitatea sa.

Cu aceeași energie protestăm astăzi contra felului cum a fost răzbunat d-rul Rakowsky. Considerăm ca fără de lege, ca rușinos pentru moravurile noastre, ori ce atentat, din partea ori cui ar veni, la libertatea de a se întruni, de a scrie, de a discuta.

Este regretabil, ca tocmai reprezentanți de ai muncitorimei să se atingă de asemenea libertăți.

Muncitorii au să lupte pentru libertate—mai ales pentru libertatea cuvîntului.

A te manifesta contra libertății—cu ajutorul poliției—este a deveni inconștient.

Și ceea ce s'a întîmplat Duminică, a fost un act de inconștiență, care sperăm, nu va mai fi repetat.

ERA REFACȚIEI

Guvernul făgăduelei M. S Regelui este hidos interesant pentru generațiile mai tinere. Acestea știau din cărți și din povestite, că, cu 20—30 ani înainte, o schimbare de regim sau o campanie electorală, erau sinonime cu activitatea odioasă a zapciilor, a zbirilor, cu vărsări de sînge, cu domnia corupției — în fine cu tot aparatul înfricoșător al teroarei.

Regimul teroarei, respins de țară, dat îndărăpt de avîntul democratic, a fost creatorul Romîniei moderne, după cum în toate țările civilizate urîtul teroarei a dat naștere luptelor civilizate în alegeri

Adecă de ce ar domni teroarea la schimbarea unui regim, sau în toiul campaniei electorale? De ce n'ar face d. Carp alegeri libere, de ce ar împrăștia groază venitul său la putere?

Dar așa vrea d. Carp. Și astfel retrăim, zi cu zi, vremurile de acum trei decenii—generațiile tinere văd, cu ochii lor, cum le teroarea, cum le groaza, despre care au citit în cărți.

Iar cei mai bătrîni, au, parcă, sentimentul, că amintiri groaznice, ce păreau uitate, au revenit, mai groaznice, mai odioase.

Se pare că le un veac de atunci, de cînd funcționari n'au mai fost trecuți, de la un capăt la celalalt al țării, de cînd n'a mai funcționat cabinetul negru la poștă; de cînd nu s'a mai zis: „viața sau votul".

Domnul Carp vrea să-și răzbune lunga sa ședere în opoziție. Are aerul să spună: „voi funcționari, postași, polițiști, preuți, profesori—voi toți sunteți vinovați, că n'am putut veni la putere. Și fiind că am reușit să trec peste voi și să fiu la putere—s'o simțiți.

Și d. Carp, și guvernul seu, cumpără, vinde și se vinde, aruncă, distruge, corupe, îngrozește, amenință—și guvernează cu gir regal.

După peste 20 ani de guvernări liniștite, doar cu abateri permise de obiceiurile politice, s'a dat țării un guvern reacționar și tot țării i se pune și călușul la gură.

O țară liniștită, pașnică, s'a trezit, din senin, turburată de guvernul personal al Palatului; a fost dată înapoi cu trei-zeci ani, a fost refăcută salbatecă—pentru ca d. Carp să poată guverna, pentru ca Palatul să nu lasă de minciună.

Va fi fost un gir de o complezență nesocotită pe care Regele l'a dat unui om în plină agonie politică; va fi fost, din partea acelui om, din partea colegilor sei din minister și pretinsului său partid—o pură obrăznicie ciocoiască de a fi îndrăznit să guverneze în contra voinței țării.

Căci acest guvern și acest partid—chiar îngrozind lumea cu faptele lor și cu girul August ce l au—nu vor putea terroriza voința țării.

Demisia d-lui P. P. Carp

Da; d. P. P. Carp a demisionat, dar nu de la guvern, ci de la societatea agrară, a cărei președinte este.

Ceia ce interesează pentru moment opinia publică e că se știe pentru ce a demisionat d. P. P. Carp din demnitatea de președinte al societății agrare? D-sa fiind președinte de consiliu, nu putea fi și președintele unei societăți agrare; nu că legea incompatibilității ar împedica, căci această lege scurtă în articule nu prevede asemenea cazuri, dar așa a crezut d. Carp să nu unească pe umerii săi 2 sarcini.

La sarcina întâia de președinte al societății agrare a fost ales prin voința membrilor marilor proprietari; la sarcina de a doua d. P. P. Carp a fost ales prin voința Regelui; și cum d. P. P. Carp e pentru moment *persona grata* la Palat, a vrut să arăte că și Regele e *persona grata*, la d. Carp. Și iată-l dar pe d Carp optînd pentru una din președinții.

De cît optarea aceasta are un cîntec. Și cîntecul își are melodia lui, și melodia ne o dă însuși d. P. P. Carp pe cheia lui *do* major. Și-a zis scurt în nota tonică a lui *do* major: „la societatea agrară recunosc că n'am făcut nimic ca președinte; cred că voiu putea face mai mult ca membru."

Dar și aici d-sa a ajuns printr'un contrast al opțării Regale. Și dacă ni s'ar da voe să-i complectăm gîndirea am vedea că d. P. P. Carp așa și-a legat în minte raționamentul:

M. Sa m'a ridicat din calitatea de membru al partidului conservator la acea de președinte al consiliului de miniștri, pentru că a știut că în calitate de membru n'am putut face nimic nici partidului nici țării, și că *poate* voi face ceva în cea de a doua calitate, de președinte. Fiind astfel nu puteam face ceva la societatea agrară tot în calitate de președinte, ci numai în acea de membru.

Din jocul acesta al antitezei regale reiese un învățămînt pentru noi: d. P. P. Carp s'a demis de la președinția societății agrare din buna sa voință ca nedemn, de oare ce n'a putut face nimica. Din a doua președinție a consiliului de miniștri îl va demite țara, iarăși neavînd putința de a face ceva bun pentru țară.

O demisie voită, și o demisie silită. Una s'a făcut la 23 Ianuarie, în zi de Duminică, alta se va face la 26 Februarie, în urma rezultatului general al alegerilor de Cameră și Senat.

DIN ALE ZILEI

Domnul general Scheletti credea că va fi ministru de război. Credea că va fi prefect de Roman. Și ce n'a crezut că va fi, este d. general Scheletti: candidatul guvernamental la col. II deputați de Iași, ca să asigure reușita d-lui Iorga.

Domnul general publică un manifest către alegători. Nu va veni să-i viziteze, dar își dă adresa în manifest: str. Păcurari—casa părintească, „cunoscută din restimpuri orășenilor".

Dacă în loc de casă părintească, cunoscută din restimpuri, ar fi pus numărul casei—ar fi ușurat vizitele alegătorilor, căci este evident că, nevoind să-i viziteze și el și spunînd unde locuește, d. general vrea ca alegătorii să vie la el.

Domnul general Skeletti, după ce arată care este programul guvernului, spune alegătorilor col. II deputați că „pe orizontul politic al Europei se prevăd mari furtuni".

Iată un motiv puternic, ca alegătorii să nu dee voturile d-lui Iorga, cum le cer ceilalți candidați guvernamentali, ci să le dee d-lui general, care va face ca „pe orizontul politic să nu se mai prevadă furtuni".

= Un alegător citește în ziar anunțul unui domn, care declară că va da votul în alegeri, pentru acel care-i va găsi cîinele.

— Pentru cîți cîini am votat eu în viața mea—exclamă alegătorul.

Temelia politică

In domeniul vieții plantelor se știe că rădăcinele copacilor stau în pămînt și tulpina în sus; în clădirile omenești, la ori-ce zidire, temelia o pui în pămînt și pereții îi zidești deasupra în aer.

Ceiace în domeniul plantelor și al tehnicei umane e normal, ca adică temelia să fie jos, la bază și clădirea sus pe bază, în domeniul vieții politice clădirea constituțională a statului, viața politică a partidelor își are temelia sus și clădirea zidăriei în jos. Temelia vieții noastre politice stă în voința Măriei Sale; în loc să fie în voința poporului. E de ajuns că o mînă de oameni să se învîrte în jurul persoanei Măriei Sale, pentru ca aceia să se crează că pot cuceri voința Măriei Sale Poporului. Ba chiar i-a format un fel de credo politic că Poporul nici odată nu va contraveni la voința Măriei Sale Regelui.

In cercul mai de aproape de Măria Sa, e lumea politică a Colegiului întâiu, zece pînă la două-spre zece mii de oameni: proprietari și titrați, cari fac față țării. Expresiunea cea mai vie a acestui sistem e Carpismul, care are aderenți la colegiul întâiu, singurul pe care îl cultivă, singurul care îl interesază. Du-te la țară și nici se aude de Carpism, iar cînd le vorbești ca cum le ai vorbi de Chinezi, ori de Japonezi.

Ei bine; pe cînd pentru toți oratorii de la tribună țaranul e talpa țării, în viața politică Măria Sa Vodă e talpa, iar poporul e a cincia roată la căruță. De ce? Pentru că clădirea politică s'a făcut de sus în jos, adică deandoasele; s'a început de la Vodă, și l'a adus străin; l'a făcut să fie în dinastie; apoi a lărgit cercul de sus al celor ce pot avea viață politică, clădindu-le dreptul de intrare: bani și slujbe. Cît despre popor l'au nesocotit regimurile trecute, îl nesocotesc și astă-zi, căci îl tratează în cucerit; i s'au pus jandarmi mulți; i s'au înmulțit subprefecții ca să l hățuiască; i s'au înmulțit primarii să l stăpînească, și s'a lasat la cherimul delegaților inventați de administrația regimului.

Că trebue să mergem spre schimbarea temeliei vieții politice, se vede cît de colo că e o absolută necesitate. Dacă poporul e factorul cel mare economic, el trebue să fie și factorul cel mare politic. La noi din contra, cei ce consumă diriguesc politica, iar nu cei cari produc, ca și cum politica ar fi un articol de consum.

Cînd vom ajunge să răsturnăm pira-

mida noastră politică. nu ştiu zeu, de ce utilitate ar mai fi însuşi factorul suprem!

Dar pentru aceasta trebuesc zidari; şi se vede că n'a venit vremea pentru asemenea zidari.

OAMENI ŞI LUCRURI

Drame în umbră

In cea mai nouă piesă a lui Gerhardt Hauptmann—„Şoarecii". o tragi-comedie berlineză—un personagiu afirmă că „nu există o fiinţă atît de obscură, atît de neînsemnată, ca să nu poată deveni un erou de tragedie".

Consequent cu această sentinţă artistico-socială, Hauptmann face chiar încercarea de a clădi o sîngeroasă şi sombră tragedie cu personagii extrem de puţin interesante şi importante prin situaţia lor socială. Eroina piesei este femeea pietrarului Iohn, fără a mai vorbi de a doua eroină,—o prostituată pe care va omorî-o unul din eroii piesei, un proxenet,—fratele pietrăresei.

Momentul esenţial al acţiunii, lupta in jurul unui copil, e tragic în toată puterea cuvîntului.

Ne-am adus aminte de toate aceste cetind în ziarul de aseară povestirea întîmplării dramatice care s'a desfăşurat în... bucătăria unei familii din localitate.

O idilă începută cu vre-o opt luni în urmă s'a sfirşit prin tragedie,—ambii eroi căzînd sub lovituri de gloanţe, chiar dacă loviturile nu vor fi mortale.

Un omor şi o sinucidere: două gesturi în care culminează — ori-ce s'ar zice — o stare sufletească de disperare sinceră, adîncă, tradusă prin cea mai spontană violenţa ee poate exista: violenţa asupra sa însăşi.

Fără de voie punem ori găsim cîte ceva... ridicul în sublimul tragediei, cînd aceasta nu se dezvăluie într'un mediu potrivit, ori într'un decor destul de important. Bună oară într'o bucătărie...

Fără îndoială, tragediile se cuvin să se petreacă în saloane somptuoase, ori sub cerul liber, în fundul unei păduri sau pe ţărmul mării. E neapărată nevoie de un cadru romantic pentru o acţiune în care e angajată simţirea, în care se prinde sufletul, în care vibrează nervii.

Şi cu toate aceste, să spunem adevărul. Mai curînd putem găsi sinceritate, spontaneitate, adevăr, în mediile mai simple, mai lipsite de artificii, mai puţin sub înrîurirea cetirilor romantice,—de cît în lumea *ceealtă*.

De aceea e vrednic de oare-care admiraţiune din parte-ne momentul care pune faţă în faţă suflete nepregătite pentru sguduitoare tragedii, dar îmboldite de simţiri profunde, putînd merge pînă la sacrificiul vieţei, pînă la eroizme. Şi e drept să găsim o clipă dătătoare de respect, acolo unde lumea îşi arată dispreţul nepăsării, ori cînd aruncă ironia ei rece peste dramele petrecute în umbră şi în sărăcie...

Rodion

DIN TG. FRUMOS

Vizita d-lui Prefect al judeţului

Duminică, 23 Ianuarie, c. de dimineaţă orăşelul nostru era în plină agitaţie: o sumedenie de ţărani, streini de localitate, îmbracaţi curat, mişunau pe strada principală a tărgului; sergenţii de oraş erau în mare ţinută, cu coifurile în cap şi mănuşi albe pe mîini, toţi funcţionarii erau îmbracaţi în hainele lor cele mai curate. In afară de aceasta pe la autorităţi erau arborate steaguri tricolore, până ce şi în vărful foişorului de foc era pus un steag tricolor. Toate acestea m'au făcut să mă minunez ştiind că în ziua de 23 Ianuar nu este nici o serbătoare naţională, credeam însă că sau M. S. Regele sau Alteţa Sa Principele Moştenitor Ferdinand ş'au anunţat sosirea în acest oraş şi toate aceste pregătiri erau pentru primirea acestor înalţi oaspeţi; am fost însă scos din această nedumerire, aflînd că cu trenul de 11 ore şi un sfert soseşte în localitate d-l Prefect al judeţului Iaşi, pentru care fapt d. Giussepe Nuncio Tessaro, preşedintele comisiunei interimare, i-a pregătit un alaiu care nu cred să se mai fi făcut vre-odată în nici o altă parte a ţărei, şi nici unui alt prefect. Incă de pe la orele 10½ o gramadă neobicinuită de ţerani era strînsă în faţa gărei, apoi o delegaţie a corporaţiei meseriaşilor cu drapelul în frunte, drapel făcut chiar în ajun, de către acest Giussepp Tessaro, anume pentru această solemnitate; în fine se mai aflau toţi funcţionarii primăriei şi poliţiei locale, toţi în mare ţinută. La intrarea trenului în gară, d. Giuseppe Nuncio Tessaro, a început a face către mulţime semne desperate din amîndouă mînele şi a striga ura, pentru a ridica nivelul entusiasmului nenumaratei asistenţi, şi în adevăr cîte-va glasuri răguşite de băutură au strigat „Ura".

De la gară alaiul prefectorial a pornit în ordinea următoare: şeful poliţiei locale, comisarul Boian, vărul lui Giusseppe Nuncio Tessaro, în prima trăsură în picioare, cu faţa întoarsă în spre a doua trăsură în care se afla d. Prefect şi cu d. Tessaro; o grotescă imitare a rolului şefului poliţiei unui oraş, vizitat de M. S. Regele; urmau apoi încă vre o trei trăsuri în care se aflau d-nii D. Deliu vice preşedintele comisiunei interimare, C. G. Timuş ofiţerul stărei civile, Alex. Şt. Nedelcu şi Policarp Macuroff, membrii comisiunei interimare, medic veterinar Scarlat Iamandi împreună cu straşnicul caracter local dr. Gh. Herfurt, administratorul de plasă Văsescu, perceptorul Theodor, magistratul stag ar Popovici, Gh. Vlaicu, pensionar, Gh. Teodor directorul şcoalei de băeţi, şi ca culme într'o haraba mănată de cărciumarul Lucachi din Goeşti, o mulţime de ţarani încheiau acest straşnic convoiu; toată cealaltă mulţime venea pe jos.

De la gară alaiul a plecat spre primărie, unde a stat pînă pe la orele 12 jumătate p. m., cînd apoi tot în ordinea de mai sus au plecat la locuinţa lui Giusseppe Nuncio Tessaro, unde au luat massa cu toţii; în altă conrespondenţă viitoare voiu arăta cine au fost toţi comesenii

Ţaranii şi corporaţia au fost împărţiţi pe la diferite cărciume din oraş, unde d. Giusseppe Tessaro a dat ordin ca pe socoteala d sale să li se dea de mîncat şi băut cît vor vrea. Cu trenul de 5 p. m. d. prefect a plecat la Iaşi, dus la gară tot cu alaiul de trăsurl cu care venise; ţaranii însă şi corporaţia meseriaşilor. cu toate strădănuinţele depuse, nu au mai putut fi scoşi de prin cîrciume, aşa că nu au mai fost la gară şi la plecare După plecarea Prefectului, partisanii cei mai de seamă ai lui Giusseppe Tessaro s'au întors înapoi la d-sa acasă, unde iar li s'a servit din belşug, băutură, ţinînd chiulhanul până la orele 8 seara. In acest mod, cine vrea să aibă popularitate, îşi poate ţinea partizanii strîns uniţi în jurul seu.

Sunt dator înainte de a încheia această dare de seamă, să arăt din cine era compusă asistenţa care îi eşise înainte la gară Prefectului. Cu o zi mai înainte Tassaro şi cu ciracii sei au împanat măhălălele tîrgului sfătuind populaţia ţărănească a eşi întru întîmpinarea Prefectului, refuzat fiind pretutindeni şi pentru a nu se face de batjocură faţă cu stăpînul seu, căruia îi spusese la Iaşi că dînsul Giusseppe Nuncio Tessaro se bucură în tîrg de cea mai întinsă popularitate şi că tot tîrgul cu mic şi mare are se iasă la gară întru întîmpinarea prefectului spre a nu se face de batjocură zic a trimis pe Alexandru Ştefan Nedelcu, unul din membrii comisiunei interimare, şi care ţine în arendă moşia Găueşti, proprietatea d-lui Prim-ministru Carp, de a adus pe toţi ţăranii de pe acea moşie în tîrg la gară, dînd ast fel ilusie prefectului, care nu are de unde cunoaşte pe locuitori, că popularitatea de care se bucură acest romîn neaoş, Giusseppe Nuncio Tessaro, în tîrg este nemărginită.—De asemenea a scos corporaţia meseriaşilor cu steagul în frunte, însă mai toţi meseriaşii romîni, înscrişi în listele electorale lipseau, întreaga corporaţie asistentă la acest alaiu, compunîndu-se numai din meseriaşii străini, fără drept de vot, şi din vre-o cîţi-va copii care acum învaţă meşteşugul. A mai asistat apoi şi o delegaţie de vre-o 10 nealegători lipoveni in frunte cu preutul lor.

Cu toată buna-voinţă ce am avut nu am putut număra printre sutele de oameni care au luat parte la acest grotesc alaiu de cît numai cel mult vre-o 30 alegători din tîrg, din care majoritatea sunt funcţionari, care au fost forţaţi să iasă la gară, şi vre-o cîţi-va care s'au dus de curiozitate; populaţiunea serioasă a tîrgului însă, s'a obţinut şi cu drept cuvînt neavînd nici o legătură de simpatie nici cu Prefectul şi preşedintele Giusseppe Tessaro, şi nici cu guvernul pe care'l reprezintă dînşii.

Un alegător

Marele incendiu de astă noapte

Fabrica de tricotaje.—Isbucnirea incendiului.—Alarma.—Sosirea pompierilor.—Lipsa apei.—Intinderea incendiului.—Ajutoarele.—Pagubile.—Alte amănunte —

Fabrica de tricotaje de pe Şoseaua Naţională, a d-lui Leo Gheller, a fost distrusă aseară de un puternic incendiu.

Această fabrică exista în acest loc de mai bine de 7 ani şi ea a fost strămutată aci din strada Bulgară, în local propriu, care era compus din două etaje. In etajul de sus era atelierul pentru repararea ciorapilor, iar în etajul de jos era atelierul pentru fabricarea ciorapilor, flanelelor şi diverse tricotaje. Tot în etajul de jos se mai aflau maşinele şi motorul cu benzină.

Incendiul a luat naştere pe la orele 6 jumatate. La acea oră lucrătorii şi lucrătoarele din etajul de sus, încetînd lucrul, ca de obicei, au plecat spre locuinţele lor.

In etajul de jos unde lucrul durează mai tîrziu, lucrătorii nu plecaseră încă.

Pe la orele 6 jumatate, paznicul fabricei observă ca un ogeac era în flăcări. El intră în atelierul de jos şi dădu de veste lucrătorilor. Aceştia au alergat în etajul de sus şi pe acoperemînt, căutînd să dea ajutoare. Se credea că e numai un început de incendiu, dar cînd lucrătorii au ajuns sus, au putut observa că flăcările cuprinseseră deja o parte din tavan, precum şi parte din lînurile ce se aflau acolo.

Aci sus, în mijlocul atelierului, se afla o sobă, în care mai rămăsese cărbuni.

Văzându-se că focul ia proporţii mari şi că ameninţă să distrugă întreaga clădire de lângă poartă, s'au înştiinţat autorităţile şi s'au cerut în acelaş timp ajutorul pompierilor.

In acest timp tot etajul de sus era în flacări şi panica era mare

Au sosit îndată pompierii din pontul Nicolina, sub conducerea d lui căpitan Sturza Pavelescu, care au încercat să salveze sala maşinelor din etajul de jos.

In acelaş timp au sosit la locul incendiului d-nii procuror Vincler, comisarii Ştiubei şi Iordăchescu, Dan comandantul sergenţilor şi Ştefăniu, ajutor.

Lipsa de apă însă făcea ca toate încercările pompierilor de a salva etajul de jos, să fie zadarnice.

Peste puţin timp sosiră şi celelalte două secţii de pompieri.

Totul însă era în zadar căci flăcările cuprinsese pardoseala etajului de sus, de unde focul s'a întins la tavanul etajului de jos.

Panica acum devenise şi mai mare. In acest moment începură a se desprinde din tavan şinele de fier ce susţineau parte din maşini, care rînd pe rînd cădeau jos pe pardosea.

Pompierii desfăşurau o mare activitate pentru a scoate afară macar o parte din tricotajele ce se lucrau, dar frica de a nu cădea maşinele peste ei făcea această lucrare imposibilă

In dreapta atelierului de jos se afla sala motorului şi depozitul cu benzină, unde dacă flacările ar fi pătruns, s'ar fi produs o teribilă explozie.

Pompierii însă, au izolat această sală, aşa că s'a evitat o mare nenorocire ce s'ar fi putut întîmpla, dacă explozia benzinei ar fi avut loc.

Pentru menţinerea ordinei şi paza lucrurilor a sosit pichetul de incendiu de la compania jandarmilor pedeştri.

Cu tot frigul ce domnea însă, o mulţime de lume din oraş venise, care pe jos care în trăsuri, la locul incendiului.

După puţin timp întreaga clădire era cuprinsă de flacări aşa că ori ce speranţă de salvare era irealizabilă, aşa că pompierii lucrau din răsputeri pentru ca focul să nu se întindă şi la cealaltă clădire, unde se afla biroul şi unde acum cît va timp se montase maşinele de la foasta fabrică de tricotaje din str. Bulgară.

Abia pe la orele 12 noaptea, cu o mare greutate, pompierii reuşiră să localizeze incendiul, aşa că cealaltă clădire rămase neatinsă.

D. Leo Gheller, proprietarul fabricei, se află la Buda-Pesta, unde a plecat încă de Sîmbătă. D sa a fost înştiinţat astăzi telegrafic despre acest fapt.

Pagubile cauzate de acest incendiu sunt mari, de oare-ce pe lîngă materialul ce servea la fabricarea tricotajelor, au fost deteriorate şi toate maşinele.

Intreaga clădire, împreună cu maşinăriile şi materialul de lucru, era asigurată la societatea „Agricola" pentru suma de 500.000 lei.

La capitalul fabricei erau asociaţi mai mulţi acţionari.

Autorităţile au deschis o anchetă pentru a stabili provenienţa focului. Mai mulţi lucrători au fost chemaţi la poliţie pentru a fi interogaţi; de asemenea a fost chemat paznicul fabricei şi cîţi-va funcţionari.

Cercetările continuă.

Litere-Ştiinţe-Arte

Viaţa Romînească a încheiat al cincilea an de existenţă cu un număr bogat cuprinzînd articole, studii, versuri, polemici, semnate de A. D Xenopol, M. Codreanu, I Agîrbiceanu, I. Petrovici, A. Toma, Francis Lebrun, G. Topîrceanu. C. Stere, Octavian Goga, I Botez, G. Pascu, Oct. Botez. I G. Duca, O. Sima, Nicauor et. Co.

Numărul cuprinde încă recenzii, note pe marginea cărţilor, documente omeneşti, Revista Revistelor, Bibliografie şi două excelente ilustraţii de Iser reprezentînd pe Gh. Topirceanu şi pe dr. I. Cantacuzino.

D. C. Sterc continuă în numărul acesta polemica începută cu d Ghersa-Dobrogeanu, răspunzînd unui vechiu articol al criticului, „Pagini uitate", scris acum 3 ani şi îndreptat în contra foştilor socialişti,

*

Duminică 30 Ianuarie oarele 5 p. m., are loc în sala teatrului Sidoli o conferinţă ţinută de d-ra Adela Xenopol. Subiectul; „Chestiuni sociale".

Din cauza unei indispoziţiuni a artistului Penel nu se joacă mîne seară Joi *Bibliotecarul*, anunţat pe afiş.

*

O nouă revistă tranceză „La Renaissance Contemporaine" a deschis o anchetă asupra vieţei după moarte pentru a vedea întrucît această problemă preocupă într'adevăr pe scriitori şi cugetătorii lumei. Sunt unele răspunsuri interesante, asupra cărora vom reveni.

*

Herman Suderman a terminat o nouă piesă de teatru. Titlul nu se cunoaşte încă.

*

Gelebra cîntăreaţă pariziană Emma Calvé s'a îmbolnăvit grav de friguri galbene la Kobe, o localitate în Japonia, unde se găsea cu prilejul unui turneu.

...O atrăsese oare galbenii?

*

„Memoriile" Elenei de Racovitză (d-na Schewitz) au apărut şi în limba franceză, editura Jouven.

*

Se face multă vîlvă la Paris, în jurul piesei *Le vieil Homme* a lui *G.* de Porto Riche.

Autorul, în această piesă, şi a pus întreg talentul său strălucit, observaţiile şi reflecţiile în timp de zece ani de zile precum şi întreaga sa filosofie şi concepţie asupra lumei. „In ea ne va arăta că omul nu e stăpîn de loc pe sine, că pasiunile îl guvernează şi zadarnic le resistă; neavînd ce face se lasă dus de ele ca o navă fără cîrmă în voia vîntului şi a valurilor. Cu atît mai bine dacă ajunge în port, cu atît mai rău dacă se sparge de stînci. E, după cum vedem, doctrina fatalismului şi a anarchiei. Apologia forţelor oarbe şi tainice ale instinctului".

*

STRUNA ZILEI

IN IARNA..

Anul acesta gentilele clиente ale patinagiului iaşan sunt favorizate de o gheaţă admirabilă.

Un ziar.

Şi ţi voi, prea drăguţe doamnă,
Cum eu v'aşi vroi pe veci?
...Să fiţi tari cum este ghiaţa,
Insă nu ca ea de... reci.

INFORMATII

❑ *Carpiştii, care ne combat pe o singură temă, că „am încheiat un cartel imoral cu liberalii" — ca şi cum ar putea fi imoral ca opoziţia să lupte la o'altă cu opoziţia—aceiaşi Carpişti erau fericiţi, radioşi, că o parte a liberalilor din Tecuciu merge cu ei—nu cu noi. Adică este imoral ca noi să facem cartel cu opoziţia şi este moral ca opoziţia să dee ajutor guvernului.*

Dar bucuria carpistă a fost de scurtă durată, căci ieri s'a făcut înţelegere între toţi liberalii din Tecuciu şi conservatorii-democraţi.

In această privinţă ziarele liberale publică următorul comunicat:

In urma scandalului provocat la întrunirea liberală din Capitală, de Luni 24 a. c., de către agenţi plătiţi ai guvernului, ori-ce tratative electorale între liberali şi guvernamentalii din Tecuci au fost întrerupte.

Liberalii renunţînd la înţelegerea proectată cu guvernamentalii, vor lupta în alegeri, alături de conservatorii-democraţi, ca şi în celelalte judeţe din ţară.

❑ *Funcţionari de ai administraţiei financiare, după ce au fost trataţi, într'o cărciumă din Tutaraşi, cu slănină veche, au fost tîrîţi ieri la cărciuma „Pavilion", strada Păcurari, unde li s'au dat fleici.*

Scorţ-scu, pe care prefectul poliţiei îl numeşte Şnapanul; cinstitul Suţu şi cerşetorul Baltă, au rostit „discursuri" funebre.

❑ Un congediu de patru zile, cu începere de ieri, a fost acordat d-lui consilier de Curte G. Sturza.

❑ Cu totul eronată a fost publicată ieri în ziar, o informaţie relativă la numirile ce se vor face la Casaţie.

Iată informaţia rectificată: preşedinte la s. II va fi numit d. Victor Rîmniceanu, iar consilier, în locul acestuia, d. Minculescu, actual preşedinte al Curţii de Apel, s. IV, finul Nababului.

❑ D. căpitan Ion Negruţi, din regimentul 33 Tulcea, a fost numit comandant al companiei de jandarmi pedeştri, în locul căpitanului Ghidionescu, decedat.

❑ D. Tedorescu a fost numit maistru la catedra de muzică vocală de la seminarul „Veniamin Costachi". rămasă vacantă prin moartea lui Titus Cerne.

❑ Elevii liceului Naţional organizează o frumoasă producţiune artistică-muzicală, la teatrul Naţional pentru seara zilei de 23 Februarie c.

❑ Trenul de Bucureşti a sosit şi azi dimineaţă cu o întîrziere de 45 de minunte.

❑ Comitetul organizator al marelui bal costumat, care va avea loc în seara zilei de 5 Februarie, la societatea de gimnastică, sport şi muzică, face mari pregătiri.

Vor fi în adevăr surprizele cele mai plăcute. Tot ce are Iaşul mai distins va lua parte la balul costumat de la 5 Februarie.

❑ Autorităţile noastre au intervenit zilele trecute, făcîndu se formalităţile necesare, pentru urmărirea, prinderea şi expulzarea tînărului Raul Van Saanen autorul cunoscutelor fraude de la depozitul de desfacere a regiei, care după cum se ştie se află la Paris.

El va fi adus la Iaşi şi înaintat parchetului.

❑ Constantin Scutaru, eroul dramei din strada Sărărie şi care se afla internat în spitalul Sf. Spiridon, a încetat din viaţă, aseară la orele 8.

Cealaltă victimă, Elena Voinescu se crede că va scăpa cu viaţă. Făcîndui-se sondage, s'a constat că un glonte s'a oprit în ureche. Numita pe lîngă că şi a perdut ochiul, va rămînea şi surdă.

❑ Pe ziua de eri s'au mai declarat încă trei cazuri de scarlatină la şcoala normală de fete. In total sunt zece cazuri.

In urma acestora, şcoala a fost închisă pentru 15 zile.

❑ Membrii comisiunei interimare s'au întrunit eri dimineaţă ocupîndu-se de mai multe chestiuni de puţină importanţă.

❑ Recursul procurorului general de Iaşi, în afacerea civilă a trusturilor, se va judeca la 4 Februarie, la secţia I a înaltei Curţi.

❑ Procesul Cuza—Facla, care urma să se judece mîine la Curtea cu juri din Bucureşti, se va amîna.

❑ D. profesor dr. Toma Ionescu, va candida la colegiul senatului universităţei, din Bucureşti.

❑ **C. F. R.**—Direcţia generală a c. f. r. a pus în vedere serviciilor de expediţiune că ambalajele ce se vor înapoia în traficul local, cu mică iuţeală la adresa fabricelor din ţară, care se bucură de tarifele reduse, cu 45 la sută se vor taxa şi ele cu o reducere de 45 la sută, din taxele de transport.

— S'a pus în vedere de asemeni tuturor staţiilor, că la transporturile de sticlării colerate, zugrăvită, s'au poleită se va face reducerea de 45 la sută.

❑ D-na general Lambrino face cunoscut că nu va putea primi, Vineri 28 Ianuarie, dar va primi, Vineri 4 Februarie c.

❑ Consiliul comunei Şipote a fost disolvat, numindu-se o comisiune interimară compusă din Gh. Bălteanu, preşedinte Th. Cotiugă şi Gh. Tarcău, membri.

❑ N. Dragan, primarul comunei Poeni, a fost revocat din funcţiune, fiind condemnat de justiţie pentru mai multe fapte.

❑ In astă seară rulează pe pînza cinematografului „Union", de la coloseul Bragadiru, pentru ultima oară, programul care cuprinde splendidele vederi după natură, din minele de fier la Stokolm; splendida şi emoţionanta dramă „Fiica Centurionului", precum şi admirabilele bucăţi: In umbra morţei, mare dramă a casei Vitograph; Cultivarea hemeilui, după natură, moşioara Nelley, dramă mişcătoare; Dobitocescu face un salt mortal, extrem de hazliu, un cadou rău adresat, comedie, unchiul din provincie, comedie, etc.

Mîine Joui program absolut nou. Sîmbătă la orele 3 p. m., mare matineu în beneficiul cercului comercianţilor romîni.

Duminică la orele 3 p. m., mare matineu obişnuit. Intrarea generală 50 de bani.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.35
	oca	0.55
Brînză de vaci proaspătă		0.80
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi grasă, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.—	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

SPRE VICTORIE!

Cine nu a avut fericirea să asiste la întrunirea noastră de Duminică de la Eforie, n'a văzut cea mai impozantă demonstraţiune politică ce s'a desfăşurat vre-odată în Capitala Romîniei.

Cine nu a ascultat verbul înflăcărat al Magistrului Dissescu, care ca o lavină a făcut să se rostogolească asupra guvernului de aventură toată povara unui distrugător rechizitoriu rostit în numele doctrinei constituţionale, nu s'a împărtăşit de una din cele mai înalte manifestări ale geniului romînesc.

Cine nu a fost de faţă cînd cu cuvinte de foc d. Nicolae Xenopol a făcut să jure imensa adunare, că va merge până la capăt în lupta ce am început o pentru triumful dreptăţei, nu ştie ce comoară de credinţă, convingere şi putere de jertfă zace în partidul conservator-democrat.

Cine nu a simţit vibrarea de sfîntă şi vulcanică indignare ce a deslănţuit o acuzarea rostită de d. Barbu Păltineanu împotriva reacţiunei corupte şi corupătoare, nu-şi poate da seamă, de ce energie de acţiuni, e capabilă democraţia conservatoare, cînd va fi să meargă la asaltul suprem.

Cine n'a văzut freamătul de entuziasm ce l'a deşteptat tribunul poporului Nicolae Fleva şi ceilalţi trei cuvîntători scumpi şi dragi mulţimei, N. Titulescu, Şerban Cantacuzino şi I. T. Florescu, cu pasionata lor glorificare a suveranităţei naţionale şi doborîtorul lor aţac împotriva vrăjmaşilor progresului nu poate avea viziunea exactă a forţei ce suntem şi vom fi.

Cine, în sfîrşit n'a văzut cu ochii lui proprii, suflarea eroică ce a trecut a supra adunărei, la strigătul de luptă neînduplecată al şefului nostru, cuvintele căruiu deveneau fapte în clipa în care erau rostite, nu poate şti ce este admiraţia în cea mai înaltă a ei expresiune, ce este încrederea în cea mai nobilă a ei manifestare, şi ce minuni pot face această admiraţie şi această iubire.

Intrunirea de Duminică a fost un punct culminant nu numai al vieţei partidului conservator democrat, dar şi a vieţei publice a ţărei întregi.

O forţă s'a născut şi a crescut, pe care unii n'au văzut-o şi alţii n'au vrut s'o vadă, iar astă-zi cînd, puternică şi dominatorie, neînfrîntă şi suverană merge cu paşi hotărîţi şi fruntea sus spre împlinirea glorioaselor ei destine, vor s'o zădărească, s'o oprească, s'o sfărîme.

Prea tîrziu!

Spre victorie mergem, pe coloane largi şi compacte, desfăşurte asupra ţărei întregi. Nimic şi nimeni nu poate să întîrzie ceasul biruinţei.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Domnul* P. P. Carp şi chestia evreiască *este titlul unui important document, pe care* „Opinia" *îl va publica mîine.*

❑ *Postul de inspector general al învăţămîntului superior şi secundar, vacant prin reîntoarcerea d-lui Lupu Antonescu la catedra sa, se ţine la dispoziţia unui caracter.*

Tratativele continuă. Cînd ele vor ajunge la rezultatul ideal, vom anunţa la gazetă.

❑ Evenimentul *apără pe d. Arion de actul de banditism poliţienesc ce l'a comis cu înlocuirea d-lui Petrovici.*

Nu putem lua act de această apărare, întru cît „Evenimentul" este ziarul tuturor poliţiştilor.

❑ *Domnul Grecianu a declarat, în ziua de trei Ianuarie, că administratorul financiar al judeţului Iaşi, celebrul Petrescu, i-a cerut să mute din localitate pe d. I. Kirilă, s'aducă în loc pe d. Pavelescu; să dee afară pe perceptorii Bădăreu şi Maxim, să mute pe controlorul Săndulescu, care este fratele d-lui G. Săndulescu—şi, dacă va face toate acestea va reuşi în alegeri.*

Ordinară lichea—acest Petrescu.

❑ **Vizite electorale.** — La unul din prietenii noştri s'au prezentat zilele acestea în vizită electorală, d-nii Leatris şi Suţu, dar negăsind acasă de cît pe doamnă, un dialog s'a încins între postulanţii de voturi şi soţia prietenului nostru.

— Nu ne îndoim, doamnă, că soţul dv. ne va da nouă votul său.

— Imi pare rău, că nu e acasă barbatul meu, căci el v'ar da răspunsul cel mai nimerit.

— Dar poate, doamnă, are vre-o nevoe ceva, sîntem gata să i-o îndeplinim?

— N'avem nici o nevoe.

— Dar poate are nevoe de ceva plus de oare?

— Are de ajuns, căci are peste cap.

— Dar aveţi copii?

— Da; dar îmi sînt încă prea mici.

— Atunci, doamnă, la revedere; ţinem cu tot preţul să-l vedem în persoană..

Iată că cei 2 candidaţi, din care unul e „candidatul guvernului" are la îndemînă totul, făgăduesţe totul, slujbele statului le stau la îndemînă; numai că nimene nu-i mai crede, mai ales că tocmai *mânzii* lui Démètre sînt cei mai puţin chemaţi în a făgădui marea cu sarea.

❑ **O duzină minus trei caractere.**— *Evenimentul* de ieri publică o listă de nouă nuoi înscrişi în gruparea carpistă locală — şi adaogă că *toţi* au părăsit „gruparea" takistă din Iaşi, — pentru a deveni caractere.

Să vedem: 1) Emil D. Lefter, a fost, în adevăr, la noi—a fost magistrat, este avocat şi a dezertat, fiind că, după cum ne-a declarat, „nu mai pot răbda". Va fi numit, zice el, prim-procuror. 2) I. V. Popescu, damblagiu, zis şi Ezechil, s'a vîndut pentru şase ore suplimentare la seminar—pe cari le va capata—după alegeri. 3) Eremia Lazarini, alcoolic. 4). N Petrăchescu, mai ceva. 5) C. Mărgărint, n'a fost înscris la noi. 6) Iancu Ghiţescu, 7) N. Tomiţa, acesta de pe urmă bine cunoscut parchetului —ambii n'au fost înscrişi la noi. 9) Vasiliu-Marian, fost vînzător de vinuri greciniste la Bucureşti, n'a fost înscris la noi.

Onoare tuturor, onoare carpismului.

❑ *Curtea de Casaţie, s. II, se va pronunţa astăzi în procesul penal al trusturilor.*

Se crede că se va ivi paritate, aşa că procesul va fi judecat din nou în secţii unite.

❑ **Consiliul de răsboiu.**—Astăzi dimineaţă consiliul de război al corpului IV de armată, s'a întrunit în şedinţă.

Consiliul se compunea din d-nii colonel Musteaţă, preşedinte, maiorii Răileanu, din regimentul 8 artilerie, Costescu, din regim. 2 roşiori, căpitanii Iulius Checais din regim. 13 Ştefan cel Mare şi Lupaşcu din 4 artilerie, membri.

Au fost judecaţi următorii soldaţi: Ungureanu Teodor din regimentul 17 artilerie, pentru dezertare repetată, a fost condemnat la 1 închisoare; Radu Dumitru, din batalionul 4 vînători, pentru dezertare la 2 ani închisoare; Bucataru Costache din regim. 8 Dragoş 29 idem, la un an închisoare; Pavel A. Vasile, din regimentul 7 Racova 25, pentru dezertare cu luare de obiecte la un an închisoare; Spirit Ioan din regimentul 25 Racova, idem, la 2 ani închisoare; Pachter Iancu, din regim. 12 Cantemir, pentru dezertare şi risipire de efecte, la 6 luni închisoare; Scutaru Gheorghe, din regimentul 17 artilerie, idem la 6 luni închisoare; Filote Neculai, din regim. Ştefan cel Mare, pentru dezertare, a fost achitat; Iliescu zis Portaru Ilie, din regimentul 4 artilerie, idem la un an închisoare; Blaga Ioan, din batalionul 8 vînători idem, la un an închisoare şi Ciubotariu Aron, din regim. 12 artilerie, pentru părăsire de post la 2 luni închisoare.

Consiliul va mai ţinea şedinţă Joi, Vineri şi Sîmbătă.

❑ **De la societatea de întreprinderi „Vulturul".**—Luni 24 Ianuarie a. c. societatea de întreprinderi „Vulturul" şi-a serbat doi ani de la înfiinţare. Cu prilejul acesta a avut loc la orele 2 jum. adunarea generală a societăţii în localul său din str. Golia No. 71.

Din marele număr de membri notăm: P. C. S. Arhimandritul Gherasim Miron, A. D. Atanasiu preşedinte, V. Antoniu, Raimondo Scolari, Philip Bocec, F. Guielmetti, A. Patraşcanu, N. Boncescu, V. Mazuchelli, Fr. Bouşca, Gh. N. Luchian, Emil Casperschi, P. Răileanu, A. Zaharia, D. Acostăchioaei, Moritz Moses, I. T. Simionescu, Al. Ştefăniu, C Gheorghiu, N N. Stati, Har. Popescu Bulgaru, Sapori Paulin, Lazăr Stati, Fr. Safca, Gh. Biatovici, C. Morarăşu, Gh. Şorohan, D-ra Andriescu Maria, Tanase Petrovici. C. Botez, D. Iliescu, C. I. Comarnischi şi alţii.

Lucrările adunărei generale încep prin săvîrşirea serviciului religios pentru sfinţirea agheazmei de către P. C. S. Arh. *Gherasim Miron* după care d. *A. D. Atanasiu*, preşedintele societăţii, mulţumeşte P. C. S. pentru binecuvîntarea lucrărilor societăţii, şi face darea de samă a activităţii societăţii pînă acum. Arată că scopul pe care-l urmăreşte societatea este foarte însemnat — întreprinderi de lucrări şi garanţie dată autorităţilor şi clienţilor pentru buna executare; desvoltarea culturală, morală şi economică a membrilor: muncitori, meseriaşi, industriaşi şi comercianţi; ajutor material şi moral membrilor etc. Arată că greutăţile la început au fost f. mari, din cauza intereselor deosebite, dar astă-zi însă, conform statutului fie-care persoană poate face parte din societăţi şi cu locul bine stabilit şi aduce mulţumiri d-lor Luchian, Scolari, Antoni şi tuturor care au contribuit la progresul societăţii.

Despre *„Casa Muncei"* pe acţiuni a societăţii „Vulturul" spune că va concentra întreaga activitate a secţiei de întreprinderi, care are de scop înlesnirea mijloacelor de a procura cu preţuri avantajoase toate materialele necesare muncitorilor orăşeni şi agricoli şi a le desface produsele; a avea birou de informaţiuni şi de plasare şi alte multe, cum s'a arătat prin apelul trimis membrilor.

Pentru o acţiune sănătoasă ne trebuesc oameni cu inimă capabili şi cinstiţi pentru care societatea va putea să garanteze Pînă acum avem un însemnat număr şi cu cei care vor mai veni vom forma *un mănunchiu puternic de acţiune.* Vom merge încet, dar sigur.

Şcoala de desemn: Pentru complectarea şi desvoltarea cunoştinţelor tehnice, morale şi economice a muncitorilor meseriaşi, industriaşi, arată că a înfiinţat o şcoală de desemn specială, practică. Şcoala este baza ori cărui progres. Şi în Iaşi mai mult ca oriunde avem nevoe de meseriaşi bine pregătiţi. Şcoala are curs primar şi curs special de desemn. La început, acum 2 săptămîni, aveam înscrişi 52 de elevi iar astă-zi avem peste 100 de ucenici, calfe, meseriaşi şi membri elevi, şi merge progresind, datorită d-lor profesori, iar alesului corp profesoral în persoana d-lor Filip Bocec, Celeste Fabio, Arh. Gherasim Miron, Preot Gotcu, Gh. Finţescu, Valeriu Hulubei, C. Dafinescu, Lazăr Grecea, I. Cucu, Em. Socor, Gh. Scorpan, societatea le aduce cele mai vii mulţămiri, pentru dragostea cu care s'au oferit să facă cursurile în mod gratuit, pentru progresul meseriilor la noi.

Socotelile societăţei. Din cauza lipsei de fonduri şi deci de personal, ca să fie plătit socotelile societăţei au suferit întîrzieri, iar d-lui N. Boncescu care a încheiat toată comptabilitatea pînă la curent societatea, îi aduce vii mulţămiri. Adunarea hotărăşte să-i aducă şi mulţumiri înscris.

Asemenea mulţumiri şi d-lui N. State care şi-a depus tot interesul pentru încasări şi concursul dat la încheierea socotelilor.

Secţia agricolă. Dl. preşedinte în continuare, arată strînsa legătură între greutatea vieţei muncitorilor orăşeni şi a celor agricoli, cum şi a funcţionarilor agricoli şi pentru înlesnirea traiului lor propune înfiinţarea secţiei agricole după principiile pe care le expune pe articole, care vor servi de bază organizaţiei acestei secţii. Scopul secţiei va fi a cumpăra şi vinde produsele agricole, a procura instrumente de muncă, a avea birou de informaţiuni pentru plasarea funcţionarilor agricoli, a contribui la dezvoltarea culturală, economică şi morală în satele unde vom avea membri mai mulţi, prin înfiinţarea de şcoli de adulţi, case de economii, ţinere de conferinţe cu subiecte de morală, igienă şi gospodărie; ajutoare medicale şi băneşti la caz de boală şi de moarte.

Adunarea generală admite în unanimitate toate propunerile făcute şi numeşte în comitet provizor pe P. S. S. Ath. Gherasim Miron, N. Boncescu, Al. Zaharia şi D. Acostăchioaei, ca împreună cu preşedintele societăţii să organizeze această secţie.

Adunarea generală mai hotăreşte: tipărirea articolelor modificate din statut, numele membrilor din comitetele actuale şi a tuturor membrilor societăţii, care pot fi consideraţi ca membri conf. statutelor.

Dl. Raimondo Scolari casier, arată că veniturile totale au fost de 2792 lei 20 bani şi cheltuelile de 1822 lei şi 51 bani, rămînînd astăzi un venit net de 969 lei 69 bani.

Dl. Filip Bocec membru în comisia de control, citeşte raportul comisiunei de control, arătînd că la verificările făcute cu de-amănuntul s'a găsit totul în perfectă regulă şi specifică cheltuelile.

D. *Atanasiu* preşedinte, arată că pe lîngă suma de 969 lei şi 69 bani dacă s'ar încasa cotizaţiile şi datoriile membrilor cătră societate şi anume: de la întreprinderi, de la ajutor, de la înzestrare şi de la serbările societăţii am avea în casă în total suma de care ar permite a se da imediat ajutoare şi lua întreprinderi. Adunarea hotărăşte să se facă invitaţii membrilor spre a veni la curent sau să fie eliminaţi.

D. *N. Boncescu* prezintă demisia de vice-preşedinte a secţiei de ajutor. Adunarea respinge demisia în unanimitate.

Se respinge de asemenea demisia d-lui Gh. N. Luchian, şi e ales membru în secţia de întreprinderi.

D. *A. D. Atanasiu* preşedinte, propune lansarea unui apel către damele din societatea ieşană care să formeze un comitet pentru conducerea secţiei de înzestrare care funcţiona pînă în prezent pe lîngă secţia de ajutor, iar pe viitor să formeze o secţie deosebită.

Această prepunere e aprobată în unanimitate de adunare.

Complectarea comitetelor, conform art. 22 şi 23 din statute s'au făcut astfeliu:

Preşedinte, A. D. Atanasiu;

Casier, Raimondo Scolari (reales).

Secţia de întreprinderi: Vice-preşedinte, V. Antoniu; membrii: F. Guielmetti, E. Casperschi, Filip Bocec (ales din nou), Patraşcanu (ales din nou) şi Gh. N. Luchian (ales din nou)

Secţia de ajutor: vice-preşedinte N. Boncescu; membrii: D. Verussi (reales), Al. Zaharia (reales), Haralamb Popescu (reales), I. T. Simionescu şi C. Gheorghiu.

Comisia de control: V. Gaman (reales), Luca Bogdan (reales) şi Fr. Bouşca (ales din nou).

Adunarea hotărăşte rîdicarea cotizaţiei de la 1 leu la 1 leu şi 10 bani trecînd cei zece bani ca remiză încasatorului.

In discuţiile urmate au luat parte d-nii V. Antoniu, A. Patraşcanu, N. Boncescu, Gh. N. Luchian, P. S. S. Gherasim Miron, Haralamb Popescu, D. Acostăchioaei, C. Gheorghiu şi alţii.

La orele 7 sara se rîdică şedinţa şi urmează o agapă în localul societăţii, cu toţi membri. S'au rîdicat tuaste pentru preşedinte, pentru noii membrii aleşi, pentru prosperitatea societăţii, pentru toţi sprijinitorii societăţii.

La orele 10 toţi membrii s'au despărţit cu cele mai plăcute impresii despre progresele şi bunul mers al acestei societăţi.

❑ **Curtea cu juri.** — Astăzi a venit înaintea curţii cu juri, procesul privitor pe Gheorghe Ursachi, pentru omor.

Acuzatul este aparat de d. avocat Vespasian Pella.

După ce se procede la constituirea juriului, se dă citire actului de acuzare din care reiese următoarele: în noaptea de 20 August 1910, numitul Gh. Ursachi, din Brăeşti, după îndemnul lui Gh. Hobrică, fecior boeresc, V. A. Petraru pădurar şi V. Şleapcă, a ucis prin focuri de puşcă pe Nicu Veniamin Kostachi, administratorul acelei moşii, iar în urmă a dispărut.

Fiind prins şi adus la Iaşi, dînsul a mărturisit faptul înaintea judecătorului de instrucţie, iar azi înaintea curţii neagă faptul.

Procesul continuă.

❑ Duminică 30 Ianuar, a. c. ziua Sf. Trei Ierarhi, Seminarul Veniamin şi şcoala normală Vasile Lupu îşi vor sărbători patronul cu solemnitatea obicinuită.

La Seminar la ora 11 a. m., după serviciul divin, se va oficia în capela şcoalei Te Deumul, după care în sala de recepţie va avea loc dizertaţia ţinută de Părintele Diacon T. Stupcanu cu subiectul: „Importanţa muzicei din punctul de vedere educativ şi religios, apoi diferite cîntece şi producţiuni ale elevilor.

La şcoala normală „Vasile Lupu" la ora 3 p. m. după Te-Deumul obicinuit va urma dizertaţia d-lui Profesor D. Cădere cu subiectul „Instrucţie şi educaţie," apoi diferite producţiuni, cîntece şi jocuri ale elevilor.

Onor. public este rugat a considera aceasta drept invitaţie de participare la serbare.

❑ La revizoratul şcolar a sosit adresa ministerului instrucţiunei, prin care se face cunoscut că s'a primit demisiunea d-lui I. Dodon, revizorul cl. II, al judeţului, trimeţîndu-l în acelaş timp la şcoala din Dumeşti.

❑ Un caz nou de scarlatină s'a declarat astă zi pe strada Armeană.

Boloava e o elevă de la externatul secondar de fete.

❑ In salonul de la marele hotel Traian, în fie care dnpă amiază de la orele 2—6 p. m., au loc exerciţii de Skoting-ring.

Intrarea 1 leu de persoană.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni, în şedinţă ordinară Marţi 1 Februare c.

Se va discuta asupra măsurilor ce trebue să se ia contra epidemiilor ce bîntue în oraş.

❑ Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a tînărului Ioan N. Boncescu avocat şi doctorand în drept.

❑ **Judiciare** —Jerom Senkovski, subchirurg la Brusturoasa, doctorand în medicină, a fost condemnat de tribunalul Suceava fiind că practica medicină, scriind recete.

Eri, în apel, la s. II, Senkovski a fost achitat.

— Pentru contravenţie la legea avocaţilor, trib. Botoşani condamnase pe Căhănescu la 15 zile închisoare. Eri în apel, numitul a fost achitat.

— Tribunalul Suceava condemnase pe losif Rensler, la o lună închisoare pentru escrocherie. Curtea a achitat ieri pe Rensler.

— La trib. s. I urma să se judece astăzi acţiunea pentru revendicarea moşiei Hudeştii-mari. S'a amînat.

— Acţiunea pentru reziliarea contractului moşiei Flămînzii, pe care principele M. Sturza a intentat-o lui M. Fischer, înaintea trib. Botoşani, a fost amînată pentru ziua de 12 Martie.

— Obştia locuitorilor din Secăreşti a intentat acţiune epitropiei spitalului „Caritatea" pentru revendicarea a 200 fălci din moşia Ruginoasa.

Termen la 1 Martie la tribunalul Suceava. Vor pleda: d. Sculi pentru obştie şi d. M. Cantacuzino, pentru epitropie.

❑ Subsemnatul Const. Buzdugan, magistrat, aduc cele mai mari expresiuni de mulţumire onor soc. generală de asigurare „Naţionala" reprezentată în Iaşi de d-nii E. Uhrinoscki şi I. C. Varduca, de modul cum am fost liquidat şi îndestulat de daunele ce am suferit cu ocazia incendiului din strada Sf. Neculai.

C. N. BUZDUGAN

❑ **Avis Teatral.** — *Agenţia Teatrală „Thalia"* înştiinţază pe Onor. Public că *Concertul „Societăţei de instrumente vechi"* din Paris, *anunţat pentru Vineri 28 Ianuar* se amînă pentru Duminecă 30 Ianuar, **în matineu ora 2 jum. ziua.**

Biletele cumpărate rămîn valabile pentru această dată.

Concertul va avea loc tot în sala Teatrului Naţional şi cu acelaş program anunţat.

Ultima oră

Bucureşti 26 Ianuarie

Teroarea continuă

Buzeu.—Şi în judeţul nostru teroarea din partea administraţiei, e mare. Invăţătorul Ioan Mazilu din Vintilea nca, care e bănuit că are simpatii pentru d. dr. Angheleseu, candidatul opoziţiei, a fost ridicat eri noaptea cu jandarmii şi adus cu forţa la prefectul judeţului.

Ari învăţătorul a avut să dele ochii cu Patre Şerbănescu, revizorul şcolar, „omul cu inima neagră", cum e numit, şi care i-a făcut aspre mustrări şi l'a ameninţat pe Mazilu că'l va ma distruge, dacă va mai fi aflat, că face propagandă contra candidaţilor guvernului.

*

P. Neamţ.—D. L. Bogdan, marele prefect de Neamţ, gelos de situaţia dela Botoşani s'a grăbit să o întrănecze şi acolo.

A dat ordin ca să se facă o razzie în judeţ şi cei care vor fi găsiţi, că n'au simpatie cu guvernul să fie terorizaţi.

A cerut demisiile tuturor primarilor şi notarilor, pe care de asemeni d. Bogdan i-a ameninţat.

La poştă a înfiinţat un adevărat cabinet negru.

*

D. căpitan Creangă, candidat la coleg. III-lea a adresat eri o telegramă M. S. Regelui, plîngîndu-se de nelegiuirile administraţiei.

A trimes de asemeni cîte o telegramă d-lor Take Ionescu şi Al. A. Badareu, expunîndu le banditismile ce se comit acolo. Ambele aceste telegrame însă au fost confiscate.

Nu se ştie dacă nu cum-va şi telegrama adresată M. S. Regelui, n'a avut aceiaşi soartă.

Mare incendiu

Galaţi. — Azi dimineaţă, pe la orele 11, un incendiu a isbucnit la depozitul de gaz Moisiu.

Focul a luat naştere de la un cazan şi continuă încă.

Condamnarea lui Lucaci

Buda-Pesta.—C. Lucaci, fratele părintelui V. Lucaci, marele luptător romîn, a fost dat judecăţei pentru un discurs ce l'a ţinut în centrul electoral al fratelui seu.

El a fost condamnat la 6 luni închisoare şi 60 coroane amendă.

CIUMA

Paris. — Din Peking se comunică ştirea că ciuma progresează şi la Tientsin. In ultimile 5 zile au avut loc 15 decese, unde nu s'a ordonat nici o carantină.

Totalul deceselor este de 7000 dintre care cea mai mare parte la Karbin.

Se simte lipsa de bani pentru combaterea epidemiei. In prezent au fost arse 3800 cadavre, iar 1000 aşteaptă a fi arse, însă lipseşte materialul.

Doctor D. Mezincescu

Profesor agregat la facultatea de Medicină

Examenul sîngelui pentru Sifilis

(Seroreacţia Wassermann)

Injecţiuni subcutane şi intravenoase cu preparatul Ehrlich 606

Str. TOMA COZMA 16 bis.

Consult. de la 2—3

Erfahrene diplomierte Lehrerin, deutsch und französisch, sucht Privat-Stunden

Adr: Fräulein Sevenig strada Sf. Andrei 52.

De vînzare Imobilul situat în Iaşi, strada Pantelimon No. 18, cu toate clădirile sale de prin prejur şi supranumit Baia Zissu Herman.

Amatorii de a cumpara acest imobil, vor adressa ofertele lor închise la Direcţiunea Creditului Urban din Iaşi, până în ziua de 4 Februarie anul curent.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare
La toate magazinele de consum. din țară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și

Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București

Agent general pentru Iași:

K. SIP. POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBȚINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO Sé întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **un contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Mașină de cusut „SINGER".

MAȘINILE DE CUSUT

SINGER

au obținut și de astădată la Expoziția universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincțiune

„Grand Prix"

Cumparați-le numai din magazinele cu această emblemă

Mașinele noastre n'au nevoe de recomandație, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din Țară

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa 3 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 și 3 Februarie 1911

Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Prețurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR

piane și Pianine

STEINWEG ROSENKRANZ

precum și din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediționi în provincie

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcîndu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere și altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2 bis, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2 bis, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1217 Vineri 28 Ianuarie 1911

Regimul făgăduelei regale

— COROANA ȘI GUVERNUL CARP —

— Din ultimul mare discurs al d-luĭ G. C. Dissescu —

Două sunt mobilele care au determinat făgăduiala regală : întâi, *temerea de turburări*. Au terorizat pe M. S. Regele, nu doară că M. Sa este o persoană timidă, a dovedit-o că nu ; M. Sa nu are frică de persoane, dar are frică de turburări și când răposatul Candiano a făcut o turburare, l-a chemat pe scările palatului întocmai cum a chemat și pe carpiști la guvern.

Eu acesta, care vorbesc, nu m'am dus nici odată în curtea palatului și n'am scos ușile din țițini ca să intru sus, eu n'am mers la statuia lui Brătianu ca să o insult, nici la a lui Catargiu, nici la a unui om mare în viață, sau mort ; eu n'am să sparg geamuri pe la miniștri și în viața mea nu mă voi duce și nu voi face act de antidinasticism, și cu violență și cu amenințare să iau guvernul, căci guvernul nu vreau să-l iau de cît de la voi și pe voi aș fi ne bun să cred că v'aș putea înfricoșa. Ei, M. Sa a fost amenințat. Sunt ani de zile de cînd d. Carp spunea că M. Sa poate să aibă într'o zi soarta lui Ludovic Filip sau a lui Carol X, lucru pe care noi l'am putea spune, fiind vorba de acte neconstituționale, — dar nu d. Carp. Ei bine noi nu am făcut jurnalul „Protestarea“ ca să amenințăm ; ei l-au făcut ! Și au făcut-o de ce ? Căci au spus: după cum merg lucrurile, Take Ionescu cu amicii lui politici ne amenință, apa care îi poartă este așa de mare și așa de profundă !

Era vre'un pericol politic în Noembrie și în Decembrie pentru ca să plece guvernul ? Absolut nici unul. Nu erau nici legile agrare, nici reforma legilor făcută de partidul liberal, pentru că deși ei amenințau că vor desființa, tot ce a plănuit partidul liberal, însă-îndată cînd voiu face analiza programului lor, veți vedea că una din condițiile ce li s'a impus cînd li s'a dat guvernul a fost să se supună la tot și de aceea întrebuințează în programul lor această formă : continuînd acțiunea legislativă a guvernului liberal... Nu era deci pericol politic, nu era pericol social, nu era necesitatea de a schimca legislațiunea, nu era de cît dorința de a lua guvernul pentru a căuta să ne desființeze pe noi. Atunci și-au spus : mai răbdăm o lună, mai răbdăm două o să venim la 15 Decembrie—și cînd îi spuneam aceasta unui actual ministru îmi spunea: ei mai rabdă și tu până la 28 Decembrie, căci și noi am rabdat destul, și o să vezi politică de calendar !

*

Al doilea mobil care a îndemnat pe M. S. Regele să facă această făgăduială deși a amînat opt luni de zile, cu vorba : „o să fiți cumtnte, o să vă dau, nu o să fiți cuminte. nu o să vă dau“. Acest mobil pare a fi amenințarea lor că se retrag în viața privată, în saloane, și că dau drumul nebunilor. Se poate să le dea drumul în saloanele lor, dar aci îi batem mai tare ca peste tot, căci aci este marele solon, este salonul nostru unde noi avem obiceiul să mergem compact.

Ei bine, d-lor, dacă situațiunea este aceasta, și o repet, aștept cu bucurie să tăgăduiască, să spună că nu așa s'au petrecut lucrurile, să nu ni se ceară în politică acte scrise de promisiuni și de amenințări, căci în politică nu este ca la împrumutul cu zapis, ci faptele și conștiința publică înregistrează, și conștiința publică așa ne spune că s'au petrecut lucrurile.

*

Cine este responsabil de această stare de fapt ?

Este foarte ușor de spus.

Cine nu știe că Majestatea Sa Regele este iresponsabil și inviolabil ? Și trebuie să fie iresponsabil și inviolabil, ca să aibă libertate de acțiune în dreptatea ce trebuie să cumpănească actele sale, și voi respecta totdeauna, această inviolabilitate, inviolabilitate ori ce ar face, căci ori ce ar face țin la M. S. Regele ca la instituția țării.

Englejii zic că Regele nu moare nici odată, prin urmare Regele este o instituțiune a țării și eu am jurat pentru dragostea și menținerea acestei instituțiuni. Dar, d-lor, dator sunt să spun că dacă acela care este inviolabil și iresponsabil iese el din inviolabilitate și iresponsabilitate și vrea să se facă răspunzător și să ia asupra sa îndeplinirea unui act, pe care constituțiunea nu îi l'ar da, eu tot îl voiu apăra, dar mi e frică că apărarea mea să nu-i servească la nimic. Dacă M. S. Regele este iresponsabil eu nu pot de cît să-i zic încă odată : țara romînească v'a dat în mînă o carte pe ale cărei foi ați înscris viața voastră de eroism ; va fi o durere nespusă, ca la sfîrșitul vieței voastre să'iscăliți un certificat de slăbiciune.

*

Dacă M. Sa este iresponsabil și inviolabil și așa trebuie să fie și să-l iubim și să-l respectăm ori ce ar face. El, este cine-va care este responsabil ; sunt miniștrii și pe dînșii suntem în drept să-i luăm de gît, moralmente,— persoanele tuturor sunt inviolabile, — să vină aci la tribună și să justifice pentru ce caută să corupă sufletul acestei țări și să înlăture guvernul parlamentar.

Da, d-lor, Constituțiunea noastră dă Regelui dreptul de a numi pe miniștri cu condițiune ca încrederea lui personală să fie întemeiată și pe o încredere politică. Și această prerogativă a Regelui îi este dată ca un mijloc pentru echilibrarea forțelor sociale în Stat. Într'o țară ca Englitera și în Italia, Regele poate mări numărul senatorilor ; dar această prerogativă nu-i este dată ascultată bine, nu-i este dată ca să se amestece în lupta dintre partide și să ajute pe un partid în contra altui partid.

*

Statul e una, partidele politice sunt alta și nu vom răbda nici odată ca cine-va în această țară să dea budgetul, să dea armata, să dea funcțiunile, pe mîna unui om, ca să-și facă partid.

*

Încă odată : să plece fie-care lămurit cu ideea și să o știe M. Sa și să o știe și miniștrii, că nu vom tolera nici odată, ca să se alcătuiască un partid cu sacrificiile unora în profitul altora, să se dea prezidența interimară recompensă trădătorilor și transfugilor.

Budgetul este al țărei și nu înțelegem ca un partid să confunde budgetul statului.

Vorbeam de datoria grea, care ni se impune; în momentul actual nu mă gîndesc la nimic de cît la împlinirea datoriei. Nu este sacrificiu care să mi se ceară pe care să-l refuz, de altminteri nici nu mai am ce sacrificiu să fac ; am trecut peste jumătatea vieței și mă lasă rece și avere și nume și familie și glorie și nu vreau nimic de cît triumful vostru.

Guvern efemer

Guvernul d-lui Carp va fi un guvern cu o viață de efemere. Născut în ajunul anului nou, sorțul din plăcintă i-a prezis un traiu foarte scurt prin cuvintele, născut, crescut, murit, *un fel de* Mane, Tekel, Fares, *a lui Daniil proorocul.*

Mâne se împlinește luna, și el e deja cu sbârci pe piele, ca și cum ar fi de ani, iar țara e așa de sătulă de un guvern nevoit că toții așteaptă să-l vază zdrobit în alegeri.

Și soarta îi e deja făcută !

Pe harta electorală a țării guvernul se crede mai tare la Muscel, la Vlașca, la Ialomița, la Olt, la Bacău, la Neamț, la Fălciu, la Vaslui, la Buzeu, la Prahova. Dar și aici guvernul nu e sigur că nu va pierde câte un scaun la colegiul I de Senat, întru cît se prezintă candidaturi puternice din partea opoziției. In orice caz 10 județe din 30; adică 20 senatori față cu 40 ai opoziției.

Mai poate spera guvernul să cucerească cu anevoe câte un loc la Bărlad, la Galați, la Brăila, la Dorohoi, la Botoșani, dar pentru aceasta trebue terorizare, precupețire de voturi, vinderi de conștiințe, asanare de moravuri ! *După toate aceste practice constituționale, guvernul își face iluzia că s'a produs un reviriment în opinia publică, mai ales după ca inscrierile la partid se fac cu ghiotura !*

Mare naivitate. Ar putea guvernul să ia de la fiecare alegător, ce asigură votul și o adesiune, și să fie sigur că mai degrabă va căpăta adesiunea decît votul, căci adesiunea e ceva vizibil și eficace pentru alegător, pe cînd votul e invizibil și neeficace pentru guvern.

Dar ce prețeluesc toate acestea !

Cînd un guvern nu contează în zeci de județe, cînd în altele are niște caraghioși ca reprezentanți, cum să-l luăm noi ca guvern de reparație socială, cînd el nu e reprezentantul întregii societăți, ci al unei fațiuni subversive.

Prezicem de pe acum că guvernul Carp n'are 10 județe unde să iasă pe toată linia ; dar n'are cinci *asemeni, dar sunt 10 județe unde guvernul nu va căpăta un scaun, nici chiar la colegiul al 3-lea.*

Era vorba odată la Iași de un partid din care și bătrînul Brânză făcea parte, și i se zicea partidul celor opt *și cu A Brânză nouă ; cînd câșlegile de iarnă sunt cele mai lungi, iar li se zic* opt *și cu a Brânzei nouă. Tocmai așa va fi și cu guvernul Carp,* opt *și cu Carp nou !*

„Situația politică la Iași“

Este titlul articolului de fond al *Evenimentului* de ieri. E interesant de citit, de și cine l'a citit s'a ales cu dureri de cap. E un articol astupat și constipat—dar... energic.

„Situația politică la Iași este destul de strălucitoare : toți candidații guvernamentali vor fi aleși de la primul scrutin“.

Cu toate astea, situația este abia „destul de strălucitoare“. Iașul va alege în Parlament și pe enigmaticul Miclescu, și pe d-rul Stroici, care nu se știe dacă ie de oameni sau de grecinești ; va alege și pe semi-mutul Tuduri și pe elinul Liatris ; pe magistralul magistrat Crupenski, pe revenitul din cimitire Șnapan — și, totuși, situația este abia „destul“ de strălucitoare.

Acum trei zile profetul politic al ziarului carpist, prognostica zece locuri opoziției din Iași. Astăzi, după trecere de 72 ore, nici un opozant nu va mai fi ales în Parlament

Și știți de ce ? Aci ie frumos. Fiind-că takiștii, nemulțămiți de cartelul cu liberalii, vor vota pe carpiști ; fiind-că liberalii, nemulțumiți de cartelul cu takiștii, vor vota pe carpiști ; fiind-că toți takiștii, în afară de domnii Badareu și încă trei, vor trece la carpiști, tot așa și liberalii, afară de Stere și cei de la *Viața Romînească*.

De la acest exodiu grandios, autorul articolului, fără să se răsufle, trece direct la situația casei Sf. Spiridon și sfîrșește : „situația este destul de strălucitoare, toți prietinii noștri vor reuși de la primul scrutin“.

Cum dracu să nu reușească, dacă vor avea și voturile lor, și ale noastre, și ale liberalilor. Și cu toate astea, autorul parcă ar avea o îndoială.

E convins că conservatorii vor vota pentru conservatori și takiștii tot așa. Și cu toate astea, fără de nici o rușine, face următoarea declarație : „de sigur, nicăiri în țară lupta nu este mai aprigă și mai înverșunată ca la Iași. Ochii întregei țări sunt îndreptați asupra Iașului și cu nerăbdare, ea așteaptă rezultatul alegerilor.

Cu trei săptămîni înainte de vreme țara este nerăbdătoare să afle rezultatul unor al egeri, în care ambele opoziții vor vota pentru guvern !

Nu zău, situația la Iași este destul de strălucitoare pentru guvern : căci de la primul scrutin vor fi aleși toți candidații săi.

Candidații opoziției

Colegiul I CAMERĂ

— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ

— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ

— Duminică 20 Februarie —

C. Stere,

Colegiul I SENAT

— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu,
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

GLASUL DOCUMENTELOR

D. P. P. CARP ȘI CHESTIA EVREIASCA

CONTRA NAȚIONALISMULUI HULIGANIC

Nenorocirea este că greșelele comise de guverne nu cad asupra celor ce le-au comis, dară de multe ori asupra bietului popor, care fără voia lui, trebuie să sufere acele guverne.

(Discurs P. P. Carp, 26 Aprilie 1868)

Începem analiza cuvîntărilor d lui P. P. Carp, în chestia evreilor, cu partea referitoare la manifestațiile brutale violente, barbare ale naționalismului huliganic. Și-o facem aceasta pentru a fi în nota actualității, acum, cînd candidații junimiști la Iași agită chestia antisemitismului, blagosloviți de d nii Cuza și Iorga.

Guvernul luase dispoziție ca evreii să fie alungați de la sate. Acest fapt îl face pe d. P. P. Carp să exclame :

„Acum, d-lor, chestiunea interioară se complică și cu o chestiune exterioare. Europa a fost alarmată în adevăr și avea dreptul a se alarma. Nu vorbesc de acele drepturi, care le are fie-care, cînd se găsește înaintea unui *fapt monstruos*, dar vorbesc de acele drepturi de ginte, cari zic că un popor, fără primejdie, nu poate să se pună în conflict cu ideile de civilizație ale popoarelor care-l înconjoară. Ceea ce se întîmplă pentru individ în restrînsul cerc social, se repetă într'un mod mai larg în cercul social al diferitelor națiuni ; și precum societatea vine și pune la rațiune pe individul ce nu e la înălțimea misiunei sale de om, așa și popoarele vin și pun la rațiune acea societate, care uită ideile de civilizațiune și de umanitate, care fac obiectul unei solidarități comune. Și să nu vă temeți că făcînd aluziune la politica exterioară, vreau să vorbesc de o intervențiune materială, căci Europa știe foarte bine ce vrea să zică simțul național ; Europa știe, că atunci, cînd va voi să intervină, chiar inamicii cei mai înverșunați ai d-lui ministru, chiar acei ce au protestat contra ministrului, pentru răul care-l aduce, chiar acei oameni atunci se vor duce la fruntarii și vor zice : suntem în pericol, iată îți dăm mîna, hai să scăpăm ; voiu să zic, nu de acea intervențiune mă tem, dar mă tem de acea intervențiune, pe care a caracterizat-o d. Lahovari eri cu atîta elocință : mă tem de acea intervențiune, care va zice : A, d-lor ! D-voastră înfruntați legile omenirei ! Ei bine, vom țepui țara d-voastră și vom opri ori-ce contact între d-voastră și restul lumei ; și atunci vom vedea că răul ce îl facem noi Evreilor, ni se va înapoia cu camîtă„.

(Expulzarea evreilor de la Bacău Interpelarea 26 Aprilie 1868).

Alungarea evreilor de la sate constituie dar un fapt atît de îngrozitor, în cît Europa are dreptul să ne țintuiască la stîlpul infamiei, să refuze ori-ce contact cu noi.

Ce ziceți, d-lor Iorga și Cuza ? Nu este așa că lucrurile aceste trebuie să răsune în mod plăcut la urechile d-voastr ?

Conducătorii naționalismului brutal, văd în evreu o parmanentă primejdie pentru țară. Acesta acaparînd, cum susțin ei, comerțul și industria, constituie un rău iremediabil din punct de videre al supremației economice a elementului autohton.

Să vedem ce credinți are în astă privință d. P. P. Carp — pentru ca lumea să poată judeca moralitatea alianței P. P. Carp—N. Iorga, A. C. Cuza și pentru ca să se vază cît sunt de acord în chestii de principii superioare acești aliați ocazionali în contra spiritului de redeșteptare a conștiinței naționale.

Și care sunt credințele d-lui Carp în chestia economic-evreiască ? Iată-le .

„Eu unul, d-lor, v-o declar francamente nu văd în populațiunea ebraică, care este în țara noastră, pericolul care-l vedeți dv.

. . . . . .

Dacă voiți să scapați de evrei, nu este de cît un singur mijloc : munciți și civilizați-vă. Aceasta am spus'o în toate parlamentele, de cîte ori s'a tratat chestiunea evreilor. De la 1866, în luptă continuă cu fracțiune, am spus că singura cale ce poate să ne scape este munca pe cale economică ; căci, și în concurența evreilor, eu nu văd de cît un stimulent de a dezvolta, pe cîmpul economic, o muncă mai intensivă de cît cea de astăzi.

Convingerea mea este că, dacă am da toți evreii afară, noi în loc de a propăși economicește, ne am întoarce la ienea noastră tradițională și am reveni la starea de acum cinci-zeci de ani înapoi“.

(Propunere de revizuire. Ședința Senatului 28 Februarie 1879)

Ce zic naționaliștii de această profesie de credință ? Nu este așa, că ea este de natură de a justifica pe deplin cartelul junimisto-naționalist de astă-zi ?

Pe mîine apreciarea d lui P. P. Carp despre evreul în sine, despre credința și firea semitului.

Arhivar

Impresii din Apus

— BERLIN —

I

In fie-care an un mare număr de călători se îndreptează spre *Belgia*, atrași de comorile artistice, de monumentele unice, de pitorescul văilor și al apelor din Ardeni, cît și de activitatea industrială despre care se vorbește în lumea întreagă.

Un punct de atracție mai mult însă, anul acesta a fost Expoziția Universală, ce s'a ținut la Bruxelles — liber oricine ca după vizitarea întregii țări, Expoziția să fi fost partea, care l a impresionat mai puțin.

Dar, pînă în Belgia, călătorul întîlnește în drum și alte locuri atrăgătoare, pe care — cel avid de a cunoaște aspectul unui oraș sau viața lui ; localurile de înăițare sufletească sau de petrecere ; magaziile de modă sau muzeele de artă — pe lîngă acestea nu poate trece fără a se opri.

Cel întâi punct indicat, pentru toți cari pleacă din Occident spre Belgia, este *Berlinul* — farul Germaniei — în care oricine poate găsi ținta ce o urmărește.

Ca impresie generală Berlinul impune. După ce se pătrunde mai adînc în inima lui însă, recunoști toată dreptatea d-nei de Staël : „Berlinul e un oraș mare, ale cărui strade sunt largi, perfect de bine aliniate, casele frumoase și totalitatea regulată ; dar cum nu i de multă vreme reclădit, nu se vede nimic care să arate timpurile anterioare. Nici un monument gotic nu subsistă în mijlocul locuințelor moderne ; și acest oraș de curînd format, nu-i stingherit de trecut nici într'un chip. Ce ar putea fi mai bine, se va zice, fie pentru edificii, fie pentru instituții, de cît a nu fi încurcat de ruine ? Simt că mi-ar plăcea în America orașele nouă și legile nouă : natura și libertatea vorbesc destul sufletului acolo pentru a nu mai fi nevoe de amintiri ; dar pe pămîntul nostru vechiu, e nevoe de trecut.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Berlinul, acest oraş cu totul modern, oricît de frumos ar fi, nu face o impresie destul de serioasă; nu se văd de loc urmele istoriei ţării, nici ale caracterului locuitorilor, şi aceste măreţe locuinţe, nou construite, nu par destinate de cît întrunirilor pentru plăcere şi pentru industrie. Cele mai frumoase palate ale Berlinului sunt zidite de cărămidă; abia se găseşte cîte o piatră în arcurile de triumf."

Şi dacă aceste păreri se potrivesc aşa de bine acum 100 de ani, cînd d na de Staël călători prin Germania — cu mai mare cuvînt ele se potrivesc astă zi cînd absolut totul e nou, modern în acest oraş — al doilea în importanţă după Paris şi după Londra,

E prea adevărat că Berlinul nu şi are o fizionomie proprie, nu-şi are originalitatea lui. In schimb însă, e frumos. Celebra alee a Teilor — *Unter den Linden* dă tot farmecul oraşului. Mişcarea ce este în această parte, unde se găsesc şi restaurante şi cafenele renumite — cum e Café Bauer — aminteşte Parisul.

De mare efect e statuia lui Frederich al II-lea, înaltă de 14 m., care închee perspectiva acestei alei, unică în felul ei.

Una din curiozităţile Berlinului este castelul vechiu, un imens patrat pe malul Spreei, ce are o cupolă de aramă, care e o minune de arhitectură.

Unul din monumentele cele mai interesante este arsenalul — *Zeughaus* — care s'ar putea compara cu hotelul Invalizilor de la Paris. Aici sunt: tablouri de valoare şi busturi în bronz de ale Prinţilor prusieni; nenumărate uniforme milităreşti şi trofee de prin resbele, între care un cort turcesc. Toate drapelele sunt pierdute de vreme; unele au rămas numai nişte crîmpee, care abia se mai susţin în ochiurile mari ale reţelei, ce cată să le preserve. Aice se văd şi cîte-va oraşe de gips în miniatură, cum e Parisul luat *à-vol-d'oiseau*, şi altele.

Printre edificiile cultului e de remarcat *Domul*, clădire nouă, unde se află sarcofagul în marmoră a lui Bismark, precum şi alte monumente în bronz de ale Regilor şi Reginelor.

Cît priveşte muzeele — acestea sunt multe şi interesante: *Altes Museum*, *Neues-Museum*, *Pergamon Museum*, cu lucruri din Asia Mică, *National Galerie*, *Kaiser-Friedrich Museum* şi alte palate în care se văd: sculpturi şi picturi de artă orientală, bizantină, persică, islamică; marele mozaic din Raveua şi Fassada din Mschatta veche de 600 ani; coloanele de aur şi de argint date lui Wilhelm I în amintirea anului 1870; uniforma lui Bismarck, care pare cu totul nouă; un steag ferfeniţit din timpul lui Napoleon I, închis într'un vas de sticlă, etc...

Aceste muzee îşi au importanţa lor; dar pe cel care şi-a petrecut cîteva zile din viaţa lui contemplînd comorile din muzeul de la Louvre din Paris, muzeele din altă parte — în afară de cele care prezintă oarecare originalitate, nu-l mai pot impresiona. Aşa că ceea ce se caută cu mai multă sau mai puţină aviditate în oraşele celebre prin trecutul, sau prezentul lor, sunt de bună samă părţile caracteristice, şi suvenirurile ce nu se pot întîlni în altă parte; se caută cu nesaţ locurile ce evoacă figurile trecutului, care cel puţin printr'o fibră ţin de inimă.

Una din plăcerile cele mai gustate de Berlineji e primblarea în aer liber prin locurile aşa de bine acomodate pentru repauzul cîtorva ore sau al unei zile întregi.

Mijloacele de transport sunt multe şi eftine: drumul de fier metropolitan — untergrundbahn — tramvae, omnibusuri şi trăsuri. Cel mai lesnicios e Ringul — linia de centură — care traversează oraşul pe deasupra stradelor la o înălţime de aproape 7 m. pe une locuri.

Parcul *Thiergarten* — primblarea favorită a Belinejilor — ocupă o întindere de 3 Km. 3/4 pe 1 Km. Aici pe lîngă pitorescul ce-l dau acei arbori umbroşi, pe lîngă aleele trase cu o precisie matematică; se mai întîlnesc monumente evocatoare de o mulţime de fapte şi în acelaş timp, edificătoare asupra chipului cum naţiunile ştiu să glorifice anumite forţe. Aşa e monumentul impunător al gloriei — „Sieges Säule" făcut în amintirea răsboaelor, inalt de vre-o 61 m. In apropiere e monumentul lui *Bismark* apoi al lui *Moltke* precum şi 32 busturi în marmoră ale Prinţilor de Hohenzollern. Aşa că „Liges allee din acest parc, pare mai mult un salon vast al unui muzeu cu ziduri de arbori, aşa de simetric plantaţi şi cu atita grijă întreţinuţi.

Dar ori cît de impunătoatoare şi ori cît de artistice ar fi aceste monumente, ce spun recunoştinţa poporului german pentru conducătorii lui politici sau răsboinici; totuşi, nu te poţi stăpîni să nu priveşti cu oare care melancolie monumentele conducătorilor sufleteşti pe care cu mai multă greutate le poţi descoperi. Aşa; singuratic şi perdut într'un cadru mai strîmt de verdeaţă — dar cu atît mai poetic e statuia lui „Goethe" în marmoră. Figurile alegorice de pe soclu sunt trei femei: Poezia lirică, Poezia dramatică şi Ştiinţa. Aici poţi petrece cîteva ore fără să ţi se urască.

Tot aşa de retrasă e statuia de marmoră a lui *Richard Wagner* pe al cărei soclu se văd; Tannhäuser — eroul operei genialului compozitor; Brunhilda cu cadavrul lui Siegfried, pe faţa căruia se ceteşte o desperare sfăşietoare; şi Alberich cu una din fetele Rinului.

Interesantă e şi statuia lui *Lessing* la picioarele căruia se află: „Geniul Umanităţei şi al Poeziei"; Critica personificată printr'un tînăr pe buzele căruia se vede surîsul cinic; el are într'o mînă un knut, iar în cealaltă o piele de leu. Toate acestea sunt lucruri de mare artă care încîntă ochiul şi vorbesc sufletului.

In interiorul parcului e lacul cu peştii aurii — *Goldfischteich* — lîngă care e monumentul cu busturile lui *Mozart*, *Beethoven* şi *Haydn*.

Cu totul poetică e grădina — *Rosengarten* — în care nu se văd decît trandafiri de deosebite specii şi culori ce înconjoară un loc plin de nuferi.

In faţa parcului e un castel cu o aparenţă modestă — „Belle vue" — dar cu o vedere splendida asupra parcului Aici e reşedinţa prinţului de coroană. Intrînd înlăuntru ţi se atrage atenţia asupra lucrurilor rari, scumpe şi luxoase — cum e tapiseria în matasă a saloanelor la fel cu stofa de pe mobile, o matasă foarte îngustă ce ar fi costînd 100 mărci metrul.

Toate sunt aşa de curate şi nouă încît recunoşti îndată că e o casă locuită. Portretele şi fotografiile de familie mai mari şi mai mici, ceasornicele în mişcare şi multe alte amintiri arată cursul unei vieţi liniştite şi atîta tot... In sala de dans e un covor pe care abia îl pot ridica 12 oameni — lucrat de mîna femeilor din Sleswig-Holstein, care l'au daruit princesei.

După visitarea acestui castel însă îţi rămîne o impresie ciudată cugetînd la atîta bogăţie înşirată pe pereţi fără a fi cel puţin cine ştie ce aranjament de artă.

In schimb sunt alte locuri care te pot despăgubi.

Maria C. Buţureanu

OAMENI ŞI LUCRURI

Intre dramă şi farsă

De la o tăcere absolută, enigmatică, directorul teatrului naţional a trecut aproape la limbuţie. Cît-va timp, după cunoscutele excese de la teatru din seara de 8 Ianuarie, ziarele au informat publicul că: „d. Sadoveanu se află suferind", „d. Sadoveanu continuă a fi suferind". Acum însă fie-care corespondent de gazetă obţine favoarea unui interview. Ba, pentru afirma că tînărul director al teatrului stă de vorbă şi cu profanii, ori cu diletanţii în ale gazetăriei, iar în faţa fie-căruia d sa îşi divulgă cîte un colţ tainic al sufletului, arătîndu-şi amărăciunea ori ne hotărîrea.

Aceeaşi nehotărîre o exprimă şi prin pana unora din corespondenţii ziarelor din Capitală şi — afirmăm cu destulă părere de rău — ceea ce a spus, drept concluzie, corespondentului ziarului „Universul", ne a lăsat o impresiune penibilă. Nu avem cruzimea — francheţa apare crudă, neaparat! — de a spune că e suspect,—dar nu putem înţelege cu ce intenţiune d. Sadoveanu insistă mereu asupra convingerei sale că într'un caz eventual, excesele ar fi să se repete negreşit. Nu însemnează aceasta a recunoaşte, indirect, acelei cunoscute grupări de 13, dreptul şi puterea de a se amesteca în conducerea instituţiunii? Afară dacă, repetînd necontenit acest lucru, d. Sadoveanu vrea să ironizeze autoritatea noastră poliţienească, înalta şi statornica protectoare a organizatorilor de scandaluri, huidueli şi fluerături.

Ce foloase trage însă opinia publică din ast fel de sfiicioase constatări? Cel mult trage din nou concluzia că simpaticul director al teatrului este acelaşi om „gentil" cu toată lumea şi pe deasupra, un fricos. Da, un fricos!

Şi frica nu e o virtute, mai ales cînd în faţa ei se ridică, îndrăzneaţă şi întreprinzătoare, violenţa cea cuceritoare.

Din cele scrise în ziare sub formă de interviewuri nu putem şti un singur lucru: de cine se teme mai mult d-l Sadoveanu? Se pare că de toată lumea... Facem aceste constatări fără urmă de mulţumire sufletească. Din potrivă, — cu mîhnire; pentru că respectăm şi preţuim cum se cuvine înaltul talent literar şi darul de adînc observator — al d-lui Sadoveanu, o mîndrie a literaturei noastre contemporane, — al scriitorului care n'a urcat cu imaginaţia numai culmile „Şoimilor", dar şi colţurile sombre ale vieţei, unde se găsesc eroine modeste, ca Haia Sanis şi atîtea altele.

Tocmai de aceea am dori să vedem din parte-i mai multă acţiune, mai multă consecvenţă, mai multă vroinţă. In locul vorbei cu reticenţă,—am dori fapta hotărîtă, care să nu împace pe toţi, dar să fie rostirea unui gînd de dreptate şi să pună demnitatea mai presus de fineţele diplomatice, cari nu aduc nici un folos nimănui!...

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Luceafărul.—Analizînd cu un spirit de absolută obiectivitate cea din urmă piesă a d-lui Delavrancea—„Luceafărul"—poetul Corneliu Moldoveanu ajunge la încheierea că... n'avem de a face cu o lucrare de teatru.

„Care e conflictul fundamental din această dramă? Există vr'un conflict între domn şi ţeară? Nici unul. Intre Domn şi boeri: Unul singur, parţial în actul IV. Intre Domn şi Genuna? O undă de dragoste şi atît.

Există vr'un conflict intern în sufletul lui Rareş, vre'o luptă sufletească între sentimente protivnice, ca de pildă între dragoste şi datorie, între ambiţie şi slăbiciune, între dorinţă şi îndoială? Nici unul.

Locueşte vre o pasiune puternică în sufletul lui Rareş, ca să-l vedem ca pe un erou, ca pe un caracter? Găsim numai avînt războinic, însă şi ciocurile din lupte nu se petrec în ochii noştri, ci în culise.

Puţin ne interesează din punctul de vedere artistic dacă autorul, în concepţia lui Rareş, a păzit ori nu adevărul istoric, ci ne întrebăm dacă Rareş, cum ni l'a înfăţişat d. Delavrancea, există? Un erou se naşte din pasiune, din conflicte omeneşti şi din încrucişări de fapte. Dar în „Luceafărul" faptele fiind puţine, încrucişîndu-se rar sau aproape de loc, nu-s în măsură să dea un contur personagiilor, să le de-a o viaţă. Rareş vorbeşte mult, foarte mult, prea mult chiar, dar ce folos!..."

...Vorba multă, verbiajul gol şi umflat,—trebuia să peardă şi pe artistul Delavrancea ca şi pe politician.

*

Omagiu ştiinţei romîne.—Conaţionalul nostru domnul dr. Istrati a fost ales membru de onoare a societăţei de chimie a Franţei; printre noii aleşi figurează numele savanţilor: Ciamician, E. Fischer, Ph. A. Guye, Longuinine, Meldola, I. Remsen, Puterno.

*

In editura „Bibliotecei Lumina" din Capitală a apărut No. 10 cuprinzînd „Fără suflet", nuvele şi schiţe de Victor Eftimiu, unul din tinerii scriitori cari şi-au afirmat talentul literar în vremea din urmă. Preţul 30 de bani.

*

Suntem informaţi că d. Dum. C. Moruzzi, autorul romanului „Instrăinaţii" lucrează la un nou roman, cu acţiune luată din viaţa şi mediul Basarabiei.

*

In editura „Magazinului Conservatorului" au apărut două compoziţiuni nuoi de Th. Budallă: „Secretul" romanţă pentru voce şi piana; „Visul ciobanaşului", poemă păstorală pentru piano.

*

Anatole France a comunicat unui ziarist că va lua parte în curînd la o şedinţă a Academiei Franceze.

Afirmă că nu are nimic în potriva colegilor săi, dar că n'a luat parte la şedinţe fiind absorbit cu lucrări literare.

*

„Le Matin" a început publicarea unor însemnări ramase pe urma lui Waldec-Rousseau, cu numeroase reflecţii asupra personalităţilor politice contemporane.

*

STRUNA ZILEI

CAUZA ŞI EFECT

«...M'am izbit cu capul de un bec electric care s'a spart în bucăţi» scrie într'o întîmpinare, de Gărcineanu, sub-bibliotecar.

O asemenea 'ntîmplare
Dovedeşte doar că are
Gărcineanu—capul... tare.

INFORMATII

❑ Dnii membri ai clubului conservator-democrat sunt convocaţi, în adunare generală, pentru Simbătă 29 Ianuarie orele 8 seara, în localul clubului din Piaţa Unire.

❑ *Domnul veterinar Ivlef, care a făcut pe misitul pentru trecerea unor democraţi la guvern, a fost exclus din partidul nostru de la Neamţ.*

❑ Domnul Mişu Cantacuzino, care n'are ruşine să fie ministru de justiţie în ţara romănească, a debutat prin a face o mişcare în magistratură, care nu cuprinde mai mult de cît:
22 mutări la tribunale
70 mutări de judecători şi stagiari.
In chip extra ordinar de îndrăsneţ, fostul procuror—şi nimic alta—a introdus politica în magistratură.

*

Şi Iaşul este cuprins în acea mişcare în magistratură: d. Werner, copist la Creditul urban, a fost numit stagiar la s. I-a a tribunalului, în locul d lui I. I. Vrînceanu, mai de mult înaintat; portărelul Rang, a fost numit stagiar la trib. Bacău şi d. M. Ştiubei, judecătorul ocolului Şipote, a fost sacrificat şi înlocuit prin d, N. Donici, de la ocolul Găeşti Dîmboviţa.

❑ *Domnul Emil Costinescu, fost ministru de finanţe, se află în clinica d-rului Roux, la Lausanne, unde se va supune, zilele acestea, unei operaţiuni de apendicită.*

D. doctor I. Costinescu, fiul fostului ministru. a plecat la Lausanne.

❑ D. Gh. Ghibănescu va ţinea o interesantă conferinţă, Duminică 30 Ianuarie, la Ateneul din Capitală.

D-sa va vorbi despre vechimea răzeşilor.

❑ Delegaţiunea judeţeană se va întruni zilele acestea pentru a verifica şi aproba compturile mai multor comuni precum şi deschideri de credite.

❑ D. comisar Matasaru de la poliţia punctului Ungheni, va fi transferat la Sulina.

❑ Comitetul societăţei de gimnastică a pus la dispoziţie sala societăţei, pen-Luni 31 Ianuarie pentru exerciţiile de „Skoting-ring".

❑ Viza libretelor concediaţilor în anul acesta se va începe dela contingentul 1899 pănă la 1910.

❑ S'a luat dispoziţie de către serviciul sanitar, că şcoala normală de fete fiind închisă pe timp de 15 zile, din cauza scarlatinei, elevele şcoalei să nu iasă în oraş în acest interval.

❑ Curtea cu juraţi a condemnat eri pe Gheorghe Ursachi, din Micläuşeni, care a ucis pe Nicu Veniamin Kostachi la 7 ani recluziune, iar pe ceilalţi doi acuzaţi de complici, curtea i-a achitat şi pus în libertate.

❑ D. Solomon Haliţa, inspector general al învăţămîntului primar şi normal-primar, cu reşedinţa la circ. II-a Iaşi, a fost transferat în aceeşi calitate la circ. I Bucureşti, în locul vacant prin rechemarea la catedră a d-lui Gh. Adamescu.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie că aproape toate liniile ferate din Bucovina sunt înzăpădite.

Prin unele locuri, zapada e de o grosime de 3 metri.

❑ Din iniţiativa d lui Gh. Constantinescu, cîntăreţ la biserica sf. Neculai de pe strada Socola, s'a înfiinţat o societate a parohienilor din parohia acelei biserici, sub numele de „Unirea Poporului". Preşedinte al societăţei, a fost ales păr. N. Constantinescu, parohul bisericei sf. Neculai. S'au mai înscris ca membri ai societăţei: păr. I. Ţincoca, protoereul judeţului, I. S. Ionescu, tipograf şi alţii.

❑ In vederea începerei lucrărilor comisiunilor de prefacerea contribuţiunilor în judeţ, prefectura a trimes o circulară administratorilor de plăşi, cerînd să puie în vedere autorităţilor rurale, să dea tot concursul acestor comisiuni.

❑ Lume extraordinar de multă se anunţă că va veni la balul costumat mascat, dat de societatea de gimnastică. Grupa trubadurilor Ieşeni îşi dispută întâitatea cu o splendidă grupă de 15 trubaduri, cari vor veni din Vaslui. Se anunţă lume şi din Chişinău. Cunoscutul basarabean Al. Ursu va lua parte la acest grandios bal mascat.

❑ Superioara mînăstirei Agapia, maica Epraxia Mereuţă, a demisionat.

❑ In astă-seară se începe la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, un program absolut nou şi foarte variat.

Noul program de astă seară cuprinde: Familia păserilor, interesant tablou după natură; Victima nevinovată. dramă care cuprinde următoarele părţi: O soirée în lumea nobilă; o baroneasă cleptomană; inelele furate, şorţul servitoarei, arestată, 6 luni închisoare; după expirarea pedepsei gonită din casă; servitoare la un pădurar; întîlniri nocturne; o scrisoare explicativă; căinţa barbatului; adresa în ghiozdanul copilului; din nou fericită.

Se mai cuprind apoi, în noul program: microscopul lui Jacques, tablou ştiinţific, după natură; Lily detectivă, interesantă dramă; Prince doctor de o zi, comedie hazlie; Trecătorul, dramă; Prima bicicletă a lui Robinet, comedie.

Simbătă 29 Ianuarie, ora 3 p. m. mare matineu în beneficiul cercului comercianţilor romîni; Duminecă, la orele 3 p. m. alt matineu.

❑ La *„Măcelaria modernă"* care s'a deschis în Piaţa Sf. Spiridon, prăvălia No. 42, să vinde carne de vite îngrăşate, totdeauna proaspătă, cu următoarele preţuri reduse:

Carne de vacă calitatea	I	0.80
Carne de viţel „	I	1.10
Carne de porc „	I	1.10

❑ Conferinţa cercului preoţesc „Ocrotirea" care trebuia să se ţină în ziua de 23 Ianuarie, din cauza sărbătorii din acea zi, s'a amînat pentru o altă dată.

De asemeoea în ziua de 2 Februarie fiind sărbătoare, conferinţa fixată în acea zi nu va mai avea loc, urmînd a se fixa pentru o altă dată.

❑ Consiliul de higienă a oraşului se va întruni în ziua de 1 Februarie, pentru a discuta mai multe chestiuni şi a lua măsuri contra epidemiei de scarlatină.

❑ Epidemia de scarlatină ce bîntuia printre copiii din satul Horodiştea, s'a stins cu desăvîrşire.

❑ Alaltă-eri noaptea un puternic incendiu a distrus două case şi o cramă, de la via din Hlincea a d-lui profesor Petru Cujbă.

Pagubele cauzate de incendiu se ridică la suma de 6000 lei.

DIVERSE

— Astăzi au sosit din străinatate un splendid transport de costume, măsci mari şi mici — pentru balul costumat-mascat de la 5 Februarie. Doritorii şi le pot procura de la societate—stradela Scoala de Arte—între orele 5—7 p. m.

— Simbătă 29 Ianuarie a. c. va avea loc marele bal anual *costumat-mascat* dat de către societatea de gimnastică *Turn-Verein*.

S'a făcut o mare comandă în străinătate, de costume, măşti şi alte deghizamente, pe lîngă care vor lua parte şi multe personagii de anul trecut, precum: cotoi încălţaţi şi iptenaţi, clovni, burateci în frac verde, maimuţe, chineji, engleji etc.

Comitetul societăţii va păstra un strict control asupra persoanelor mascate, cari vor bine voi a se legitima la intrare şi a-şi scoate masca într'un cabinet separat în faţa unui membru delegat de comitet, ce va păstra o discreţiune absolută.

La ora 1 noaptea, după contre-danse, se vor scoate măştile.

Comitetul balului în frunte cu d. architect M. Rameder şi d. R. Havranek pictor, îşi dă toată silinţa ca acestui grandios bal să nu-i lipsească nimic din humorul şi strălucirea carnavalelor apusene.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de onor serv. sanitar		0.35
	oca	0.55
Brînză de vaci proaspătă		0.80
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4 —	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Cu tot ordinul repetat al ministrului de război ca militarii să nu vie la vot, cîţi-va ofiţeri din Iaşi, prietini ai carpiştilor, şi-au scos cărţile de alegător şi au hotărît să vie la vot, în ziua alegerii, la orele 4.*

Şefii opoziţiei din Iaşi, dacă ofiţerii îşi vor realiza planul, vor scoate certificate doveditoare că ei au votat şi vor prezinta acele certificate A. S. R. Principelui Ferdinand, care, se ştie, a cerut formal ministrului de război, ca militarii să se ţie departe de ori-ce manifestaţie politică.

*

Ministrul de război, prin ordine confidenţiale trimise tuturor comandamentelor corpurilor de armată, cere să se trimeată tablouri cu numele, domiciliul şi profesia părinţilor militarilor.

In ce scop — ie uşor de ghicit.

❑ *Intr'un număr anterior aratasem că d. D. Grecianu a însărcinat pe d. procuror general de Iaşi, să inspecteze pe un magistrat din circumscripţia trib. Vaslui, acuzat de prefect, că ar simpatiza cu ţăkiştii.*

In urma raportului procurorului general al d-lui Grecianu, acel magistrat—d. I. Gh. Carpus—de la ocolul Scînteia, Vaslui, a fost sacrificat, iar în loc a fost mutat d. Ilie V. Furdilă, de la Olobeşti.

❑ *Domnul Scriban, profesor de latină la liceul militar din Iaşi, a găsit mijlocul să facă politică foarte detestabilă la cursul ce-l face cu viitorii ofiţeri ai sei.*

In explicaţiile ce le dă elevilor, citatul profesor compară pe Catone cu d. P. P. Carp şi pe Catilina cu d. Take Ionescu.

Domnul Scriban este junimist. Dacă acesta este un titlu suficient ca să fie scutit de ori-ce reprimandă din partea directorului liceului—atunci d. Scriban va putea să-şi continue în linişte hazardatele sale comparaţii.

❑ *Avocatul comunei Iaşi, d. Iulius Velciu, a anunţat că va părăsi serviciul pe ziua de 1 Februarie.*

Domnul Cristofor, delegat la contencios, l'a rugat să mai stee, de oare ce succesiunea d-lui Velciu are **30** *pretendenţi.*

D. Velciu a refuzat.

❑ *Domnul locotenent Th. Voinescu, comandantul pompierilor din Bacău, va fi tradus înaintea consiliului de războiu pentru insulta superiorilor.*

D. locotenent Voinescu a şi fost chemat telegrafic la Iaşi ca să se prezinte la comenduire.

Darea în judecată a d-lui Voinescu stă în legătură cu o anchetă, de dată veche, ce avusese loc la liceul militar din Iaşi.

Acum schimbîndu-se politica, a venit rîndul d-lui Voinescu să fie dat judecăţii.

❑ *Ştiţi în ce hal de decrepitudine morală au ajuns guvernamentalii din Iaşi? Nu numai că cumpără voturi, că fac ameninţări, că mută, permută—dar au ajuns să ceară voturi, pentru candidaţii lor, chiar şi candidaţilor opoziţiei.*

Astfel domnii Grecianu şi Rallet au fost ieri acasă la un candidat al opoziţiei şi i-au cerut: 1) la colegiul 1 Cameră să voteze pe d. Grecianu în locul d lui Crupenski; 2) la col. 1 Senat să voteze pe d. Rallet în locul d-lui Pennescu.

Nu, zeu oamenii acestia au perdut ori ce pudoare.

❑ *Tineremea romînă democrată din Liège, societate studenţească, care, la constituirea partidului conservator-democrat, aderase la Ideile şi principiile acestui partid, a votat, acum în urmă, următoarea moţiune:*

„In urma evenimentelor desfăşurate în ţară, ţinem să declarăm, că rămânem soldaţi credincioşi ai partidului conservator-democrat.

Declarindu-ne soldaţi ai acestui partid, aderasem la ideile acelui partid, care reprezintă idealul nostru şi noi vom urma partidul în mod hotărît.

Trimetem şefului şi soldaţilor partidului conservator democrat, asigurarea încrederei noastre şi dorim ca lupta decisivă ce se dă, să aducă izbînda dorită, spre binele ţărei şi spre triumful glorios al democraţiei.

❑ *I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a convocat pe toţi preoţii din oraşul şi judeţul Iaşi şi a cerut ca ei să se ţie departe de orice agitaţie politică şi să nu facă curent pentru nici un partid politic.*

❑ *Aflăm că s'a controlat vrîsta candidaţilor la Senat ai opoziţiei.*

Inştiinţăm pe alegători, că senatul a stabilit precedentul cu ocazia validărei d-lor Magheru şi Trifonescu, că pentru a fi ales la Senat nu se cere de cît să ai vrîsta de 39 ani înainte de ziua convocărei colegiului electoral respectiv.

❑ Din iniţiativa d-lui profesor dr. Possa, se va forma o societate pe acţiuni pentru zidirea, în Iaşi, a unui Palat al Artelor, cu săli de expoziţie de picturi, săli de concert şi de conferinţi.

❑ Domnul dr. Agricol Cardaş a cerut să i se admită să facă un curs liber de agronomie la Universitatea locală.

❑ Domnul Ion Popovici, copist în grefa secţiei II a Curţii a fost numit ajutor de grefier la s. I a tribunalului, în locul d-lui I. Bogdan, demisionat.

Domnul Voicu Teodorescu, portărel la trib. Argeş, a fost mutat în aceeaşi calitate la Iaşi, s. II în locul d lui I Rang, numit stagiar la trib, Bacău.

❑ Barbatul cu caractor An. Fătu, care a trecut la carpişti, a fost numit portărel la trib. Neamţ.

Pentru atita lucru!

❑ Un nou chiulhan politic, cu înjurături grobiane la adresa opoziţiei, a avut loc ieri seara la cărciuma lui Manole Sirgheanu, Tataraşi, str. Cuza-Vodă.

Intorsul de pe ceea lume Scorţescu, veritabilii romîni Liatris, Suţu şi Tuduri, la celebritatea căruia conlucrează zilnic d. Grecianu, au espectorat sudălmi şi minciuni.

Fie care invitat a primit un litru de vin şi mezeluri luate pe gratis de la Noak.

❑ Mai mulţi profesori carpişti, nemulţumiţi de faptul că tot sunt amînaţi cu promisiunile ce li s'au făcut, s'au grupat formînd un fel de ligă de resistenţă.

Profesorii ameninţă cu demisiile pe d. Greceanu, în cazul cînd schimbările directorilor şcoalelor din localitate şi noile numiri, nu s'ar face înainte de alegeri.

Grupul a hotărît ca să se ceară numirea d lui I. Popescu-Muşata, ca director la liceul Internat, iar a d lui Popescu-Ezechil la gimnaziu.

❑ D. Kiriţa, care a fost numit director al creditului agricol din localitate, a cerut să i se acorde un concediu de 20 de zile.

❑ Astă-zi după amiazi la orele 2, s'a făcut îmormîntarea regretatului Ioan N. Boncescu, avocat.

Au luat parte rudele şi mulţi prieteni şi cunoscuţi.

❑ **Universitare.**—Consiliul profesoral al facultăţei de litere a fost convocat, de către decanul acelei facultăţi, pentru Sîmbătă 29 Ianuarie, orele 5 p. m. spre a hotărî ţinerea concursului pentru bursa de la filologie.

— Astă-zi la orele 5 jum. d. Virgil Arion va ţinea în aulă o conferinţă, vorbind despre „Auguste Comte".

— D. Ion Petrovici în urma ordinului ministerial prin care a fost desărcinat de predarea cursului de istoria filosofiei moderne ce urmează pe viitor a fi ţinut de d. Găvănescul, — va continua numai cursul de psihologie, Lunea de la 2 jum. —4, şi pe cel de Metodologie Mercurea de la 4—5 jum.

— Comisia compusă din domnii I. Caragiani, Al. Philippide şi Bărbulescu pentru cercetarea titlurilor şi lucrărilor candidaţilor la catedra de limba şi literatura latină, îşi va depune raportul zilele acestea.

❑ Domnul Stavăr, student în drept, va fi numit copist la s. II a Curţii.

❑ **Consiliul de răsboiu.**—In şedinţa de azi, consiliul de război a judecat următoarele procese: locotenentul în rezervă Magheru Gh. Gh. din regimentul 8 calaraşi, pentru infracţiuni la regulile privitoare la pregătirea mobilizării, a fost achitat. Apararea a fost susţinută de locotenentul Gogu Bancov; Negruş Gh. Neculai, sergent major din regim. 15 Războieni, pentru furt de obiecte ale statului a fost achitat; apărarea a susţinut-o d nii avocaţi Oswald Racoviţă, Pogonat şi locot. Bancov; soldatul Ciobanu Gheorghe din regim. 16 Suceava şi Florea Gh. Vasile, din regimentul 29 Dragoş, ambii pentru dezertare, au fost condamnaţi la cîte 2 ani închisoare.

❑ Pe lîngă Universitatea din Iaşi va fi creiată o grădină botanică. In acest scop se va prevedea în budget o sumă de 80.000 lei.

❑ **Judiciare.**—Pătimaşa luptă pentru copil ce se urmează de ani de zile între d-na Maria Ciolac şi fostul ei soţ, d. Anton Pruncu, se va urma acum din nou înaintea Curţii de Iaşi, s. II-a.

Domnul Anton Pruncu, căruia Curtea îi încredinţase copilul pe timp de un an a cerut eliberarea lui pentru a l trimite, în interese de sănătate, la institutul ortopedic Callot de la Berque sur Mer (Franţa).

Tribunalul Roman a admis cererea d-lui Pruncu, fără însă, a-i acorda execuţia provizorie.

Contra sentinţei au făcut apel ambele părţi. Termen la 31 Ianuarie, la s. II.

— Curtea s. I a amînat ieri judecarea apelului monstrului Chedică, de oare-ce a lipsit martorul dr. Herfurt.

Aceiaşi secţie a amînat judecarea apelurilor faliţilor A. Grünberg şi D. Goldstein.

— Numitul N. Florescu, pîndind pe cîrciumarul Solomon Bercovici, din Piatra N., pe cînd acesta se afla în pivniţă, l'a maltratat scoţîndu-i dinţii, în scop de a-l jefui.

Camera a menţinut arestat pe Florescu.

— A fost arestată moaşa Rosental din Bîrlad, care a provocat avort femeei Elena Gheorghiu, din com. Griviţa.

— La s. I-a a tribunalului s'a judecat astăzi procesul bandei de ţigani, cari au excrocat mulţi naivi cu povestea iarbei de fiară.

La cîte doi ani închisoare, au fost condemnaţi autorii principali Gh. Neculau şi Ilie Piebteanu; la 6 luni—C. Manole şi G. Ciocan; la 3 luni—femeia Elena Buica.

❑ Sămbătă seara, 29 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare şi frumoasă *Serată Dansantă*, organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silinţele care îşi dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat până în prezent.

❑ **Avis Teatral.** — *Agenţia Teatrală „Thalia"* înştiinţază pe Onor. Public că *Concertul „Societăţei de instrumente vechi"* din Paris, *anunţat pentru Vineri 28 Ianuar* se amînă pentru Duminecă 30 Ianuar, **în matinea ora 2 jum. ziua.**

Biletele cumpărate rămîn valabile pentru această dată.

Concertul va avea loc tot în sala Teatrului Naţional şi cu acelaş program anunţat.

❑ Noul şi interesantul program de astă-seară Joi 27 Ian. din sala Circului Sidoli cuprinde între altele: Ave Maria de Gounod după textul Operei, excelentă înscenare şi măiastră interpetare a distinşilor artişti parizani. Păcatele tinereţei, mare roman contimporan însufleţit redat de somităţi teatrale.—Oraşul Ravenna (Italia), scene de călătorie. O cameră vrăjită, scene fantastice.—Un cîne coşar, scene comice. Două pardesiuri, comedie. O păcăleală ingenială, comedie înscenată şi jucată de simpaticul actor Prince.

Noul program se încheie cu Pathé Journal, cea mai recentă ediţie cu ştirele şi sporturile săptămînei.

❑ Subsemnatul Const. Buzdugan, magistrat, aduc cele mai mari expresiuni de mulţumire onor soc. generală de asigurare „Naţionala" reprezentată în Iaşi de d-nii E. Uhrinoscki şi I. C. Varduca, de modul cum am fost liquidat şi îndestulat de daunele ce am suferit cu ocazia incendiului din strada Sf. Neculai.

C. N. BUZDUGAN

Ultima oră

Bucureşti 28 Ianuarie

Teroarea ajunge culmea

Botoşani.—Prinţul Calimachi şi cu ai săi continuă să exercite o teroare de ne mai descris. Bieţii alegători sunt urmăriţi şi chiar atacaţi, ca în codru.

D. N. Enăşescu, fost deputat, a telegrafiat ziarelor din Bucureşti că pericolul a ajuns aşa de mare la Botoşani, în cît oamenii politici sunt nevoiţi de acum să umble numai înarmaţi, pentru a'şi putea apara viaţa.

De asemenea d. I. P. Darie, avocat a telegrafiat şi a reclamat ministerului de interne, că a fost atacat ziua 'n amiază mare, pe stradă, de către agenţii guvernului. Numai cînd bătăuşii au simţit că d sa e înarmat, l'au lăsat în pace.

Un alegător al colegiului II lea, anume Ioan Bottez, a fost crunt bătut de agenţi şi lasat în nesimţire. Nenorocitul a fost dus la spital şi internat.

Zăpezi colosale

Constantinopol.—Se telegrafiază din Alep, că din cauza zăpezilor care cad incontinuu de 25 zile, oraşul e aproape complect lipsit de comunicaţie cu ţările vecine. Trenurile nu mai circulă şi e teamă că va izbucni o foamete.

Comitetul executiv liberal

Bucureşti.—Comitetul executiv al partidului liberal s'a întrunit aseară.

D. Vintilă Brătianu a comunicat dorinţa d-lui Hagi Tudoraki, de a candida din partea Camerei de Comerţ, spunînd că ar avea asentimeutul tuturor partidelor.

Comitetul executiv a refuzat însă aceasta, de oare-ce nu admite nici o candidatură separată în afară de partid.

S'a mai discutat apoi asupra campaniei electorale.

Ciocnire de trenuri

Lemberg.—Un tren expres s'a ciocnit azi la ora 5 dim. cu un tren de marfă între staţiile Ropczice şi Dembica. Un frînar al trenului de marfă a fost ucis şi conductorul trenului expres a fost contuzionat.

Procesul „Facla"—A. C. Cuza

Bucureşti.—Inaintea Curţei cu juri a venit astă-zi, spre judecare, procesul intentat de d. A. C. Cuza, revistei „Facla".

D. A. C. Cuza a fost asistat de d. N. Iorga şi de 2 avocaţi din provincie. Un mare număr de studenţi şi naţionalişti se adunaseră în faţa localului. In sală a pătruns însă puţină lume.

Revista „Facla" era reprezentată prin d. N. D. Cocea, asistat de d-nii avocaţi: Em. Socor şi Otescu.

Din cauză însă că procedura n'a fost complectă, procesul s'a amînat şi se va judeca în sesiunea de Februarie.

Candidatura d-lui Filipescu

Bucureşti.—Partidul carpist din Bacău a hotărît să fixeze candidatura d-lui N. Filipescu, la colegiul I de Senat de Bacău.

Procesul lui Lefèvre

Aix en Provence.—Curtea cu juri a terminat procesul de calomnie intentat d-lui Lefèvre fost subsecretar de stat, de către d. Riberti.

D. Lefèvre a fost achitat, precum şi girantul unui ziar din Aix, care a reprodus articolele lui Lefèvre.

NUMIRE

Bucureşti.—D. Tic Ferechyde, fost magistrat, a fost numit şef de cabinet la ministerul de interne.

Mişcare în magistratură

Bucureşti.—S'a mai făcut următoarea mişcare în magistratură:

D-nii Paraschiv Raiculescu portărel la trib. Brăila, a fost transferat la trib. Putna; Ştefan Macedonescu, portărel la trib. Covurlui, a fost mutat la Constanţa, în locul d-lui Gh. Popescu; I. P. Sachelarie, ajutor de grefier la Curtea de Apel s. II-a din Galaţi, a fost numit portărel la trib Covurlui; Voicu Teodorescu, portărel trib. Argeş, mutat la Iaşi, în locul d-lui I. Rang; C. Epure portărel trib. Bacău, mutat la trib. Gorj; C. Lupaş, a fost numit portărel la Bacău; Gh. Soft a, portărel la Bacău, mutat la Fălciu; Oliviu, licenţiat în drept. a fost numit portărel la trib. Bacău; C. Paraschivescu, portărel la R.-Sarat, mutat la Brăila; P. Mihailescu, portărel la Neamţ, mutat la R.-Sarat; Anastase Fătu, licenţiat în drept din Iaşi, a fost numit portărel la trib. Neamţ, în locul d-lui P. Mihailescu.

Printre grefieri, s'a făcut următoarea mişcare:

D nii: Claudiu Popa, ajutor de grefier cl. II la trib. Tutova, a fost înaintat cl. I; I. Popovici, copist la grefa Curţii s. II a a fost numit ajutor de grefier, în locul d-lui I. Bogdan.

CIUMA

Petersburg. — Pe teritorîul căiei ferate chineze de est, s'au imbolnăvit de ciumă de la 26 Noembrie 1910 pînă la 4 Ianuarie 1911, un număr de 12.000 chinezi şi 44 europeni, din care 11,092 chinezi au murit, şi 40 europeni.

Ciclon violent

Paris.—Un cablogram primit de ministrul coloniilor, vesteşte că un ciclon foarte violent, care a ţinut trei zile şi două nopţi, a pustiit insula Reunion de lîngă Madagascar. Pagubile par a fi considerabile.

Cutremur

Udine.—Azi pe la ora 4 dim. s'a simţit aci şi la Tolmezzo, Magio şi Pontelba (Veneţia) un cutremur de pămînt. Nu s'a produs nici-o stricăciune,

Un atentat

Kelm. — „Agenţia Westink" află că nişte răi făcători necunoscuţi au ucis aseară cu focuri de revolver, pe un funcţionar al poliţiei care îi urmărea. Criminalii au aruncat o bombă spre persoanele care i-au urmărit; explozia produsă a omorît o persoană şi a rînit alte patru; se presupune că unul din aceşti indivizi se găseşte printre cei răniţi.

SOCIETATEA „Caristas" Humanitas—Iaşi

La 6 Februarie a. c., urmînd a se efectua alegerea medicului, pe un nou period de 2 ani, se face cunoscut d-lor doctori amatori a fi aleşi, să prezinte ofertele lor.

Condiţiile de admitere se pot vedea în toate zilele, în localul societăţei, str. Hagi Lupu No. 5.

***Preşedinte*, Solomon Grünberg.**

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sibianu.

Doctor D. Mezincescu

Profesor agregat la facultatea de Medicină

Examenul sîngelui pentru Sifilis

(Seroreacţia Wassermann)

Injecţiuni subcutane şi intravenoase cu preparatul Ehrlich 606

Str. TOMA COZMA 16 bis.

Consult. de la 2—3

Erfahrene diplomierte Lehrerin, deutsch und französisch, sucht Privat-Stunden **Adr: Fräulein Sevenig** strada Sf. Andrei 52.

De vînzare Imobilul situat în Iaşi, strada Pantelimon No. 18, cu toate clădirile sale de prin prejur şi supranumit Baia Zissu Herman.

Amatorii de a cumpara acest imobil, vor adressa ofertele lor închise la Direcţiunea Creditului Urban din Iaşi, până în ziua de 4 Februarie anul curent.

MAGAZINUL de MOBILE HIRSCH IAŞI **Lăpuşneanu 38**

CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de bronz groase în loc de 35 lei numai 8 lei fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete *tot ce este mai* **nou,** *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

din cele mai renumite Fabrici din străinatate

Caut băeţi creştini

pentru a'i învăţa profesiunea de Broderie mecanică, cu condiţiuni convenabile; precum şi *fete cari ştiu* croitoria.

BURGER

str. Strîmbă 4

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.

Emite cercuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de poliţe şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½% p. a.

D-tor G. SAVAGOIU

Medicul şef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultaţiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAŞI STR. LĂPUŞNEANU No. 6

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu preţuri *extrem de avantajoase* care desfid ori-ce concurenţă.

La cereri se expediază şi în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

De vînzare

MOŞIA PETREŞTI din judeţul Iaşi pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.

A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iaşi.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingă care de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSIF POPESCU, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS

OLLO Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".

MAŞINILE DE CUSUT
SINGER
au obţinut şi de astădată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune „Grand Prix"

Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.

Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă

BOURNE & Co. IAŞI
Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 3 a Loteriei IXa
s'au pus în vânzare

Tragerea la
1 şi 3 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 le

La câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR
piane şi Pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1218 -Sîmbătă 29 Ianuarie 1911

Candidații opoziției

Colegiul 1 CAMERĂ
— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ
— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ
— Duminică 20 Februarie —

C. Stere,

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu,
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

În lipsă de subiect

Curios pare că tocmai acum în toiul luptelor electorale să nu-ți vină în minte nici un subiect de scris. Am cetit toate ziarele de sară; val vîrtej au intrat în cap știrile cele mai variate, discursurile cele mai în contrast unele cu altele. O fierbere în toată țara și județ pe județ, îți intră în minte ca într'un caleidoscop sute de nume, zeci de discursuri, o duzină de interviewuri, apoi păreri ce se bat cap în cap, ici lăudîndu-se unii, colo insultîndu-se alții, că în acest bruhaba general, ce-ți face capul calendar, te duci cu mintea la o noapte spre anul nou, cînd urători de tot soiul ură pe la ferestre, alții trag buhaiul, alții trag clopotele și e un larmăt imens, ceia ce face farmecul serei.

Același larmăt e azi în țară. Și se strigă din ce în ce pe un ton mai tare, dar cel care strigă disperat e guvernul, e presa lui; cînd o citești îți pui mîinele în cap. Și ce săracă presă are! Expresiunea vie și potrivită a slăbăciunii sale.

Și atunci în larmătul acesta mare, ce buciumă în țară de la un capăt la altul, în întrecerile și rivnirile unora, în terorizările și ademenirile altora, și alegători și candidați sînt hărțuiți, unii cu făgăduințele, alții cu stăruințele, ca doar-doar se va face căștig de cauză reușitei guvernului.

Și întors din infernul acesta de știri, din mișcarea aceasta electorală, cînd stai și te uiți la lupta ce o încinge guvernul și la Iași, cu caraghioșii săi te cuprinde un fel de greață, că tocmai la Iași să n'avem prilejul de a da o luptă cu adevăratul dușman!

Cine n'a văzut cînd se întâlnește un dulău mare, cu un cîne mititel! Cel mititel, de frică se răstogolește, se întoarce cu fața în sus, își rîdică picioarele în semn de milă; iar dulăul de milă se încovoae, îl miroasă și apoi îl... stropește, semn de mare grație cănească.

Ori cît ar fi de cănească și de Doniceasca asemănarea, dar cam așa ni se pare situația candidaților guvernamentali de data aceasta la Iași. Nu vorbim de colegiile restrînse, compuse mai mult sau mai puțin din clubiști.

Cînd la un colegiu oare care opoziții au atîția membri înscriși în cluburi că mai mai fac majoritatea colegiului, ce se mai încape discuție și întrecere, acolo căderea e sigură și ori cît s'ar gudura coteiul cel mic pe lîngă colegiu, putîndu-se răzgăia cu tuspatru ale lui picioare, tot nu va putea face nimica; va primi o udeală generală în ziua votului, în fața urnei electorale.

Dar situația cea mai caraghioasă e în colegiul al 2-a, al Iașilor, unde guvernul și-a pus cei mai senili, tomnatici și mînzi candidați. Culeși de la o extremitate la alta, de la supțiratici, ca Leatris, pănă la grăsulii, ca generalul, nici odată n'au avut Iașii cinstea unor candidați de calibrul acestora.

Ori cît s'ar gudura, Samson, dulău de Curte, colegiul al 2-a, nu va ierta ca niște cotei mici, niște Samurachi grecești, să-și ia nasul la purtare ca mirosindu-le intențiile văzîndu-le găunoșia minței, sărăcia ideilor, oficina chiar a candidaturilor să nu le facă cinstea ca și un dulău mare să-i zulipsască... cu votul, trimețindu-i la primblare.

Iașii nu pot înghiți pe candidați al de Samurachi.

Senatorul universitar din Iași

D. dr. Gheorghe Bogdan, care a fost ales mai dăunăzi rector al Universității, pe un nou period de trei ani și-a pus acum și candidatura de senator, pentru a reprezinta în parlament Universitatea din Iași.

Vom avea prilejul de a arăta altă-dată cum a ajuns d-sa a fi ales rector, cu o majoritate atît de împunătoare de 42 voturi. De-ocamdată să vedem dacă este bine ca tot rectorul Universității să fie și reprezentantul ei în Senatul Romîniei.

Mai întâi prin această concentrare a tuturor onorurilor în persoana d lui Bogdan, universitatea noastră își dă singură un testimoniu de paupertate arătîndu-l pe d. dr. ca singura stea a Universității, singurul profesor, care poate conduce barca acestui mare așezămînt, pe valurile destul de furtunoase, pe care el pluteşte.

Cum, adică nu se mai găsește alt membru al Universității, căruia corpul profesoral să-i încredințeze mandatul de senator și este oare bine și înțelept ca Universitatea să fie reprezentată față cu guvernul, numai prin o singură persoană? Nu este destul, că d. Bogdan este rector al Universității ieșane? Să mai fie și senatorul ei?

Dar această întrebare are un rost foarte însemnător. Anume este cunoscut, că guvernul Carp, în scurta lui apariţiune pe firmamentul politic al Romîniei, în anul 1900, cel cu economiile, își pusese în gînd să ciuntească universitatea din Iași, căutînd să strămute la București facultățile de drept și medicină; și este cunoscută lupta crîncenă, pe care a dus-o rectorul de atunci, d. A. D. Xenopol, contra acestui plan de surpare a înaltei școale ieșane și în care luptă, d. Xenopol a fost susținut de întreaga poporație a Iașului, în frunte cu corpul universitar, precum și de toată suflarea moldovenească.

Impotrivirea îndărătnică a Iașului, contra acelei ciuntiri, pusă în perspectivă de un moldovan, cum credem că este d. Carp, au făcut pe acest domn să renunțe la scopul seu.

Cine ne garantează că în nevoia de economii, care se va ivi din nou, în urma scutirei țăranilor de plata impositului funciar, de sporirea armatei, de adaosul salarilor învățătorilor rurali, și cîte alte promisiuni toate,—nu'i va reveni în gînd iar d-lui Carp, ciuntirea și desființarea Universității de Iași.

Cine va fi apărătorul ei în parlament? D. Bogdan este un membru foarte militant al partidului de la putere și ar trebui să aleagă între această însușire și acea de reprezentant al Universității.

Cine ne garantează că d-sa, care se teme foarte mult a nu fi exclus din partid, și tinde din contra, a se folosi de guvernul Carpist, pentru a acumula pe capul d-sale toate onorurile, — nu va arunca peste bord Universitatea, pentru a nu displăcea capului guvernului și sateliților ce-l înconjură? Aceasta cu atît mai mult, cu cît d-sa a dat prilej de a dovedi, că ține mai mult la păstrarea simpatiilor partidului, de cît la cinstea d-sale personală. Apoi, un om care jertfeşte cinstea, pentru a păstra bunele grații ale partidului,—presupunînd că cinstea este și pentru d. Bogdan lucrul cel mai de preț ce-l are un om pe pămînt,—cum va prețui d-sa mai mult interesele Universității de cît ochii dulci ai partidului?

Dacă Universitatea de Iași ar putea fi tradată în interesele ei cele mai vajnice, de rectorul ei; demnitate la care d. Bogdan a ajuns printr'o necalificabilă purtare; cum putem tolera, ca și Senatorul acestui așezămînt să aibă aceiași purtare,—lucru neapărat cînd aceste două demnități sînt concentrate pe capul aceleiași persoane?

Noi credem, că este în interesul Universității de a avea reprezentanții ei aleși din cele 2 tabere politice ale țării, și dacă s'a întîmplat ca rectorul să facă parte din tabăra guvernamentală, este înțelept ca senatorul Universității să fie luat din rîndurile opoziției, căci numai așa s'ar putea garanta interesele, pe toate căile, a înaltului corp cultural, care face fala și gloria Iașului.

Asupra acestei chestiuni vom reveni.

Regimul teroarei

150 magistrați aruncați d'intr'un loc în altul.

După ce s'au luat demisiile funcționarilor amovibili, apoi demisiile primarilor rurali și notarilor, a venit acum rîndul magistraturei. Feciorul Nababului ajuns ministru în regimul făgăduelei M. R. Regelui, un Mișu Cantacuzino, care n'a putut ajunge de cît procuror de secție la tribunal, asemenea demnă pereche la exemplarul D. Grecianu, fost supleant și-a permis să facă cu magistratura, ceea ce zapciii fac în vilaetele lor.

Din fericire n'a putut comite de cît 150 mutări, mutări groaznice, geograficeşte, căci legea garantează stabilitatea celorlalți magistrați de la tribunale.

Ați cititi opera fiului celui mare al Nababului? Ea este și groaznică și originală. Ea este originală—ca îndrăzneală: de mult, vre-un ministru de justiție nu și-a permis asemenea operă.

Este groaznică, fiind-că 150 magistrați, judecători și stagiari, au fost mutați—dar cum? D'intr'un colț al țării la celalalt; d'intr-o comună din Dîmbovița, într'una din județul Iași; de la Olt la Fălciu, de la Dorohoi la Craiova—întocmai după sistemul ministrului de finanțe, cu mutarea funcționarilor de la administrațiile financiare.

De sigur, opera aceasta groaznică, căci este groaznic să tăvălești dreptatea în zoile politice—opera aceasta nu este direct a ministrului. I-au impus-o prefecții, i-au impus-o nedemnii procurori generali la ordinele prefecților—și ministrul s'a arătat și mai nedemn cînd a executat dorințele zapciilor.

Căci un ministru demn, un ministru la înălțimea situației, nu coboară magistratura și nu se coboară pe el în adîncimile întunecoase în cari s'a coborît actualul ministru și a coborît magistratura.

Dar nu se putea ca teroarea să nu cuprindă și magistratura. Nu se putea în aceste vremuri ale groazei, cînd totul este pîngărit, teroriștii, huliganii d-lui Carp, să nu se atingă și de magistratură.

Și s'au atins în mod extra ordinar, au făcut o adevărată vînătoare silită; o sută cinci-zeci de magistrați au fost literalminte zvîrliți la distanțe colosale—toți zapciii regimului au cerut pentru interesele partidului, o magistratură nouă pentru Era Nouă.

Regimul teroarei a și ajuns la începutul sfârșitului.

Guvernul crimelor naționale

Reproducem după notele stenografice, peroracția din ultimul mare discurs al d-lui C. G. Dissescu:

Revin la începutul cuvîntărei mele. Recunosc că Maj. Sa Regele a fost în tr'o situațiune grea, că El, în adevăr, a putut zice: ce era să fac? Negreșit eu nu înțeleg ca un Suveran să se întrebe: ce era să facă; trebuia să se așeze mai presus de evenimente și să zică: am ceva de făcut, să mă suspun la logica lucrurilor; dar în sfîrșit Regele nu avea ce face.

Dar dacă Regele a fost într'o situațiune dificilă, deși era foarte lesne să iasă din acest impas, avea doar pe generalul Manu, avea acolo pe acei cari puteau să fie secheștrii judiciari. Dar să aducă pe vrajmașii noștri cu scop de a ne distruge, și a le da pe mînă totul, budget, funcționărimea, totul, în contra noastră, nu putem să primim. Cuvîntul meu ultim este, că ne pare rău în adîncul sufletului că acela pe care îl iubim și-l vom apăra în contra falșilor amici, a avut o clipă de slăbiciune cedînd influențelor de palat, influențelor de saloane și punerei în întîrziere a acelora cari au declarat că dacă nu iau guvernul se retrag din saloane; somațiunea a luat început de executare, căci d. Carp și ceilalți s'au retras din parlament, așa în alt în loc ca guvernul care este un drept și o datorie să se dea acelora cari luptau cu voi și pentru voi, s'a dat acelora cari s'au retras din parlament, adică fugarilor.

De aceea facem un apel călduros ca toate faptele voastre și ale prietinilor voștri, acolo, în altarul bărbăției, să fie cumpănite în frica lui D-zeu și în numele dreptății și să vă aduceți aminte un lucru: că ceea ce face puterea guvernelor nu sunt majoritățile slugarnice și prezidenții comisiunilor interimare, ci sunt devotamentul și credința sinceră și ceea ce răstoarnă guvernele nu sunt majoritățile, ci greșelile și acest guvern nu a început prin greșeli ci prin crime, căci candidaturile oficiale și persecuțiunile funcționarismului sunt adevărate crime naționale. dacă ar fi dați afară din România, s'ar duce și elementul de muncă și elementul stimulent la muncă.

Pe evreu ca muncitor și pe Român, indolent și trîndav, actualul șef al guvernului, îi-a mai descris și altă dată.

Domnul Carp într'o anchetă ce-a făcut-o la Iași a constatat, că Romînii sunt leneși, pe cînd evreii muncesc toți la meseriile lor.

Pe d. Cuza l'a dat afară din partid, pe d. Iorga l'a repezit în Cameră — fapte recente. Cu lacrimi în ochi a cerut să nu se voteze taxe școlare pentru elevii evrei; a luat cuvîntul, în Cameră, pentru naturalizarea mai multor evrei.

Acum, la bătrînețe, a dat mâna cu naționaliștii, în meschine scopuri electorale, căci d. Carp nu trafică cu principiile sale în materia specială: **a fost și este evreofil; a fost și este de părerea, că, economiceşte, Romînii stau mult îndărăptul evreilor; a fost și este pentru revizuirea art. 7 din Constituție, adică pentru a se acorda drepturi politice evreilor.**

Și dacă a dat mâna cu antisemiții și ei cu dînsul, este de văzut care din amîndoi au făcut act de inconștiență—noi credem că ambii.

*

Acum să dovedească bîrfitorii că și șeful partidului nostru a plîns pentru evrei, s'a rugat pentru ei, a stăruit pentru acordare de drepturi, a fost trubadurul spiritului de muncă al evreului și lenei Romînului.

Noi nu bîrfim prin cârciume. Am publicat și vom publica încă foarte multe acte, toate existente, despre filo-streinismul d-lui Carp, despre relațiile sale intense cu publiciștii evrei din străinătate, cu presa străină pretinsă a evreilor.

Vom vorbi, cu acte și documente, și despre filo-semitismul d-lui C. C. Arion, ministuul instrucției și despre părerile ministrului de domenii, Lahovary, asupra d-lui Cuza.

Domnul Carp, cînd l'a excomunicat pe d. Cuza din partid, i-a zis că partidul este destul de mare, ca un om „ca d. Cuza“ să iasă din el neobservat.

Acum d. Carp a intrat, pe timpul perioadei electorale, în partidul d-lui Cuza. Acesta găzduește pe cel mai mare filosemit al Romîniei și găzduitul speră că va reuși în alegeri, prin demnul seu amfitrion.

Este deci interesant să publicăm ce păreri avusese unul despre altul, înainte de a se împerechia.

O vom face.

Cine este „vîndut jidanilor“?

In tavernele în cari, cu ajutorul poliției, candidații guvernamentali din Iași tărîie pe alegătorii dependenți; în vizitele lor electorale și pretutindeni, în fine, carpiștii cer voturile alegătorilor pe tema, că ei sunt antisemiți, pe cînd takiștii sunt vînduți evreilor.

O dovadă că ei sunt contra jidanilor, ie faptul că s'au cartelat cu Iorga-Cuza, pentru cari cer voturi în contra candidaților lor proprii: general Skeletti și N. Krupenski.

Și Iorga-Cuza cer voturi pentru ceilalți patru candidați guvernamentali—și deci, este evident, că guvernul Carp este un guvern antisemit.

Partidul conservator-democrat este vîndut jidanilor—fără dovezi. Dovezile există doar într'o serie de substantive: Cahal, Alianță Israelită; apoi în nume proprii: Froim Fischer, care are de avocați pe domnii Cantacuzino și P. Missir, ambii junimiști; pe urmă o altă serie de Fischeri, care de ani de zile au servit banii takismului.

Acestea sunt dovezile. Dar să vedem ce dovezi avem noi despre antisemitismul actualului guvern, în special despre antisemitul P. P. Carp, care face cartel cu naționaliștii: cu Abgar Buicliu, Cuza, Iorga, Liciu, Zdrelea Codreanu.

In ședința Senatului din 22 Februarie 1879, cu ocazia discuției asupra turburărilor antisemite din Bacău, d. P. P. Carp spunea:

V'o declar francamente: nu văd în populația ebraică din țara noastră, pericolul ce-l vedeți Dv.

Nu numai, că nu vede pericolul în ființa evreilor în Romînia, dar vede un pericol imens, pericol economic, în eventualitatea, că evreii ar fi expulzați din Romînia. Căci, spunea d. Carp în aceeași ședință:

Convingerea mea este că, dacă am da pe toți evreii afară din țară, noi, în loc de a propași economiceşte, ne-am întoarce la lenea noastră tradițională și am ajunge la starea noastră de acum 50 ani.“

Evreii, după părerea actualului prim-ministru, sunt deci un factor economic foarte important; ei muncesc în țara aceasta, ei sunt stimulentul de muncă pentru România, și,

POLITICA IN ȘCOALĂ

Toate instituțiile publice dintr'o țară au de scop binele obștesc, dar mai presus de orice stă școala; căci ia formează pe viitorii cetățeni, dîndu le lumina minții, cultura inimii și voinicia trupului. *Caracterul celorlalte instituții va fi determinat de însuși caracterul învățămîntului*, fie public fie privat, și dacă ținta spre care gravitează omenirea întreagă este adevărul, binele și frumosul, neapărat că apostolii învățămîntului, acei care-și închină viața lor pentru creșterea tinerimii, vor considera de datoria lor de fie-care ceas, de fie-care minută, să deprindă pe elevi a cunoaşte și mărturisi numai adevărul și de a iubi pe aproapele, ca pe sine însuși. Dar despre care adevăr poate fi vorba aici? Negreșit că despre acel *obiectiv*, acel adevăr dobîndit prin muncă de generații, despre adevărul constatat prin simțurile noastre, despre adevărul recunoscut de toată lumea. Adevărul subiectiv are o valoare relativă, variază de la un om la altul, e ceva trecător chiar în sufletul aceleași persoane. Nu-i de mirat că întreaga știință din școala primară și secundară, îmbracă numai forma faptelor positive, a faptelor definitiv cucerite de știință și cu deosebire a acelora cari au intrat în domeniul vieței practice. Numai învățămîntului superior îi este dat să păşască pragul spre lumea cuprinsă în semiobscuritate, unde lumina soarelui pătrunde indirect. Acolo tinerimea doritoare de știință să adînceşte în ipoteze, acolo face cunoștința adevărurilor subiective, a adevărurilor probabile, menite, unele din ele, să rămie definitive.

Ne tînguim, că politica a pătruns în toate instituțiile țării, că din viața publică s'a încuibat în căminul nostru, că a ajuns să dușmănească între ei pe prietenii de odinioară, să aprindă ura între frați, să despartă pe tată de fiu,

Vom publica în numărul nostru de mîine un document senzațional:

Ce este evreul? Credința și firea lui

de P. P. CARP.

ba chiar pe soţ de soţie. Iată o stare de lucruri care ne pune pe gînduri. De un lucru cel puţin ne păzise D zeu pînă azi. Politica, cu toate păcatele ei, nu eşise din sfera oamenilor maturi, a oamenilor care, mult, puţin, au discernămîntul faptelor. Că s'au furişat copiii pe la întrunirile publice, că citesc ziarele politice, că în familie asistă la convorbiri, la care să întîmplă să audă chiar vorbe de ocară la adresa cutărei persoane politice, e prea adevărat; dar profesorii, dăscălimea în genere, s'au silit, cît le-a stat în putere, să împiedice ruperea zăgazurilor, ca nu cumva şivoiul a tot pustiitor să năvălească în templul educaţiunii — înţelegem prin aceste vorbe *salele de clas*, de oare-ce cancelariile de multă vreme răsună de discuţiile şi certurile politice. S'a găsit totuşi un profesor, unul de latină clasică, care să lese înadins ferestrele salei de clasă deschise, ca să pătrundă în sufletele copiilor atmosfera otrăvitoare a politicei de partid. Omul acesta s'a coborît, pentru mine, mai pre jos de un agent electoral, pentru că agentul debitează înaintea alegătorilor din suburbii tot ce ştie, tot ce a învăţat de la patroni, lăudînd partidul în serviciul căruia s'a tocmit vremelnic şi huliind pe adversari, dar nici el, dacă e inteligent, nu-şi închipue, că i-a cîştigat pe acei ce-l ascultă, pe toţi deopotrivă şi pentru totdeauna, plnă în ziua votului. Cetăţenii, după ce agentul şi-a isprăvit tirada, sunt liberi să creadă ce vor.

Situaţia profesorului nostru de latină clasică este cu totul deosebită. Cînd aseamănă pe d. *Carp cu Catone censorul şi pe d. T. Ionescu cu Catilina* să adresează unor copii de 14—16 ani, pentru care vorbele dascălului au răsunetul cuvintelor apostolului Petru în faţa celor însetaţi de adevăr şi dreptate, veniţi să culeagă noi puteri în credinţa lor. Şi ce să va fi petrecînd în mintea acestor fiinţe nevinovate,, cînd vor apropia pe Take Ionescu revoluţionarul, de celalt fapt, anume că a fost sfetnicul Maestăţei Sale cel mai îndelungat timp după d. D. Sturza.

Si va fi sfetnic şi de aici înainte, lucru de care sînt convinşi chiar actualii colegi de cabinet ai d-lui P. Carp. Iar dacă profesorul nostru de latină clasică bănueşte că elevii nu vor da multă crezare asemănărilor sale, ce mai caută pe catedră, căci *cea I condiţie pentru acela ce voeşte a fi profesor este, sa inspire încredere copiilor.* Şi mă întreb cu mirare, de şi fără nici o grijă, ce pedeapsă s-ar cuveni acestui profesor de latină clasică pentru modul cum înţelege să predea materia sa, cînd îmi amintesc că acum 2—3 ani d. Haret, pe atunci ministru al şcoalelor, dase în judecată pe un profesor din Galaţi, numai pentru vina — că trimisesă un manuscript la redacţia unui ziar, printr'un elev al său. Şi mai departe, întreb pe colegul de latină clasică, transformat în ucenic de agent electoral, i-ar plăcea oare d-sale, ca un alt profesor, tachist în politică, să-şi uite de menirea lui în şcoală şi imitînd tactica d-sale, să răfuiască guvernul actual în faţa aceloraşi copii.

I-ar fi sarcina nepus mai uşoară. Orice partid politic este expus atacurilor şi de fapt foarte vulnerabil, tocmai pe timpul cînd e la cîrma ţării, căci pentru a-şi asigura în alegeri o majoritate impunătoare, are nevoe să recurgă la violenţe şi conrupţii, iar odată victorios în alegeri, trebue sa tolereze tot soiul de abuzuri şi ilegalităţi, pentru a şi asigura concursul partisanilor Faptele se repetă supt toate guvernele, atît doar, că faptele celui actual sînt *prea deochiate.* Şi care va fi rezultatul propagandei la copiii de şcoală? Iată-i împărţiţi în tabere, învrăjbîndu se între ei, batjocorind pe oamenii noştri de stat şi lăsînd cartea în părăsire.

Ori care ar fi păcatele regimului de azi, refuz de a gîndi, că l-ar fi sfătuit cineva pe acest coleg să toarne otrava politicii în latina clasică destinată şcolarilor. Silit sînt, să văd în fapta lui, sau un exces de zel politic, absolut depăşit, sau mai degrabă *o inconştienţă.* Dar dacă se află printre profesori un iresponzabil, datori sunt cei de sus să l supue unui examen medical, căci în şcoală nu mai poate sta un om care înăspreşte caracterele copiilor, care falşifică judecata lor, făcînd opera vătămătoare societăţei.

I. Constantinescu

27 Ianuarie, 911 —

TEATRUL REGAL

(FOST PASTIA)

Sîmbătă 29 Ianuarie 1911

va avea loc o frumoasă

SERATA DANSANTA

organizată de

Soc. UNIREA a lucrătorilor-tipografi

Multe şi variate surprize se pregătesc publicului vizitator

OAMENI ŞI LUCRURI

Neajunsuri culturale

In numeroase rînduri am atras aci luarea aminte asupra unora din cele mai însemnate neajunsuri de care sufere Biblioteca Centrală a Iaşului. Unele din ele sunt pur şi simplu dezastroase; între altele—insuficienţa însăşi a localului, a personalului şi aşa mai departe.

Acum avem un document oficial asupra stării de lucruri ce domneşte, — e un instructiv articol scris de d. dr. G. Pascu, pe cînd încă nu demisionase din funcţiunea de bibliotecar-ajutor, articol apărut în „Viaţa Romînească".

Autorul stăruie asupra unora din relele de care sufăr toţi acei cari au dorinţa ori trebuinţa de a se folosi de instituţia bibliotecei. D-sa revine asupra unora din neajunsurile semnalate de noi, între cari—insuficienţa oarelor de lectură: 5 jum. oare pe zi şi numai în zile de lucru, numai în lunile de activitate şcolară! Apoi lipsa de personal, lipsa de serviciu, lipsa de ordine şi — last not least—lipsa de cataloage cum se cade.

O persoană cultă pe care o rugasem nu de mult să consulte oare-cari colecţiuni de reviste vechi şi care nu mai făcuse uz de biblioteca noastră, îmi arata uimirea asupra condiţiunilor în care funcţionează instituţia cu pricina. Văzuse aiurea funcţionînd alte biblioteci publice şi diferenţa e mare într'adevăr.

Cataloagele, în primul rînd, sunt departe şi a fi la curent. Cărţi apărute de ani de zile nu sunt încă înregistrate şi nu pot fi consultate. Apoi,— contuziuni ciudate şi păgubitoare ne întîmpină la tot pasul în ce priveşte sistemul de clasificare, aceasta fiind lăsată —se vede—pe mîna d-lui Gîrcineanu, care nu-şi bate capul cu asemenea lucruri. Cînd e vorba de bătaie, — d-sa preferă capetele altora...

Personal pot comunica o observaţie. Cu vr'o zece ani în urmă am scris o prefaţă la un volumaş al unui debutant literar. In catalog însă am fost trecut ca autor al volumaşului. La rîndul meu tipărind două volume cu prefeţe de regretatul N, Beldiceanu,—poetul fu condamnat—în cataloagele bibliotecii, drept autor al acelor volume de prea mică importanţă literară.

D. Pascu relatează că un roman, „Triumful Crucii" e trecut la... religie; nuvelele lui Jean Bart „Jurnal de Bord", la... militărie. Şi cîte vor mai fi încă!

Sunt aşa de dezordonate registrele, aşa de ciudate clasificările, în cît e aproape iluzorie căutarea cărţilor, pe lîngă că Biblioteca exclude ori-ce caracter de.. actualitate.

Va veni oare vremea ca toate aceste să se repare, să se schimbe?

Rotico

Litere-Ştiinţe-Arte

Congresul raselor.—In a doua jumatate a lunei Iulie 1911 va avea loc în palatul universităţii din Londra un congres al tuturor raselor din lume. După formula iniţiatorilor scopul congresului constă în următoarele puncte: a cerceta relaţiunile generale ce există între popoarele răsăritului şi acele ale apusului, între aşa zisele rase albe şi rasele colorate, cu intenţiunea de a realiza o înţelegere mai deplină, simţiminte mai amicale şi o colaborare mai cordială între dînsele. Congresul va urmări scopuri ştiinţifice şi umanitare în acelaşi timp.

Pănă acum sunt şase chestiuni mari cari vor fi luate în discuţiune: Consederaţiuni asupra însămnătăţii raselor şi naţiunilor; condiţiunile generale ale progresului; înrudirea între diversele civilizaţiuni; problema uuei doctrine economice „intrerasiale" cuvînt care va înlocui cuvîntul de „internaţionale"; ştiinţa modernă cu privire la chestiunea raselor; propuneri pozitive pentru stabilirea unei legături amicale între rase.

Vor fi reprezentate, se pare cinci-zeci, de state la congres. Au aderat pînă acum 25 preşedinţi de parlamente, numeroşi membri ai tribunalului de arbitraj din Haga, mai bine de 130 profesori de drept, 12 guvernatori generali britanici şi 8 foşti prim-miniştri ai Angliei...

*

A apărut de sub presă „Studii asupra Culicidelor din Romînia" de Prof. Dr. N. Leon, cu 111 figuri în text şi 15 tabele.

O lucrare de reală valoare ştiinţifică asupra căreia vom avea încă ocazia de a vorbi. E cel mai complect studiu ce avem pînă acum asupra ţînţarilor în ţeară la noi.

*

In chestiunea cunoscutului incident de la teatrul naţional din seara de 8 Ianuarie publicistul Const. Graur publică în „Facla" de astăzi un judicios articol,

*

In numeroase linii ale căilor ferate din Anglia s'a instalat şi s'a experimentat cu succes o legătură telefonică între trenurile în mişcare şi staţiunile cele mai apropiate, după sistemul inventat de inginerul Kramer din Birmingham. Legătura telefonică se poate stabili atît din vagoane, cît şi de la staţiuni. Costul instalării este de vr'o 130 franci pe kilometru.

*

D-rul Stieda din Koenigsberg ocupîndu-se de chestiunea dacă părul omului poate înălbi în mod subit, răspunde negativ. In procesul de înălbire fiziologică nu dispare pigmentul perilor colorati, ci aceştia cad şi în locul lor cresc alţi peri, albi. E dar o schimbare a firelor, nu o decolorare. Aşa zisele înnălbiri momentane n'au fost studiate destul de scrupulos, crede dr. Stieda.

*

Figuri contimporane din România. — A apărut din apreciatul şi cercetatul dicţionar biografic „Figuri contimporane din România" de sub direcţiunea d-lui Th. Cornel, coala a 20-a cu un bogat şi interesant sumar care cuprinde ca remarcabil text biografia decedatului *Vasile Boerescu*, om de stat; aceia a lui *Const. Boerescu*, fost ministru de instrucţiune publică; a d lui general *Const. Z. Boerescu*; a d-lui *Mauriciu Blank* marele financiar din Bucureşti; a decedatului arhitect *Louis Blank*; apoi urmează biografia d-lor: doctor *Octavian Basianu; Nicolae Boboc*, avocat; *Ion Boceanu*, proprietar în Mehedinţi; *George I. Boambă*, avocat; *Ion I. Boambă*, avocat; *Cesar Boerescu*, subdirectorul serviciului maritim romîn.

Importantă este biografia familiei Blaramberg, însoţită de o schemă genealogică şi acea a decedatului parlamentar distins, *Nicolae Moret Blaramberg.*

Redacţiunea acestei lucrări interesante este în strada Cometa 61, Bucureşti. Telefon 23|49.

*

❑ **Marele concert.** — Duminică 30 Ianuarie a. c. *oara 2 jum. p. m.* la Teatrul Naţional va avea loc marele şi mult aşteptatul concert dat de celebra *„Société de Concerts des Instrument Anciens"* din Paris cu următorul bogat program:

1). Deuxième Symphonie (quartetul de viole), *Bruni* (1759—1823).

2). a) Manuc b) Le Sorcier (cîntate de d-na Marie Buisson şi quartretul de viole). Prima avînd autorul necunoscut din al 18-a secol, a doua de Mozart.

3). Aria con variazioni de Haendel (1685—1759) şi Gavotte în sol minor de Bach (1685—1750) pentru clavecin, M. Lewis Richards.

4). Quatrième Quatuor (quartetul de viole) de Knecht (1752—1794).

5). „La chasse" solo din viole d'amour, Lorenzili (1740—1794) de Henri Casadesus.

6). On a le coeur sensible, autor necunoscut din al 18-a secol) cîntate de d-na Buisson cu quartretul violelor.

7). „Fête galante", Ballet, quartetul violelor cu clavecin.

Instrumentele aparţin celebrei colecţiuni a societăţei; clavecinul ie din casa Pleyel.

Intrarea în sală nu ie permisă în timpul execuţiunei.

Biletele la „Thalia" (Maximovici).

*

STRUNA ZILEI

REGIMUL FOCULUI

In zilele din urmă temperatura s'a scoborît pînă la 20 sub zero, la Iaşi.

De cînd tronează 'n prefectură
Ca un paşă—pompierul
Focuri pustiesc oraşul
Ba, ne arde acum şi... gerul.

INFORMATII

❑ *La şcoala normală de fete, epidemiv de scarlatină se întinde mereu.*

Pe ziua de eri numărul elevelor bolnave de scarlatină a ajuns la 11.

O parte din eleve au fost trimise acasă.

Serviciul sanitar continuă zilnic desinfectarea localului.

Şcoala va rămînea închisă pînă la stingerea epidemiei.

❑ Probabil de cînd s'a cartelat cu d. P. P. Carp, d. A. C. Cuza a devenit şi el filo-semit.

N'avem dovezi că-i plac jidanii, dar, ca şi d-lui Carp, îi plac meseriaşii evrei.

Domnii Oişie Goldman, antreprenor-pietrar, dom. în Iaşi, str. Vîntu 31, are din partea şefului naţionalist, următorul certificat, scris şi subscris de d. Cuza:

Domnul Osias Goldmann *mi-a reparat atît casele mele de locuinţă din strada Codrescu, cît şi magaziile şi apartamentele mele din str. Ştefan-cel-Mare (astă-zi vîndute unui evreu N. R.), colţ cu str. Veche, în mod cît se poate de satisfăcător, pentru care îl recomand.*

Al doilea document, scris pe cartea de vizită a d-lui Cuza, are următorul cuprins:

Iubite vecine, Iţi recomand cu toată stăruinţa pe d. Bercu Ornştein, *care mi-a reparat imobilul meu şi de care (nu de ţmobil, de Ornstein N. R.), am ramas pe deplin mulţumit.*

❑ D. N. Ionescu, controlor fiscal la Neamţ, a fost mutat la Iaşi, în locul d-lui Săndulescu, mutat la Bacău.

D. Al. Mînăscurtă, controlor la Fălciu, a fost mutat la Olt.

❑ D. Dim. Boroianu, decanul facultăţei de teologie din Capitală, a fost numit administrator al Casei bisericilor.

❑ In „Ordinea" de astă-zi 28 Ianuarie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „Disciplină şi instrucţiune.—Stare de tranziţie.—Un gest rectorial.—Cele două măsuri.—Urmările unui scandal.—Teatrul în regres.—Matineul contramandat.—In cazuri dezastroase.—Recompensa naţionalistă—Cîntăreţi şi cîntăreţe.—Cei trei magi.—Cucoana Atena şi A. C. Cuza.—Ce nu ştiu studenţii.—Din trecutul teatrului iaşan.—Intre străini.—Două trupe dramatice.—O piesă de fluerat.—Mijloace de salvare.

❑ Cu multă nerăbdare se aşteaptă balul costumat, ce va va avea loc în seara de 5 Februarie, la societatea de gimnastică, sport şi muzică, căci după cum asigură comitetul organizator, acest bal va fi una din petrecerile cum n'a avut Iaşul încă.

Tot ce are Iaşul mai distins şi a dat întîlnire la 5 Februarie la societatea de gimnastică.

❑ „Viitorul" pune următoarea întrebare d-lui C. C. Arion, ministrul instrucţiunei:

D. C. Meissner, secretar general al ministerului de instrucţie, şi-a întrerupt concediul de la catedra de pedagogie a şcoalei normale „Vasile Lupu" din Iaşi, îndată ce a fost chemat în funcţiunea de secretar general. Toate bune—să zicem aşa — dar d. Arion, ministru de instrucţie, are datoria de a cere socoteală secretarului său general de modul cum şi-a petrecut concediul. D. Meissner avea concediu pentru ca să întocmească o Antologie pedagogică, după ce îi expirase concediul ca să meargă în străinătate şi să prezinte ministerului un raport despre organizarea şcoalelor normale din Apus.

Am întreba pe d. Arion: 1) A presintat d. Meissner raportul în chestie? şi 2) întocmit-a d. Meissner Antologia pedagogică pentru care şi a luat concediu? Facem această întrebare d-lui Arion pentru ca să afle şi d-sa contradicţia în care cade cînd trimite la catedre pe profesorii numiţi în administraţia şcolară în baza unei legi pozitive, pe tema suferinţei catedrelor şi nu bagă de seamă că chiamă în aceeaşi administraţie şcolară pe d. Meissner, care prin fraudă, de ani întregi, lipseşte catedra d-sale de titular.

❑ De mai mult timp siguranţa a fost sesizată că în localitate se practică comerţul de carne vie, pe o scară întinsă. Făcîndu-se cercetări, s'a aflat că mai mulţi indivizi din localitate ademeneau fete, pe care apoi le transportau la Constantinopol.

O întîmplare însă a făcut ca poliţia să dea de urma acestei bande.

O femeie Ruxanda Romanescu, din soşeaua Socola a reclamat siguranţei că de trei luni i-a dispărut fata sa Anica. Făcîndu-se cercetări, s'a aflat că numita a fost dusă la Constantinopol de către Moise Lazarovici, fost în serviciul otelului Binder, unde a fost vîndută.

Siguranţa a pus mîna pe o scrisoare a fetei, trimisă din Constantinopol şi prin care ea confirmă faptul. Se va face intervenţia prin legaţiunea romînă pentru urmărirea individului şi readucerea nenorocitei la Iaşi.

❑ Cetind în Monitorul Oficial din 12 ianuarie a. c. cele cuprinse în raportul d-lui ministru de Interne către M. S. Regele pentru disolvarea consiliului comunal din Trg. Frumos, am găsit şi următoarele: „Secretarul comunei (numit de consiliul comunal liberal) nu îndeplineşte condiţiunile cerute de art, 75 din legea de organizare a Comunelor Urbane", lucru de altfel foarte cert şi legal.

Ne surprinde faptul că acelaş secretar este menţinut şi actualmente în acel post; se vede de cînd s'a înscris în partidul guvernamental, a căpătat însuşirile cari îi lipsau, ori poate nectarul ce curge în abundenţă din vasele cărciumei sale, deschisă pe numele cumnatului său, in gurile nesăţoase ale naivilor aderenţi ai politicei ciocoeşti, este fermecat şi poate dătător de voturi inconştienţe!

❑ D. institutor Vrinceanu din Roman a fost numit director al şcoalei de meserii din acel oraş.

❑ D. Buică a fost numit maistru de muzică la gimnaziul din Huşi, în locul d-lui Zavalide.

❑ Situaţia epidemiilor din oraş, în ultima săptămînă, e următoarea: 32 cazuri de scarlatină, 14 difterie, 21 tusă convulsivă, 14 pojar şi 2 febră tifoidă.

❑ Ministerul instrucţiei, avînd în vedere căderea Paştilor din acest an, a hotărît ca ziua de separaţie între bimestrul III şi IV să fie ziua de 26 Martie pentru şcoalele secundare de băeţi şi de fete, şcoalele comerciale superioare şcoalele superioare gradul I (clasa I—IV) şi şcoalele profesioanale gradul II (clasa IV), pentru clasa a 5-a de la şcoalele profesionale gradul I, ziua de separaţie între cele două bimestre va fi 15 Martie, pentru clasa VII, a şcoalelor profesionale gr. II, ziua de 23 Martie.

❑ In astă-seară se începe la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, un program absolut nou şi foarte variat.

Noul program de astă seară cuprinde: Familia păserilor, interesant tablou după natură; Victima nevinovată. dramă care cuprinde următoarele părţi: O soirée în lumea nobilă; o baroneasă cleptomană; inelele furate, şorţul servitoarei, arestată, 6 luni închisoare; după expirarea pedepsei gonită din casă; servitoare la un pădurar; întîlniri nocturne; o scrisoare explicativă; căinţa barbatului; adresa în ghiozdanul copilului; din nou fericită.

Se mai cuprind apoi, în noul program: microscopul lui Jacques, tablou ştiinţific, după natură; Lily detectivă, interesantă dramă; Prince doctor de o zi, comedie hazlie; Trecătorul, dramă; Prima bicicletă a lui Robinet, comedie.

Sîmbătă 29 Ianuarie, ora 3 p. m. mare matineu în beneficiul cercului comercianţilor romîni; Duminecă, la orele 3 p. m. alt matineu.

❑ La *„Măcelaria modernă"* care s'a deschis în Piaţa Sf. Spiridon, prăvălia No. 42, să vinde carne de vite îngrăşate, totdeauna proaspătă, cu următoarele preţuri reduse:

Carne de vacă	calitatea	I	0.80
Carne de viţel	„	I	1.10
Carne de porc	„	I	1.10

❑ Membrii societăţei medicilor şi naturaliştilor se întrunesc în astă-seară în şedinţă ordinară.

❑ Curtea cu juraţi a condemnat la un an jumătate recluziune, pe Vasile Florea, măcelar din Iaşi, care a ucis pe Alexandru Iordache

❑ Un grav accident s a întîmplat azi dimineaţă la lucrările ce se fac în piaţa nouă, de către d. Teitler, surpîndu-se un mal, doi lucrători au fost acoperiţi de vii. Sărind alţi lucrători, victimile au fost scoase cu multă greutate şi duse la spitalul sf. Spiridon. Unul din ei, Alexandru Tăutu, se află în stare gravă.

❑ In urma unui denunţ, că servitorul Alexandru Burdujoc, din serviciul liceului internat, ar fi săvîrşit mai multe furturi, între care unul mai recent la berăria Bragadiru, dînsul a fost chemat la brigada de siguranţă,

Cercetat din scurt şi controlîndu-se faptele s'a constatat că dînsul e urmărit pentru o tălhărie comisă în 1906 la Adîncata judeţul Dorohoi, de unde reuşise să evadeze de sub paza santinelei pe cînd se afla la spital. Tot odată mai e urmărit şi de jandarmii din Copou pentru un furt sevîrşit la d. Purcherea.

CURA = **Cea mai raţională de UNT DE PEŞTE pentru ADULŢI şi COPII** =

e numai acea cu:

UNT de PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT de PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**

Aprobate de Consiliul superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: *Anemiei, imflamaţiunilor osoase, scrofuloza, ghinduri, înclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persoane *slăbite*, precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.* Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un kgr. 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici*, spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterii copiilor, în stările limfatice şi a stadiului puberităţei.

Costul unei sticle de ½ Kgr. 3 lei 75 bani, la care se adaogă şi porto.

Depozitul general la farmacia **I. Werner**, furnizorul Curţei Regale **Iaşi**

Pentru Bucureşti: la Drogheria I. ZAHARIA str. Lipscani No 35.

Pentru Craiova: la Farmacia ED. KONTESCHWELLER.

Cererile de provincie se execută prompt contra ramburs.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Opoziția va ținea patru întruniri publice în Iași. La una din acele întruniri, vor lua cuvîntul și domnii I. I. C. Brătianu, șeful partidului liberal și Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat.**

Datele vor fi fixate săptămîna viitoare.

❑ **Guvernul amenință pe funcționari că-i va da afară din funcții, dacă regimul teroarei nu va reuși în alegeri,**

Să n'aibă nici o grijă funcționarii. Acest guvern nu va avea vreme să dee afară pe nimeni. In ziua cînd se vor sfîrși alegerile, va fi sfîrșit și regimul odios al d-lui Carp.

❑ *Domnul Carp este om bătrîn, dar nu credem să fi perdut și memoria, cel puțin pentru fapte recente.*

D. Carp trebue să ție minte ce s'a petrecut acum patru luni. Deci n'ar trebui să releveze pretinsul antidinastism al partidului nostru.

Atît pentru astă-zi.

❑ *Peste o sută ofițeri de poliție din țară vor fi maziliți, prin anularea decretelor.*

Domnul Marghiloman ar fi găsit mijlocul să dee afară din funcții slujbași inamovibili.

❑ Epoca *a anunțat că d. N. D. Berea s'a retras din partidul nostru din Huși. Spre răspuns la acea afirmare, am publicat, în facsimile, o scrisoare adresată nouă de d. Berea, prin care desmințea știrea* Epocei *și spunea :* am fost, sunt *și* **voi fi totdeauna** *soldat devotat al partidului de sub conducerea ilustrului Take Ionescu".*

In Epoca *de astă-zi publicarea facsimilului este taxată de escrocherie politică, fiind-că, spune ziarul citat, scrisoarea d-lui Berea nu este de acum, ci de* acum *cîteva* **luni** *de zile.*

Perfect adevărat! Nu acum am primit scrisoarea d-lui Berea, ci la începutul lui **Decembrie**. *La începutul acelei luni, d. Berea scria—o afirmă el singur—că* este, a fost *și* **va fi totdeauna** *soldat devotat al partidului conservator-democrat, iar* **zece zile** *mai tărziu părăsește partidul nostru și se duce dincolo.*

Ducă-se pe pustii...!

❑ *Afacerea Rozan.*

Comitetele reunite ale teatrului național din Iași, au fost convocate pentru ieri seara spre a decide asupra adreselor ministeriale, ca să hotărească un nou debut al artistei Francisca Rozan.

Comitetele au hotărît, ca debutul să nu aibe loc încă, cîmai tărziu, cînd spiritele în public se vor mai calma.

*

Comitetele au luat apoi în cercetare o plîngere a societarului Dragomir, care afirmă că ar fi fost insultat, în seara scandalului, de d-ra Rozan.

Pentru acest fapt, artista a fost pedepsită cu luarea lefei pe timp de 15 zile (75 lei).

Comitetul n'a dat permisie d-rei Rozan de a debuta la un spectacol de diletanți, anunțat să aibă loc în Iași.

Zilele acestea, d-ra Rozan va demisiona din teatru—convinsă fiind, că nu va putea debuta la teatrul din Iași.

Comitetele au discutat și chestia închiderei stagiunei teatrale și au hotărît, în principiu, ca să aibă loc în prima săptămînă a lunei Februarie.

❑ *Comisarii și inferiorii lor sunt siliți zilnic, de prefectul poliției Iași, să desfacă bilete de teatru la reprezentații ce nu vor avea loc.*

Bani se strîng astfel cu sila de pe la evrei și servesc la scopuri electorale.

Mai e nevoe să comentăm ?

❑ Doamna Adela Xenopol, apreciata publicistă, va ținea o prelegere despre „Chestiuni sociale", în ziua de 30 Ianuarie c., ora 5 jum., sala teatrului Sidoli.

◔ Domnul A. A. Badareu se va retoarce mîine în localitate, venind de la Galați.

❑ Astăzi au depus jurămînt : d. Verner, noul stagiar al tribunalului, s. I, și d. I. Popovici, ajutor de grefier.

Rectificăm, cu acest prilej, informația noastră de ieri, că d. Verner ar fi fost, pănă în prezent, copist la Creditul Urban. Adevărul este, că a fost țiitor de registre la serviciul contencios al Creditului.

❑ In ziua de 29 Ianuarie, ora 4 jum., va avea loc colocviul pentru abilitarea d lui V. Iamandi în specialitatea dreptului comercial.

Domnii M. Cantacuzino, G. C. Tabacovici, Iulian Teodorescu, D. Alexandrescu și I. Peretz, compun comisia examinatoare.

❑ Au fost scutiți de taxe următorii studenți ai facultății de științe : I. Popescu, I. Gribnic, Is. Cociorvă, Ant. Ionescu, Ed. Popovici, D. Columb, V. Bălănescu, M. Luca, Virgil Gheorghiu, Dulcescu Mircea.

❑ D. D. Mihai, comisar cl. III la Ungheni, a fost transferat la Oltenița.

❑ Direcțiunea școalei normale de fete, ne roagă să publicăm următoarele :

„De oare-ce ziarul „Universul" publică în numărul său din 28 Ianuarie o informație greșită în ce privește numărul cazurilor de scarlatină declarate la școala normală de fete „Mihail Sturdza", Direcția acestei școli face cunoscut că el să rîdică pînă în prezent la cifra totală de 11, din care unul singur mortal, survenit în urma unei complicațiuni, acel al elevei Sobieski Maria, din clasa V-a. S'au luat cele mai riguroase măsuri pentru combaterea epidemiei".

Direcțiunea

❑ Afacerea neregularităților comise la primăria P.-Iloaei, a venit astă-zi, din nou, înaintea s. I Curții. S'au ascultat martorii presenți, amînîndu-se procesul pentru ascultarea altor martori.

— D. Ștefanovici, care a fost numit expert pentru prețeluirea mărfurilor firmei Porjes, și-a depus ieri raportul la judecătorul de instrucție.

— Judecătorul de instrucție Bușilă va da zilele acestea ordonanța în falimentul firmei Schnürer.

❑ Camera de punere sub acuzare dînd deciziune de neurmărire în afacerea Duff Kliger, partea civilă a făcut recurs, care a fost respins, stabilindu se jurisprudența, că, în contra deciziunei de neurmărire a Camerei, partea civilă nu are dreptul a face recurs în casațiune.

❑ Am arătat la timp, cum fochistul Scutaru Mihai de la depoul stației Hîrlău, a furat acum 5 săptămîni, 3 saci cu nuci din magazia gării și i-a ascuns în cărbunii de pe tenderul mașinei trenului de persoane. Fiind surprins de către șeful stației din Podul-Iloaei, Scutaru a fost dat în judecata consiliului de disciplină al c. f. r. și astăzi i se judecă procesul la inspecția de mișcare din localitate.

❑ Mașina trenului 147 de eri, s'a defectat în stația Secueni, iar trenul ne mai putînd continua cursa spre Pașcani i s'a atîrnat o mașină a unui tren de marfă.

Din această cauză 149 care trebuia să sosească în Iași la ora 11.15 noaptea, a ajuns cu o întîrziere de 90 minute.

❑ **Consiliul de războiu.**—Astăzi consiliul de război a judecat și condemnat pe următorii soldați : Nastasă Marcu, concediat din regimentul 2 roșiori, pentru vindere de cal fără autorizația statului ; condemnat la 6 luni închisoare ; Pauleț Anton, din reg. 8 calarași idem, la un an închisoare ; Tataru Ion, din regimentul 8 calarași idem, achitat ; Cernat Sandu, din regimentul 8 calarași, idem 2 luni ; Măgirescu Ion, idem achitat ; Balaiașa Vasile idem, 2 luni ; Păun M. Ioan, din regimentul 2 roșiori pentru furt de obiecte ale militarilor, la 3 luni și Balaban Mihai din regim. 17 artilerie pentru lovirea superiorului achitat.

❑ Fostului polițai de Dorohoi, Vameșu, i s'a inscenat un proces de abuz de putere înaintea tribunalului Dorohoi, care și-a declinat competința, de oarece, după lege asemenea procese se judecă de Curtea de Apel în prima instanță.

Dosarul afacerei a fost remis acum Curței de Apel din Iași.

❑ Pagubele cauzate fabricei „Moldova" din Iași, prin incendiu, se urcă la suma de 200.000 lei.

Un inspector și doi lichidatori ai soc. „Agricola" au sosit astă zi în Iași, pentru a proceda la lichidare.

❑ Candidații opoziției din Iași la alegerile generale își vor depune cererile la tribunal, Luni, 31 c.

❑ Consiliul comunal din Șipote a fost disolvat, numindu-se următoarea comisiune interimară : Gh. Bălteanu, președinte, Theodor Cotiugă și Gh. Tarcau membri.

Alegerea noului consiliu comunal se va face la 20 Martie.

❑ Astă-noapte a ars o casă a locuitorului Iancu Petrea Ugeanu din comuna Șipote, cauzîndu-i o pagubă de 500 lei.

❑ Direcțiunea generală a serviciului sanitar a comunicat autorităților, că ne mai existînd cazuri de holeră în Constantinopol, cu începere de la 15 Ianuarie s'au ridicat măsurile ce se luase contra călătorilor și provenienților din acea localitate.

❑ **Din P. Neamț.**—Nu ne îndoim, că după cum se procedează în unele județe, acum cînd ne aflăm într'o perioadă electorală decisivă, să rămînă fără epoci triste, și acest județ de sub conducerea d-lui Leon Bogdan, actualminte prefectul de teroare. Nu e mai puțin adevărat, că ciocoismul d lui Bogdan să rămînă mai prejos de cît al acelui de Botoșani, prefectul odios, al cărui renume și l'a răspîndit prea sincer.

Și la Neamț s'au cerut demisiile primarilor și notarilor din județ, începîndu-se un nou sistem de procedare, a raziilor, iar acei ce nu simpatizează cu guvernul sunt urmăriți pas cu pas, și amenințați că vor fi puși în situațiuni grele.

La colegiul al III-lea țărănesc, candidează d. căpitan C. I. Creangă, fiul lui Ioan Creangă — povestitorul sincer al vieței românești. Cu drept cuvînt, candidatura d-lui C. I. Creangă trebue să fie bine primită de alegătorii colegiului al III-lea din județ, căci după cum se glorifică numele neuitatului povestitor—căpitanul Creangă îi va fi urmașul vrednic, apărînd cauza sfîntă a țaranului umil de astăzi.

Am văzut scene duioase, cînd acest om cu inimă sinceră, îmbrățișă pe frații din popor, fără să se gîndească atunci, că va fi astăzi candidatul lor.

In timpul din urmă, situația guvernului liberal se stabilește la Neamț și cu dărnicia ce numai un om de inimă o poate avea, se duce prin sate și stînd de vorbă cu țărani, le vorbește de candidatura sa la colegiul al III-lea a fost bine primită și ca dovadă că reușita căpitanului Creangă va fi sigură la acest colegiu, a pus în situație grea pe șefii politici de la centru, aplicînd censura atîta pentru candidat, cît și pentru alegători.

❑ Curtea de Casație a regulat competința, că acțiunile relative la anularea hotărîrilor pronunțate de comisiunea de arbitri a diferitelor corporațiuni prevăzute în legea meseriilor, se judecă de instanțele judecătorești de drept comun în limitele competinței lor, adică judele de ocol pănă la 1500 lei, și de la această valoare în sus, tribunalele propriu zise.

❑ Noul și interesantul program de astă seară Vineri 28 Ian. din sala Circului Sidoli cuprinde între altele ; Ave Maria de Gounod după textul Operei, excelentă înscenare și măiastră interpetare a distinșilor artiști parizani. Păcatele tinereței, mare roman contimporan însuflețit redat de somități teatrale.—Orașul Ravenna (Italia), scene de călătorie. O cameră vrăjită, scene fantastice.—Un cîne coșar, scene comice. Două pardesiuri, comedie. O păcăleală ingenială, comedie înscenată și jucată de simpaticul actor Prince.

Noul program se încheie cu Pathé Journal, cea mai recentă ediție cu știrele și sporturile săptămînei.

Mîne Sîmbătă, matineu la 3 ore ziua și mîne Sîmbătă seara reprezentație cu program nou.

❑ Subsemnatul Const. Buzdugan, magistrat, aduc cele mai mari expresiuni de mulțumire onor soc. generală de asigurare „Națională" reprezentată în Iași de d-nii E. Uhrinoscki și I. C. Varduca, de modul cum am fost liquidat și îndestulat de daunele ce am suferit cu ocazia incendiului din strada Sf. Neculai.

C. N. BUZDUGAN

Ultima oră

Bucureşti 29 Ianuarie

Teroarea de la Botoșani

Botoșani.— Bătăușii guvernului conduși de Prințul Calimachi și de ad ție continuă teroarea.

D. Levandoschi și fostul polițaiu al orașului și d. V. Teodoru, au fost atacați aseară, pe stradă, de cîți-va agenți ai guvernului. D. Levandoschi a fost nevoit să descarce un foc de revolver, ca să scape de furia bătăușilor.

*

Comitetele electorale ale opoziției au adresat o telegramă d-lui Marghiloman, cerînd ca macar de astă dată să ia măsuri pentru a pune capăt teroarei.

*

De oarece toate sălile publice au fost sechestrate de ad-ție, opoziția se vede nevoită a ținea întruniri în berării și cafenele.

Teroarea la Putna

Focșani.—Zapciul Enibace a inaugurat și aci teroarea.

Alaltă-eri d. Enibace a adunat locuitorii din Feteşti și a însărcinat pe unul din ei Teodor Voicu să dea cu ciomagul în cap tuturor acelora ce nu vor vota cu guvernul.

Agenți polițienești dați judecătei

Bucureşti.—De oare ce agenții poliției se dedau la presiuni și nelegiuiri, cetățenii au hotărît să dea în judecată pe cei abuzivi.

Eri au fost dați judecății inspectorii polițienești Demetrescu și Săvulescu.

Victimele Aviațiunei

Douzi.—Aviatorii Noel și Delatore procedînd la recepția unui aparat militar au sburat timp de o oră și se scoborau, în sbor plan, cînd deodată la înălțime de 80 metri aripele sau desfăcut și aparatul a căzut.

Motorul căzînd peste ei, cei doi aviatori muriră din cauza fracturei craniului.

1870 1882

Furnisori al Curței Imperiale Ruso

CEI MAI BUNI

ȘOȘONI și GALOȘI

din fabrica noastră cea mai veche și mai renumită din

ST. PETERSBURG

Marca

„TRIUNGHIU"

se vând în toate magasinele de Incălțăminte și Manufactur

cu

Veritabili numai 1860 în „Triunghiu"

1860

T.P.A.P.M.

С.ПЕТЕРБУРГЪ

ТРЕУГОЛЬНИКЪ

Russian-American India Rubber Co.

„Trëugolnik" St. Petersburg

Sucursale : București, Strada Sărindar 22

Cele mai inalte Recompense la toate Expozițiile :

1861 St. Petersbug | 1872 Moscova | 1896 Nijni Nowgo

1862 Londra | 1873 Viena | 1893 St Petersburg

1865 Moscova | 1887 Philadelphia | 1893 Chicago

1867 Paris | 1878 Paris | 1900 Paris

1870 St Petersburg | 1882 Moscova

Asasinarea unui judecător

Calarași.—Aseară pe la oarele 8 jum. în apropiere de Lehliu judecătorul de ocol, Virgilu Bilciurescu, a fost asasinat de către un sătean.

Atentatorul e un oare care sătean Sandu Matache, de loc din Lehliu. Acesta a pîndit aseară pe numitul judecător, pe cînd se întorcea la Lehliu și l'a lovit cu un cuțit în spate. Judecătorul a căzut în nesimțire.

Atentatorul Sandu Matache a fost arestat.

El spune că a avut un proces cu un arendaș, proces ce a fost judecat de victima Bilciurescu și că ar fi fost nedreptățit.

Starea judecătorului este gravă.

Moarte subită

Buda-Peste.—Deputatul de Fiume din partidul muncii, Mihail Maylaender întrînd azi dimineață în camera deputaților, a fost atins de o indispoziție și-a murit imediat.

EXPLOZIE

New-York.—Se comunică din Smithville, că în urma exploziei căldării unei locomotive într'un atelier de reparațiune, au fost uciși 10 inși și 7 răniți.

Desărcinare

Bucureşti.—Economul Niculescu a fost desărcinat din demnitatea de director al seminarului de Bistrița.

Manifestația meseriașilor

Bucureşti.—Un număr de 500 de meseriași au ținut aseară o întrunire, după care s'au dus, în corpore, și au făcut o manifestație de simpatie la locuința d-lui Emil Socec.

Poliția a căutat să împiedice manifestația, dar a fost gonită de meseriași.

Greva studentelor ruse

Petersburg.—Studentele din cursurile superioare, au decis de asemenea să înceteze frecventarea cursurilor pănă la sfîrșitul primăverii.

Prima Societate de Economie

DIN URBEA IAȘI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Urbea Iași sunt convocați în Adunare generală pe **„Duminică 30 Ianuarie 1911"** ora 1 jum. p. m., în **Sala Pastia, Piața Unirei, colț cu str. Săulescu.**

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni :

1) Raportul Comitetului de administrație asupra mersului afacerilor Societății în cursul anului social 1909—1910 aprobarea bilanțului și descăcarea administrației de gestiunea acestui an.

2) Raportul Comisiunei de Control privitor la constatările ce dînsa a făcut verificînd registrele de comptabilitate, operațiunile efectuate în intervalul de la 1 Mai la 31 August 1910 și care comisiune a luat parte la alegerea și împărțirea dividendului pe anul 1909—1910.

3) Alegerea a trei membri în Comitetul de administrație a societății conform Statutelor. Membrii eșiți pot fi realeși.

4) Alegerea comisiunei de control conform Statutelor, pentru verificarea gestiunei pe timpul de la 1 Septembrie—31 Decembrie 1910.

5) Votarea budgetului Societății pe anul Social 1910—1911.

6) Chestiunile ce se vor ivi în cursul ședinței.

Aceasta fiind a doua convocare, adunarea poate lua deciziuni obligatorii pentru toți membrii Societății cu majoritatea voturilor asociaților prezenți, conform art. 53 din statute.

Preşedinte **V. I. Radu**

ANUNCIU

Se publică spre știință generală că tribunalul Iași secția Comercială a dispus vînzarea prin licitație publică a mărturilor și a obiectelor din magazia falitului Ch. Isr. Dresner, compuse din materie de lînă, parchet cituri și stofă, evaluate la suma de 134978 lei 45 bani, în ziua de 3 Februarie 1911 orele 2 p. m. la magazia falitului din Iași str. Ștefan cel Mare No. 56.

Vînzarea se va face sub rezerva omologărei tribunalului.

Judecător Sindic *Mîrzescu*

Secretar C. Boian

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sibianu.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

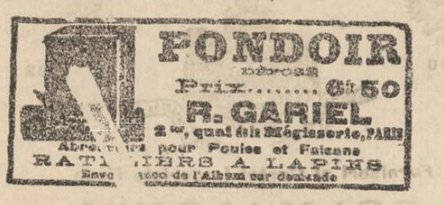

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra viaţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1853
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingă care de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
KSEP. POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi înscrişi la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Nici o casă nu este complect aranjată fără o Maşină de cusut „SINGER".
MAŞINILE DE CUSUT SINGER au obţinut şi de astădată la Expoziţia universală din 1910 din Bruxelles cea mai înaltă distincţiune „Grand Prix"
MAŞINI DE CUSUT SINGER
Maşinele noastre n'au nevoe de recomandaţie, vă rugăm numai ca ele să fie cumparate din adevăratul loc.
Cumparaţi-le numai din magazinele cu această emblemă
BOURNE & Co. IAŞI
Strada Lăpuşneanu No. 37
Sucursale în toate oraşele principale din Ţară

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut nouă
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 3 a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
1 şi 3 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane şi pianine
STEINWEG ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

Trei rusoaice tinere,
una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARIEL
2me, 2nde de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1219 Duminică 30 Ianuarie 1911

Candidații opoziției

Colegiul I CAMERĂ
— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ
— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ
— Duminică 20 Februarie —

C. Stere.

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu,
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

DREPTATE

Telegramele de asară ne aduc știrea, că un sătean din Ialomița ar fi încercat să asasineze pe judecătorul din Lehliu, care nu i-ar fi dat dreptate într'un proces.

Nu cunosc împrejurările crimei, care ca ori ce crimă rămîne odioasă și respingătoare. Dar cazul mi-a inspirat unele reflecții, și le-am însemnat pentru că le-am crezut utile.

De cîte-ori pe zi rostim cuvîntul acesta mare și vag: dreptate. S'ar părea că suntem așa de înțeleși asupra lui... Și cu toate acestea, ca în toate lucrurile, care *se simt* mai mult de cît se definesc,—nu simțim nimeni la fel lucrul acesta intangibil și mobil.

Și judecătorul de la Lehliu a crezut că face dreptate, cînd a hotărît între cei doi împricinați cari-i stăteau dinainte. Și săteanul, care i-a împlîntat apoi cuțitul între umeri, tot dreptate a crezut că'și face.

Dreptatea e o sinteză, e o abstracție. In esența ei nu poate deci fi de cît subiectivă. De aceea nevoia de a o lega de instituții cu caracter de permanență și de generalitate, care s'o transforme în ceva convențional, tranzitoriu, dar pozitiv.

Ast fel, în societățile organizate, dreptatea, pînă la un punct, e legea și judecătorul. Dar legea și judecătorul împreună.

Căci legea singură nu poate fi dreptatea. Ea nu e de cît formula prinsă din nevoile vieței. Și cu cît formula aceasta e mai generală și mai imperativă, cu atît e mai rece și mai străină vieței. Și nu e numai atît. Creeată pentru viitor, legea rămîne mereu opera trecutului. De asupra sa și în jurul său, vremea trece, viața se schimbă, raporturi nouă nasc între oameni, nevoi neprăvăzute răsar de pretutindeni, alte probleme se pun vecinic la fie-care pas. Inchisă în cercul strîmt al prevederilor sale, opera abstractă a legiuitorului de eri, nu mai poate corespunde nevoilor reale de azi, nu le mai dă deslegarea cerută, — nu mai poate face dreptate.

Și nici judecătorul singur nu e dreptatea. Dacă, fără nici o rînduială de mai înainte chibzuită, acesta ar putea hotărî după singura judecată a minței sale, dreptatea n'ar fi de cît un arbitrar, și dreptul ar rămînea ceva nesigur, inegal și schimbător.

Dreptatea relativă, omenească, e numai în opera chibzuită a ambilor factori împreună. Dreptatea potrivită cu alcătuirea socială, cu spiritul timpului, cu instituțiile existente,—dreptatea aceea transitorie, care face să se respecte ordinea consacrată de lucruri, uneori chiar cu situații nedrepte și care conservă fie-căruia ceea ce are, dar care nu atribue nimănui nimic,—dreptatea actualminte posibilă și actualminte încă necesară, dreptatea aceasta se poate avea.

Unii cred că ea vine din cel mai absolut respect al legei. Alții cred dimpotrivă că din cunoașterea adîncă a vieței. Și cred că adevărul e de partea acestora din urmă.

Ce e respectul necondiționat al legei, în cazurile cînd aceasta stă împotriva evoluției normale a lucrurilor? Ce rațiune, ce utilitate mai are, în asemenea cazuri, aplicarea ei strictă și intransigentă? Fără ca judecătorul să-și aroge nimic din atributele puterei legiuitoare; el are dar din natura misiunei lui, dreptul de a fixa punctele de orientare pentru legiuitorul de mîni. Căci numai el ține în mînă tot materialul concret al dreptului, numai pe dinaintea lui trece zilnic viața reală, cu nevoile, cu problemele, cu aspirațiile pe care le ridică. El singur pipăe relele sociale, neajunsurile instituțiilor, lacunele dreptului pozitiv...

Și acum mă întreb: nu cumva cazul de la Ialomița, e al unuia din acei judecători, cari făcînd din cultul legei singura lor datorie, ignorează realitatea brutală, care-i izbește la fie-care pas? Nu cum-va odiosul atentat e reacțiunea violentă a desnădejdei împotriva intransigenței legale?

E. Herovanu

Senatorul universitar din Iași

II

Să nu creadă cetitorii, că am avea o plăcere cînd scriem articole privitoare la d. Bogdan. Din contra simțim un fel de scîrbă și de desgust, cînd trebuie să arătăm lumei un tip de om, care pentru nenorocirea universității noastre îi împodobește rîndurile. Dar sîntem nevoiți să ne ocupăm de această interesantă figură, fiind că ne dă prilejul a arăta cum nu trebue să fie oamenii, mai ales acei ce sînt meniți a fi exemplul și învățătorii generațiunii viitoare.

Cum caută d. Bogdan să culeagă cît mai multe voturi, pentru candidatura d-sale?

Mai întâi făcînd îndatoriri unor domni profesori; căci fie-care om, atîrnă mai mult sau mai puțin de guvernul din fruntea țării, și acest guvern avînd interes a face să triumfe la universitate candidatul său, bine înțeles că îi încuviințează cererile ce le face, în interesul candidaturii sale, prin care cereri îndatorește pe colegii săi.

Numai cît, trebuie făcută o deosebire, între serviciile privatece le poate face, celorlalți d-ni profesori și făgăduințile nesăbuite pe care le împrăștie în toate părțile cu creațiuni cu care va înzestra universitatea prin marea sa trecere, ce o are la guvern.

Așa e, fără îndoială, ușor și s'a și realizat dorința unui profesor de a-și avea strămutat la Iași, într'o școală, un copil pe care'l avea la București. Dar ne pare ceva mai greu a realiza făgăduințe, ca acele ale creărei unei grădini și unui institut botanic; acea a unei biblioteci deosebită de universitate; acea a unui cămin studențesc, pentru adăpostirea studenților universității noastre, și cîte de aceste; întru cît n'are decît un profesor să manifeste d-lui Bogdan, nevoia unei înzestrări a catedrei sale, pentru a primi imediat răspunsul: „Da ți-o fac mon cher. Tot ce vreau eu vrea și d. ministru; căci doar nu degeaba mă chem Bogdan și sunt membru marcant în partidul junimist“.

Atragem luarea aminte a acelor ce ar crede în asemenea făgăduinți, că e vorba de „promisiuni“ a căror îndeplinire nu e garantată prin nimic, căci realizarea lor viitoare e afirmată numai cît de gura de aur a d-lui Bogdan, nu sînt întovărășite de o confirmare scrisă, nu numai a ministrului instrucției dar și a întregului minister, căci mai la urmă hotărîrele în care e vorba de cheltueli mai ales de acele însemnate, cum ar cere o grădină botanică, biblioteca sau căminul studențesc, trebuie să fie aprobate de consiliul miniștrilor.

Dar să presupunem, că d. Bogdan ar paseda chiar o asemenea aprobare. Cine ne garantează, că Camera va ratifica prin votul ei cheltuelile cerute?

Se va spune poate, că d. Ministru al instrucției și consiliul miniștrilor are Camera în buzunări, cum are în buzunări d. Bogdan pe ministrul instrucției și pe tot guvernul.

Dacă ar fi să admitem așa ceva, am spune atunci: Vai de țara care este astfel condusă!

Dar cine este d. Bogdan, ca să aibă așa de mare hatîr *la minister și la Cameră?*

Apoi nu este curios, ca îmbunătățirile așezămintelor noastre să se facă pe calea hatîrului?

Cu alte cuvinte, dacă se va face grădina botanică la Iași, sau biblioteca, acestea nu vor fi datorite necesităților reale ale țării, sau ale Iașilor sau ale universității eșane, ci simplei împrejurări și norocului, că această universitate va fi reprezentată în parlament de d. Bogdan, Veniaminul *partidului carpist.*

Apoi să zicem ca turcul: aferim de așa guvern, care îngrijește de interesele țării prin hatîrul *de care se bucură unele personagii.*

Dar cine nu vede în asemenea promisiuni ale doctorului Bogdan, privitoare la universitatea din Iași, reproducerea în mai mic a promisiunilor, pe care guvernul carpist le face țării întregi; că va reduce impozitul fonciar, tuturor țaranilor care vor avea mai puțin de 6 hectare pămînt, că va spori lefurile învățătorilor și ale preoților dela țară; că va efteni traiul, reducînd taxa de intrare pe limbile de icre de crap sărate și cîte altele de acelaș fel.

Sunt bune promisiunile de făcut, căci cu nada lor poți adeseori prinde pești, dar de ținut, e altă întrebare...

Și cînd profesorul, căruia i s'a promis înființarea institutului de botanică, va vedea că acest institut rămîne o zădarnică așteptare și va întreba pe d. Bogdan pentru ce nu se înființează, d-sa cu eloquența-i cunoscută, îi va răspunde:

„Apoi moncher, d-ta îți dai seama despre greutățile unui guvern, la începutul intrării sale în lucru. Cîte are de făcut! Nu se poate gîndi la toate; mai așteaptă căci ceea ce anul ăsta nu s'a putut, se va face sigur, la anul“.

Și la anul va repeta amînarea pe celalt an, pînă la căderea guvernului, presupunînd bine înțeles ca acest prea minunat guvern nu va fi reținut cu de-a sila de țară spre a o guverna pe vecie.

Dar ce-i va păsa d-lui Bogdan? Dumnealui va fi trecut gîrla.

Două caractere ilustre

— Unul teologic, celalalt universitar —

1) D. Boroianu, decanul facultății de teologie, a fost numit administrator al casei bisericilor.
2) D. Boroianu, decanul facultății de teologie, s'a înscris în partidul conservator. (Din ziarele carpiste).
3) D. profesor universitar Dimitrie Pompei, care se ținea departe de politică, a intrat în partidul conservator; cerînd înscrierea sa în clubul nostru. (Evenimentul de ieri)

Am numerotat afacerile acestea. Domnul Boroianu, decanul facultății de teologie, om aproape de cele sfinte, directorul revistei bisericești *Viitorul*, primo a fost numit în slujbă și secundo a aderat la programul guvernului. El a voit să-i se aplice perceptul creștinesc „vor fi primii cei de pe urmă veniți“ și dacă a venit la carpiști, după ce i-a combătut amar de vreme, a făcut-o cu condiția să fie musafir bine tratat. Cu o mînă a luat postul în primire, cu cealaltă a dat jalbă de inscriere în partidul de la guvern,

Teologul Boroianu nu s'a lasat păcălit ca teologul de la Iași, Popescu, care s'a făcut carpist ca să-i se dee 6 ore suplimentare—și i s'a dat pe dracu.

Doar în operetă Celestin ie Floridor și vice versa, dar în politică, în cea comercială de afaceri, Boroianu nu-i Popescu de la Iași.

Fapt este, că comerțul cu carne vie de barbați pe care actualul guvern l'a inaugurat, că asemenea comerț s'a întins și asupra focarelor de cultură. Nu se cumpăra numai barbați proști, agenți electorali, strigători de foame Se vînd, pentru comerțul d-lui Carp, și profesori: de la facultatea de teologie unul, dela Universitatea din Iași—celalalt.

Și mai ie ceva. Pînă acum se cumpărau numai barbați din partidul conservator-democrat. Ci că la o comerciantă de carne vie, care făcea export de femei în Brazilia, parchetul a găsit un contract, încheiat între acea comerciantă și una din străinătate, care cuprindea clauza expresă: „vom primi numai femei înalte și spătoase“. „Ori cît de frumoase ar fi altele, le vom refuza“.

Guvernul comerțului identic, dar de bărbați, pretindea de la furnisori numai takiști. Poate să fie ticălos—takist să fie.

Acum comerțul cată să devie fără de clauză. Domnul Dimitrie Pompei, profesor de nu știm ce fel de.. calcul, la facultatea de științi din Iași, a fost luat de la liberali.

Evenimentul, care spune că d. Pompei întâi a întrat în partid și pe urmă s'a inscris în club, de și de obicei, inscrierea este anti mergătoare întrării în partid—spune despre d. Pompei, că a stat departe de politică.

Adevărul este, că d. Pompei se inscrisese în partidul liberal la proclamarea d-lui Stere ca șef al partidului local—și că, la fel cu V. Ianculescu, cu Ciureanu și cu restul Cremei sociale, a fost negociat de factorii, cari cumpără oameni pentru partidul de la guvern.

Pe ce preț s'a vîndut d. Pompei? Cota bursei de carne vie, masculină, n'a traficat incă și contra valoare. Dar pe gratis, din simplu amor, nu credem că s'a aruncat d. Pompei în brațele d-lui Grecianu.

In ajun de alegeri, d. Pompei și-a dat numele, voturile, sufletul. Ca mîne vom ști ce a primit în schimb.

Căci numai Boroianu a fost destul de deștept să ceară parale înainte.

Trebue să fi fost care cînd-va la Paris—eminentul teolog.

Și acolo a auzit roga practică a franțuscăi:

— D'abord mon petit cadeau et puis...

Naționaliștii la strîmtoare

Curioasă e atitudinea lui N. Iorga în alegerile actuale! Șef al unui partid în miniatură, partidul se confundă cu înalta sa persoană, și persoana sa de Goliat se lăfăește pe dea lungul partidului. De și nu se prevede la noi pluralitatea candidaturilor, șeful naționaliștilor s'a pus să candideze în 4—5 județe, ca să arăte țării că el, N. Iorga, e cel mai popular om politic.

De cît această pluralitate de candidatură cere că în lipsa persoanei candidatului să se bizue pe razimul autorității, ca să nu i se strice rostul: Aceasta reiese din tonul ce ține acum același d. Iorga în *Neamul Românesc*. Cu toată jena ce simte că asemenea atitudine ar produce o rea impresie în public, d. Iorga laudă azi pe d. Carp cu rezerva cerută că d sa adică d. P. P. Carp ar fi simpatizînd pe evrei, dar e boer, e proprietar, e om cinstit și nu se poate asemăna cu alți oameni politici.

Și d. Iorga ca ori și care cetățean de rînd apreciază pe un om politic după clasa căreia aparține, că e boer, că e proprietar, că e om cinstit, de și acel om are vederi politice diametral opuse credului său politic. Dar ce-l interesază pe d. Iorga asemenea fleacuri de idei! Pe d sa îl interesază să i se asigure persoanei sale o izbîndă mai mult sau mai puțin; pentru acest lucru mititel d-sa se oferă a face atmosferă favorabilă guvernului, a-l prezenta ca un guvern patriotic, călăuzit de sentimente naționale și de progres, și că acum mai mult ca ori cînd țărănimea va cîștiga de la guvernul d-lui Carp raiul pămîntesc.

Dar după d. Carp, persona grata a Naționaliștilor mai e d. D. Greceanu. Auzi! d. Greceanu, afiliatul naționaliștilor pentru scopuri electorale. O fi d. Carp mare în țară, mare în partid ca patriot, dar nu mai puțin și d. Greceanu e mare la Iași, căci tocmai aici la Iași ține d. Iorga să-și aibă cuibul său politic. Dar d. Iorga e ca și cucul în politică; își lasă ouăle în cuibul altor păseri; eri d. Iorga lăuda pe liberali, cu a căror sprijin electoral s'a fost ales deputat al Iașilor; azi laudă pe d. Greceanu, căci crede că s'ar putea alege cu sprijinul indirect al guvernului, ca să nu se zică că s'a isprăvit cu Iorgalismul la Iași.

Cel întâiu sprijin reciproc ce-și acordă e că și împrumută zurbagii, ca să turbure liniștea publică, să facă scandal, să oprească mersul regulat al afacerilor publice, să facă atmosferă ostilă adversarilor, ca așa să-și acopere și unul și altul golul politic de care sufere și să mai înșele opinia publică.

GLASUL DOCUMENTELOR

D. P. P. CARP ȘI CHESTIA EVREIASCA

Ce este evreul? Credința și firea lui!

După 1868 a venit ședința de la 28 Februarie 1870 cînd s'a propus revizuirea constituției și înfăptuirea articolului 7, și cu această ocazie s'a produs cunoscuta și marea luptă parlamentară, căci trebuia să se găsească o modalitate pentru a satisface cerințele art. 44 al tratatului de la Berlin.

La 27 Septembrie 1879 se încinge la Cameră o discuție pasionată asupra acestei chestiuni și la care, pe rînd, iau parte diplomații Dimancea, Fleva, D. Ghica, Conta, Mîrzescu, P. Ghica, Blarenberg, Ilariu, Isvoreanu, Prețedintele Camerei C. A. Roseti și Ministrul de Interne M. Kogălniceanu.

La 28 Septembrie d. P. P. Carp ia cuvîntul și pronunță un discurs, remas celebru, din care extragem numai unele pasagii, pe care, din cauza concursului curios de împrejurări de astă zi, le dedicăm d-lor Iorga și Cuza,

Iată acele pasagii:

„...Pornind de la această idee, d. Conta respinge ori-ce aplicare a tratatului de la Berlin, căci nu vrea să deschidă ușile, nici cele mari, nici cele mici, unui popor a cărui lege impune ura și exterminațiunea. Știu că așa cam este. In totdeauna zeul Evreilor a fost numit zeul răzbunărei, în vreme ce zeul nostru este zeul iubirei și al grațierei. Așa este în teorie, însă în istorie nu cunosc de cît puține exemple în cari Evreii să se fi dedat la acte de cruzime. Cînd au intrat în Palestina au exterminat, o știu, unele din micile popoare cari erau pe marginea acelei țări. Presupun că erau elemente nomade, strămoșii Beduinilor de azi, cari făceau adese ori invaziuni în Palestina, și pe cari noi i'am extremina astă zi prin geandarmerie, în afară de ori-ce teorie religioasă. Aceasta a făcut poporul evreu cu zeul său cel crud. Noi, cu zeul nostru cel blînd, într'un singur an am ars pe o singură piață la Toledo 15,000 de Evrei; noi, cu religia noastră cea blîndă, în sînul Franței am ucis 1,200,000 de oameni cu cruciade în contra Albigensilor, astfel că raportîndu-se contelui de Montfort că între acei cari se trimeteau la spînzurătoare crau și buni creștini, el a răspuus: Trimeteți pe toți la moarte, D-zeu va alege pe ai săi.

Aș putea să înmulțesc exemplele, și să aduc sute de cazuri. Mă opresc însă, căci vreau numai să vă arăt, că este indiferent pentru rezultatul practic dacă zeul Evreilor este un zeu bun sau un zeu de răzbunare. Adevărata știință are altă doctrină, și ea ne învață că toate popoarele în timpul copilăriei lor; în timp de barbarie, sunt crude, și că la toate popoarele civilizațiunea vine și le îmblînzește moravurile. *Vrea să zică, acestea nu poate să fie un argument care să ne facă pe noi a ne împotrivi la o deslegare rațională a cestiunei evreești.*“

Și mai departe:

„..Ce este d-lor un Evreu?

„Un evreu este reprezentantul unei „rase care din cea mai adîncă antici„tate s'a dedat negoțului și a cărei cre„dință a fost privită în sinul popoare„lor creștine, pe drept sau pe nedrept, „ca o religiune spurcată; așa că ori „unde se ivea cîte un Evreu, el era pri„vit ca un om cu care creștinii nu pu„teau fi în contact. Ei bine, care a fost „rezultatul acestei situațiuni? Rezulta-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

„tul a fost că această seminţie în viaţa „practică şi reală a concentrat întreaga „ei activitate asupra singurului lucru „cu care îi era permis să se ocupe, a„supra negoţului, şi pentru că fie-care „om simte nevoe să găsească o reacţi„une contra dispreţului ce întîlneşte pe „tărîmul real al vieţei, *Evreii s'au ri„dicat pe tărîmul spiritual al religiunei „şi au căutat în legea lor, mîngîere la „zilnica amărăciune la care erau expuşi.*

„Prin urmare avem nişte oameni „cari pe de o parte sunt tari, căci tare „e aceia care crede în ceva, şi slab „este ateul, slab e cine zice că min„tea lui e mai presus de toate legile, „şi tare e acel care crezînd într'o lege „superioară îşi oţeleşte caracterul prin „supunerea la o forţă ideală ce îl stă„pineşte pasiunile şi îl învaţă a do„mina pe alţii, pentru că s'a dominat „pe sine (aplauze).

„Pe de altă parte, această forţă l'a „adus pe tărîmul real la rezultate i„mense. Depărtaţi de noi de la ori-ce „activitate umană alta de cît activitatea „economică, i-am obligat de a nu face „alta de cît de a cîştiga, şi ei astă-zi „se răzbună de dispreţul nostru, ţinînd „în mînă capitalul, adică forţa ce ali„mentează întreaga viaţă economică a „Europei. Acesta e Evreul în genere. „Să vedem acum ce este el la noi.

„Cînd România, cam virgină de ori„ce cultură s'a găsit deodată faţă cu „civilizaţiunea occidentală, era firesc să „nu înţeleagă întregul mecanism şi în„tregul mers al acestei civilizaţiuni; e„ra firesc ca de multe ori să confunde „cauza cu efectul şi să crează, că, imi„tăm în mod superficial efectele luînd „pur şi simplu formele care le a luat „civilizaţiunea occidentului, noi avem „să ajungem la acelaş rezultat la care „a ajuns Europa, şi a uitat că ceea ce ne „impune nouă în străinătate, ceea ce „ne impune atît de tare încît ochii ne „apun, nu era de cît rezultatul unei „munci anterioare, pe care noi nu am „făcut'o şi fără care cu toată imitaţiu„nea noastră servilă nu putem ajunge „la nici o înflorire, şi cînd noi am gîn„dit că libertatea pur şi simplu poate „crea civilizaţiunea, ne-am înşelat amar, „căci civilizaţiunea crează libertatea iar „nu libertatea civilizaţiunea (aplauze).

„Şi cînd am venit noi şi am luat „organizaţiunea întreagă a poporelor „celor culte, fără să avem noi elemen„tele necesarii, am fi trebuit să ne zi„cem că nu facem decît a pune bazele „unei clădiri pe nisip, care trebue să se „prăbuşească la cea d'ntâi furtună. A„şa am făcut, şi care a fost rezultatul? „Rezultatul a fost că noi, popor tînăr, „ne-am aruncat, exclusiv pe tărîmul po„litic. Am părăsit toată activitatea eco„nomică, şi fie-care din noi a vroit să „se bucure de egalitate, a vroit să fie „şi Ministru, şi Deputat, şi Prefect, Sub „Prefect şi Primar, părăsind ceal'altă „activitate socială. Şi nu numai atît „dar ne-am dat o organizaţiune politică „cu un personal mult mai mare de cît „în străinătate, pe cînd în realitate e„lementele de care dispunem sunt mai „restrînse.

„In proporţiune cu Franţa, noi n'ar „trebui să avem de cît 80, deputaţi, şi „avem din contra 150 deputaţi; în pro„porţiune n'ar trebui să avem de cît 10 „Prefecturi în ţară pe cînd avem 30, şi „n'am stat aici. Fiind-că toată lumea s'a „aruncat pe tărîmul politic pentru fie „care post politic, avem un titular şi 7, „8 candidaţi. Ei, bine, unde ne mai „rămîne atunci puterea pentru activita„tea economică? Nicăeri. Şi aşa s'a în„tîmplat că locul a stat gol, a fost o„cupat de Evreu fără nici o luptă. Şi do„vada despre aceasta, este, că cu cît să „lărgea cercul libertăţilor, cu atît creş„tea numărul Evreilor".

Şi apoi:

„*...Faţă însă cu evreii, trebue pe de altă parte să punem un capăt situaţiunei de astăzi. Starea de război în care ne aflăm faţă cu dînşii, nu o putem continua fără pericol pentru ţară.*

Astă-zi vedem că se întîmplă la noi lucrul cel mai straniu, adică că capitalul este în luptă cu producătorul şi nu luptă în teorie, ca în cărţile lui Prudhon, dar în luptă reală, şi aceasta pentru că refuzăm a celor ce posed capitalul facultatea de a'l pune la serviciul unei ţări ce-i respinge din sînul ei.

Ei bine a venit timpul să curmăm această stare de lucruri; a venit timpul să arătăm Evreilor că nu mai voim să fim cu dînşii într'o stare de luptă. Vrem să le zicem că astă-zi sunt şi ei cetăţeni".

D. P. P. Carp închee astfel:

„Avînd aceste păreri, d-lor, înţelegeţi „prea bine că nu mă pot eu supune „aşa pretinsului curent naţional. Eu ad„mit instinctul la o naţiune; admit ca „ea să simţă că e rău, precum fie care om cînd e bolnav simte că-l doare: dar „nu admit ca bolnavul să zică el: iată „doctoria ce trebue să mi'o dea docto„rul (murmure prelungite). *Există un „rău în ţară, un rău economic, un rău „social: atîta e dator curentul să ne arate* „**iar mijloacele suntem noi datori să le „arătăm.** *Noi însă, în loc de a lumina „pe popor cînd venim să primim inspira„ţiuni de la dînsul în mai multe chestiuni „nu facem de cît a prostitua inteligenţa „pe care D-zeu a bine-voit să ne-o dea. „Şi acei care se cred că au primit o cultu„ră mai înaltă, aceia au datoria sacră de a „veni cînd poporul e rătăcit, să-i zică: nu „merg după tine; tu ai facultatea de a „simţi răul, leacul rămîne la mine să'l in„dic, iar datoria ta este să'l urmezi (murmure)".*

Discursul d-lui P. P. Carp.
Şedinţa 28 Sept. 1879.

Precum se vede nici o reticenţă: d. Carp îi vrea pur şi simplu pe Evrei ca cetăţeni romîni. Tot aci se vede şi simburele doctrinei sale autocrate: leacul trebue să-l dea elita, de se poate chiar o singură individualitate superioară. Poporul trebue să înghită pur şi simplu doctoria medicului autocrat.

Dar n'am terminat.

Archivar

OAMENI ŞI LUCRURI

INSPIRAŢIE....

La anumite ocaziuni ne întîmpină cîte un cunoscut, ori cîte un cetitor:

— Ai fost foarte bine „inspirat" de astă dată...

Că e vorba de un articol de actualitate, de o chestiune socială ori de o împrejurare de cine ştie ce natură.— reflecţia rămîne aceiaşi, cuvîntul întrebuinţat e unul şi acelaşi:

— Ai fost inspirat...

E unul din acele cuvinte de care se abuzează în graiul de toate zilele; e un cuvînt care a devenit în limbagiul obişnuit un „loc comun" şi care îşi pierde înţelesul prin numeroasele înţelesuri ce-i se atribuie.

Dar ce înţelege marele public prin „inspiraţie"? lată o întrebare la care nu e lesne de răspuns. E fapt însă că-i se dă sensul unei înălţări mai presus de viaţa de toate zilele, a unei avîntări preste nivelul existenţei comune. Şi este oare altă ceva ceea ce numim noi cărturarii, inspiraţie?

E fără îndoială o deosebire între a spune că a fost cineva „inspirat" pur şi simplu de cutare temă sau cutare în tîmplare la ordinea zilei şi între însuşirea cuiva de a se rosti în ori-ce împrejurare a vieţei într'un mod aparte, într'o formă care poartă în ea elementul sublimului şi care alcătueşte procesul intelectual şi psihic al inspiraţiei.

E oare un dar înnăscut? E un produs al unor anumite însuşiri ce conlucrează cu o cheltuială îndelungată de sforţări mentale? E numai un concurs al împrejurărilor sau urmarea unei vii impresiuni pe care o exercită, în chip trecător, anumite senzaţiuni?

Intr'un sonet întitulat „Inspiraţiunea" marele poet Sully Prudhomme simboliza această complexă manifestare psihică printr'o imagine îndrăzneaţă. O pasere stingheră se lasă, ostenită, pe umărul unei capricioase copile. Aceasta, răutăcioasă, smulge paserei, rînd pe rînd cîte o pană; toată podoaba frumoasă, albă, întreg puful cald, moale, voluptos, se iroseşte sub degetele nemiloase ale fetei neîmblînzite, aşa cum se irosesc frunzele de pe trunchiul unui copac. Cu o suflare a gurii, puful fin e trimis să joace în aier, cum vîntul ar spulbera foile uşoare, nestatornice...

Intocmai aşa e rănită, clipă cu clipă, inima simţitoare a poetului, iar în această stare ea vibrează, bogată în pu ternice şi impresionante *inspiraţiuni*.

Fireşte, nu numai durerile, nu numai neajunsurile, nu numai amărăciunile pot naşte accente superioare prin ritmul şi armonia lor, ci ori ce emoţiuni ale vieţei. Dar, înainte de toate, intensitatea emoţiunilor, în sufletul firilor sensibile, iea forma unei suferinţi — şi aceasta e cea dintâiu şi cea mai grea condiţiune a inspiraţiunii, în templul căreia nu se poate pătrunde fără grele sacrificii.

Rocion

Litere-Ştiinţe-Arte

Parturiunt montes.—Informaţia comunicată ziarelor locale pune capăt— însfîrşit!—tuturor discuţiilor, polemicilor, comentariilor şi „potin"urilor în afacerea mult cunoscutului incident teatral.

Că d-ra Rozan nu va mai apărea pe scenă „în actuala stagiune", se ştia cu cîteva zile înainte. Se ştia mai cu seamă din interviewurile acordate de d. Sadoveanu diverşilor corespondenţi ai ziarelor din Capitală.

Dar e ceva mai nou, ceva neaşteptat în toată afacerea aceasta penibilă şi anume că, în potriva tuturor aşteptărilor şi tuturor zvonurilor tendenţioase instituţia teatrală,—respectiv cassa teatrală—nu păgubeşte de loc,—ba cîştigă încă..

Comitetele teatrale reunite au aplicat tinerei artiste un supliment de.. fluerături, o amendă de 75 lei, pentru că nu s'a aratat destul de respectuoasă faţă de un artist pe care-l *ştia* autor intelectual—ierte-ni se cuvîntul—al manifestărilor în chestiune

Regulamentul a fost salvat, iar cassa teatrului realizează beneficiul de 75 de lei, tocmai în momentul cel mai oportun: suma aceasta va acoperi deficitele pe care d. Dragomir le aduce teatrului de cînd partidul junimist l'a impus direcţiunii ca să-şi debiteze stîngăciile...

*

Intr'un număr viitor al ziarului ne vom ocupa de studiul d-lui I. Botez, apărut în ultimul număr al „Vieţei Romîneşti" sub titlul: „Analfabetismul rural", foarte documentat şi instructiv.

*

Volumul sub presă menit a da în vileag spăimîntătoarea hoţie literară şi ştiinţifică a d lui A. C. Cuza va avea între alte surprize şi pe aceea că va purta drept motto o întreagă serie de strofe scrise înadins pentru acel volum de însuşi d. A. C. Cuza.

Detalii în această privinţă se vor găsi în viitorul număr al „Faclei".

*

Cu ocazia publicării însemnărilor politice ale defunctului Waldeck-Rousseau se anunţă că şi fostul prim-ministru Combes are, gata scrise, nişte interesante Memorii. A dispus însă ca ele să fie tipărite abia 20 de ani după moartea lui.

*

Primul testament al lui Tolstoi cuprinde dispoziţiuni cu totul diferite de acel care s'a depus şi deschis în justiţie. Acolo se prevede că opera literară a lui Tolstoi va deveni un bun al lumei întregi. Numai prima ediţie postumă va servi la cumpărare de pămînturi pentru ţărani din Jasnaja-Poliana.

Se dovedeşte acum că contesa Tolstoi a distrus zece pagini din jurnalul intim al lui Tolstoi, acele în care marele scriitor se ocupă de chestiuni familiare şi de cauzele care-l îndemnau mai de mult să plece din mijlocul alor săi.

*

❑ **Marele concert.** — Duminică 30 Ianuarie a. c. *oara 2 jum. p. m.* la Teatrul Naţional va avea loc marele şi mult aşteptatul concert dat de celebra *„Société de Concerts des Instrument Anciens"* din Paris cu următorul bogat program:

1). Deuxième Symphonie (quartetul de viole), *Bruni* (1759—1823).

2). a) Manuc b) Le Sorcier (cîntate de d-na Marie Buisson şi quartretul de viole). Prima avînd autorul necunoscut din al 18-a secol, a doua de Mozart.

3). Aria con variazioni de Haendel (1685—1759) şi Gavotte în sol minor de Bach (1685—1750) pentru clavecin, M. Lewis Richards.

4). Quatrième Quatuor (quartetul de viole) de Knecht (1752—1794).

5). „La chasse" solo din viole d'amour, Lorenziti (1740—1794) de Henri Casadesus.

6). On a le coeur sensible, autor necunoscut din al 18-a secol) cîntate de d-na Buisson cu quartretul violelor.

7). „Fête galante", Ballet, quartetul violelor cu clavecin.

Instrumentele aparţin celebrei colecţiuni a societăţei; clavecinul ie din casa Pleyel.

Intrarea în sală nu ie permisă în timpul execuţiunei.

Biletele la „Thalia" (Maximovici).

*

STRUNA ZILEI

SURPRIZA ELECTORALA

...In mod oficial se cer voturi pentru naţionalişti în dauna generalului Scehletti.

Opinia.

Ai strîns o sută de ocale
De carne, după cum parale
Strîng odrasle de nababi...
Cu toate aceste, generale,
Eşti candidatul cel mai... slab!

INFORMAŢII

❑ D. Xenopol a ţinut, sînt acum vreo două luni, o comunicare la Academia romînă, scoasă din marea lucrare ce-o tipăreşte acuma, „Istoria partidelor politice".

Comunicarea d-sale avea de subiect: „Partidele politice sub regulamentul organic".

D. D. Sturdza, care s'a întors înapoi în Academie, păstrînd bine înţeles urmele boalei de care a suferit, a cerut delegaţiunei să nu încuviinţeze tipărirea comunicărei d-lui Xenopol în analele academiei, întrucît ea ar fi *tipărită*.

Articolele din statute prevăd că nu se putea publica de Academie, de cît lucrări inedite, adică care n'au fost încă *publicate*.

D. Xenopol a întîmpinat cu drept cuvînt, că lucrarea d-sale, deşi tipărită nu a fost încă publicată şi că va eşi de sub tipar abia la Mai 1911, încît comunicarea făcută de d lui la Academie va fi *publicată* de Academie, înainte de a apărea volumul d-sale.

Delegaţia care se teme de a contrazice pe d. Sturdza, spre a nu-l aduce în stare de iritaţiune a aprobat cererea d-lui Sturdza, adică de a nu se publica în Anale comunicarea d-lui Xenopol.

D. Xenopol a protestat din nou şi a declarat în scris către preşedintele academiei, că în urma acestei hotărîri nedrepte d-sa nu va mai face nici o comunicare la Academie, hotărîre care nu ştim dacă va fi spre folosul Academiei noastre, care nu prea străluceşte prin mulţimea lucrărilor ştiinţifice.

❑ *Din cauză că la şcoala normală, „Vasile Lupu" s'au constatat în ultimile zile 2 cazuri de scarlatină, serbarea de patron al şcolei, care urma să aibă loc mîine a fost contramandată.*

❑ Mîne Duminică la oara 1 jum. p. m., are loc adunarea generală anuală a Societarilor Primei case de Economie din localitate în *Sala Pastia*.

Aceasta fiind a doua întrunire din acest an. Se va ţinea cu orice număr de asociaţi se vor găsi presenţi.

❑ Mîine se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul monumentalei biserici Trei-Ierarhi.

Va oficia I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Tot mîine, după cum am anunţat, îşi vor sărbători patronul, Seminarul „Veniamin Costachi" şi şcoala normală „Vasile Lupu".

❑ Trenul de Bucureşti a avut azi dimineaţă o întîrziere de o oră jumatate, din cauza viscolelor.

❑ Prefectura judeţului a trimis o circulară administratorilor de plasă, prin care le cere să dea tot concursul, comisiunilor de prefacerea contribuţiunilor, care îşi vor începe lucrările în ziua de 1 Februarie.

❑ Curtea cu juraţi a condamnat eri la 2 ani recluziune şi 50 lei despăgubiri, pe Dumitru Anghelescu din Tomeşti, care a ucis pe fratele său Anton.

❑ Şedinţele consiliului de război ale corpului IV de armată s'au terminat astă-zi.

❑ **Sportive.** — Cercul de Skating, preferind parchetului o sală eimentată, a luat hotărîrea de a începe şedinţele de skating, în ziua de Marţi, 1 Februarie, în localul Coloseului Bragadiru de la 2 jum. la 5 jum. p. m.

Toate persoanele înscrise pe lista abonaţilor sunt rugate a-şi achita cotizaţia în mînile unuia din organizatori, sau la d na C. Ghyka, str. Lascar Catargi 22. unde vor fi primite Sîmbătă între orele 2—7 p m. *Sportmen.*

❑ Inspectoratul şcolar al circ. Iaşi a înaintat ministerului instrucţiunei publice, raportul comisiunei examinatoare a institutorilor şi învăţătorilor, care urmează a fi trecuţi la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

Numirile în locul celor scoşi la pensie, se vor face la începutul lunei Martie.

❑ In astă-seară se începe la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, un program absolut nou şi foarte variat.

Noul program de astă-seară cuprinde: Familia păserilor, interesant tablou după natură; Victima nevinovată. dramă care cuprinde următoarele părţi: O soirée în lumea nobilă; o baroneasă cleptomană; inelele furate, şorţul servitoarei, arestată, 6 luni închisoare; după expirarea pedepsei gonită din casă; servitoare la un pădurar; întîlniri nocturne; o scrisoare explicativă; căinţa barbatului; adresa în ghiozdanul copilului; din nou fericită.

Se mai cuprind apoi, în noul program: microscopul lui Jacques, tablou ştiinţific, după natură; Lily detectivă, interesantă dramă; Prince doctor de o zi, comedie hazlie; Trecătorul, dramă; Prima bicicletă a lui Robinet, comedie. Duminecă, la orele 3 p. m. matineu.

❑ La marea întrunire publică, organizată de partidul conservator-democrat, care va avea loc, mîine Duminică 30 Ianuarie, în sala băilor Eforiilor din Capitală, vor lua cuvîntul domnii: dr. C. Istrati, Emil Socec, Mişu Anlonescu, C. Solomonescu, Dim. Negulescu, N. Fleva, I. Th. Florescu şi Tache Ionescu.

❑ Duminică, 30 Ianuarie a. c., ora 5 p. m. în sala Clecului Sidoli, d-ra Adela Xenopol îşi va desvolta conferinţa anunţată despre *Chestiuni sociale*.

Cunoscînd apreciarea cu care au fost întîmpinate scrierile sale literare, chiar de către străini şi că în 1905—906 a condus o foaie femenistă „Romînca" bine apreciată în cercurile competinte multă lume aşteaptă cu nerăbdare să asculte pe conferenţiară.

Multe bilete au fost plasate.

❑ Sumarul numărului de mîine din „Noua Revistă Romînă" de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Manifestul program al partidului liberal.—Candidaturile partidului antisemit. — Specialistul romîn la teatru.

Chestiuni actuale: Dr. I. Duscian.— M. S. Regele Carol I pregăteşte caractere.

Chestiuni sociale: Artur Gorovei.— Prin ţară. (Note de călătorie).

Tipuri sociale: N. Zaharia. — Psihologia prostului.

Literatura: Gabriele D'Annunzio.— Idila văduvii. (Trad. Ioan V. Răiculescu).

Discuţii: Dr. Iancu Jianu. — Vizitele ministeriale.

Cronica muzicală: Klingsor. — Concertele simfonice; Festival, Wagner.— Muzica şi sunetul de Aurel Eliade.

Cărţi Noi: Gr. Mustea.—Menirea învăţămîntului, Darvinismul şi Poezia Populară de D. Vasiliu Bacău.

Note şi informaţii: Un primitiv.—Ion Chiru Nanov.—De la Societatea Studenţilor în litere. — Mizeria şi gloria lui Dostoyewsky.—Capriciile gloriei literare. O iniţiativă lăudabilă.

Revista revistelor: 1907.—Revista Democraţiei Romîne.—Luceafărul.—Revue Bleue.—La revue de Paris.

Memento.

❑ La şcoala normală de fete din localitate, numărul casurilor de scarlatină a ajuns la 14 pe ziua de eri.

❑ La *„Măcelaria modernă"* care s'a deschis în Piaţa Sf. Spiridon, prăvălia No. 42, să vinde carne de vite îngrăşate, totdeauna proaspătă, cu următoarele preţuri reduse:

Carne de vacă calitatea	I	0.80
Carne de viţel „	I	1.10
Carne de porc „	I	1.10

DIVERSE

— Soldatul Dumitru Ariton dezertor din regimentul 13 Stefan cel Mare a fost prins şi predat autorităţilor militare.

— Marele Circ Henry soseşte în Iaşi şi începe reprezentaţiile, la circul de vis-a-vis de Tufli, Vineri 4 Februarie.

Circul posedă 120 cai 6 elefanţi, maimuţe, artişti de seamă etc.

FURNISORUL CURŢII REGALE

„LIPS"

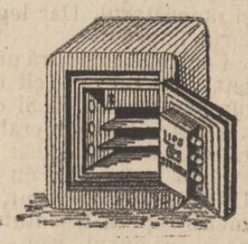

— CAŞE DE BANI IN OŢEL —

Fabricaţiune holandeză, garantată contra focului, spargerei şi căderei

DEPOSIT:

— 5 STRADA SMÎRDAN, 5 —

CASA ŢĂRANU

(Vis-à-vis de Palatul Camerei de Comerţ)

Reprezentant General:

Marca Fabricei CAROL HAIMOVICI, Bucureş

— TELEFON 25 | 71 —

Ultime INFORMAȚII

❑ **D-nii membri ai clubului conservator-democrat, sunt convocați, în adunare generală, astă-seară Simbătă 29 Ianuarie, la orele 8 seara, în localul clubului din Piața Unirei.**

❑ *Am anunțat la timp că prefectul județului Iași, inteligentul Negruzzi, neputînd suprima pe d. Zosin, administrator de plasă, l'a trimis în judecata consiliului superior administrativ, sub pretextul că administratorul ar fi fost necuviincios, într'o convorbire telefonică, cu prefectul.*

Consiliul a judecat alaltăieri pe d. Zosin și l'a achitat în unanimitate.

S'a făcut mare haz de acest proces. S'a dovedit că administratorul n'a putut fi necuviincios cu prefectul, la telefon, de oare ce dînșii n'au convorbit nici odată, la aparat.

❑ Evenimentul *anunță că domnii D. Pompei și Sabinius s'au înscris în partidul junimist.*

Despre d. D. Pompei se zice, că este profesor universitar și că, de cîți va ani de zile a stat departe de luptele politice.

Perfect adevărat că d. Pompei este profesor la facultatea de științi din Iași. Dar nu este adevărat că a stat departe de luptele politice, ci se află încă înscris în partidul liberal din Iași.

Mai mult. In ziua de 7 Ianuarie 1911 cu prilejul zilei onomastice a șefului partidului liberal, d. D. Pompei „care a stat departe de luptele politice"—a trimis d-lui I. I. C. Brătianu următoarea telegramă de felicitare, care se află publicată în ziarul liberal Mișcarea *No. 5 din 7 Ianuarie 1911*; *„vă urează mulți ani de muncă rodnică și de luptă pentru înălțarea Neamului și triumful ideei democratice".*

Acum d. Pompei a trecut cu votul său universitar la d. G. Bogdan, ca să vadă triumfînd ideea democrată în partidul guberniilor, votului restrîns și alegerilor cu teroare.

Onoare profesorului de Universitate!

❑ *Este inexactă știrea, că în budgetul ministerului de instrucție ar fi fost înscrisă vre-o sumă pentru crearea unei grădini botanice pe lîngă facultatea de științi din Iași.*

❑ Domnul Carp contra taxelor școlare pentru străini, *este titlul unui document senzațional, pe care* Opinia *îl va publica în numărul viitor.*

❑ Domnișoara Francesca Rozan, își va înainta mîine demisia de gagistă a teatrului național din Iași.

❑ Mîine trebuia să aibă loc alegerea parțială pentru doi consilieri județieni, în locul defuncților C. Leppadatu și căpitan, Mihail.

Din lipsă de candidați, alegerea nu se va mai face.

❑ Comisiunea interimară va fi convocată în cursul săptămînei viitoare, avînd a discuta mai multe chestiuni.

❑ Iată candidații opoziției, de la Suceava:

Colegiul I Cameră, d-nii: Moruzzi, conservator-democrat, Gh. Gh. Ghițescu, liberal; colegiul II d Ștefan C. Ioan, liberal; colegiul al III lea: d. Sebastian Moruzzi, conservator-democrat.

Colegiul I Senat, d-nii: C. Mănescu liberal; Gh. Strătescu, conservator democrat; colegiul II d. Vas. Lovinescu, liberal.

❑ Toți oamenii din elementele armatei, de la contigentul 1891 până la 1911 inclusiv, sunt înștiințați că cu începere de la 1 Februarie, se va face viza libretelor oamenilor din contigentele aratate mai sus, în zilele și reședințele următoare:

1, 3 și 4 Februarie la comisia I-a; 7 și 8 Februarie comisia II-a; 9, 10 și 11 Februar, la comisia III; 1 7, 18 și 19 Februar la comisia IV, 24 și 25 Februarie la comisia V-a; La 5 și 12 Februarie com. Copou, Aroneanu și Golăești la primăria com. Copou; 14, 15 și 16 Februarie: Holboca, Ungheni, Costuleni, Prisacani, Tăuteștii și Țuțora la primăria Țuțora; 21, 22 și 23 Febr.: Bucium, Miroslava, Poeni, Galata, Mogoșești și Ciurea, la primăria Bucium; 1, 2, 3, 4 și 5: Țiganași, Rediu-Mitropoliei și Sculeni la primăria Țiganași; 7 și 8 Bivolari la primăria Bivolari; 3, 4, 5 și 6 Februar: Belcești, Scobinți, Cotnari și Cepleniță, la primăria Belcești; 9, 11, 14, 16, 19 și 22 Februar: Sinești, Brăești, Balțați, Buznea, Băiceni și Tg. Frumos, la primăria Tg. Frumos; 9 și 10 Februar: Hermeziu și Roșcani, la primăria Bivolari; 14, 15, 16, 17, 18, 19—25 Februar; Plugari, Fîntînele, Andrieșeni, Șipote, Gropnița, Movileni și Vlădeni, la primăria Vlădeni; 4, 5, 7, 8, 10 și 12 Februarie: Cucuteni, Dumești, Erbiceni, Lungani, Popești și Podu-Iloaie, la primăria Podul-Iloaia; 20 21 și 22: Mădărjac, Uricani și Voinești, la primăria Voinești.

❑ Următoarea mișcare s'a făcut pe ziua de 1 Februarie, printre notarii din județ: N. Isăcescu, secretar la Uricani, a fost numit notar provizor cl. I, la Miroslava; Gh. I. Fotea, notar la Uricani; Const. Miron, de la Uricani, a trecut la Fîntînele în locul lui Gh. Mihailescu, care trece la Golăești; Gh. Tăutu notar la Golăești, mutat la Sculeni în locul lui C. Tabacaru numit secretar arhivar la plasa Podul-Iloae; Gh. Mihailescu de la Fîntînele trece la Golăești.

❑ Duminică 6 Februarie, la orele 3 p. m., va avea loc la Teatrul Național, un mare concert filarmonic, dat de orchestra Conservatorului.

Iată programul acestui corcert:

1). Beethoven: Uvertura „Prometheus", executată de orchestră; 2). Haydn: Sinfonia No. 12: a) largo, b) allegro vivace, c) adagio, d) menuetto, a) Tschaikowsky: Elegie; b). P. Mascagni: La Gavotta delle Bambele, exec. de orchestră cu instrumente de coarde; 4). Mozart: Uvertura Don Juan, execut. de orchestră.

Biletele sunt depuse la Agenția „Thalia"—Maximovici.

Venitul net se va împărți elevilor lipsiți de mijloace.

❑ Delegațiunea județeană întrunită cri și azi, a votat deschiderea mai multor credite cerute de comuni.

❑ **Consiliul de răsboi.**—In ședința de azi consiliul a judecat și condemnat pe următorii soldați: A Vadanei Iordache, din regimentul 12 Artilerie, pentru scăpare de arestați, condemnat la 6 luni închisoare, Chisinică N. din regimentul 12 artilerie, pentru lovirea superiorului la 1 an; Pamparău Alexandru, din regimentul 17 Artilerie, idem, la 2 luni.

❑ Cu părere de rău anunțăm încetarea din viață a d-rei Maria Scorpan, tînăra profesoară de muzică, sora prietinului nostru d. profesor Gh. Scorpan.

Luăm vie parte la doliul familiei.

❑ Decretele de avansări și mutări făcute în armată pe ziua de 24 Ianuarie, vor fi semnate zilele acestea.

In Iași, printre cei avansați, se găsește și d. locotenent Petru Ganea de la consiliul de război, avansat căpitan în regimentul 10 Calarași (Tulcea) la vacanța ivită prin trecerea în disponibilitate a căpitanului Magheru Anton; căpitanul Roman Spiru, din reg. 4 roșiori a cerut să fie pus în disponibilitate din cauza concediului ce a solicitat.

❑ **Școlare.**—S'a aprobat de ministerul cultelor, ca d-ra Aspazia dr. Baronzi din Iași, să predea limba franceză la institutele particulare de fete.

— Idem d-ra Maria Iliescu de a preda lucrul de mînă la școalele particulare.

— D-rei Maria Pantazi să funcționeze în învățămîntul particular, ca profesoară de partea literară în școale secundare și profesionale.

— D-lui Solomon Magder să funcționeze în învățămîntul particular, ca institutor de limba romînă în școalele israelite.

— D-rei Lucia N. Leon de a funcționa în institutul Humpel, ca profesoară de higienă, iar d-lor G. Spacu și Ioan Manoliu, primul să funcționeze ca profesor de fizică, chimie și mineralogie, iar secundul de partea literară, ambii la cursul inferior și superior al școalelor secundare particulare.

— S'a acordat un concediu de 15 zile d-nei Maria Guțu, institutoare la școala de fete No. 3 „P. Poni" și va fi suplinită de d-na Ana Goilav.

❑ La consiliul de război s'a judecat astă-zi procesul soldatului Iosef Burăch și caporalului bacalureat T. I. Demetrescu cari s'au lovit reciproc.

Soldatul a fost condemnat la cinci ani recluziune și caporalul la două luni —și ambii au fost imediat arestați.

Demetrescu, absolvent al școalei comerciale superioare, este funcționar la Banca Națională din Iași și fiul marelui tenor Demetrescu.

Condemnații au declarat recurs.

❑ **Teroarea la Fălciu.**—Regimul Teroarei e în floare și la Fălciu. Așa s'a îmbolnăvit greu candidatul guvernului de la col. III d. Iorgu Berea de... *ger;* iar d. Gr. Vericeanu, candidatul guvernului la col. II Cameră fiind silit a face față la atîta cinste și tratații s'a îmbolnăvit de... *păhar!*

Curată teroare! contra celui dintăiu s'au răsculat elementele; în schimb d-sa își trimete în județ pe ginerele d-sale, d. C. Cozma, care de și liberal face însă politică pe față pentru tata socru... junimist; iar al doilea curier rural îl are pe d. Grig. Perticari, tot liberal, dar avînd a lupta contra dr. N. Lupu și-a luat sarcina a sprijini guvernul și pe candidatul său.

Dar cine se poate lupta contra lui D-zeu și a puterilor sale!

In schimb d. Gr. Vericeanu n'a putut să reziste tiraniei cinstei și tratației alegătorilor. Și la Huși ca nicăiri aiurea alegătorii sunt și Unguri și Bulgari, unii—Unguri — sînt podgoreni și nu știu ce e apa, așa de mult se lăfăesc în vin; iar alții—Bulgari—de cînd cu grădinăriile lor nu le vine a bea apă după ardei. Și d. Gr. Vericeanu a intrat platcă. S'a pus în pat, lăsînd tot greul asupra colegului său în candidatură, d. Enacache Iamandi.

In schimb însă s'a dat ordin că la țară să se deschidă ori-ce corespondență care s'ar bănui că are un caracter oficial. Și cum candidat la col. III e dr. N. Lupu, s'au dat ordine a se pune mîna pe ori-ce corespondență, care ar veni în județ cu poșta de București.

Cu toate acestea s'a putut înșela administrația, căci manifestele ce s'au împărțit în județul Fălciu din partea candidatului au ajuns în plicurile unor mari institute financiare din București și cei de pe la Primării temîndu-se a deschide asemenea plicuri au ajuns toate la destinație.

❑ **Judiciare.**—Și Curtea de Apel s. I a revenit asupra jurămîntului more judaico.

Intr'un proces între domnii E. I. Brumer și Șaraga, acesta deferise primului jurămîntul more-judaico și Curtea numise expert pe rabinul din Podul-Iloaie, care refuză să figureze expert.

Acum curtea a reușit și a dispus ca Brumer să jure în instanță.

— In procesul luptei pentru copil d'intre d-na Maria Ciolac și Anton Pruncu, Curtea s. I, a declarat astăzi juncționat apelul d-lui Pruncu la apelul d-nei Ciolac, repartizat la s. II.

— La sectia I-a se judecă astă-zi un proces pentru contravenire la legea trustului arendășesc, privitor la Melicsohn.

❑ **Sinuciderea din str. Sf. Andrei.**—Azi după amiază la orele 1 și un sfert, d. Dimitrie Anastase Mîrza, transitier la magazia gării, s'a sinucis, trăgîndu-și un glonte de revolver calibru 12 în tîmpla dreaptă rămînînd mort pe loc.

S'a înștiințat imediat autoritățile și a sosit la fața locului cel dintăi subcomisarul Chiriac de la secția, II-a care începu primele cercetări.

Cauzele sinuciderei nu se cunosc. Cei din casă n'au putut da nici o lămurire de cît atît că la orele 12 s'a reîntors de la birou și pe cînd se sculase de la masă a venit un om de la magazie spunîndu-i să fie la birou la ora 2.

Nu trecu însă mult timp și soția sa care să retrăsese în altă odaie, auzi o puternică detunătură, alergînd în grabă găsi pe soțul său, căzut jos lîngă un scaun, iar pe jos o mare cantitate de sînge. Lîngă sinucis s'a găsit o scrisoare adresată fiului seu care e în etate de 13 ani și prin care îl roagă să aibă milă de frații sei, căci în totul au ramas 5 copii, și să caute să-i ajute.

După cum am aratat mai sus, dînsul era transitier la magazia gării, unde zilnic avea în depozit 7-800 lei garanții de ale comercianților, așa că faptul că imediat după ce a fost chemat la serviciu dînsul s'a împușcat, ar da de bănuit că ar fi avînd ceva lipsă în casă.

S'a anunțat parehetul și d. procuror Aslan sosind la fața locului a permis ca cadavrul să rămînă acasă, iar autopsia să nu i se mai facă.

❑ D-ra Robinne, luceafărul Comediei franceze din Paris, cea mai distinsă artistă dramatică a tuturor scenelor franceze, apare astăzi Sîmbătă 29 Ianuar pe pînza cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli. Maiastra discipolă a Sarei Bernard interpretează rolul principal în „Pajul înamorat" piesa special scrisă pentru d-ra Robinne.

E un nou program care se desfășoară astă seară Sîmbătă la teatrul cinematografic din Sala Sidoli. Iată unele piese și sujete inedite din acest nou program: Aparența înșală, mare roman însuflețit —Scrisoarea compromițătoare, scene comice — Inteligentul animal, scene comico-realiste — Sîngele omenesc, din seria micro-cinematografiei științifice— Interesante vederi din Tunis, scene de călătorie—Mr. Charles și cănele dresat Arianne, Scene de variéte—Amor și libertate, mare piesă teatrală jucată de corifeii scenelor străine — De ziua lui Tămpilă scene comice etc. etc.

Mîne Duminică matineu la 3 ore ziua și mîne Duminică seara reprezentație obișnuită la 9 ore.

❑ In astă-seara, Sîmbătă 29 Ianuarie, are loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia), o mare și frumoasă *Serată Dansantă,* organizată de către societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi, din localitate.

După silințele care își dă comitetul de organizare, această serată dansantă, promite a fi una din cele mai frumoase din cîte s'au organizat până în prezent.

Figuri contimporane din România. — A apărut din apreciatul și cercetatul dicționar biografic „Figuri contimporane din România" de sub direcțiunea d-lui Th. Cornel, coala a 20-a cu un bogat și interesant sumar care cuprinde ca remarcabil text biografia decedatului *Vasile Boerescu,* om de stat; aceia a lui *Const. Boerescu,* fost ministru de instrucțiune publică; a d-lui general *Const. Z. Boerescu*; a d-lui *Mauriciu Blank* marele financiar din București; a decedatului arhitect *Louis Blank*; apoi urmează biografia d-lor: doctor *Octavian Basianu; Nicolae Boboc,* avocat; *Ion Boceanu,* proprietar în Mehedinți; *George I. Boambă,* avocat; *Ion I. Boambă,* avocat; *Cesar Boerescu,* subdirectorul serviciului maritim romîn.

Importantă este biografia familiei Blaramberg, însoțită de o schemă genealogică și acea a decedatului parlamentar distins, *Nicolae Moret Blaramberg.*

Redacțiunea acestei lucrări interesante este în strada Cometa 61, București.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

Telegrame

❑ ***Firul telefonic Iași—București a fost astăzi deranjat, așa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Capitală.***

Mersul Ciumei

Peking.—Agenția Vestnik află că ciuma se întinde peste toată Mandciurea; în China septentrională epidemia se lățește mai puțin, dar la Karbin, unde bacteriile sunt mai puțin periculoase, epidemia e în scădere.

Expediție științifică

Petersburg.—In urma dorinței guvernului chinez și pe spesele lui, se va trimite o expediție științifică în China, sub conducerea profesorului Sboloty, spre a studia mijloacele de combatere a ciumei.

Afacerea Durand

Paris.—Camera s'a ocupat de afacerea lucrătorului Durand, condamnat la moarte pentru asasinarea lucrătorului Bonge. D. Briand a declarat că procedura își urmează cursul în vederea revizuirii. Dreptul de grațiare a zis primul ministru, este rezervat președintelui republicei.

Vas înecat

Londra. — Compania Lloyd află din Cossak (Australia), că un vas rusesc „Glenbank" cu 1800 tone cupru, a fost complectamente distrus lîngă Cossak, isbindu-se de stînci.

Echipagiul a pierit tot, în afară de un matelot.

Budgetul armatei

Buda-Pesta.—Comisiunea armatei din delegațiunea ungară, a adoptat fără modificări, budgetul armatei inclusiv creditile extraordinare pentru desvoltarea armatei.

Casa de Scont și Imprumut

DIN IAȘI

Soc. anonimă. Capital 500000 lei

STR. GH. MĂRZESCU No. 17

CONVOCARE

A 35-a adunare Generală a acționarilor Casei de Scont și Imprumut din Iași va avea loc în ziua de Duminică 13 Februarie 1911, ora 1 p. m. în localul societății str. Gh. Mîrzescu No. 17.

Ordinea de zi este următoare;

1) Raportul Consiliului de Administrație asupra mersului societății în cursul anului 1910.

2) Raportul cenzorilor conf. art. 186 al IV din cod. com.

3) Aprobarea conturilor exercițiului închis la 31 Decembrie 1910 și descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa.

4) Distribuirea beneficiului net pe anul 1910.

5) Alegerea a 2 Membri în Consiliul de administrație.

6) Alegerea a 3 cenzori și tot atîtea Supleanți pentru supravegherea operațiunilor în cursul anului 1911 precum și fixarea jetonului de prezența membrilor din Consiliul și a domnilor Cenzori.

7) Prelungirea duratei societății pe un nou period.

Se menționează dispozițiile art. 30, 31 și 32 din statute:

Toți societarii cari justifică posesiunea a cel puțin 10 acțiuni au dreptul de vot. Acționarul cari posedă mai multe are un vot pentru fie-care 10 acțiuni fără ca să poată avea mai mult de 10 voturi pentru sine și 10 ca mandatar.

Art. 31) Acționarul care voește să ia parte la adunarea generală, trebue să depună acțiunile sale la societate, conformîndu-se art. 157 alin, II și III din Cod. com.

Posesiunea acțiunelor se poate justifica și prin depunerea recipisei de depozit liber a Băncei Naționale sau a Casei de depuneri.

Art. 32) Acționarii nu pot fi reprezintați de cît prin alți acționari cu dreptul de vot. Minorii pot fi reprezintați prin tutorele sau procuratorul [illegible] ra persoanele avînd un consiliu judeciar sau curator, prin reprezentanții lor legali; femeile măritate prin soții lor, chiar dacă aceștia nu sunt acționari, prezentînd o simplă scrisoare, din partea femeiei adresată președintelui; casele de comerț, printr'unul din reprezentanții lor, avînd semnătura socială, și în fine societățile printr'unul din administratorii lor.

Consiliul de Administrație

Intristați: Sevastia Scorpan, mamă, Elena, Vasile și Gheorghe Scorpan frați, Terpsihore și Grigore nepoți și celelalte rude, au durerea a vă face cunoscut încetarea din viață a iubitei lor

†

Maria Scorpan

încetată din viață în seara zilei de 28 Ianuarie c. și vă roagă să bine voiți a asista la ceremonia înmormîntării ce va avea loc Duminică 30 Ianuarie 1911 ora 3 p. m. la Cimitirul Eternitatea, unde se află depus corpul defunctei. *Iași, 29 Ianuarie 1011*

Tipografia H. Goldner
înființată în 1856.
Iași, strada Gh. Mărzescu

Cea mai mare și mai modernă instalație din țara Moldova

Casă de Încredere

Execută orice lucrări atingătoare de arta tipografică.

Promptitudine și acuratețe

Prețuri foarte moderate.

1,200,000 lei (un milion două sute mii lei) *tot sau parțial* de dat cu ipotecă pe moșii sau case în primul rang sau după credit cu un procent de 6½—8% pe an. A se adresa d-lui **Aurel G. Nicolau Iași str. Bărboi No. 19.** Intermediari sunt excluși.—

MAGAZINUL de MOBILE

HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38

CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de bronz groase în loc de 35 lei numai 8 lei fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou,** *frumos și eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

din cele mai renumite Fabrici din străinatate

MARELE și RENUMITUL

CIRC HENRY

sosește în Iași

strada Carol vis-a-vis de TUFFLI

REPREZENTAȚIA DE DESCHIDERE

Vineri 4 Februarie 1911

ORELE 8 jum. SEARA

120 CAI — **6 ELEFANȚI**

200 PERSOANE

și numeros personal artistic

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA „DIANA“, este minunat înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70	Un flacon mijlociu Lei 1.20	Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Pentru informaţiuni a se adresa D-nului
NAIMANN M. ŞPEIER
— BUCUREŞTI —

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

Piane şi pianine
STEINWEG ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

---

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program incepe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

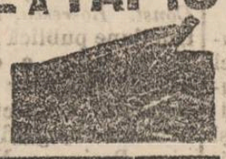

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 şi 3 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografiia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.